جګړه او سوله

لومړی ټوک

لیف نیکولایوویچ تولستوی
ژباړن:
دوکتور لطیف بهاند

مسکو
۲۰۱۲

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

کتاب پېژندنه:

د کتاب نوم:	جګړه او سوله
لیکوال:	لیف نیکولایوویچ تولستوی
ژباړن:	دوکتور لطیف بهاند
ټوک:	لومړی
طرحه او ډیزاین:	سپین سهار
خپرندوی او مالي لګښت:	د میـــدان وردګـــو ولایـــت والـــي محمد حلیم فدایي
چاپشمېر:	۱۰۰۰ ټوکه
چاپکال:	۱۳۹۱ل/۲۰۱۲ز
د خپرونو لړ:	(۳۷)
لګښت	د ښې حکومتداری پر بنسټ د اجراآتو بودجه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډالۍ

لـه نړيـوال کـاروان سـره د افغانسـتان د يوځـای کوونکـو ارمانجنو قربانيو ته: محمود طرزي ته، محمـد موسی شـفيق ته او زما د فلسفي زده کړو استاد پوهاند دوکتور بهاوالدين مجروح ته ډالۍ کېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

مننه

وختونه درومي، خو ويل شوې خبرې همدا سې پاتې برې.
(تولستوی)

لکه څنګه چې ددې کتاب په سریزه کې یادونه شوې ده، دا نیمګړې ژباړه زما د اوږدو کلونو د کار پایله ده.

ما د ژوند وروستي **۲۵** کاله بهر تیر کړي دي. د **۱۳۹۰** کال د زمري په میاشت کې کابل ته راغلم او له هماغه وخته مې هڅه پیل کړه چې دا ستومانه او شپو ځپلې ژباړه ژر تر ژره خپره شي.

له زیاتو رسمي او غیر رسمي ادارو سره مې د هغه د خپرېدو خبره یاده کړه، خو له بده مرغه، هیلو مې د بې پروایۍ په تتو تیارو کې رنګ بایلود.

کـه څه هم په دې برخه کې د ښاغلي سرمحقق زلمي هبوادمل او ښاغلي داکتر خوشال روهي هڅې یوې ښې پایلې ته نېږدې وي، خو په دې وخت کې ماته ګران او دغوره استعداد خاوند هارون حکیمي، یو ښه زیری راوړ.

دا زیری داسې و: داکتر صاحب بهاند ، د میدان او وردګو محترم والي محمد حلیم فدایي دا ومنله چې دا کتاب به خپروي.

تر هغه وروسته مو له څو تنو یارانو سره یو ځای له دغه فرهنګپال والي، محترم محمد حلیم فدایی سره وکتل، د کتاب په اړه یې که څه هم پوره معلومات درلودل، خو بیا مو هم د کتاب د نورو ځانګړتیاو او زموږ په ژبه کې د دغه شان یو شهکار د شته والي دا رتیا په اړه د زړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

خواله وکړه.

ښاغلي فدايي، په وريـن تنـدي او خورا لېوالتيـا او د زړه لـه کومې ډاډ راکړ چې دا کتـاب بـه دده پـه ښـپړې پـاملرنې خپرېږي.او دادی دا کار ترسره شو.

دلته غواړم په خپل ټول احساس او د زړه له کومې لـه محتـرم محمـد حليم فدايی نه ددې لوی او ځندنې کار د سرته رسولو له امله مننه وکړم .هغه ته ددې کتاب د خپرېدو مبارکي ووايم ،په رسمي ژوند کې ورته د بري او په کورنۍ ژوند کې ورته د روغتيا او نيکمرغۍ هيله وکړم.

دغه راز په دې کار کې هغه پيرزويني هېرولی نه شم چې محتـرم آدم خان سيرت،ددې کتاب د خپرېدو د چارو پـه سرته رسولو کې د زړه لـه کومې تر سره کړي دي.له هغه نه هم ډېره ډېره مننه.

د خيال مرغه مو لوړ
په مينه او درنښت

دوکتور لطيف بهاند
کابل
د ۲۰۱۲ کال د جولای ۱۴ مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

يوه يادونه

فرهنګي ديپلوماسي ،له نورو هېوادونو يا خلکو سره د اړيکو فن دی.
په دغو اړيکو کې هغه قواعد ،اصول او ارزښتونه شمېرل شو ، چې په ملي او نړيواله کچه وګړي يا يو دولت ته په فرهنګي برخه کې لارښوونه کوي.
که څه هم کېدای شي د "لائوسه" په نامه چينايي يو فيلسوف د دی لاړې بنسټ اېښی وې ، خو وروسته له هغه چې امريکايي "جوزوف نای " پر ۱۹۹۰م کال د " Soft power " نرم واک ،اصطلاح په نړيوالو سياستونو کې د بري لاره ونومولە ،دغه سياست رسمي بڼه پيدا کړه او زيات پلويان يې وموندل
.اوس زياتره ملتونه د دغه واک د اغيز خبرې کوي او دا واک د فرهنګ او فرهنګي هلوځلو او فرهنګي ديپلوماسي له لارې د خلکو زړونو ته لاره موندل او پر هغو اغيز دی.
که څه هم له پخوا زمانو راهيسې او آن د څېنو هېوادونو لپاره لا تر اوسه هم د يوه ملت د فرهنګي اوښتون او بدلون لارې، جګړه،ګوابښ او دهغو لاندې کول و او دي ، خو نن سبا دا کار د نرم قدرت يا فرهنګي ديپلوماسۍ له لارې کېږي.
نرم واک د يوه ملت خلکو ،زړه او ذهن ته لار موندل دی.د نورو هېوادونو فرهنګپېژندنه،دهغو په کړو وړو عاداتو، دود دستور ،مذهبي عقايدو او ارزښتونو پوهېدنه، او بيا د خپل فر هنګ د غوړېدا ،د خپلو ملي ګټو لپاره دهغو هنري کارونه ، اود ورځني ژوند دښکلا له هغو ګټه اخېستنه به د هر پياوړي ديپلومات دنده وي.
په دغو کارونو کې يوه هم د عملي او رسمي ديپلوماتانو له خوا فرهنګي هلې ځلې او کار دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددې چارو له ډلې نه ،په ديپلوماسي ژوند کې يوه غوره هغه يې،د کوربه هېوادونو د ژبو او فرهنګ زده کول او په خپلو ژبو او فرهنګ کې دهغو ليکل او يا لږ تر لږه خپلو ژبو ته دهغو راژباړل دي.

کېداى شي علامه محمود طرزى (۱۸۶۵-۱۹۳۳)زمونږ د هېواد د بهرني سياست بنسټ اېښودونکى لومړنى افغان ديپلومات وي چې د نورو ملتونو د هنري او علمي آثارو د ژباړې له لارې يې دهغو ملتونو د پېژندنې او د خپل ملت د خبرتيا لپاره آګاهانه کار کړى وي.

له نيکمرغه اوس زمونږ مخې ته يو شهکار پروت دى.دا د روسيې د نولسمې پېړۍ د زرينو ادبياتو له ليکل شويو آثارو نه يو اثر ، د ليف تولستوى "جګړه او سوله "رومان بښتو ژباړه ده.

دا اثر زمونږ د بهرنيو چارو د وزارت د يوه فرهنګي دوکتور لطيف بهاند له خوا هغه وخت ژباړل شوى دى چې ده په روسيه کې دنده درلوده.

که لږه تر لږه د ببلګې په توګه زمونږ هر ديپلومات په بهر کې د خپلو رسمي چارو په وخت کې داسې يو کار وکړي چې يا دخپل هېواد يو اثر د کوربه هېواد ژبو او يا دهغو کوم هنري يا علمي اثر زمونږ ژبو ته راواړي،خورا لوى کار به شوى وي.

زه په همدې هيله ، پښتو ژبې ته ددې کتاب ژباړونکي او تر هغه وروسته خپروونکو ته مبارکي وايم او د يوې بېې فرهنګي ديپلوماسي د غوړېدو په تمه يم .

په فرهنګي لېوالتيا

جاويد لودين

د بهرنيو چارو وزارت سياسي مرستيال

(c) ketabton.com: The Digital Library

((خدایه!

ما دډبرې په څېر ویده کړه او دډوډۍ په څېر مې راپاڅوه!))
(جګړه او سوله)

مور، جګړه او سوله

د سولې او جګړې په رومان کې؛ تاریخ، بشر پېژندنه، اروا پوهنه، هنر او ګروهه سره اغېزل شوي دي. ددې ستر رومان نامتو لیکوال غونښتل یو څه ووایي، دخپل بشري چاپیریال، الهي قدرت، انساني اختیار او تاریخي پېښو په اړه یې خپلو تصوراتو ته دفوران لاره لټوله، نو د همدې لپاره یې د تاریخي کرکترونو ترڅنګ تخییلي کرکترونه هم رامنځته کړل او دنړۍ دادبیاتو یو ستر شهکار یې ولیکه.

تر دې وړاندې چې تولستوی دجګړه او سوله رومان پرلیکلو پیل وکړي غونښتل یې د ۱۸۲۵ کلونو دپېښو اوناکامه وسله والو پاڅونونو په اړه یورومان ولیکي، دی دیادوکلونو په اړه دڅېړنې پرمهال شاته ولاړ او له ۱۸۰۵ ـ ۱۸۰۶ او بیا وروسته د۱۸۱۲- ۱۸۱۳ کلونو پر پېښو واوښت، دفرانسې په وړاندې له اتریشیانو سره یوځای دروسانو جګړه او بیا دمسکو ترڅنګو پورې دناپیلیون رارسېدل یې وڅېړل او دخپل رومان تاریخي بستر یې همدغه زمانه وټاکله، تر دې وروسته یې ددې ټولو پېښو په وړاندې دروسي ملت ژوند چارې او چارچلند رابرسېره کړل او دوه درې اشرافي کورنیو ته یې دیوه ملت رول لوبول ورپه غاړه کړل. دېپلاېپلو کرکترونو رواني سپړنې، چې لیکوال یې د رواني تجربو او انګیرنو دتمثیل لپاره ټاکي او بالاخره دېپلاېپلو باورنو، فلسفي افکارو او عرفاني تړاوونو په اړه دلیکوال تصورات

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوافکار لولو ،چې درومان په پای کې دیوه غایب متکلم له خوا ارائیه کیږي.

جګړه او سوله دفورمالیسم او ناتورالیسم د فکري قطبونو ترمنځ فضا لري ، له یوشمېر ارخونو دفاوست تراژیدۍ ته ورته دی ، مورږ ګورو چې تولستوی هم دلرغوني یونان هوسبازه (هېلن) بیا راژوندۍ کوي ، هماغسې چې دګویته په فاوست کې هغه دډاکتر فاوست دتېر ایستلو لپاره داکار کوي ، دتولستوی هېلن (په دې متن کې دروسي تلفظ پربنسټ ایلېن بیزاوخوف) هماغسې چې په یوناني اساطیرو کې له پاریس سره ټرای ته تښتي او دبشریت د تاریخ یوه ستره او تباه کوونکې جګړه دهغې ددغې سپکسرۍ لپاره پیښیږي ، په هماغه شان دګویته په تراژیدۍ کې ددې لاملګرځي ،چې ډاکتر فاوست دهغې دترلاسه کولو لپاره خپل روح پر مفستیو (شیطان) باندې وپلوري ، دلته هم هېلن له پیښر سره ددې لپاره واده کوي چې دهغه له پلاره په پاتې شوې پانګه کې ورشریکه شي ،خوغریزي تلوسه یې دنورو ترغیږو پورې رسوي او دیونانۍ هېلن په څېر په یوه پردي

شاه زوی زړه بایلي. پیښر چې دجګړې او پښنو په وړاندې حساس او بوخت دی دخپلې میرمنې په خیانت تر پوهیدو وروسته له رواني پلوه بدلیږي ، هېلن یوځل بیاد هغې ښځینه اروا ننبه (سېمبول) ده چې ګنېمږوښي تمایلات لري ، دهنري ـ فلسفي او ادبي تاریخ په اوږدو کې دادرېیم یاځلورم ځل دی ،چې هېلن دهمدغسې یوه ښځینه تمایل رول لري.

ددې په وړاندې ښکلې ، حساسه او شوخه پېغلوتې (ناتاشا) ده چې له خپل کوژدن اندرې سره له بېکچې مینې سره سره دبولهوسه اناتول په مکارۍ تیروځي او له هغه سره دمینې تارځغلوي ، ددې فریب

(c) ketabton.com: The Digital Library

پايلـه دناتاشـا دمسـت او خوشـاله ژونـد پايتـه رسـېدل او ديـوې نـوې ناتاشـا زيږيـدل دي ، چـې يـوډول عرفـاني افکـار وتـه پنـاه وړي. دتولستوی په نارينه وو کې له همداسې يو ې ماتې سره پيښ هم مخامخ دی ، په دې توګه ګورو چې هېلن او اناتول د ناتاشا او پيښ په مخامخ قطب کې دجلاد او قرباني اړيکه جوړوي.

ډيـر ځلـه چـې دجګړې د ادبيـاتو پـه اړه خبـرې کيـږي نـو لـه روسـي ادبياتو څخه خامخا دتولستوی جګړه او سوله دشولوخوف د(ارامه دن) تر څنګ يادېږي ، جګړه څنګه داشرافو ژوندبدلوي ؟ جګړه ، ويره ، اظطراب ، زړه ورتيا او سياستونه څنګه قوانين، اخلاق، عواطف او عقايد لوبوي ؟ څنګه افراد دروحي سقوط تر څنډو رسوي؟ ټولنيز نظم تباه کوي ، دجنايت حس پياوړی کوي او د مادي ګټو لپاره ددسيسو او چل ول استعداد پياوړی کوي ، تولستوی غواړي دازبات کړي ، چې دخيـراو شـر تـرمنځ دتـوپير دغـه څلـور ځواکونـه (عقايـد ، عواطـف، قوانين او اخلاق) دکړکېچ په عصر کې ازمويـل کيـدای شي. دجګړې او سولې پـه بسـتر کې تولسـتوی يـو شـمېر پوښـتنې رامنځتـه کـوي او بيايې دځوابولو هڅه کوي ، ولې دهېلن پلار خپلـه لـور ددې لپـاره واده تـه هڅـوي چې دخپـل راتلونکي زوم (پيښ) شـتمني خپلـه کړي ؟ خـو ددې پـر وړانـدې يومهـال چې دروسـتوف کـورنۍ غـواړي دجګړې لـه لاسـه ښارپريږدي او وتښتي ، نوددې پرځای چې خپلـه شـتمني لـه ځانـه سره يوسي دټپي سرتيرو دژغورلو لپاره هڅې پيلوي او پـه دې توګـه خپله شتمني له يوه انساني کار څخه ځاروي. ولې يوځل پيښ دخپلې ټولې بدمرغۍ لامل جګړه او دجګړې سرغنه (ناپليون) ګڼي ، دکسات اخيسـتنې ځـواک يـې راوينسـېږي او غـواړي پـه يوازيتـوب سـره ځـان ناپليون ته ورسوي او دتاريخ دغـه نامتو فـاتح ووژني ، خـو مخکې لـه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دې چې خپلې موخې ته ورسيږي ،هغه مهال دفرانسوي سرتېرو لاس ته ورځي ، چې غواړي يوه نجلۍ له مرګه وژغوري ، ددې پوښتنو او ځوابونو په کشمکش کې دتولستوی اتلان او ضد اتلان دهماغو څلورو ځواکونو په مرسته خوځيږي. مينه او عواطف ، حرص ،دوکه او چل ول ، ملي احساسات او يوه نړيواله دښمني ، اخلاقي مکلفيتونه او له خدای سره مينه ، دسختۍ پرمهال مطلق ځواک ته غاړه ايښودل او بالاخره کسات او ښښنه پر رومان حاکم دي. داټول په يوه نارمل او ارامه ټولنه کې نه شي تشخيصېدای ، بلکې دا دکړکيچ ، جګړې او ناورين په زمانه کې دپيژندلو وړ دي ، دهمدې لپاره تولستوی دخپل عصر يوې لويې پېښې او جګړې ته پناه وړي او خپل اتلان په هماغه زمانه کې ازموييي.

تولستوی په خپلو ګټو اتلانو کې تر عقل ورهاخوا يو شمېر نور ځواکونه هم لټوي ، دجګړو او کړکېچونو دغه معاصر ليکوال په اسانه اجازه نه شي ورکولای چې په انسانانو کې دمعنويت بشپړ مرګ ووينې ، يوځای پيېر بزوخوف دې باور ته رسيږي ،چې په ناتاشا کې يو داسې ويښ ضمير شته چې دهغې تر عقلي ځواکه ورپورته دی او ځکه يې له هغې څخه يوه محبوبه څېره جوړه کړې ده ، بل ځای دجنرال کوتوزوف هغه باور ګورو چې د ناپليون پر ماته يې تر لاسه کوي ، کوتوزوف فکر کوي ، چې دروسيې خلک ، زمکه او هوا به له ناپليون څخه کسات واخلي او لښکر به يې په کنګلينو ورشوګانو کې دمرګ نظارې ته کيني. تولستوی ، که څه هم ، دبشپړ عدالت په تبليغ پسې نه دی راوتلی او دخپلو اتلانو په انځورولو کې ډېر ځله ريالېستيک چلند کوي ، پرته له دې چې دچارواله ډراماتيک يا هم خارق العاده پرمختګ اوبدلون څخه مرسته وغواړي ، خو په دې ټولو کې دهغو

(c) ketabton.com: The Digital Library

باورونو او معنوي ارزښتونو شتون نه هیروي، چې په بشپړ قوت سره دده د اتلانو ارواپي نړۍ تر اغیز لاندې راولي او هغوی له دننه څخه بدلوي. تولستوی په لویو پېښو کې دلویو نومونو او ځواکمنو څېرو پر ځای د خلکو په ارادې ډیره تکیه کوي. عجیبه ده ، چې دهغه ګڼ اتلان دلویو کورنیو غړي دي مګر ستر پېښې او پرمختګونه د دوی پر اوږو نه وروي ، دغه ستر لیکوال د خلکو اراده د حماسي اصلي محور ټاکي او په دې توګه له خپل رومانتیک او شاعرانه بیان سره سره د عاج له برج څخه راکوزیږي او د خلکو په هیاهو کې د بدلون څرک لټوي ، دا ښایی یو لامل وي ، چې پر ۱۹۱۰ کال مړ شوی دغه لیکوال ،چې پخپله یې هم یو نیمه اشرافي ژوند درلود او په کلکه یې تر پایه خپل اعتقاد هم ساتلی و ، کلونه کلونه وروسته د کیڼ اړخه ریالیستو لیکوالو او ادبپوهانو د پاملرنې اودرناوي وړ ، ولس پلوی شخصیت ګڼل شوی دی.

د ې ټولو ته په کتنه ،ګورو چې، د تولستوی کار او په تیره بیا د جګړې او سولې همدغه رومان افغانانو ته، په ځانګړې توګه ، زموږ همزولي نسل ته خورا مهم دی ، موږ چې د رېنیمې لسیزې په جګړه کې ژیږو ، ژوند کوو او مرو ، ایا د جګړې د دا سې عالي ادبیاتو د پنځولو وس لرو؟

زموږ په جګړه کې هغه معنویت چې تولستوی یې په اړه خبرې کوي چېرته دی ؟ زموږ په چاپیریال کې د خیر و شر د توپیر هغه څلور ځواکونه (عقیده ، قانون، عواطف او اخلاق) چېرته او څنګه دي ؟ ایا دهېڅ لپاره د خپل هېوادوال وژل ، د پورته ارزښتونو په تله څنګه تللی شو ؟ ایا موږ لا تر اوسه دا سې نړیوال یا ملي شهکار را منځته کړی دی ، چې دیوه جګړه مار ارواپي نړۍ راوسپړي او زموږ پوښتنې ته ځواب

(c) ketabton.com: The Digital Library

ووايي چې په ظاهره يو انسان ولې دومره وحشي کيږي ، چې دخپل هېواد وال پرستوني دېبرحمي چاړه راکاږي اوماشومان په زانګو کې يا دمور په تي پورې ننبتي ووژني. دتولستوی جګړه دهېواد لپاره ده ، خو زمونږ دا ؟؟؟

مونږ دجګړې نسل يو ، ادبيات هم لرو ، خو ايا په ريښتينې مانا مو دجګړې داسې ادبيات پنځولي دي ،چې په نړيواله کچه لوستونکي ولري ؟ دا ټولې پوښتنې هغه وخت ځوابېدلای شي ، چې زمونږ ځوان ادبي کول دجګړې او سولې په څېر شهکارونه ولولي او په دې توګه دنړيوالو ادبياتو پراخه افق ته کړکۍ پرانيزي. هغه وخت چې ځوان ليکوال ، مفکر او هنرمند پښت دا زده کړي ، چې څنګه دخپلو اتلانو اروايې نړۍ ته ننوتلای شو او دهغوی شخصيت ، کړه وړه او ان برخليک لکه موم په خپل لاس کې واخلو ، شکل ورکړو او لوستونکي ته يې په يوه هنري – ادبي تابلو کې ځای پر ځای کړو .

نور يې نو وخت دی چې مونږ نړۍ ته دادبياتو پلونه جوړ کړو ، نړۍ وپيژنو او بيا ځان وروپيژنو ، ددا سې پلونو جوړولو لومړۍ هڅه دلويو شهکارونو او نامتو اثارو ژباړل او دخپلو غوره اثار ورژباړل دي. په همدا سې نادره او قدروړ هڅو کې يوه ډيره ممتازه هڅه دښاغلي ډاکتر بهاند همدا ژباړه ده ، چې زه ورته په خپل وارسره مبارکي وايم. استاد بهاند په پوره حوصله ، دقت او مينه دنړۍ يوستر شهکار راپښتو کړی او څومره چې دخپلې دې ژباړې په اړه له ماسره غږيدلی دی ، دژباړې په ټول بهير کې يې درومان له اتلانو سره ژوند کړی ، دهغوی اروايې نړۍ ته ورننوتلی دی ، له هغو سره يې فکر کړی او له ښکلاوو څخه يې خوند اخيستی دی. هغه يوازې مخامخ

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژبـاړه نـه ده کـړې ، بلکـې رومـان يـې لـه فکـري او معنـوي پلـوه هضـم کـړی ، ذهـن تـه يـې سـپارلی ، پيغـام او ارزښـتونه يـې پيژنـدلي او دادی اوس يـې مـوږ تـه رالېږدولـی دی. داسـتاد بهاند ژبـه روانـه او بهانـده ده ، نومـوړی افغـان لوسـتونکي تـه نـاول صـميمي کـړی دی او هڅـه يـې کـړې ده ،چـې وچـه ژبـاړه پـرې ونـه زغمـي ، د همـدې لپاره يې زيار او هڅه ډېر قدر او درناوي وړ ده .

غـواړم ډاکتـر بهانـد دهمـدغې سـترې هڅـې پـه زور ددې عصـر ليکـوال او دژبـاړې صـلاحيت لرونکـي همزولـي وننګـوم چـې دسـترو شـهکارونو پـه راژبـاړلو سـره ، نـړۍ تـه دافغـاني فرهنـګ پلونـه هسـک کـړي ، دجګـړې ادبيـات راوپنځـوي او پـه دې توګـه نړيوالـو تـه دافغـاني رنـځ اودرد يـو داسـې انځـور تـر مخـې کيـږدي چـې، کـه زمـوږ پـه کـړاو کـې يـې لاس ککـړوي، ولړزيـږي او بښـنه وغـواړي ، مـوږ دجګـړې داسـې ادبيـاتو تـه اړتيـا لـرو ،چـې نړيـوال دافغـان ولـس صـبر ، اراد ې او لـوړ معنويـت تـه سـلامي کـړي اودهمـدغو افغـاني ادبيـاتو پـه ژبـاړلو سـره دنـورو ژبـو ژبـاړونکي داسـې ونـازول شـي ، لکـه نـن چـې ـ ښـايي ـ مـوږ خپـل اسـتاد بهاند ونازوو.

په تلو تلو کې زه خپل همزولی نسل ددې ستر شهکار لوستلو او له هغه څخه خوند او پند اخيستلو ته رابولم ، چې ورته ديوه سرمشق په توګه دپرمختګ او سترې ارادې يومثال شي او پـه دې توګه دافغـاني ادبياتو د نومهالي پرتم تاداو په خپلو لاسونو کښنودلای شي.

په همدې هيله او ټينګار
دا تاسو او ډا هم جګړه او سوله
څېړندوی عبدالغفور لېوال
۱۳۹۱ لمريز دزمري لومړی نيټه
کابل - دعلومو اکاډمی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددې ژباړې په اړه

جګړه او سوله يو شهکار دی. دا اثر يوازې په يوه ملت پورې اړه نه لري، هغه د نړۍ لسګونو ژبو ته ژباړل شوی دی ، نو ځکه ما وغوښتل چې زما همژبي هم هغه په خپله ژبه ولولي. که هغه کټ مټ د هغه د اصلي ژبې په شان نه وي، لږ تر لږه د هغه روح او مانا زما ژبې ته راولېږدول شي.

هېڅ ژباړه يا زياتره ژباړې د اصل خوند ساتلی نه شي، دا به هم استثنا نه وي، نو ځکه وايم: ما همدومره وکړای شول، که زما کوم همژبی يې تر دې ښه کولای شي، زه هغه ته هرکلی وايم او زما ټوله تجربه او ټولې هڅې به ورسره مل وي.

دا ژباړه د لومړي ځل لپاره په ۱۹۹۹ کال پيل شوه.

ما مخامخ ژباړه کوله ، هغه مې په کمپيوتر کې ليکله. د ۳۰۰ مخونو په شا وخوا کې و چې زما د کمپيوتر هارد دسک مات شو او هر څه تالا والا شول.

يو څه موده مې پرېښوده، خو کال نيم کال نه وروسته مې بيا پيل کړه . ماته د رانېږدې داکتر داوود جنبش، پر له پسې ټينګار او هڅونه، د ګران ايمل پسرلي دې خبرې چې هر وار به يې پوښتل: هغه ژباړه ځنګه شوه؟

د ګران زرين انځور ددې خبرې له کبله چې ويل به يې: په دې حوصله به دا لوی کتاب خدازده چې وژباړل شي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ځينو يارانو ددې خبرې ياد چې ،هغه خو په روسي نه پوهېږي،ما به زړه کې ويل:ته خو پوهېږي،دا ګز دا ميدان چا دې مخه نيولې؟

زما د خپل احساس سره مل ،دې او نورو ډېرو يادونو د ژباړې په کلونو کې ملګرتيا راسره کړې ده.

دوی ټولو نه د زړه له کومې مننه کوم.

د روسيې د نولسمې پېړۍ ټول آثار ،هماغه شان چې د نړۍ ټولو ژبو ته تللي ،زمونږ ژبه دې هم ويارمنه کړي،خو په هر حال ،بيا وايم که دچا دا ژباړه خوښه نه شوه،يا تيروتنه په کې دومره زياتې وي چې د کتاب او موضوع روح ته يې تاوان رسولی وي،دا کتاب په دې ارزي چې بيا بيا او د ښلو ښلو ژباړونکو لـه خـوا وژبـاړل شـي.د زيـاتو هېوادونو ژباړونکو دا کار کړی.همدا کتاب ښلا ښلو ژبـاړونکو پـه وار وار خپلې ژبې ته ژباړلی دی.يا په مجموعي کې ددوی په ژبه کې د يـوه غوره اثر ،ژباړه وه،خو دوی بيا ژباړلی دی.

دا اثر اصلا ما له روسي ژبې ژباړلی دی،خو د فارسي ژبې لـه هغې ژباړې نه هم ګټه اخيستل شوې ده چې محترم سروش حبيبي ،کړې او پر ۱۳۷۷ کال يې په تهران کې خپره کړې ده.

دغه راز په رومان کې داسې اصطلاحات،ترکيبونه، کرښې،جملې او پرګرافونه و چې د پوهېدو لپاره يې ما د جګړې او سولې،د فلم ځنې صحنې کتلي.کولای شم ووايم چې دا فلم ما په لسګونو واره ليدلی او ځينې صحنې يې تر دې هم زياتې ما ليدلې دي.

ددې اثر دا پښتو ژباړه چې اوس ستاسو مخې ته پرته ده،دهغې په ژباړه کې دځينو روسي او افغاني دوستانو مرستې نه هېريدونکې دي.

په رښتيا به دا ژباړه نه واي که له ما سره په ژباړه کې،دلغتونو په

(c) ketabton.com: The Digital Library

شـننه کـې، د اصـطلاحاتو پـه سـپړنه کـې ، د روسـي دود دسـتور پـه پوهېدنـه کـې ، ماتـه د ګرانې، مهربـاني ، خواخـوږې او پـر مـا د زړه سـواندې مېرمنـې وبـړې ایوانوفنـا یونکینـا پرلـه پسـې مرسـتې او ملګرتیا نه وای.

که څه هم مېرمن یونکینا خپله د اقتصادي علومو ماسټره ده، خو د روس د نولسمې پېړۍ په ادبیاتو کې پوره او هر اړخیز لاسبری لري.

هغـې تـه د درنـاوي سـر ټیټـوم ، دزړه لـه کـومې مننـه تـرې کوم، نیکمرغي ، روغتیا او جنتي ژوند ورته غواړم.

پـه روسـیه کـې د افغانسـتان د لـوی سـفیر، بې سـاری روښـان انـدي، ځیرک ، هېـواد پال، رښـتینی او صـادق ، دافغانسـتان پـه مینـه لبوني، ښاغلی زلمی عزیز چې د درې کلنو پـه اوږدو (۱۳۸۹-۱۳۸۷) کې یې په خورا قدر او مهرباني زما دا کار او دا ژباړه یادوله او زه یې په پوره دوستۍ ستایلم. زه پـه رښتیا او د زړه لـه کومې دا وایم چې پـه پېژندګلوی او دوستۍ یې ویاړم.

خو له بدمرغه همالته ، پـه هماغـه ځای کې ، پـه هماغـه سفارت کې داسې دیپلوماتـان هم و ، چې زمـا تـرمخې یې زمـا سـتاینې کولې، د سلګونو هېوادوالو تـرمخې او آن پـه رسمي لیکونـو کې یې ماتـه غـوره ، پوه او تـرټولو ښه ویل. خو له بدمرغه زمـا تـرشـا یې نـه یـوازې زمـا پـه کارونـو ، زمـا پـه شخصیت او زمـا پـه نـاخیزه پـوهې ملنډې وهلي بلکې زمـا د کورنۍ پـه نامه یې هغه څه ویل چې بازاري خلک یې هم نـه وایي .دوی پـه دې هم بسـنه نـه کولـه ، دوی ان زمـا د راتلونکو رسمي کارونو خنډ هم کېدل. که څه هم ما دا امکان درلود چې د دوی د دوه مخو چارو او پټو بدو رسوایيو او بدنامیو ډنډورې جوړې کړم، دهغـو د ریا پـردې وڅېرم، خو بیا مې ویل، دا زما کار نه دی. (ښښنه غواړم).

(c) ketabton.com: The Digital Library

سرمحقق زلمی هېواد مل د هېواد پیاوړې فرهنګي څېره، په خپله ژبه او فرهنګ مین ،په هغو لومړنیو کسانو کې و چې د دغې ژبا ړې پیل ته یې هرکلی ووایه او پرله پسې یې دهغې بشپړولو ته هڅولی یم او خپله فرهنګي ملګرتیا یې هېڅکله رانه سپمولې نه ده.

ښاغلی غلام سخي غیرت ،بل هغه افغاني فرهنګي دیپلومات و چې په رښتیا او د زړه له کومې یې زما ددې زیار او هلو ځلو درناوی کاوه او آن په رسمي غونډو کې یې له اندازې زیاته د هغه قدراني کوله.

په هغو کسانو کې چې ددې کتاب د خپرېدو لېوال و ، یو هم ګران، مهربان اسدالله دانش لالا و. هغه به تل پوښتنه او د کار څارنه به یې کوله. ژبا ړه چې نیمایي ته ورسېده هغه زمونږ له یوه ګډ دوست نه، ماته ګران داکتر، داکتر عبدالحمید بهیج، نه هیله وکړه چې دا کتاب په وار وار سره وګوري. ګران دانش ان د جګړې او سولې، د رومان فارسي متن، محترم داکتر صاحب ته واخیست او هیله یې ترې وکړه چې په برتلیز ډول یې وګوري؛ خو داکتر صاحب بهیج د خپلو قاموسونو، خپل پیر او خپلې مینې تر منځ سرګردانه و ، په هغو کې ډوب و او لا تر اوسه هم په هماغه سمندر کې ډوب دی. هغه ته د قاموس او پیر افسانه زمونږ تر رومانه اوږده ، خوږه او مینه ناکه وه.

په مسکو کې افغان خبریال، خبیر ،ملي شخصیت ،کارپوه (دهغې په رښتینې مانا سره)دوکتور علي احمد کریمي ،چې تل یې د ژبا ړې په کلنو کې نه یوازې هڅولی او ستایلی یم بلکې د روسي ادبیاتو او فرهنګ او ژبا ړې په برخه کې یې خپله ټوله پوهه او تجربې را سره شریکې کړې دي.

د روسیې د علومو اکاډمۍ د ختیځ پېژندنې د انستیتوت د افغانستان د څانګې د غړي رسلان سیکویف، د مسکو د دولتي

(c) ketabton.com: The Digital Library

پوهنتون د فارسي دري ژبې څوانه استاده او زما زده کړه تاتيانا ،د روسيې د کيروا د پوهنتون د استادې تاتيانا او د کورسکايا د ښار د پوهنتون د استادې ويکتوريا مروزوا ،چې تل به يې،نه يوازې د ژباړه په برخه کې زما پوښتنو ته خورا مفصل ځوابونه لرل بلکې زما زغم،حوصله او کار به يې ستايه.

د روسيې د علومو اکاډمۍ د ختيځ پېژندنې د انستيتوت د ادبياتو دخانګې غړې او مشرې افغان پېژندونکې،د پښتو ادبياتو، بې ساري متخصصې داکتر الفتينا ګراسيموا ،چې تل يې زما ځينو پوښتنو ته ځوابونه لرل او وروسته يې په خورامينه زما د ژباړې د متن لوستلو ته لېوالتيا وښوده.

د مسکو د نړيوالو اړيکو د انستيتوت د محصل او د پښتو ژبې زده کړې پاول چې له مانه يې د پښتو او فارسي دري زده کړې کولې او بيا يې له ما سره ددې کتاب د ځينو لغاتو او اصطلاحاتو په مانا او شننه کې مرسته کړې ده.

زما ګران استاد ،دافغانستان او په سيمه کې د ژبپوهنې مخکښ پوهاند دوکتور مجار احمد زيار،چې د زړه له کومې يې ددې کار د بهير پوښتنه کوله او آن د يوې برخې په لوستلو کې يې مخامخ مرسته هم وکړه.

زما استاد او د معاصر نثر او کره کتنې مخکښ محترم سعدالدين چې خپل دايمي طنزې ژبې يې کاروله او تل يې ،نه يوازې د فيسبوک دکوډګر مزي له لارې د کار پوښتنه کوله بلکې د تولستوی د بل اثر ،اناکارينينا ،د ژباړې سپارښتنه يې هم کوله.

خپل ورور پوهندوي اصف بهاند چې په مينه او لېوالتيا سره يې کتاب ولوست او د پام وړ ټکو ته يې زما پام ور واړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما مشره لور مينه بهاند ،چې روسي ژبه يې لکه مورني هغه زده کړې او تل په دې ژبه کې زما استاده پاتې شوې.

زما زوي،مړوند بهاند چې تل يې د ژباړې پوښتنه کوله او له دې امله يې د دغه اثر انګليسي متن واخيست او د لومړې برخې تر لوستلو يې راته وويل: پلاره ،زمونږ په همژبو کې به داسې څوک وي چې د دې اثر د لوستلو حوصله ولري؟

عارف خزان، چې يو څه موده يې،د تايپ په برخه کې خپله مرسته ،زما له هلوځلو سره ملګرې کړې وه.

الهام هوتکي ،سره له هغه چې د وخت اټکل هېڅ کولای نه شي او وعده يې هر ساعت يا هېرېږي او يا يې هېره وي ددې کتاب په تايپ او کله ناکله هم د ژباړې په وخت کې له خپلو مشورو نه ښه برخمن کړی يم.

د روس په پترزبورګ کې فرهنګي هېوادوال او په هغه ښار کې د افغاني فرهنګ يو ډيوه لګوونکي سيد الله تنې چې تل يې د ژباړې په اړه نظر ورکړی او په وار ار يې ملګرتيا راسره کړې ده.

په روسيه کې ميشت استاد داکتر رحمن الدين سراجي چې له ماسره يې د روسي ژبې په زده کړه کې مرسته کړې او په دې کار کې يې نه يوازې تل پوښتنه کړې بلکې ښه مشاور او مرستندوي پاتې شوی دی.

د روسيې په کراسنادار ښار کې ميشت فرهنګپال هېوادوال ،ډګروال حسين خان چې د کتاب د کمپوز په برخه کې يې مالي مرسته کړې وه.

له څېړندوي نبي صلاحي نه چې په وړين تندي او بې پايه لېوالتيا يې دا ټول کتاب په دقت او زغم ولوست.

له حفيظ الله جلالزي نه چې په مينې يې زما هيله ومنله او د کتاب

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوه وروستي ټوکه ولوستل.

له ټولو نه،له هر یو نه، په وار وار سره د زړه له کومې مننه کوم او دا کار ددوی د زیار او هڅو پایله ګڼم.

ددوی او له هغو کسانونه چې له ماسره یې د هر یو مرسته،روحي ملګرتیا او هسې هڅونې د کتاب دژباړې یوه ستونزه آواره کړې او ددې کار په بشپړولو کې ښه مرستندویان پاتې شوي د زړه له کومې:

مننه،مننه،مننه،مینه ،مینه،مینه،مینه او مننه....

البته هغه کسان هم لږ نه چې زما په دې کار یې ملنډې وهلي،هغه یې دروغ ګانې او په خپلو بنډارونو او بزمونو کې به یې هم پر ما او هم د ژباړې پر کار د ټوکو او مسخرو بنډارونه تودول.

له هغو نه هم مننه ،ځکه د هغو دې کار هم په ما کې د دقت او ژور پام روحیه راپاروله.

هیله لرم دا کار ،زموږ ژبې ته د نړیوالو شهکارونو د ژباړې د پیل په توګه بختور وګڼل شي او هغه دوستان چې په هره بهرنۍ ژبه پوهږي خپلې ژبې ته یو څه راوژباړي.

په دې لاره او تکل کې ستاسو د بري په هیله

مینه،مینه،مینه

دوکتور لطیف بهاند

کابل-افغانستان

د ۲۰۱۲ کال د جولای درېیمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

سریزه

ددې ژباړې د سریزې لومړۍ کرښې به دهغه د لیکوال د پېژندنې نه راپیل کړم:

نوم: لیف نیکولایوویچ تولستوی

د زوکړې نېټه: د ۱۸۲۸ م کال د سپتمبر ۹مه نېټه

د زوکړې ځای: د مسکو په ۱۲۰ کیلومتری کې د تولا دښار ګوتې د «یاسنیاپلینا» سیمه.

د مرګ نېټه: د ۱۹۱۰ کال د نوامبر ۲۰مه نېټه

د خښولو ځای :د یاسنیاپلینا» په سیمه کې دده د کور ځنګل

آثار:

۱ -جګړه او سوله

۲ -آناکارنینا

۳ -قزاقان

۴ -رستاخیز

۵-ماشومتوب

۶-،زلمیتوب

۷-ځواني

۸-ابلیس

۹-اعترافات او د مسکو سرشمېرنه

۱۰-د ماشومانو کیسې

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۱ -شیطان او پیسې
۱۲-هنر څه ته وایي؟
۱۳-درې پوښتنې
۱۴-تش دهل
۱۵ -مېرتون او کوتره
۱۶-سپېڅلی اختر
۱۷-د مرګ سرود
۱۸ -د ایوان ایلیچ مرګ
۱۹-بیګناه محکوم
۲۰ -ارباب او نوکر
۲۱ -حاجي مراد
۲۲ -د سیواستوپول داستانونه
۲۳-بې پایه مینه او نورې ډېرې لیکنې .

د هغه، بشپړ نوم لیف نیکولایوویچ تولستوی (۱۹۱۰-۱۸۲۸) دی.
روس لیکوال، متفکر، پر خپل هېواد سربنډونکی سرتیری، ګراف لیف نیکولایوویچ تولستوی، پلاریې نیکولای تولستوی او موریې ماریا ولکونسکي نومېدل. تر تولو پېژندل شوی روس لیکوال، متفکر، د روسیې د سواستوپول د جګړو سپاهي، روښان اندی، مقاله لیکونکی، مذهبي مشر، د دې اسې مذهبي مقالو او نظریو لیکوال و چې په دودویزو افکارو کې د نوې لاره خاوند بلل شوی دی.
دی د کورنۍ څلورم ماشوم و.
هغه د نړۍ له ډېرو ستړو رومانونو نه دیوه رومان: "جګړې او سولې" لیکوال دی. هغه دا رومان د پنځو کلو په اوږدو (۱۸۶۵-

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۸۲۹) کې ولیکه. د کتاب موضوع پر روسیې د ناپلیون د یرغل د زمانې پېښې، د روسیې د څلورو بډایو کورنیو د ژوند او ددغې جګړې پر وړاندې د روسي ملت د درېدا انځورونه دي.

هغه نه یوازې د روسیې امپراتوری د علومو اکاډمی غړی (۱۸۷۳) و بلکې یو ستر ټولنیز شخصیت هم و.

دهغه کورنۍ له خورا لرغونو او بډایو روسي کورنیو نه ده.لیکوال، خپل کتاب تر لیکلو ۷ کالو وروسته په ۱۸۷۲ کال کې خپور کړ.

دا کتاب د نړۍ د ببلابېلو هېوادونو په میلیونو میلیونو وګړو لوستلی او دادی څه کم تر یوې نیمې پېړۍ وروسته هم خورا بېشمېره لوستونکي لري.

تولستوی، دا کتاب دخپلې مېرمنې صوفیا اندرییونا، په مرسته، اوه ځله بیا بیا ولیکه او په هغه کې یې بدلونونه راوستل.

دې لیکوال چې د قفقاز او کریمیا په جګړو کې خپله ګډون کړی او د جګړې ټولې ترخې، خوږې او غیر انساني اړخونو یې په خپله ازمایلي او لیدلي دي، د جګړو خورا بې ساری انځور ګرګنل کېږي، نو له دې کبله دده د کتاب پر ځانګړتیاوو دلیکنې پروخت، کره کتونکي په دې ټینګار کوي او وایي:

"هغه یوازینی لیکوال دی چې د جګړې رښتینې څېره یې په خورا قوت په لیکنه کې انځور کړې ده."

که څه هم په دې ستر او بې ساري کتاب کې د لیکوال معنوي نظر دا دی چې هر څه او د پېښو تقدیر له ازله په آسمانو کې دی، خو دی بیا هم د پېښو لپاره ځمکنې دلایل لټوي.

تولستوی، په ټول کتاب کې د ایمان پر بنسټ، د ټولو هلوځلو له لارې د ایمان او خدای په لټه کې دی. هغه د ایمان له برکته د ژوند

(c) ketabton.com: The Digital Library

موخه لټوي. هغه به ویل چې ایمان د ژوند رښتینې معنې او له هغه نه خبرتیا ده.

دهغه لپاره ایمان ژوند دی ، د ژوند قوت دی. هغه ایمان او مینه سره ومروړل.

هغه به ویل چې د خدای قدرت ستاسو په زړه کې نغښتی دی.

تولستوی پېژندونکي ،په دې باور دي چې دده دغه نظر پر مهماتا ګاندي (۱۹۴۸-۱۸۶۹)او مارتین لوترګینګ (۱۹۶۸-۱۹۲۹)اغیز کړی دی.

د هغه د "جګړې او سولې "په کتاب کې پېښې پر څوبېلابېلو بېنستونو راچورلي:

خدای پېژندنه ،انساني فردي شخصیت ، کورنۍ او دهغه روان ،ټولنیز کړه او د هغه لوړې ژورې ،سیاسي تاریخي دریځ او دملتونو ملي غوښتنې.

دا رومان د روسیې د هغو پېښو تصویر باسي ، چې له ۱۸۰۵ کاله تر ۱۸۱۳پورې په دې هېواد کې پېښې شوې دي.

په دې پېښو کې دوه هغه یې د روس او فرانسې سترې ،خونړۍ جګړې دي:

۱- لومړنۍ جګړه "اوسترلیځ "نومېږي. دا جګړه پر ۱۸۰۵ کال پر روسیې د فرانسویانو له یرغله سره سم پیل شوه او فرانسویانو وګټله.د همدې بري له برکته فرانسویان د روسیې خاورې ته ننوتل او ان تر مسکو ورسېدل.

۲-دویمه ستره جګړه د "بارادینو "هغه ده.دا جګړه پر ۱۸۱۲کال د مسکو په څنډو کې پېښه شوه. په دې جګړه کې فرانسویانو ماته وخوړه او ببرته تېښتې ته اړوتل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددې جګړو مشران: د روسيې ټولواک ،لومړي الکساندر(-۱۷۷۷ ۱۸۲۵) او د فرانسويانو هغه ستر ټولواک ناپليون بناپارت(-۱۷۶۹ ۱۸۲۱)دي.

کتاب په يوې مانبامنۍ مېلمستيا کې د اناپالوفنې په نامه د يوې درباري مينځې له هغې خبرې نه چې د روس او فرانسې د رارسېدونکې جګړې اټکل کوي، پيل کېږي.

هغه د دوه ټولواکانو د سيالۍ ،دهغو د واک دلېوالتيا ،له هغو سره دهغه د ولسونو د مينې تصوير باسي.

په کتاب کې د روس د امپراتور تصوير په بې ساري ډول ښکلی او د فرانسې هغه په بې ساري توګه کرکجن دی.

په داستان کې د اتلانو ببشمېرتوب،د ديالوګونو اوږدوالي، دهغو خوږوالي،د اتلانو بې ساري تصويرونه،د کلماتو خورا خوږه کارونه او نور ډېر ډېر هنرونه دپام وړ دي.

دا رومان ډېرو کره کتونکو ،د روسي ادبياتو د روح شعر ګڼلی دی،هغه شعر چې د ويارونو او حماسو په بڼه تخليق شوی دی. د داستان د هرې کرښې په لوستلو ،لوستونکي په دې پوهېږي او دا احساسوي چې له يوه ستر انځورګره مخامخ دي.

دا ليکوال د زرګونو څېرو ،دببشمېره ځايونو او د زرګونو حالاتو په منځ کې ځان ته هغه څېرې،هغه ځايونه او هغه حالات ټاکي چې په هنري ډول دده داستان يوه غوټه تړي جوړه او بله پرې خلاصه شي.

هغه (تولستوی) يو لوی او بې ساری انځور ګر دی.هغه چې کله يو تصوير باسي،دومره دقت،دومره پاملرنه،دومره په هر اړخيزه توګه او دومره په لېوالتيا هغه انځوروي چې هر څوک فکر کوي،دا هغه څه دي چې دی يې غواړي.د ساري په توګه کله چې دی يوه څېره

(c) ketabton.com: The Digital Library

انځوروي، هغه نه یوازې یوه څېره، بلکې د لیکنې په وخت کې، په څېره کـــې سترګې، د ســـترګو غټـــوالی، د ســـترګو رنګ، د ســـترګو خبرې، د ســـترګو جنـــګ، د ســـترګو زاړی، د ســـترګو ځلا، د ســـترګو کتل، د سترګو غلچک، د غلچکو ګوزار، په سترګو کې پراته او پټ رازونه، له سترګو راخپریدونکې کرکه، له سترګو راوریدونکې رخه، په ســـترګو کـــې ځلېـــدونکې عاطفه، د ســـترګو بانـــه، د بڼو لنـــډوالی، اوږدوالی، د بڼو ویشتل او نور نور د ټولنیز انساني ژوند او حالاتو تصویر ایستل او دغو حالاتو تـه ژوند بڼـل، ټول او ټول په خورا رنګینې او مینې په پام کې ساتي.

تولستوی، چې هرڅه او هر حالات را اخلي، هغه د ټولنیز بار تر بڼلو وروسته، د خپلې عاطفې او تخیل په دریاب کې لمبوي او بیا یې د کرښو غږې ته سپاري.

تولستوی، یوازې په جګړه او سوله کې د ۵۰۰ په شا او خوا کې اتلان لري. که څه هم د هغه اتلان هر یو خپل ژوند، کړه او کرکتر لري، خو بیا هم په هنري انځورګرۍ کې کله ناکله سره ورته بریښي.

او دا د ده د هنري استعداد او تخلیقي توان نښې دي.

هماغـه شـان چې کلـه کلـه داسې تصـور کـړې چې د نـړۍ زیـاتره حماسې څه کم او زیاته سره ورته دي.

د ســارې پــه توګــه د فردوســي د شــاهنامې اتــلان پــه درې ډولــه دي: اساطیري، پهلواني او تاریخي.

دلتـه پـه دې داسـتان کـې هـم اتـلان درې ډولـه دي: یـو اولسـي هغـه، دویـم عینـي اصـلي او واقعـي څېرې او درېیمـه ډلـه یـې د تولسـتوی د تخیل زېږنده اتلان دي.

ماکسیم ګورکي (۱۸۶۸ - ۱۹۳۶) د دې لیکوال په هکله وایي:

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغه انسان ،په ربښتيا يو ستر کار ترسره کړ او دغه کارته يې ، په خورا ښکلا او صداقت ديوې پېړۍ تجربه وروښنله.

لومړي نيکولای روس باچا ، ناپليون ،سردار اندرې،نيکولای رستوف ،ستر قوماندان کوتوزوف،پيير بېزاوخوف،ناتاشا رستوفه، ماريا بالکونسکايا ،اناتول کوراګين،ساده سرتيری کراتايوف او نور...هغه اتلان چې ددې رومان اصلي موضوع پرې راچورلي.

ليکوال د خپل تخليق د الهام د سرچينې په اړه په خپله ويل:

"يو څه مې په ګوګل کې لګېدلي دي،چې تر نيکۍ نه هم زيات دهغه لېوالە يم،هغه پرتم او لوړوالی دی."

ليف نيکولايوويچ تولستوی ،لا د دوو کلو و چې موريې مړه شوه. د نهه کلو و چې پلار يې هم مړ شو.

هغه وخت د بډايانو ماشومان ،بهرنيو روزونکو چې زياتره هغه يې فرانسوي وو ، روزل.تولستوی هم د خپلوانو او بهرنيو روزونکو تر څارنې لاندې وروزل شو.

دهغه مور او پلار پنځه ماشومان درلودل.دی د کورنۍ څلورم ماشوم و.ده دري ورونه ،چې تول تر ده نه مشران وو او يوه خور چې تر ده نه کشره وه درلوده ، لکه څنګه چې مو وويل،دده مور او پلار ددوی په ماشمتوب کې مړشول.ددوی روزنه خورا لرو خپلوانو کوله.

د تولستوی ،کورنۍ پر ۱۸۳۷ کال مسکو ته راولېږديده. دی خپله تر ۱۸۴۰ کاله پورې په مسکو کې پاتې شو او وروسته چې د هغوی ترور مړه شوه،دا کورنۍ د کازان(دا ښار اوس د روسيې د تاتارستان د جمهوريت پلازمېنه ده)ښارته کډه شوه.هلته يې د پلار له پلوه بله ترور اوسيده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زده کړې:

د هغه لومړنۍ ښوونکې، یوه فرانسوۍ وه.د هغې ترور ،فرانسوۍ روزونکې او د ښوونځیو ځینو نورو ښوونکو هغه ته بشپړې زده کړې ورکړې.لکه چې یادونه وشوه ،د ۱۸۴۴ کال د اکتوبر په میاشت کې تولستوی د کازان د پوهنتون د ختیځو ادبیاتو په څانګې کې لوړې زده کړې پیل کړې.

په هغه نندارتون کې چې په دې وروستیو کلنو کې د کازان په پوهنتون کې جوړ شوی و ،دا ښودنه کوله چې تولستوی، پوهنتون ته د شاملېدو کانکور په خورا لوړه درجه تېر کړی دی.هغه هلته د هغه پوهنتون د ختیځو ژبو په ځانګه کې ،د تاتار-ترکي ژبه پیل کړه.

په نوبتي ازموینو کې د دغه ځوان د روسیې د تاریخ ،د مضمون نتایج د قناعت وړ نه و ،هغه ته د دغه مضمون د تکرار سپارښتنه وشوه ، نو هغه و چې ده ځان د حقوقو پوهنځي ته بدل کړ. هلته هم دی په دې مضمون کې پاتې راغې. هغه و چې پر ۱۸۴۷ کال یې پوهنتون پرېښود.

د ادبیاتو اولیکنو پیل:

تولستوی، د پوهنتون تر پرېښودو وروسته ،پر ۱۸۴۷ کال ،خپلې پلارنۍ سیمې ته لاړ او هلته میشت شو.

هلته یې لیکنې پیل کړې.

دغه ځوان لیکوال، له خپلو بزګرانو او نورو مزدورانو سره د حاکم او بادار پر ځای نوې اړیکې پیل کړل.او له دې سره یې هممهاله د ژان

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژاک روسو (۱۷۷۸-۱۷۱۲) د آثارو مطالعې ته دوام ورکړ او کرار کرار يې له تمدن سره تربګنې پيل شوه.

لـه دې سـره هممهالـه هغـه د موسـيقۍ زده کـړې ،انګريـزي ژبـې او د حقوقو لوستلو ته دوام ورکړ.

دده خاطرات او يونليـک ښـيي چې ده خيريـه کارونـه هم کول او پـر ۱۸۴۹ کال کې د خوارو بزګرانو ماشومانو لپاره يـو ښـوونځی هـم جـوړ کړ.

هغه ښه پيانو غږوله او کلاسيکه موسيقي يې ډېره خوښېده.

د هغه د خوښې موزيکانت يوګين سبستيان باخ (۱۲۸۵ - ۱۷۵۰) و.

د ۱۸۵۱-۱۸۵۰ کـالونو پـه اوږدو کـې يـې خپلـه لـومړۍ کيسـه ((ماشـمتوب)) وليکله. او پـر ۱۸۵۱ کـال کـې يـې د ((د پرونۍ ورځـې تاريخ)) کيسه وليکله.

يـو کـال وروسـته پـر ۱۸۵۲ کـال تولسـتوی، د ورور پـه بلنـه قفقـاز تـه لاړ. هغه کومه ځانګړی هدف نه درلود ، په لومړيو وختونو کې يې هلتـه کوم رسمي کار نه کاوه. هغه يوازې لـه خلکـو سـره کتـل او خپلـې څېړنـې کولې.

دا هغه وخت و چې په قفقاز کې روسي پوځ په جګړې لګيا و.

تر څه مودې وروسته، هغه پـه روسـي پـوځ کـې چـې پـه قفقـاز کـې پـه جګړه بوخت و ، د تانک د قوا و غړی شو. تر پوځي روزنې وروسته يې پـه هغو جګړو کې ګډون وکړ.

تولسـتوی ، پـه قفقـاز کـې دوه کالـه پـاتې شـو ، خو کلـه چـې هلتـه د کريمسکايا ، جګړه پيل شوه ، د خلکـو او خـاورې پـه نامـه يـې پـه جګړه کې ګډون تـه دوام ورکړ. دی تـر ۱۸۵۵ کـال پـورې د جګړې پـه ډګر کـې پاتې شو. هغه په جګړې کې آن د زړورتيا او مېړانې نښان هم واخيست.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ده د يوه ښه افسر نوم وګاټه.

د دغه وخت په اړه دده خيالات د هغه د "سواستوپول کيسي" په نامه په داستانونو کې خپاره شوي دي.

تولستوی، د "ماشمتوب" تر داستانه وروسته د "زلميتوب" او بيا "ځوانۍ" په نامه داستانونه وليکل.

کله چې روس دا جګړه بايلوده، دی پلازمينې پترزبورګ ته لاړ او هلته د روس له خورا ښو ادیبانو سره آشنا شو.

پر ۱۸۵۶ کال يې له پوځي خدمته د تل لپاره استعفا وکړه.

څومره چې دی مشهوريده او خلکو له ده سره خواخوږي ښودله، په هماغه کچه دی له خپل شهرته ستړی کېده او دا کار ددې سبب شو چې پرته له کومه دليله د هېواد د پرېښودو تکل وکړ.

تر دوه درې مياشتو وروسته يې اروپا ته مخ کړه. هغه په فرانسې، سويس، آلمان او ايتاليا کې له ليکوالو، پوهانو سره وليدل او د علمي او روزنيزو مرکزونو له کار او وګړو سره يې پېژندګلوي وشوه.

۱۸۵۲ کال و چې له پترزبورګه د "سفريمنيک" په نامه خپريدونکې مجلې چې روسي ليکوال نکراسوف نيکولای الکسيوويچ (د ۱۸۲۱ د نوامبر ۲۸ - د ۱۸۷۷ د د سامبر ۲۱) هغه چلوله، دهغه د "ماشمتوب" په نامه د داستان خپرول پيل کړل.

نکراسوف، دهغه د لومړنۍ ليکنې تر ليدو وروسته وويل:

"دا يو نوی استعداد دی او خورا هيله ورته کېږي."

ليف، دا وخت کوم مسلکي، ادیب نه و. ده نه دليکوال په توګه بلکې د وزګارۍ په وخت کې يو نيمه ليکنه کوله. هغه يو ساده محصل، معمولي هېواد وال، ښوونکی او دېبلا ببلو عقايدو مطالعه کوونکي و.

(c) ketabton.com: The Digital Library

تولستوی، تر دغه وخته هېڅکله د ادبیاتو په هکله کومې ځانګړې یادونې نه لري.نومورې به تل د عقېدې، اخلاقو ،ټولنیزو اړیکو او کله ناکله هم د تاریخ په اړه خبرې کولې.

دغه استعداد ، د ۱۸۵۲ کال د سپتمبر په میاشتې کې یو ناڅاپه ټولې، روښان اندې روسیې وپیژانده.هغه دا چې د سفریمنیک، مجلې، د "ماشمتوب "په نامه دهغه یو داستان خپور کړ.که څه هم هغه له دغه داستان سره ،آن خپل بشپړ نوم هم لیکلی نه و.هغه یوازې په مستعار ډول لیکلي و: د :ل،ن،ت. خو ډیر ژر ټول لوستونکي په دې خبر او پوه شول چې دا لیکوال لیف نیکولاوویچ تولستوی دی.

هغه اروپا ته په خپل سفر کې ،په لومړي سر کې فرانسې او د هغه پلازمېنې پاریس ته لاړ.هلته د ناپلیون د شخصیت لمانځنې او بې پایه ازادۍ ،حیران کړ.هغه ادبي هنري محافل،موزیمونه او کتابتونونه وکتل. په دې سفر کې یې هغه ښار هم وکوت چې ژان ژاک روسو هلته ژوند درلود.

تر لومړي سفره وروسته ، ډیر ژر اروپا ته په دویم سفر ووت. هلته یې په فرانسې او جرمني کې ولسي ښوونځي ،دهغه جوړښت او روزنیز نصابونه وکتل.بیا لندن ته لاړ ، هلته یې له روسي پوهان الکساندر ایوانوویچ ګیرځن (۱۸۱۲- ۱۸۷۰)او پېژندل شوي لیکوال چارلز دیکنز (۱۸۱۲-۱۸۷۰)سره لیدنې کتنې درلودې.

کله چې ببرته روسیې ته راستون شو ، خپل یو شمېر بزګران یې ازاد کړل. ټول خلک یې سره برابر وګڼل. هغه د بزګرو او ساده خلکو د ماشومانو لپاره ښوونځي پرانستل. ده خپله او دهغه څو اشنایانو په دغو ښوونځیو کې درس ورکاوه.

تولستوی، پر ۱۸۲۲ کال د یاسنیا پالینا په سیمه کې روزنیزه مجله

(c) ketabton.com: The Digital Library

راوویسته.په دې مجله کې ده روزنیزه مقالې او داستانونه خپرول ،خو دده دغه هڅې هغه وخت هومره دپام وړ ونه ګرځیدې.

کورنۍ:

لیف تولستوی لا د زلمیتوب له کلونو د مسکو د یوه پښځندل شوي ډاکتر له کورنۍ سره چې په خټه جرمنه وه ، پښځند ګلوي درلوده.

دغې کورنۍ دري لونې درلودې او ده غوښتل له مشرې هغې سره چې الیزاوته، نومېده واده وکړي،خو ناڅاپه دهغه اراده بدله شوه او منځنۍ هغه یې چې صوفیا اندرییوانا(۱۹۱۹-۱۸۴۴)نومېده ،خوښه شوه.

په دغه وخت کې تولستوی، څلور دیرش کلن و ،خو پېغله صوفیا لا د ۱۸ کاله وه.دوی چې پر ۱۸۶۲ کال واده سره وکړ،لیف تر ښځې ۱۲ کاله مشر و.

هغوی تر ډېره پورې خورا ښه او نیکمرغه ژوند درلود.

صوفیا ، نه یوازې دهغه خورا ښه ملګرې،با وفا ښځه بلکې ده ته په کار او ادبیاتو کې ښه مرستندویه هم وه.

له واده سره د لیکوال نیکمرغي پیل شوه.ددغې ښځې دپوهې،علمي شتمنۍ او هنري ذوق له برکته،لیف تولستوی لومړی په روسیه او بیا به نړۍ کې ستر شهرت او ویاړ تر لاسه کړ ،خو ددې ټولو سره سره د تولستوی او ښځې ترمنځ اړیکي تل خوږې نه وې.یو نیمه خوابدي او شخړې رامنځ ته کېدې ، شر او شور به پورته وه.

دغې نیکمرغې جوړې ، تر ډېرو کالو ګډ ژونده وروسته،ځکه ونه شو کولای خوږ ژوند ته دوام ورکړی چې تولستوی دخپل ژوند ښه او هیلې بدلې کړې،خو سره دې هم دوی ۱۳ ماشومان درلودل.

د ۲۰۱۰ کال د څېړنو له مخې اوس د نړۍ په ۲۵ هېوادونو کې د

(c) ketabton.com: The Digital Library

تولستوی نه وروسته دده د کورنۍ د دویم او دریم نسل تر ۳۵۰ پاتې شونکي ژوند کوي.دده دغه لمسیان، کړوسیان او پردیان هر دوه کاله وروسته د مسکو په څنډو کې، دهغوی په بلارنۍ مېنه کې، په یاسنیا پلیانا کې راټولېږي.

دوی نه یوازې لیدنې کتنې او د زړه خواله کوي بلکې کنفرانسونه او علمي غونډې هم جوړه وي.

تولستوی، له صوفیا سره د ګډ ژوند په لومړیو لس دولسو کلنو کې "جګړه او سوله "او د "انا کارنینا "ستر رومانونو ولیکل.

دغه ستر استعداد ددغو آثارو په کرښو کې خپل نبوغ ومروړه .همدا آثار وو چې ده ته یې نړیواله پېژندنه او ویاړ ور په برخه کړ او نن یې مورږ خپلو همژبو ته وړاندې کوو.

هغه د جګړې او سولې ،رومان په ۱۸۶۵ کال کې پیل او ۱۸۶۹ کال کې یې بشپړ کړ.

لیکوال، دا وخت د ۳۶ کلونو و.د ځوانۍ ،د ښه توان او تفکر غوره شپېې.

د داستان لومړي درې برخې یې ،بر ۱۸۶۸کال په روسکي ویستنیک، نومې مجله کې خپاره کړل.دغو برخو بې شمېره مینه وال پیدا کړل او ډېر ژر یې نورې برخې هم کرار کرار خپرې شوې.

لیکوال، په دې اثر کې د ټولنې ټول وګړي، له ساده سرتیري نه نیولې بیا تر ټولو اکه پورې انځور کړي دي .

هغه ستر کشش او جاذبه چې د روسي متن په لوستنه کې لوستونکي احساسوي ،هېڅ ژباړې ته ځکه لېږدیدای نه شي چې تولستوی هغه ،د روسي روح خورا وړو ځانګړتیاو ته په پام کې لیکلي دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د جګړې او سولې د داستان ځانګړتیاوې:

هغه اثر چې د کلونه ګوزراونه ،نه هغه زړولي شي،نه يې هېرولی شي بلکې د هرې ورځې په تېريدو سره د هغه د پرتم ويار لاپسې زياتېږي.

په دې اثر کې د يوه ملت د روان ،دهغه ويارنې او غرور او دهغو ستاينې او ويرنې ، داسې غوټه او سپړل شوي دي چې هغه يې په يو ستر نه تکرارېدونکي او بې ساري اثر بدل کړی دی.

د خورا وړو غوټو سپړل ، هنري شننه او روانې ځانګړتياوو ته په پام سره دتاريخی پېښو ، انځورونه ددې اثر غوره ننېې دي .

ځينې نورې ځانګړتياوې داسې يادولې شو:

۱-د ليف نيکولاوويچ تولستوی دا ليکنه ،هنر،فلسفه ،تاريخ او اخلاق سره رامروړي.

۲-د روسيې او نړۍ او تر غوره نه غوره رومان دی.

۳-دا يو شاعرانه رومان دی.نثر نه دی،شعر دی.ددې کتاب لپاره بايد روسی ژبه زده کړل شی.

۴ -هغه د روانې سپړنې يو بشپړ جونګ دی.

۵-هغه يو ستره،نه هېرېدونکی حماسه ده.

۲-له فرانسويانو سره د روس دملت د دوو جګړو ، يوه د استرليڅ(۱۸۰۵-۱۸۰۲) او بله د برادينو او مسکو ته د فرانسويانو له خوا د اور ورته کول(۱۸۱۳-۱۸۱۲) تاريخ او انځورونه دي.

۷-دا رومان له جګړې سره هممهاله د څلورو روسې کورنيو د رستوف ، بالکونسکي ، بيزاوخوف او کوراګين د ژوند بهير دی .

۸-تولستوی اصلا د څو کالونو په اوږدو کې ددې لپاره څېړنې وکړې او مواد يې راټول کړل چې د روسيې د يوه انقلابي غورځنګ

(c) ketabton.com: The Digital Library

دیکابریستانو په اړه یو کتاب ولیکي، خو همدا مواد وروسته ددې کتاب د لیکنې اساسي سرچینې شوې.

(دیکابریستانو پر ۱۸۲۵ کال د پادشاه په وړاندې پاڅون وکړ. دغه پاڅون په کلکه وتړکول شو او خپله انقلابیان سایبیریا ته وشړل شول. دا ډله ځکه د دیکابرستانو په نامه یاد ږې چې هغوی د دسامبر په میاشت کې چې په روسي ژبه کې د دیکابر په نامه ده یاد ږې، پاڅون کړی و.)

۹-دا کتاب لکه چې ومو ویل څوک یو شاعرانه، څوک یو تاریخ او څوک هغه یو فلسفي اثر ګڼي.

په دې اثر کې ویاړنه او روانې هڅې او لېوالتیاوې په یوه خورا هنري بڼه له عرفاني هغو سره مرورل شوي او د ښکلي هنري نثر او کولای شو ووایو په شاعرانه انداز پېښل شوي دي.

تولستوی، د تاریخی اضدادو سپړونکی دی.

هغه په دې رومان کې هرڅه داسې انځوروی چې هر لوستونکی یې په لوستلو داسې احساسوي چې دا پېښې پر ده تیرېږي.

۱۰-سره له هغه چې دا رومان دسترو نړیوالو سیالیو، د جګړې او روسیې د طبقاتي اخ او ډب انځور دی، خو هغه تر هر څه لومړی د ځانګړو برخلیکو او په کورني ورځنی ژوند کې د ځانګړو وګړو د مینې، ویر، غم، مینتوب، وفا، بې وفاییو په تیره بیا مېړه او ښځې، د ماشومانو او مور او پلار روانې او ورځنی بیان دی.

دغه کورنی تصویر د کتاب د دوو ښځو: ناتاشا رستوا او ماریا بالکونسکایا په څیرو کې تر ټولو نه په غوره بڼه انځورېږي.

دغه دوه نجونې، لونې، ښځې او مینډې، سره له هغه چې په داستان او ژوند کې خورا توپیر سره لري، خو بیا هم هر یوه په خپل ډول د کورني ژوند تر ټولو غوره او په زړه پورې بېلګې دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناتاشا د داستان له پيله خوشاله او لا د تنکی ځوانی نه د ټولو پام ځانته وراړوي او په بې ساري توګه مينه ناکه بريښي، خو ماريا سره له ټولې تقوا او پرهيزه دچا مينه او پام وراړولی نه شی. ماريا تل غمجنه، آرامه، په خيالو کې ډوبه او خدای ته په زاريو کې ده. ناتاشا ديوې شېبې لپاره هم يوازې نه پاتيږي، هغه له دې سره ږدې شوې ده چې تل د ټولو ورته پام وي، ټولو ته ګرانه وي، خو ماريا ځانته وايي:

"زه تل باخاره وم، زما خوښېږي چې يوازې و اوسم، زه نه بل ژوند غواړم، نه يې غوښتی شم او نه يې هيله لرم او ځکه چې زه بل هېڅ ډول ژوند نه پېژنم. "

بلې خواته د ناتاشې مينه ناک والی بريد نه پېژني. پر سردار کوراګين ترمئينيدو پورې دهغې ژوند د خوښيو يو بې پايه سمندر دی، تر هغه پورې ددې په ژوند کې داسې شېبه نه شته چې په يو چا مينه نه وي، هغه تر ډېرو سختيو او ذهني سرګردانی وروسته خپلې رښتينې مينې ته رسېږي. ماريا تل د خدای دربار ته ګوري او په هرڅه کې د خدای مرستې ته ستر ګه پاڼه وی، مينه په زغم کې لټوي. که ناتاشا دښکلا او ادا نښه ده، ماريا هم له ښکلا بې برخې ده او هم له ادا ،خو ليکوال کرار کرار هغه په داسې دوو مينډو بدلوي چې په ټولنه کې يې ساری نه شته. که تولستوی په دې ټينګار کوي چې انساني رښتينې ښکلا نه په څېره بلکې د ننه په زړه کې ده. ناتاشا د ژوند په پيل کې په کراره له يوه خيال بل او له بله بل ته دانګي ، خو ماريا تر هرڅه لومړی هر څه ، تر خدايه، بيا تر پلاره ،بيا تر بې وزلو خلکو او د ژوند په پای کې تر خپلو ماشومانو ځار کړي دي. ماريا وايي:

"که چا له ما پوښتلي وای چې په ژوند کې زه تر ټولو زيات د څه شی هيله لرم، ما به ويلي وای چې هيله لرم تر ټولو بېوزلو ،بېوزله و واسم. "

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۱- ددې کتاب یوه بله ځانګړتیا او پرتم دهغه په ستر والي کې دی. کتاب په څلورو ټوکونو کې خورا اوږد لیکل شوی او پښتو متن یې هم تر ۲۵۰۰ مخه اوږي.

۱۲-لیکوال د خپل اثر له ټول ستر والي سره سره موضوعات: هنري، فلسفي، خیر او شر، مرګ او ژوند. مینه او کرکه، تمدن او فرهنګ، کلی او ښار هېواد پالنه او دوکماري په خورا ماهرت انځوروي او دا کار د یوه ښه انځورګر په توګه تصویروي.

۱۳- **یو لیکوال وایي:**

جګړه او سوله د ټولې هستۍ یو داسې انځور دی چې خلک په هغه کې هرڅه: نیکمرغي، پرتم، ماتم، غم خوښي، خوشالي او حماسه موندای شي.

"سامرست موام (۱۸۷۴ - ۱۹۶۵) انګریزي لیکوال داسي وایي: " زه په دې باور یم چې تر اوسه پورې، انوره دو بالزاک (۱۷۹۹ - ۱۸۵۰) د نړۍ تر ټولو پېژندل شوی رومان لیکونکی دی ، خو دا هم وایم چې د تولستوی د جګړې او سولې، رومان د نړۍ تر ټولو ستر رومان دی.

زه فکر کوم داسې یو رومان چې د جګړې په اړه دومره هر اړخیز او دداسې یو کړکیچن دوران په اړه لیکل شوی وی، دومره ببشمېره اتلان ولري. پخوا تر دې لیکل شوی نه دی او ګمان کوم چې بیا به هېڅکله و نه لیکل شي. دا یې په رښتیا او پر ځای ویلي چې: «جګړه او سوله» یوه حماسه ده. "

استراخوف، روسي کره کتونکی او د تولستوی دوست ، د کتاب په اړه دا څو کرښې لري:

"جګړه او سوله، د بشري ژوند یو بشپړ تصویر دی. دهغې زمانې د

(c) ketabton.com: The Digital Library

روسيې يو بشپړ تصوير، دهغو ټولو څيزونو يو بشپړ تصوير چې په هغو کې خلک خپله نيکمرغي، پرتم، غم او خواري پيدا کولای شي.هوکې دا جګړه او سوله ده. "

خو خپله بل نې روايې.پر ۱۹۰۸ کال چې د تولستوِي، شهرت نړيوال شوی و ،په خپله يې دغان په اړه په خپلو خاطراتو کې ليکلي دي: "خلکو ته زه د اپلتو له املې ګران يم ذ جګړې او سولې او نورو داسې اپلتو له املې، هغوی ته دغه اپلتې خورا غوره ځه بريښي. "

هغه د روسيې د بدو ورځو، هغو ورځو چې فرانسې دده خاوره او سپېځلې مېنه لاندې کړې ده، انځورګر دی ، خو د تولستوی نيکمرغي په دې کې ده چې هغه بيا د خبل هېواد د ويارِ ورځې د فرانسې ماته ، د هغې د ويارِمن لښکر ماته، دهغې د هغه امپراتور تېښته چې ټولو اروپا يې لاندې کړې وه، هم ولېدل. او دده د کتاب تر ټولو نه غوره ويارِونه دادي، چې ده ته ګران انځورونه او دهغه ګټندوی اتلان هم دده په دې پانو کې انځور شوي دي.

د اتلانو ځانګړتياوې:

که څه هم په رومان کې د ۵۰۰ اتلانو خبرې کېږي خو که په دقيقه توګه هغه وشمېرل شي، هغه د ۵۸۰ تنو په شا او خوا کې وي.د کره کتونکو د وينا له مخې د دغه شمېره، ۴۰۰ يې تخيلي او ۱۸۰ تنه رښتيني او تاريخي هغه دي.

بله ځانګړتيا يې داده چې هغه ټوله روسيه په يوه رومان کې انځور کړې ده: خدای، خاوره، مېنه، ټولواک، زوکړه او مرګ، خلک، ايمان، کرکه، خير او شر، مينه، کشش، جګړه او سوله....

د روايا تو له مخې د جګړې او سولې په رومان کې اصلي اتلان زياتره تولستوی، دهغو کسانو له مخې انځور کړي چې ده پېژندل:با

(c) ketabton.com: The Digital Library

تقوا او خدا پالونکي ماریا دخپلې مور له مخې،مشر او مېلمه پال رستوف د نیکه له مخې ،نیکولای رستوف د پلار،اندرې بالکونسکي او پییر د ځان له مخې.ددې دواړو ، هېواد پالنه ،د مرګ او ژوند پوښتنې او دده روحي او رواني حالت ته ډیر سره ورته دي.او د اتلانو په اړه نور تفسیر:

۱-مشر بالکونسکي ،د ایکاترینې د زمانې ستر سردار او پوځي مشر چې د هېواد مینه یې اډونه سوځي او په ژوند کې سخت سختګیر دی.

زما(بهاند)د خوښې اتل او کردار په خاوره مین،خورا بوډا ،خو سخت ځیرک ،په ژوند او په کورکې دیکتاتور ،مستبد خو د یوه پیاوړی نظم پلوي،هر څه ته په شک ګوري او غواړي هر څه په خپله لاس جوړ کړي،په تیره بیا خپل هېواد ،هغه پر خپله خاوره او هېواد دلېونتوب ترکچې مین دی.سره له دې خبرو په بې ساره توګه ټوکمار دی.

۲-دهغه زوی سردار آندرې.دا ځوان ،پیاوړی،مستعد ،په خاوره مین، لوړ ،دنګ،پرتولو اشرافي ادابو پوه،زړور ،د مستبد پلار زوي،پرکار او واک مین.لږ لږ پر ځان مین،مغرور.

ښځه او آرام ژوند پرېږدي او جبهې ته ځي،دده جبهه ماتې خوري ،دی ورک کېږي او پلار ته یې د مرګ خبر راځي.خو دی یوه ورځ راستنېږي ،د راسنیدو سره سم یې ښځه پر اولاد مري او دي هر څه پرېږدي.

لکه چې وویل شول،هغه په لومړی یعني په استریلیټ نومې جګړه کې چې په ۱۸۰۵-۱۸۰۲وشوه ټپی کېږي ،خو بیرته رغېږي او په دویمه هغه کې چې په ۱۸۱۲کال کې د مسکو په برادینو نومې سیمه کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

وشوه،داسې ټپی کېږي چې د رغېدو تمه يې نه شته.

دوه واره مينېږی.د لومړې جګړې په بهير کې يې ښکلې ښځه مري او کله چې له جګړې راستنېږي،په سر کې مايوسه او ژونده ستړی وي،خو وروسته هغه د رستوف په لور ناتاشا چې د مينې او ښکلا غوره ببلګه او د پېغلتوب مسته نښه ده مينېږي.

دغه مينه ناکامېږی او خپله په دويمه جګړه کې تر ټپي کېدو وروسته په دې پوهېږي چې د ژوند اصلی موخه د خدای مينه ده .

۳-او شهزادګی ماريا ددغه مشر سردار(بالکونسکي) لور چې خپل ټول ژوند يې له پلاره چې له مسکو لرې په خپلو بې پايه جايدادونو کې ژوند کوي،ځار کړی دی،يوه مذهبي او با ايمانه پېغله ده چې له تقوا سره سره غواړي غوره کورنۍ ولري.

هغه په خبره بدرنګه خو کوډګړي ښکلې سترګې او سپېڅلی روح لري.شپه او ورځ د پلار په چوپړ او د خدای په لمانځنه لګيا وي.

۴-ناتاشا رستوا

د ددغه رومان د شعر او مينې ژبه او د ليکوال د مينې ټول مينه ناک انځورونه دهغې د ښکلا د انځورلو او په کلماتو کې د هغو د مرورلو په چوپړ کې دي.

دهغې ښکلا کوډګره او په ليدو يې هرڅوک له حيرته ګوته په غاښ وي.

هغه د ساده مينې او پاک زړوالي او پر نورو د باور هغه خبره ده چې ليکوال د خپل دغه ستر او اوږد رومان د ښکلا مالګه کړې ده.دناتاشا هر غلچک د کوډګره او ژوند ببنونکې مينې سر چينې دي.

دهغه يو مين(پېير)خو بيا وايي چې:دهغه ځلېدونکی ضمير په هغې کې دعقل کار کوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهغې ماشمتوب او تنکی پېغلتوب د روس او فرانس د جګړې له پیل سره هممهاله دی.

هغه لومړی پر سردار اندرې مینېږی، بیا د یوه دوکه مار، جوارګر خو ښکلي ځوان اناتول کوراګین دوکه خوري. دغه دوکه دا له ژونده بیزاره کوي او دومره له ځان او خلکو نه ځان ګوښه کوي چې له ژونده په مرګ خوشاله ده او له دې چې د سردار اندرې مینې ته یې سپکاوی کړی دی، په هېڅ ډول ځان ښښلی نه شي. دا نوغی او په جګړه کې د ځوان ورور پیتیا مرګ دا په بشپړه توګه د بدمرغۍ منګلو ته ور ارتېږي او ښکلایې هم دغه غم او ماتم ترې اخلي.

له دې ټولو سره هممهاله د بډای پلار دیوالي کېدل او خواری هغه بل ګوزار دی چې د دغې کورنۍ پر بدمرغیو ورزیاتېږي.

د ورور (پیتیا) مرګ د هغې مور تر لېونتوبه رسوي، خو همدا د مور پالنه هغه دې ته هڅوي چې مور ته او د هغه له املهژوند ته پام وکړي.

تر جګړې او دغه غمه وروسته پېیر پر دې (ناتاشا) مېینېږی او دا هم د هغه مینې ته په مینه ځواب وایي. هغه ښکلا ښونکې، ژوند ښونکې او دانساني سرکشه مستۍ ننبه ده چې غږېدا، خوځېدا، خندا، موسکا، کتل او آن غم یې په هر چا کوډې کوی او بې ارادې پر هغې مینېږی.

۵-مشر ګراف، ایلیا اندریوویچ، د رستوف د کورنۍ پلار، یعنې دناتاشا پلار دی. یو ډوډۍ مار، مېلمه پال او خورا بډای سړی دی چې ټول ژوند یې په خورا لویو بندارونو، مېلمستیاوو او جرګو مرکو او دخپلو جایدادونو په ساتنه او ښکار تېرېږي.

۶-پېیر بیزاوخوف، د روسیې د یو ستر بډای نامشروع زوی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دی.پلار یې د زده کړو لپاره بهر ته لېږي.د پلار شتمنی ته یې په زرګونو خلک تمه لري،خو هغه هر څه همدې نامشروع زوی ته پرېږدي.د میراث د تر لاسه کولو مخکې ټول هغه ته په سپکه ګوري خو کله چې میراث تر لاسه کوي د روسیې ټول اشراف یې په ستاینو لګیا وي او د دغه خلکو ټولې پېښلې له هغه سره د واده خوښونه وینې.

پېیر،خورا ساده،مهربان،سخي،سرښندونکی،تل له نورو سره مرستندوی او سره له هغه چې ژوند یې په فرانسه کې کړی،د ناپیلون د وژلو تکل کوي.

هغه د کوراګین د کورنۍ له ښکلی لور ایلین سره واده کوي،خو دا واده خورا بدمرغه وي.دی له خپلې دغې ښکلې ښځې نه چې ټوله روسیه په تېره بیا اشراف دهغې د لیدو هیله لري،کرکه لرلي.د ژوند لاره تري ورکه وي،نو هغه ده چې د فراماسون د ډلې غړی کېږي خو دهغې ډلې دغړو تمه او دوکې هم دی حیرانوي...په آخره کې له ناتاشې سره واده کوي او نیګمرغه کورنۍ جوړوي....

۷-کوتوزوف:

تولستوی د جګړې د انځورولو یو بې ساری ماهر دي.هغه په خپله جګړه لیدلې،ګډون یې په کې کړی او په ټولو لوړو ژورو یې ښه بلد دی.هغه د جګړې له ویر،درد ،سوز،د بایلوده له غم او د بري له خوښۍ سره ښه آشنا دی.

داسې بریښي چې لیکوال،د کتاب د لیکلو په وخت کې د هر ډز او چاودنې غږ خپله اوري او هر اتل او ډارن په سترګو وینې.په هغو اتلانو کې چې دی پرې ویاړي ،یو هم کوتوزوف دی.

هغه له دښمنه د خپلې خاورې ژغورونکی ،یعنې کوتوزوف داسې

(c) ketabton.com: The Digital Library

انځوروي چې په رومان کې راغلې يو شمېر زياتې ښکلې حماسې کلمې او خبرې هغه ته پيرزو کېږي، دا اتل ،دی د هغه له ټولو ځانګړتياوو سره، ښو او بدو، ګټونکو او بايلونکو شېبو ،زړورتياوو او بې پروايي سره، چې ساری يې په تاريخ کې نه شته انځوروي.

هغه ، کوتوزوف، دپوځ ،لوړو پوړو ته رسوي، له هغه ځايه راپرزوي، قوماندانې پردي قوماندان ته سپاري ،خو بيا يې د ولس په مرسته او د امپراتور له خوښې پرته د ټول پوځ قوماندانه وي.تولستوی دلته دا په ډاګه کوي چې يوازې دخپلې خاورې بچيان خپله خاوره ژغولای شي.

تولستوی کوتوزوف د آزادۍ سردار ګڼي.کوتوزوف که څه هم ناپليون ته مسکو تسليموي او ځان د خلکو غندنو ته سپاري ،خو دی نړۍ موسکا پر شوندو وايي: "دمسکو اشغال د فرانسويانو د بري پای دی او همداسې هم کېږي. "

دا قوماندان، د فرانسويانو دتېښتې په وخت کې بيا هم نه پرېږدي چې څوک پر هغو برید وکړي او وايي:

"هغوی هسې هم تښتي، نو زمونږ ستړي پوځ ولې په داسې يرغل کې مرګ ژوبله وکړي ، هر يرغل مرګ ژوبله لري. "

هغه خپل هبواد او خلکو ته بری راوړي او د خپلې ملي دندې د سرته رسېدو وروسته په کراره مري.

آناتول کوراګين ،دولوخوف، سردار واسيلي شهزادګۍ آنا ميخاييلونا ،ساده سرتيري کراتايف او نور....هغه څېرې دي چې په رومان کې زيات راځرګندېږي.

تولستوی ځېنې شيان د شخصيت زوال ګڼي او له هغه ډلې نه دی زندان د انساني شخصيت د سپکاوي، تباهۍ او پرزيدو ځای ګڼي او

(c) ketabton.com: The Digital Library

غواړي چې هرڅه اخلاقي بڼه ولري.
تولستوی د خپلې ټولنې د هغې زمانې د تضادونو سپړونکی دی.
تولستوی له دووشیانو ډډه وکړه:خپل نابښکلتوب او مرګ.

هغه، خپله د ځان په اړه لیکي:
"ښه پوهیدم چې ښکلی نه یم،څېره مې بدرنګه ده،ډېر ځله ناهیلی کیدم.داسې مې انګېرله چې په نړۍ کې دهغو کسانو لپاره چې داسې غټې ،بدرنګي شونډې او داسې خړې برندې سترګې ولري،هېڅ ډول نیکمرغي نه شته.تل مې خدای ته زاری کوله چې کومه معجزه تر سره او زه ښکلی شم.زه دې ته چمتو وم ،ټول هغه څه چې لرم او یا به په راتلونکې کې ولرم،هغه ورکړم او ښکلی شم".
خو هغه لا په دې نه پوهیده چې تر دې نابښکلې څېرې او غټې پوزې لاندې څه ستر معنویت او په دې خړو سترګو کې څه زړه راښکوونکي جذابیت ویده دی.
ټول روایت په یوه خوله وایي او انځورونه هم دا ځرګندوي چې تولستوی، له روغتیا نه برخمن ،پیاوړي او خورا حساس و.په بې پایه کشش او جذبې کې ډوب او په نه تمامېدونکې ډول یې د زده کړې او ویلو لپاره یو څه لرل.داسې څه چې نه زړیدونکي او نه تکراریدونکي و.
څېره یې تر ببرو ویښتو لاندې وه ،هغه د ګنو ویښتو خاوند او خدای اوږدې څنې او په بې ساره توګه خورا اوږده ږېره ورکړې وه.او داسې ویل کېږي چې کیدای شي د ګنو ورځو ،جګو بڼو ،او دوو بریتو او وریښمنې اوږدې ږېرې لاندې به یې د خپلې څېرې کومه نیمګړتیا پټوله.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوږ ژبې او د کوډګرې وينا خاوند و.ښه اروا پوه ،پياوړي او ماهر ښکاري،زيارمن بزګر ،لوګری،آس زغلونکی او د خلکو او کورنۍ ښه خدمتګار و.په وخت او وعدې ډېر تينګ و.

تولستوی د خپلې هغې نيمګړتيا (نابښکلتوب)د پټولو لپاره چې ده له ځانسره انګېرله،خورا ښکلي او قيمتي جامې اغوستې.هغه چې لا د معنويت ژوند نه و پيل کړي او شپه او ورځ يې ،ښکلا او ښکلو پسې ورکه وه ،سخت په خپل ټولنيز اشرافي دريځ نازيده.نو له همدې کړو وړو نه و چې ځينو هغه ځانغوښتونکي ګانې او بد يې ترې راتلل.

هغه وروسته د کليوالو په څېر کالي اغوستل او له پرتمين ژونده يې کرکه پيدا شوه.

ټوکمار ، ژور ، ځيرک ، د زياتې مطالعې خاوند ،په هر حال لکه چې يادونه وشوه،هغه له يو بل څيزه هم ډېر ډاريده او هغه مرګ و.

* * *

د جګړې او سولې ، رومان يو پرتم دی، يوه څوکه ده، يو هسک دی او يو ژور سمندر چې هره څپه يې يو زيری لري، يوه خوښي لري، يا خوښي يا ويريا کوم غم ، خو خبره په دې کې ده چې د دې کتاب ترلوستلو وروسته دا پوښتنه پيدا کېږي چې تولستوی د دې کتاب له ليکنې نه څه موخه درلوده؟آيا ده غوښتل يوازې د روسيې د ۱۸۰۵ – ۱۸۱۳ کلنو د پېښو ، د جګړو ، د ماتو او بريو تاريخي انځور وباسي او يا هسې خپل نا آرام روح آرامه کړي؟ هغه که له يوې خوا خپل کتاب ته د جګړې او سولې نوم خوښوي، په هغه کې پر روسيې د ناپليون د پوځ يرغل انځوروي، د مسکو ماتې او سوځېدل تصويروي او بيا د ناپليون د دغې نه ماتيدونکې لښکر رسوا ماتې ښکاره کوي. له بلې

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوا د اخلاقو او ایمان درس ورکوي. دا ټول د څه لپاره دي؟

ځینې منتقدین د جګړې او سولې داستان د روسیې د اشرافو تاریخ ګڼي. هر لوستونکی په هغه کې وینې او لولي چې په دې رومان کې د روسیې د دغو بډایانو لوړ ژوند، خواږه او خوب، کورنۍ اړیکي، مېلمستیاوې او نڅاوې، ناندرۍ او پټې مینې او په خپل مینځ کې د دغو څو کورنیو سیالۍ ښیي. دغه کورنۍ په خپله د روسیې د ټولواک، بالکونسکي، رستوف او بیزاوخوف کورنۍ دي. که سړی لږ پام وکړي د روسیې د نولسمې پېړۍ د پیل تاریخ د همدغو څو کورنیو تاریخ دی. تولستوی هڅه کوي په خورا حماسي-ادبي بڼه د دغو کورنیو د ژوند روح بیان کړي. هغه روح چې ایمان یې بایللی یا یې هېر کړی او پر روسیې د رارسېدونکي او کېدونکي بهرني یرغل له وېرې د عیش او نوش، د نڅاوو بنډارونو، د شرابو او مینو تر پردې لاندې خپل ژوند تېروي.

بله ډله بیا وایي چې جګړه او سوله، د روسیې د ملت د ناسیونالیستي روح بیان دی. هېواد پالنه ده. د روس د ساده پوځ ویاړ دی او د روسي پوځ د قوماندانانو کوتوزوف او اندرې بالکونسکي او د دوی د ټولواک هغه پرتمین احساس دی چې ټوله اروپا باید د هغه سپېڅلوالي ته ګوندې ووهي. د همدې ناسیونالیستي روح ځانګړتیا ده چې د روسیې ټولواک الکساندر د خپل ملت لپاره د خدای سیوری، د عدالت استازی او د ملت پلار ګڼل کېږي. هلته وینو چې ټولواک الکساندر ته د روسیې پوځ، د روسیې بډایان، د هغو بزګر د یوه ستر آسماني الهام په توګه ګوري او دښمن ناپلیون ته د یو دوکه مار، ډارن، ځان غوښتونکي او شیطان په بڼه کتل کېږي. د روسیې یو ناقد په دې اړه لیکي:

(c) ketabton.com: The Digital Library

"داسې بریښي چې لیکوال په دې اثر کې د روسي ملت روح لکه د انګورو د یوه وړې په توګه نښتیځلی او دخپل ملت د غرور په جام کې یې څاڅکې څاځکې څڅولی دی ."

ده به کله کله د خلکو د حال او دټولنې د ژوند د ښو پلټنو لپاره ځانګړې تجربې کولې، لکه دا:

هغه په هغې سرشمیرنه کې چې پر ۱۸۸۲ کال په مسکو کې تر سره شوې ګډون کړی دی.ده په دې اړه چې ولې یې په دې سرشمیرنه کې ګډون کړی لیکلي دي:

"ما د دې لپاره په دې سرشمېرنه کې ګډون وکړ چې په دې پوه شم چې په مسکو کې څه شمېر وګړي بې وزلي دي.ما هیله لرله چې یو ډول نه یو ډول له هغو سره ،که د پیسو ورکول هم وي،د دې لپاره مرسته وکړم چې په مسکو کې خوار پاتې نه شي. "

کله ناکله د کتاب د ځینو کرښو له لوستلو وروسته(دغه شان کرښې کمې هم نه دي)داسې بریښي چې تولستوی ، د روس د ملت د پرتم او هېواد پالنې هسکې څوکې ایلوي او د دغه ملت ناسیونالستي روح آسمان ته هسکوي.

په هغه کې د کوتوزف نه ماتیدونکی روح او د هغه پرتمین پرتم، په هغه کې د روس د ټولواک، د لومړي الکساندر خواخوږي ،مهربانی او د اروپا د ژغورنې ویاړ، د روس د بزګرو کلیوالو ، اشرافو ،اعیانو او هسې ټولو وګړو نه ماتیدونکی غرور، په هغه کې د هر فرانسوي تالانګره څېره او دوکه مارناپلیون د ببلابلو دوکو او ناځوانیو انځورونه ،په هغه کې د اشرافي ژوند او پر هغو د ویاړ ښکارونه ،ټول هغه څه دي چې هر یو ، د هېواد پالنې،له خدای سره د مینې، د انساني اخلاقو او بشري ښېګڼو غوره بېلګې جوړوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کتـاب دهـرې کربنـې پـه لیکنـه کـې د تولسـتوی، ټولـه عارفانـه پوهـه، د هغـه اشـرافي دریځ، دهغـه ناسیونالیسـتی احسـاس چـې د مشـر سـردار بالکونسـکی پـه ژړاوو او د کوتـوزف پـه زغـم او لـه هېـواد ، شـاه او خـدای سـره د هـر روس کلیـوال بـه مینـه کـې نغښـتل شـوي دي او دده د روح پـه حماسـې ګانـه ګانـل شـوي دي، څنـګ پـه څنګ درومي او دکتاب د حماسه والي سندرې غږوي.

خـو د کتـاب تـر لوسـتنې او پلتنـې نـه وروسـته داسـې څرګنـدیږي چـې لیکـوال نـه یـوازې د روسـي ملـت هېـواد پالنې، دروسـي اشرافیت، دروسـي نهلیـزم، د روسـي کلیـوال ژونـد بلکـې دخیـر او شـر ، دمـرګ او ژونـد موضـوع هـم د خپلـو اتلانـو پـه چارو کې لټوي او دې پوښتنو ته ځواب پیدا کوي:

ژوند څه شی دی؟مینه څه ده؟

مرګ څه شی دی؟

ولی له ژوند سره مینه او له مرګه ویره لرو؟

ګناه څه شی دی؟او ګناه څه ده؟

له څه شی سره باید مینه ولرو او له څه شی کرکه؟

مورږ د څه لپاره ژوند کوو؟

زه څوک یم؟

هغـه څـوک یـا څـه شـی دی چـې نـړۍ او فلـک یـې پـه فرمـان چلیږي؟

او لنډه دا چې هغـه مورږ تـه مینـه را زده کـوي.مینـه لـه ټولـو سـره، لـه هغـو سـره چـې لـه مورږ سـره مینـه لـري او لـه هغـو سـره چـې لـه مورږ سـره کرکـه کـوي، مینـه لـه دوسـتانو سـره او مینـه لـه دښـمنانو سره، هغه څه چې خدای یې مورږ ته رابښیي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

جګـړه د تولســتوی لپــاره جګړيــزه پياوړتيــا يــا د ســرتيرو لږوالـی يـا زيـاتوالی نـه دی، جګړه دهغـه لپـاره يـوازې مـاتې او بـرې نـه دي بلکـې جګـړه دهغـه لپـاره، د پراخـو پرګنـو روحـي پياوړتيـا او د هغوی د ارادې يووالی دی.

دغــه راز د جګــړې وير، دجګــړې مــاتم، دجګړې غم، دجګــړې ورانـی او تـالان، دجګړې اور او ايـره کـول، دجګړې کرکـه، دجګړې غيـر انسـاني څېره، دجګـړې دمـاتې وير، دجګـړې وينـې او دجګـړې تـر تولـو چـور بـل ارخ: دجګړې دګټلـو ويـاړ او غـرور دا هغـه څـه دي چې موږ يې دلته لولو.

هغـه پـه دې اثـر کـې رښـتياني او خيـالي اتـلان دواړه لـري. هغـه نـه يـوازې ددغـو اتلانـو ورځنـی ژونـد انځـوروي، بلکې هغـه لـه هغـو ســره د انسان، تاريخ، ژوند، شــر او خير، عــدالت او انســاني برخليک په اړه عرفاني او فلسفي خبرې کوي.

د ۲۰۱۰کال په يوې ښکلې باراني ورځې وچې نړيوالو آژانسونو خبر ورکړ:

"د روسيې د ستر ليکوال ليف تولستوی ستر شهکار جګړه او سوله د نيوزيک مجلې د نړۍ د ټولو ملتونو او دټولو زمانو تر ټولو ستر اثر غوره کړ.

ددې ليکنې له مخې دغـه اثـر د سلو آثارو پـه منځ کې لومړی ځای ګټلی دی .

ددې خبرې لامـل د تـاريخ پـه اوږدو کې پـر نړيـوال فرهنـګ ددې اثـر اغيزه او د لوستونکو زياته لېوالتيا. "

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مرګ د سفر پیل

ښځې ته وروستی لیک

له دې کبله ډېر خواشینی یم چې هر څه داسې شول، خو ما احساس کړه او دا ومنه چې همداسې ده ،ما وښښه چې بل ډول مې نه شو کولای.

زما حالات،نور نو په کورکې خورا نه زغمېدونکي شوي و. په دې او نورو دلایلو زه نه شم کولای په هغو شرایطو کې ژوند وکړم ،په هغو خورا بډایو او خورا اصراف کوونکو شرایطو کې لکه چې تر اوسه مې ژوند کاوه.

اوس به زه خپله ټوله هڅه وکړم هسې ژوند وکړم چې ټول پاڅه عمري او زما په شان زاړه وګړي یې په دودیزه او معمولي ډول کوي.

هغوی پرتمین ژوند پریږدي. هغوي یوازې ،په ارامه ، په کراره او له نورو نه لرې ژوند کوي.

مهرباني وکړه، که زما له تګه خبره او پوه شوې چې زه چېرې یم، ما پسې به نه راځي.ستا دغه راتګ به ستا او زما حالات لا پسې خراب کړي ،ته به راشې ،خو زما په پرېکړې کې به هېڅ بدلون را نه ولي.

له تانه دهغو ۴۸ سېښځلو کلو ګډ ژونده چې له ماسره دې کړی دی،مننه کوم،او هیله لرم ما د هغو ټولو ګناهانو په خاطر وښښې چې ستا پر وړاندې ما ملامتوي.دغه راز زه هم تا د ټولو هغو ګناهونو له املـه د زړه له کومې وښښم چې تا زما پر وړاندې ملامتوي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

تاتـه مشـوره درکـوم لـه هغـو نويـو حـالاتو سـره ځـان برابـر کـړي چې زمـا تـګ بـه تـا ورسـره مخـامخ کـوي. کـه غـواړي ماتـه څـه ووايـی يـا کـوم خبـر راکړي، هغـه زمـوږ لـور ساشـا ،تـه ووايه، هغـه بـه خبـره وي چې زه چېـرې يـم. هغـه بـه هرڅـه چې لازمـه وي ماتـه راولېږي، خـو دا خبـره چې زه چېـرې يـم، تاتـه ويلـی نـه شـي، ځکه هغـې لـه ماسـره ژبه کړې ده چې هېڅ چاته ونه وايی چې زه چېرې يم.

ليف تولستوی

داکتوبر ۲۸

زمـا کـالي او خطـي نسـخې بـه ټـولې ټـولې کـړې او ماتـه بـه يـې راولېږي، ما په دې اړه لور ته ،ساشا ته سپارښتنه کړې ده.

ل.ت.

د ۱۹۱۰ کال د نوامبر په لسمه ليف تولستوی، خپله دا وعده چې د خپل ژوند وروستي کلونه به د خپلو عقايدو له غوښتنو سره سم په کراه، يوازې او آرام ژوند کوي، پرځای کړه.

هغه له خپل داکتر د.پ. ماکوفيڅکي ،سره مل په پټه له خپل کلي ياسنيا پلينا نه ووت.

ليکوال د ژوند وروستی مزل پيل کړ. د دوه ورځو په اوږدو کې له خپلې سيمې ووت ،هلته يې د شاموردينو په سيمه کې له خپلې خور ماريا تولستوی سره وکتل، همدلته يې يوه لور الکساندره هم ورسره يو ځای شوه، دا د نوامبر ۱۳ مه وه او د کزلوفسکي ريل تمځای و.

تولستوی او ملګري يې چټکی په رارسېدونکي ۱۲ شمېره ريل کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

کښناستل.داسې چټکی چې ټکټونه يې هم اخيستې نه و.ټکټونه يې په بل تمځای کې واخيستل.که څه هم دغه سفر کومه ځانګړې موخه نه لرله،خو د هغه تکل دا و چې د نوفاچرکاس ښار ته به ځي،هلته به پاسپورت اخلي او بيا به بلغاريا ته روانېږي او که دا کار ونه شي ،نو قفقاز ته به ځي.

خو له بدمرغه په لاره کې پر تولستوی سخته تبه راځي،ناروغه کېږي او د سختې ناروغې له امله له ريل نه ښکته شي.

دا د استاپوا ،ريل تمځای و . د نوامبر شلمه نېټه وه.د دغه تمځای مشر هغه وپېژاند او دا ناروغ يې خپل کور ته يوړ.تولستوی هاملته مړ شو.د ۱۹۱۰ کال د نوامبر شلمه ورځ و.

د نوامبر په ۲۳ يې د خپل وصيت له مخې د خپل کور د باغ په څنډو کې،هماغه ځای ښخ کړ.

دهغه په ځنازه کې له رسمي چارواکو نه چا ګډون کړی نه و او آن ويل کېږي چې مذهبي مراسم هم ترسره شوې نه دي،خو دهغې دمېرمنې صوفيا تولستوی په هغه ليک کې چې پر ۱۹۱۲ کال ليکل شوی او د ۱۹۱۳ کال د دسامبر پر ۲۲ خپور شوی راغلی دی:

"ددې په حضور کې يو مذهبي مشر د تولستوی ځنازه وکړه. "

دغه راز هغې ليکلي دي:

غواړم دا څرګنده کړم چې تر مرګ دمخه يې هېڅ کله دا هيله نه ده څرګنده کړې چې دده ځنازه دې و نه شي ،که څه هم لا پر ۱۸۸۵ کال کې يې په خپل وصيتليک کې ليکي و:

که امکان لري،خښ مې کړي،خو له ملايانو او مراسمو پرته، که دا

(c) ketabton.com: The Digital Library

کـار د خښـوونکو لپـاره سـتونزمن او ګـران وي،نـو پربـږدي چـې پـه معمـولي ډول مـې خښ کـړي، مګر چې څومره ارزان او بـې خرڅـه وي، هومره به ښه وي.

د لیکوال په اړه د نورو نړیوالو څېړو ویناوې:

دیمتیري میریژکوفسکي:

•د هغـه څېـره دبشـریت څېـره ده.کـه د کـومې بلـې نـړۍ او سـېدونکو زمونږ له نړۍ پوښتلي وای ،ته څوک یې؟بشریت کولای شو ،تولسـتوی ته اشاره وکړي او خواب ورکړي: دا زه یم.

مهماتا ګاندي:

تر هرڅه نه زیات په تولستوی کې زه دې خبرې حیران کړی یـم چې هغه خپلې ویناوې په عمل مدللې کړي او د ربنتیا پـه خاطر یـې هر ډول قربان زغملې ده...هغه دخپلې زمانې تر ټولو نه سپېڅلی انسـان و.د هغـه ټول ژوند پرله پسې هڅې وې،هغه د ربنتیا د موندلو په هڅو کې خپـل ژوند بایلودي.

تولسـتوی هېڅکلـه دا هڅـه نـه ده کـړې چې ربنـتیا پټـه کړي،هغـه بدله کړي،هغه پرته له هغه چې له ټولنیز او معنوي واک ته وډار شي ،له هر ډول سازشه پرته په ډاګه ربنتیا غوښته.

الکساندر مان:

تولستوی لا تر اوسه هم د وجدان غږ ګڼل کېږي.هغـه د هغـو کسـانو لپاره یوه ستره پناه ده چې په اخلاقي معیارونو ژوند کوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

"وختونـه درومي،خـو ويـل شـوې خبـرې همدا سـې پـاتېږي. "
تولستوی

د کتاب څلور غوره کورنۍ:

لومړۍ کورنۍ:،د رستوا

۱-ګراف الیا اندریوویچ،د کورنۍ پلار.

۲-ګرافینه نتالیا رستوا ،د الیا ښځه.د کورنۍ مور.

۳-ګراف نیکولای ایلیچ رستوف،د کورنۍ مشر زوی.

۴-ویره الینیچنیا رستوا ،د کورنۍ مشره لور.

۵-ګراف پیتر ایلیچ رستوف،پیتیا ،د کورنۍ کمکی زوی.

۲-نتالیـا رسـتوا ،د کـورنۍ کمکـی لـور،د انـدرې مینـه او د پېیـر دویمه ښځه.

۷-سونیا ،د ګرافینې خورځه،په دې کورنۍ کې لویه شوې ده.

۸-اندریوشه رستوف،د نیکولای زوی.

دویمه:د بالکونسکي کورنۍ:

۱-سردار نیکولای اندریوویچ بالکونسکي،مشر سردار،د روسیې د سترې ټولواکې ایکاترینې زمانې جنرال، د کورنۍ پلار.

تولستوی،په هغه کې د مور له خوا دخپل نیکه تصویر باسي .

۲-سردار اندرې نیکولایوویچ بالکونسکي،د کورنۍ زوی.

۳-شـهزادګۍ ماریـا نیکولایـوویچ،د بالکونسـکي لـور او انـدرې خور.هغه وروسته د نیکولای رستوف سره واده وکړ.

وایی چې تولستوی،په هغې کې دخپلې مور انځور کړی دی.

۴-لیزا ،د سردار اندرې بالکونسکي لومړنۍ ښځه،چې پر ماشوم

(c) ketabton.com: The Digital Library

(نیکولای)مړه شوه.

۵-کمکی سردار،نیکولای اندریوویچ بالکونسکي،د اندرې زوی.

درېیمه: د کوراګین کورنۍ:

۱-کوراګین واسیلي سرګیوویچ،د کورنۍ پلار،د پیر لومړنی خسر.

۲-کوراګین اناتولي (اناتول) د کورنۍ زوی.

۳-کوراګین ایپولیت،دویم زوی.

۴-کوراګینه الینه،د واسیلي مېرمین.

۵-کوراګینه ایلنا ،ایلین.ګرافینه بېزاوخوفه د پیر لومړنۍ ښځه.

څلورمه: د بېزاوخوفۍ کورنۍ:

۱-ګراف کیریل ولادیمیریوویچ بېزاوخوف.د روسیې تر ټولو لوی بډای،د پیر بېزاوف پلار.

۲-ګراف پیر بېزاخوفُ،پیتر کیریلیوویچ.

د مامونوتافوفه:

۱-مامونوتوا ،کاتویشه،کاترینه سیمیونووا ،د ګراف بېاوخوف پیر،خورځه.

۲-مانوتوا ،ولګا ، ،د ګراف بېاوخوف پیر،خورځه.

۳-مانوتوا ،صوفیا ، ،د ګراف بېاوخوف پیر،خورځه.

کاراګین:

۱-ژولیا ، کاراګین.د ماری لوفوفنا لور.

۲-ماری لوفوفنا کاراګین.

ټولواکان:

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱-لومړی الکساندر، دروس څار او ټولواک.
۲-ناپلیون بناپارت، د فراسې ټولواک.
۳-فرانس، د اتریش ټولواک.
روسی او بهرني مشر پوځیان:
۱-پتر ایوانوویچ بګراتیون.
۲-بارکلي دوتولي.
۳-بېرګ الفون کارلوویچ، د وېرې رستوې خاوند.
۴-دینیسوف واسیلي دیمتریوویچ.
۵-کوتوزوف ،میخایل ایلاریوونوویچ.
ځینې نور اتلان:
۱-ژارکوف، د کوتوزوف د سواره پوځ افسر.
۲-الین، د پاولګراد د پوځ افسر.
۳-ماک، جنرال، د اتریش د پوځ عمومي قوماندان.
۴-میشو ،ډګروال، د پترزبورګ او مسکو تر منځ استازي.
۵-نیسفیټکي، د کوتوزوف د قوماندانې افسر.
۲-پوفول، جنرال.
۷-تلیانین، د پوځ بریدګی.
۸-تول، د استرلیټ په جګړه کې، بریدګی.
۹-توشین، د تانک د پوځ تورن.
۱۰-شوبیرت کارل بګدانیچ، د پاولګراد د غنډ افسر.
پارتیزانان:
۱-لیخاچوف، د دینسوف، د قزاقي ډلې نه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲-لوفايسکي، د دينيسوف، د پارتيزاني ډلې نه..
۳-تيخون شيرباتي، يو بزګر پارتيزان.

د رومان نورې غوړې څېړې:

۱-انـــا پاولوفنـــا شـــيرير، د روس د ملکـــي خـــورا نېـــږدې خورلنډه.

۲-انـــا ميخايلوفنادروبځوکيـــا ، پخوانۍ مخـــوره او د لـــويې کـــورنۍ خاونـــده. هغـــه اوس خـــواره شـــوې ده او د خپـــل زوی باريس دربځوکيا ، غمخوري کوي.

۳-باريس دروبځکوي، د انا ميخايلوفنا زوی.

۴-پلتـــون کاراتايوف، روســـي ســـاده ســـرتيري. هغـــه لـــه پېيـــر ښې زاوخوف سره په بنديخانه کې اشنا شوی دی.

۵-تورن توشين، د تانک د قواوو تورن.

۶-فيـــدر دولوخـــوف، د سيميونوفســـکي دګـــارډ افســـر. هغـــه د پارتيزاني غورځنګ مشري کوله.

۷-واســـيلی ديميتريـــوويچ دينيســـوف، د نيکـــولای رســـتوف ملګری.

۸-ماريـــا ديميتروفنـــا اخروســـيووا ، د رســـتوف د کـــورنۍ خورلنه.

د کتاب ځېنې غوره ويناوې:

ټولې هغه معناوي چې ستر اغيزې لري، تل خورا ساده وي .
زمـــوږ ښـــې ځانګړتيـــاوې تـــل زمـــوږ تـــر بـــدو هغـــو نـــه ، زمـــوږ

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژوند ته زيات تاوان رسوي.

ټولې هغه معناوي چې سترې اغيزې لري، تل خورا ساده وي .

نيکمرغه هغه څوک دی چې په خپل کورکې نيکمرغه وي.

وختونه درومي، خو ويل شوې خبرې همدا سې پاتېږي.

ټولې نيکمرغې کورنۍ يو بل ته سره ورته دی، خو هر بدمرغه کورنۍ په خپل ډول بدمرغه ده.

که ټولې جګړې د عقبدو لپاره وای ، اصلا به جګړې نه کېدای.

دا ټول ننګ او شرافت هسې خبرې دي.

-کله چې ستا ټول ژوند ، دابديت په وړاندې له يوې شېبې نه زيات نه دي، نو ولې د دغې شېبې له املـه دومره عذاب په ځان زغمې؟

--هېڅ بشر نه څه موندلی او نه يې څه جوړکړی دی. مور په هېڅ شی پوهېدای نه شو ، يوازې په دې پوهېدای چې نه پوهېږو. او دا د انسانی پوهې تر ټولو لوړه پوله ده.

-زه هېڅکله نه شم کولای دا دعوا وکړم چې حقيقت ته رسېدلی يم، هېڅوک په يوازې ځان نه شي کولای حقيقت ته ورسېږي. هغه معبد چې د خدای د ستاينې او لمانځنې وړ تيا پيدا کوي خښته په خښته لوړېږي او ودانېږي، دغه لمانځتون، له آدامه تر دې دمه، د ډېرو انسانانو په هڅو پوړ پر پوړ لوړ شوی او لا اوس هم لوړېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

-آســماني حکمــت او حقیقــت لکــه رانــه انګبــین داســې دي چې مورِ غـواړو خپلـه تنـده پـرې ماتـه کړو ، آیـا مـورِ کـولای شـو ، پــه خپــل نــاولې ځــان کــې دغــه شــان رانــه انګبــین راواخلــو او قضــاوت پــرې وکــړو ؟ یــوازې د خپــل ځــان او روح د ســپېځلتوب لــه لارې تــر یــوې انــدازې پــورې د دغــو څکــل شــویو رڼــو انګبینــو سپېځلتیا وساتو.

--د دې پــوهې او علــم زده کــړې او منلــو لپــاره، انســان بایــد خپــل زړه هــر ډول ناولتیــا نــه ســپېځلی کــړی، هغــه نــوی کــړی او ددې کــار لپــاره تــر پــوهې نــه مخکــې بایــد ایمــان ولــرو او د هغــه د کمــال هڅــه وکــړو. دغــه ارمــان تــه د رسـېدو لپــاره، بایــد د خــدای ځلا چې مورِ یې وجدان نومـوو په ځان کې ځای او ونغاړو.

-زمــورِ پــه لمــانځتونو او معابــدو کــې د تقــوا او ګمراهــی د کچــو او درجــو نــه پرتــه، بلــه درجــه نــه شــته. هــر کلــه کــه امتیــاز رامنځ تــه کېـږي، هلتــه ده چې د انســانانو تــر منځ د برابــری زړې او بنسټ ړنګېـږي.

-دښـمنان دې ښـه او لـه خواخـوږی نـه پرتـه، پـه بـل ډول، لـه هغــو نــه غــچ مــه اخلــه. هــر وخــت چــې پــه دې توګــه لــورِ آســماني قــوانین مراعــات کــړې، د لرغــوني پــرتم ورکــې شــوې نښــې بــه بیــا پیدا کړې.

.-هــر هغــه اصــلاحات چــې د زور لــه لارې ترســره شــي، هغه د درنــاوي وړ نــه دی، ځکــه تــر هغــه پــورې چــې انســانان خپلــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

اصـلاح شـوي نـه وي، هـېڅ تـوان نـه شـي کـولای د اهـريمن د ناولتيـاو او بـديو د مخـې خنډ شـي، نـو ځکـه عقـل زور زيـاتی تـه اړتيا نه لري.-۱۹۲مخ

-پـه تـاريخ کـې تقـدير تـه ځـان سـپارل د غيـر منطقـي پديـدو (يعنـي هغـه پديـده چـې عقـل سـره اړخ نـه لـري) د سـپرنې لپـاره حتمـی بربښـي. څـومره چـې هڅـه کـوو د تـاريخ دغـه شـان پديـدې د عقـل پـه تلـه وتلـو، پـه هماغـه انـدازه هغـه زمـوږ لپـاره غيـر منطقي او ناپېژندلي پاتې کېږي.

بس همدومره

په مينه او ادبي تلوسې

دوکتور لطيف بهاند

کابل-افغانستان

د ۲۰۱۲ کال د جولای څلورمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

لومړۍ برخه

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱

- ګرانه (سردارہ) ! ژنیو او لوکا ، د بناپارت دکورنۍ له شتمنیو پرته بل څه نه دي، خو په هر حال، زه غواړم لا دمخه تاسو ته ووایم ،که تاسو لا تر اوسه هم دا و نه منئ چې، جګړه را روانه ده، که تاسو نور هم ځان ته دا اجازه ورکړئ چې، ددغه بې ایمانه (زه په رښتیا په دې باور یم چې هغه بې ایمانه دی) له هر ډول بېلابېلو ببولالو او هر وحشت نه ملاتړ وکړئ، نور نو زه تاسو نه پېژنم، نور نو تاسو ، خپل ملګری نه شم ګڼلی، نور نو لکه هغه شان چې، تاسو یې انګېرئ، زما وفادار مریی نه یاست. ښه ده، ښه ده. سلام ـ سلام، هرکله ـ هرکله، وینم چې زما له خبرو مو ګڼې په زړه در ننوته، وډار شوئ، مهرباني وکړئ، کښئ او دزړه خواله پیل کړئ.

د ۱۸۰۵ز. کال د جون په میاشت کې، دملکې مارینا فېدروفنا خورا ګراني، همرازې، مخورې، ځېرکې او نېږدې خورلنډې اناپاولوفنا په دغې یادې شوې وینا ، د خپلې مېلمستیا لومړني راغلي مېلمه او یو ډېر اغېزمن چارواکي سردار واسیلي ته، هرکلی ووایه. انا پاولوفنا ، چې له څو ورځو راهیسې تو خبده او ددې د وینا له مخې، په والګي ـ ګریپ (ګریپ چې په هغو ورځو کې نوې کلمه وه او له څوتنو مخورو پرته، لا د بل چا په ژبه نه یاد بده) اخته شوې وه. په هغه بلنلیک یې چې په سره رنګ لیکل شوی و او نن سهارې، بې له توپیره د ټولو مېلمنو په نامه لېږلی و ، لیکلي وو:

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګران سردار (ګراني سرداري) که تاسو نن مانښام کوم خورا ښه څه نه لرئ او که تاسو له یوې خواري او ناروغې سره د مانښامنۍ تېرول نه ډاروي، نو د مانښام د اوو او لسو بجو ترمنځ به ستاسو په لیدو، په بې ساري توګه خوشاله شم.

انا شیریر

نوي را رسېدلي سردار چې، ښکلي، ګنډل شوې، پرتمینې درباري جامې یې اغوستې وې، اوږدې جورابې، سګک لرونکي بوټې یې په پښو او ټټر یې په ځلېدونکو ستورو ګانډلی و، بې له هغه چې د کوربنې، د دغه تاوده هرکلي نه ځان بایلي، په ورین تندي یې وویل:

- اې خدایه څه اورنی برید!

هغه په روانه، خوږې فرانسوي ژبې خبرې کولې. هغه ژبه چې زموږ نیکونو او غور نیکونو نه یوازې ویله، ان فکریې هم پرې کاوه. د هغه له ژبې او د کلمو له ادآ او پرتمینوالي نه داسې څرګنده ده چې، د دربار او لویو مخورو کورنیو په ترانو کې رالوی شوی دی. هغه انا پاولوفنې ته ور نېږدې شو، خپل خریلی، عطرجن، بې وېښتو سر یې د هغې په وړاندې ټیټ او د هغې د لاس تر ښکلولو نه وروسته، پر یوې څوکۍ ډوله کټ کېناست. بې له هغه چې خپل غږ بدل کړي، په داسې حال کې چې په سړه ژبه کې یې د خواخوږۍ او نزاکت تر شا، د پېغور نښې څرګندې، وویل:

-ګراني! تر هر څه دمخه د خپلې روغتیا په هکله راته وغږېږئ، په دې اړه زما ټولو اندېښنو ته اورونه ورته کړئ او ارام مې کړئ.

انا پاولوفنا وویل:

-کله چې د انسان روح نا ارامه وي، څنګه کېدای شي د هغه حال ښه وي؟ په دې وخت او زمانه کې آن دیوه لږ احساس لرونکی هم نه شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

کولای ارامه پاتې شي. ښه ورک يې که، هيله لرم چې تر شومه دمه پورې زما په مېلمستيا کې پاتې شئ.

سردار وويل:

- نو دانګريز دسفير مېلمستيا به څنګه شي؟ نن خو چارشنبې ده، زه بايد هلته هم ځان ور ښکاره کړم، زما لور د همدې لپاره، په ماپسې دلته راتلونکې ده، چې ما هلته له ځان سره بوزي.

- ما داسې تصور کاوه چې، د نن ورځې مېلمستيا بدله شوې ده. زه داسې انګېرم چې، دغه مېلمستياوې او دا اورلوبې، نور نو د زغملو نه دي.

سردار واسيلي بې له هغه چې په دې ډاډه وي چې، څوک يې خبروته غوږ دي او کنه ،د کوک شوي ساعت په څېر په پرله پسې توګه غږېده او ويل يې:

-کـه پـه رښـتيا سـره چـا دا تصـور کـولای شـو ،چې تاسـو دهغـې مېلمستيا د ځنډولو هيله مند ياستئ ،چا به په هغه کې بې خيالي نه وای کړې.

-نـور مـې نـو مـه ځـوروئ، تاسـوخو پـه هـر څـه خبـر ياسـت،دا راتـه ووايـاسـت چـې، د نـووا سـېلځووف د يادښـتونو پـه اړه مـو څـه پرېکـړه وکړه؟

سردار په غملړلي او خواشيني غږ وويل:

- څنګه يې درته ووايم؟چې څه پرېکره يې کړې ده، هغوی دا جاج اخيستی دی چې، بناپارت خپلو ببډيو ته اور ورته کړي او زه داسې انګېرم چې، مورږ هم چمتو يو ، خپلو هغو ته اور ورته کړو (يانې خپله لاره يې خپله بنده کړې ده).

سـردار واسـيلي،تل ديـوه خـورا ښـه لوبغـاړي پـه څېـر چـې کومـه

(c) ketabton.com: The Digital Library

لرغوني نندارہ لوبوي، په ډېرځیر، پام او ارامتیا خبرې کوي، مګر انا پاولوفنا شیریر، سره له هغه چې د څلو ښپت کلنۍ خونه یې رنګه کړې وه، اوس هم لکه د اور سرکشه لمبه، له شور او خوځښدا نه ډکه وه او د پاولیوو نه د ډک مړوند په شان شرنګها یې کوله.

لـه شـور او خوځښـدا نـه ډکـوالي ښـودنه، د انا پـاولوفنې د ټولنیز دریځ یوه برخه وه، ان، هغه وخت چې دې د دغه شان ښودنې تکل هم نه لاره، ددې لپاره چې دیارانو او اشنایانو دخوښۍ سره سمه وي، هغې به دغه شان شر او شورجوړا وه.

د انا پاولوفنا پر شونډو وبده موسکا، چې پرله پسې به ددې پر شونډو راوینښده او راخوږده، که څه هم دهغې عمر وهلې څېره سره اړخ نه لګاوه، که څه هم هغه په خپلې دغې نیمګړتیا ښه پوهېده، خو هغې هم دنازولي ماشوم په څېر چې دخپلو نازونو په نیمګړتیا پوهېږي، خو نه غواړي، یا نه شي کولای، له هغه نه لاس واخلي، له هغې نه لاس نه اخیست.

.د تودو مرکو په لړکې چې، خبره سیاست ته ورسېده، انا پاولوفنې اور واخیست او سره لمبه شوه:

- اوف نور نو د اتریش نوم مه راته یاده وي. که څه هم په سیاست زما سر نه خلاصېږي، مګر اتریش هېڅکله جګړه نه غوښتله او اوس یې هم نه غواړي. هغه مورږ ته خیانت کوي. روسیه باید په یوازې ځان د اروپا ژغورونکې وي. زمورږ مشري په خپل دې لوړ دریځ پوهېږي او هغه ته به وفامنه وي. دا هغه یوازینې څه دي چې، زه پرې ګروهمنه (عقیده منه) یمه. زمورږ مهربان، پاک نیته او خیرخواه ټولواک ته د نړۍ تر ټولو لوی پور او وړه ور په برخه شوې ده. هغه دومره پوه او خیر غوښتونکی دی چې، خدای به هغه هېڅکله. ددغه انقلاب او د هغه د اوه سري مار په

(c) ketabton.com: The Digital Library

وژلو کې چې، د ولسونو په وژلو یې د وحشت نندارې جوړه کړې ده، یوازې پربنږدي. یوازې موږ یو چې ،باید د وینو غچ او پور واخلو. اوس له تاسو پوښتنه کوم: څنګه او چاته کولای شو ، په تمه شوو؟ انګلستان ته ! هغه په خپل سود اګر طبیعت، نه پوهېږي او نه کولای شي، د ټولواک الکساندر د روح په پرتم پوه شي. هغه د مالتا په ماتې کې نندارچي پاتې شو. انګلستان غواړي لاس تر زنې نندارچي پاتې شي او د سیاسي کړو او راکړې ورکړې تر شا ، خپلې پټې اندېښنې ولټوي. هغوی نو واسیلځووف ته څه وویل؟ هېڅ، هغوی په هېڅ پوه نه شول. هغوی نه شي کولای، په دې پوه شي چې، زموږ ټولواک دځان لپاره هېڅ نه غواړي، هغوی دا نه شي درک کولای چې، زموږ د ټولواک ټوله سرښندنه، دنړۍ د ژغورنې او د خلکو له نیکمرغۍ پرته بل څه نه دي. هغوی څه ژبه وکړه؟ هېڅ، هغوی چې څه وعدې هم وکړي، هغوته یې درناوي ونه کړ. پروس خو لا د مخې دا منلې چې بنا پارت نه ایلید ونکی او ان ټوله اروپا هم نه شي کولای، د هغه په وړاندې ودرېږي. زه اوس په دې برخه کې د هېڅا په کړو او خبرو باور او ایمان نه لرم. د پروس دا تش په نوم ناپېښلتوب چې اوس ...ټول د هغه په اړه ډنډورې غږوي، له دامه پرته بل څه نه دي. زه یوازې په خدای او تر هغه وروسته پر خپل مهربانه او ګران ټولواک ،د هغه پر بختور برخلیک او رونې تندي ایمان لرم. زه ایمان لرم چې هغه به اروپا وژغوري.

هغه ناڅاپه چپه شوه. په یوې موسکایې په خپلو تېرو اورنیو خبرو ملنډې ووهلې او پر خپل اورنې طبیعت یې ولکه ټینګه کړه..

سردار وخندل او وې ویل:

- زه داسې انګېرم، که زموږ د مهربان او ګران شهزاده، پر ځای یې تاسو لیږلې وای، ،تاسو به په خپلو دې خوږو خبرو دا توان لرلای چې،

(c) ketabton.com: The Digital Library

له مورِ سره د یوځای کېدو لپاره د پروس د پاچا خوښه دسترګو پـه رپ کې تر لاسه کړئ؟ هو ،تاسو که ماته یوه پیاله چای راوړئ.

- سمدلاسه.

هغې هڅه کوله ببرته کراري او ارامي خپله کړي، هغې وویل:

- رښتیا نن ،ماته ،دلته دوه خورا پـه زړه پوري، مخور راځي. د هغـو نه یو تن، سردارمورتیمار نومبرې(چې د فرانسې د یـوې خورا مخورې کورنۍ چې د مونورانتۍ له لارې د دروګانونو کورنۍ ته رسېږي) وینـه لـري. هغـه لـه هغـو ښـو او ډاډ ورکـډوالو لـه ډلـې دی او بـل هغـه ابـات موریوو ،تاسو خو د هغـه د بې ساري هوښیارتیا پـه اړه اوربدلي دي؟ خبریاست ! هغـه ټولـواک هـم خپـل حضـور تـه منلـی و ،هرومـرو بـه مـو اوربدلي وي.

سردار وویل:

- عجیبه ده ،ډېر به خوشاله شم.

او زیاته یې کړه:

- ووایاست.

دا یې داسې وویل ته بـه وایـې چې همدا اوس کوم څه وریـاد شـوي وي. داسې چې ګواګې هغه څه چې ده یې پوښتنه وکړه، دې ځای تـه دده دراتګ اصلی هدف وي.

سردار وویل:

-ګوره دا رښتیا ده چې مورملکه هیله لري او سپارښـتنه یـې کړې ده چې، بارون فونکه ،پـه وین، کې د لومړي سکرتر پـه توګـه وټاکـل شـي؟ هغه خو یو ډېرنالایق سړی دی.

سـردار واسـیلي هڅـه کوله، همـدا ځـای چـې ډېرو ،د اعلیحضـرتې ماریانـا فیدروفنا ،لـه لارې بـارون ته، دهغـه د ورکولـو هلـې ځلـې

(c) ketabton.com: The Digital Library

کولې، خپل زوی ته تر لاسه کړي.

انا پاولوفنا ،خپلې سترګې او ښاپه پـه نـاز وتړل.دهغې دې اداء ،دا مانـا لرلـه چـې، نـه دا پـه خپله،داعليحضـرت ټولواک،دتکـل او ذوق دتللو سيالـه ده او نـه بـل څوک ددې پـه کچـه بـولي چـې، دهغـه پـه اړه وغږيږي، خو هغې په غمجن او ساړه غږ وويل:

-ښاغليه ! بـارون فونکه، اعليحضرت ټولـواکي ملکي تـه د هغـه د خور له خوا دټاکنې لپاره وريـاد شـوی دی او همدا چې، د اعليحضرت ملکـي مـور نـوم يـې پـر شـونډو شـو ، دهـر وار پـه ځـبر يـې چـې د اعليحضرتې نوم يـادوه، دا وار يـې هم د يـوې بې پايه،رښتيني او ژور درناوي او سر ښندنې نښې په ځـبره کې را ځرګند شوې او د هر بل چا پـه ځبرچې، دخپل بادار يا خاوند يادونه کوي، پـه دې هم دغـم دوړو لمـن وغوړوله او وې ويل:

- عليا حضرتې هيله ځرګنده کړه چې، بـارون فونکـه تـه خواخوږي ځرګنده شي.

تر دې خبرې وروسته يې بيا دغم سيوری پر سترګو راخور شو.

سـردار پـه بـې پروايـئ، چوپتيـا غـوره کړه. انـا پاولوفنـا پـه خپـل ځانګړي ښځينه ظرافت او نازکخيالي چې، د درباريـانو ځانګړتيـا وي ،هيلـه لرلـه چې، لـه يـو پلـو ، د شـهزاده پـام لـه اعلحضـرتې سره د هغـه دخبرو د تـون او لـه هغې سره دخبرو د ادابو نـه دسرغړونې ګناه تـه ور واړوي او لـه بلـه پلـوه، هغـه ارام کړي، خـو لـه دې سـره سـره يـې پـه خواخوږي ووويل:

- رښتيا که ستاسو دکورنۍ پـه اړه درتـه ووايـم، لـه هغـه وختـه چې ستاسو لور،بنډارونو ته تګ راتګ پيل کړی دی،ټول يې په خپلو کړو او ښکلا ميئن کړي دي،هغه خبره سمه ده چې خلک وايی،هغه پـر ټولـو

(c) ketabton.com: The Digital Library

لکه لمر داسې ځلېږي.

سردار، دمینې او مننې په ننبه دهغې پر وړاندې ددرناوي سر ټیټ کړ.

انا پاولوفنا، تر یوې لنډې چوپتیا وروسته نوره هم سردارته ور نږدې شوه، په یوې مینه ناکې موسکاسره یې چې، پر شونډو خوره وه، په دې پلمه چې د اعیانو په مبلمستیاوو کې نور نو سیاسي خبرې اترې او مرکې پای ته رسېدلې او اوس د خوږو خبرو، ټوکو ټکالو او د زړه خوالې وخت دی، داسې دوام ورکړ:

- زه زیاتره داسې فکر کوم چې، ځینې وختونه د خدای دبندګانو تر منځ د نیکمرغۍ او بریالیتوب د وېش په وخت کې بې انصافي شوې وي. د ساري په توګه، ولې تقدیر تاسو ته داسې دوه ښکلي، خواږه او ښایسته ماشومان در په برخه کړي دي. وروسته یې خپلې وروځې پورته واچولې او په غوڅه یې وویل:

-ستاسو کشر زوی اناتولي یادوم، هغه زما نه خوښېږي، ولې نه پوهېږم چې، څنګه خدای تاته داسې ښایسته زوی درکاوه؟ هو-هو، دا دلمر په شان ښکاره خبره ده، حال داچې تاسو د هغه په قدر نه پوهېږئ، نو له دې امله، د هغو ددرلودلو وړتیا نه لرئ.

ددې خبرو له پای ته رسېدو سره سم یې په څېره کې خوښي او پر شونډو د شور او مستۍ، موسکا خوره شوه.

سردار، وویل څه وکړم؟ کـه لافـاتر(د سـویس داتلسمې پېړۍ روحاني شاعر) ژوندی وای، ویلي به یې و:

- زما پر تندي د پلرولې ننبې لیکل شوي نه دي.

اناپاولوفنا، بیا خبرې پیل کړې او وې ویل:

-ښه ده، راځئ ټوکې پرېږدئ، غواړم له تاسو سره څو ډانګ پېښلې

(c) ketabton.com: The Digital Library

خبرې وکړم، پوهېږئ ستاسو دکشر زوی لـه لاسه مې لړمون خوړین دی. خبره دې زما اوستا ترمنځ وي(بیا یې پر څېرې دغم دوړې راکنډک شوې)دعلیاحضرتې په حضور کې ،دهغه په اړه دخواخوږی او ستاسو په ګټه څه یادونې شوي دي.

سردار چې چپه خولـه او تریـو تنـدی ناست و ، هـېڅ یـې نـه ویـل. اناپاولوفناهم چپه پاتې شوه، خوخبریـال غلچـک یـې پـر هغـه سترګې خښې کړې او ځواب ته سترګې په لاره وي.

-تاسو څه غواړي؟زه څه وکړم؟ما دیوه پلار په څېر هرهغـه څه چې مې له لاسه کېږي،د هغو د روزنې لپـاره کـړي دي،مګر دهغـو دواړو نـه هسـې یابوګـان جـوړ شـول، خـو ددوی پـه مـنځ کـې تـوپیر دادي چـې ایپولیت ،ارام یابو دی او اناتولي،مست یابو.

هغه چې له اندازې لوړه او بې خونده موسکا کوله،خولـه یـې جینګـه او دخندا وړ ګرځېدلې وه، دوام یې ورکړ:

-دهغو ټول توپیر همدا و چې درته ومې ویل.

له دې خبرو سره یې یو ځای ګونځو دهغې له خولې نه غـږ تـاو کـړه، تندی او څېره یې لا پسې خواشینې او دنه زغم کړل.

اناپاولوفنا ،په خیالو کې ډوبه شوه،په داسې حال کې چې سترګې یې وغړولې،هغه ته یې ور واړولې او وې ویل:

-د تاسو په شان کسان ولې پلار ېږي؟ که تاسو پلار نه وای ،مابـه نـه شو کولای په تاسو کې کومه نیمګړتیا پیدا کړم.

-زه ستاسو مریـي یـم اوکـولې شـم، یـوازې تاسو تـه دزړه لـه کـومې ووایم چې، زما ماشومان ،زمـا پـه غـاړه کـې ځنځیـر او زولنـې دي. دوی زمـا د ګناهانو هغـه صلیب دی چې، بایـد پـه غـاړه یـې وګرځـوم، هـو زه خپل زړه ته همداسې وایم،څه وکړم؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

تر دې خبرو نه وروسته چې شو او په يو خوځون يې د خپل تريخ تقدير تسليمي څرګنده کړه.

اناپاولوفنا چې چرتونو اخيستې وه، وې ويل:

تاسو کله خپل دې بې لارې زوی، اناتولي ته د واده کولو ،فکر نه دی کړي؟ وايي چې زړې پېغلې نورو ته دواده کولو نا روغي لري، هغې زياته کړه:

-که څه هم ما دا نا روغي لا احساس کړې نه ده، خو يوه داسې پېغله پېژنم چې، د پلار په کورکې، ډېره بدمرغې ده، هغه د بالکونسکي دکورنۍ يوه شهزادګۍ ده او له مور سره خپلوی لري.

سردار واسيلي بې له هغه چې ځواب ورکړي، په خپلې ځيرکتيا او پياوړې حافظې سره چې، د درباريانو او اعيانو ځانګړتيا ده، دسر په يوې خوځېدا وښودله چې، پوه شوی او دهغه په اړه فکر کوي. هغه يوه شېبه وروسته ناڅاپه او په ښېره وويل:

- دادې، زړه ته لوېږي چې، ددې اناتولي کالنی خرڅ څلوېښت زره روبله کېږي.

له ورايه څرګنده ده چې سردار د خپلو غملړو خيالونو مخه نيولې نه شوه، نوځکه يې خبره اوږده کړه:

-که خبره همداسې اوږده شي، نه پوهېږم، پنځه کاله وروسته به څه پېښېږي؟دا هم دتاسو بډايانو ديوه سردار دپلارولۍ خوند دی. دا راته ووايه چې دهغې پلار شتمني لري او کنه؟

دهغه پلار ډېر بډای، سخت او بخيل دی. هغه په کلي کې ژوند کوي.دا هماغه سردار بالکونسکي دی چې لا دخدای بښلي ټولواک د واکمنۍ په وخت کې يې، د((پروس دشاه))نوم ګټلی و.هغه ډېر هوښيار، ځيرک او باسواده دی، مګر ډېر عجيبه عادتونه لري، نو له

(c) ketabton.com: The Digital Library

دې کبله له هغـه سره ژوند کول ډېر ګران کار دی. دهغـه لورلکـه د غـره کانۍ خورا بد ژوند لري او بدمرغه ده.

دهغه دا لور له ده سره ډېر بدمرغـه ژوند لـري. دهغـه ورور څو مـوده دمخـه، لـه لیـزا مـانین سـره، واده وکـړ، دی اوس دکوتوزوف، یـاور دی، هغه نن شپه دلته راتلونکی دی.

سردار ناڅاپه د هغې په خبرو کې ورننوت، د هغې لاس یې ونیوه او معلومه نه وه چې، ولې یې هغه ښکته خواته ښکته کړ او ویې ویل:

-ګرانې انت ! راتـه غـوږ شـه ! کـه دغـه کـار دې راتـه جـوړ کـړ، زه بـه دژونـد تـر پایه، سـتا مریـي پـاتې شـم. دا پېغلـه هـم د یـوې مخـورې کورنۍ ده، هم بډایه ده. دا ټول هماغه څه دي، چې زه اړتیا ورته لرم. نور نو څه غواړم؟

ددې خبرې د پـای تـه رسېدو سره سم یې پـه یـوې چټکې خوځېدا چې، لـه مینې او چوغلۍ نـه ډکـه وه، دملکې د مینځې لاس راونیـو او ښکل یې کړ. وروسته یې غلچک بلې خواتـه واوښت او پـه داسې حال کې چې په خیالو کې زنګېده، دمینځې لاس یې یـوواربیـا کېښـکود او په نرمه څوکۍ کې یې ډډه ولګوله او سترګې یې په نامعلوم ټکي خښې کړې.

انا پاولوفنا، چې ځانښودنه یې کوله، وویل:

- زغم کوه ! زه بـه نـن مانښـام، داندرې بالکونسـکي لـه مېرمنې، لیـزا سـره وغږېږم، غـر چـې څـومره لـوړ وي پـر سـر یـې لاره شـته. زړه پېغلـه بـه، ستاسو دکورنیو دستونزو په اوارې کې یـو وار بیـا خپـل کـار پوهنـه وازمایي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲

دانا پاولوفنا ،په مېلمستون کې کرار کرار ګڼې ګونې زور اخیسته. مېلمستیاته د پترزبورګ ترټولو مخور او پېژندل شوي خلک راغلي وو.

خلکو کـه څـه هـم د طبیعـت، عمر او ډلـو لـه پلـوه تـو پیر درلود ،خـو دټولنیز دریـځ لـه پلوه، یـو ډول وو. دهغـو پـه ډلـه کـې ،دسـردا واسـیلي لور، ایلین چې خدای بې ساري، ښکلا ور پـه برخـه کړې وه، خپـل پـلار پسې راغلې وه چې له هغه سره پـه ګډه ،دانګریز دسفیر مېلمسـتیا تـه لاړه شي. هغې، ښکلی، سپین اوږد کمیس چې د درباري نجونو دویـاړ نښان یې پر ټټر ځلېده، اغوستی و. لـه دې سره جوخت، د پترزبـورګ تـر ټولو نه زړه ورونکې ښکلې ځوانه او کوچنۍ شهزادګۍ بالکونسکایا چې ښکلې او ځوانه ښځه وه هم راغلې وه. ویـل کېـدل چې د پترزبـورګ تـر ټولـو نـه زړه ورونکـې ښـکلابلل کېـږي. تبـر ژمـی واده شـوې وه او د امېدواری لـه کبلـه چېرتـه نورو مېلمسـتیاوو تـه نـه ځي. ددې ترځنګ دسردار واسیلي زوی ،سردار ایپولیت چې خپـل مېلمانـه کـوربنۍ تـه ورپېژنـدل هم، مورتیمـار سـره دمېلمنـو پـه مـنځ کـې لیـدل کېـدل. ابـات موریوو او نور ډېر کسان هم راغلي وو.

انا پاولوفنا پـه داسې حال کې چې نویـو راغلـو مېلمنـو تـه هرکلی وایه، ویل به یې چې:

(c) ketabton.com: The Digital Library

-ایـا تاسـو زمـا تروریـئ جانه، نـه ده لیـدلې؟ او کـه لـه هغـې سـره پېژندګلوی نه لرئ؟

دې ټولو مېلمنـو تـه لارښـوونه کولـه چې، لـه هغـې زړې، جـدي او کـوچنۍ بوډۍ سره سـتړې مشـې وکړي چې، ددې مېلمسـتیا تر ټولـو مشره او خورا درنه مېرمن ګڼل کېده. کرار کرار دمېلمنو راتګ زیاتېده او هغې ټول په نامـه او دکورنی نـوم سره یـادول. ټول مېلمانـه لـه هغـې بـوډي سـره تـر سـتړې مشـې، خواره مشـې وروسـته ،لـویې کـوټې تـه خورېدل. هغـوی لـه هغـې زړې اونـامعلومې بـوډۍ سره چـې هېچـا نـه پېژندلـه، تر سـتړې مشـې وروسـته لـه هغـې لـرې کېدل او ځـان تـه یـې ځایونـه خوښـول. انا پاولوفنـا پـه غمړلـي اوخواشـیني اوازمېلمنـو تـه هرکلی وایه.

زړې ترور، پـه پرلـه پسـې او پـه یـو ډول خوځنـه بڼه او خبـرو لـه ټولـو مېلمنو سره د روغبړ په ترڅ کې د هغو د روغتیـا ،دخپلې روغتیـا چې د خدای له برکته ننښه وه او د ټولواک د روغتیاپه هکله غږېدله.

که څه هم له دغې بوډۍ سره سترې مشـې سـخته سـتومانه کوونکې وه، خو هېچا هم له نزاکته په روغبړ کې تلوار نه کـاوه، هغـوی لـه حیـا نـه هېڅ نه ویل، مګرهڅه یې کوله چې دمېلمسـتیا تر پایه پورې هغې ته بیا ورنېږدې نه شي.

ځوانـه شهزادګۍ، بالکونسـکایا د خپـل ګنډ اوبـدلو سـیخونه، پـه سرو زرو ګنډل شوې ګلابې کخوړې کې، لـه ځـان سره راوړي وو. هغـه راغله.

د هغې ښکلې پاسنۍ شونډه چې نازکو ویښتو توره کړې وه، داسې لنډه وه چې، تر غاښو پورې نه رسېده، مګر بیـا هـم څومره چې هغـه پـه مهربانۍ خوربده او ان تر کـوزنۍ هغې یې ورکوزبده. دهغې دشونډې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دلنډوالي نېمګړتيا ،لکه هغه شان چې د خورا ښکلو ښځو ،نېمګړتيا وي،دهغو ښکلا لا پسې ښکلوي،دهغې پاسنۍ لنډې شونډې او نېمه وازې خولې هم د هغې ښکلا لاپسې ښکلې کولې.تولو هغو کسانو به چې دغې امېدواري ،زغم مننونکې ،پنډ ګېډې ښځې او پوره روغې راتلونکې مور ته کتل، دخوښۍ احساس يې کاوه.له هغې سره تر څوشېبو غږېدا وروسته،سپين ږېرو او غمجنو تريو تنديو زلميانو ته داسې برېښېده چې، ګواکې دوی خپله هغې ته ورته کېږي.

هر هغه څوک چې له هغې سره غږېدلي وو او له هرې کلمې سره يې،د هغې کوډګره موسکاګۍ او ځلېدونکي سپين برېښېدونکي پرله پسې غاښونه ليدلي وو ، ځان يې ترټولو نيکمرغه انګېره او ټولو نورو هم همداسې انګېرله.

کوچنۍ شهزادګۍ په لنډو ،مګر چټکو ګامونو وخوځېده او کښوړه په لاس له ميزه ورتېر شوه ،په خوښې يې دخپل کميس لمنه ورټوله کړه او پر سپينې، اوږدې ،کټ رنګي څوکۍ کې دسپېنو زرو له سماوار سره کيناسته اوداسې يې انګېرله،هر هغه څه چې دا کوي،دهغې اودټولو هغو کسانو دخوښۍ سبب کېږي چې، له دې نه چاپېره وو.

هغې چې خپله دکار کښوړه غوړوله ،شونډې پرانستې او وې وويل:

- ما خپل اوبدل شوی ګنډ له ځانسره راوړی دی.

دې دکور مېرمنې ته مخ وراړاوه او وې ويل:

-ګوره انا ! له ماسره له کنايو ډکې ټوکې مه کوه.تا خو ماته ليکلي و چې، ستاسو مېلمستيا به ډېره وړه وي. ته ګوره ! چې زما جامې په څه حال دي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغې لاسونه هسې پرانستل چې، ګريوان، ټټر او لمن يې له ورايه نندارە جوړه کړه او وليدل شوه چې، ملا يې په يوه ښکلي زرين پلن دستمال ترلې ده.

انا پاولوفنا چې دهغې خبرې واورېدې، داسې ځواب يې ورکړ:

-ارامه اوسئ ليزا ! په هر حال، تاسو تر ټولو ښه ياستئ.

شهزادګۍ په هماغه خوند او رنګ خپلو خبروته دوام ورکړ او خوا ته ناست جنرال ته يې مخ ورواړاوه او وې ويل:

-تاسو پوهېږئ چې زما خاوند، ما دېبلتانه منګولو ته سپاري او خپله د مرګ غېږې ته روان دی، بيايې سردار واسيلي ته مخ ورواړاوه:

.تاسو ماته ووايئ، دا لعنتي جګړه د څه لپاره ده ؟

هغې پرته له هغه چې د سردار واسيلي ځواب ته ستر ګې په لاره شي، دهغې له ښايسته لور، ايلين سره خبرې پيل کړې.

سردار واسيلي وروسته په ډېر ټيټ اواز، انا پاولوفنې ته وويل:

- دا وړه شهزادګۍ څه بې ساري خوږه ده

تر کمکۍ شهزادګۍ نه وروسته، يو پنډ، عينکي ځوان چې نوي يې وېښته جوړ کړي وو، راووت. ځوان دهغه وخت په دود رنې، ښکلې جامې او نرۍ کوټ اغوستی و.دا څورب ځوان د ايکاترينې د زمانې د يوه لوړ پوړي چاروا کي، ګراف بېزاوخوف نومي سردار نامشروع زوی دی چې اوس په مسکو کې، په مرګنی حال پروت دی. دغه ځوان په همدې وروستيو وختونو کې تازه له بهره راغلی دی.هغه هېڅکله او هېڅچېرې کار نه و کړی دا لومړی ځل و چې دخلکو منځ ته راغلی و.انا پاولوفنا، يوازې دسر په ښورېدو، هغه ته داسې هرکلی ووايه، لکه څوک چې د کلي يوه خوار او وزګار سړي ته هرکلی وايي، خو ددې سړه هرکلي سره سره دا ناپاولوفنا په څېره کې يو داسې ډار او سخته

(c) ketabton.com: The Digital Library

وسوسه چې په چا کې دیوه لوی غیر وجداني څه پـه لیدو ،راڅر ګندېزي، راپیدا شول.

پېیر،د ټولو هغو نارینه وو په منځ کې چې هلتـه وو ،دپام وړ و ،نو داناپاولوفنا ،دا ویره پـه دې مېلمسـتیا کې کېدای شي ،لـه نـورو نـه دداسې یو توپېربدونکي او ځېرک ځوان او دهغه دغلچکو له کبله و.

اناپاولوفنې چې هغه یې تر خپلې ترور پورې بدرګه کاوه او پـه پټه پټه او وېرنې غلچک یې له ترور سره غلچکونه بدلول،هغه تـه وویل:

-ښاغلیه پېیره ! تاسو ډېره مهربـاني وکړه چې ددغـه راز یـو نـاروغ پوښتنې ګرو ېرنې ته راغلي یاست؟

پېیر،چې ترسترګو لاندې یې څه کتل،لـه هغـه سره جوخت شونډو لاندې بنګېده، خو څوک نه پوهېدل چې هغه څه وایي.په پای کې یې پـه داسې حال کې چې د یـوه ډېر نېږدې چا پـه توګه پـه ډېرې خوښۍ او موسکا ،وړوکې شهزادګۍ تـه ددرنـاوي سر ټېټـاوه، زړې تـرور، تـه ورنېږدې شو. د انا پاولوفنې ویره او ډار بې ځایه نه و ،ځکه پېیر ،بې لـه هغـه چې دځـان د روغتیـا پـه هکلـه ،دهغې معظمـې ،وینـا تـه غـوږ ونیسي،له هغې لرې شو ،خو اناپالوفنا په ډېر تلواراو ډار پر هغه داسې غږ وکړ:

_تاسو ! اباته موریوو ،نه پېژنئ؟ هغه ډېر په زړه پورې سړی دی.

_هوکې مـا د ټینګې سولې پـه هکلـه ،دهغـه د وړانـدې زاورېـدلې دي،دا ډېره پـه زړه پـورې خبره ده،خو غـوارم ووایم چې ایـا دا ،داسې امکان لري؟

اناپاولوفنا ،دهغې په ځواب کې وویل چې:

- تاسو همداسې فکر کوئ؟خو ،پېیر،ته یې په خپلو ځانګړو کړو او چارو کې هرکلی پیل کړ. هغـه بې لـه هغـه چې دچا خیـال وساتي،خپلې

(c) ketabton.com: The Digital Library

خبرې پيل کړې. دغو شپږو مخکې په شان يې بيا بې له هغه چې د ترور خبرو ته غوږ ونيسي، خپلې کيسې، افسانې او پوښتنې پيل کړې. هغه په خپلو خبرو دکور مېرمن چې بايد د مېلمنو هرکلی کړی واى، بوخته يې ساتلې وه. هغه ،هغې ته سر ټېټ کړ، دهغه پر وړاندې ودرېد او غوښتل يې چې له انا پاولوفنا سره دا خبره سپينه کړي، ولې دا تصور کوي چې ،اباته موريوو ،د ابدي ژوند خيال لري؟

انا پاولوفنا ،په موسېدو ،موسېدو وويل:

-په دې اړه به وروسته وغږيږو....

اناپاولوفنا د اوبدلو دفابريکې داسې يوې مشرې ته پاتې کېده چې خپل کارکوونکي کارته ګماري ،خپله هلته ګرځي راګرځي، خو همهاله بې له هغه چې هغوته وګوري هغوى څاري او دهغو هر غږ او شر اوشور اوري. هغه دهر غږ په اوږدو هغې خواته ور اوړي او سمدلاسه هلته ځان و رسوي.

اناپاولوفنا ، په دې مېلمستيا کې هم همداسې ګرځېده او هر څه يې څارل. هغې به هر چېرې ته چې لږه چوپتيا او يا شر او شور جوړ شو ،ځان نېږدې کاوه، هغه به يې پوهول او يا به يې د مېلمنو د ځاى په بدلون ټول سم کړل ،خو ددې ټولو بوختياوو اوښېګڼو سره سره داسې برېښېده چې ګواکې د پېيير ، له کړو ډېره نا ارامه او په اندېښنه کې وه. هغه ،هغه وخت او هغه شېبه د مورتيمار ، ډلې ته ور نېږدې شوه ،چې پېيير ،دې ډلې ته نېږدې خبرې کولې. د پېيير لپاره چې په بهر کې روزل شوى و ،داناپاولوفنا دا مېلمستيا لومړنۍ ،مېلمستيا وه چې روسيې ته د راتګ له وخته ده ، په هغه کې ګډون کړى و. هغه په دې پوهېده چې دلته د پترزبورګ ټول روښانان اندي هم راټول شوي دي، هغه له دې ويرېده چې په دې بڼه ار کې کومه عاقلانه وينا ترې پاتې نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

شي،نو له دې کبله د پېير سترګې د ماشومانو په څېر ځلېدلې.هغه چې کله په دې مېلمستيا کې د راټول شويو خلکو ډاډمن حالت او نوراني څېرو ته کتل او له هغو نه يې د کومې نوې او عاقلانه خبرې انتظار لاره.په پای کې هغه موريوو ، ته ځکه ورنېږدې شو چې د هغه خبرې ورته ډېرې په زړه پورې ښکاره شوې.هغه هلته په دې تمه تم شو او ودرېد چې دی هم خپلې د زړه خبرې وکړي،داسې چې هر ځوان د هغه ويلو هيله لري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۳

د انا پاولوفنې دغه مېلمستیا په خورا درب جوړه شوې وه.تنک تکور او نابرابر شر او شور له هرې خوا او بې له ځنډه اورېدل کېده. که پر ګونځمخې والاحضرتې ترور او د هغې څنګ ته ناستې بوډۍ ،چې له دې تنګ تکور او شور نه ډک بنډار سره يې څنګ نه لګاوه، سترګې پټې کړو ،مېلمستیا ته راغلي مېلمانه په درېو ډلو ویشل شوي وو:

په لومړنۍ ډله کې چې، زیاتره يې نارینه وو ،ابات موریوو ته خلک غوږ غوږ وو.

دویمه هغه ډله وه چې، په هغې کې د سردار واسیلي د لور، ښکلې شهزادګۍ ایلین او سور غومبورې شهزادګۍ بالکونسکایا ،په شاو خوا ځوانان راټول شوي وو ،او درېیمه هغه ډله وه چې، د هغې په وړاندې مورتیمار او اناپاولوفنا ویناوې اورولې

مورتیمار(سردار)، چې ځان یو پېژندلې څېره ګڼله، د ښې څېرې او خوږ طبیعت خاوند و ،داچې د ښې روزنې خاوند و له خورا کمینۍ نه يې خپله پوهه پر نورو هغو کسانو پېرزو کوله چې په بنډار کې راټول شوي وو.انا پاولوفنا غوښتل هغه دیوه خوږ ژبې او ځانګړې چا په توګه خپلو مېلمنو ته ور وښیي.د اناپاولوفنې دا کار هغه څه ته ورته و چې کوم اشپز په پخلنځي کې هغه غوښه چې د هیڅا نه خوښېږي د خوږو خوړو په څېر مېلمنو ته وړاندې کړي،انا پاولوفنا هم نن لومړي سردار، او وروسته آبات موریوو ،د ځانګړو نازکخیالو وګړو په څېر خپلو مېلمنو ته ور وپېژندل. د مورتیمار، په ډله کې بې له ځنده او ناڅاپه د

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګيرځوګه اينګينسکي (سردار) د وژنې خبرې پيل شوې، سردار ويل:

- ګيرځوګه اينګينسکي، د خپلې ځانغوښتنې قرباني شوی دی او د بناپارت تربګنی دهغه پروړاندې خپل ځانګړي دلايل لرل.

انا پاولوفنې وويل:

- اه ! ښه به وې چې مورږ ته يې ووايئ ! هغه داسې وانګېرله چې د ((ښه به دا وي چې مورږ ته يې ووايئ)) خبره هغې ته د پنځلسم لويي د وختونو حال وريادوی.

(سرادر)، د درناوي په ننبه سر ټيټ کړ او په ډېرې خواخوږۍ يې پر شونډو موسکا خوره شوه. انا پاولوفنا مېلمانه د سردار، شا وخوا ته راټول کړل او هغو ته يې بلنه ورکړه دهغه خبرو ته غوږ شي، د يو چا په غوږ کې يې وويل:

- ستر ګيرځوګه اينګينسکي، په خپله سردار، پېژانده.

بلکې هغه ته يې بيا يادونه کوله چې سردار خورا خوږ ژبی دی. درېيم ته يې ويل چې هغه د تودې او زړه راښکونکې وينا خاوند دی.

په دې توګه هغې سردار هم ديوې الو شوې خوږې ټوټې غوښې په شان په يوه تاوده کېږي کې چې په سبو ښکلی شوی وي په خورا بې ساري شان بندار ته وړاندې کړ.

سردار چې خوږه موسکا يې پر شونډو خوره وه، غوښتل خپله کيسه پيل کړي. په دې وخت کې انا پاولوفنې، ښکلې شهزادګې ته چې د يوې ډلې کړی يې جوړه کړې وه ،وويل:

- ګرانې ايلين ! ته هم مورږ ته رانېږدې شه.

شهزادګی ايلين وموسېده او د خورا ښکلې ښځې د نه بدليدونکې ،نه وبدېدونکې، مالګينې موسکا سره چې د راتګ په وخت کې يې پر شونډو خوره وه، پاڅېده. (پاڅېدويې، پاڅول سل افتونه) دخپل سپين

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوږد ،نـازک سـپين د نخـا او بنـډارونو ځانګړي کمـيس لـه شغهارسـره وخوځـبـده. لـه ځلـبـد ونکـو بربنـډو اوږو ، درمنـدو يـو خـوا تـه خـورو ويښتو او دګنو ګانو له شرنګا ،په مستو خماري سترګو ، بې له هغه چې چاتـه وګـوري دهغـو نـارينو پـه مـنځ کـې چې دتبرېـدو لاره يـې ورتـه پرانسته، تبره شوه.

هوکې، هغه، ددرمندګنو ،ځلبدونکو کوڅيو ،سپينو ،مرمرينو ،اوږد واورنـو غميـو او مسـتو خمـارو سـترګو سـره ،دهغـو نـارينو لـه منځـه تبرېده چې دې ته يې، په بې ساري ګنډه ګونې کې لاره جوړوله بې لـه هغـه چې چاته وګوري، خوږې موسکايې ،ټولـه تـه، تـود هرکله وايه هغې ته په کتو سره داسې بربښېده چې دا ،ټولو تـه ددې دښکلا دسـتاينې پـه بدل کې، خپلې وتلې اوږې او د ورځنې دود له مخې لوڅ او تر زياتې اندازې بربنډ شوی ټټر، ډالـۍ کـوي.هغـه د انـا پاولوفنـا خواتـه راغلـه او داسې تصور کېده چې دګډا دغې ننـۍ مېلمسـتيا تـه يې پـه خپلې خوځـبدا پـرتم وروبښـاه.ايلـين داسې ښکلې وه چې د هغې پـه خوځـبدا کې نـه يـوازې دهـبڅ ډول بـې حيـايئ څـرک نـه لګـبـده بلکـې پـه هغـې کـې داعيـانتوب او دنـورو د زړه رابنـکون، ځانګړی اغېز ،لـه ورايـه څرګند و.داسې تصور کېده چې هغه په لوی لاس غواړي د خپلې ښکلا پرتم څه کم کړي، ولې نه کېده، ځکه هرچابـه چې هغـه ليدلـه، دهغې ښکلا تـه بـه ګوته په غاښ و ،ګواکې له کومې کوډګرې افسانوي ښکلا سره مخامخ دی او ويل به يې:

- دې ته ښکلا وايي، څه ښکلې ښځه !

سردار داسې و لکـه چې ديـوې زړه رابنـکونکې منظرې پـر وړانـدې حيرت وهلی پاتې وي.هغه وروسته خپلې اوږې پورته او سترګې ښکته اچولې وي.کلـه چې ايلـين دهغـه ترمخـې کيناسـته، ده هڅـه کولـه هغـه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخپل یو رنګې ،دایمي موسکا په منګولو کې راونیسي ،یو درناوي یې وکړ او وې ویل:

-ګرانې اغلې ! وبړېږم چې وینا بـه مې ددغـه شـان اوربـدونکو د اوربد و ښکلا ونه لري.

شهزادګۍ خپل لوخ،غوښتن مړوند پر میز ولګاوه، هـیڅ داسې څه یې ونـه موندل چې دهغـه ځواب ووایي. هغـه چې نرې موسکایې پر شونډو لوبېدله،کوم څه ته سترګې پـه لارې وه.پـه دې ټولـه مـوده کې بـه یې کله ناکله خپلو غوښتنو منګولو تـه چې پـه کـراره یې پـر میز اېښې وې،کتل او کله کله خو به یې بیا تر هغه خپل ښکلي، لـوخ او بربنډ ټټر تـه کتل او هلته به یې دخپلو نورو ښکلاوو پـه منځ کې،خپـل د الماسو ځلېـدونکي غمـي ځـای پـر ځـای کول،څـو واره یـې دخپـل اوږده لـه پاولوډک کمیس ګونځې او څونډې سم او راټول کړل،خو هره شـېبه بـه چې د ویناوالوو ،مېلمنو یا کوربنوخبرو څه اغېز پرې وکړ،بې لـه ځنډه بـه یې انا پـاولوفنې تـه ور وکتـل او لـه کتـو سره سم بـه ددغې مینځې څبـرې دملکـې ټولـواکې د څبـرې بڼـه غـوره کړه،خـو تـر څـو شـېبو نـه وروسته به یې خوږې موسکا پر شونډو د سپرلي وږمه وچلولـه او ارامـه به شوله.

تـر ایلـین وروسـته کشـره شـهزادګۍ هـم دچای لـه میـزه، دې خواتـه راغله.هغې پر سردار غږ وکړ او وې ویل:

- لږ ځنډ شئ چې کخوړه مې راوړم.له دې سره هممهالـه یې د سردار ایپولیت خواته وکتل:یعني څه؟ تاسو څه فکر کوئ؟ ښـه بـه دا وي چې زما کخوړه راته راوړئ.

کشرې شهزادګۍ پـه موسبدو موسبدو هرچاته هر څـه ویـل، ناڅاپـه یې د بنډار ارامي،ناارامـه کړه ،خوکلـه چې پـر خپـل ځای کیناسته.پـه

(c) ketabton.com: The Digital Library

خورا ښې ادا سره يې چې خپل کميس له هر پلوه راټولاوه، وويل:

- اوس ارامه يم.

هغې هيله وکړه چې اوس نو ويا ندکولی شي، خپلو خبرو اترو ته دوام ورکړي. دې هم خپلو اوبدلو ته دوام ورکړ.

سردار ايپوليت چې دهغې کشوړه راوړې وه، هم هغې پسې دې ډلې ته راغی، لاس لرونکې څوکۍ يې دهغې خواته ورپورې وهله او دهغې خواته کښناست.

سردار ايپوليت، دهغه غيرمعمولي ورته والي له کبله چې له خپلې خور سره يې لاره، خو د ورته والي سره سره بياهم خورا شډل برښنبده، ډېر دپام وړ ګرځېدلی و. د څېرې هر څه يې دخور هغې ته ورته وو، مګر همدا ټول دخور په څېره کې دهغې دمينه ناکې، ژوند ښوونکې، له مينې ډکې موسکا، له نورونه د تو پير لرونکې ونې، د لرغونو يونيانيانود الهاوو ښکلاوو ته ورته ښکلا له برکته، په بې ساري توګه ښکلې برښنبدل، حال داچې، د ورور په څېره کې همدا ټول د يو غم لړلي غبار په بڼه، دغم څپې خپرولې. له هغه نه دخواشينۍ لړې راتاوې وې. اندامونه يې خوار، سترګې او پزه يې وتلې او خوله يې داسې وه چې ګواکې کړه وې. دې ټولو يوځای په ده کې يو ناخرګند غم رامروړلی و. ددې ترخنګ د هغه دلاسونو او پښو خوځېدا هم ځان دده له واکه ايستلي وو.

هغه دشهزادګۍ ترخنګ کيناست او په چټکۍ يې خپلې عينکې د خپلو سترګو مخې ته ونيوې، داسې برښنبده چې ګواکې، له دغو عينکو پرته دی غږېدای نه شي، هغه وويل:

-وګورم چې د اروا حو کيسه نه وي؟

ويا ند دده دخبرو په اوربدو اوړې پورته واچولې او وې ويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

-نه ګرانه ! نه ! داسې خبره نه ده.

سردار ایپولیت وویل:

-زه له ارواحېزه کیسو نه کرکه لرم.

دهغه له غږه څرګنده وه چې دی ،وروسته له خبرو پوه شوی دی چې څه یې ویلي دي.په داسې ډاډ یې خبرې کولې چې چا دا تصور نه شو کولای چې ددې دا خبرې لـه ځرکتیـا او هوښیاری دي او کـه د سـر لـه کدوالي او پوچوالي نه ؟....

سردار ،هم هغه پېښه، چې پـه دې وروسـتیو وختونـو کې ټولـو هغـه یوبل ته ویله، په ډېره خوږه ژبه اورولـه، هغه داچې:

ګیرخوګـه اینګینسـکي، په پټـه دپېغلـې ژرژ(ممثلـه)دلیـدلولپاره پـاریس تـه تللـی وه.ګیرخوګـه اینګینسـکي، په ناڅاپـه توګـه د خپلـې مئینې (ژرژ، لوبغاړې) په کورکې له ناپلیون بناپارت سره چې هغـه هم ددې (ژرژ، لوبغاړې) لېوال او مینه وال دی، مخامخ کېږي.دلته ناڅاپـه ناپلیون دهغې ناروغۍ له کبله چې لرله یې ،ببسـده کېږي او لـوېږي.پـه دې توګه هغه خدای داینګینسکي منګولو تـه سپاري، مګر هغـه لـه دې بخت نه هېڅ ګټه نه اخلي.وروسته ناپلیون دهغه ددې لطف بدل، دهغـه په وژلو ،ادا کوي.

ددې پېښې بیان ،خورا خوږ او نـه هېرېدونکی و ،پـه تېـره بیـادهغې شېبې انځور بیان چې دواړه سیالان یـو بل پېژني.ددې پېښـې دهمدې ټکي اوږدل تر ټولو زیات د ښځود پام او لمسون وړ و.

انا پاولوفنا ،په یوه پوښتنېزغلچک ،کمکۍ شهزادګۍ تـه وکتـل او وې ویل:

-ډېره په زړه پورې وه.

کمکۍ شهزادګۍ هم،خپلو اوبدلو تـه دوام ورکړ او پـه کـراره یې

(c) ketabton.com: The Digital Library

وويل:

- بې درکه کيسه وه.

کمکـي شـهزادګي چې سـتن پـه ګنډ کـې منډله، پـه خپـل دې غـږ يې، غوښتل ووايي چې دغې کيسې ته غوږ نيولو دا له کار ويستلې وه.

سـردار، په يـوې مننيـزې موسـکا ،ددې خاموشـي سـتاينه وکړه او غوښتل يې چې څه ووايي، مګر پـه دې وخت کـې انـا پاولوفنا چې کلـه کلـه يـې پېيـر تـه چـې ددې لـه نظره يـو احساسـاتي او ډېر تـود ځـوان و ،ورکتل.دې وليدل چې هغه د کاتوليک کليسـا لـه يـو پـاپ ابات سره په خورا بې احتيـاطي او لـوړ اواز غږېږي.هغې ځـان هغـوی تـه ددې پـه ګمـان دناڅـاپي مرسـتو لپـاره ور ورسـاوه.رښـتيا هـم چې، پېير، هغـه روحاني ته دسياسي اندول په اړه خبرو کې خپـل نظر سپړلی و او ابات دغـه تـود وينـی والګي وهلـی ځـوان تـه پـه دې اړه خپلـې شـننې شـنلې وې.دواړه په ډېر شوق او ذوق او بې هر ډول تکلف نه غږېدل.دواړه يـو بل ته په ځير غوږ وو.دا هماغه ښه حالت او فضا وه چې د انا پاولوفنا نه خوښېده.

ابات ويل:

- د اروپـا د سـتونزې اواري ،هلتـه د قـواوو انـډول او دخلکـو حقوقوتـه ،غـاړه اېښـودل دي.ددې چارې دسرته رسـولو لپاره، بايـد يـو واکمن هېواد ، لکه روسيه چې په نړۍ کې په غچ اخېسـتلو ، زور زيـاتي او په بې ساري ظلم پېژندل شوې د اروپا ديووالي په نامـه مخکې شي. د ټلـوالي بـې سـارې مشـري وکـړي او د اروپـا انـډول او نړيوالـه سـوله وژغوري.

پېير وويل:

- ښه ،دغه شان اندول به څنګه منځ ته راشي ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

په همدې وخت کې انا پاولوفنا راورسېده. برند برند يې پېير ته وکتل او له ايتالوي روحاني نه يې پوښتنه وکړه:

- د پترزبورګ هوا څنګه زغمئ؟ ددغه ايتالوی څېره په ناڅاپه توګه دښه والي او خوښۍ خواته ،هغه شان يې چې له ښځو سره په خبرو کې بدلون کاوه، بدله شوه او وې ويل:

- ددې ښار له اوسېدونکو ،په تېره بيا له مېرمنو سره له ليدو کتو نه، فضل او کمال دومره نيکمرغي را په برخه کړې ده چې له حيرانۍ نه يې لا تر اوسه ما ،دهوا په هکله د فکر کولو وخت پيدا کړی نه دی.

انا پاولوفنا نه غوښتل چې آبات او پېير، يوازې سره پاتې شي، په داسې حال کې چې هغوی يې څارل، له نورو مېلمنو سره د يوځای کېدو پلو ،بدرګه کړل.

په همدې شېبه کې يو بل تن تالار ته راننوت. نوی رارسېدلی ځوان سردار اندرې بالکونسکي، دکشرې شهزادګۍ خاوند و. سردار بالکونسکي که څه هم چندان جګ ونی نه و ،خو هغه دښکلې څېرې، او ځانګړي تند طبيعت خاوند و. په هغه کې هر څه له ستومانه او غمړلو کتو نه نيولي تر ارام او موزونه ګام اخيستو پورې، هېڅ څه، دهغې له مستې، چالاکې او خوځېدونکې ښځې سره سخت اړخ نه لګاوه. دا له ورايه څرګنده وه چې هغه ،د اوسنۍ مېلمستيا ټول ګډونکوونکي نه يوازې پېژني بلکې له هغو نه داسې کرکه لري چې دهغو ليدل خو څه کوې چې اوربدل يې هم پر هغه خواشيني پارونکي اغېز کوي. داسې برېښېده چې ددغو ټولو څېرو په منځ کې چې په ده کې د غم او کرکې زړې کړي، هغه تر ټولو نه زيات دده دخپلې ښکلې ښځې څېره ده، نو له دې کبله هغه له دغه ښکلي سينګار شوي مخ نه ،مخ واړوه او د انا پاولوفنا د لاس تر ښکلولو نه وروسته يې، په ځير او غونجوستر ګو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټول بندګان له نظره تېر کړ.

انا پاولوفنا هغه ته وویل:

ستر سردار ه ! اورېدلي مې دي چې جګړې ته روان یاست.

بالکونسکي ځواب ورکړ:

جنرال کوتوزف لورېنه کړې ده او زه یې خپل یاور ټاکلی یم. هغه دفرانسویانو په څېر د کوتوزف په وروستي سیلاب زوف نښه فشار راوړ.

ـ لیزا ! مېرمن به مو څنګه شي؟

-هغه به کلي ته لاړه شي.

ـ دا به لویه ګناه نه وي چې مورږ ټول دخپلې ښکلې ښځې له دیدن نه بې برخې کړئ؟

ښځه یې چې لکه د زرو د ګونګري په شان شور کاوه او له نازه ماتېدله ،ته به وایي چې څوک له پردیو سره غږېږي ،مېړه ته وویل:

-اندرې ! تا نه دي اورېدلي چې سردار مورږ ته د پېغلې (ژرژ) او ناپلیون په اړه څه یوه خوږه کیسه واورولە؟

سردار اندرې وروځې برندې کړې او مخ یې واړوه. پییر چې مېلمستون ته د رارسېدو له شېبې نه سردار اندرې په مینه او مهربانۍ څاره ،هغه ته ورنېږدې شو او دهغه مړوند یې کلک راونیو. سردار اندرې، بې له هغه چې وګوري، دکوم چا له خوا یې دخپل لاس په نیولو داسې تندی تریو کړ چې ګواکې وایي دا څوک دی چې دی له لاسه نیسي، ،خو کله چې یې د (پییر) له موسکا ډکه خوله ولیدله، پر شوندو یې داسې د خواخوږۍ او مینې موسکا را خوره شوه چې هېڅ چا یې تصور هم نه شو کولای.هغه پییر ته وویل:

- عجب ! اوس تاسو هم د لویانو بندارونو ته تګ راتګ پیدا کړی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دی؟

پېير ځواب ورکړ:

- خبر شوم چې تاسو دلته راځئ.

هڅه يې کوله د هغه د خبرو خنډ نه شي،نو ځکه يې په کراره هغه ته وويل:

- اجازه ده ،مابنامنۍ له تاسو سره وخورم؟

سردار اندرې په خندا کې ورته وويل:

- نه اجازه نه شته !

او دهغه د لاس په کېښکودو يې هغه پوه کړچې اجازې ته اړتيا نه شته.هغه غوښتل نور څه ووايي ،مګر په دې وخت کې سرادر واسيلي له خپلې لور سره مل پاځېدل.نارينه هم له هغوی سره يوځای پاځېدل چې لاره ورته پرانيزي.

سردار واسيلي په مهربانۍ ... مه پاځېږه، وويل:

-... تاسو به ما ډېر وېښئ ! دا دسفير بدمرغه مېلمستيا ،نه يوازې ما ستاسو د ديدن له دوامه بې برخې کوي بلکې ستاسو په شيرينو ويناووکې هم دخنډ سبب کېږي.بيايې انا پاولوفنې ته مخ وروړوه او وې ويل:

ډېر خواشينی يم چې ستاسو ددې لذت ېښووونکي بنډار پرېښودو ته اړ يم.

دهغې لور شهزادګۍ ايلين،چې د خپل اوږد ښکلي کميس ګونځې يې په کرار کرار او ناز سره راټولولې او يوه نه هېرېدونکې او له هر وخت نه په ياد پاتېدونکې موسکايې پر شونډو خوره وه،دځوکيو تر منځ تېره شوه.کله چې دا زړه وړونکې ښکلا دپېير له څنګه تېرېدله،په داسې ډول يې هغه ته کتل چې سترګې يې دشور اومينې له لېوالتيا

(c) ketabton.com: The Digital Library

او محبته وحشت وهلې بربښېدې.

سردار اندرې وویل:

-خورا ښکلې ده !

پېښور زیاته کړه:

-هوکې ،ډېره !

سردار واسیلي چې کله د پېښور له څنګه تېرېده ،دهغه لاس یې راونیو او انا پاولوفنې ته یې وویل:

-دا یاغې ابرلر راته وروزئ، داده یوه میاشت کېږي چې زما په کورکې اوسي،خو دا لومړی ځل دی چې زه هغه وینم.هغه زیاته کړه:

-د یوه ځوان لپاره د هوښیارو ښځو تر بنډاره ،بل ښه څه په دنیا کې نه شته.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۴

اناپاولوفنا وموسبده او وعده يې وکړه چې د (پيير) سمه پالنه او خواخوږي به کوي، ځکه دا په دې پوهبده چې هغه دپلار له پلوه له سردار واسيلي سره خپلوی لري

هغه زړه بوډی چې تر اوسه پورې د ترور تر څنګ ناسته وه، په چتکی او تلوار پاځبده او ځان يې د سردار واسيلي مخې ته ور ورساوه. دهغې له څېرې هغه مخکنی ارامي او ځانښودنه ورک شول.دهغې پر مهرباني خو غمځپلې څېرې ګبنی او ويره راخواره وو. هغې چې ځان له هغه نه مخې کاوه، وې ويل:

- ګرانه سردارہ !

تاسو به ماته دما دبوريس په اړه څه ووايئ؟

هغې دخپل زوی نوم باريس ،د الف، پر ځای و (و) د توري په ځانګړي فشار سره بوريس يادوو.(اصلا دا نوم باريس دی).زه نوره نه شم کولای په پترزبورګ کې پاتې شم، تاسو راته ووايا ست زه خپل هغه خوار ،بې کسه او بې روزګاره زوی ته څه زېری رسولی شم؟

سره له هغه چې سردار واسيلي له کومې تلوسې او مينې پرته، دهغې بوډی خبرو ته غوږ و ،او آن د بې صبری نښې يې له ورايه په څېره کې څرګندې وې ،مګر بوډی په خورا خواخوږی او مينې موسبدله او ان دا چې دهغه لاس يې راونيو ،دهغه دتګ خنډ شوه او ورته وې ويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

-نو تاسو ته به دا څه ګرانه وي، چې اعلحضرت ته یوه خبره ورسوئ، هغه به سمدلاسه په ګارد کې وګمارل شي.

سردار واسیلي په کراره ځواب ورکړ:

- ګراني شهزادګۍ !تاسو باور وکړئ ،هر هغه څه چې زما له لاسه کېږي ،هغه به زه تاسو ته وکړم، مګر ماته به ډېره ګرانه وي، چې اعلحضرت ته ووایم،خو که زما مشوره منئ، له ټولو اکه ددغه شان هیلې لپاره به ښه دا وي چې د سردار ګولخین له لارې،رومیانځوف نه غوښتنه وشي. دا کار به تر ډېره عقلي بڼه ولري.

دا بوډۍ، شهزادګۍ روبځکایا ،وه. هغې د روسیې یوې ډېرې مخورې کورنۍ،پورې اړه لرله،مګر اوس ډېره بې وزلې وه. نور نو دهغې، پخوانی پرتم تللی او د اعیانو اومخورو بڼه ارونو او مبلمستیا ته یې لار،نه لرله.هغه اوس راغلې وه چې د خپل یوازینی زوی لپاره د امپراطورۍ په ګارد کې ځای پیدا کړي. هغه د انا پاولوفنې مبلمستیاته هم بې بلنې ځکه راغلې وه چې هلته له همدې سردار واسیلي سره دکتنې ویاړ پیدا کړي. دهمدې کتنې په هیله یې د سردار ببولالو ته غوږ نیولی و.هغه ،د سردار واسیلي داسې غوښ او په ډاګ ځواب سرسامه کړې وه،د هغې ځلېدونکې ،هیلمنده څېره ،ددې ځواب په اوربدو ،په خواشینۍ کې ډوبه شوه،مګر دې حالت څو شېبونه زیات دوام پیدا نه کړ.دهغې سرسام حالت ترڅو شېبو وروسته په یوې موسکا ربدله او له موسکا سره غبرګ یې د سردار واسیلي لاس را ټینګ او په خورا نرمۍ یې هغه ته وویل:

-ګوره سرداره ! ما هېڅکله له تانه کومه هیله نه وه کړې.له دې نه وروسته به هم له تانه کومه هیله ونه کړم، هېڅکله مې له تا سره دخپل پلار مینه دریاده کړې نه ده،مګر اوس تاته په خدای قسم درکوم چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما پر زوی رحم وکړئ، زه به تاسو خپل غمخور وګڼم. هغې همدلته لاپسې ننواتې زیاتې کړې او په کرار عذر یې وویل:

ګورئ !خو ابدي کېږئ به نه، له ما سره به هرو مرو ژبه کوئ. ما له تاسو نه لا مخکې ګولځین ته ویلي و ، هغه را سره مرسته ونه کړه. زما هیله داده چې تاسو د پخوا په شان مهربانه اوسئ. هغې ددې وروستیو خبرو په وخت کې هڅه کوله وخاندي، ولې اوښکو یې پر سترګو کې باران جوړ کړي وو.

شهزادګی ایلن ، چې دروازې ته نېږدې خپل پلار ته سترګې په لاره وه، خپل ښکلی سر یې ،لکه دلرغونو مجسمو په څېر پخپلو ښکلو اوږو راواړوه او وې ویل:

-پلاره !ناوخته شوه !

په مخورو او اعیانو کې اغږداسې پانګه ده چې په هڅې او هاند باید دهغه د ورکېدو مخه ونیول شي. سردار واسیلي په دې خبره ښه پوه و. دایې له ځانسره غوټه کړې وه، که د هرچا په غوښتنه او هیله لویانو ، مشرانو ،چاروا کو او مخوروته لمن وغوړوي، ډېر ژر به داسې وخت راورسېږي چې دخپلو اړتیاوو په وخت کې به یې څوک خبره نه اوري، نو له همدې کبله هغه په ټولنه کې له خپل اغږه زیاته ګټه نه اخیسته، خو د خوارې شهزادګۍ دروبځکایا د وروستۍ هیلې له املې یې په زړه کې څه نا ارامي احساسوله. هغې، ده ته دا هم ورپه یاد کړه چې په دولت کې دده لومړنۍ دنده ترلاسه کول، په رښتیا دهمدې ښځې دپلار له برکته شوې و. له دې سره جوخت دده دې ته هم پام شو چې دا د دروبځکایا ،دهغو ښځو له ډلې نه ده چې یو وار په زړه کې د یوه کار د سرته رسېدو پرېکړه وکړي، تر هغه یې چې تر سره کړی نه وي، بیا یې ،نه پرېږدي. ددې ترڅنګ که دداسې ښځو کار تر سره نه شي، هغوی

(c) ketabton.com: The Digital Library

چمتـو دي، د ورځنـۍ سـرخوړې او ان خنډونو د پيـدا کولو سـبب شـي. ددې وروستۍ خبرې په پـام کې نيولـو سره لږ نرم شـو ، پـه ډېـر ارام او سند ريز غږ يې، چې خواشيني تر ې او ربدل کېدله، وويل:

-ګرانې انامخايلوفنا !که څـه هـم دتاسـو دهيلې سـرته رسـول زمـا لـه توانه لرې خبره ده، خو ددې لپاره چې وښيم، تاسو ماتـه څومره ګرانـه او د خداى بښلي پلار ياد ته مو څومره درنښت لرم، دا نه کېدونکى کار بـه ترسره کړم ستاسو زوى بـه ګـارد تـه بدل شي. دادي ددې وعـدې د سرته رسـولو دنښـې پـه توګه، ستاسـو لاس کيښـکاړم، څنګـه اوس راضـي شوئ؟

ـاې ماته ګرانه ! ته ډېر مهربانه او زمونږ يوازينى غمخور ياست. ماله دې نه پرته، له تاسو نه بل انتظار هم نه درلود ، تاسو مهربانه يئ.

سردار ، نور نوغوښتل لاړشي، مګر شهزادګى غږ پرې وکړ:

-يوه شېبه، يوازې دوه خبرې نورې هم لرم. وروسـته لـه هغـه چې هغـه ګاردته راشي. هغه په شـک کې شـوه، څنډ يې وکړ ، مګر غږېدا تـه يې دوام ورکړ:

ستاسو خو اړيکي له ميخايل الاريونوويچ ، سره ديرې نـه دي، نـه بـه داوي چې هغه ته سپارښتنه وکړئ چې باريس خپـل يـاور وتاکي. زه بـه هغه وخت بالکل ببغمه شم، اوبيابه...

د سردار واسيلي پر شونډو يوه ترخه موسکا خوره شوه او وې ويل:

-دا وعـده نـو نـه شـم درکـولئ. تاسـو پوهېږئ، لـه هغـه وختـه چې کوتوزف د وسلوالو پوځونوستر قوماندان ټاکل شوى دى ، ټولو داسې ځـان تـرې تـاو کـړې دى لکـه منجيلـه، ګورئ !څنګـه غنـدل کېـږي. هغـه پخپله ماته وويل چې د مسکو ټولو مخورو او چـارواکو ژبـه سره کړې چې خپل نازولي به ، دده ياوران او مرستندويان ټاکي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

_نه، نه داسې نه کېږي، ګران او مهربانه ! تر هغه پورې چې ماته ددې وعده هم رانه کړئ ، کله دې پرېږدم.

دسردار ، ښکلې لور، په هماغه نرم او خواږه اواز بیا غږ وکړ:

-پلاره ! نا وخته شوه.

_ښه ، دخدای په امان، تر بیا لیدو...؟

_تاسو به سبا ته هرمرو ، اعلحضرت سره ګورئ؟

_هرمرو ، ولې د کوتوزوف وعده نه کوم.

انا میخایلوفنا ، دځوانو پېغلوتې، په شان ورته موسکا سره چې یو وخت په ځوانۍ کې په هغه ویاړېده ، مګر اوس یې دهغې له پرسېدلي مخ سره اړخ نه لګاوه ، خبره اوږده کړه او وې ویل:

-ښه به داوي چې هرومرو وعده وکړئ، واسیلي، هرومرو.

داسې برېښېده چې انامیخایلوفنا خپل عمر هېر کړی وي او دعادت له مخې یې له خپلو ټولو ښځینه ، اداګانو ګټه اخېسته ، خو همدا چې هغه ووت ، دهغې څېرې بیا خپلې لومړنې بڼې ته راغله، دسړو او غم څپې پرې راخورې شوې، هغه د مېلمنو هغې ډلې ته ورنېږدې شوه چې هلته سردار خپلې کیسې کولې. بیا دیې ښودله چې خبرو ته غوږ غوږ ده، خو په زړه کې دې ته ستړګه پـه لاره وه ، چې څنګه اوشه وخت نوره پاڅېږي او لاړه شي، ځکه دهغه څه لپاره چې راغلې وه ، هغه خو تر سره شول.

په دې وخت کې انا پاولوفنې وویل:

-د ایتالیا دمیلان دښار ددې تاج اېښودلو دوروستۍ کمیډۍ په هکله څه ویلي شئ؟ ددې نوو لوبو په اړه چې د ژینوا او لوکا دښارونو خلک راځي او خپلې هیلې ښاغلي بناپارت ته ډالۍ کوي. ښاغلی بناپارت هم دشاهۍ او واک پر پالنګ ناست دی او دخلکو او ملتونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

هیلې پوره کوي.دا په رښتیا ،ډېره لویه، پېچلې او دتعجب وړ خبره ده.نه،نه ،دې تـه لـرې ځیرشئ،اخر بایـد لـرې فکـر وکـړئ.سړی لېـونی کېږي،داسې تصور کېږي چې ګواکې دې خلکو هسې خپـل عقـل لـه لاسه ورکړی دی.

سردار اندړې چې اناپاولوفنې ته کتل،وموسبد او وې ویل:

-دا تاج ماته خدای راکړی دی. وا دهغه چا پـر حال چې هغـه تـه لاس وروړی.(دا هغه توري دي چې ناپلیون بناپارت،د تاج اېښوولو په شېبه کې ویلې و او ویـل کېږي چې هغـه ددې تورو د اداکولـو پـه وخت کې خورا ښکلی او پـرتمین برېښـېده)اندړې دا خبرې یوځـل بیـا دهغـو پـه اصلي یعني ایتالوي ژبه تکرار کړې:

دا تاج ماته خدای راکړی دی،وا د هغه چا پـر حال چې هغـه تـه لاس وروړي.

انا پاولوفنا دوام ورکړ:

- هیله لرم چې داهغه وروستی ځاځکی و چې جام یې ډک کړ،نور نو ټولواکان نه شي کولای ،هغه څوک وزغمي چې ټول ګواښوي.

سردار، په ډېر ادب خو ناهیلې وویل:

-ټولواکـان ؟اغلـې ! تاسـو دټولواکـانو یادونـه وکـړه؟البتـه زه د روسـیې پـه اړه نـه غږېږم،مګـر دغـه شـان ټولواکـانو لکه،شپارلسـم لویي،شهزادګۍ الیزابتې(د شپارلسم لویي خور) ، څه وکړل؟هېڅ!

هغه خپلو خبرو ته په ډېرې تلوسې دوام ورکړ:

-باور وکړئ چې دا د بوربون،کورنۍ ته دهغو دخیانت د بدل ډالۍ ده. ټولواکـان خپـل سـفیران اسـتوي چـې دتخـت لـه ښـکېلاکګرو (غاصبانو) سره خواخوږي وکړي.

هغه له سپکاوي نه یو سوړ اسویلی وویست او ببرتـه یې پـر خپـل

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځای کې څنګ بدل کړ....

سردار، خبروته په داسې ژبه دوام ورکاوه چې ګواکې غوږونه یې دچا دخبرو د اوربدو پوروړي نه دي، بلکې داسې یې اننګېرله چې په دې برخه کې دی تر ټولونه د ژورې پوهې خاوند دی او دی یوازې د خپلو خبرو او ذهني بهېر څارنه کوي، هغه وویل:

-که ناپلیون یو کال نور هم دفرانسې پر تخت پاتې شي، حالات به ډېر نازک او کړکیچن شي، دفرانسې ښه ټولنه به په دوکو، په تېروتنو، په تېریو، شړلو او وژلو دتل له پاره نابوده شي او هغه وخت به...

هغه اوږې پورته واچولې او لاسونه هم ورسره جګ کړل. پېیر غوښتل چې څه ووایي، ځکه دغو خبرو خوند ورکړی و، خو اناپاولوفنا هغه تل تر سترګولاندې څاره، نو دهغه دخبرو په منځ کې ورننوته او په هغې خواشینۍ چې تل یې د امپراتور ټولواک د کورنۍ دغړو دنومونو په یادولو، په غږېدا کې پیدا کېږي، وویل:

ټولواک الکساندر فرمایلي دي چې دفرانسې دحکومت ټاکنه، خپله فرانسویانو ته ورپرېږدئ.

هغې له ټولواکپال کډوال سره دخواخوږۍ په نښه زیاته کړه:

-هر هغه ملت چې ځان له غاصب واکمن نه وژغوري، بېشکه چې دقانوني ټولواک په پناه کې به ژوند کوي.

سردار اندرې وویل:

- په دې خبرې باور خورا ګران دی، ښاغلی سردار په رښتیا حق لري ووایي چې خبره ډېره کړکېچنه شوې ده، زه هم تصور کوم چې پخوانو حالتو ته به ستنېدل خورا ګرانه خبره وي.

پېیر، په تریو تندي او ترخه ژبه بیا خبرې پیل کړې او وې ویل:

-ټول مخور او درباریان دبناپارت پلوی شوي دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سردار پرته له هغه چې پېښر ته وګوري، وويل:

-دا خبرې دبناپارت پلويان کوي.په دې ورځو کې دفرانسوی ټولنې دخیالاتو څرګندول او خپرېدل خورا ګرانه خبره ده.

سردار اندرې په ملنډو وويل:

دا بناپـارت ويلـي دي.لـه ورايـه څرګنـده وه چـې سـردار دهغـه نـه خوښېږي، که څه هم هغه ته يې نه کتل،مګر دا ويناوې دهغه پرضد وې. له لږ څه ځنده وروسته يې بيا دناپليون د ويناوو يادولو ته دوام ورکړ:

- ما هغوته د ويارلاره وروښوده،هغه دوی خوښـه نه کړه،ما هغوی ته خپله سرښندنه وړاندې کړه ،خو هغوی د پرګنو خبرې کولې.

.نه پوهېږم چې ده ترکومه، دا حق لاره چې دا رنګه خبرې وکړي.

سردار چې دهغه خبرې نه منلې، په ځواب کې وويل:

-هېڅ، ان د ګيرڅوګه، تروژولو وروسته د هغه خورا نېږدې پلويان هم ،هغـه دخپـل اتلولـۍ وړ نـه ګڼي.هغـه انـاولوفنې تـه مـخ ورواړوو او يادونه يې وکړه:

-ان که کوم وخت هغه ،دځينو لپاره يو اتـل هـم و ،خـو دګيرڅوګه تـر وژنې وروسته په اسمان کې د شهېدانو شمېر يو تن زيات او د ځمکې د اتلانو په شمېر کې يو تن کم شوی دی.

اناپاولوفنا او نورو لا په خپلو موسکاووا و سر ښورونو د سردار د خبرو ستاينه، نه وه کړې چې پېښر د هغو خبرو ته ورننوت.

که څه هم اناپاولوفنا لا لـه مخکې دا احسـاس کړې وه چې کېدای شي هغه اپلتې ووايي،مګر دهغه مخه يې نيولای نه شوه.

ښاغلي پېښر وويل:

- دګيرڅوګـه اينګينسـکې اعـدامول (پانسـي) يـوه سـتره دولتـي وړتيـا او دملـي ګټـو لپـاره ډېـره وړ وه،نـو زمـا پـه عقېـده دهغـه

(c) ketabton.com: The Digital Library

وژل،دبناپارت د روح د پرتم،څرګندونه کوي او دا ځکه چې د دغـه شـان یو مسوولیت له منلو وپربدلی نه دی.

اناپاولوفنا په ډېرې ګبنۍ او وېرې تر شوندو لاندې وویل:

-یا خدایه،یا خدایه.

کمکۍ شهزادګۍ چې داوبدلو سیخونه خپلې خوا تـه را نېږدې کول،وویل:

-بنـاغلیه پېیـره !یعنـي څه،څنګه تاسو دخلکو پـه وژنـه کې د روح پرتم وینئ.

له هرې خوا شر اوشور پیل اود ګنې ګونې اوازونه پورته شول:

-اه،اوه،داڅه وایي؟...

شهزاده ایپولیت چې په رغوو یې خپـل ځنګنونـه تپـول پـه انګرېزي وویل:

-افرین،افرین.

سردار یوازې او یوازې اوږې پورته واچولې او بس.

پېیر،چې په ډېر پرتم دخپلو عینکو له شا،ټولو ته کتل او پـه داسې یو غږ چې ناهیلۍ تر څرګندې وې،وویل:

-زه دا خبرې ځکه کوم چې د بوربن کورنۍ لـه انقلابـه وتښـتېده او ملت یې اړ دوړ ته پرېښوده،یوازې ناپلیون و چې انقلاب یې درک کړ، هغه یې بري ته ورساو،نو ځکه یې نه شو کولای ،ټول ملت دیوه تـن تر ژوندە ځار کړي.

اناپاولوفنا پر هغه غږ وکړ او وې ویل:

-ښه به نه وي چې تاسو هغه بل میز ته لاړ شي.

مګر، پېیر،بې له هغه چې دهغې خیال وساتي ،ځواب یې ورکړ:

-نه !

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغـه خپلې خبرې لاپسې اوږدې کړې او لا يې په ډېرې خوښۍ او تلوسې وويل:

-ناپليون، له دې کبله ستر دی چې تر انقلابـه هم لوړ شو، د انقلاب نيمګړتيـا او بـدۍ يـې وځپلې، دخلکـو لپـاره يـې دهغـه ښـېګټې راڅرګندې کړې او د بيـان او مطبوعـاتو ازادي يې خونـدي وساتله ده يوازې له همدې کبله پر واک ولکه وکړه.

سردار وويل:

که د واک تر ولکې وروسته، هغه، له واکه دخلکو دوژلو لپاره کار نه وای اخيستي او هغه يې قانوني ټولواک تـه سپارلی وای، مـا بـه هغـه وخت ،هغه ستر بللی وای.

_هغـه نه شو کولای دا کار وکړي، ملت يوازې لـه دې کبلـه هغـه تـه واک وسـپاره چـې هغـه، هغوی د بـوربن دکـورنۍ لـه ولکـې نـه وژغورل، دده په همدې چارې کې خلکو دهغه ستر توب ولید.

ښاغلي پيير، خپلو خبرو ته دوام ورکړ:

-دانقلاب چاره، ستره چاره ده.

هغـه پـه دغـو لمسـوونکو خبرو چې پـه هغـو کې د هغـه تـودې خـو ناهيلې غوښتنې څرګندې وې، هڅه کوله په يو وار د زړه بړاس وباسي.

اناپاولوفنا وويل:

-انقلاب او ټولواک وژنه ستره چاره ده، تر دې وروسته... او بيـا يـې خپله خبره هغه ته وريا ده کړه:

-نه غواړئ هغه بل ميز ته لاړ شئ؟

سردار چې لنډه موسکا يې پر شونډو راخوره شوه، وويل:

- د ژان ژاک روسو ټولنيز تړون.

-زه د ټولواک د وژنې خبره نه کوم ،زما هدف د اندېښنو خبرې دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

له پښغور سره مل يوه بل غږ، دهغه خبرې ور پرې کړې:

-هوکې !دتالان، ټولواک وژنې، اودمرګ ژوبلې اند ښښې.

_البته چې دا ټولې تندلارې چارې وې، د انقلاب سترواليې په دې کې نه و، د انقلاب سترواليې په بشري حقوقو، دخلکو په ژغورنه او دهغوی په برابرۍ کې و. ناپليون دا ټول کړه او دهغو چارې په ټول قوت سره خوندي کړل.

سردار په ډېره سپکه او ترخه ژبه، داسې چې ګواکې په پای کې يې پربکړه کړې، ددغه زلمي دخبرو ټول اپلتواليې په غوڅه ورته په ډاګه کړي، وويل:

_ازادي او برابري دهغه دهل غږ دی چې بدنامۍ او رسوايۍ لا پخوا ټولوته څرګندې شوي دي. څوک دي چې ازادي او برابري به يې نه خوښېږي؟ زمونږ خپل ژغورونکی(حضرت عيسي) لا پخوا د برابرۍ او ازادۍ روزنه کوله. تاسو فکر کوئ چې تر انقلابه وروسته خلک نيکمرغه شول، برعکس، دا مونږ وو چې د ازادۍ غوښتونکي وو او بناپارت هغه نابوده کړه.

سردار اندرې، چې خندل يې، کله پېير، کله سردار او کله هم کوربنې ته سترګې اړولې.

انا پاولوفنا، د پېير ددغو خبرو په پيل کې، دخپلو ټولو ټولنيزو تجربو سره سره، د هغه، له وينا نه وړېدلې وه، خو کله چې يې وليدل، دپېير د ټولوځيږو او تندو، ويناوو له اورېدو وروسته چې ددې له نظره چور کفر وې، سردار بياهم خپله ارامي ساتلې او په دې هم پوه شوی دی چې، خبره هسې له جوړېدو وتلې ده، په سپينه او ډانګ پېښلې يې له سرداره پلوی څرګنده کړه او وې ويل:

-ګران او ښاغلي پېير، نو دا راته ووايه څنګه هغه سړی، د ستر

(c) ketabton.com: The Digital Library

سړی په نامه یادوئ چې کولای شي ګیرځوګ خو څه چې ،آن بې ګناه سړی هم بې له دلیل او بې محکمې ووژني.

سردار وویل:

زړه مې و ،وپوښتم، چې ښاغلی د برومر داتلسمې نېټې په اړه څه ویلي شي؟ ایا دا دوکه نه ده؟ دا د دوکې او غولولو داسې یو دام دی چې دیوه ستر نارینه له کړو سره هېڅ نېږدې والی نه لري.

کمکی شهزادګی چې اوږې یې پورته اچولې غږ وکړ:

ولې دهغو برمتو(اسپرانو)په هکله څه نه وایي ،چې په افریقا کې هغه وژلي دي؟دا ډېره وحشتناکه ده.

سردار ایپولیت وویل:

-هر څه چې وایي ،هغه دې ووایي،هغه ډېر بې اصله او بې نسبه سړی دی.

پېیر نه پوهېده چې ژرکوم سیال ته ځواب ووایي،ټولوته یې وکتل، وموسېده،موسکایې دنورو موسکاوو ته ځکه ورته نه وه چې ډېره تصنعي وه.کله چې یې شوندې خندا ته جوړېدې،ناڅاپه یې څېره ځېرمنه او حتي لږشان ته،خواشیني شوه، غم په کې راخوړېده او پر ځای یې بله څېره چې دماشومانو څېرې ته ورته او خورا زړه راښکوونکې وه راڅرګندېده،داسې څېره چې لږ شان ته ساده او په هغې کې دننواتو ننبې رابرېښېدې.

سردار چې دلومړي ځل لپاره هغه لیده، په بشپړه توګه په دې پوه شو چې دغه وطني یاکوبیځ (سیاسي ډله) ،هومره ګوابنمن او وحشتناکه نه دی لکه دهغه ویناوې چې ګوابنمنې دي.

په دې وخت کې پر ټولو یوه چوپتیا راخوره شوه.

سردار اندرې وویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

- تاسو څنګه غواړئ چې په یووار تاسو ټولو ته ځوابونه ووایئ؟زه داسې انګېرم چې دیوه دولتي چارواکي او د یوه ځانګړي وګړي کړه باید دي وه ټولواک او لوی سردار له کړو نه جلا وګڼل شي.

پېیر، چې د دغه شان یوې مرستې له رارسېدونه خوشاله شو ، وویل:

-هوکې هوکې...دا همداسې ده..

سردار اندړې ،خپلو خبروته دوام ورکړ:

-له دې نه ستر ګې پټېدای نه شي، چې ناپلیون د یو ستر انسان په توګه د ارکول د پله د یافا په روغتون کې.پر کولرا دیوه اخه ناروغ د لاس په کېښکودلو سره دیوه ستر سړي دریځ تر لاسه کړ. خو له بله پلوه،هغه داسې کړه هم تر سره کړي چې د بښلو نه دی.

سردار اندړې چې د تګ تکل یې کړی و ،پاڅېده او د خوځېدو په تکل یې خپلې مېرمنې ته اشاره وکړه او له ورایه څرګند بده چې په دې ډول یې غوښتل د سردار پېیر،د بې ځایه خبرو بده اغېزه را نرمه کړي.

سردار ایپولیت،ناڅاپه پاڅېد او د لاسونو په ښورولو یې د ټولو د تګ مخه ونیوله.هغوی ته یې د کیناستو بلنه ورکړه او وې ویل:

-اه ،پوهېږئ نن مې یوه ډېره په زړه پورې،خوږه مسکوي ټوکه اوربدلې ده.هغه باید هرمرو تاسو واورئ او خوند تري واخلئ.

سرداره ! تاسو به ما وبښئ.زه که دا ټوکه په روسي ژبه ونه وایم ټول مرچ او مالګه یې ورکېږي.

هغه دهغو فرانسویانو په لهجه داسې روسي ویل پیل کړل چې ګواکې یوازې یو کال یې په روسیه کې تېر کړی وی.هغه په داسې خوند اورنګ،مینې او تلوسې د اوربدونکو پام ځان ته هغه شان چې ده غوښتل ورواړوو ، ټول ځای پر ځای ودربدل او له خوځېدا نه پاتې شول.ټوکه داسې وه:

(c) ketabton.com: The Digital Library

-پـه مسـکو کـې يـوه مېرمن ژوند کوي، هغـه خـورا بخيلـه او مـوزی ده. هغې غوښتل چې دوې مينځې ولري. دهغې مينځې بايد دجګې ونې خاونـدانې وي. هغـه هـم ډېرې لـورې، دا ددې غوښـتنه او هيلـه وه. هغـې وويل...

دلته و چې سردار ايپوليت چوپ شو. چورت کې لاړ، داسې بريښېده چې نه پوهېږي څه ووايي.

هغه وويل:

-ونجلی ! !

خپلې ځانګړې مينځې ته يې وويل:

-راشـه او دمينځـو دا ځـانګړې جـامې واغونـده او لـه مـا سـره لاړه شه، زما د ګاډی شا ته کينه چې د هغه ديدن ته لاړشو.

نور نو ويکنت، د اوربدونکو دخندا پر وړاندې ددربدو توان نه لاره او له هغو مخکې ده خندل. ددې خندا په خلکو خورا بده ولګېده، خو لـه دې سره سره زيـاتره اوربدونکو او لـه هغـې ډلـه نـه هغـې زړې بوډی او اناپاولوفنا هم وموسېدل.

-مېرمن وخوځېده، خوناڅاپه سخت باد را ولګېده، دنجلی خولی يې يوړه او د هغه درمند ويښتان هم جړ جړ او ګډ وډ کړل.

کله چې ټوکه دلته را ورسېده، نور نو هغه نه شو کولی دخپلې خندا مخه ونيسي، هغه دخپلې خندا په څپو کې وويل:

-او ټول خلک پوه شول...

ټوکه همدلته پای ته ورسېده، ،خو څوک پـوه نـه شول چې هغـه څه غوښتل. ولې يې دا ټوکه هغه هم پـه روسي ژبې وويلـه، مګر لـه دې سره سره اناپاولوفنې او د بڼه ار زياترو کسانو له هغه نه ځکه مننه وکړه چې په خپلې ښکلې وينا يې د پېير نابښکلې وينا هېره کړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

تر دغې ټوکې وروسته خبرې بلې خواته واوښتې او په پای کې ټولو ،ددغې اوپخوانیو او راتلونکو نڅایزو مبلمستیاوو په اړه داسې خبرې کولې چې هغه به څنګه ،چېرې کله او دچا کره وي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

۵

مېلمنو له اناپاولوفنې، دهغې له دې زړه وړونکې مېلمستیا ،له تود هرکلي او په ورین تندي تر مننې وروسته ،کرار کرار په وتلو پیل وکړ.

پېیر یو ډېر شډل ځوان و ،خوځېدا یې هم کړه وړه وه. هغه تر نورو لږ د جګې ونې،څورب ځان او غټو سر اولاسونو په لرلو ،دخلکو په وینا نه شوکولای په عادي بڼه، بڼډارونو او مېلمېستیاوو ته ورشي،په تېره بیا هغه نه شو کولای هسې په عادي توګه له هغه نه ووځي.تر وتلو مخکې د کومې ځانګړې خبرې ویل دده لپاره ډېره په زړه پورې و.

تر دې بر سیره،هغه تل ګبنۍ اخیستی او په تلوار کې و.د ساري په توګه،کله چې هغه د وتلو په تکل پاځېد ،دخپلې خولې پر ځای یې،د کوم جنرال، درې کنجه په بڼکو ،ګانډل شوې خولې،را اخیستې وه او داسې یې ښودله چې هېڅ څه ته یې پام نه دی.هغه له هغې خولې نه تاج ډوله بڼکې اېستلې وې.دده دې کار ترهغه پورې دوام پیدا کړ چې جنرال له هغه هیله وکړه ،خوله یې ورته وسپارې.خو دهغه دا ټول تلوار، ګبنۍ، الـه ګولـه او کمزورتیا ،بڼدارونو اومېلمستیاووته دهغه ښایسته ننوتل او ښکلې خبرې،هغه څه وه چې دده دلومړیو ګناهونو پورې پرې کاوه.

انا پاولوفنا ، هغه ته مخ ورواړوه او په ورین تندي یې چې د ربښتینو عیسویانو ځانګړتیا ده،هغه ته دا وښودله چې ټول ناوړه کړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

يې وربښلي دي.هغې چې سر ښوراوو ،وويل:

-ښـه ګرانـه ! ښـاغليه پېيـره ! هېلـه لـرم چې بيـا مـو ددېـدن نصـيب وشي،خو اى کاشکې چې مو په خپلو اند ښښنو کې ،بيا کتنه کړې واى.

مګر پېير دهغې ځواب ورنه کړ،هغې ته په درناوي، درناوي کې يې ،خپلـه موسـکا بيـا پـر شـوندو خـوره کړه،هغـه موسـکا چې د هـېڅ شـي څرګندونه يې نه کوله مګر داچې:

زما اند ښښني او عقايد چې هرڅه وي،وي بـه،مګر وګـورئ چې د پر پاک زړى او رښتين ځوان او ويارمن يم.

ټول اورېدونکي او دهغـو لـه ډلې نـه انـاپاولوفنـا ،ددې موسـکا پـه اصلي معني ښه پوه شول.

سردار اندرې له هغـه دالانـه چې جـامې پـه کې ويسـتل او اغوسـتل کېږي،ورتېر شو ،خپلې اورې يې دچوپړخواته واړولې او ددې لپـاره لـږ څه ورتېټ شو چې کوټ ور واغوندي.هغه په ډېرې بې پروايئ ،دخپلې مېرمنې د پرلـه پسـې غوښـتنو لـه املـه دسـردار ايپولـت خبـرو تـه چې د کـاليو اغسـتلو لپـاره دالان تـه راغلـى و ،غـوږ نيـولى و.سـردار ايپولـت دښکلې امېد وارې شهزادګۍ ترڅنګه ولاړو او دخپلو لاسې عينکو له شا يې په خوند خوند هغې ته کتل او نه يې شو کولاى لـه هغـې سـترګې بلې خواته واړوي.

کشرې شهزادګۍ دخداى په امانۍ په ترڅ کې انا پاولوفنا ته وويل:

-مهرباني وکړئ انا جانې،چې ساړه مو ونه شي،او زياته يې کړه:

-ارامه اوسئ.

انـاپاولوفنا ددې مېلمسـتيا پـه لړکـې پـه دې هـم بريـالۍ شـوې وه،لـه لېزې سره د خپلو هغو خيالونو په اړه چې د سـردار انـاتول لپـاره،دهغې دمېړه دخور رييـارې وه،خبرې وکړې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اناپاولوفنا ،یوځل بیا په کراره وویل:

زماټوله هیله تاسو ګرانې ته ده ،هغه ته به هرومرو په دې اړه ولیکئ او وروسته به بیا راته ووایئ چې پلارېې په دې هکله څه وایي؟ دلیدو په تمه.

هغې دا خبرې وکړئ او دکالیو له کوټې نه ووته.

سردار ایپولیت، کشرې شهزادګۍ ته ورنږدې شو ،خپل سر یې دهغې اوږوته ورټیټ کړ او په بنګېدو بنګېدو یې هغې ته څه وویل.

دشهزادګۍ او ایپولیت چوپړانو دهغو دخبرو دپای ته رسېدو په تمه یو شال اوبل کوټ په لاس ولاړ وو ،هغوی سره له هغه چې په هېڅ نه پوهېدل، دهغوی خبرو ته چې په فرانسوي غږېدل، غوږ نیولی وو.خو دهغو څېرې دا ښودنه کوله چې ګواکې په هرڅه پوهېږي، مګر نه غواړي په څه شي پوه شي.

کشره شهزادګۍ دتل په شان په موسکا غږېده او په خندا ،خندا یې خبرې اوږدې.

سردار ایپولیت وویل:

څومره خوښ یم چې د سفیر کره نه یم تللی ،څومره ستومانه کوونکې به وه.دلته هرڅه په بې ساري توګه ښه او په زړه پورې وو.داسې نه و؟ ګوره ډېر ښه نه وه؟

شهزادګۍ خپله خوږه ،نازکه لنډه پر نرو ویښتوګانې شوې شونډه را لوړه کړه او ځواب یې ورکړ:

-وایي چې دنڅاوو بنډار هلته ډېر ښه دی، ټولې ښکلې ښځې هماله ټولې شوې دي.

سردار ایپولیت چې په بد مستۍ خندل، چوپړ یې پورې واهه، په ډېرې شډلې یې له هغه نه شال را واخیست او د شهزادګۍ پر اوږو یې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ور وغوړاوه او وې ویل:

-ټولې نه ،ځکه تاسو هلته نه یاست، ټولې نه.

وروسته لـه هغـه چې یې شال، د شـهزادګۍ پـر اوږو ور وغـوړاوه، دا معلومه نه شوه، چې سهواً و، کـه لاسې، هغه خپـل لاسونه داسې ښکته واچول چې ګواکې دی هغه ځوانه ښځه کښښکارې.

شهزادګۍ، په ډېر لطافت او نزاکت او همیشنۍ موسکا پر شونډو، دهغه له غېږې ځان را وویست او خپل خاوند ته یې سترګې وروړولې. شهزاده اندرې سترګې سره ترلې وې، داسې تصور کېده چې هغـه ډېر ستومانه او خوبولی دی. په داسې حال کې چې ښځې تـه یې نه کتـل ،لـه هغې نه یې وپوښتل: چمتو یئ؟

سردار ایپولیت خپـل لنډ کوټ چې دده تر ځنګنو هـم نـه رسېده، واغوست. هغه که څه هم دده دتګ خنډ کېده، خو د ورځنۍ دود سره یې ځنګ لګاوه. په زینه کې یې ښکته مخه کړه او پـه شـهزادګۍ پسې یې چـې یـوې مینځـې مرسـته ورسـره کولـه ګـاډۍ تـه وخېږې، منـډه واخیسته. هغه په داسې یو ډول چې د ژبې واک یې هم لکه د پښـو هغـو ترې تللی و ،په ډېرې سختۍ یې چیغه کړه:

_ګرانې شهزادګۍ دلیدو په تمه !

شهزادګۍ خپله لمن او کالي راټولول او په ګاډۍ کې کیناسته. مېړه یې خپله توره راووښته او پر هغې یې لاس تېراوه. سردار ایپولیت په خپلې چوغلۍ دمرستې او چوپړ په پلمه دټولـو د زورېدو او نـا ارامـۍ سبب و. سردار اندرې چې سردار ایپولیت یې ګاډۍ تـه دختلو خنډ شوی و ،په وچه او ترخې روسي ژبې وویل:

-اجازه راکړئ !ښاغلیه ! چې تېر شم.

په هماغه خو دا وار، په خوږه او مهربانه ژبه یې، پېیر، ته وویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

تاسو ته سترګه په لاره یم، ښاغلیه ، پېښیره !

ګـاډیوان اسـونو تـه متروکـه ور غبرګـه کـړه او دګـاډی ارابـې پـه چورلیدو شوې.

سردار ایپولیت چې سردار ته ترکوره د رسولو ،وعده ورکړې وه، د زینو پر سر ورتـه سـترګه پـه لار ولاړو او پـه ځنـد ځنـد خنـدایې کولـه. سـردار وروسـتـه لـه هغـه چـې لـه سـردار ایپولیـت سـره پـه ګـاډی کـې کیناست، وویل:

_دا بایـد ووایـم چـې ستاسـو دا نـازولې شـهزادګی خـورا ښـکلې ده.ویلې شم چې بې اندازې هغـه دخپلو ګوتو څوکې مچې کړې او وې ویل:

کټ مټ لکه دفرانسویانو په شان !

سردار ایپولیت په کبرجن او لوړ اواز وخندل.

سردار دوام ورکړ:

- ایا ته په دې پوهېږې چې هغـه پـه هغې سـاده ځېرې پـه زړونـو څـه اورونه بلوي؟زمایې هغـه خـوار مېړه تـه زړه خوږېږي،هغـه خـوار پـوځي چې تصور کوي د واک لوړو کړیو ته یې لاس رسېدلی دی.

ایپولیت بیا خپله غیر طبیعي خندا پیـل کړه او دکړس کړس خندا په منځ کې یې وویل:

-ستا یادېږي چې ویل بـه دې چې روسی ښـځې ،فرانسـویانو تـه نـه رسېږي؟نه داسې نه ده، سړی باید په خبره پوه شی.

پېښیر،چې د کور تر خاونده مخکې ،کورته رسېدلی و ،دهغه ملګري په شان چې دکوربانه په شان په کورکې بلد وی،مخامخ د سردار اندرې دفتر ته ورغی.پر هغه لومړي څه چې هلته دهغـه سـترګې ولګېدې،هغـه کتاب و چې دسزار یادښتونه نومېده.هغه یې را واخیست،پر کټ اوږد

(c) ketabton.com: The Digital Library

پرېوت، څنګل يې ولګوله، کتاب يې په منځ کې پرانست او دهغه په ويلو يې پيل وکړ.

سردار اندرې خپل دفترته د ننوتلو سره سم، خپل دواړه واړه او سپين لاسونه سره ومښل او وې ويل:

-تا په دې پېغلې شيرر، څه راوستي دي، اوس نو هغه، په رښتيا ناروغه ده.

پېير، له خپل ټول څوربوالي او دروندوالي، په ډډه واوښت، داسې چې تا ويل ګواکې کټ يې هم په ننواتو او زګيرويو راوستی وي. خپل مخ يې چې د مستۍ او شور نښې په کې راڅرګندې وې، د سردار اندرې خواته ورواروه، وې خندل او وې ويل:

-خير، دا، ابات، ډېر په زړه پورې سړی دی. افسوس، افسوس چې په پښو پوره نه پوهېږي. زما په عقيده، دټينګې سولې راوستل، نا شونې خبره نه ده، خو زه نه شم کولای هغه تاسو ته ووايم، يوازې، څه ووايم... شونې ده، خو نه د سياسي انډول له لارې.

له ورايه څرګنده وه چې سردار اندرې د دغه تشو خبرو لبوال نه دی، نو وې ويل:

-ګرانه !دا نه کېږي چې په هرځای کې، هر هغه څه ووايي چې په زړه درځي.

هغه تر لږ ځند او چوپتيا وروسته وپوښتل:

- ښه ده، اوس نو ته راته ووايه، تا څه پرېکړه کړې ده؟ غواړئ چې شاهي ګارډ ته را شي او که غواړې چې ديپلوماتي کارونو غوره کړې؟

پېير، پر کټ کې کيناست، پلتری يې ووهلې او وې ويل:

- ته يې تصور هم نه شي کولای، لا تر اوسه هم نه پوهېږم. که رښتيا راباندې وايي نه مې دا او نه مې هغه، يو مې هم نه خوښېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

-مګر ته بايد په پاى کې پربکړه وکړې، پلار دې تاته سترګې په لاره دى.

پېير ،لا دلسو کالو و چې د آباتـه پـه نامـه لـه خپـل يـوه روحـاني استاد سره بهر ته لېږل شوى و او تر شل کلنې پورې له وطن نه لرې پاتې شوى و.مسکو تـه تـر راستنېدو وروسته يې پلار آباتـه رخصت کړ او خپل ځوان زوى ته يې ويلي و:

- اوس لاړ شه، پترزبورګ ته، سترګې دې ښې پرانيزه او ځان تـه دې يوه دنده غوره کړه.هر هغه پربکړه دې چې وکړه، هغه زه منم،دا يو ليـک دى چې سردار واسيلي ته ليکل شوى دى،داهم پيسې ،هرځـه دې چې وکړل، ماته يې وليکه چې زه دې له کړو وړنه خبر واوسم.هر چېرې چې وې،زه مرسته درسره کولاى شم.

درې مياشتې کېدې چې ،پېير،دخپلې راتلونکې دندې پـه غـوره کولو لګيا و.هغه هر پلو ،هرځاى ګرځېده او هرچا ورته خو هېڅ پربکړه يې نه وه کړې،دادي اوس سردار اندرې،دهمدې کار دغوره کولو په اړه او ځانګړتيا له هغه سره غږېده.پېير، پـه خپـل تنـدي لاس تبر کړ او وې ويل:

-هغه بايد ماسون (روحاني-سياسى ډله)وي.دده موخه هغـه آبـات و چې په پرونۍ مېلمستيا کې يې ليدلاى و.

سردار اندرې يوځل بيا هغه په دې اړه له خبرو نه منع کړ او ورتـه وې ويل:

_دا هسې تش خيالونه دي،ښه به دا وي چې دځېنو غوره خبرو په اړه خبرې وشي.ته د سورليو ګارډ ته ورغلى وې؟

_،نـه !نـه وم ،خو ماتـه يوځـه پـه خيـال کـې راګرځـېدلي دي، غـواړم دهغه په هکله له تاسو سره وغږېږم.دادى اوس له ناپليون سره جګړه تر

(c) ketabton.com: The Digital Library

مخې ده، که دا جګړه د خپلواکۍ په لاره کې وای، زه به تر ټولو دمخه پوځ ته تللی وای، مګر اوس د نړۍ تر ټولونه د ستر سړي پر وړاندې د انګلستان او اتریش تر څنګ درېدل به ښه کار نه وي.

-سردار اندرې د، پېیر، ددې ماشوم ډوله خبرو تر اوږدو وروسته، یوازې اوږې پورته واچولې او له کړو نه یې داسې څرګند بڼه چې ګواکې وایی، ښه به دا وي چې دغه شان احمقانه پوښتنو ته ځواب و نه ویل شي. رښتیا هم دغه شان ساده پوښتنو ته، له هغه ځوابه پرته چې سردار اندرې ورکړی وای، بل ځواب به ګرانه خبره وه، خو سردار اندرې زیاته کړه:

-که ټولې جګړې د عقیدو لپاره وای، اصلا به جګړې نه کېدای.

پېیر، وویل:

-دا به څومره غوره وای که داسې وای.

سردار اندرې له ملنډو ډکه موسکا وکړه او وې ویل:

-دا به رښتیا هم غوره کار وای، خو ددې کار سرته رسېدل، هېڅ کېدونکي نه دي.

پېیر وپوښتل:

-ښه نو، تاسو دځه لپاره جګړې ته ځئ؟

هغه له یوې شېبې چوپتیا وروسته خپلو خبرو ته دوام ورکړ:

-ولې جګړې ته ځم؟ زه نه پوهېږم. همداسې لازمه ده. له دې پرته، زه ځکه جګړې ته ځم، دغه ژوند چې اوس یې زه دلته لرم، دا زما نه خوښېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۶

په ګاونډ کوټې کې دښځو د جامو شرهار او شور او ځوږ شو. سردار اندرې ته وا ګوا کې له خوبه را پاڅېدلی وي، ورېږديد او څېره يې هماغه بڼه غوره کړه لکه چې د انا پاولو فنا په مبلمستيا کې وه. پېير، خپلې پښې، له کټه وځړولې، شهزادګۍ کوټې ته راننوته هغې کالي بدل او ښايسته تازه کورنۍ جامې يې اغوستې وې، خو دا جامې هم دهغو نورو جامو په شان، په بې ساري توګه ښکلې او زړه راښکونکې برېښېدې. سردار اندرې، پاڅېد او په ډېر ادب يې هغې ته څوکۍ ور وړاندې او برابره کړه.

شهزادګۍ په چټکۍ او ځانګړي تلوار پر څوکۍ کيناسته او دتل په شان يې په فرانسوي ژبه وويل:

ـزه تل په دې خيال کې يم چې، ترور، ولې مېړه نه دی کړی؟ تاسې ښاغلي که هوښيار وای له هغې سره به مو واده کړی و. تاسو ما وښئ، زه داسې فکر کوم چې دښځو په هکله تاسو په هېڅ هم نه پوهېږئ. تاسو ښاغليه پېير! څومره ټينګار او اړودوړ کوئ.

پېير، بې له هر ډول شرمه (په دې بڼه چې يو ځوان يې په ځوانۍ کې کوي) شهزادګۍ ته وويل:

-تصادفاً مې ستاسو له مېړه سره هم په دې اړه ډېرې خبرې کړې چې ولې جګړې ته ځي؟

شهزادګۍ ددې خبرو په اوربدو سره ورېږديده او داسې وانګېرل

(c) ketabton.com: The Digital Library

شوه چې ګواکې د پېير خبرو ددې پر زړه مالګه دوړولي وي.

هغې وويل:

-اخ ! زه هم همدا وايم.زه نه پوهېږم په هېڅ ډول مې په دې سر نه خلاصېږي چې نارينه ولې نه شي کولای بې جګړې او شخړې ژوند وکړي ؟ ولې مورِ ښځې هېڅکله هېڅ نه غواړو او هېڅ څه ته اړتيا نه لرو ؟ راشئ او تاسې پخپله قاضي شئ.زه هم تل هغه ته وايم چې هغه همدا اوس د قوماندان (ياور)لاسمل دی،نور نو ،تر دې نه ښه منصب څه غواړي؟ټول هغه پېژني او درناوی يې کوي.څو ورځې دمخه مې د اپرکسيانو ،په کورنۍ کې واوربدل چې يوې مېرمنې يې پوښتنه کوله:

-دا ددوی هغه پېژندل شوی سردار اندرې دی،.باور وکړئ،رښتيا وايم،دايې وويل ،په خندا شوه،او زياته يې کړه:

-د ټولو ښه ارونو د سر تاج دی.په ډېرې اسانۍ سره کولی شي د معظم ټولواک ((ياور))شي.پوهېږئ چې اعلحضرت ،پرهغه څه مهربانی پيرزو ، کړې ده. اعلحضرت دده په هکله له ترور ،سره خبرې کړې.کله چې له ترور سره غږېده .هغې وويل چې، ددې کار سرته رسول به ګرانه خبره نه وي.ستاسو نظر په دې اړه څه دی؟

پېير،سردار اندرې ته وکتل،خو پوه شو چې آشنا يې ددغو خبرو په اوربدو چندان خوشاله شوی نه دی،نو ځواب يې ورنه کړ،خو وې پوښتل:

_تاسو څه وخت ځئ؟

-اخ،مه مې پوښته ! ددې تګ په هکله مې مه پوښته ،اصلا نه غواړم په دې اړه څه واورم.

شهزادګۍ په هماغه ناز او ادا چې په مبلمستيا کې له سردار ايپولیت سره غږېدله،اوس په خپل کور او کورنۍ کې چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

پېير، هم دهغې غړی ګڼل کېده او بايد داسې نه غږېدای، وويل:

-نن مې فکرکاوه چې ډېر ژر به ،دې په زړه پورې اړيکو ته دپای ټکی کېښـودل شي، هوکې ! تـه پـوهېږئ اندرې، لـه دې نـه چې ورتېر شو ،اندرې پوهېږئ، په دې وخت کې يې د ميړه خواتـه پـه معنـي داره غلچـک وکتـل ،هغـه تـه يـې شـا ور واړولـه او پـه لړزېدلي نـرم اوازيـې وويل:

ـزه وېرېږم، وېرېږم.

دهغې مېړه هغې ته داسې وکتل چې ګواکې دی لـه دې نـه پـه حيـرت کې دی چې په دې کوټه کې له ده او پېير پرته بل څوک هم شتـه. ،خو پـه ساړه نزاکت يې له خپلې ښځې وپوښتل:

ـليزا.زما خو هېڅ سر نه خلاصېږي، ته له څه شي نه وېرېږئ؟

ليزا ووېل:

ګورئ !نارينـه ځومره ځانغوښتي دي.ټول، هغـه ټول ځانغوښتي او کبرجن دي.خدای خبر چې هغوی پـه خپلو کومـو هوسونو پسې روان دي،زما هغه يې ځي او ما دژوند ټولو نادودو ته يوازې او يوازې په يوه کلي کې بند يوانه پرېږدي.

سردار اندرې په کراره هغې ته ووېل:

-په ياد دې اوسه !له خپل پلار او خور سره دې پرېږدم.

ـڅه تـوپير لـري؟ بې لـه خپلـو دوسـتانو چې هـر چېرې يـم، يـوازې يم.بيا وايې نه پوهېږې، چې ولې وېرېږم؟

نوريې نو په ژبه کې کرکه لـه ورايـه راڅرګنـده شـوه ،نورې، نو پاسنی شونډه، څېرې ته دخوښی ننښې نه ښکلې، بلکې دځناور رنګه کرکې بڼه يې پيدا کړې وه.يوه شېبه خاموشـه پـاتې شـوه، ته بـه وايـې چې د خپلې امېدواری په اړه يې د پېير، په مخکې له شرمه څه نه شو ويلای، حال دا

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې ټول راز په همدې خبره کې نغښتی و.

سردار اندرې چې خپلې ښځې ته سترګې ګنډلې وې، په کراره وپو ښتل:

-خو بیا هم زما په دې سر خلاص نه شو او پوه نه شوم چې له څه نه و ېرېږې؟

شهزادګۍ چې له ډېرې غصې تکه سره شوې وه، په ډېرمات زړه او ناهیلۍ یې لاسونو پاس واچول او وې ویل:

-نه اندرې! باید دا ومنې چې ډېر ډېر بدل شوی یې.

سردار اندرې په ځواب کې وویل:

-داکتر دې، تاته لارښوونه کړې ده، چې ببګا یې د وخته وبده کېږه، ښه به دا وي چې لاړ شې او وبده شې.

شهزادګۍ هېڅ و نه ویل، خو ناڅاپه یې لنډه او په نرو ویښتو پاسنۍ ښکلې شونډه په ربړ بدوشوه. په دې وخت کې سردار اندرې پاځېد، اوږې یې پورته واچولې او دکوټې بلې خواته لاړ.

پېښور، دخپلو عینکو له شا نه، په سادګۍ او حیرت، کله شهزاده ګۍ او کله هم سردار ته کتل، ځان یې وخوځاوه، داسې خوځېدا چې تصور کېده چې هغه هم غواړي پاځي، مګر هغه، له خپل دې تکل نه تېر شو او بیا په خیال کې ډوب شو.

کشرې شهزاده ګۍ ناڅاپه وویل:

ښه ده! ښاغلي پېښور چې دلته دی، وي دې د ښکلې او نازولې څېرې ښه یې، ژړغونې غوندې شوه او دوام یې ورکړ:

-اندرې له ډېرې مودې راهسې غواړم، له تانه دا پوښتنه وکړم چې له ما سره دې په کړو وړو کې ولې داسې بدلون راغلی دی؟ اخر ما له تا سره څه بد کړي دي؟ ایا ته چې پوځ ته ځې، ما یوازې پرېږدې، په ما دې

(c) ketabton.com: The Digital Library

زړه نه خوږېږي، ووايه ! دځه په خاطر؟

سردار اندړي يوازې دومره وويل:ليزا !

د سردار اندړي په دې خبره کې هم هيله نغښتې وه او هم ګوابن، خو له ټولو نه مهمه لا دا وه چې داندړي په دې خبرو کې يو ډول ډاډ هم نغښتی و چې ګواکې کېدای شي شهزادګی له خپلو کړو وړو نه خپله پښېمانه شي ،خو شهزادګی په ډېرتلوار خپله خبره اوږده کړه:

- ته له ماسره داسې غږېږي چې ګواکې له کوم ناروغ او يا له کوم ځلور پنځه کلن ماشوم سره .زه هر څه وينم، ايا ته لا شپږ مياشتې مخکې همداسې وې؟.

سردار اندړي تر پخوا لا خبرې ځېږې کړې او وې ويل:

-ليزا !زه له تا نه هيله کوم، بس کړه.

پېير، چې ددې ناندريو په اوږدو لاپسې ګبنی اخېست او له واکه وت، پاڅېد او شهزادګی ته ور نېږدې شو.داسې برېښېده چې د اوښکو دليدو زغم نه لري او هېڅ پاتې نه وه چې خپله په ژړا شي.

-شهزادګی ارامه شئ، تاسو خيال کوئ چې زه...تاسو ته ډاډ درکوم، پر ما همداسې تېر شوي...ولې...ځکه چې...نه، وښئ، زه دلته هسې پردی... ارامه اوسئ ...دخدای په امان..

سردار اندړي، دهغه لاس راونيوه.او وې ويل:

_نه، پېير، ودرېږه ، شهزادګی دومره خوا خوږي او مهربانه لري چې نه غواړي ما نن شپه ستا دبنډار له ويارې بې برخې کړي.

په داسې حال کې چې د شهزادګی په لېمو کې د اوښکو باران راشبوه شو ،وې ويل:

-وينئ؟وينئ چې هغه يوازې او يوازې دخپل ځان په خيال کې دی.

اندړي په لوړه او ترخې ژبې وويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

-لیزا !

دهغه غږ نور نو دومره لوړ و چې دهغه د زغم دپای ته رسېدو ښودنه یې کوله .

خو ناڅاپه د شهزادګۍ تریو تندی او وپرژله څېره بېرته بدله، ښکلې اوله نازه را ډکه شوه.دهغې ډارن حالت بېرته دخواخوږۍ او څېره یې زړه رابنکوونکې شوه.تر ښکلو او وحشت ځپلو سترګو لاندې یې خپل خاوند ته وکتل...هغې په یولاس دخپل کمیس ګونځه شوې لمن راټوله کړه،مېړه ته وروړاندې شوه، هغه یې پر تندي ښکل کړ او وې ویل:

- زماخدایه !زماخدایه !

سرداره اندرې،له خپل ځایه پاڅېده،په ډېر ادب یې دیوه پردی، په څېر د خپلې ښځې لاس ښکل کړ او وې ویل:

-شپه په خیر،لیزا !

دواړه دوستان همداسې چپه خوله ناست وو.نه یوه شونډه ښوروله او نه هغه بل ژبه خوځوله.پېیر، پرله پسې اندرې ته کتل او سردار اندرې په خپلو ښکلو لاسونو ،خپل تندي منبه.

تر ښایسته ځنډه وروسته ،هغه پاڅېد ،سوړ اسویلی یې وویست، د وره خواته وخوځېد او وې ویل:

- درځئ چې مانښامنۍ وخورو.

هغوی یوښکلي او پرتمین خوړنتون ته ورننوتل.په دې ځای کې هرڅه او هرشی،له دسترخوانه نیولې،لاسپاکونو ،سپینزري کپړي،تر پیالو ، چینیو اوهرڅه هرڅه پورې لا تر اوسه دیوې نوې واده کړې ځوانې جوړې شوې کورنۍ ننبې څرګندولې.د ډوډۍ په نمایي برخه کې وه چې سردار اندرې څنګلې پر میز کېښودې او داسې برېښېده چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته به وایي لـه ډېرو وختونو راهسې یې کوم دروند پېښې د زړه پر سر اېښې وي او غواړي چې په یو وار هغه لرې اویا یې ناڅاپه لرې غوځار کـړي. پـــه ډېـــرې عصـــبي بڼـــې او ګډبډـــي یـــې چـــې لاتراوســـه هېڅکله، پېیر، خپل ملګری، دا سې نه و لیدلی، په خبرو پیل وکړ:

_ګرانه ملګریـه !غـواړم تاتـه یـوه لارښـوونه وکـړم. هېڅکلـه وا ده مـه کوه. هېڅکله ! تر هغه به وا ده نه کوي چې پوه شوی نه یې چې خپل ټول هغه ارمانونه نه دې پوره کړي چې پوره کول یې غـواړي. تر هغـه وختـه بـه ښځه نه کوي چې خپلـه دخوښې ښـځه لا درتـه ګرانـه وي او هغـه دې ښـه پېژندلې او لیدلې نه وي او کنـه سـخت بـه تېروتلی وې، دا سې تېروتنـه چې بیـا بـه هېڅکلـه نـه سـمېږي. هغـه وخت بـه ښـځه کـوې چې عمـر دې خوړلی وي، زوړ شوی یې او بـل هـېڅ کـار دې لـه لاسـه نـه کېږي او کنـه ،هر هغه د درناوي او ګرانښت لـوړ څـه چې پـه تـاکې شـته، هغه بـه هسـې تالاوالا شي. هر څه به دې په بې معنې او بېکاره کارو غوندې عبث وي. هوکې، هوکې، دا سې په حیرت مه راته ګوره، که دې وا ده وکړ بیـا بـه پـه هرګام کې دا سې انګېرې چې تاته هرڅه پـای تـه رسـېدلي او ټولې لارې ستا پر وړاندې ټړلي، تاتـه بـه لـه سـترومېلمسـتیاوو پرتـه هرڅـه پـای تـه رسـېدلي وي ،هغـه وخـت بـه تـه یـو دریـځ لـري ،هغـه دا چـې تـه بـه لـه مینځو ،مرییو ،چوپړانـو او تشـو ککریـو سـره پـه یـوه جالـه کې لاس پـه نامه ولاړ وې... نو هغه وخت به بیا څه ګټه ولري...

ددې خبرو په پای ته رسېدو هغه په ډېر قوت لاسونه او سر وښورول او دا سې یې وښودله چې هر څه تېرېږي.

پېیر، عینکې له سترګو لرې کړې. دعینکو دلرې کولـو سـره دهغـه د مخ بڼه هم دا سې بدلـه شـوه چې پـه هغـه کې دلاسـپېښلتیا او مهربـانۍ ننبې څرګندې شوې. هغه په ډېر حیرت خپل ملګري ته کتل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سردار اندړي خپلو خبرو ته دوام ورکړ:

- زما مېرمنه خورا ښکلې ده، هغه یوه له هغو بې ساریو ښځو نه ده چې کېدای شي له هغې سره په ښه نامه او عزت ژوند وشي. مګر اې خدایه! همدا اوس زه دې ته چمتو یم چې د دنیا هرڅه چې لرم، هغه له دې ځار کړم چې ببرته یوازې او بې واده شم. هو کې پېښیره! دا چې ته تر ټولو نه راته ګران یې، ته لومړنی او یوازینی څوک یې چې تاته داسې د زړه داغونه راسپړم.

سردار اندړي، د دغو خبرو په وخت کې هغه بالکونسکي سردار ته چې د اناپاولو فناپه مېلمستیا کې و، هېڅ ورته والی نه درلوده، هغه سردار ته چې هلته دانا پاولوفنا پر څوکۍ په مینه غزېدلی و، د لرلیدو په پلمه به یې سترګې تنګولې او په غاښ چېچنې غاښ چېچېنې به یې یو نیمه فرانسوي خبره کوله.

د هغه د نا ارامې څېړې، هره مرانده او هره برخه له ډېره قهره جلا جلا، رېږدېدل. د هغه سترګې چې مخکې له هغه نه، د دوتشوو او له اوره خالي ځالو ته پاتې کېدې، اوس له رڼا او لمبو نه ډکې بربېنېدې. داسې څرګندېده چې څومره یې دژوند چېنه په ورځني ژوند کې سړه او له کاره لوېدلې وي، په دغو شېبو کې، رنځورو او له تبې نه ډکو شېبو کې، په خورا بې ساري بڼه ابشېړي.

هغه خپلو خبرو ته دوام ورکړ او وې ویل:

- ته نه پوهېږئ چې زه دا خبرې ولې کوم؟ ګوره! دژوند ټوله کیسه په همدې خبرو کې پرته ده. ته د بناپارت، د هغه د سترو چارو او کړو وړو په هکله غږېږي. (که څه هم، پېیر، د بناپارت په اړه نه و غږېدلی) ته وایې بناپارت، بناپارت چې کله د هغو له توفانونو نه ډک و، ګام په ګام د هدف په لور پرمخ تلو، هغه وخت ازاد و. هغه وخته یې له خپل هدف

(c) ketabton.com: The Digital Library

پرته، بل څه نه پېژندل، نو همدا علت و چې خپل هدف ته ورسېد. اوس راشه یوه ښځه هم ځان پورې وځړوه، په خپلو لاسو او پښو کې کړې واچوه او ځان له ازادۍ نه بې برخې کړه. هره هغه هیله، هڅه او توان دې چې په زړه کې وي، هغه به لکه د یو درونده پېټي په شان ستا په اوږو درونده والی کوي او د پېښمانۍ لمبې به دې په عذابوي. دا مبلمستیاوې، دا بندارونه او په هغو کې ویل کېدونکې غیبتونه، ببولالې، دانخاوې، ټپټوالی، پاسوالی او په هغو کې ځانغوښتنې د داسې کوډو، کړې دي چې نه شي کېدای له هغه نه ځان وژغورم. زه اوس جګړې ته روان یم، داسې سترې جګړې ته چې د تاریخ نه یاد پرې، حال داچې زه په هېڅ نه پوهېږم او د هېڅ چا په درد نه خورم، هسې ببولالې غږوم او یو ښه لاپو یم او د انا پاولوفنا په مبلمستیا کې هم خلک زما خبرو ته غوږ غوږ وي.

سردار اندرې وروسته خپلو خبرو ته داسې دوام ورکړ:

- دا احمقه ټولنه، چې له هغې پرته زما ښځه ژوند نه شي کولای. توبه، توبه، له دې ښځو توبه، ای کاشکې ته په دې پوهېدای چې دا نیکې ښځې یا تش په نوم ښځې یعنې څه؟ زما پلار ربنتیا ویل چې کله د ښځو ربنتینه څېره برالا شي، له ځانغوښتنې، ځانستاینې او بربادۍ پرته هلته بل څه نه شته، هو دا دې ښځې. کله چې په ورځنۍ ژوند کې هغو ته ګورې، داسې بربښي چې په دې راز کې یو څه نغښتي، یو څه شته، مګر نه، کله چې لږ ښه ورته ځیر شي، هېڅ، هېڅ، هېڅ،...

سردار اندرې، خپلې خبرې داسې پای ته ورسولې:

-هو کې زما ګرانه! ښځه به نه کوئ، هېڅکله به ښځه نه کوئ.

پېیر، وویل:

ډېره دخندا وړ ده، تاسو خو بلکل په ځان ملنډې وهئ، تاسو ځان

(c) ketabton.com: The Digital Library

نـاوړه او بېکـاره ګڼئ، خپـل ژونـد لـه لاسـه وتلـی او بـا یللی بولی. نه، نه، داسې نه ده، ستاسو راتلونکې په مخکې ده. او تاسو...

هغه خپلې خبرې نیمګړې پرېښودې او ونه یې ویل چې تاسو؟ څه؟ خو دژبې له خوږوالي نه یې داسې څرګنده چې ترکومې اندازې پورې خپل ملګری ورته د درناوي وړ دی او دهغه راتلونکې ته څنګه ستر ګې په لاره دی.

پېیر له ځانسره وویل:

- هغه څنګه کولای شي دا خبرې وکړي؟ پېیر، سردار اندرې ځکه د ټولو ښېګڼو غوره ننبه باله چې هغه، هغه ښېګڼې درلودې، چې پېیر دهغو له لرلو نه بې برخې و. هغه ښېګڼې چې دستاینې په غوره بڼه د وینایز هنر او ارادې ښېګڼې بلل کېدې. پېیر، تل دبېلابېلو خلکو دکړو پر وړاندې د اندرې د ارامۍ، د حافظې د توان، د هغه د پراخې او هر اړخیزې مطالعې (هغه هر څه لوسته، په هغو پوهېده او دهر څه په اړه یې معلومات لرل) او له هر څه زیات دهغه دکار کولو او زده کولو ځانګړتیاوو ته په حیرت کې و. که څه هم زیاتره وخت پېیر، په سفسطه او خیالبافۍ کې (چې دی یې ډېر لېوالـه و) د اندرې لـه ناتوانۍ نـه تعجب کاوه، خو بیاهم دغه ځانګړتیا هغه، دهغه نیمګړتیا نه بلکې د پوهې لوړتیا ګڼله.

<u>آن په خورا نېږدې او ساده دوستانه اړیکو کې لږه خوږژبې او ستاینې په کار دي، لکه هغه غوړ چې د کوم څرخ دښې خوځېدا لپاره په کار وي.</u>

سردار اندرې وویل:

-زه یو تباه شوی یمه. دما په اړه څه غږېږئ؟ راځه دتا په هکله وغږېږو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه چې چپه خوله و ،زغمښوونکو خیالونو یې موسکا پر شونډو راخورولـه، هغـه موسکاچې پـه شـبه کـې یـې بیـا اغـېز د پېیـر پـه مـخ راخرګند و.

د پېیـر شـونډې چـې یـوې خوښـوونکې او ژغـورونکې موسـکا نـه خلاصېدې، وو یل:

-زما په اړه به څه وو ایئ؟زه څوک یم؟یو ارمونی زوی.

ددې وروستۍ خبرې پـه ویلو سره ناڅاپـه هغـه ځیګرې ډولـه سـور شو.داسې بریښېدل چې دا ویناوې په اسانۍ دهغـه پـر ژبـه جـاري شـوي نه دي:

- نـه نـوم اونـه شـتمني. ښـه ده،نـو څـه کـولای شو؟رښـتیا خبـره داده چې...خو هغه دا ونه ویل چې رښتیا خبره څه ده.سمدلاسه زه ازاده او ښـه یم، خو په دې مې پـه هـېڅ ډول سر نـه خلاصـېږي چې څه پیـل کړم؟نو ځکه غواړم په غوڅه او سپینه له تاسو سره مشوره وکړم.

سردار اندرې،په خوږو او مهربانو سترګوهغه تـه کتـل. سره لـه هغـه چې کتـل یې دوستانه او لـه خواخوږۍ سره مـل و ، خوپـه هغـو کـې تـر پېیره د ځان ښه ګڼلو انځور له ورایه بریښېده ،هغه زیاته کړه:

- ته ما ته له دي کبله هم ډیر ګران یې چې دموږ د ټولې او غـوره ډلـې په مینځ کې یو ژوندی سړی یې. په خپله وایې چې کوم شکایت نه لري. دا نو ډیره ښـه ده، هر کـار دې چې خوښـیږي، هغـه در تـه غـوره کړه. دا مهمه نه ده چې څه کـار، مهمـه دا ده چې هر څه او هر چېرې وي چې تـه هلته او په هغه کې خوښ واوسي.مګر،مګر یو کار وکړه او هغـه داچې: ددغه کوراګین له کورنۍ سره دې خپل تګ راتګ پای ته ورسوه.. بل دا چې، د ژونـد اوسنۍ لاره دې لـږه بدلـه کړه.دغـه ډول ژوند چې تـه یـې کـوي، دا عیاشـي،دا مسـتي او د سـواره پـوځ لـه افسـرانو سـره ناسـته

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولاړه ،له تاسره هېڅ نه ښايي.

پيير، اوږې پورته واچولې:

- نو څه وکړم ګرانه ! ښځې، ښځې...

اندرې ځواب ورکړ:

- پوهيږم، ښې ښځې خو ښځې وې، خو هغه ښځې چې د کوراګين کورته تګ راتګ لري،...ښځې او شراب نه، په دې نه پوهيږم.

پيير، د سردار واسيلي کوراګين کره مېشت و. او د هغه د زوی اناتول په ټولو بې باکيو، عياشيو او مردارېو کې ورګډ و. دا هماغه اناتول و چې د په لار کېدو په هيله يې د سردار اندرې دخور ريباري ورته کېده.

پيير لکه چې کوم ډېر مهم او بختور خيال يې په تصور کې را ژوندی شوی وی، وويل:

- پوهيږئ ! سپينه يې درته ووايم، له ډېرو وختونو راهيسې په همدې چرت کې يم، هېڅ نه شم کولی، د دې ژوند په اړه څه پرېکړه او کوم سم فکر وکړم. سرسامه يمه او له ټولو نه بد تره چې جيب مې هم تش دی. اناتولي، همدا نن مانبام يې مبلمه کړي يم، خو زه نه غواړم هغه ته ورشم.

- نو له ما سره ژبه وکړه چې نه ورځئ.

- بس ژبه ده، سمه د ميړانې ژبه.

****

وخت د شپې له يوې نيمې بجې نه اوښتی و چې پيير، د خپل انډيوال له کوره ووت. د پترزبورګ د جون د مياشتې يوه سپينه شپه

(c) ketabton.com: The Digital Library

وه. او د پترزبورګ له رنړو شپو نه، هغه شپې چې تیارې نه شي کولای لمـن وغـوړوي. پـېـيـر، يـوه ګـاډۍ يـې ونيـوه چـې کورتـه لاړ شـي. خو هرڅومره چې کورته نه نږدې کېده، په دې ډاډه کېده چې په دې شنه سهار يا قضا مازديګر تـه ورتـه رنړې شـپې کـې وېده کېدل ناشوني دي. ډېر لرې لرې په تشو واټونو کې، هر څه ښه لیدل کېدل. د لارې پـه اوږدو کـې ور پـه زړه شـول چـې د کـوراګين د کـورنۍ پـه نننـۍ مانښـامنۍ مېلمستيا کې به له دود سره سم، د جواري (قمار) بنډار ښه جوړ وي. هغه کسان چې په جواري او شراب څکلو کې به ږدي وي، هغـه بـه ټول را ټول وي. د مېلمسـتيا پـه پـای کې بـه دا بنډار د ده د زړه د خوښې پـه لوبې پای ته رسيږي.

په زړه کې يې وويل:

- ښه به دا وي چې يو وار کوراګين ته ور تېر شم. خو ناڅاپه يې ور په يـاد شول چې له سرداره اندرې سره يې ژبه کړې ده چې نور به د ګوراکين کـور تـه هېڅکلـه نـه ورځـي ،خـو هماغـه شـېبه لکـه چـې د نـا ژبـو وګړو عـادت دی، پـه خـورا ضـعيف النفسـي وغوښـتل يـو ځـل بيـا ،د اشـنا هوسناک او هرزه ژوند خوند وڅکي. پـه دې يې زړه تـه ډاډ ورکړ چـې دا هېڅ پروا نه لري چې اندرې ته يې د خلکو په څېر په مېړانه ژبه کړې ده، ځکه هغه په دې دليل ځان قانع کړ، مخکې له هغه چې زه د سرداراندرې سره ژبه وکړم، ما سردار اناتول تـه وعـده ورکړې وه چـې کـور تـه ورځـم. وروسته يې دا هم په زړه کې ور وګرځـېدل چـې دا وعـدې، دا ژبـې او دا قولونه هسې تش نسبې ورځنې خيالونه دي چې هېڅ معنی نـه لـري. هغـه له ځان سره وويل:

- بله خبره دا ده چې، ژوند هېڅ اعتبار نه لري، کېدای شي، سبا تـه ومـرم، يـا لـه کـومې نـاوړه بدمرغـه پېښـې سره مخـامخ شـم، بيـا بـه نـه

(c) ketabton.com: The Digital Library

شرافت پاتې وي، نه ژبه او نه وعده. په دغه شان ببلا ببلو دلایلو یې ځان قانع کړ، د هغه لپاره د دغه راز دلیلونو او بهانو جوړول چې د هغه وعدې هسې تشې خبرې کړي ،ورځنۍ خبرې وي.ده دا وار هم خپلې ټولې وعدې، هېرې کړې او بالاخره، د کوراګین کور ته ورسېد.

دی،د هومره نه ستړي مانۍ د وتلې څنډې مخې ته ورسېد.دا مانۍ د سورو پوځونو دیوې قطعې تر څنګ پرته وه. هلته اناتول ژوند کاوه. هغه کرار کرار په زینو د مانۍ هغه پلو ته چې رنا وه ور وخوت او په یوه پرانتې دروازې ورننووت. هلته هېڅوک نه لیدل کېدل،هرې خواته تش کنډولي ،نري کوټونه او کلوشې،خواره واره پراته وو ، د شرابو بوی او لرې لرې د خلکو د ګڼه ګوڼې غږونه او شر و شور اورېدل کېده.

ډوډۍ او لوبې پای ته رسېدلې وې، مګر مېلمانه لا نه وو تللي. پېښر خپل کوټ وارتېره او لومړنۍ کوټې ور ننووت. دسترخوانونه لا غوړېدلي وو. یوه چوپړ په دې هیله چې څوک یې نه ویني نیم پاتې جامونه پر سر اړول. له دریمې کوټې د شهوانې زګیرویو ،مستې خندا ،آشنا ډوله آوازونه او د یوه ابر غرمبارې اورېدل کېدې. د اتو تنو په شاوخوا کې ځوانان د کړکۍ مخې ته را ټول او ګڼه ګوڼه یې جوړه وه. درې تنه نور پر اېر اخته وو ، یوه یې اېر له خنځیره نیولی او داسې یې هغه کشاوه چې بل یې پرې ډاراوه.

یوه ناري وهلې:

- ما په ستیفن سل روبله کېښودل.

بل یې ناري وهلې:

- پام چې څوک یې و نه ساتي.

دریم چغې وهلې:

-زه شرط وهم، چې دولو خوف یې ګټي، کوراګینه ! ته خو خپله

(c) ketabton.com: The Digital Library

قاضي اوسه.

ښه میشکا نور یې نو پرېږده ،شرطونه ووهل شول.

څلورم ببیا ناڑې وهلې،چې یو ګړز وکړه،او کنه بای دې لوده.

د کور خاوند چې جګه ونه او ښکلې ځواني لرله، نازک کمیس په غاړه،پرانستې ټټر ددغې ګنډه ګونې په مینځ کې ولاړو او ناڑې یې وهلې:

- یاکوفه ! راوړه، یو بوتل راوړه.

وروسته یې وویل:

- ښاغلو صبر وکړئ،دخدای لپاره !.

ببیا یې مخ پېیر ته وروارواوه، او وې ویل:

- دا هم پتروشا ، زما ګران ملګری !

ددغو ټولـو مسـتو نشـئیانو دشـر وشـور پـه مـنځ کـې دیـوه منځـوني،رونې شین سترګې سړي ،لـوړو نارو او نشـه والي ځانتـه پـام وروارړوه.هغه دکړکۍ له څنګه ناڑې وهلې:

- دې خواته راشه او په دې لوبه کې منځګړی اوسه !

ددې غږ خاوند دولوخوف و.د سیمینوفسکې د قطعې افسر.هغه چې له اناتول سره اوسېده. پـه جواري او تـوره وهلو کې یې خورا لـوی نوم لاره.

پېیر چې موسېده او په خوښۍ یې شاوخوا کتل،وپوښتل:

-په هېڅ مې سر نه خلاصېږي،څه خبره ده؟

اناتول غږ وکړ:

-ودرېږئ، هغه لا نشه شوی نه دی، راوړئ، یو بوتل راوړئ.

هغـه لـه میـزه یـو جـام را واخیسـت، هغـه یـې ډک کـړ ،پېیـر تـه ور وړاندې شو او هغه یې څکلو ته وروبولـه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- لومړی باید جام پورته کړئ.

پېیر، پیل وکړ، یو جام، بل جام او بل، تر سترګو لاندې یې هغه مست مبلمنانه څارل او د هغو خبرو ته یې غوږ نیولی و چې بیا یې د کړکې خواکې ګڼه ګوڼه جوړه کړې وه. اناتول، پر له پسې هغه ته جام ډکاوه او ورته ویل یې چې:

- دولوخف لـه انګریـزي سـتیفنس نـومي مـاڼو سـره چـې پـه دې مبلمستیا کې ګډون لري شرط ترلی دی چې هغه یعني دولوخف، به د دغې کړکې نه چې د ودانۍ په دریم پوړ کې دی، په داسې حال کې یو بوتل تر پایه څکي، چې دواړه پښې به یې د باندې ځړولې وي.

هغه چې ورو ستی جام ورته ورکاوه، وې ویل:

ژر، ژر، ښوره! په سر یې واړواه، تر هغه چې کنډول تش نه کړې، کله دې پرېږدم.

پېیر وویل:

-نه، نور یې نه غواړم، اناتول یې له مخې لرې پورې واهه او د کړکې خوا ته ورو راندې شو.

دولوخوف، چې انګریز له لاسه نیولی و، په داسې حال کې چې زیاتره وخت یې اناتول او پېیر ته کتل، د شرط، ټول شرایط یې په لوړه او خوږه ژبه، بیان کړل.

دولوخف، منځنۍ ونه، غوټه غوټه وینښته او شنې سترګې لرلې. هغه د ۲۵ کالو برېښېده. ده هم د ځمکنۍ پوځ د ټولو افسرانو په څېر بریت خرئیل نو له دې کبله د هغه خوله چې د هغه په ټول بدن کې د پام وړ وه، له ورایه ښکارېده. د هغه د شونډو کرښه ډېره ښایسته او د هر لیدونکي پام یې ځان ته ورګرځاوه. د هغه د پاسنۍ شونډې منځنۍ برخه چې د ټونګې بڼه یې پیدا کوله داسې پر لاندنۍ هغې را پرېوتې وه چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګواکې د خولې دواړو کنجونو کې يې د دوو موسکاوو دايمي تصوير جوړاوه.دغې خولې او شونډو ،په تېره بيا خماري،ځير او ژور،دهغه څېرې ته هغه شان يو حالت وربانبه چې هېڅ امکان يې نه لاره،پام ځان ته ور وا نه ړوي.

دولوخف، بډای نه و او نه يې کوم ځانګړي اړيکي او يا ټولنيز اغېز لاره. که څه هم هغه له اناتول سره چې د کال تر لسو زرو پورې روبله يې هسې خرڅول، اوسېده، مګر هغه داسې ژوند کړی و چې ټولو آشنايانو او نا آشنايانو ، له اناتوله هغه ته زيات درناوي کاوه. هغه دهرې لوبې،لوبغاړی او دټولو لوبو ګټونکی و. هغه به چې هر څومره څکل، عقل يې له لاسه نه ورکاوه. کوراګين او دولوخف، په دې پرېاو کې د سن پترزبورګ په عياشانو کې،تر ټولو پيژندل شوي نومونه ياد بدل.

يو بوتل نوي شراب يې سره راوړل. دوو چوپړانو ، هڅه کوله دکړکۍ چوکات چې دکړکۍ د بهرني سر ، په ښکته خواکې ناستې ته خنډ جوړاوه، مات اولرې کړ. داسې برېښېده چې دغه چوپړان هغو ، نارو ،سورو او سپارښتنو لا پسې ورخطا کړي و چې له هرې خوا پر دوی ورېدلې. اناتول،ديوه ګټندوی په څېر،کړکۍ ته نېږدې شو ، زړه يې غوښتل چې کوم شي مات کړي. چوپړان يې پورې وهل او چوکاټ يې وښوراوه، خو دړه له ځايه هم و نه ښورېده.ده.اېينه ماته کړه.

هغه پېيرته مخ ورواړاوه اووې ويل:

- راځه زوروره !، وګورو چې ته څه کوې؟

پېير، چوکاټ ته منګولې ورته کړې، د کړکۍ دګوګل له تل نه خرپهاری اوچت او هغه د بلوطو له کلک لرګی نه جوړ شوی چوکاټ يې له ښېخه را وويست.

دولوخوف وويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

-در لرې يې کړئ اوکنه بيا به سره وايي چې له کوم څيز نه مې لاسونه ټينګ کړي وو.

اناتول وويل:

-اې انګريزه !تا خو ويل چې باتې وهې، وادې ورېدل؟اوس څنګه راضي شوې؟

پېير، بې له هغه چې جام په لاس له دولوخوفه ، سترګې بل پلو واړاوي، کړکۍ ته نېږدې شو ، هغې کړکۍ ته چې په رانه اسمان کې يې د شنه سهار او ژيړې مازديګر ځلا له ورايه ښکارېده، هغه وويل:

-ښکاري چې راضي شوی دی...

دولوخوف بوتل په لاس کړکۍ ته ور پورته شو ، هلته ودرېد او مخ يې مستو مېلمنو ته ور واړاوه، او په چغو چغو يې هغو ته وويل:

ـ غوږ شئ.

ټول چوپ شول.

- زه شرط وهم، پنځوس ايمپريالۍ شرط وهم.(هغه په فرانسوي غږېده، ددې لپاره په فرانسوي چې انګريز يې په خبرو پوه شي، خو دهغه دفرانسوي چندان مزه نه وه).

مخ يې په مېلمستيا کې حاضر انګريز ته ور واړاوه:

زه په پنځوس ايمپريالۍ شرط وهم، که غواړې سل ؟

انګريز ځواب ورکړ:

- نه،هماغه پنځوس سم دي.

- ډېر ښه، زه په پنځوس ايمپريااله شرط وهم،زه د شرابو دغه بوتل بې له هغه چې له شونډو لرې کړم،ټول په يو وارځکم،همدلته ددې کړکۍ نه بهر کښنم او هغه څکم.(هغه ټېټېږي او د کړکۍ د شاد ديوال وتلځای ښيي) همدلته کښنم او بې له هغه چې کوم ځای ټينګ کړم،

(c) ketabton.com: The Digital Library

کولای شم یو بوتل همداسې په یوه سا تر پایه وڅکم، مني یئ؟

- انګریز وویل: ډیر ښه.

اناتول انګریز ته مخ ور واړاوه، هغه یې د کوټ له جېبه نه را وویستو. (دا چې د انګریز ونه ډېره ټیټه وه) ته به وایې چې له پاسه هغه ته ګوري، هغه ته یې په انګریزي ژبه د شرط، شرایط بیا بیا او رول.

دولوخف، جام ددې لپاره په کړکۍ وټکاوه، چې د مېلمنو پام ځانه ته وروړوي او چیغه یې کړه:

صبر وکړئ، کوراګینه، غوږ شئ، که څوک دماغوندې بوتل تش کړي، زه هغه ته سل ایمپریاله ورکوم.

انګریز سر وښوراوه، خو دا ځرګنده نه شوه چې په دې نوي شرط کې هم ګډون کوي که نه؟ اناتول انګریز نه پرېښود. سره له هغه چې، هغه د سر په ښورولو دا ځرګنده وله: چې په هر څه پوه شوی دی، مګر اناتول هغه ته د دولوخوف خبرې په انګریزي ژباړلې. یو ډنګر ځوان چې د سورو پوځیانو له ډلې نه و، (دا په اروپا کې یوه پوځي ډله وه چې په زړورتیا کې پیژندل شوې وه) چې نن شپه یې شرط بایللی و، پاس کړکۍ ته ور وخوت، له کړکۍ نه یې سر وویست او ښکته یې وکتل، هلته یې ښکته د پلو د لارې تیرې ولیدلې، چیغه یې کړل او وې ویل: وای، وای.

دولوخف، غږ پرې وکړ:

-دریش، او افسر یې چې د څپلیو سګکونه یې یو په بل کې بند شوي وو، له کړکۍ نه ښکته کوتې ته راوارتېره.

دولوخف، ددې لپاره چې د شرابو بوتل په آسانۍ را واخلي، هغه یې د کړکۍ په تادۍ کې کېښود. په خورا احتیاط او کراره د کړکۍ منځنۍ برخې ته ور وخوت، پښې یې ښکته ځوړندې کړې، لاسونه یې

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کړکۍ دواړو خواو تـه انـدازه کـړل، هـر څـه يـې وآزمايـل او کـرار کښناست. لږ ښې او بيا کښې خوا تـه وخوځېد او بيا يې ځان وآزمايـه. لاس يې را ښکته کړ او بوتل يې را واخيست. کـه څـه هم هوا پـوره رڼـه شوې وه ولې بيا هم اناتول دوه شمعې راوړې او د کړکۍ دواړو خواو ته يـې کښښـودې. ټول د کړکۍ خوا تـه ور ټول شـوي وو. انګريز لـه ټولـو وړاندې ولاړ و. پـېير، خندل، خو هېڅ يې نه ويل. د مېلمنو يو تـن چې تر ټولو په حال او ځيرک بريښېده، خو د وحشت او وېرې نښې يې په څېرې کـې څرګنـدې وې، پـه خـورا خـراب طبيعـت، ناڅاپـه تـر نـورو نـه ځـان وړاندې کړ او په داسې حال کې چې هڅه يې کوله د دولوخف ګريوان تـه لاس ور واچوي، وويل:

- ښاغلو، دا احمقانه چارې دي، ځان په لوی لاس وژني.

اناتول هغه ودراوه، او وې ويل:

- ګـوره، چـې لاس ور نـه وړئ، کـه هغـه وډار کـړئ، پـوهېږې چـې وروسته بيا څه کېږي. هو، هغه به ځان له لاسه ورکړي، پوه شوئ؟

دولوخف بيا د کړکۍ دواړو خواو تـه لاسونه ولګول، او پـه داسې حال کې چې خپل ځان يې لا پسې ټينګاوه، او خپلې خبرې يې د خپلو نازکو او سره مرورلو شونډو په مينځ کې ژولې، ټولـو تـه سر وښـوراوه او وې ويل:

- آن، که يو تن هم زما ددې کار خنډ شي، يا کومه خبره په کې وکړي، له همدې کړکۍ نه به يې لاندې وارتيږم، پوه شوئ؟

دا خبره يې چې پای ته ورسوله، اورمېږ يې تاو او لاسونه يې ښکته کړل، بوتل يې را واخيست، لـوړ يـې کړ او شونډوته يې ور پورتـه کړ، سر يې شا خوا تـه وګرځاوه، او خپـل وزګـار لاس يـې د انډول د ساتنې لپاره پورته کړ. له هغو چوپړانو نه يو تن چې د ماتو شويو ښيښو د ټوټو

(c) ketabton.com: The Digital Library

په ټولولو لګيا و ، مخامخ يې کړکۍ او د دولوخف شا ته کتل او ځای پر ځای وچ پاتې و. اناتول داسې منګ و چې ته به وې په ويښه وبده دی. انګريزي د پرېږ شوندې مبلمه له څنګه کتل. هغه سړی چې دولوخف ته يې له ورنېږدې کېدو راستون کړی و ، ځان د کوټې کونج ته رسولی او په يوه کټ کې مخ په ديوال پروت و. پېير چې پر شوندو يې موسکا ورکه شوې وه ، خپله ويرژلې څېره يې په لاسو پټه کړې وه ، ټول چوپ وو. پېير يو وار لاسونه له سترګو لرې کړل. دولوخف هماغه شان ناست و ، مګر سر يې دومره د شا خوا ته زيات ګرځېدلی و چې جړ جړ ويښته يې د کميس له غاړې سره لګېدل. دهغه ، هغه لاس چې بوتل يې نيولی و ، کرار کرار پسې لوړېده ، مګر له ډېرې هڅې رېږدېده. بوتل چې په کومې چټکۍ تشېده ، په هماغې چټکۍ دهغه لاندې برخه پورته تله او څکوونکې (د دولوخوف) سر لاد شا خوا ته ځړېده.

پېير په زړه کې وويل:

- دا څومره اوږده شوه؟ ده ته داسې وبريښېده چې ګواکې نيمه ګړۍ تېره شوه. په همدې وخت کې ناڅاپه ، دولوخف په ملا کې دشاپلو وخوځېد ، او لاس يې په عصبي ډول وريږدېد. دغه ټکان دې ته بس و چې د ده ټول ځان چې د کړکۍ د تادرۍ پر يوې نرۍ درې ناست و ، بې انډوله کړي. ټول بدن يې ښکته خوا ته تکل کړی و ، لاس او سر يې د انډول په هڅه لا پسې په ږېږدېدو شول. يو لاس يې چېرته د بنديدو په دې هيله پورته خوا ته لاړ چې کوم ځای کې ټينګ شي ، مګر بې له ګټې ببرته را ولوېد. پېير ، ببرته سترګې پټې او له ځانه سره يې وويل چې نور به يې هېڅکله ببرته نه خلاصوي. خو ناڅاپه يې داسې وانګېرله چې د هغه ګرد چاپېره هر څه په خوځېدا شوي دي ، سترګې يې پرانيستې وې او ليدل يې چې دولوخف ، د کړکۍ د تادرۍ ، پر سر ولاړ دی ، رنګ

(c) ketabton.com: The Digital Library

يې الوته دی، خو خاندي.

-در واخله !تش دی !

دولوخوف دا وويـل اوبوتـل يـې، انګريـز تـه ور وارتيـږه. هغـه پـه چټکی بوتل ونيو. دولوخوف چې لـه کړکی نه کوتې تـه را ګام کړل، د هغه د سا له څپو نه د شرابو بوی اوربدل کېده.

د افرين او خورا ښه ،چېغې،لـه هرې خوا اوربـدل کېدې،دغـه تـه شرط وايي،بلا کوي،بلا.

انګريز له جيبه بکس را ايستلی و او پيسې يې شمېرلې. دولوخف، چې وروځې يې برندې نيولې وې، آرام ولاړ و. پېير، پـه چټکی کړکی ته ور ګام او چيغه يې کړل:

- ښاغلو ، څوک چمتو دي چې له ما سره شرط ووهي؟ زه هم دا کـار کولای شم. اصلا شرط ته اړتيا نه ليـدل کېږي، همدا سې بې شرطه غږ وکړئ چې يو بوتل راوړي. کټ مټ، همدا چاره زه هم سرته رسولی شم، هلی يو بوتل راوړئ.

دولوخف په خندا وويل:

- پرېږدئ، پرېږدئ، اوس به وګورو چې څه کوي.

له هرې خوا نه هر ډول او ډلا ډبل غږونه واوربدل شول:

- لېونی شوی دی، هېڅوک دې نـه پرېږدي، لا بـه کړکی تـه نـه يـې رسېدلی او په وينوکې به سرسام شوی يې.

پېير، چې له مستی نه مست و ، چغې يې وهلې:

- غوارم وې څښم،هغه چې سخت نشه و ،په خورا کلکـه يـې ميز تـه ګوزار ورکړ او د کړکی پلو څښېده.

هغه يې له لاسه سره راونيو ، مګر دی داسې غښتلی و ،چې هر څوک بـه ورنـږدې کېـدل، هغـه بـه يـې داسې ډبرتـه پـورې وهـل چې مـه کـوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

پوښتنه.

اناتول وويل:

- داسې په اسانۍ يې نه شي کولي راتم کړي، پرېږدئ چې په تېر ايستو يې راتم کړو.

ده پر هغه غږ وکړ:

-ګوره !زه له تا سره شرط وهم، مګر سبا ته، ځکه اوس ټول خلک غواړي خپلو کورونو ته لاړشي، اوس موږ ځو د...کړه.

پېير لا پسې چيغه کړه:

-ځو ،خو دا اږم هم له ځانسره بيايو.

هغه اږم ته غږ ورکړه، هغه يې کښکود ،پورته يې کړ او له هغه سره د کوټې په منځ کې په ګډه دا شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۷

سرداروا سیلي، خپله هغه وعده چې د اناپالوفنا په مېلمستیاکې یې له شهزادګۍ درو بڅکایا سره د هغې د یوازینې زوی باریس د کار په اړه کړې وه، پر ځای کړه. د هغه په هکله ټولواک ته وړاند یز شوی و او هغه او د نورو هیلمنډو برخلاف د دویم برېدمن په رتبې د سیمونوفسکې د ګارد په یوه کنډک کې ګمارل شوی و، خو د ټولو هڅو سره سره باریس نه د لوړپوړو افسرانو او نه د کوتوزوف دیاورانو ډلې ته لاره پیدا کړای شوه.

انامیخایلوفا د اناپاولوفنا تر مېلمستیا وروسته سمدلاسه، مسکو ته راستنه او مخامخ د خپلو بډایو خپلوانو، د رستوفیانو کورنۍ کره لاړه. هغه په مسکو کې تل هماغسې د هغې نازولی بورنکای (باریس) چې په دې لنډو ورځو کې د مور په هڅو په خورا ښه قطعه کې منل شوی و، هغه له ماشومتوبه، په همدې کورنۍ کې را لوی شوی و او له کلونو راهسې یې په همدې کور کې ژوند کاوه. د غه قطعه لا د اګست په لسمه له پترزبورګه خوځېدلې وه. باریس چې د کالیو او نورو کېږو د اخیستلو لپاره په مسکو کې پاتې شوی و، باید دلاړې په اړدو کې د رادزیفیلوف، په سیمه کې هغه ته ځان رسولی وای.

په هماغه ورځ د رستوف کورنۍ دوې کالیزې لمانځلې. د کورنۍ د مور او د هغود کشرنۍ لور. دا دواړه ناتالیا نومېدې. دوی، د نوم د ورځې جشن لمانځه. لویه مېلمستیا وه. څو آسیزه ګادیو، له سهاره د

(c) ketabton.com: The Digital Library

مبـارکی ویونکـو ډلـې د پاوارسـکایا ،واټ تـه چـې د رسـتوا دکورنۍ مانۍ هلته ولاړه وه، رسول دا مانۍ په ټول مسکو کې خورا پېژندل شوې مانۍ وه. ګاډیو نه یوازې مېلمانه راوستل بلکې هغوی یې ببرته خپلو ځایو ته رسول. ګرافینې رستوا او د هغې مشره لور د مېلمنو له هرې ډلې سره چې څو شېبې به دمبارکی لپاره کېناستل او ببرته یې خپل ځایونه نویو رارسېدلو مېلمنو ته پرېښودل، دهرکلي په لوی مېلمستون کې ناستې وې.

ګرافینه رستوا (ګرافینه او ګراف -د روسیې په امپراتوری کې د سردارانو ،خانانو ،اربابانو او نوابونو په شان ټولنیز دریځونه و) پنځه یا شپږ ځلوېښت کلنه بر ېښېده. د هغې له ډنګرې ځېرې نه چې د ختیځ خلکو ته ورته وه، دا له ورایه ځرګنده وه چې د پر له پسې ماشوم زېږونې لـه کبلـه (دولـس ماشـومان یـې زېږولـي وو) خورا ،خـواره شـوې وه. د خواری له لاسه کرارې خوځېدنې او نرمې غږېدا ،هغې تـه داسې حالت وربښلی و چې د هر چا درناوي یې ځان ته زیاتاوه.

شـهزادګی انامیخایلوفنـا دروبځکایـا ، چـې د کـورنۍ غـړې ګڼل کېده، هم له هغو سره ناست وه، مېلمنو ته یې هر کلي وایـه او پـه خبرو اترو یې کې ګډون کاوه. تنکیـو پېغلو او زلمیـانو چې نه غوښتل یې دمېلمنو په هر کلي کې ګډون وکړي، بلې کوټې کې را ټول شوي وو. ګراف رستوف به نه یوازې ټولو رارسېدونکو مېلمنـو تـه هر کلي وایـه بلکې دتګ په وخت کې به یې هغوی تر وتلو بدرګه کول او هر یـو بـه یـې غرمنۍ ته رابلل، او ویل به یې:

ګرانـه، د ځـان او د خپلـو دوو ګرانـو لـه خـوا چې د هغـو پـه ویـاړ دا مېلمستیا جوړه شوې ده، ستاسو د راتلو له امله مننه کوم.

هغه ټولو ته، دهغو ټولنیز دریځ او عمر ته له پامه پرتـه، کـه بـه تـر ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه په ټیټ دریځ کې و که لور، ګران ویل. هغه همداسې پر له پسې ویل:
- هېر مه نه شئ، ګرانه. که ننني غرمني ته رانه شئ، زه به خواشینی شم.
تاسو به له مورې سر غرمنی کوئ، د ټولې کورنۍ په نامه د زړه له کومې له تاسو نه هیله کوم چې مورې ته ویاړ راوبښئ ګرانه!
د هغه خوشاله، چاغه خریل شوې څېره، د دغو یورنګه او تکراري خبرو د ویلو په وخت کې چې ټولو ته درناوي او یو ډول ټینګ لاس ورکولو یې ملتیا کوله، د ټولو لپاره یو ډول تکراریې بڼه پیدا کړې وه او هېڅ ډول بدلون نه په کې لیدل کېده.
ګراف به چې هر وار کومه ډله مېلمانه بدرګه کړل، یو یا څو تنه ښځینه یا نارینه پاتې مېلمنو ته په ښېرته راګرځېدو سرسم به یې، لاس لرونکې څوکۍ پورې وهله، دهغه چا په شان به چې خوښېږې او یا غواړي وخت په خوښۍ تېر کړي، په خوښۍ کښناست، لینګې به یې سره خلاصول، لاسونه به یې پر ځنګنونو کېښودل، خپل لاس او پښې به یې په انډول کې ساتل، د راتلونکې ورځې دهوا اټکل به یې کاوه، کله به په روسي او کله به یې هم په خورا بدې خو په ډېر ډاډ په فرانسوي ژبې دمېلمنو دحال پوښتنه کوله او له دې سره به یې په خورا ستومانتیا خو دمېلمه پالنې په روحیې، پر خپل تک شین سر، څه لږ پاتې سپین او نري ویښته په خورا ځېرتیاسمول. تر هرکلي وروسته به یې مېلمانه، ډوډۍ ته وربلل. کله کله به یې چې دا چاره له پیل نه راپیلوله، د چوپړانو دناستې، له هغه دالانه چې دنارنج بڼ ته ورته و، تېرېده او هغه مرمرین او لوی مېلمستون ته به ورغی چې د اتیا تنو لپاره به په کې د ډوډۍ میز جوړېده او دهغو چوپړانو څارنه به یې کوله چې د میزونو او پرهغو د سپین زرو، چنیو او ښکلیو دستمالونو په جوړولو او ټولولو

(c) ketabton.com: The Digital Library

به لګيا وو. هغه به ديمتري واسيلوويچ چې يو سيال سړی او دده يـاور او دټولو چارو څارونکی و، ځانته رابالـه او ويل به يې:

-ګوره ميتنکا ! پام کوه چې هر څه خورا ښه وي.

هغه چې په ډېرې مينې جوړ شوي لوی ميز ته کتل، ويل يې:

-او ! هوکې ! همدا ډېر ښـه دی. په ميز جوړولو کې تر ټولو غـوره د خوړولو ټولول دي.

هغـه چـې ډاډمـن اسـويلي ويسـته، بېرته دهرکلیـو کـوټې خواتـه وخوځېد.

په دې شېبه کې د سردار يو غټ چوپړ چې خورا پلن او څورب او تـل بـه يـې پـه تـګ راتـګ کـې دهغـه ملګرتيـا کوله، دمېلمسـتون مخکـې رانښکاره شو او غږ يې وکړ:

-مارينا لوفوفنا کوراګينه او دهغې لور !

ګرافيني تر لږ فکره وروسته، خپله زرينه تنباکو مروړه چې د خاوند څېره يې پـه کې وهلې وه، بـوی او پـه پـزې کـې يـې د تنبکـو تـر اچولونـه وروسته وويل:

-دا مېلمستياوې مې نور نولـه ژونده باسي. ښـه، ښـه ! دا بـه يـوه لـه وروستيو مېلمستياوو نه وي چې جوړو ويې.

دغه ښځه چې د ځانغوښتنې يوه بې ساري نښـه وه، پـه غـم لړلـي آواز چې ګوا کې ويل يې: ښه ده... مهرباني وکړئ.

پـه دي وخت کې يـو جګـه، څوربـه د ځـانګړې ادا مېرمنـه، سـره لـه خپلې ګردمخې خندنې. لـور سـره چـې دکميسـونو شـغهاريې لـه لـرې اوربدل کېده، مېلمستون ته راننوتې.

- اه ! ګرانـي ګرافيني، مـودې مـودې کېـدې چـې نا روغـه وه... د رازموفسـکې د کـورنۍ. پـه ښـه ار کې... ګرافينـه اپـره کسـينه... زه خـورا

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوشاله شوم...

دښځو د غږېدا شر او شور چې په چټکۍ يې خبرې کولې او ديو بل خبرو پـه مـنځ کـې سـر لوبـدې، دهغوی خبـرې چـې د ميـزو اوڅوکيـو د وړاندې وروسته کولو سره مـل وې، تـر هغـه بـه اوږدبدې چې دوی بـه سـترګه پـه لاره وې چې پـه هغـو کـې د لـومړني ځـل نـه ګټـه واخلـي او داوږدو کميسونو دشغهار په شور کې پاڅي او ووايي:

- له ليدو نه مو دزړه له کومې... ګراني موږې ستاسو روغتيا... اغلې اپره کسينه او تر دې نه وروسته بياهم د اوږدو کميسونو پـه شغهار او شر وشور کې د جامې اغوستلو دالان تـه ورتـېر شي، خپل درانـه يـانري کوټونه واغوندي او دکورونو په لور وخوځېږي.

پـه مېلمسـتيا کـې سـخته ګونـه ګونـه، شـر او شـور، اړدوړ او شـور ماشور روان و، خو د مېلمستيا ټولې خبرې، د هغې ورځې پـه يـوه مهـم خبر را تاوبدې. دا خبر د زاړه، پېژندل شوي بډای د دويمې کاترينې د زمـانې تـر ټولـو نـه د خـورا ښـکلي نارينـه زاړه سـردار، ببزاوخوف د نـاروغۍ او د اناپاولوفناشرير، پـه مېلمسـتيا کـې د هغـه د نـا مشـروع زوی پېښېر، د ناوړه کړو په اړه وې.

يوې مېلمنې وويل:

- څومره مې په دې خوار سردار، زړه سوځي. د هغه روغتيا هسې هم مزه نه وه، خو. اوس يې چې زوی دا سې ګلان کړلي، د هغـه روغتيـا بـه لا پسې خرابه شي او کېدای شي هغه له پښو وغورځوي.

ګرافينې (ګرافينې) وپوښتل:

- څه خبره ده؟

هغې دا سې ښودله، چې ګوا کې دا په دې نه پوهېږي چې دا مېلمانه د څه په اړه غږېږي، حال دا چې، له پـنځلس وارو نـه يـې زيـات واوږدل

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې هغوی ټول د سردار ببزاوخوف د ناروغۍ په لاملونو خبرې کوي.

ګرافینې وویل:

- دا اوسنۍ ښوونه او روزنه، بالکل بل ډول ده. دا ځوان له هماغه ورځې چې بهر ته تللی و ،هماغه شان په خپل حال پاتې شوی دی. اوس لا خلک وایي چې هغه په دې وختونو کې په پترزبورګ کې داسې رسوایي جوړه کړې وه چې پولیس اړوتل هغه تر څارنې لاندې له هغه ښاره وشړي.

ګرافینې وویل:

-عجیبه ده، ښه غږږئ، دا څنګه پېښه وه.؟

شهزادګۍ انا میخایلوفنا ، د نورو دخبرو په منځ کې ورودانګل او وې ویل:

- هغه ډېر بد دوستان ټاکلي دي.چې بد ګرځي بد به پرزي. د سردار واسیلي زوی،هغه او بل کوم دولوخف نومي افسر ،درې واړوو ، خدا زده، څه بدنامۍ پیل کړي دي.دوه تنه یې جزایي شول. دولوخف له افسرۍ نه ،دسربازۍ رتبې ته ټیټ شوی دی، د بیزاوخوف زوی یې مسکو ته شړلی ،خو داناتول کوراګین ګناه د هغه د پلار په لحاظ ورته ښنل شوې ده، مګر سره له هغه هم د پترزبورګ نه ویستل شوی دی.

ګرافینې پوښتنه وکړه:

- دا نو دوی څه کړي دي؟

مېلمنې وویل:

- دوی له دارمارانو هېڅ کم نه دي، خدای دې سړی ترې ساتي، په تېره بیا له دولوخفه، هغه خو د ماریا ایوانوفنا دولوخوفي، زوی دی. خورا درنه مېرمن ده، خو هغه څه کولای شي. هغه درې تنو ، کوم اړ خدا زده له کومې را پیدا کړی،هغه یې ځان پسې کومې کراچۍ کې کښولی

(c) ketabton.com: The Digital Library

او بيـا يـې د لوبغـاړو ښـځو کورتـه وروسـتلی دی، جنجالونـه جوړشوي، خلک اړوتـي، لـه پوليسـو مرسـته وغـواړي. مګر هغـوی د پوليسو سرمامور، له هماغه اړه سره شا په شا تړي او کوم لوی مردار ډنډ ته ور ارتيږي. اړه لامبي او سرمامور هم له هغه سره اوړي را اوړي.

ګراف چې له خندا نه يې بډوډي کلک کړي وو، وويل:

- ګرانه! دا نو عجيبه کيسه ده. د سرمامور حال ښه دنندارو و.

- اخ! داڅه وايئ ښاغليه سرداره.

خو ښځو بې ارادې خندل او خندايې درولی نه شوه.

مېلمنې دوام ورکړ:

- په يوډول نه ډول هر څنګه چې و، د پوليسو سرمامور يې سره وژغوره.

هغې دوام ورکړ:

- داهم د ګراف کېريل ولاديميروويچ ښېرا وخوف زوی په داسې هوښياری ننداريزې لوبې جوړوي. څومره يې دهغه د ښې ښوونې او روزنې په اړه سره ويل چې داسې دی او هسې دی. ګورئ چې د بهرنۍ روزنې پای چېرې ورسېد! هيله لرم چې دلته څوک د هغه په بډايتوب تېر نه وزي او خپل کور ته د هغه د تګ راتګ لاره خلاصه نه کړي. چا غوښتل چې له ما سره يې پيژند ګلوی وشي! هېڅکله او په هېڅ ډول به دې پيژند ګلوی ته غاړه کښږدو. خدای دې نه کوي، زه پېغلې لورګانې لرم.

- ګرافينه لږه تېټه شوه او له هغو نجونو نه يې چې لاتراوسه داسې ښودل چې ګواکې څه نه اوري، مخ واړاوه او وې پوښتل:

- تاسې له څه نه داسې وايې چې دا ځوان ډېر بډای دی؟ د مشر ګراف اولاد ونه خو ټول له بې نکاح ښځو نه پيدا شوي دي. هغوی د

(c) ketabton.com: The Digital Library

میراث حق نه لري. ویل کېږی چې پېیر هم همدا سې دی، ارمونی دی.

مېلمنې دواړه لاسونه جګ کړل او وې ویل:

-داسې انګېرم چې ارموني ماشومان یې له شلو اوښتي دي...

شهزادګی انامیخایلوفنایې بیا خبرو ته ورننوته او دا هڅه یې کوله چې له لویانو او اعیانو سره خپله پیژندګلوي نورو ته ور ښکاره کړي، په ډېره خوږه خو زاری وزمه ښه یې وویل:

- اوس بـه زه درتـه ووایـم، ټـول خلـک پـوهېږي چـې ګـراف کېریـل ولادیمیروویچ څه ډول سړی دی. له هغه نه پـه رښتیا دخپلو ماشومانو شمېره له یاده وتلې، خو دا پېیر، هغه ته تر ټولو ګران و.

ګرافینې وویل:

- خـورا زوړ ښایسـته سـړی و. مـا وروسـتی ځـل همـدا پروسـرکال ولید ، د هغه په رنګ ښکلی نارینه ما کله نه و لیدلی.

انا میخایلوفنا ، خبره ور غبرګه کړه:

-اوس بالکـــل بـــدل شـــوی دی. غـــوارم ووایـــم چـــې سردارواسیلي،دښځې لـه پلوه د هغـه د ټولـو شـتمنیو میـراث تـر لاسـه کوي. خـو پـلار تـه، پېیـر ډېر ګران و. د هغـه روزنې تـه یـې هـم ځـانګړې پاملرنه کړې وه. آن ټولواک تـه یې هم لیکلي و..هېڅوک اوس نه پوهېږي ،خدای مه کوه، که هغه په رښتیا ومري(اوس د هغه حالت دومره ژوبـل دی چې هره شېبه د هغـه وروسـتې سـا تـه سـترګې پـه لاره دي.آن داکټر لورن یې(فرانسوي طبیب ،چې د پټرزبـورګ د مخـورو دارو درمـل بـه یـې کـاوه) لـه پټرزبـورګ نـه ده تـه راوسـتی دی، خـو دا اوس لا پـوره څرګنده نه ده، که هغه ومري، د هغه دا بې پایـه شـتمني بـه چاتـه رسـي؟ پېیر ته، که سردار واسیلي ته؟ څلویښت زره کسان او میلیونهاو روبله نغدې. زه پوره له دې نه خبره یم.ځکه سردار واسیلي په خپله ما تـه ویلي

(c) ketabton.com: The Digital Library

و چې کېږيل ولاديميروويچ خو زما د مور دماما د زوی ماما کېږي. او هغې دا خبرې په داسې بې پروايی کولې، چې ګواکې هغې ته هېڅ اهميت نه لري او زياته يې کړه:

-هغه د بوريا دينې پلار هم دی.

مېلمنې وويل:

سردار واسيلي پرون شپه مسکو ته رارسېدلی دی، ويل کېږي چې هغه د پلټنې کوم ماموريت ته روان دی.

ګرافينې وويل:

- مګر خبره دې زما او ستاسو ترمنځ وي، دا يوه هسې پلمه ده. هغه، د دې لپاره راغلی دی چې له نېږدې نه د ګراف کېږيل ولاديميروويچ حال وګوري چې په رښتيا همداسې ژوبل دي چې خلک وايي که څنګه؟

ګراف، چې کله پوه شو، چې مېلمنه د هغه خبرو ته غوږ نه نيسي، مخ يې د نجونو پلو ور واړاوه او وې ويل:

- ګرانه، مګر هغه نن داره به، خورا په زړه پورې وه. هو، زه همداسې فکر کوم. زه داسې انګېرم، چې د پوليسو سرمامور، ښه دخندا او نن داري وړ و. زه به يې اوس تاسو ته پېښې وکړم.

په دې وخت کې يې لاسونه ګواکې داسې ښورول لکه سرمامور چې به له اېږ سره په اوبو کې ښورولي وي. بيا يې کړس کړس خندا پيل کړه. له دې خندا سره، د هغه څورب او لوی بدن، د هغو کسانو په شان چې له ډېرو خوړو او څکلو تند شوي وي په ځانګړي توګه ريږد بده. هغه تر خندا وروسته وويل:

مهرباني وکړئ، غرمه به له مور سره تېره کړئ.

****

(c) ketabton.com: The Digital Library

۸

یـوه چوپتیـا خـوره شـوه. ګرافینې مېلمنـې تـه کتـل هغـې چې خـوږه موسکا کوله، دا یې هم نه پټوله که مېلمانه همدا شېبه پاڅي، لاړشي او ووځي، هېڅوک به هېڅکله له هغه ګیله هم نه کوي. د مېلمنـې لـور چې خپلـه لمـن لا دمخې را ټولـه کـړې وه، پـه پوښـتنیز غلچـک یـې مـور تـه کتـل، پـه دې وخت کې ناڅاپـه دځنګ لـه کوټـو نـه د نارینـه اوښـځینه چټکو منډو داسې آواز واو ربـدل شـو چې د دوی خـوا تـه را راوان دي. د هغو د یو تن پښه پـه کومـه څوکۍ کې ونښـته او ولوېـد. یـوې دیـارلس کلنې نجلۍ چې د خپلې نازکې او نرۍ لمنې لاندې یې څـه پټ کړي و، په منډه منډه تالار تـه را ننوتـه، خو کلـه چې د تـالار منځ تـه را و رسـېده، ودرېده. داسې ښکارېده چې هغې د خپل تګ اندازه نـه ده لګولې او پـه خپل وخت درېدلې نه وه، ځکه معلومېده چې هغې دالان تـه د را ننوتلو هیله نه لرله. په همدې وخت کې یـوه زده کوونکې چې سوربخن غـاړې کمیس یې پر غاړه و، دګارډ یو افسر، یوه پنځلس کلنه نجلۍ او یـو ژیړ رنګه هلک چې دماشومانو کرتۍ یې پر غاړه وه، د دالان د وره پـه خولـه کې را ښکاره شول. ګراف، پاڅېد، وخوځېد، غـیږ یې پرانیسـته او پـه منډه له راغلې نجلې نه یې لاسونه تاو کړل، په لوړه یې وخندل او چیغـه یې کړل:

- دا هم د ننۍ کالیزې او بنډار خاونده، زما ګرانه ناتاشا!

ګرافینې چې د خورا سخت دریځۍ ځانښودنه یې کوله، وویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

- ګراني، هر کار خپل وخت لري.
هغې خاوند ته مخ ور واړاوه، او وې ويل:
-نتالي، ته هغه ډېره نازه وې.
مېلمني کمکې نجلۍ ته وويل:
- سلام ګراني، جشن مو مبارک شه ! وروسته يې ګراني ته مخ ور واړاوه او زياته يې کړه:
- ډېره ښايسته نجلۍ ده.
تور ستر ګي، لويه خوله ،نه چندان ښايسته نجلۍ خو ډېره خوځنده وه. ښکلي، ماشوم ته ورته اوږې يې چې په منډو کې کميس تر پې ښويېدلی و بربنډې شوې وې، تور، ګونځې ګونځې کاکل يې له تندی نه شا ته وهلی و ، مړوندونه يې نازک او لوڅ وو ، په لنډ پرتوګ کې يې نري خو ډنګر ورنونه يې له ورايه بربښېدل، په داسې حال کې چې د بوټونو بندونه يې پرانتي و ،په دا منګ داسې خوږه او زړه وړونکې بربښېدله چې نور نجلۍ ماشوم او ماشوم لا پېغله نه ګڼله کېږي.
ځان يې د پلار له غېږې راوويست او مور ته يې ور منډه کړه. بې له هغه چې د مور ويناوو ته غوږ شي، ځان يې د هغې پر اوږو ، په پراته تور شال کې ومروړه او په خندا شوه. هېڅ نه و ښکاره چې ولې خاندي، خو په خندبدو خندبدو کې يې په ژولې ژبه د هغې نانځکې په اړه خبرې کولې چې تر خپلې ګونځې شوې لمنې لاندې يې راويسته.
- ګورئ، زما نانځکه، ګو... ر... ئ.
ناتاشا ، نور نه شو کولای خبرې وکړي، هر څه يې تر پامه زيات خندني بربښېدل. په مور يې ځان ور وارتيږه. او داسې په لوړ اواز يې خندل چې ټول، آن هغه وچه او غمجنه مېلمنه هم بې واکه په خندا شوه.
مور يې په يوې ترخه خوله، له ځانښودنې نه په ډک ډول هغه له ځانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

لرې کړه او وې ویل:

- ځه، ځه، له دې ځایه لاړه شه. هغې چې مېلمنې ته مخ ارواوه، وویل:

- دا مې کمکی لور ده.

هغې دکومه شېبې لپاره د مور له تور شاله سر را وویست او تر سترګو لاندې یې د خندا او ژړا په مینځ کې هغې ته وکتل او ببرته یې ژر مخ پټ کړ.

مېلمنې، ځان اړ وګانله چې ددې کورنۍ پېښې ستاینه او دا یې ښه وګڼله چې په یو ډول نه یو ډول د هغې سره لېوالتیا ښکاره کړي، نو هماغه و چې ناتاشا ته یې مخ ور واړاوه او ورته وې ویل:

- وګوره، را ته ووایه، ګرانې ! دا ماشوم (نانځکه) ستاسو څه کېږي، داسې ښکاري چې لور دې ده.

د ناتاشې هغه څه خوښ نه شول چې دغه مشره مېلمنه په غرور خو ،د ماشومانو په ژبې له دې سره غږېږي، نو ځکه یې ځواب ور نه کړ، مګر هغې ته یې برند برند وکتل.

په دې وخت کې، د ځوان نسل ډله، باریس هماغه د ګارد افسر د شهزادګۍ انامیخایلوفنا زوی، محصل- نیکولای د ګراف مشر زوی، او سونیا - د سردار ۱۵ کلنه خورځه او د هغوی تر ټولو کوچنی زوی پتېروشه، ټول په مېلمستون کې ځای پر ځای شول. هغوی په برالا توګه هڅه کوله خپل هغه شور او خوښي چې د هغو له هر غږې نه ورېده په ډېر نزاکت وساتي. دا ښکاره وه چې تالار ته له بلې کوټې نه په تلوار تر راتګه مخکې ،هلته د دوی خبرې او کیسې تر هغه څه او خبرو نه چې دلته د ښار د آوازو ، د هوا د حالتو او د ګرافینې اپرېکسني په اړه کېدې، خورا په زړه پورې وې. هغوی کله نا کله کولای شول یو بل ته ور وګوري او نه یې شو کولای د خپلو خندا وو. مخه ونیسي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوه زلميـان، محصـل او د ګـارد افسـران وو ،هغـوی لـه ماشـومتوبه ملګري، هم منګه او ښکلي وو ،خو يو بل ته هېڅ ورته نه وو

باريس، ښکلی، لوړ او ژيړ ځنې و ، هر غړی يې ډېر ښکلی، يو له بـل سره جوړ، ښکلې ځېره او آرامه طبيعت يې درلود. نيکولای منځنۍ ونه او ورين تندی، ويښته يې ګونځ ګونځ ،پر پاسنۍ شونډه يې د ويښـتو نرۍ کرښه را پيدا شوې وه. د ځوانۍ شور او مستي يې له ځېرې وربـده. نيکولای مېلمستون ته د رارسېدو سره تـک سـور شـو. داسې بربښـېده چې په زړه کې څه کري او ريبي،خو د ويلو لپاره څـه مونـدي نـه شـي چـې وې وايـي، مګـر بـاريس سمدلاسـه، خپلـه آرامتيـا بېرتـه پيـدا کـړه، پـه ډېرې آرامۍ اوتوکماره ژبه يې وويل:

- دا نانځکـه مـور،لا دځوانۍ او پېغلتـوب لـه هغـه وختونـه پېژنـي، چې پزه يې لا داسې کړه شوې نه وه، او که حافظه يې له ده سره ملګرتيـا وکړي کولای شي ووايي چې په دې وروستيو پنځو کالونو کې داسې زړه او ژوبله شوې ده چې سر يې، بې ارادې داخوا اخوا تړې خوځېږي.

هغه چې دا خبره وکړه، ناتاشې ته يې وکتل، مګر ناتاشا لـه هغـه مـخ واړاوه او خپل کشر ورور ته چې سترګې يې د بې غړه خندا لـه زوره سره ورغلې وې،وکتـل. هغـه د هغـه زور لـه کبلـه چـې پـر ځـان يـې راوړی و ، ريږدېده. همدا چې د زغم او توان اندازه يې پـای تـه ورسـېده، د مـور لـه څنګه يې ودانګل او په هغې چټکۍ چې څومره يې پښـو کولای شـو ،لـه مېلمستونه د کوټې پلو ته منډه کړه، خو باريس نه خندل، په داسې حال کې چې موسکا يې پر شونډو خوره وه، مور ته يې وويل:

- مور جانې، داسې ښکاري چې تاسو هم چېرته تلئ، ګاډۍ ته اړتيـا شته؟

مور يې په موسکا وويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

- هو ، ورشه،ورشه، ګاډی برابره کړئ.

باریس په آرامی له تالاره ووت او په ناتاشا پسې لاړ. دوی پسې غبرګ، هغه څورب وړوکی هلک چې، د مېلمستیا دپای ته رسېدو له امله یې په تندي کې د خفګان نښې ښکارېدې، هم ور منډه کړې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۹

د ځوانانو په ډلې کې، د ګرافیني، د مشرې لور نه پرته(چې څلور کاله تر خپلې خور نه مشره وه او د چټو پېغلو چم یې کاوه)، هغه مېلمنه، نیکولای او د ګراف خورځه سونیا هم په مېلمستون کې پاتې وو. تورستر ګې سونیا په ملانرۍ ډنګره، مینا توره څنګوره، تر اوږدو بنو لاندې ملال کاته، اوبدل شوې دوه واره تر سر تاو شوې تورې کوڅې، تاند مخ، نرۍ غاړه، په تېره بیا بربنډو دنګرو لاسونو او دښکلیو مړوندونو ژبړ رنګ یې، له لیمو سره سیالي کوله. په څپه ایزه تګ، دنرمو، ښکلو غړو په چټکۍ او ځیرکتیا خوځېدا، هغه پیشونګوري رایادوو چې ډېر ژر به هغه په یوه شیطانې او دوکمارۍ پشو بدلیږي. پر شونډو خوره موسکا یې په بنډارکې له روانو مرکو او خبرو اترو سره د ګډون دلپوالتیانښه وه، خو هغې د پېغلتوب، اوږدو ګنډبنولاندې غلچک، په سودایي توګه جګړې ته تلونکي د ماما زوی ته ورګنډلی و. د هغې غولونکې موسکا، ان یو شېبه هم څوک نه غولول. ټولو ته څرګنده وه چې هغې له دې کبله پیشو له ځانسره راوړې وه چې په دې پلمه په چټکۍ هغه وتښتي او د ناتاشا او باریس په څېر د خپل ماما له زوی سره له تالاره ووزي او دوی خپل جلا بنډار پیل کړي.

ګراف، مېلمنې ته مخ وراړاوه او خپل زوی نیکولای ته یې په اشارې کې وویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

هوکې، ګراني ! وګورئ، د هغـه همزولی، بـاریس افسـر شـوی او لـه هغه نه غـواړي چې د هغـه ملګرتـوب پرېږدي، نـو ځکـه اوس هیلـه لـري پوهنتون اوما غوندې زوړ پرېږدي او عسـکرۍ تـه لاړ شي. حـال دا چې که ده غوښتلای په ډېرې آسانۍ به هغه ته د بهرنیو چارو پـه وزارت کې ښه غوره او د پام وړ کار پیدا شوی وای. وروسته یې خپلو خبرو تـه پـه پوښتنز ډول دوام ورکړ:

- آخر دا څه ملګرتوب دی؟

مېلمني وویل: هوکې، ویل کېږي چې د جګړې داوربل غږ هم شوی دی.

ګراف وویل:

- هوکې، له پخوا راهیسې دا خبرې کېږي، هو، دا خبرې پـر لـه پسې روانـې دي، دا خبـرې همداسې لـه تشـو خبـرو نـه زیـاتې نـه شـوې او وروسته یې خپله خبره بیا تکرار کړه:

- هوکې، ګرانه ! دا څه ملګرتوب دی چې دهغـه لپـاره سړی دسپرو پوځ ته لاړ شي، هوکې، هوکې؟

مېلمنه مېرمن چې نه پوهېده څه ووایي، سر یې ښورا واوه او چوپـه پاتې شوه.

نیکولای، چې ددې خبرې په اوربدو، سره لمبه شو، ګواکې هڅـه یـې کوله چې غواړي ځان له دې بدنامیو وژغوري، نو غږېې وکړ:

- دا خبرې ملګرتوب پورې اړه نه لري، زه خپله داسې انګېرم چې زه خدای پوځي خدمت ته پیدا کړی یم او له هغه سره مینه لرم.

هغـه دا خبـره وکـړه او دوو نجونـو تـه، مېلمنې او دتـرور لورتـه چې دواړو هغه ته د ستاینې سترګې ګنډلې وې، وکتل.

ګراف وویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

- نن دګروال شوببرت، دپاولوګارد د سواره پوځ د فرقې قوماندان د غرمنۍ لپاره دلته راځي. هغه دلته خپلې رخصتۍ تېروي او بیا هغه هم له ځانه سره بیایي.

هغه خپلې اوږې پورته واچولې او ښکاره وه چې دې خبرې سخت خواشینی کړی دی او غواړي هغه په ټوکو واړوي، هغه وویل:

-ښه نور څه وکړو؟

نیکولای وویل: ګرانه پلاره!

-ما خو درته وویل، که ته په رښتیا ماته پوځ ته د تګ اجازه نه را کوي، پاتې کېږم، خو زه په دې پوهېږم چې له پوځي خدمته پرته بل هېڅ زما د لاسه نه کېږي. له ما نه، نه ښه دیپلومات جوړېږي او نه به دولتي خدمت وکړیپی شم، ځکه زه خپل احساسات پټولی نه شم.

ده چې دا خبرې کولې، د زلمیتوب په یوه ښکلي انداز یې، سونیا او مېلمنۍ پېغلې ته کتل....

زاړه ګراف وویل:

- ښه ده، ښه ورته وګورئ، سر تر پایه سره لمبه او خوټېږي، بناپارت ټول لېونې او سرسام کړي دي، ټول دې سودا اخیستي دي چې دا سړی څنګه له برېد ګیتوبه امپراتورۍ ته رسېدلی دی.

ګراف، پرته له هغه چې یې د میلمنۍ له ملنډو ډکې موسکا ته پام شي، زیاته کړه او وې ویل:

-څه ووایم، خدای دې وکړي.

مشران ټول د بناپارت په هکله غږېدل.ژولیه، د کاراګین لورچې خورې مو سکا یې پر شونډو خوره وه، ځوان رستوف ته مخ ور واړاوه او وې ویل:

- افسوس، افسوس چې تاسو د پنجشنبې په ورځ د ارخاروفو، په

(c) ketabton.com: The Digital Library

مېلمستیا کې نه وئ، .بې له تاسو زه هلته خورا خفه وم.

ځـوان، چې د نجلـۍ دغو ،تومـارکوونکو خبـرو لېـونی کـړی و ،پـه داسـې حـال کـې چـې پـر شـونډو يـې د ځـوانۍ زړه وړونکـې موسـکا راخورېده، ځان هغې ته ور نېږدې او له نورو نه جلا يې له ژولیه سره چې موسبده ،د زړه خواله پیل کړه. د هغه دې ته هېڅ پام نه و چې د رخې هغه چاړه چې دده همدې بې ارادې موسکا تېره کړه وه، د سونیا زړه چې دروغجنه موسکا يې کوله او سره لمبه شوې وه، څنګه پرهر پرهر کړ. هغه، د خبرو په مینځ کې سر لږ پورته کړ او هغې ته يې ور وکتل. سونیا چې نه شو کولای د خپلو اوښکو مخه ونیسي يو مرګنی خو هوسناک غلچک هغـه تـه ورولیـږه او هماغـه دروغجنـه موسکا يـې پـر شـونډو پاځېـده او لـه مېلمسـتونه ووتـه. د نیکولای شوق او ذوق ناڅاپـه ورک شول. هغه په خبرو کې دلومړني ځل په پیدا کېدو ، په ګډۍ له کوټې نه ووت او د سونیا په لټه کې شو.

انا میخایلوفنا ، له کوټې نه وتونکِ نیکولای ته، اشاره وکړه او وې ویل:

- وای، وای، چې ددې ځوانانو راز لکـه پـه تـورو جـامو کـې سـپینه بخۍ ،څومره له ورایه ښکاري ! دماما او ترور لور او زوی تل، اور او اوبه دي.

ګرافینې وویل: هو کې !

وروسته له هغه چې مېلمستون تـه دلمـر راغلـې ځـلا ددغـو ځوانـانو سره ګډه پناه شوه ،ته بـه وايـي ګرافینې غوښـتل هغې پوښـتنې تـه چې دايې پرلـه پسـې سـودايي کړې وه او هېڅچـا لـه هغـې نـه ،نـه وه کړې، ځواب جوړ کړی،وې ویل:

- څومره رنځونه،څومره دردونه او غمونه وزغمل شول چې اوس يـې

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ثمر خوند او خوښي وويني ، مګر رښتيا خبره داده چې اوس تر خوښۍ نه اندیښنې او ویره زیاته ده. هره ورځ ،ورځ تر ورځ وېره او اندیښنې ،ډار او ډار.هو دا دعمر هغه منګ دی چې پېغلوتو او تنکو زلمیانو ته ګوانښ ورپېښوي.

مېلمني مېرمني وویل:

-دا ټول په روزنې پورې اړه لري.

ګرافیني وویل:

-هوکې، رښتیا ده، تر ننه پورې زما ماشومانو شکر د خدای دی ما خپل دوست ګڼي او په ما پوره ډاډ او باور لري.

ګرافیني،هم د نورو زیاترومیندو او پلرونو په څېر تېروتنه کوي اوداسې ګڼي چې ګواکې ماشومان یې له دوی نه هېڅ راز نه پټوي،هغې خپلو خبرو ته داسې دوام ورکړ:

- پوهېږم چې زما د رازونو لومړی محرم به زما لونې وي او نیکولینکا که په خپل اورني او شوقي طبیعت کومه ورځ کوم شیطانت وکړي،ودې کړي، کوم ځوان دی چې نه یې کوي. د هغه شیطنت چې هر څه وي.خو د پترزبورګ دښاغلو هغو ته به ورته نه وي.

ګراف،هره جرړه او سخت کړکېچ،په دې وینا چې ویاړمنه ده، ویاړمنه ده زلمیو !آواره ګڼله، په همدې پلمه چې هر څه به ښه او خورا ښه شي، د خپلې مېرمني د خبرو د ښو ګڼلو لپاره یې وویل:

- هو ،ډېر ښه ماشومان دي، هېڅ ساری نه لري،ګوره،هغوی غواړي دګاردغړي شي.ډېره ښه ده،شي دي ګرانه ! نو څه پروا لري؟

مېلمني مېرمني خبره غبرګه کړه، ستاسو کشره لور څه د ناز ټوټه او دباروته دانه ده.

ګراف وویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

- هوکې !دبا روته دا نه، هغه کټ مټ ماته شوې ده، که څه هم زما لور ده او زما له خوا به يې ستاينه په ځای نه وي، خو رښتيا ، رښتيا دي، هغه به ژر سندرغاړې شي، يو ايتالوی ښوونکي مو ورته ګمارلی دی چې ويې روزي، بله سالومونې (د نولسمې پېړۍ په پيل کې په مسکو جرمنه سندرغاړې) به شي.

- تر اوسه به لا وخته وي، وايي په دې منګ د اواز روزنه، آواز ته تاوان رسوي.

ګراف ځواب ورکړ:

-څنګه وخت دی، هېڅ وخت نه دی، څنګه پخوا زمور مېندو په دولس کلنۍ دیارلس کلنۍ کې ودونه کول.

ګرافينې چې پټه موسکايې پر شونډو خوره او دباريس مورته يې کتل، وويل:

-هغه لا همدا اوس په باريس مينه ده، تاسو ګورئ؟

او وروسته يې ګواکې هغې پوښتنې ته ځواب لټاوه چې تل د دې خيال پرې بوخت و، خبرو ته يې دوام ورکړ:

-نو ګورئ؟ که ما هغه تر سختې څارنې لاندې نيولې وای، په هغې مې بنديز لګولی وای،...خدای پوهېږي هغوی به په پټه څه نه وای کړي(د ګرافينې موخه دا وه چې ښکلول به يې سره) خو اوس زه د هغې په هره خبره او راز پوهېږم.هغه به ما نبام ته راشي او هرڅه به راته ووايي.کېدای شي چې زه هغه ونازوم، دا ښه ده، ځکه ما مشره تر سختې څارنې لاندې نيولې وه.

مشرې لوريې ،ښکلې ګرافينې، وېره، چې موسېده، وويل:

-هوکې ! زه يې چوربل ډول روزلې يم، خو موسکا ،هغه شان چې تل به د وېرې، څېره، ښکلوله دا واريې ښکل نه کړه. برعکس يې دهغې

(c) ketabton.com: The Digital Library

طبیعـت لا پسـې خټـه او رنـګ یـې والوتـه.وېره، پـه ربنـتیا ښایسـته، هوښیاره، په زده کړو کې خورا ښه،دښې روزنې خاونده وه.دهغې آواز خورا خوږ او زړه راښکونکي و ،هغه څه چې هغې وویل ټول ربنتیا او پر ځای،مګر دا عجیبه وه چې ولې مېلمنې او ګرافینې داسې هغې ته مخ ورواړوو چې ګواکې،ولې وېرې داسې خبرې وکړې چې دوی یې نارامه او حیران کړي وو.

مېلمنې وویل:

- هرڅوک تل هڅه کوي،له لومړیو ماشومانو سره له ځیرکتیا او هوښیارۍ نه کار واخلي او په دې توګه کوم ستره چاره چې تر نورو توپیر لري ترسره کړي.

ګراف وویل:

-غاړه بـه نـه بندوم،ګرانـه ! زمـوږ ګرانـې ګرافینـې، وېـره تـر سـختې ځارنې لاندې وروزله،نو ،څه ووایو ؟ او وروسته یې په داسې حال کې چې وېرې ته ،په ستانیزه ښه سترګه کېښکودله، زیاته کړه:

-نو ګوره چې څومره ښه شوه.

مېلمانه پاڅېدل،لاړل او ژبه یې وکړه چې غرمنۍ ته راستانه شي.

ګرافینې د مېلمنو تر بدرګې وروسته وویل:

-دا ځینې هم عجب عـادت لـري چې یـو وار کېناسـتل بیـا دې خدای هغوی پاڅوي.

-

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۰

کله چې ناتاشا ،له مېلمستونه ووتله،منډه يې کړه،خو لـه ګلخانې وړاندې نه لاړه.هغه په ګلخانې کې ودرېده او په کوټه کې روانو خبرو ته دغوږ نيولو په ترڅ کې، باريس ته سترګې په لاره پاتې شوه.نوځکه يې پښې پرځمکه ټکولې، حوصله يې په تمامېدو بريښېده او نېږدې و چې لـه دې کبلـه پـه ژړا شـي چې بـاريس ولـې سمدلاسـه هغـې پسـې نـه دی راوتلی ،خو بالاخره د کوم ځوان دعـادي،ارامو ،خو نـه چټکـو ګـامونو غږ واورېدل شو.ناتاشا په چټکی د دوو ګلدانو منځ تـه ځـان ورسـاوه او هملته پټه شوه.

باريس دکوټې په منځ کې ودرېد ، داخوا هغه خوا يې وکتل،په کوټه يې له لستوني نه خلی وواهه، هينداري ته ورنېږدې او پـه هغـې کـې يـې خپلې ښکلې څېرې ته وکتل.ناتاشې پـه خپـل ګوګـل کـې سـا بنـده او لـه خپـل څـارغی نـه يـې دهغـه څارنـه کولـه.بـاريس،څو شـېبې د هينـداري ترمخې ودرېد ، وموسېد او دروازې تـه نېږدې شو.ناتاشـا غوښـتل پـر هغه غږ وکړي،خو وروسته يې له ځان سره وويل:

-پرېږده چې ما ولټوي.

همـدا چـې بـاريس لـه ګلخـانې راووت،سـونيا پـه خـورا اورنـي او ژړغوني حالت له بلې دروازې راووته.ناتاشـا لـه خپـل هغـه تکل نـه چـې هغـه تـه ورګـام کړي تېره او دا يې ښـه وګڼلـه چې پـه خپلځـار ځـای کـې داسې پټه پاتې شي چې ګواکې کومه کوډګره خولې يې پـر سـر کړې او

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټول هغه څه وينې چې په نړۍ کې تېرېږي، خو هېڅوک دا نه وينې. هغې له دغه حالت نه کوم نا پېژندلی خوند اخيست. سونيا چې تر شونډو لاندې څه ويل د مېلمستون د دروازې خواته کتل. نيکولای، په دې وخت کې له دروازې نه راووت.

نيکولای د سونيا په ليدو، هغې ته ورمنډې کړل او وې ويل:

-سونيا په تاڅه شوي دي؟ د باور وړ نه دي.

سونيا چې سلګۍ وهلې، وويل:

-هېڅ، هېڅ، پرې مې ږدئ، پرې مې ږدئ.

-نه، نه، زه پوهېږم، څه شوي دي.

-ښه ده !ښه ده !چې پوهېږئ، نو ښه به دا وي چې ورستون شي.

نيکولای چې هغه له لاسه راونيوه، وويل:

-سونيا يوه خبره واوره !څنګه ته کولای شي چې په تشو خيالونو ځان او ما دواړه داسې وزوروئ؟

سونيا خپل لاس هماغسې د هغه په منګولو کې پرېښود او ژړا يې بس کړه. ناتاشا چې سا يې په ګوګل کې ټېنګه کړې وه، پرته له هغه چې وخوځېږي، په ځلېدونکو سترګو يې له خپل څارځای نه هرڅه څارل اوله ځانسره يې تصور کاوه:

-اوس به څه کېږي؟

نيکولای وويل:

زما په ژوند کې هېڅ نه دي په کار، يوازې ته ماته هرڅه يې، دا به زه تاته وښيم.

- دغه څه چې ته وايي، زما هېڅ نه خوښېږي.

نيکولای، هغه ځانته رانېږدې او ښکل يې کړه، وې ويل:

-نه به وايم، نه به وايم، سونيا، ما به وښئ. ناتاشا په دې وخت کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

فکر وکړ او وې ویل:

-اخ ! څه خوند کوي، څومره ښه.

کله چې سونیا او نیکولای له کوټې ووتل، ناتاشا هم هغوی پسې ووتله، په خورا ځیرکتیا او پام یې باریس خپلې خواته ته راوغوښت او وې ویل:

-دلته راشه !....دې خواته، دې خواته !

هغې، هغه ګلخانې ته، ددوو سترو ګلدانو منځ ته، هغه ځای ته چې هغه پټه شوې وه، بدرګه کړ.

باریس چې خندا یې پر شونډو خوره وه، هغې پسې روان و.

باریس له هغې وپوښتل:

- دا څه دي چې ما ته یې ویل غواړئ؟

ناتاشا یو ډول وار خطا شوه. دا خوا او هغه خوا یې کتل، نانځکه یې چې هماغلته پرته وه، راواخیسته او وې ویل:

- راشه او زما نانځکه مچو کړه.

باریس په خورا ځیر، د هغې ملالو سترګو او تاندې څېرې ته وکتل، خو هېڅ یې و نه ویل.

ناتاشا وویل:

-نه غواړي هغه مچو کړئ؟ چې داسې ده، نو په ما پسې راځه.

هغې دا وویل او د ګلانو په مینځ کې وړاندې لاړه.

خپله نانځکه یې هلته لرې د ګلانو په مینځ کې وارتېرله، باریس یې بیا له لستونې راونیو او په بنګهاري یې وویل:

- ما ته را نېږدې شه، نور هم را نېږدې !

دهغې په سره شوې څېره کې، دګېنې او بري ګډې ننبسې څرګندې وې، تر سترګو لاندې یې هغه ته کتل، موسکا یې پر شونډو خوره وه،

(c) ketabton.com: The Digital Library

سترګې يې د خوښۍ له اوښکو ډکې وې، په داسې يو غږ چې متې اوربدل کېده، هغه ته وويل:

- نه غواړې ما مچ کړئ؟

باريس تک سور شو او وې ويل:

- څومره د خندا وړ يې.

هغه نور هم هغې ته ورخم شو، څېره يې لا پسې سره او پرته له چې څه وکړي، سترګې په لار پاتې شو.

ناتاشا ناڅاپه د ګلدانو پاسنې پوړ ته ور ودانګل، داسې چې تر هغه نه لوړه ودرېده، لاسونه يې له هغه داسې تاو کړل، چې ډنګر او لوڅ مړوندونه يې د هغه په اورمبرۍ کې سره غوټه شول، وروسته يې په کرار خوځېدا خپلې څنګې شاته واچولې او د هغه شونډې يې مچې کړې. تر مچې وروسته، د ګلدانو په منځ کې، د ګلڅانګو او ګلپانو شا ته ور وخوځېده، د ګلانو شا ته لاړه، سر يې ښکته واچواه او ودرېده.

باريس وويل:

-ناتاشا، تاسو پوهيږئ، چې ماته ګرانه ياست، خو....

ناتاشې ورزياته کړه: تاسو په ما مين ياستئ؟

- هو. مين يم، مګر مهرباني وکړئ، هغه څه ونه کړو چې اوس... څلور کاله نور ...نو هغه وخت به ستا ريباري کوم.

ناتاشا تر لږ فکره وروسته په خپلو تاندو نريو ګوتو وشمېرل:

- ديارلس، څلورلس، پنځلس او شپاړلس، ژبه کوئ ژبه؟ همداسې؟

د خوښۍ او ارامۍ يوې نرۍ موسکا د هغې سره ابشپړلې څېره، لا پسې وځلوله.

باريس ځواب ورکړ: ټينګه ژبه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هو !هو همدا سې !ژبه ده.

نجلی ووېل: د تل لپاره؟ د مرګ تر شیبې پورې؟

خپل لاس یې د هغه په څنګل کې ور واچوه، په کراره او داسې حال چې نیکمرغي یې له څېرې ورېدله، له هغه سره څنګ په څنګ، د مېلمسون په لور وخوځېده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۱

ګرافینه، لـه دې هرکلیو ، دا سې سـتومانه شـوې وه چې نـور یـې نـو مخامخ دهېڅچا دلید و هیله نه لرله ، نو ځکه یې چوپړانـو تـه سپارښـتنه وکـړه چې مبـارکی تـه راتلـونکي را رسـېدونکي مېلمانـه ، دې سـره لـه کتنې پرته ، مخامخ غرمنی ته بدرګه شي.

ګرافینې ، غوښـتل چـې دخپـل ماشـتومتوب دمنـګ لـه خـورلنې ، شهزادګی انا میخایلوفنې سره چې له پترزبورګه د راستنېدو وروسـته یـې لا پـه مـړه ګېـډه لیـدلې نـه وه ، یـو پـه یـو د زړه خوالـه وکـړي. انـا میخایلوفنـا پـه ژړغـونې او مـالګینې ځېـرې ، د ګرافینـې ځـوکی تـه ورنېږدې شوه او وې ویل:

- غـواړم لـه تاسـره سـپینې او دانـګ پېښلـې خبـرې وکـړم. تـه خـو پوهېږې ، چې زما او ستاسو د زړو دوستانو له ډلې نه یوازې یو څو تنه ګوته په شمار ژوندي پاتې دي ، نو ځکه ، ستا دوسـتي ماتـه ډیـره ګرانـه او په هغې داسې ویاړم.

انامیخایلوفنا ، سترګې د*وېرې*خوا تـه وروارولې او چوپـه پـاتې شوه.

هغې ، چې دخپلې خورلندې لاس کېښکود خپلې مشـرې لـور ، وېرې تـه چې لـه ورایـه بریښـېده ، تـر دې نـه کشـره لـور ورتـه ګرانـه ده ، پـه تریـو تندي وکتل او وې ویل:

- ستا شاله په هېڅ سر نه خلاصېږئ ؟ایا ته نه وینئ ، چې تـه دلتـه پـه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کار نه يئ؟ لاړ شه، خپلو خويندو ته ورشه ! او يا....

ښکلې وېرې چې د سپک کړل شوي چا په شان موسېده، خو داسې يې وښوده چې د مور خبرې يې کوم سپکاوی نه دي ګڼلي نو وې ويل:

- مور جانې ! که دې د مخه ويلي وای، زه به هماغه شېبه وتلې وای.

وېره، تردې خبرې وروسته د خپلې کوټې په لور وخوځېدله، خو د کمکۍ کوټې نه د تېرېدو په وخت کې يې پام شو چې دوه ځوانې جوړې د دوو کړکيو مخې ته ناستې دي. هغه ودرېده او له سپکاوي ډکه خندا يې وکړه. ژوليا د نيکولای تر څنګ ناسته وه. نيکولای هغې ته خپل لومړنی ليکل شوی شعر ډالۍ کاوه. باريس او ناتاشا د بلې کړکۍ خوا ته ناست وو. خو کله چې وېره کوټې ته راننوته چوپ شول. سونيا او ناتاشې په ملامتو خو نيکمرغو غلچکونو وېرې ته کتل. دغو دوو مينو نجونو ته کتل، خورا ،زړه رابښکونکې او په زړه پورې وو ،مګر داسې وبر ښېښده چې وېرې، دهغو په ليدو کوم غوره اغېز احساس نه کړ، هغې وويل:

-په وار، وار مې درته ويلي دي چې زما هېڅ شي وا نه اخلئ، مګر تاسو خپله کوټه او خپل هرڅه نه لرئ ؟ددې وينا سره سم يې له نيکولای نه خپله مشوانۍ راواخيسته.

نيکولای چې ښکه په مشوانۍ کې کښېنوده، وې ويل:

- سمدلاسه، سمدلاسه !

ويرې خبرو ته دوام ورکړ:

- ستاسو ټول کړه، ټول، بې ځايه کړه دي. وګورئ !کله چې يوځای او داسې په ډله ايزه توګه مېلمستون ته را ننوتلئ چې ستاسې پر ځای ټول ناست مېلمانه وشرمېدل.

هغه څه چې هغې ويل، ټول رښتيا و ، نو ځکه هېڅ چا هڅه نه کوله

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهغې ځواب ووايي. هغو څلور تنو يوازې په خپل منځ کې يو بل ته تر سترګو لاندې کتل. ويره چې مشوانۍ يې په لاس همداسې په کوټه کې ولاړه پاتې وه، وويل:

-په دې عمر، په دې منګ د ناتاشې او د باريس يا ستاسو د دواړو تر منځ به څه راز وي؟ دا ټولې بې معنې او دملنډو وړ خبرې دي.

ناتاشا له ټولو نه د ملاتړ په ننبه په خورا کرار اواز غږ وکړ:

- ويرې! نو دا تا پورې څه اړه لري؟

داسې برېښېده، چې ناتاشا تر بل هر وخته نن پر ټولو خورا خوږه او مهربانه وه.

ويرې وويل:

-دا خبرې ډيرې احمقانه خبرې دي، ستاسو پر ځای زه په دغو کارو شرميږم. دا څه راز، دا څه خبرې دي؟

ناتاشا يو وار لکه چې اوريې اخيستې وی، وويل:

- هر څوک ځان ته يو راز لري، مورِ کله، ستا او ببرګ په اړيکو کې کله غږېدلې نه يو؟

ويرې وويل:

- زه داسې انګېرم، چې تاسو ځکه غږېدای نه شئ، چې زما په کړو کې هېڅ کله کوم احمقانه څه نه شته. اوس نو صبر وکړئ چې زه مې مور جانې ته ووايم، چې ته د باريس سره څه کارونه کوي.

باريس وويل:

له ماسره د ناتاليا ايلينشينه، اړيکي خورا ښکلي او ښه دي. زه نه شم کولای له هغې هېڅ ډول سر ټکونه ولرم.

ناتاشا په خواشيني سپک شوي او لړزېدلي آواز وويل:

- ښه دي، نور نو بس دي باريسه، تاسو نو داسې ډيپلوماسي مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوي.(د دیپلوماسۍ کلمه دماشومانو تر منځ دهغو په ځانګړې معنې سره دود وه)

ناتاشا چې په چټکۍ او پر له پسې خبرې کولې، ویرې ته مخ ور واړاوه او وې ویل:

-ته به په دې هېڅ کله پوه نه شي، ځکه چې تا ته هېڅوک، هېڅ کله ګران نه و، ته زړه نه لرې. ته پوهېږئ ته څه شي یئ؟ ته مېرمن "دیجینلیس" غوندې یې.(دا نوم ډېر بد نوم و، چې نیکولای پر ویرې اښنې دی) ستا په تومنه کې تر ټولو نه د خوند چاره، داده چې نور وزوروې، اوس ځه، څومره دې چې توان رسي، ببرګ ته نازونه کوه.

- هر څه چې وي په مبلمستیاوو کې زما ستر ګې په بډایو ځوانانو پسې نه چورلېږي..

په همدې وخت کې نیکولای خبره واخیسته او وې ویل:

ښه ده ویرې! څه دې چې زړه غوښتل هغه دې وکړل، څومره دې چې بد او ښکنځل زده وو، هغه دې ټولو ته وویل، ټول دې تر سپږمو راوستي دي.

نیکولای تر یوې شېبې ځنډه وروسته ټولو ته بلنه ورکړه او وې ویل:

- درځئ چې ځو، نور نو خپلې کوټې ته ولاړ شو.

هغوی څلور واړه، د مرغانو د یوې ترهبدلې ډلې په شان یو ځای پورته شول، وخوځېدل او له کوټې ووتل.

د هغو د پاڅېدو سره یو ځای ویرې غږ وکړ:

- دا زه وم چې سپکې سپورې مې واوربدې، ما چا ته سپکې سپورې نه دي ویلي.

له کوټې نه بهر د مستو خندا وو کړسهاري په منځ کې دا غږ اوربدل کېده چې ویل یې:

(c) ketabton.com: The Digital Library

- مېرمن دیجینلیس، مېرمن دیجینلیس.

ښکلې وېرې، چې پر ټولو ناوړه او بد اغېز ښندلی و، وموسېده، او بې له هغه چې ددې په اړه شویو ویناوو ته پام وکړي، د هینداري مخې ته ودرېده، خپلې څنې او شال یې جوړ کړل او د خپلې ښکلې بشړې په لیدلو ،له پخوا لا سړه او آرامه شوه.

په مېلمستون کې خبرې اترې او مرکې تودې وې.

ګرافینې رستوا وویل:

آه ګرانې ! زمونږ په ژوند کې هر څه داسې د خوښۍ او هیلو وړ نه دي، زه په ډاګه وینم، داسې خرڅونه او لوبې چې مونږ یې کوو ، ډېر ژر به چاړه اړوکو ته ورسېږي. او کله هم که کلي ته لاړ شو ، فکر کوئ، ته وا مونږ به استراحت وکړو ؟ هېڅکله ! دا ټول ببڅایه ځانښودنې دي، ...او خدای پوهېږي څه لوبې دي ! زه هېڅ نه پوهېږم چې ولې یو ازې زما په ژوند او حال وغږېږو ؟ راځې چې لږ ستا په اړه، ستا د کارونو او دا چې څنګه... ،زه چې کله تاته ګورم آنتې، ته حیرانېږم، په داسې پاخه عمر، مسکو او پترزبورګ ته تګ راتګ کوي، دلته او هلته ګرځي، ټول وزیران ګوري او کتنې ور سره کوي، دا څنګه یې حوصله لري؟ زه په رښتیا نه پوهېږم، چې دا ټولې چارې ته څنګه سرته رسوئ؟ اوس ماته ګوره ! زه خو یو هم نه شم کولای.

شهزادګۍ انا میخایلوفنې ځواب ورکړ:

اخ ! ګرانې ! خدای دې نه کړي چې په تا راشي، له داسې یو زوی سره چې د لمانځنې تر پولې در ته ګران وی، بې پناه، بې پلاره، په غمونو او خواریو کې ډوبه، کونډه او یوزاې پاتې شي.

وروسته یې لږ په ویاړ سره دوام ورکړ:

-په دغه حالت کې انسان هر څه زده کوي، د ژوند سختیو ما ته ډیر

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه را زده کړل. هر کله چې د دغه لويانو نه د يوه ليدو ته اړيږم، يو يادښت ورته ليکم:

فلانی سردار ه هيله لري له تاسو سره وګوري... بيايې خپله څارم، که يې ځواب را نه شي، دويم ځل، درېيم، څلورم ځل همداسې تر پايه پورې لنډه دا چې دومره او تر هغه پورې ليکونه او غوښتنې ليکم، چې زما غوښتنه ترسره شي. هېڅ په دې فکر نه کوم چې هغوی څه فکر کوي.

ګرافيني وپوښتل:

- ښه دا را ته ووايه چې د بورنکا(باريس) کارونه دې څنګه جوړ کړل؟ ښه، زوی خو دې اوس د ګارد افسر کړ، خو زما نيکولای جان، همداسې يو ساده افسر ګوتې پاتې دی. هغه هېڅوک نه لري چې غمخور يې شي. له تا سره په دې برخه کې چا مرسته وکړه؟

شهزادګی انامیخایلوفنا، ټول هغه سپکاوي چې دې خپل هدف ته درسېدو لپاره، ليدلي وو، چور هېر کړل او په ډېرې مينې يې ځواب ورکړ:

-سردار واسيلي! هغه له ما سره ډېر مهربانه و، زما تر غوښتنې وروسته يې سمدلاسه، پخپله له ټولواک سره په دې اړه خبرې وکړې....

ګرافيني وپوښتل:

- دا را ته ووايه چې سردار واسيلي به ډېر زوړ شوی وی؟ ما له هغه وخته چې د رومانخوف په کور کې مو، هغه نندارې ښودله، بيا نه دی ليدلی. داسې ګومان کوم چې زه به يې چور هېره کړې يم. او په يوې موسکا يې په ياد راوړل او وې ويل:

- هغه، هغه وخت يې په ما پسې ډېرې منډې وهلې او رانه تاوېده راتاوېده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

انامیخایلوفنا ځواب ورکړ:

نه، هماغه شان چې و، هماغه شان و. هماغه شان مهربان او مېلمه پال دی. لوړ دریځ ته رسېدلی، خو د پخوا په څېر ساده او خوږ دی او غوره کې شوې نه دی. هغه ما ته وویل:

-ګرانې شهزادګی! ډېر زورېږم چې تاسو ته ستاسو د شان وړ خدمت نه شم کولای.

هغه تل ما ته دا خبره تکراروله:

-تاسې یوازې او یوازې ماته سپارښتنه وکړئ. نه، نه، هغه خورا ښه سړی او مهربانه خپلوان دی.

مګر ناتالیا !ته خو مې له زوی سره، زما په بې پایه مینې ښه خبره یې، ګومان نه کوم چې داسې کار به نه وي چې زه یې د هغه د نیکمرغۍ لپاره ترسره نه کړم.

انامیخایلوفنا، خپل غمیزه سندریزه بڼه لږه بدله کړه او په غمجن ټیټ آواز یې دوام ورکړ:

-وایي تشه لاسه ته مې دښمن یې، تش لاس له مانه هم د بخت مرغه الوزولی دی. ما چې هر څه درلودل، په دې دعوا مې خرڅ کړل، پایله یې هم هېڅ ښکاره نه ده. ته یې تصور هم نه شې کولای. همدا اوس یوه ټنګه، یوه ټنګه د هغې په رښتیانۍ معني سره نه لرم. آن نه پوهېږم چې باریس ته کالي په څه واخلم. هغې خپل دستمال له جیبه را وویست او په ژړا شوه. دا اوس پنځه سوه روبلو ته اړتیا لرم، خو په جیب کې له ۲۵ روبلو نه زیات څه نه لرم. ته نه پوهیږئ چې خدای په ما څه بدمرغۍ رواستې دي، زه په دغه حالت کې یم. یوازې او یوازې یوه هیله لرم، هغه هم ټول امید ګراف کیریل ولادیمیرووېچ ببزاوخوف ته دی او بس. که هغه هم د خپل دیني زوی لاس نیوی ونه کړی، د هغه د خرڅ غم و نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوري، ته خو پوهيږئ چې هغه دباريس دينې پلار دی. کـه دا کـار و نـه شي، ټولې خواری او زاری به مې اوبه يوسي. ځکه ما وويل چې آن هغـه ته کالي او د اړتيا وړ شيان هم را نيوای نه شم.

- ګراف همداسې ژړل او په چوپه خوله يې د څه په هکله فکر کاوه.

شهزادګی ووي:

- زياتره وخت داسې فکر کوم، کېدای شي دا ګناه وي، پوهېږم، امـا څـه وکړم؟زيـاتره وخـت فکرکـوم چـې سـردار، کـبريل ولاديميـرووپچ ببزاوخوف يوازې ژوند کوي...دا د دومره شـتمنی...د څه پـه تمـه ژونـد کوي؟ په دې عمر،هغه ته له ژونده يو درونـد پېټـی جـوړ شـوی دی، خـو زما د باريس لپاره ژوند نوی پيل کېږي.

هغې خپلې خبرې اوږدې کړې:

- کېدای شي، هغه خپل دينې زوی باريس ته يـو څـه پرېږدي. يـو څـه شتمني.

ګراف پاڅېده، خدای ښه پوهيږي، زمـا ګرانـه !بـاور مـې نـه شـي، دا بډای او مخور خلک ډېر ځانخوښي دي،خو سره له دې هم زه لـه بـاريس سره پـه ګډه ورځـم او خپلې ټولې ستونزې پـه سـپينه او پـه ډاګـه ورتـه وايم. پرېږده هر څه چې وايي وايي دې. که رښتيا ووايـم اوس مـې د زوی ژوند دې خبرې پورې اړه لري.

تردې خبرې نه وروسته وخوځېده او وې ويل:

-اوس دوه بجې دي، ډوډۍ په څلورو بجو خوړل کېږي، وخت شـته کولئ شم ورشم.

د يوې پترزبورګی چټکې مېرمنې په توګه چې بايـد څنګـه لـه وختـه ګټه واخلي،انا ميخايلوفنا څوک خپل زوی پسـې ولېږل او لـه هغـه سـره ګډه دا هم ووته.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغې ګرافینې ته چې تر دروازې پورې یې دا بدرګه کوله وویل:

- د خدای په امان ګرانې ! او په داسې زاړه ډوله یې چې زوی یې وا نه وري ور زیاته کړه:

ګرانې ! دعا به راته کوئ چې بری مو په برخه شي.

ګراف، هم چې د خوړنتون تر وره پورې بدرګې ته راغلی و ، وویل:

-ګرانه ! تاسو د ګراف کبریل ولاد یمیرو وییچ دیدن ته ځئ؟ که یې طبیعت جوړ و ، نو زما له خوا پیر، هم ډوډۍ ته را وبولئ. پخوا به هغه زمور کره راته، له ماشومانو سره به یې د نڅا بندارونه جوړول، هرو مرو یې را وبولئ، ګرانه !

اوس به نو ګورو چې تاراس به نن مور ته څه نوي راوښیئ، (یعنې آشپز تاراس څه نوي پخوي) وایي نن مور ته داسې ډوډۍ را کوي، چې لا تر اوسه آن د ګراف ارلوف په کورنۍ کې هم چا خوړلې نه ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۲

ګرانه باریسه !

دا خبره انامیخایلوفنا هغه وخت خپل زوی باریس ته وکړه چې ددوی ګاډی، له سَواري(دغنمو پاتې برخه) نه په پوښلې کوڅې تېره او د ګراف کېریل ولادیمیروویچ ښزاوخوف د کور لوی انګړ ته ورننوته.

مور خپله خبره تکرار کړه او خپل زوی ته یې وویل:

ګرانه باریسه !

بیا یې خپل لاس له نري، زاړه، پراخ بارانې کوټه راوویست او په ډېرې خواخوږۍ یې د زوی پر لاس ورکښښود.

- ګرانه باریسه، مهربانه او ځیرک اوسه. هر څه چې نه وي، ګراف کېریل ولادیمیروویچ ستا دیني پلار دی، ستا راتلونکی ژوند، هغه پورې تړلی دی. دا په یاد ولره ګرانه، له هغه سره مهربانه اوسه. زه پوهېږم که ته وغواړې، ته همداسې کولای شې...

زوی یې ډېر سوړ ځواب ورکړ:

کاشکې په دې ډاډه وای چې دا ټولې خبرې له سپکاوي او خواري نه پرته بل څه پایله لري، ښه به وای. اوس بې غمه اوسه، ځکه ما له تا سره ژبه کړې، نو دا کار ستا د خیال د ساتنې لپاره کوم.

که څه هم ساتونکي د کوم چا پرتمینه ګاډی، د وره په مخ کې ولاړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولیده، مور او زوی یې چې د ځان له پېژندګلوی پرته ،مخامخ له هیندارو نه کټاره شوي دهلیز ته چې دواړه خواو وې یې په تاقچو کې په ابنسودل شویو مجسمو ګانې شوې وې،ورننوتل،په څار څار وڅارل.هغه د شهزادګۍ زوړ کوټ ته په پوښتنیز غلچک وکتل، او وې پوښتل:

- د چا لیدو ته راغلي یاست؟ د شهزادګیو که ګراف؟ ساتونکی همدا چې پوه شو چې دوی د سردار دیدن ته راغلي دي،وې ویل:

- د والاحضرت حال نن ښه نه دی، هغوی هېڅ څوک نه مني.

باریس په فرانسوي ژبه وویل:

- چې داسې ده، نو ځئ چې بېرته ځو.

مور یې بیا لاس د هغه پر لاس ور کښښود.ګواکې غوښتل یې چې په دې ډول هغه آرام او یا پاتې کېدو ته وهڅوي. تر هغه وروسته یې په زاري وویل:

- زما ګرانه !

باریس چوپ شو، بې له هغه چې کوټ وباسي، بیا یې په پوښتنیز بڼه مور ته وکتل.

انامیخایلوفنا، په ډېره نرمه او مهربانه ژبه ساتونکي ته وویل:

- پوهېږمه قربان ! پوهېږمه چې سردار کېریل ولادیمیرووېچ، ډېر ناروغه دی... زه اصلا د همدې لپاره راغلې یم، زه یې خپلوانه یمه... زه نه غواړمه هغه نا ارامه کړمه،قربان...زه یوازې غواړم، سردار واسیلي سرګیوویچ وګورم. هغه خو همدلته ولاړ دی؟ هیله لرم چې هغه ته ووایاست، مهرباني وکړئ.

ساتونکي په ډېرې بې پروایۍ ،بړوسه څېره او تریو تندي هغه پرې چې څه شي پورې پاس تړلی و، کش کړ، مخ یې واړوه او هغې چوپړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته چې اوږدې جوړابې، بوټ اولنډ کوټ يې اغوستی و او له دويم پوړ نه په زينو کې په چټکۍ راښکته کېده، غږ وکړ:

- شهزادګۍ دروبتخکايا، د سردار واسيلي سرګيوويچ ديدن ته راغلې ده.

مورد خپل وريښمين ،رنګ کړل شوي کوټ ګونځې سمې او ځان يې په مخامخ ديوال کې لګېدلې لويې هينداره کې ښه وڅاره، دهغې، هغه بوټونه په پښو وو ،چې پوندې يې سوليدلې وې، په ډبرې چتکۍ پورته پر هغې زينې پورته وختله چې په قالينو ښکلې شوې وه.

بيا يې دخپل زوی د آرامولو لپاره د هغه پر لاس، لاس تېر کړ. دې لاس تېرونې، نه يوازې د هغه د ارامۍ بلکې زوی ته دا هم وريادول چې:

-ګرانه ! په يادہ لره چې له ما سره دې ژبه کړې وه؟

زوی يې سترګې ښکته واچولې او همداسې په کراره په هغې پسې روان و. دوی هغه دهليز ته ورننوتل چې يوه دروازه يې د سردار واسيلي کوټې ته د ورننوتلو لپاره ځانګړې شوې وه.

کله چې مور او زوی د دهليز منځ ته رسېدلي وو او غوښتل يې له هغه سپين ږيري چوپړه چې ددوی هرکلي ته پاڅېدلي و، د واسيلي کوټې ته د ننوتلو دلارې پوښتنه وکړي، ديوې دروازې يو برنجي لاستی وچورليد او سردار واسيلي چې د بخملو کورنۍ کالي يې اغوستي، پر ټټر يې يو ستوري لګېدلی، له يو تور څېړي نارينه سره مل د باندې راووت. دا سړی په پترزبورګ کې پيژندل شوې ډاکټر، ډاکټر لورن و.

سردار واسيلي وويل: نو، همداسې ده؟آه !

ډاکټر چې لاتينی کلمات يې په فرانسوی لهجې د(ر) توری يې په

(c) ketabton.com: The Digital Library

(غ) ادا کاوه، وویل:

-زما سرداره ! انسان واجب الخطا دی.

-ډېر ښه !ډېر ښه !

سـردار واسـیلي، د انامیخایلوفنـا او د هغـې د زوی پـه لیـدو سـره دملا په خمبدو ،له ډاکټر سره خدای په امانې وکړه او بې له هغه چې څه ووایي، په پټه خوله، په پوښتنیز حالت هغوی تـه ورنېږدې شو. د زوی یې دې ته پام شو چې څنګه دمور پـه سترګو کې، ناڅاپه د یو ژور غـم نښـې را څرګنـدې شـوې، خو سـره لـه هغـه هـم دده پـر شـونډو یـوه نـه خوځېدونکې موسکا رانښکاره شوه.

انا میخایلوفنا ، ګواکې چې د سردار واسیلي سوړ او لـه سپکاوي ډک کتل یې نه وي لیدلي، وویل:

-هوکې ! ، پـه څه لـه خواشینۍ نه ډک وخت کې مو لـه سـردار سره دیدن په برخه شو ، په هر حال د ګران ناروغ روغتیا څنګه ده؟

سـردار واسـیلي پـه پوښـتیونېزه څېـره او د تعجـب تـر حـده پـورې لومړی انا میخایلوفنا او وروسته د هغې زوی باریس ته وکتل.

باریس، پـه درنـاوي تیـټ شـو. سـردار د بـاریس دې درنـاوي تـه هـیڅ ځواب ورنه کړ، خو انامیخایلوفنا ته یې مـخ ورواړو او دهغـې پوښـتنې ته یې دسر اوشونډو پـه خوځـبدا داسې ځواب ورکړ، چې دنـاروغ حال خورا کړکېچن او وحشتناکه دی.

انا میخایلوفنا ، په حیرت، ووېل:

-عجبه ده؟داڅنګه کېدای شي؟ خورا وحشتناکه ده.

تر دې وروسته یې په داسې حال کې چې خپـل زوی بـاریس تـه اشـاره کوله، وویل:

-دا زما زوی دی، هغه غوښتل خپله له تاسو نه مننه وکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

باریس یو ځل بیا د درناوي په نښه سر ټیټ کړ.

خو مور یې یادونه وکړه:

-ګرانه سردار ه باور کوئ او کنه؟مورِ هېڅکله هغه څه هېرولئ نه شو چې تاسو زمورِلپاره تر سره کړي دي.

سردار واسیلی چې دخپل کمیس غاړه جوړوله، په هغه ادا او اواز چې په مسکو کې د انامیخایلوفنا د ملاتړ لپاره څرګنداوه او تر هغه لا زیات څه چې په پترزبورګ کې یې د اناپالوفنا په بنډار کې څرګند کړی و ،وویل:

-ډېر خوشاله یم،هغه څه مې کړي چې ستاسو د خوښۍ سبب شوي دي.

په دې وخت کې یې باریس ته مخ وروړوه اوزیاته یې کړه:

-ډېر خوښ یم چې تاسو دلته خپلې رخصتۍ تېروئ؟نښه به داوي چې په خپلو کړو کې زیارمن،بې ساری او رښتین واوسئ.

باریس،پرته له هغه چې یا د سردار له ځېرې ژبې نه خپه شي،یا په خپله وینا کې له هغه سره د خبرو کومه نښه څرګنده کړی،په خورا آرامۍ او ادب ،چې آن د سردار پام یې هم ځانته وروړوو ،په ځیر هغه ته کتل،ځواب یې ورکړ:

- ګرانه والاحضرته ! فرمان ته سترګې په لاره یم، چې خپلې نوې دندې ته لاړ شم.

- تاسو له خپلې مور سره اوسېدلئ؟

- نه، زه دګرافینې رستوې، په کور کې ژوند کوم. خپلې خبرې یې،بیا حضرت سردار، په ویلو پای ته ورسولې.

انا میخایلوفنا وویل:

- دا هماغه ناتالیا شین شین ده، چې له ایلیه رستوف سره یې واده

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړی دی.

سردار واسیلي په خپل هماغه نا سند ریزه آواز وویل:

- پوهېږم، پوهېږم، خو زه هېڅکله په دې پوه نه شوم، چې څنګه ناتالیا دا ومنله، چې له دغه ناولی ابرِ سره واده وکړي، هغه خو یو سرسامه او ورځ چاری سړی دی. ما اوربدلي، چې جواري (قمار) هم کوي. انامیخایلوفنا چې یوه داسې خوږه موسکا یې په شونډو خوره وه چې ګوا کې دا نبه پوهېږي چې ګراف رستوف، دهمدغه شان قضاوت ورډی، مګر دا د خوار بوډا دخیر غوښتنه کوي ،وویل:

-هو، مګر هغه ډیر مهربانه سړی دی، ګرانه !سرداره !

ګرافینې، ترڅو شېبو چوپتیا وروسته، په داسې حال کې چې دهغې په ژړغوني څېره کې د یو ژور غم نښې را څرګندې شوې ،وویل:

- اوس ډاکټران څه وایئ؟

سردار وویل:

-دومره هیله نه لري.

- ما غوښتل یو ځل بیا دهغې مهربانۍ له امله مننه وکړم، چې له ما او باریس جان سره یې لرله.هغه خو دهغه دیني پلار دی.

هغې دا خبره په داسې یوه ژبه وکړه چې ګوا کې دا خبر به سردار واسیلي خورا خوشاله کړي.

سردار واسیلي چې په درنو خیالونو کې ډوب و ،وروځې لږ څه برندې کړي. انا میخایلوفنا داسې وانګېرله چې سردار له دې وډار شو چې په هغې کې د سردار ببزاوخوف په میراث کې دبل سیال نښې ویني، نو ځکه یې د هغه د خیال د آرامولو لپاره په تلوار وویل:

- که له ماماجان سره زما د زړه له کومې مینه او خواخوږي نه وای (هغې دماما جان کلمه په ډیر ډاډ او نبه وویله) ... زه د هغه په طبیعت نبه

(c) ketabton.com: The Digital Library

پوهېږم، مهربانه، مخامخ. مګر له شهزادګانو پرته اوس بل څوک دهغه په شا او خوا راټول نه دي، هغه ټول ځوانان او بې تجربې دي... خپل سر يې سردار ته ور وړاندې کړ، او په زګېرويز غږ يې وويل:

- سرداره، دا راته ووايه چې وروستني دیني مراسم يې پر ځای کړي دي؟ دا وروستی شيبې خورا درنې او دپام وړ دي. که رښتيا يې حال دومره خراب وي، بايد هرو مرو هر څه په ځای او چمتو شي. موږ ښځې بايد ،سردار... تر يوې خوږې او مالګينې موسکانه وروسته دوام ورکړ:

- ګرانه سرداره ! دا موږ ښځې تل پوهيږو چې دا خبرې څنګه وويل شي. دا پر ما پورده چې هغه بايد ووينم، که څه هم دا کار به زما لپاره خورا درونده او ګران وي، خو زه د ژوند د ترخو د زغملو سره روږدې شوې يمه.

سردار د هغې په نيت ښه پوه شوی و او په دې هم پوه شوی و چې بياهم لکه دا ناشيريره دمبلمسيتا په شان داوار هم له انا ميخا يلوفنا نه ځان ژغورل څه اسانه خبره نه ده. هغه وويل:

ګرانې ! انا ميخايلوفنا ! تاسو فکر نه کوئ چې د دغه شان يوې کتنې زغم به هغه ته ډير ګران نه وي؟ ښه به دا وي چې تر مابنامه پورې صبر وکړو ، ډاکټران د ښه حالت اټکل نه کوي.

-ګرانه سرداره ! په دغه شان شيبو کې بايد د صبر خبرې و نه شي. لږ فکر وکړئ، خبره د هغه د روح په ژغورنه کې ده، اخ، دا د يوه مسيحي لپاره يو پور دی.

د کوټې په هغې کوزنی خوا کې يو ورپرانيستل شو ، د سردار د خورځو نه، يوه تړې راووتله. دې شهزادګې غمجنه او سړه څېره درلوده. د هغې ټټر خورا لوړ او د هغې اوږدې ملا له پښو سره هېڅ انډول نه درلود.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سردار واسیلي هغې ته مخ ورواړاوه او وې پوښتل: هغه، څنګه دی؟

شهزادګۍ، انامیخایلوفنا ته داسې وکتل لکه یوې پردۍ ته چې ګوري، خو وې ویل:

- حال هماغه شان دی چې و، خو له هغه شر او شور نه چې دلته دی تاسو څه انتظار لرئ؟

انامیخایلوفنا چې یوه نا لیدونکې موسکا یې پر شونډو خورولې، په کراره د سردار خورځې ته ورنږدې شوه او وې ویل:

-آخ ګراني! هېڅ مې و نه پېژندلې.

تر هغه وروسته یې دسترګو په یوې ادا او خواخوږۍ وویل:

-زه له تاسو سره د بابا په چوپړ کې د مرستې لپاره راغلې یم، زه تصور کولای شم چې تاسو څومره زغم ګاللی دی.

شهزادګۍ، بې له هغه چې ځواب ورکړي، آن کومه موسکایې هم پر شونډو ونه لیدل شوه، هماغسې سمدلاسه ووته.

انا میخایلوفنا، دستکش له لاسه وویستل، دیو ګټندوی په شان پر لاستي لرونکي څوکۍ کې کېناسته او سردار واسیلی ته یې بلنه ورکړه چې د دې تر څنګه کېنې.

هغې په خندا خپل زوی ته وویل:

- باریسه، زه ګراف ته ورځم او ته به پیښې، ته ورشې. ګرانه! هغه ته درستوف دکورنۍ دمبلمستیا خبر هېره نه کړئ. بیا یې مخ سردار ته ور واړاوه، او وې ویل:

هغو غرمنۍ ته وربللی دی، خو فکر نه کوم چې ورشي.

سردار چې ښکاره د طبیعت یې خوراګډوډ شوی، وویل:

برعکس ډېر به خوشحاله شم چې ما له دې ځوانه وژغورئ، هغه چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوږې پورته اچولې زياته کړه:

ټوله ورځ دلته راته ناست وي، ګراف يې هېڅکله پوښتنه نه ده کړې. ځوان چوپړ ،ښکته خواته وخوځېد او له بلې زينې نه يو پوړ پورته لاړ او پيتر کېريلوويچ يې بدرګه کړ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۳

پېير، ونه شو کړای ځانته په پترزبورګ کې دريځ پيدا او خوښ کړي او په رښتيا د کومې وژنې په تور، مسکو ته وشړل شو. هغه کيسې چې دده په اړه، د سردار رستوف په کور کې شوې وې، ټولې رښتيا وې. هغه په هغې ډله کې ګډون درلود چې د پوليسو سرمامور يې له اېرسره ترلې و. دی دا څو ورځې کېدې چې مسکو ته راغلی او دتل په شان د پلار کره مېشت او استوګن و. کـه څـه هـم ده تصـور کـاوه چـې پـه پترزبورګ کې دده له کړو او کيسو ټول مسکو خبر او هغه ښځې چې ده تـه پـه ښـه سـترګه نـه ګـوري او لـه پـلاره يـې راتـاو دي، لـه دغـو ټولـو نېمګړتيـاوو نـه بـه پـه ګټـې اخيسـتو سـره پـلار دده پـر وړانـدې ولمسوي، مګر بيا هم مسکو ته په رارسېدو، مخامخ د پلار کور تـه لاړ. هغه کوټې تـه چې پـه دودیزه توګـه بـه هلتـه شـهزادګانې يعنـي د سـردار خـورځې نا سـتې وې، ورننـوت. ده لـه هغـو سـره يـې سـترې مشـې وکړه. هغوی دري تنه وې. او دري واړه پـه اوبدلو او دکتـاب پـه لوسـتلو بوختې وې. مشره هغـه يـې چې انـا ميخايلوفنـا تـه ور وتلې وه، پـه لـوړ اواز نوروتـه کتـاب لوسـت. منځنـۍ هغـه يـې، چـې نـرۍ، مـلا لرلـه، د سـپېځلتيا لېوالـه او چټـه ځېـره پېغلـه وه، دوو کوچنيـو خويندو څـه اوبدل، دواړه ښکلې او زړه راښکونکې وې، خو ددوې يو ازينې تو پير هغه خال و چې د يوې پر شونډو وېده و.

دې خال د هغې ځېرې تـه مالګينـه او زړه وړونکې ښـکلا ښـلـه. لـه

(c) ketabton.com: The Digital Library

پېير سره دهغوی ليدنې داسې حالت درلود چې ګواکې څوک لـه اديرې نه کوم راتښتېدلی مړي او يا دکوم نري رنځ له ناروغ سره مخامخ شوی وي.مشرې شهزادګۍ،د هغه په ليدو ، له لوستلو پاتې او له وېرې نه په ډکو سترګو يې هغه ته په وحشت کتل. کمکې خور چې پر شونډو يې خال نه لاره، کټ مټ د مشرې خور په شان حيرانه وه ،مګر تر ټولو ځوانۍ خور چې خال او موسکا يې پرشونډو وو ،ددې لپاره چې خپله خندا پټه کړي، سر يې لا پسې تيټ کړ، هغې ځکه خندل، چې تصور يې کاوه، راتلونکې رارسېدونکې شيبې بـه ډېرې خنـدنۍ وي....پـه دې وخت کې پېير وويل:

- سلام !د ترور لور، اوس مې شاله ،نه پېژنئ؟

- زه تاسو ډېر ښه پېژنم، خورا ښه.

پېير په ناآرامۍ خو د تل په شان بې تلوسې وويل:

- دګراف روغتيا څنګه ده؟ زه کولای شم هغه وګورم؟

- ګراف له ځاني او روحي پلوه ډېر نا آرامه دی او داسې ښکاري چې تاسو هم اوس پوره هڅه کړې ده، هغه روحا لا پسې په عذاب کړي.

پېير، تکرار کړه:

- زه کولای شم، سردار وويئم او کنه؟

- هو ،کـه تاسو غـواړئ هغـه ووژنئ،ببخې يې ووژنئ،يعنې تکل موکړی چې هغه ووژنئ، هو کولای شئ.

او ددې لپـاره چې هغـه تـه څرګنـده کـړي چې هغـوی بـوختې دي او بوختيايې هم دهغه دپلار لپاره له چوپړه پرته بل څه نه ده،او دی غواړي په خپلو کړو هغوی وزوروي.

هغې خورته وويل:

- ولګـا !تـه لاړه شـه، وګـوره، چې د مامـا جـان شـوروا چمتـو ده او

(c) ketabton.com: The Digital Library

کنه، ځکه دهغه د ډوډۍ وخت دی.؟

ولګا لـه کوټې نه ووتله. پېیر، چې پـه دې خویندو سترګې خښې کړې وې، همداسې ولاړ پاتې شو او تر درناوي وروسته یې وویل :

-ښه ! چې نو داسې ده، زه مې خپلې کوټې ته ځم، هر وخت یې چې د لیدو امکان پیدا شو، ما ته خبر را کړئ.

هغـه ووت، خـو د خـال دارې خـور د خنـدا کړسـهاری، هغـه پسـې انګازې جوړې کړې.

یوه ورځ وروسته، سردار واسیلي راورسېد او د سردار پـه کـور کـې استوګن شو. هغه پېیر، راوغوښت او ورته وې ویل:

- زما ګرانـه !پـه دې پـوهېږئ؟ کـه تـه دلتـه هـم وغـواړئ خپلـو هغـو د پترزبورګ کیسو او ډنډورو ته دوام ورکړې، پای به یې تاته ډېر نـاوړه تمام شي. د سردار نـاروغي خورا بـده نـاروغي ده، دهغـه لیـدو تـه هـېڅ اړتیا نه شته.

له دې نه وروسته، هېڅ چا له پېیر سره څه کـار نـه لاره، ،ټولـه ورځ بـه یوازې همالته په دویم پوړ کې په خپله کوټه کې، مېشت و.

کله چې باریس د هغه کوټې ورغی، هغه په خپله کوټه کـې ګرځېـده، خو کله کله به کوم کونج کې ودرېد، دیـوال تـه بـه یـې داسې ګوانښـونه کول چې ګواکې،د تصور شوي دښمن ټټر په توږه توره وهي.

خو کله به یې چې د عینکـو لـه شـا نـه برنـد وکتل،بیـا بـه یـې پـه ګـام وهلو پیل وکړ، اوږې بـه یـې پورتـه واچولې، لاسونه بـه یـې وښـورول، داسې به غږېده چې څوک به نه پرې پوهېدل،چا ته به یـې ګوتـه نیولـه او ویل به یې:

- د انګلستان خبره پای ته رسېدلې، ښـاغلی پیـت، ملت او خلکو تـه پـه خیانت تورن دی. هغـه لا د پیـت ،د محکومیت حکم بشـپړ کـړی نـه و

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې په دې شببه کې يې ځان دنا پليون پر ځای د اسې تصور کړ، چې له خپلو اتلانو سره يو ځای د (پادوکاله له تنګی ـ دفرانسې او انګلستان ترمنځ پروت سمندر ګی) نه اوښتي او لندن يې لاندې کړی دی. دی دخيالونو په همدې ټال کې زنګښده چې په دې وخت کې يې خپلې مخې ته يو ډنګر، لوړ، ځوان افسر ولید، دهغه په ليدو ودرېد، پېير، باريس، له څورلس کلنۍ نه وروسته نه وليدلی اوچور يې هغه په ياد هم نه و، خو سره له دې يې هم، هغه په خپلې ځانګړې مهربانۍ له لاسه راونيو او په خوږه موسکايې دهغه هرکلی وکړ.

باريس په خوږه موسکا او آرامه ژبه وويل:

- زه مو په ياد يم! له ادې سره د ګراف ليدو ته راغلی يم. مګر ښکاری چې روغتيا يې خورا داند يښنې وړ ده.

پېير چې هڅه کوله، داځوان ورپه ياد اوهغه وپېژني، ځواب يې ورکړ:

- هو، هو، وايي چې حال يې ښه نه دی او د هغه خپل خپلوان هم هغه په کرار نه پرېږدي.

باريس احساس کړله چې پېير هغه و نه پيژاند، خو ده هم دا وړونه ګڼله چې ځان ور وپېژني. مګر بې له هغه چې وشرمېږي مخامخ يې د پېير سترګو ته وکتل. تر يوه پوره ځنډ نه وروسته يې چې د پېير د ګبنۍ او تلوسې سبب شو، وويل:

- ګراف رستوف ورته وويل:

-تاسو ته بلنه ورکړم، نن غرمه دهغو مېلمانه ياست.

پېير په خوښۍ ځواب ورکړ:

- اوهو، هوکې! ګراف رستوف، نو تاسئ د هغه زوی ياستئ؟ايليا؟ تصوريې کوئ، تاسو مې لومړی هېڅ و نه پيژاندئ، يادېږئ مو، چې له

(c) ketabton.com: The Digital Library

مېرمن ژاکو سره، ((د مرغیو غرونو)) ته تلو، له هغه وخته، ډېره موده تېره شوې ده.

باریس چې کراره او له ملنډو ډکه موسکا یې کوله، وویل:

- تاسو تېروتې یاستئ، زه باریس نو مېرم او د شهزادګۍ انا میخایلوفنا دروبځکایا زوی یم، ایلیا، درستوف دپلار نوم دی. د هغه زوی نیکولای نو میرۍ او مېرمن ژاکو خو زه هېڅ نه پیژنم.

پېیر، خپل سر او لاسونه داسې ښورول چې ګوا کې، غومبسو یا میاشو په هغه یرغل کړی وي.

- آه، دا څه وشوه! زه په هر څه کې تېروتلی یم، په مسکو کې خپل او خپلوان دومره ډېر دي چې سړی په کې سرسامه کېږي. ښه نو تاسې باریس یاست... ښه ده چې اوس هر څه روښانه او مور سره پوه شوو. ښه! تاسو د فرانسې په شمال کې د بولونسکې دبندر د عملیاتو په اړه څه وایئ؟ که ناپلیون له سمندرګي نه واوړي، د انګلستان حال به ډېر بد شي، داسې نه ده؟ زه داسې انګېرم چې دا یرغل کېدونکی دی، په دې شرط چې فیلانیوف تېر نه وزي.

- باریس، نه دبولونسکې د یرغل په اړه په څه پوهېده. نه یې ورځپاڼې لوستې چې په دې پوه شي او دا لومړی ځل و چې د فیلانیوف نوم اوري. په هماغه آرامه او له ملنډو نه، په ډکه ژبه یې وویل:

- مور دلته په مسکو کې تر سیاست نه زیات په مېلمستیاوو او غیبتونو اخته یو. هغه څه چې تا یې یادونه وکړه، زه هېڅ نه پرې پوهیږم او دهغو په هکله فکر کوم، ده خپلې خبرې اوږدې کړې:

- په مسکو کې خلک په چغلیو او اپلت ویلو لګیا دي. په دې ورځو کې خو ټول ستا او سردار په اړه خبرې کوي.

پېیر، دخپل اوربدونکي د خیال دساتنې په سودا کې، یوه خوږه

(c) ketabton.com: The Digital Library

موسکا وکړه، په دې وپرېده چې داسې څه يې له خولې ونه وزي چې وروسته يې د پښېمانۍ سبب شي، مګر باريس چې مخامخ د هغه دوو سترګو ته کتل، په ځير، څرګندې او لوړې خبرې کولې، هغه زياته کړه:

- هوکې، مسکو پرته له غيبتـه بل کار نه لري او ټول په دې سودا کې دي چې سردار به خپله شتمني چا تـه پـه ميراث پرېږدي. کـه څـه هم کېداى شي ،هغه له مورِ ټولو نه زيات ژوند وکړي، هغه څه چې زه د زړه له کومې له خداى نه ورته غواړم.

پېير، داومنله او وې ويل:

- هوکې، دا ټول د نه زغم او د خواشينۍ وړ دي.

خو ،له دې وپرېده چې دا ځوان افسر داسې کومو خبرو تـه ور پـرې نه وزي چې بيا خپله په کې بند شي

باريس، چې لږ سور شوى و ، بې له هغه چې خپل غږ بدل کړي تر لږ ځنډه وروسته يې، وويل:

- تاسو داسې تصور کوئ چې اوس ټوله مشغولتيا په همدې کې ده چې هرڅوک، هڅه کوي ،له دغه بډايه يو څه ميراث تر لاسه کړي.

پېير، په زړه کې وويل:

-دا همداسې دي.

- او ما د نا سم تصور د څرګندولو لپاره په لوى لاس غوښتل تاسو تـه ووايم چې تاسو ډېر تېروتلي ياست، که تاسو ما او زما مور په دغـه ډلـه کې شمېرئ، سخت تېروتلي ياستئ. مورِ خورا بى وزله خلک يو ، لږ تـر لږه د خپل ځان په اړه در ته ويلى شم، زه په تېره لـه همدې کبلـه چې سـتا پلار بډاى دى، نـه غـواړم ځـان ستاسو خپلوان وګڼم. زه او مـور مې لـه هغه نه د څه شى هيله نه لرو. اونه دڅه شي د منلو په خيال کې يو.

پېير، تر ډېره وخـتـه نـه پوهېـده ،خو کلـه چې پـوه شـه ،له څوکې نـه

(c) ketabton.com: The Digital Library

راپاڅېد ، په هغې چټکۍ چې دده ځانګړتیا ده ،له قهره په ډکې او تر باریسه لا په سړې شوې څېرې په شرمېدلي اواز وویل:

- عجیبه خبرې دي ! ایا زه ...ښه !چا کولای شو تصور وکړي... زه ډېر پوهیږم...

خو باریس بیا د هغه خبرو ته ور منډه کړه:

- تـه بـه مـا وبښـئ،خو زه خوشـحاله یـم چـی د زړه خبـرې مـې درتـه وکړئ... دا زما عادت دی او هغه دا چې هر څه په ډاګه او سپینه وایم. اوس را تـه ووایـه چـې سـردار رسـتوف تـه څـه ووایـم؟ تاسـو دهغه مېلمستیا ته راځئ او کنه؟

باریس ته وبرېښېده چې یو لوی بار یې له خپلو اوږو ارتېرلی او بل ته یې سپارلی وي،بیا یې د پوره ارامۍ او خوښۍ احساس وکړ.

پېښیر،چې کرار کرار آرامېده، وویل:

- غوږ شه، ته عجیبه سړی یې، هغـه څه چې تا اوس وویـل، ډېر په زړه پورې و ، ډېر، داسې بریښي چې ما نه پېژني. ډېر کلونه وشول چې موږ یو بل نه دي لیدلي... لـه ماشمتوبه... تاسو کولای شئ په مـا ډاډه اوسئ... ، زه ستاسو په تکل ښه پوهېږم، ډېر ښه پـوهېږم. مابه دغـه کـار نـه وای کـړای، زه د داسـې یـوه کـار زړه هـم نـه لـرم، خـو ښـه ده زه ډېر خوشحاله یم چې له تاسو سره مې وپیژندل.تر یوې شېبې چوپیدو نه وروسته یې موسکا پر شونډو خوره شوه او وې ویل:

-عجیبه ده، تاسو زما په اړه عجب تصور او انګېرنه لرله.

وې خندل اووې ویل:

-نوښه؟ په راتلونکې کې به یو بل ښه وپېژنو. د باریس لاس یې کېښکود او وې ویل:

-په دې پوهېږئ کنه؟ ما لا تر اوسه یو وار هم سردار نه دی لیدلی،

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه زه غوښتی نه یم...دیوه انسان په توګه مې، ډېر زړه پرې سوځي،نه پوهېږم، څه باید وکړو؟

باریس چې موسېده، وپوښتل:

- تاسو فکر کوئ چې ناپلیون به وکولای شی چې خپل پوځ له سمندرګی واړوي؟

پېیر، پوه شو چې باریس غواړي خبره بدله کړي، ده چې هم دا غوښتل، نو د بولونسکې د عملیاتو د ګټو او تاوانونو په اړه یې خبرې پیل کړې.

کوم چوپړ راغي او باریس ته یې وویل چې مور دې غواړي. شهزادګی غوښتل ستنه شي. پېیر، چې په ډېرې مینې د خپلو عینکو له شا باریس ته کتل، دهغه لاس یې په کلکه کېښکوده او ژمنه وکړه چې له ده سره د زیاتې آشنایئ لپاره د رستوف مېلمستیا ته ورشي...پېیر،د باریس تر وتلو وروسته ډېر وخت په خپله کوټه کې دا خوا آخوا ګرځېده، نور یې خیالي دښمن په تورو نه ویشت، بلکې د هغه، مهربان، هوښیار او مېرني ځوان له یادو سره موسېده.

هغه شان چې دځوانۍ په پیل کې، په تېره بیا چې کوم ځوان یوازې وي، داسې پېښېږي دهغه هم، د دغه ځوان پر وړاندې په زړه کې یوه مینه پیدا شوې وه او پربکړه یې وکړه چې له هغه سره دوستي پیل کړي.

سردار واسیلي، شهزادګی بدرګه کوله. شهزادګی په یو دستمال، خپلې اوښکې پاکولې او ویل یې:

- وحشتناکه ده، هېڅ تصور یې نه شي کېدای، اما زه په هر شېبه کې چې کېږي، خپل پور ادا کوم. راځم او هره شېبه تر سهاره پورې د هغه پر پالنګ کېنم. هغه باید یوازې پرې نه ښودل شي، هره شېبه ډېره ارزښمنه ده. زه پوهېږم چې سرداران ولې په دې پوهېږي، هیله لرم چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

خدای به خپله رحم وکړي او زه به وکولای شم کومه لاره پیدا او هغوی به قانع کړم. خدای مو مل او مرستندوی اوسه. د خدای په امان ګرانه شهزاده.

سردار واسیلي ځواب ورکړ:

- خدای په امان ګراني!

هغه دا وویل او ببرته تري راستون شو.

کله چې دوی دواړه په ګاډي کې کښاستل، مور زوی ته وویل:

- اخ، اخ، خورا بد حالت کې دی، هغه هېڅوک نه پېژني.

زوی يې وپوښتل:

- زه په دې نه پوهېږم، چې له پېیر سره يې اړیکي څنګه دي؟

- وصیت لیک به هر څه روښانه کړي، ګرانه! زمونږ ژوند هم په هغه پوري تړلی دی.

- مګر ته ولې داسې فکر کوئ چې هغه به مونږ ته هم یونیم څه را پرېږدي؟

-اخ! اخ! ګرانه! دا ځکه چې هغه داسې شتمن او مونږ داسې بې وزلي یو.

- مګر، دا خو پوره دلیل نه شو، خو مورجانې.

مور یو اسویلی وویست او وې ویل:

-ای زما خدایه، زما خدایه، څنګه هغه په عذاب دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۴

کله چې انا میخایلوفنا له زوی سره یوځای د ګراف ولادیمیر وویچ بېزاوخوف، کورته لاړه، ګرافینه (سرداره) رستوا، ډېر وخت یوازې پاتې وه، شېبه په شېبه یې په سترګو دستمال تېراوه. خو په پای کې یې زنګ کېښکود، په خورا ترخه ژبه یې هغې چوپړې ته چې په ډېر ځنډ یې د دې زنګ ته ځواب ورکړی و، وویل:

- وګورم ګرانې، څه شوي دي؟ نه غواړئ دلته خدمت وکړئ؟ بل ځای درته پیدا کړم که څنګه؟.

- د خورلنډې، ډېرې او د سپکاوی تر کچې خواري، د ګرافینې خوا، خورا ورشنه کړې وه، د دغې خواشینۍ اغېز د هغې په حالت کې داسې راخرګند بده، چې هغې به د چوپړانو سره په خبرو کې د «ګرانه» په ځای «تاسو» ویل.

چوپړې ځواب ورکړ:

- ډېره ښېنه غواړم.

- له ګرافه نه هیله وکړئ چې ماته راشي.

ګراف، په درنو چټکو ګامونو، د تل په شان، د یوه ملامت او ګنهکار په څېر خپلې ښځې ته ورغی او وې ویل:

- ښه نازولې ګرافینې! ته پوهیږې ګرانې چې قره قوش به له «ستو له مردیو» سره پاخه کړئ (هغه خواړه چې په شرابو کې پخیږي) ما یې مزه څکلې ده. پېښمانه نه یم، تاراسکا (ددوی اشپز) مې په زر روبله

(c) ketabton.com: The Digital Library

واخیست. ((په هغه زمانه کې چې دغه پېښې انځورېږي په روسیه کې بزګر لـه ځمکـو سـر یوځـای خرڅېـدل او بـډایانو هـر څـوک پـه پیسـو اخیستلای شول-ژباړن)) ارزي! ارزي!

هغـه د خپلـې مېرمنـې څنګ تـه کېناست او د ځوانـانو غونـدې یـې لاسونه پر زنګنو کېښودل، خپل ماش وبرنج څېړې یـې پـه یـو ټکـان سره ګډې وډې کړې او وې ویل:

- زما ګرانې ګرافینې، سپارښتنې کوه!

- هغې چې دهغه پر واسکټ تور داغ تـه ګوتـه نیوله، پـه موسکا یـې زیاته کړه:

-دا څـه شـي دي، ګرانـه؟ دا کېـدای شـي «سـتو لـه مردیـو» سـره وي. هوکې، ګرانه سرداره!، ته را غوږ شه! زه پیسو ته اړتیا لرم. د دې خبرې سره سم د ګرافینې په څېرې کې دغم څېړې را خورې شوې.

- ای زما شهزادګۍ! په دواړو سترګو... په خورا مینې او خواخوږۍ یې له خپل جیبه لوټونه را وویستل.

ګرافینې، خپـل نـازک دسـتمال راوویسـت، هغې چـې دمیـړه د واسکټ، داغ پاکوه، ویل یې:

- نه ګرانه ګرافه!، زما زیاتې پیسې په کار دي. زه پنځـه سوه روبلـه غواړم.

سمدلاسه، سمدلاسه آهـا، کوم یـو څـوک دلتـه شتـه، ده پـه ډېـر ډاډ دهغه چا غونـدې داسې غـږ وکړ چې ګـوا کې د شونډو پـه ښـورېدو بـه سمدلاسه څوک ورته لاس ترنامه شي، او بیا یې غږ وکړ:

-میتینکا ته ووایئ چې دلته راشي.

میتینکا چې دکومې لوبې درنې کورنۍ ماشوم او د سردار پـه کـور کې روزل شوی و او اوس یې د ټولوچارو مشري کوله، په ارامو ګامونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوټې ته راننوت.

ګراف دغه درانه ځوان ته چې کوټې ته راننوتلی و، وویل:

- ګرانه، غوږ ونیسه، زما لپاره به...

او لـږ ځنـډ وروسـته یـې دوام ورکـړ: هـوکې! اوه سـوه روبلـه راوړه، هو! هو! مګر، پام کوه چې هغه د تبرو وار په شان زاړه او څېرې لوټونه را نه وړې. زما د ګرافینې لپاره نوي لوټونه په کار دي.

ګرافینې چې په خواشینۍ اسویلي ویستل وویل:

- هوکې، میتینکا! مهرباني وکړه چې لوټونه نوي او پاک وي.

میتینکا وویل:

- د ګراف حضـورته! سپارښـتنه وکـړئ، دغـه وخـت لپـاره وړانـدې شئ؟

- ښښه غواړم، هیله لرم ووایم... په دې وخت کې یې پام شو چې د سردار سا په تنګېدو شوه، دا تل د هغـه د خواشیني کېدو نښـه وه، میتینکا زیاته کړه:

- تاسو ببخي آرامه اوسئ. که وغواړئ همدا اوس به چمتو شئ؟

- هوکې! هو. همدا اوس یې راوړئ. او ګرافینې ته یې وسپارئ.

کله چې هغه ځوان له کوټې ووت، ګراف په خندا وویل:

- زمـا دا میتینکا د سـرو زروټوټـه ده او جـوړه نـه لـري، هغـه ډېر پـوه سړی دی. د هغه ژبه د «نه کېږي» خبره نه پېژني. زه هېڅکله د «نه کېږي» د کلمې د اورېدو زغم نه لرم، ځکه غر چې هر څومره لوړ وي، پر سر یې لاره شته.

ګرافینې وویل:

اخ، ګرانه! پیسې! ګرافه! څه غمونه دي چې په دې نړۍ کې د دې پیسو له لاسه په زړونو منګولې نه لګوي، زه دغـو پیسـو تـه ډېره اړتیـا

(c) ketabton.com: The Digital Library

لرم.

ګراف وویل:

- زما نازنینې ګرافینې جانې ! ټول پوهیږي چې تاسو څومره لوی لاس او پراخ زړه لرئ.

هغه د خپلې ښځې د لاسونو تر ښکلولو وروسته، د خپل کار کوټې ته ستون شو.

کله چې انامیخایلوفنا د ببیزاو خوف له کوره بهر ته راستنه شوه، د ګرافینې مخې ته پر ولاړ میز، تر یوه نازک دستمال لاندې، پیسې پرتې وې. ټول نوي لوټونه. خو انامیخایلوفنا دې ته پام شو چې د ګرافینې خوا په کوم شي خورا شنه ده.

ګرافینې وپوښتل:

- ښه ګرانې ! وایه څه خبرې دي؟

- اخ، نه پوهیږم چې په څه وحشتناک حالت کې دی، نور نو بې سده دی، حال خورا خراب دی، هېڅوک نه پېژني، زه یوازې یو څو شیبې ورسره کښناستم، دوه خبرې مې هم و نه کړې...

ګرافینې، پیسې له دستمال لاندې را وویستلې، په داسې یو حالت کې چې سره شوه او دغه حالت، ددې د دغه منګ سره، نه ځوانې او نه ډنګر مخ سره ارخ نه لګاوه، وویل:

-تروړې جانې ! ته او خدای چې زما دا سوغات به اخلئ.

انا میخایلوفنا، سمدلاسه په خبره پوه او لږ ددې لپاره ورکړه شوه چې په یوه غوره شیبه کې په خواخوږۍ له ګرافینې غیږ را تاو کړي.

- دا زما له خوا باریس ته ورکړه، پر پرده ځانته دریشي پرې وګنډې.

انامیخایلوفنا چې ژړل، له هغې نه غیږ تاو کړې وه، ګرافینې هم ژړل، دواړو ژړل. هغو دواړه ځکه ژړل چې دوی دواړو ملګرې او دواړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

مهرباني دي، چې دوی دواړه دځوانۍ ملګري دي،دوی ځکه ژړل چې دوی دواړه پر یوه سپک څیز لکه پیسو خپل سپېځلي زړونه اختـه کړي دي او لـه دي کبلـه یـې هـم ژړل چـې د دواړو ځـوانۍ تللـې دي، خـو د اونبکو دې باران دواړو ته خوند ورکاوه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۵

ګرافینـه رسـتوا ،له خپلـو لونـو اویـو شـمېر ډېرو مېلمنـو سـره پـه مېلمسـتون کـې ناسـت وو. ګـراف، ځینـې نارینـه مېلمانـه دخپـل دفترکـوټې تـه بوتلـل اوهلتـه یـې هغـه خپـل ترکي (پیپونـه- دتنبـاکو څښـولو پیـپ) چې پـه ډېر خونـد او رنـګ یـې هلتـه را ټـول کـړي وو ، د هغوی مخې ته کښېنـود.کله کله به ووت، او پوښتنه به یې وکړه:

-راغله کنه؟

ټول دماریا دیمتروفنا اخروسیموا ،راتګ ته چې ،د اعیانو په ټولنه کې (د ګوابنمن ښامار) نوم ګټلی و ،سترګې پـه لاره وو. دغـې مېرمنـې ته، نه د بډایتوب یا ټولنیز دریځ له کبله، بلکې دهغې له ساده ګۍ اوپـه ډاګ ویلـو لـه املـه درنـاوي کېـده. دځـار کـورنۍ ماریـا دیمتروفنـا پېژندلـه، ټـول مسـکو او پترزبـورګ لـه هغـې سـره اشـنا وو او دواړه ښارونه دهغې،کړو ته په حیرت کې وو. ټولو به په پټـه د هغـې پـه سـپین سترګیو خندل او د هغې په اړه به یې ټوکې ټکالې او ملنډې جوړولې، مګر ددې سره سره له یو مخې ټولو د هغې درناوي کاوه.

د ګراف، له لوګیو نه په ډک دفتر کې ټولې خبرې دهغې جګړې پـه اړه راچورلیدې چې تګلاره یې لا د نوامبر پـه میاشت کې خپـره شـوې وه.که څه هم دغه خبرتیا ،لا چا لوستې نـه وه،خـو دهغـې لـه خپربدو ټـول خبر وو.ګراف د داسې دوو تنوپه ګاونډ کې پر څوکۍ ناست و چې ډېر

(c) ketabton.com: The Digital Library

غږېدل او پرله پسې يې پيپونه دودل. خپله ګراف چې نه يې څه څښول او نه يې خبرې کولې، خپل سر کله يو خوا او کله بله خوا تـه تـاواوه. د خپلـو هغو مېلمنو له خبرو نه چې ده خبرو او مرکـو تـه هڅولي وو او د هغـو لـه پيپ څښولو نه يې، چې ده خپله ورته لګولي وو، خوند اخيست.

لـه دغـو دووتنـو مرکچيـانو نـه، يو تن، يـو غيـر پـوځي، نرۍ، ږيـره خريلی، ژيړ رنګی، ګونځمخی سړی و چې زړښت يې پر ځوانۍ لاسبرې کاوه، خو په کالیو اغوستو کې تر ټولو ځوانانو نه مخکې برېښـېده. تـه وا، داسې چې په خپل کور کې ناست وي، پرځوکۍ يې پلتړی وهلې وې، کهربايي پيپ يې د شونډو په کونج کې منډلی و او بې لـه هغـه چې ګـوتې وروړي، هغـه يـې څښـاوه، دود يـې دوداوه او ژوره يـې سـا يـې ويسته.

دابـد ژبـی سړی، د ګرافينـې تـرور زيـي و، زوړ مجـرد او شيشـين نومېده. د هغه د ترخې ژبې کيسې د مسکو په مېلمسنونو کې هر چا اوږدلې وې. هغه له خپلو اوريدونکو سره په ويار او کبر غږېده.

هغـه بـل سړی، تازه اوتانـد د ګـاردپوځي و، چې څېـره يـې ځلېـده، دکـالیو تنـې يـې تړلـې او ويښـتـه يـې پـه ډيـر ځيـر سـره ږمـنځ شـوي وو. کهربايي پيپ يې، د خولې په منځ کې اېښی، په سرو شونډو يې هغه په لنډه، لنډه سا څښاوه او کړۍ کړۍ لوګی يې له نښکلې خولې پو کاوه.

دا هماغه د سيموفسکې د فرقې ساتمن و چې بـاريس بايد لـه هغـه سره فرقې تـه لاړ شي. دا هماغـه څوک و چې ناتاشې، پرخپلې مشرې خور ګرافينې ويرې، د مـلنډو لپـاره دهغـه کـوژدنی نومـولی و. هـوکې دا ببرګ و. ګراف، د دواړو تر منځ ناست و او پـه ډېر ځيـر يې د هغـو خبرې اوږدې. کـه د بوسـتون لـه لوبو سره د هغـه پرلېوالتيـاوو سـترګې پټې شي، ګراف، تر ټولو نه زيات، دده او هغه د خبرو لـه اوږدو سره ليـونۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

مینـه لرلـه. د ده بـه داسې خبرې هغـه وخت لا پسـې ډېرې خوږېدې چې ویناوال به یې ناندریو ته سره ورسول. شینشین، له ملنډونه پـه ډکـه ژبـه چې د هغه د خبرو دود و ،غږېده ،هغه چې پـه روانـه فرانسـوي ژبـه خبرې کـولې، د روسـي ژبـې خـورا کلیـوالي ترکیبونـو او اصـطلاحاتو بـه یـې خپلې وینا ته ورګډول او ویل به یې:

-ښه، پلارکه !ښاغلیه ! حضرت الفونس کارلیچ، تاسو تکل کړی دی چې د دولت له خرڅونو نه ځان ته ګټې او د خپل جیب پرسولو تـه کومـه لاره پیدا کړئ؟

- خیـر، پیتـر نیکولایـوویچ، یـوازې غـوارم دا پـه داګـه کـړم چـې د سپاره پوځ د ګټو کچه تر پلیو هغو ډیره لږه ده. اوس تاسو خپلـه زمـا د حالت اټکل وکړئ، پیتر نیکولایوویچ.

ببرګ، تل، خوراځیږې، رښتیې، ارامې او په پوره پـام خبرې کـولې. هر وخت به چې خبرې او اترې د داسې څه پـه اړه وې چې پـه ده پـورې بـه یې اړه نه لرله، دی به چپ پاتې کېده. هغه، پـه ساعتونو ساعتونو ،بې له هغه چې نا آرامه شي یا د بـل چا د نا آرامـۍ سبب شي، کـولای شـول چپ پاتې شي، مګر په هره هغه شېبه کې چې به، بیـا خبرې ده پـورې اړه پیدا کړه، ببرته به یې په خبرو پیل کاوه او له هغو نه به یې سخت خونـد اخیسته.

- نیکولای پترویچ ،زما حالت هم تصور کړئ، که زه په پوځي سپور ټولي کې سرتېری یا ان د برېدګي پـه رتبـه کې هم وای، اوس بـه مې پـه هرو دریو میاشتو کې لـه دوسـوو روبلونـو نـه لږې پیسـې اخیسـتې، خو اوس دوه سوه دیرش ګټم.

هغه، په خوږې او له خوښې سره مـل موسکا ، شینشـین او ګراف تـه داسې کتـل چې ګواکې دی داسې انګېرې چې دده بری ،دنورو پـاتې

(c) ketabton.com: The Digital Library

وګړو لپاره تل د ژوند بنسټيزه برخه جوړوي.

ببرګ خپلو خبرو ته دوام ورکړ:

-خو اوس چې ګارد ته رابدل شوی يم، تر هر څه دمخه مشرانو ته نېږدې يم. په ځمکني پوځ کې خالي بستونه خورا پرېمانه شوي دي او تر ټولو لا دا تصور کړئ چې څنګه مې په دوسو و ديرش روبلو هم ګوزار کړې او هم مې زېرمه کړې ده. هغه چې له خولې کړې، کړې لوګی ويست زياته کړه:

-له دې پيسو نه مې لا پلار ته هم يو څه ورلېږم...

ګراف، په کړس کړس وخندل، دنورو مېلمنو چې کله دې ته پام شو چې شينشين غزېږي، رانېږدې او غوږ غوږ شول. ببرګ چې نه يې د شينشين په خبرو کې پټو ملنډو ته پام و او نه يې خپلو خبرو ته دنورو بې پروايي احساسوله، خپلو کيسو ته دوام ورکړ او وې ويل چې څنګه دې ګارد ته په رابدليدو سره، تر خپلو ټولو همرتبو نه مخکې ترفيع کړې ده. هغه دا هم ويل چې په جګړه کې کېدای شي د دوی کوم قوماندان ووژل شي او هغه يې په ډېرې اسانۍ ځای ونيسي، دغه راز څنګه د دوی په کنډک کې، دې ټولو ته ګران او پلار يې هم تر خوشاله دی.

داسې برېښېده چې ببرګ د دغو ټولو کيسو له ويلو نه خوند اخلي، هغه د خپلو ټولو کيسو په وخت کې دا ګمان نه کاوه چې دنورو خلکو هم کېدای شي دې ته ورته ګټې وي، خو هغه ټولې داکيسې د ځانپالنې او سادګۍ په داسې خوند او رنګ کولې چې، ټول اوربدونکي له حيرته ورته ګوته په غاښ وو.

شينشين چې پښې له څوکۍ نه ځوړند کړې او هغه يې په اوږو ډباوه، ورته وويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

-ښه پلاره ! هېڅ باک يې نه شته چې تاسو چېرې واوسئ، پلي او کـه سواره پوځ کې ،زه تاسو تـه يـو اټکـل کـوم،هغـه داچې تاسو هـر چېـرې خپله لار موندلی شي.

ببرګ له خوښۍ نـه وموسـبد ،ګراف مخکې لاړ او نـور ټول مېلمانـه هغه پسې مېلمستون ته لاړل.

***

نور نو ترغرمنۍ نه مخکې،هغه وخت رارسېدلی و چې مېلمانه ټول راټول وو ، هغوی دبسم الله بلنې ته سترګې پـه لاره وو ،سره لـه هغـه چې په دغه شان شېبو کې څوک اوږدو مرکو او خبرو ته زړه نه ښـه کوي،خـو له دې سره همهاله چا دچپ پاتې کېدو هڅه هم ددې لپـاره نـه کولـه چې وښيي،هغوی ډوډۍ ته دناستې لپاره تلوار نه لري.کوربنو هره شـېبه د دروازې خواتـه کتـل او کلـه ناکلـه بـه يـې يـو بـل پـه سـترګو کـې پوښتل.مېلمنو هڅه کوله په دغو کتنو کې دې پوښتنې ته ځواب پيدا کړي چې:

- ايا کوم خپلوان ته سترګې په لاره دي چې ناوخته کړې يې ده او يـا کومو خوړو ته سترګه په لاره دي چې لا پاخه شوي نه دي.

پېير،د غرمنۍ دپيل په درشل کې راورسېد او دمېلمستون په منځ کې داسې يو ځای پر څوکۍ کېناست چې دتګ راتګ لاره يې چور بنده کړه.

ګرافينې، غوښتل هغه خبرو ته اړ کړي،خو هغه دعينکو لـه شـانه پـه داسې سادګۍ خپل شا وخوا ته کتل چې ګوا کې دچا پـه لټـه کې دي.د ګرافينې، پوښتنو ته يې هم په ډيره سختۍ ،په يو ډول او لنډ ځوابونـه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویـل. هغـه بې لـه دې نـه چې ځـان تـه يې پـام شي، شرمناکه او يـوازې و. زياتره مېلمانه چې له اېر سره دهغه له کيسې نه خبر وو، پـه ډېر ځير او شـوق دغـه لـوی، څورب او ارام سړی تـه کتـل او دې تـه حيرانـه وو چې څنګه هغه د پوليسو له سرمامور سره هغه شان ټوکه کړې ده؟

ګرافيني له هغه نه وپوښتل:

- تاسې تازه مسکو ته راغلي ياست؟

پېير، چې دا خوا او خوا يې کتل، ځواب ورکړ:

-هوکې !اغلي !

- زما مېړه مو نه دی ليدلی؟

پېير، په هسې ښځايه خندا وويل:

- نه آغلي !

- داسې ښکاري چې څو موده مخکې په پاريس کې وئ؟ ګومان کوم، هغه په زړه پورې ښار دی؟

- هوکې، ډېر په زړه پورې دی.

ګرافيني، انامیخايلوفنا تـه وکتـل. انامیخايلوفنـا پـوه شـوه چـې ملګرې يې ددې هيله لري چې لـه دې ځوان سره خبرې اترې پيـل کړی. هغه د پېير، څنګ ته کېناسته او د هغه د پلار په اړه يې غږېدا پيل کړه. خو هغې هم د ګرافيني، په شان ،له لنډو ځوابونو هو او نه، نـه پرتـه بـل څه له هغه نه وا نـه ورېدل. مېلمنانـه ټول پخپـل منځ کې پـه تـودو خبرو اتـرو بوخـت وو. هـرې خـوا تـه يـې داسـې خبرې، لکه، رازموفسـکې همداسې دی، ... تاسو نه پوهېږئ، څومره په زړه پورې وه، ... دا ستاسو وړده، ... اوربدې.

په پای کې ګرافينه پاخېده او لويې خونې تـه چې د مېلمنـود انتظـار کوټه وه لاړه، خو ژر يې غږ واوربدل شو:

(c) ketabton.com: The Digital Library

- ماریانا دیمیتروفنا له خیره سره راغله؟

یوه زړه زورونکې ښځینه آواز یې په ځواب کې وویل:

- هوکې، زه په خپله یم! او له دې غږ سره جوخت، ماریا دیمیتروفنا په خپله را څرګنده شوه.

له خورا زړو کسانو پرته، ټولې پیغلې او آن مېرمنې هم ،له ځایه پاځېدې.

ماریانا دیمیتروفنا ،د وره په خوله کې ودرېده، پر پراخو اوږو یې، د سپینو ویښتو پر کړیو خپل پنځوس کلن سینګار کړی سر لا پسې لوړاو ټول مېلمانه یې وځارل. او په ډېر تلوار یې دخپل کوټ پراخ لستونې چې ګواکې پورته کوي یې، بڼ وهل. هغه بې له هغه چې خبروته یې فرانسوي ورګډه شي، تل په سوچه روسي ژبه غږېدله.

هغې په لوړ،درانه او پر نورو غږونو اغېز من غږ، وویل:

- د جشن ګرانې خاوندې! جشن مو مبارک شه! ستاسې سیوری دې د ماشومانو له سره لرې نه وی.

هغې ،ګراف ته چې د دې لاسونه یې مچول، مخ وروړاوه، او وې ویل:

- ای ګنهګاره بوډا! په مسکو کې خو به په تنګ شوی نه یې.دلته داسې ځای هم نه شته چې سپي وجنګوئ؟ښه، نو څه کولای شئ، ګرانه پلاره! هغې پېغلو ته تر اشارې وروسته وویل:

- غواړئ نه غواړئ، باید مېړونه ولټول شي.

هغه چې له ډاره پرته او په خوښۍ دناتاشا د لاسونو ښکلو ته ورنېږدې شوې وه،هغه یې د لاس په تېرولو ،ونازوله، او وې ویل:

- ښه،نو، زما قزاقې؟ (ماریانا دیمیتروفنا ناتاشې ته قزاقې نوم ورکړی و.) زه پوهېږم چې هغه د اور لمبه ده، خو سره له هغه هم ماته

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګرانه ده.

هغې له خپلې لوېې کڅوړې نه، یو جوړ یا قوتي اوښکې، چې ناک ته ورته جوړې شوې وې، راویستلې او هغه یې ناتاشا ته چې له خوښۍ نه ځلېدله، ورکړې. مګر سمدلاسه یې له هغې نه مخ واړاوه. په نازک او نرم غږ یې، چې د دوکې نښې په کې څرګندې وې، پېښیر، ته وویل:

- اې، اې، مهرباني وکړئ، دلته راشئ! ځنډ مه کوئ، تاسو ته وایم، هیله کوم دلته راشئ!

هغې په ګوا ښمن ډول، لستونې لا پورته بډ وهل.

پېښیر، چې په ساده ګۍ د عینکو له شا نه په هغه سترګې خښې کړې وې، ور نږدې شو.

- راځه، راځه مهرباني وکړه! زه یوازینې څوک وم چې ستا پلار ته مې، کله به چې یو نیم امکان پیدا شو، هر څه په ډاګه ویل، تاته خو لا وایم چې وایم.

هغه چپ و، ټول چوپ وو، ټولو یو څه احساسول او یو څه ته سترګې په لاره وو، ټولو دا د کومې پېښې پیل انګېره.

- ډېر ښه! څه به ووایم، ښه ځوان دی... پلار یې د ځنکدن په حال پروت دی او هغه لا هماغه شان خپلو بې لاریو ته دوام ورکوي، د پولیسو مشر په اړه پسې تړي. د شرم او بېحیایۍ خبره ده. د دې پر ځای چې جګړې ته تللی وای، ښه به و.

ماریا دیمیتروفنا، مخ واړاوه، ګراف ته یې چې له خندا یې بډوډي نیولې و، لاس ورکړ او وې ویل:

- ښه، اوس د دې وخت را رسېدلی دی چې میز ته لاړ شو.

ګراف او ماریا دیمتروفنا مخکې، تر هغه وروسته ګرافینه او دسورو پوځونو هغه ډګروال روان و، چې نیکولای باید له هغه سره خپل

(c) ketabton.com: The Digital Library

غونډ ته تللی وای. انامیخایلوفنا له شینشین سره روانه وه، بېرګ وېرې ته لاس ورکړی و او موسکا یې پر شونډو خوره وه، ژولیه کاراګین له نیکولای سره میز ته نږدې شول، هغو پسې نورې رنګارنګې جوړې روانې او کتار یې د مېلمستون تر بلې خوا پورې غځېده، بیا ماشومان چې جلا جلا وړاندې تلل او تر هغو وروسته بیادکورنیو ښوونکو او روزونکو کتار جوړ کړی وو.

د څوکیو اومیزونو د وړاندې وروسته او بېځایه کېدو غږ چې چوپړانو او مینځو په خورا لېوالتیا سمول، په مېلمستون کې انګازې جوړولې، په همدې شېبه کې و چې سازیانو هم خپلو نازولو ته ګوتې وروړې او د خوږې نغمې غږ یې پورته کړ. مېلمانه کرار کرار سره ځای پر ځای شول.لا څوشېبې تېرې نه وې، چې د مېلمنو دخبرو اترو، ټوکو ټکالو، دهغوکاشوغو او چرو او د چوپړانو دتګ راتګ او منډو غږ په ساز او اواز لاسبری وکړ.

د میز، یوې برې خواته ګرافینه ناسته وه.دهغې ښي خوا ته ماریانا دیمتېرتوفنا او چپې هغې ته یې انا میخایلوفنا او یو شمېر نورې مېلمنې ناستې وې.

د همدې میز بل سر ته ګراف، د هغه کین لاس ته د سواره پوځ ډګروال او ښي لاس ته یې شینشین او نور نارینه میلمانه لیدل کېدل.

د اوږده میز یو خوا ته د پاخه عمرځوانانو ځای نیولی وو، وېره د ببرګ تر څنګه او پېیر د باریس خوا ته او د همدې میز بلې خوا ته ماشومان او ښوونکي ،ځای پر ځای وو.

ګراف، د ګڼو لوړو خمونو، کرستال جامونو او د میوو د ډکو شاکاسو له منځه، خپلې مېرمنې ته چې لوړه نیغه شنه پټاره خولی یې په سر وه کتل او په ډېره لېوالتیا یې خپل څنګ ته ناستو مېلمنو ته چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځان يې هم نه هېراوه جامونه ډکول. ګرافينې، هم يې له هغه چې دمېلمه پالنې دندې هېرې کړې، د اناناس د لوړ او غټ بوتل له شا نه په تلوسې او ګبنۍ او ځانګړې معنې لرونکي ډول خپل مېړه ته کتل. هغې ته داسې برېښېده چې دمېړه د مخ سوروالی او د سپينو ويښتو څنګ ته د ځلېدونکي سر ځلېدل يې له دوديز ډول نه زيات شوی وی. د ميز په هغه سر کې چې ښځې د بره وې، شراوشور يو رنګ او ارام، خو په هغه بل سر کې چې نارينه ټول وو، د غږېدا او خندا اوازنه شېبه په شېبه په زياتېدو وو. په تېره بيا د سواره پوځ ډګروال دبې سارو خوړلو او څکلو نه داسې سور سور شو چې ګراف، هغه دنورو مېلمنو د هڅونې لپاره، د خورابېلګيز مېلمه په نامه ونوموه.

ببرګ چې مينه ناکه موسکا يې پر شونډو خوره وه، وېرې، ته دمينې رازونه سپړول او ويل يې چې:

- مينه، نه ځمکنی بلکې، يو اسمانی احساس دی.

باريس چې مخامخ ده ته له ناستې ناتاشې سره سترګې جنګولې، خپل نوي ملګري. پېير، ته نوې رارسېدونکې څېرې ورپېژندلې.

پېير، د ډېر لږ غږېده، نويو څېرو ته يې کتل او زيات يې خوړل..

ناتاشا چې مخامخ ده ته ناسته وه، په پر له پسې توګه يې سترګې په باريس خښې کړې وې. باريس ته د هغې کتل، د هغې د يارلس کلنې نجلۍ غلچک ته ورته و چې څو شيبې د مخه يې د لومړي ځل لپاره له دغه هلک سره مچو کړي وي او زړه يې پرې بايللی وي. ناتاشې، دغه شان غلچک، کله کله هم پېير، ته ورلېږه. پېير، غوښتل د دغه خندا وړ نجلۍ، خندنيزو غلچکو ته وخاندي، خو نه پوهېده چې پر څه وخاندي.

نيکولای چې له سونيا نه لرې، د ژولي کاراګين خوا ته ناست و، بيا

(c) ketabton.com: The Digital Library

يې له هغې سره په يوه نا بللې موسکا خبرې کولې. کـه څه هم سونيا پـه ظـاهره خنـدل، خـو لـه څېـرې يـې دا څرګنـده وه چې، پـه زړه کـې يـې د تېرېـدونکې رخـې د زهـر د خوتېـدو کيسـه روانـه وه. کلـه بـه يـې رنـګ وتښـتېده او کلـه بـه سـره شـوه. هغـې پـه ټـول قـوت سـره غوږونـه لا پسې، تېره کول چې واوري، نيکولای او ژولیا د څه شي پـه اړه غږيږي. دماشومانو ښوونکو په ډېرې نا قراری شا و خوا څارل او د هغـو کسـانو پر وړاندې يې ځان غبرګون ته چمتو کاوه چې ماشومان ازاروي.

جرمن ښوونکي هڅـه کولـه چې د ټولـو خـوږو او شـرابونو نومونـه د دې لپاره ياد ته وسپاري چې بيا يې په خپل ليک کې خپلـو خپلوانـو تـه وليکي، نو له دې کبله که کوم وخت به يو نيم چوپړ دده د ميز له څنګـه د تېرېدو په وخت کې ،له ده سره ونه درېـده، سـخت بـه خوابـدي شـو. هغـه به تندی تريو او وروځې په يې برندې برندې کړې، دا بـه يـې ښـودله چې دی د شرابو د لاس تـه راوړلـو لپـوال نـه دی، خـو دی پـه دې خوابـدی دی چې، هېڅوک په دې نه پوهېږي، چې شراب ده ته نه د تنـدې د ماتولـو ،نـه د بخيلی بلکې د دې لپاره د پام وړ دی چې پـه رښـتيا هغه غـواړي دهغـو پـه کيفيت او توپير پوه او په دې اړه خپله پوهه زياته کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۶

د نارینو د میز په کوزنی برخه کې خبرې دم په دم تودېدې. ډګروال ویل چې د جګړې تګلاره په پترزبورګ کې خپره شوې او د هغې یوه ځانګړې ګڼه چې د ډاګي په لاس ستر قوماندان ته لیږل شوې وه، ده هم لیدلې ده.

شینشین وویل:

- نه پوهېږم کومه بلا مور له ناپلیون سره جګړې ته هڅوئ؟ هغه په یو ګوزار دا تریشیانو غرور مات او له دې ویریږم چې اوس زمور وار نه وي.

دغه روسي المانې ډګروال، چې غټ، جګه ونی ،تندمزاجه، ویاړمن پوځي او هیواد پاله و ،د شینشین له خبرو خوابدي غوندې شو. هغه چې، لکه د بهرنیو په څېر (یه)په (اِ) او نرم توري یې سخت ادا کول، وویل:

- پوهېږئ ولې؟ ځکه چې ټولواک تر ما او تاسو نه ښه پوهیږي. ګرانه ښاغلیه ! هغه ښاغلي په خپلې وینا کې یادونه کړې ده، نه شي کېدای هغه ګوانې ته بې تفاوته وګوري چې روسیه ګوانسوي، هوکې امنیت ته، دهېوادنوم، دامپراتوری دریځ او سپېڅلي ټلوالو ته...خو دا هېڅ څرګنده نه وه چې ولې یې د ټلوالو په کلمې ټینګار وکړ. داسې ټینګار، چې ګواکې دهغه ټوله موخه په همدې کلمې کې نغښتې وه ،دخپلې نه اشتباه کوونکې حافظې دځانګړتیا له مخې یې چې رسمي

(c) ketabton.com: The Digital Library

یادښتونه یې له یادو ،یادول،د جګړې د اوربل دخبرتیا لومړې کړنې بیا تکرار کړل:

...«دټولواک هیله او یوازینۍ او نه بدلیدونکې موخه په دې کې ده چې،په اروپا کې د سولې دپوره ټینګښت لپاره،همدا اوس د پوځونو یوه برخه له پولونه بهرته وخوځول شي او ددې پربکړې د سرته رسولو لپاره نورې هڅې پیل کړي».

هغه خپل جام په سر واړوه او د خپلو خبرو د تایید لپاره یې د ګراف خوا ته ور وکتل او د یوه نصحیت کوونکي په توګه یې وویل:

- هوکې، درنه ښاغلیه ! له دې کبله.

شینشین تندی تریو کړ او په داسې حال کې چې موسکایې پر شونډو خوره وه، په فرانسوي او روسي ګډه ژبه یې وویل:

ګرانه سرکاره، دا عالي متل دی اوربدلی دی:

-ناست به وې په کورکې خپلې زغنې به دې اوبدلې.

شینشین خبرې اوږدې کړې او وې ویل:

دا متل زموږله حال سره ښه برابر دی. سوروف یې له خپل ټول واک سره، تری تالان کړ،زه له تاسو نه پوښتنه کوم،هغه سوروفان مو چېرې دي؟

ډګراوال چې میز یې په سوک واهه،وویل:

- موږ باید د خپلې وینې تر وروستي څاڅکي پورې جګړه وکړو او خپل ژوند تر خپل ټولواک نه ځار کړو. هغه وخت به هر څه جوړ شي. موږ څو کولای شو باید خبرې کمې وکړو.د "کولای" شو ټکې ته یې ښه زور ورکړ، بیا یې ګراف، ته مخ ور واړاوه، او وې ویل:

- موږ د سپاره پوځ زاړه یاران،پېښې داسې څېړو.

په دې وخت کې یې مخ نیکولای ته چې د جګړې د خبرو په اوربدو

(c) ketabton.com: The Digital Library

يې له بل چا سره مرکه پرېښې وه او په ټولې ځيرکتيا يې ده ته کتل او په شروشور کې ده ته غوږ غوږ و ،مخ ور واړاوه او وې ويل:

-ښه زلميه !تاسو ځوان سواره يې څنګه څېړئ؟

نيکولای چې له ګېنې نه يې اور اخيستی و ،قاب يې په لاس کې چورلاوه او دشرابو کنډولي يې په داسې غوڅه خو مايوسۍ برابرول چې ګواکې همدا اوس له يوه سترګوانې سره مخامخ دی،ځواب ورکړ:

-په پوره توګه ستا خبرې منم،دی،په دې باور دی چې روسان دوه لارې لري،يا بايد ومري او يا بريالي شي.

تر دغې خبرې وروسته دی هم دنورو په څېر په دې پوه شو چې،په دې وخت کې دده، دغه وينا خورا رسمي او دده ترکچې لوړه ويل شوې، نو ځکه بې ځايه او بې وخته وه.

ژوليا ، چې د هغه له څنګه لږ هغه خوا ناسته وه، يو سوړ اسويلی وويست او وې ويل:

-ستاسې خبرې خورا ښکلې وې، خورا ښکلې.

سونيا ،دنيکولای د غږېدا په وخت کې ټوله وږدېده او تر غوږو تکه سره شوه له غوږو نيولې ترغاړې او اورميږه پورې.

پېير،چې د ډګروال خبرو ته په ځير غوږ غوږ و د مننې سر يې ښوراوه او وې وويل:

- دغه ته ويارړ وايي.

ډګروال بيا ميز په سوک وواهه او چيغه يې کړه:

- افرين ځوانه !د سواره پوځ رښتيني افسر بايد همداسې وي.

په دې وخت کې دميز له هغې خوانه،ناڅاپه د مارينا ديميتروفنا ، ناولی آواز واورېدل شو چې ويل يې:

-دا څه خبره ده چې داسې شر او شور مو جوړ کړی دی؟ هغې د

(c) ketabton.com: The Digital Library

سواره پوځ پوځي ته مخ ورواړاوه او وې ويل:

په تا څه شوي چې دومره میز ډوبوئ؟ دا څه داسې میزونه ټکوئ؟ چاته داسې اور اخیستي یئ؟ څه فکر کوي د فرانسي پوځیان دي مخې ته ولاړ دي، ، چې داسې ګوانبونه کوئ؟

د سواره پوځ پوځي، په موسکا غږ وکړ:

-زه، رښتیا وایم.

ګراف، د میز له بلې خوا را چغې کړې، ټول یوازې او یوازې د جګړې خبرې کـوئ، ګوره، مارینـا دیمتروفنـا ! زمـا زوی جګـړې تـه روان دی.جګړې ته !

د میز لـه بلې خوانـه بیـاد ماریـا دیمیتروفنـا، آواز بې لـه هغـه چې کومه لېوالتیا په کې احساس شي، را اوچت شو:

- زما څلور زامن پوځ ته تللي دي، دا خو د زورېدو خبره نـه ده، څه چې خدای کوي، هغه به کېږي. کـه دخپـل کور پـه برسـتن کې هم پـروت وي، د مرګ نه هېرېږي. د جګړې په ډګر کې هم خدای مهربانه دی

- سمه ده، رښتیا وایي.

او په ببلابېلو ډلو کې بیا خبرې تودې شوې. د میز پـه یـو سر کې د ښځو ډله اود میزپه بل سر کې د نارینو ډله.

د ناتاشا، کشرورور، هغې ته وویل:

- وینئ ! ولې پوښتنه نه کوئ؟ ګوره ! نه، پوښتنئ؟

ناتاشا ځواب ورکړ:

- پوښتم، پوښتم.

دهغې څېره چې ناڅاپه لکه اور تکه سره شوې وه، په کې د مایوسۍ او خوښـۍ ننبـې څرګنـدې وې. هغه، پاڅېـده ، پېیـر تـه یـې چې دې تـه مخامخ ناست و، په کتو کې د غوږ نیوو بلنه ورکړه او خپلې مور تـه یـې

(c) ketabton.com: The Digital Library

وویل:

- مورجانې !

پر ټول میز دهغې له ګوګل نه را پورته شوې ماشومانه غږ، انګازې خپرې کړې.

ګرافینې په ډبر ډار وپوښتل:

-څه وایئ؟

خودا چې د لور په څېره کې یې د شیطانۍ ننبې ولیدې، په ګوانښمنه او دنه مننې په توګه یې سر او لاس وښورول.

پر بنډار چوپتیا خوره شوه.

دناتاشې اواز لا پسې زغرد شو او نګازه یې وکړه:

-مور جانې ! کوم شیریخ به وي؟

ګرافینې غوښتل تندی تریو کړي، خو یې نه شو کولای، ماریانا دیمیرتوفنا خپله د شهادت ګوته، د ګوانښ په توګه ناتاشې ته وښوروله او وې ویل:

- اې قزاقې !

زیاترو مېلمنو چې په پوښتنیز ډول یې د هغې مور او پلار ته کتل، نه پوهېده چې دناتاشې ددې کړو په بدل کې څه وکړي.

ګراف وویل:

- اوس به له تا سره ګورم.

ناتاشې په دې ډاډمنه وه چې دهغې د کړو به په خوښۍ هرکلی کېږي، په لا ناز، زړورتیا او خوښۍ یې چیغه کړه:

-مورجانې ،څه فکر کوئ، شیر یخ به راوړي؟

سونیا اوخورب پیتیا چې له خندانه یې بډوډۍ خوږ شوي وو، ځانونه پټ کړل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناتاشا چې بیا پېیر او خپل کشر ورو ته وروکتل، په بنګهاري یې وویل:

- ودې لیدل چې ومې پوښتل.

ماریانا دیمیتروفنا وویل:

- شیریخ شته، خو، تاته یې څوک نه درکوي.

ناتاشا چې نور، له چا نه، نه ډارېده، له ماریا دیمیتروفنا نه هم و نه ډار شوه، هغې ته یې وویل:

ماریانا دیمیتروفناکوم شیریخ به راوړي، زما خو، غوړ رنګه هغه نه خوښیږي.

-د ګازرو له خوند سره.

ناتاشې، چې اوازیې چیغو ته ورته کېده، چیغه کړل:

-نه!

ماریادیمترفنا راته ووایئ کوم شیریخ، زه غواړمه پوه شم، کوم؟

ماریا دیمتروفنااو ګرافینې وخندل او له هغوی سره ټول نورمېلمانه هم په خندا شول. ټولو خندل، خو نه د ماریا دیمیتروفنا ځواب ته، بلکې دهغې نجلۍ حیرانوونکې زړورتیااوځیرکتیاته چې داسې دماریا د یمیتروفنا په وړاندې درېدلې وه.

ناتاشا، ترهغه پورې په کرار نه شوه چې د انانس(میوه) لرونکي شیریخ د راوړلو زېرې یې وانه ورېد.

دانانس لرونکي شیریخ تر راوړلو مخکې شامپاین راوړل شول، سازیانو بیا سازونه وغږول، ګراف، له ګرافینې سره ښکلول، مېلمنو چې ګرافینې ته مبارکې ویله، دمیز پر سر یې ګراف او خپل منځ کې جامونه جنګول. چوپړانو دمیزونو-څوکیو او په نوروځینو ځایو کې د ډوډۍ په جوړولو کې تلوسه او لېوالتیا زیاته کړه او مېلمانه له پخوا

(c) ketabton.com: The Digital Library

پـه لا تانـدو شـويو ،لا سـرو شـويو او لا خوښـو شـويو څېـرو ببرتـه مبلمستون او د ګراف کوټې ته راستانه شول.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۷

د قطعو د پاڼو او لوبو لپاره میزونه سم شول. د لوبو دسیالي ډلې جوړې شوې. د ګراف، مېلمانه څوک په لوی مېلمستون، څوک په کمکي مېلمستون او څوک هم په کتابتون کې ځای پر ځای شول.

ګراف، چې ټولو ته موسبده، په چټکۍ یې خپلې قطعې په لاس کې اړولې راړولې او په خوراسختي یې له هغه خوب سره منګولې نرمولې، چې له ډوډۍ وروسته دی ور سره روږدی و. دګرافینې په خوښه او بلنې، ځوانان د وړې پیانو او چنګ شا و خوا ته ورټول شول. تر هر چا دمخه ژولیا د ټولو په بلنې له چنګ سره کښاسته او ... ببلا ببلې نغمې یې وغږولې. تر دې وروسته، هغې د نورو پېغلو په مرسته، له ناتاشې او نیکولای نه چې د ټولو په منځ کې د موسیقۍ د ښه ذوق د خاوند انو په نامه پېژندل کېدل، غوښتنه وکړه چې یو څوسندرې ووایي. ناتاشې، چې نور نو هغې ته نه دپرونې ماشوم بلکې دیوې پېغلې، په توګه کتل کېدل او په دې هغه ویاړېده هم، په ډېرې ځان غوښتنې وویل:

-ووایئ، څه ووایم؟

نیکولای ځواب ورکړ:

- دکلوچ، په نامه دمینې سندره.

ناتاشې وویل:

- نو راځئ، ژر کوئ. باریسه ! دې خواته راشه، او رښتیا، سونیا

(c) ketabton.com: The Digital Library

چېرې ده؟

هغې، دې خوا هغې خوا وکتل، خو چې خپله ملګرې يې تر سترګو نه شوه، په منډۀ د باندې ووتله، ځان يې د سونيا کوټې ته ورساوه، هلته يې هم پيدا نه کړه، نو د ماشومانو د لوبو کوټې ته يې مخه کړه، سونيا هلتـه هـم نـه وه. ناتاشـا، پوه شـوه چـې سـونيا، به پـه دهليـز کـې د ولاړ صـندوق تـر شـا وي. دا دلاړې پـه څنګ کـې ولاړ صـندوق، د رسـتوف د کورنۍ د تنکو پېغلو د زړه خوالې ځای و. دوی هرکله هلته کېناستل او خپلې کيسې به يې کولې. په رښتيا هم سونيا ګلابې کميس په غاړه چې نازک او ښکلي لاسونه يې تر مخ تاو کړي وو، پر صـندوق يې خيرنـه او څېړې توشکه غوړولې او دا پر هغې، پر مخ پرته وه. داسې يې ژړل، چې بربنډې نازکې اوږې يې دژړا له زوره ريږدېدې. د ناتاشې مخ چې په هغـه ورځ، ددې د نامه دجشن په ويار، په خوښيو او شر او شور کې ډوب او تاند و، ناڅاپه بدل او مات شو. د خوښۍ ځلا يې لـه سـترګو ورکـه او لـه نڅا ودرېده. اورمېږ يې وريږدېد او شونډې يې بړوسې شوې.

- سونيا ووايه څه شوئ؟ څه خبره ده؟

ناتاشې، خپله لويـه خولـه جينګـه کړه، د خولې لـه جينګېـدو سـره د هغې څېره لا پسې بد رنګه شوه. په همدې شېبه کې، بې له هغې چې پـوه شي، يوازې لـه همـدې کبلـه چـې سـونيا ژاړي، د ماشـوم پـه شـان يې پـه ساندو پيـل وکړ. سـونيا غوښـتل سر پورتـه او هغـې تـه ځـواب ووايـي، مګر وس يې نه کېده او خپل مخ يې پټاوه. ناتاشا، هسې د پښو پر سر په همـاغې شـين رنګـې توشـکې ناسـته او خپلـه خورلنـډه يې پـه غېږ کـې کېښـکودله او ژړل يـې. پـه پـای کـې سـونيا، زړه او قـوت را ټـول کـړل، پاڅېده له سترګو نه يې اوښکې پاکې او په خبرو شوه:

- نيکولای، تريـوې اونـۍ وروسـته ځي، دهغـه دلېږدولـو فرمـان...لا

(c) ketabton.com: The Digital Library

وخته لاسليک شوی دی... هغه خپله ما ته وويل...

هو کې، ما به نه ژړل (هغې، هغه کاغذونه چې په لاس کې يې وو، راوغوړول، هغه د نيکولای شعرونه وو) ما به هر څه زغملي وای، ما به هېڅ نه ژړل، مګر نه پوهېږم... هېڅوک نه پوهيږي، چې دهغه په زړه کې څه دی...

او ببرته په ژړا شوه. د هغې ژړا، د هغې د پاک، سپيڅلي او روڼ روح څرګندونه و.

بيا يې هڅه وکړه چې دخپلو ساندو مخه ونيسي او وې ويل:

- سخ په تا... کېدای شي ته داسې وانګيري چې زه له تا سره رخه لرم... ته ما ته ګران يئ... باريس هم راته ګران دی... هغې په زړه کې وويل:

- هغه خورا خواخوږی دی... هېڅ څه ستاسو د نيکمرغۍ خنډ نه دي، خو نيکولای خو زما دترور زوی دی... (په روسانو کې دکاکا، ماما او ترور له زامنو او لونو سره نکاح ناروا ده) بايد خپل ستر پاپ اجازه ورکړی... کنه اجازه نشته له دې که تبرشو فکر نه کوم، مور جانه (سونيا، ګرافينه خپله مور ګڼله او دمورپه نامه يې يادوله) ونه وايې چې زه د نيکولای راتلونکې نه بربادوم. يا به ووايي چې زه سخت زړې يم او يا دچا ښه هېروم، هغه به حق ولري، خو رښتيا خبره دا ده چې په خدای قسم (پر ټټر يې صليب انځور کړ) هم هغه او هم تاسې ټول را ته ګران ياستئ. ولې يوازې ويره... هغه هم نه پوهيږم ولې؟ نه پوهيږم ما هغه ته څه بد رسولي؟ زه له تاسو ټولو مننه کوم. زړه مې غواړي هرڅه تر تاسو ځار کړم، مګر هېڅ نه لرم، وايي، تشه لاسه ته مې دښمن يې.

سونيا، نور نه شوکولای وغږېږي، سر يې په لاسونو او بيا په سرو برديو کې پټ کړ. ناتاشا هغه دلاسا کړه، خو د هغې له خبرې، له ورايه څرګنده وه، چې هغه د زړه له کومې دخپلې خورلنډې په درد او

(c) ketabton.com: The Digital Library

غم، پوهېږي.

ناڅاپه يې چيغه کړه:

- رښيا ده، رښتيا ده.

تـه بـه وايـې چې د سـونيا د ټولـو اورنيو غمونـو رښـتينی علت يـې موندلی دی:

ـ هرو مرو تا ته له غرمې وروسته، ويړې، څه ويلی دی؟ همدا سې نه ده؟

- هوکې، دا شعرونه نيکولای په خپله ليکلي دي او نور مـا پـه خپلـه ليکلي. ويړې، هغه زما پر ميز پيدا او وې ويل:

- هغه به مورجانې ته وښيئ.

او دا يې هم وويل چې، د چا دښمنو درناوي نه کوم، دا چې مورجانـه بـه هېڅکله اجازه ورنه کړي، هغه له ما سره واده وکړي، هغه به له ژوليا سره واده کوي. تـه خو ګورئ! هغـه ټولـه ورځ، لـه هغې سره... نـو ناتاشې! نـو ولې؟ دغه لپاره؟

تر دې خبرو وروسته ژړا لا پسې زياته شوه. ناتاشا هغه را پورتـه، پـه غېږکې يې ټينګه، له خندا نه په ډکې خو لې او له اوښکو په ډکو سترګو يې د هغې خواخوږي کوله:

-ګراني سونيا! ته د هغې خبرې مه منه، د زړه سره! د هغې خبرې مـه منه. ستا په ياد دی چې مورې دوارې لـه نيکولای سره د څوکۍ پر سر څه وويل؟ ستا په ياد نه دی کنه؟ يو ماخوستن نا وخته شومه دم و، ګوره! مـورې ټولـو پرېکړه وکړه چې ځنګـه بـه کـوو؟ زمـا لـه يـاده وتلي چې ځنګه؟ خو دومره مې په ياد دي چې، هرڅه ښـه او د هرڅـه اجازه شـته. تـه وګـوره! چې شينشـين لالا، د خپلې تـرور لـه لـور سره واده کړی دی او مورې خو، د ترور د ترور لونې کېږو. او باريس خو ويل چې دا هېڅ خنډ نـه

(c) ketabton.com: The Digital Library

لري.ناتاشې،دوام ورکړ:

-ته پوهېږئ، ما هرڅه هغه ته وویل، هغه خورا پوه او ښه هلک دی. هغه له هر څه نه خبر دی. ته مه ژاړه، مه ژاړه، زما ګرانې، مهرباني د زړه سرې سونیا.

بیا یې په خندا هغه مچو کړ او دوام یې ورکړ:

- ویره خورا بد نیته نجلی ده. بلا دې په پسې وي. توکل په خدای وکړه. ټول کارونه جوړېږي. مورجانې ته هم هغه نه وایي، نیکولای به خپله ورته ووایي. هغه ،د ژولیا په خیال کې هم نه دی.

هغه یې پر سر مچ کړه. سونیا ، پاڅېده، پیشونګوری،بیا مست شو ، سترګې یې وځلېدې،داسې برېښېده چې چمتو ده،لکی وښوروي او دپخوانی عادت په څېر،هرڅه په خپلو منګولو وچورلوی.

په چټکی یې خپل کالي جوړ او څنې برابرې کړې او وې ویل:

- ته همداسې فکر کوئ؟ رښتیا وایئ؟ ته او خدای همداسې ده؟

ناتاشې چې دخپلې خورلنډې له کوڅې نه را وتلې ویښته سمول، وې ویل:

-رښتیا وایم، په خدای باور وکړه، رښتیا وایم.

او دواړو په ګډه وخندل.

- ښه، نو درځه اوس به د چېنې، سندره وبولو.

- درځه.

ناتاشا ناڅاپه ودرد بده او وې ویل:

-پوهېږئ، هغه څورب پېیر، چې دمیز پر سر زما مخې ته ناست و، ډېر دخندا وړ سړی دی،هغه چې هر وار رایاد ېږي، خندا راځي.

دا خبره لا پای ته رسېدلې نه وه،چې ناتاشا ،دهلیز ته منډې کړې.

سونیا ، هغه ښکې وخنډلې چې جامو پورې یې نښتې وې، د

(c) ketabton.com: The Digital Library

شعرونو کاغذونه يې لوړ پر ډنګر ټټر وټومبل، په ارامو او له خوښيو په ډکو ګامونو او ګلابي اننګو ،ناتاشې پسې،د دهليزله لارې مېلمستون ته ننوتله. د مېلمنو په پر له پسې غوښتنې ،ځوانانو هغه(کلوچ)ياچينې په نامه سندره وويله ،سندره په بې ساري توګه دټولو خوښه شوه. وروسته بيا نيکولای، هغه سندره چې نوې يې زده کړې وه، وويله:

دروسي متن ۸۴مخ
ښکلې شپه، د سپوږمی تر رڼا لاندې
د نيکمرغۍ تصوريې کولې شي
چې لا نړۍ کې يو خوک پاتې،
چې خيالو کې دتا ډوب دی
په نازکو نرمو ګوتو
بياد چنګ په اور بل لوبې کوي
په زړګي کې مينه او لېوالتيا را خوټيږي
او تا ځان ته ورغواړي،
خو افسوس ،افسوس چې دا وصل دسترګو رپ دی
افسوس چې سپرلی او لمر دواړه بې وفا دي

هغه،لاد سندرې وروستی بند ،پای ته رسولی نه وچې په مېلمستون کې ناستو زلميانو ، سمدلاسه د پښو دډبډو له زوره ځمکه په ريږد ېدا راوسته او د سازيانو دغاړو د تازه کېدو انګازه هم خوره شوه.

پېير، په حجره کې کې ناست و. شينشين،په دې پلمه چې پېير تازه له بهر نه راغلی دی،د پېير لپاره بې خونده، سياسي خبرې اترې له هغه سره تودې کړې. ځينې نور هم له هغوی سره يو ځای شول.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د موسیقۍ د پېلېدو سره سم، ناتاشا حجرې ته را ننوتله او مخامخ پېير ته ورغله، په خندا مګر په سپين سترګۍ يې وويل:

- مورجانې وويل چې تاسو نڅا ته را وبولم.

پېير وويل:

- ډاريږم چې دنڅا، په خوځېدا کې تېر نه وزم، خو که ته ما ته لارښوونه کوې هغه بيا بله خبره ده.

هغه خپلې شډلې منګولې ورتېتې او تنکۍ پېغلې ته يې ور وړاندې کړې.

پېير، په دې هيله چې نورې جوړې هم جوړې او سازيان سازونه سر کړي، دخپلې کوچنۍ تنکۍ جوړې تر څنګ سترګې پـه لار ودرېد. ناتاشا له دې کبله له خوښۍ نه په جامو کې نه ځايېده چې له ځانه مشر، هغه هم له بهره راغلي يو چاسره، دټولو مخکې غږېږې او نڅېږي.

دهغې په لاس کې هغه ببوزی(پکه) وه چې په ښه ډار کې يوې ښځې دساتنې لپاره هغې ته سپارلې وه، هغې يه يوه ځانګړې توګه پکه ښورولـه(خدای خبر چې هغې دغه ښورېدا چېرې زده کړې وه) او دهغې له شا نه يې خپل دنڅالـه جوړې سره خبرې کولې.

مشره ګرافينه چې کله له تالاره تېرېدله، دهغې په ليدويې په موسکا، موسکا وويل:

-وګورئ! وګورئ!

ناتاشا، تکه سره شوه، وموسېده او وې ويل:

-ته څه وايې موږې؟څه شوي دي؟دلته! څه دتعجب وړ دي؟

پـه هغـې حجـرې کـې چې، ماريـا ديميتروفنـا او ګـراف نڅېـدل، (ايکوسز) دچټکې نڅا ددرېيم وار پـه نيمـای کې، دخوکيـو ددېخـوا

(c) ketabton.com: The Digital Library

آخوا کولو شروشور پاخېد ،زیات شمېر مېلمانه، په تېره بیا ګران او پاخه عمري، تر څه ناستې وروسته سره وښوربدل، د پیسو کښورې یې په جیبو کې ځای پر ځای منډلې(هغوی خو قطعي په پیسو کولې) او د دېرې خواته خوځېدل. دټولو مخکې، په ډېرې خوښۍ او وریـن تندي، ماریا دیمیتروفنا او ګراف روان وو. ګراف، د بالت د نخاګر په شان په داسې یوې ادا چې دخوښۍ او ټوکې ننبې په کې څرګندې وې، ملا کړه او ماریـا دیمیتروفناتـه لاس ورکړ. هغـه چې ټټر ډالـۍ کړی و او یـوې موسکا چې رندانه او دخوښۍ ځیرکتیا تري وربده، د هغه څېره ځلولـه. همـدا چې د (ایکوسـز)چټکـه نخا پـای تـه ورسـېده، دسـازیانو د پـام رااړولو لپاره یې، لاسونه سره وپړکول، په لومړني ویلن غږونکي یې غږ وکړ او وې ویل:

-سیمون ! ته د دانیلو کیوپر، نغمه غږولئ شئ؟

داهغه نغمه وه چې دګراف خورا خوښېده او په ځوانۍ کې هغـه دې نغمې ته ډېر نخېدلی و.(دانیلو کیوپر، دچټکۍ خوځېدا نخا ده).

ناتاشا داچور هېره کړې وه چې لـه ځانـه مشـره سره ناڅي، داسې پـه ملا ماته شوه چې سر او تـاو شـوې کوڅۍ یې ځنګنوتـه ور ورسـېدې، دهغه دلورې خندا کړسهاری په ټول صـالون کې انګازې ګډې کړې او خپله یې تر هغه نه په لوړ اواز په پرمېلمنو چیغه کړل:

-وګورئ ! پلار ته مې وګورئ ! غواړي وناڅي !

په رښتیاهم ،ټول هغه کسان چې په صالون کې وو ،په خورا خوښۍ او لېوالتیا ،د خوشاله بوډا لورته ستر ګې اړولې وې. ګراف، پـه نخا کـې دخپلې محترمې جوړې، ماریا دیمتروفنا تر څنګ، چې تر ده لـوړه، ولاړ وه، هغه خپل مړوندونه د نخا نغمې تـه ښورول، په داسې حال کې چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوږې يې هسکې نيولې وې، په ځانګړې اندازې يې چورلولې، پښې يې دنڅا نغمې ته په پام سره په ځمکې وهلې او په هغې موسکا ، چې دده څېره يې لا غوړوله، نندارچيان هغه څه ته چمتو کول چې راتلونکو څو شېبو کې پېښېدل.همدا چې د ترپاچکا (يو ډول نڅا ده) ته ورته، د دانيلو کيوپر سندريزه اونڅالمسونکې نغمه وغږېده، د دې، د دروازو دواړه خواوې، يو خوا له نارينو او بله خوا له ښځينه چوپړانو را ډکې او ټولو له موسکا نه په ډکو خولو د کوربانه نندارې کوله.

دچوپړانو له ډلې نه يوې مينځې په لوړ اواز غږ وکړ:

- نو زموږ بابا ، باز دی !باز !

ګراف، خورا ښه، نڅېده، دی خپله هم په دې پوهېده چې ښه ناڅي، خو د نڅا جوړې يې نه شو کولای او نه يې غوښتل چې ښه وناڅي.هغه جګه ونه ولاړه او خپل درانه او قوي لاسونه يې ښکته ځوړند کړي وو(خپله وړه کڅوړه يې ګرافينې ته ورکړې وه)خو يوازې د هغې ځيرې ، خو ښکلې څېره نڅېدله.هغه څه چې د ګراف، په ټوله لنډه ونه کې ښکارېدل، دماريانا ديمترفنا ، يوازې په خندنې څېره او خوځېدونکې مخ پورته پزه کې راڅرګندېدل ، خو هغه څه چې ګراف، که ګراف به دخپلې احساس ښونکې لېوالتيا او دخپلو پښو په چټکتيا ، ښکلې خوځېدا ، پاڅېدو او کښېناستو کې نندارچيان دځان لېواله کول، ماريا ديمتروفنا هم دخپلې ټولې حيا او جديته سره، په کراره خوځېدا ، نرۍ نرۍ اوږو ښورولو او په نڅا کې د لنډو کښناستو او پاڅېدو او زړه وړونکو نرمو چورلکونو د مېلمنو په زړه تالان جوړاوه...ټولو مېلمنو په لېوالتيا او مينې، ګراف او ماريا ديمتروفنا ته سترګې ګنډلې وې. ناتاشې، دټولو حاضرينو لسټونو ته چې هسې هم بې دهغې له سپارښتنې نه په دغې نڅېدونکې جوړې سترګې خښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړې وې،لاس ور اچاوه چې ددې دپلار نځاته وګوري.ګراف،د نځا په ځندنیو شېبو کې ژوره سا بدلوله او دلاسونو په پرکولو یې سازیان لا د چټکو نغمو غږولو ته هڅول.دی پخپله لا په چټکۍ،لا پسې چټکۍ او لا پسې چټکۍ،په خورا مینې او مستۍ دلېونتوب ترکچه نځېده او د ګوتو او پوندو پر سر به د ماریا دیمتروفنا تر شا اوخوا وچورلیده.هغه ،خپله جوړه د نځا تر پای ته رسېدو وروسته دهغې د ناستې تر ځایه بدرګه کړه.دهغې پر وړاندې یې درناوي وکړ...په خولو کې لوند لوند ،دنندارچیانو په تېره بیا د ناتاشې دلاس پرکولو په شر اوشور کې یې خپل ښې مړوند پرانست او کړې رنګه یې وښوراوه.دواړه نځاګر ودرېدل ،ژورې سا یې ووېستلې او په دسمالونو یې خپلې خولې پاکولې.په دې وخت کې ګراف وویل:

-هو کې ګرانو ! او زمور په وخت کې ټول دغه شان نځېدل.

ماریادیمتروفنا ،چې لستوني بڼه وهل او په سختۍ یې اوږده او ژوره سا ویسته ،وویل:

-بچک دې مړشه، دانیلو کیوپر.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۸

پـه هغـې شـېبه کـې چـې، د رسـتوف، د کـورنۍ پـه صـالون کـې، سـازیانو له لـه ډېـرې سـتومانۍ یـې د شـپږم انګلـز پـه نامـه د نا سـمې غږېدونکې کمپوز نـوې نا سـمې نغمـې تـه مېلمانـه نځېـدو تـه، هڅول او سـترې اشـپزانو او چوپړانـو دمابنـامنۍ چمتـوالی نیـوه، پر ګـراف بېزاوخوف، د زړه د نـاروغۍ شـپږم ګـوزار راغلـی و. داکترانو، نـور نـو دهغـه درغېـدو، تمـه نـه لرلـه. نـاروغ د پټې خولې دعـا تـه هڅـول شـوی و، پرهغـه ددعـا ویـل پیـل او هغـه یـې وروسـتي منیځلـو او هغـه پـورې اړوندو دعاګانو ته چمتو کاوه. په کورکې هغـه ګڼـه ګونـه او ګډې پیـل شـوې وه چـې د دغـه شـان یـوې پېښـې د درشـل پـه وخـت کـې رامـنځ تـه کېږي. له کوره بهر د ګور او کفن او تدفین کسانو چې هڅه یې کوله ځان په ګاډیو کې له رارسېدونکو ویرجنـو نـه دلویـو دروازو تـر شـاپټ کړي ،د ګراف دخښولو لپاره دیوه قیمتي تابوت او کفن دجوړولو دفرمـایش د ترلاسه کولو لپـاره سـترګې پـه لاره وو. دمسـکو پـوځي لـوی قومانـدان چې د ټولواکې دویمې ایکاترینې په وخت کې لـوی او نـامتو سړی و او په پرله پسې ډول یې د ګراف دحال دخبرتیا لپاره خپل یاوران یـو پـه بـل پسې رالېږل، دا وار خپله راغلی و چې د ګراف بېزاوخوف، جاج واخلي او ښـښنه تـرې وغـواړي. دهرکلي پـه پرتمینـه کوټـه کـې سـخته ګڼـه ګونـه وه. پوځي قومانـدان لـه نـیم ساعتـه وختـه وروسـته چـې یـو پـه یـو یـې لـه

(c) ketabton.com: The Digital Library

نـاروغ سـره تېـر کـړي و ،راووت، ټـول ناسـت کسـان يـې درنـاوي تـه پاڅېدل، قوماندان چې هغوی ته د درناوي سر ښوراوه هڅه يې کوله چې څـومره ژر کېـږي د داکترانو ،روحـانيونو او دنـارغ دخپلوانـو لـه سترګو نه چې ده ته يې سترګې ور اوښتې وې، ځان پناه کړي. سردار واسيلي چې په دې څو ورځو کې ژيړ او ډنګر شوی و ،د بدرګه کېدو په حال کې يې څو واره په پټه د پوځي قوماندان په غوږ کې څه وويل.

هغـه د پـوځي قومانـدان تـر بدرګـه کېـدو وروسـته، په صـالون کـې يـوازې پـر څـوکۍ کېناست، پښـه يـې پـه پښـه واړولـه، ځنګلې يـې پـه ځنګنو کېښودې او سترګې يې پـه لاسونو پټې کړې، سـردار واسيلي، يوځـو شـېبې پـه همـدې حال پـاتې شـو ،پاڅېد او وروسـته دده د دوديز حال برخلاف، پـه چټکـو ګـامونو ، ګېنۍ حالـت، لـه وحشـت نـه پـه ډکـو سترګو دا هغه خوا ،له اوږده دهليزه واوښت او د ودانۍ دنيمايي شاته د مشرې شهزادګۍ کورته لاړ.

په تته او نيمه تيارە کوټه کې ناست کسان، په نابرابر بنګهاري خپـل مـنځ کـې يـو لـه بـل سـره غږېـدل او هـر وار چـې بـه دروازه پـه کـراره خلاصـېده ،هغې تـه بـه ځـوک ورننوتـل او يابـه تـرې راوتـل، پـه خـورا انتظار او پوښتنيز غلچک به يې دهغو خواته کتل.

يو سپين ږيری چې له روحاني څېرې نه يې نور ورېده ،هغې بوډۍ تـه چې تر څنګه يې ناسته وه او په خورا حيرانۍ او سادګۍ يې ده تـه غـوږ نيولی و ،وويل:

-هر بنده تـه يـو بريـد ټاکـل شـوی دی او لـه دې بريـده تېـری ناممکنـه دی.

بوډۍ چې ګواکې د روحانيت په اړه يې هېڅ معلومـات نـه لرل او د روحاني، د روحانيت درجه يې په پام کې ساتله، وويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

-فکر نه کوئ چې پر هغه د شهادت ویل څه ناوخته شوی دی؟

روحاني په خپل شنه سر چې څو تاره ویښته یې پرې خورا سم کړي وو ،لاس تېر او وې ویل:

-دغه دعا ،دکلیسایي مراسمو خورا مهمه برخه ده.

د صالون په بله خوا کې کوم یوه وپوښتل:

-دا څوک و؟ پخپله پوځي قوماندان؟خپله راغی،څه ځوان دی،آه؟

-هو کې له شپیتو یې عمر اوښتی او خلک یې ځوان بولي. دا سې ویل کېږي چې ګراف نور نو هېڅوک نه پېژني،سره غواړي پر هغه شهادت وویل شي.

-زه یو څوک پېژنم چې اوه واړې یې شهادت پرې ویلی دی.

منځنۍ شهزادګۍ،په ساندو او ژړا د ناروغ له کوټې راووته او د داکتر لورن څنګ ته چې په خورا پرتم د ددویمې ایکاترینې تر تصویر لاندې ناست او څنګلې یې پر میز اېښې وې،کېناسته.

داکتر ددې پوښتنې په ځواب کې چې هوا څنګه ده،وویل:

-خورا ښه !خورا ښه هوا ده !خورا ښه هوا ده شهزادګۍ او بله خبره خو داده چې مسکو خو یوه کلي ته ورته دی.

شهزادګۍ یو سوړ اسویلی وویست او وې ویل:

-همدا سې ده !ایا هغه ته اوس کوم شربت ورکولی شئ؟

داکتر لورن، لږ په چرت کې لاړ.

-هغه خپله دوا خوړلې ده؟

-هو.

داکتر،خپل بریګه نومی ساعت ته وکتل او وې ویل:

- په یو ګیلاس ایشېدلو اوبو کې دپزې د یو وار نصوارو په اندازه، کرمو تاري، نومه دارو واچوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو المانې داکتر چې ځینې تورې یې په خپله لهجه ناسم ویل، یوه یاور ته وویل:

-لاتر اوسه هېڅکله داسې نه دي شوي چې څوک دې، د زړه له دریېمې حمله نه ژوندی راوتلی وي.

یاور، وویل:

-خورا ژوند زړی او مست سړی و، خو په زګیروي یې وویل:

- اوس به دهغه دا شتمني او جایداد ونه چاته رسي؟

-المانې ځواب ورکړ:

-سودا یې مه کوئ؟میراث خواره یې پیدا کېږي.

ټولو بیا دروازې ته وکتل.منځنی شهزادګی هغه شربت چې د لورن په سپارښتنه جوړ کړی و، نارغ ته ورورړ.المانې داکتر، لورن ته نېږدې شو او په خپلې ناسمې فرانسوی لهجې یې وپوښتل:

-کېدای شي تر سبا سهاره پورې ژوندی پاتې شي؟همدا سې نه ده؟

داکتر لورن، چې شونډې سره کېښکودې، خپله ګوته په خورا غوڅه بڼه د خپلې پزې پر وړاندې د نه په ننبې وښورولې، په کراره، خو په داسې موسکا چې په هغې کې له ځانه د هسې رضایت ننبې څرګندې وې چې ګواکې د ناروغ په حال خورا ښه پوهېږي، وویل:

-همدا نن شپه او بس!

هغه ددې خبرې سره سم ووت.

په دې وخت کې سردار واسیلی، د شهزادګی د کوټې دروازه بېرته کړه.کوټه تته غوندې وه، هلته د سپېڅلو شمایلو پر وړاندې دوه شمعې لګېدلې او دننه د کوټې نه، د ګلانو او څکول شویو تنباکو بوی راته.کوټه له ښکلو الماریو، څوکیو او کټونو ډکه وه.د پاسته او لوړ کټ پر سر، یوه سپینه روجایي لیدل کېده. په دې وخت کې دیوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کونګړي د غپا غږ هم واورېدل شو.

-اوهو ! دا ته يې دکاکا زويه !

هغه پاڅېده او خپلې څنګې يې چې تل آن همدا اوس، داسې ږمنځ، جوړې او په غوړو غوړې شوې وې چې ويلې به دې، هغه له ککرې سره يوه ټوټه دي، سره بيا جوړې او وې پوښتل:

-څه پېښه ده؟ څه شوي دي؟ زه لا د وخته داسې ډاره شوی وم.

ستړی شهزاده چې د شهزادګۍ پر ځای پر څوکۍ کېناست ،ځواب يې ورکړ:

-نه !نه ! هېڅ نه دي پېښ شوي، حال هماغه دی چې و.کاتيوش ! (دکاترينې د نوم لنډه بڼه)زه راغلم چې له تاسره وغږېږم.دا کوټه دې څنګه توده کړې ده ،مګر په هر حال، راځه کينه چې سره وغږېږو.

شهزادګۍ چې ځان د خبرو اورېدو ته چمتو کاوه.په نه بدليدونکې، حيرانۍ اومنګ شوې بڼې د شهزاده مخې ته کېناسته او وې ويل:

-ما تصور کاوه چې څه پېښ شوي نه وي، دکاکا زو !غوښتل مې وېده شم، خو نه کېږي.

سردار واسيلي دهغې لاس راونيو او دعادت له مخې يې، ښکته کېښکود او وې ويل:

-ښه نو !راته وايه ګراني !

داسې برېښېده چې دغه خبره (ښه نو !راته وايه)د نورو ټولو هغو خبرو په شان ده، چې آن دهغې له يادونې پرته ،دواړه ښه پرې پوهېدل، چې څه دي.

شهزادګۍ ،له خپل بې ډوله ځان ،نريو اوږدو لينګيو ، وچې ملا ، په مړاوو ، پرسېدلو او خړو سترګو ، برندبرند کتو ،مخامخ شهزاده ته ځير وه. بيايې سر وښوراوه، اسويلی يې وويست او سپېځلي شمايل ته يې

(c) ketabton.com: The Digital Library

وکتل. دهغې دغه حالت هم کېدای شو ناروغ ته دخواخوږی او لېوالتیا ننبه او هم د خورا ستومانتیا او ژر استراحت ته دهیلې ننبه وګڼل شي.

سردار واسیلي چې دهغې دغه حالت د ستومانتیا ننبه ګڼله، وې ویل:

-تصور کوئ چې زما حال ښه دی؟ د یوه بار وړونکي آس په څېر سا نه شم اېستلي، ټوټه، ټوټه یم، خو بیا هم غواړم کتویشا !له تاسره وغږېږم.

هغه هم خورا سپین او په ډاګ غږېده.

سردار واسیلی ، چې شو او دهغه غومبوري، کله یې او کله بلې خواته په ږېږېد بدو شول. دهغه بشری ته یې داسې ناخونده، بڼه ورکړه چې، هېڅکله ، په هېڅ مېلمستیاوو کې د سردار واسیلی مخ هسې چانه و لیدلی. دهغه سترګې هم هغه خپل همیشنی حالت نه درلود ، کله به بې حیا ټوکېده او کله به له ډاره ډکې دبخوا اخواغږېدلې.

شهزادګی، چې خپلو ډنګرو وچو منګولو کې خپل سپی په ځنګنو نیولی و ، په خوراځیر یې د سردار واسیلي سترګو ته کتل، خو داسې برېښېده که تر سهاره هم سترګې په لارې پاتې شي، خو بیابه هم په پوښتنه چوپتیا ماته نه کړي.

سردار واسیلي، چې ښکارېده د خپل ګوګل د اخ او ډب تر اغېز لاندې یې خپلې خبرې را جوړې کړې، زیاته کړه:

-کاترینې سیمینوفنې ! په دغه شان شېبو کې لکه همدا اوس، باید د هر څه په اړه هر اړخیز فکر وشي، باید دراتلونکې په اړه فکر وشي، دتاسو په اړه...ته خو په دې پوهېږئ چې تاسو ټول ماته لکه دخپل اولاد په شان ګران یاستئ.

شهزادګی، همداسې په ځیر، خو بې احساسه هغه ته کتل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سـردار واسـيلي، پرته لـه هغـه چـې هغـې تـه ور وګوري، پـه خـورا خواشينۍ، ميز له ځانه پورې واهه او خپلې خبرې يې اوږدې کړې:

- اوبالاخره، زمـا دکورنۍ پـه هکلـه هم بايـد فکر وشـي، ته پـوهېږئ، کاتيوشې !، تاسې درې خويندې، دمامنتوف لونې، بلـه زمـا ښـحه، مورږ دګراف يـوازيني وارثـان يـو. پوهېږم، پوهېږم، ددغـه شـان شـيانو پـه اړه تاته فکر کـول او غږېـدا ځومره ګرانـه ده، خـو ماتـه هـم تر تانـه اسـانه نـه ده.مګر ګراني، زما چې اوس عمر شپېتو ته نږدې دی، دهر ډول پېښـې دپېښـدو امکـان شـته دی. پـوهېږئ دا زه وم چې پېير، پسـې مـې سړی ولېږه، خپله ګراف، دهغه تصوير ته مخامخ اشاره کوله او هغه يې ځانتـه ورغوښت.

سردار واسيلي، چې په پوښتنزه، شهزادګۍ تـه کتـل، خو پـه دې پـوه نه شو چې دهغې په دې خبره سر خلاص شو چې ده هغې تـه وکړه او يـا هسې دا ده ته ګوري...

هغې ځواب ورکړ:

-د کاکا زو !زه يوځله لـه خدايـه غـوارم ، پـاک الله دې زمـوږ پـر نـاروغ رحم وکړي او دهغـه سـپېځلي روح تـه دا تـوان ورکړي چې پـه ارامـه لـه دې...

سردار چې په خپل شنه سر لاس تېراوه او لـه خـورا خواشينۍ نـه يې هغه ميز چې پورې وهلې و ، ېبرته ځانته ورنږدې کړ، پـه تـاو تريخوالي وويل:

-هوکې همداسې ده ! همداسې ! خو بالاخره ... بـالاخره ...خبره پـه دې کـې ده چـې تـه هـم پوهېږئ، هغـه دا چـې ګـراف، پروسـږکال ژمـی، وصيتليک ليکلی او پـه هغـه کې يې اصلي وارثانـان چې مـوږ يـو ، بې برخه کړي او ټوله شتمني يې پېير، ته ور کړې ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

شهزادګۍ، په کراره ځواب ورکړ:

- پرېږده چې لیکلې یې وي، هغه نه شو کولای شتمني د پېیر، په نامه کړي، هغه خو د هغه نامشروع زوی دی.

سردار واسیلي چې ګبنۍ اخیستی و، ځان یې میز پورې ونښلاوه، خپلې خبرې یې لاتودې او چټکې کړې او ناڅاپه یې وویل:

- خو که هغه ټولواک ته لیک لیکلی وي او په هغه کې یې هیله کړې وي، چې پېیر، دهغـه مشـروع زوی وګڼـل شـي، بیابه څـه کېـږي؟ تـه پوهېږئ؟ د ګراف خدمتونو تـه په پـام سره دهغـه غوښتنې تـه درنـاوی کېږي.

شهزادګۍ، ومسـبده، دهغه چا غوندې وموسـبده چې انګېري، لـه هغه چانه زیات پوهېږي، چې ورسره غږېږي.

سردار واسیلي، دهغې لاس راونیو او وې ویل:

-راشه چې له بلې دې خبر کړم، لیـک لیکـل شـوی و، کـه څـه هـم هغـه ټولواک ته استول شوی نه دی، خو ټولواک له هغه نه خبر دی. اوس خبره په دې کې ده چې لیک له منځـه وړل شـوی دی او کنـه؟ کـه لـه منځـه وړل شوی نه دی، هره هغه شېبه چې دا کـار پـای تـه ورسي - سـردار واسیلي اسویلی وویست او پـه دې توګـه یې غوښتـل دا څرګنـده کړی چې دده داخبره "چې دا کار پای ته ورسي" نه یې موخه څه وه...

هغه خبرې اوږدې کړې:

-دګراف کاغذونه به سره لاندې باندې کړئ، وصیتلیک او لیـک بـه ټولواک ته واستول شي، د هغـه لیکـل شـوې هیلې تـه پـه درنـاوي هرڅـه منل کېږي او پېیر به، لکه مشروع زوی ټوله شتمني ترلاسه کوي.

شـهزادګۍ پـه ملنډو وموسبده، داسې چې ګـواکې لـه دغې خبرې پرته هرڅه کېدای شي، وې ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

-او زمونږ برخه؟

-ماتـه ګرانـي کاتيوشـي !خبـره دا سـي سـپينه ده لکـه لمـر.خبـره چـي دا سي ده ،هغه دټولې شتنمي يو ازيني وارث دی او تاسو تـه هـيڅ هـم نـه رسـيږي.ماتـه ګرانـي ! تـه بايـد پـه دې پـوه شـي چـې ايـا وصـيتليک او ليک ، ليکل شوي وو او کنه ! که ليک ،ليکل شوی و ،هغه له منځه وړل شوی او کنه؟ او کنه هغه ولې هېر شوی ،ته بايـد هرومـرو پـوه شـي چـې هغه چېرې دی او بايد پيدا يې کړي ،ځکه چې ...

شهزادګی له درده په ډکې موسکا ،بې لـه هغـه چـې ملال کاتـه بدل کړي ،دهغه خبرې پرې او وې ويل:

- يـوه دا لا پـاتې وه ،تاسـو فکـر کـوي زه ښـځه يـم او ښـځې پـه څـه نـه پوهېږي ،خو هر څه چې وي ،دومره پـوهېږم ،چې نامشـروع زوی وارث کېدای نه شي ،هغې زياته کړه:

-يو ارمونی.

هغې چې دارموني کلمه په فرانسوي ويلي ، داسې وانګېرلـه چـې پـه دې ټوګه يې دسردار دخبرو بابېزوالي پوره ثابت کړی دی.

-ګرانـي کاتيوشا ! اخر ته ولې نه پوهېږئ؟ ته داسې هوښـياره او بيـا نـه پـوهېږې.کـه ګـراف ، ټولـواک تـه ليکلـي وي او پـه هغـه کـې يـې دا غوښـتنه کـړې وی چـې دهغـه زوی دی مشـروع وبلـل شـي ،نور نو ،پېير ،پېير ،نه ،بلکې هغه به ګراف ببزاوخوف او دوصيت ليک لـه مخې به دټولې شتمنی اصلی وارث وي.

اوکه وصيتليک او ليک ، له منځه وړل شوي نه وي ،تاته پرته له دې چې ته ښه او دثواب وړ ښځه يې بل هيڅ نه پاتېږي ،هغه څه چې زه درتـه وايم ،يوه رښتينې خبره ده.

شهزادګی ... په يوې ادا سره زياته کړه:

(c) ketabton.com: The Digital Library

- زه، پوهېږم چې وصيتليک، ليکل شوی، خو په دې هم پوهېږم چې هغه اعتبار نه لري، خو زه خپه په دې يم چې تاسو پر ما د احمقې ګمان کوي، دکاکا زو.

سردار واسيلي په خورا تلوار وويل:

-ماته ګراني، کاترينې سيمينوفنا ! زه دلته د دې لپاره نه يم راغلی چې يوب ل ته کړې او زړه زورونکې خبرې وکړو، بلکې د دې لپاره راغلی يم چې له يوې خپلې، ښې، مهربانې، رښتينې او په رښتيا خپلوانې سره، دهغې دګټو په اړه وغږېږم. دا لسم وار دی چې درته وايم، کـه د ټولـواک پـه نامـه ليـک او د پېير، پـه ګټـه ليـک شـوی وصـيتليک، دګـراف د کاغـذو پـه مـنځ کـې پيـدا شـي، نـه مـا احمقګوتې، نه تا او نه دې خويندو ته، هېڅچا ته هم، هېڅ ډول ميراث نه رسېږي. که زما خبرې نه منئ، دهغو کسانو خبرې ومنئ چې په دې کار پوهېږي، هغه ديميتري انوفرييوويچ، چې، دهغو د کورنۍ مدافع وکيل دی، يادوم. هغه هم داسې وويل.

داسې وبرېښېده چې دشهزادګۍ، په خيالاتو کې ناڅاپي او ژور بدلون راغلی وي، تاندو شونډو يې رنګ بايلود (سترګې يې په خپل حال پاتې شوې) کله چې يې خبرې پيل کړې، ژبه يې داسې بنده بنده کېده چې دې ته خپله هم د نه منلو وړ نه و. دې زياته کړه:

-دا به ډېره ښه وه، ما نه څه غوښتل او نه څه غواړم.

هغې له ځنګنو نه، خپل وړوکی کونګری ښکته کړ، د خپل کميس ګونځې يې سره سمې کړې او وې ويل:

-دې ته وايي مننه، دې ته وايي شکريه، هغه هم له هغه چانه چې خپل ټول ژوند يې له هغه نه ځار کړی و. ډېر ښه ! ډېر ! ګرانه سردار ه غواړم ووايم چې زه خپله خو هېڅ شي نه غواړم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سردار واسیلي ځواب ورکړ:

-سمه ده !خو ته یوازې نه یې، ته خویندې هم لرې.

مګر شهزادګۍ، دهغه دا خبره نه منله هغې وویل:

-هوکې زه لا له پخوا نه پوهېدم، خو هېره کړې مې وه چې په دې کورکې له سپکاوي ،دوکې، رخې، لمسون، ناشکرۍ او تربګنۍ پرته دبل څه تمه نه کېږي...

سردار واسیلي چې غومبوري یې له پخوا نه لا زیات رپېدل، وویل:

-ته په دې پوهېږئ او کنه چې هغه وصیتلیک چېرې دی؟

-هوکې، خو زه احمقه وم، په خلکو مې باور درلود ،له هغو مې ځان، ځاراوه، خو ګټه هغه څوک کوي چې دوه مخي او په زړه ناپاکه وي، زه پوهېږم، پوهېږم چې دا دچا لمسون او لاس دی.

-شهزادګۍ دپاڅېدو تکل وکړ ،مګر سردار هغه له لاسه راونیوه.

شهزادګۍ ،دهغه چا حالت غوره کړی و چې ناڅاپه له ټول بشریت نه ناهیلې شوې وي، هغې په ځیر، ځیر خپل مرکچې ته کتل.

-تراوسه پورې لا ناوخته شوې نه ده، زما ګرانې !ته پوهېږې، کاتیوشې ! داټول نه په لاسي بلکې په بې پروایۍ کې، د قهر او دناروغۍ په شېبو کې ترسره شوي او بیا یې له یاده وتلي دي.د زړه سره ! زمونږ دنده داده چې دهغه دا تېروتنې راسمې او د هغه د ژوند وروستۍ شېبې ورته داسې ارامې کړو چې هغه ته ددغو تېروتنو د سرته رسېدلو اجازه ورنه کړل شي، هغه باید په داسې خیالو کې مړ نه شي چې فکر وکړي، ځینې هغه کسان یې بد مرغه کړي...

شهزادګۍ دملاتړ په توګه، دهغه خبره پرېکړه:

- هغه کسان چې خپل هرڅه یې ترده ځار کړي و.

شهزادګۍ دا خبرې دهغه دخبرو د لاپخوالي لپاره وکړې اوبیا یې

(c) ketabton.com: The Digital Library

هڅه وکړه چې پاڅې، مګر سردار دهغې مخه ونیوه، دې وویل:

-خو هغـه هېڅکلـه دهغـو پـه قـدر پـوه نـه شو، یو سـوړ اسـویلی یـې وویست او زیاته یې کړه:

- زه په دې پوه شوم چې په دې دنیا کې باید ښو ته سترګې پـه لاره نـه شوو، په دې دنیا کې نه شرافت شته او نـه حقیقت. پـه دې دنیـا کـې بایـد چالاکه او ظالم واوسئ.

-ښه ده !ښه ده ! ته اوس په کراره شه، زه پوهېږم چې تـه خـومره پـاک زړه لرې.

-نه !نه !زما زړه له کرکې ډک دی.

سردار خبره اوږده کړه:

-زه پـه دې پـوهېږم چې تـه پـاک زړه لـرې، زه دتـا د دوسـتۍ پـه قـدر پوهېږم او له تانه هم دا هیله لرم چې ته هم ماته په دې سترګې وګورې. تر اوسه لا وخت شته، کېدای شي دیوې شپې ورځې پـه اوږدوکې، کېدای شي یو ساعت، ښه به دا وي چې ته ماته هرڅه ووایې، پر هر هغـه څه چې ته د وصیتلیک په اړه پوهېږې، په تېره بیا په دې باید پوه شي چې هغـه چېرې دی؟ مـوږ بـه اوس هغـه را واخلـو او ګـراف تـه بـه یـې وښـیو. هغـه هرومرو هغه هېرکړي او دی هم غواړي هغه له منځـه یوسي. تـه پـوهېږئ زه یوه هیله لرم چې په خورا ربـتینې ډول دهغه ټولې سپارښتنې تـر سـره شي. زه دهمدې هیلې دترسره کولـو لپـاره دلتـه راغلـی یـم. زه دلتـه دې لپاره راغلی یم او هغه دا چې له تاسو سره مرسته وکړم.

شهزادګۍ وویل:

- اوس زه په ټولو پوه شومه، زه پوه شومه چې دا دچا دوکې دي.

-خو خبره په دې کې نه ده، د زړه سره.

-هوکې !خبره ستاسو پـه هغې سـن پطرزبرګوالي، ستاسو پـه هغې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګراني انا میخایلوفنا کې ،په هغې شیشکې کې ده...

-ښه به داوي چې وخت له لاسه ور نه کړو.

-اخ !څه ووایم.همدا پروسږکال ژمی و چې دلته راغله او دګراف په غوږو کې یې زموږ په اړه هغه مرداري ببولالې، په تېره بیا د سوفیا په اړه هغه ډنډوري وغږولې، نه ،نه،زه نه شم کولای، هغه دلته رایادې کړم چې د ګراف ناروغي یې لاپسې دوچنده کړه او تر دوه اونیو خو یې له موږ سره خبرې څه چې ببخې یې موږ ته نه کتل.دا همهاغه وخت و چې دغه د کرکې وړ او مردارلیک ولیکل شو ،ما داسې تصور کاوه چې دغه کاغذ کوم اعتبار نه لري.

-خبره په همدې کې ده،نو تا ولې پخوا په دې اړه ماته هېڅ نه ویل؟

شهزادګی بې له هغه چې پوښتنې ته سترګه په لاره شي،وویل:

-دا لیک دهغه،په هغې ښکلې کڅوړه کې دی چې تر خپل بالښت لاندې یې کلکه ساتي.اوس زه پوهېږم.هغه، داسې ګڼي.اخیستې وه چې ببوا که یې چیغه کړه:

-کـه کومـه ګناه لرم،هغـه بـه همـدې مکـارې او دوکمـارې ښځې پـر وړاندې دکرکې ګناه وي.زه نه پوهېږم،هغه ولې دلته داسې له دوکـو نـه ډکه ښکته پورته کېږي؟ زه به ورسره ګو رم.وخت به یې راشي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۹

په هغو شېبو کې چې د هرکلي او د شهزادګۍ په کوټې کې دغه خبرې اترې روانې وې، هغه ګاډۍ چې پېیر (اېرپسې لېږل شوې وه) او انا میخایلوفنا (خپله یې ښه ګڼلې وه چې ورسره راشي)، په کې سپاره وو، د ګراف بېزاوخوف، دانګړ منځ ته راننوته. کله چې ترکړکیو لاندې پر پرتو سوارو، د ګاډۍ دتایرونو غږ نرم شو، انا میخایلوفنا، هڅه وکړه چې خپل مل، په خوږو، پستو او هیلمندو خبرو ارام کړي، هغه ته یې مخ وروړوه، خو وې لیدل چې هغه د ګاډۍ په کنج کې وېده دی، نو راویښ یې کړ. راویښ شوی پېیر، انامیخایلوفنا پسې غبرګ له ګاډۍ نه رابښکته شو او رابښکته کېدو سره سم له خپل نامشروع پلار، زنکندن په حال کې پلار سره دکتنې چرت یوړ. دې ته یې هم پام شو چې دوی نه دمانۍ له مخکنۍ لویې دروازې نه، بلکې د ودانۍ د شا له دروازې نه ننوتلي دي.

له ګاډۍ نه د رابښکته کېدو په وخت کې یې هغو دوو تنو ته پام شو چې جامې یې ددې کور اوسېدونکو ته ورته نه وې (دخوارانو جامې) او د دروازې له خوا نه یې، ددیوال سیوري ته ځان پناه کړ. پېیر، څو شېبې ودرېد، دا خوا هغه خوا یې وکتل او ددیوالې د دواړو خواوو په سیوري کې یې، دغو دوو تنو ته ورته نور څو تنه ولیدل، خو نه انا میخایلوفنا، نه دهغې ګاډیوان او نه له دوی سره مل چوپړ چې نه شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

کولای هغوی ونه ویني، یوه هم هغوته پاملرنه ونه کړه. پېیر، له ځانسره وویـل چې ددې خلکـو شـتوالی بـه دلتـه یـوه عـادي خبـره وي او بایـد همداسې وي. هغـه انـا میخایلوفنا پسـې وخوځېـد. انـا میخایلوفنـا پـه چټکو ګامونو، پر هغو لـه تېرېـو نـه جوړو نریـو زینـو چې پـه تتـه رښا، رنې شوې وې، پورته وخوت او پېیر تـه یې چې لـه دې نـه شـاته پـاتې شـوی و، غږ وکړ، چې چټک شي. پېیر، اصلا نه پوهېـده چې دی ولې ګراف تـه ورځي او لـه هغـه نـه زیـات چې پـه دې بېخـي نـه پوهېـده چې ولې دوی ودانۍ تـه د شا د زینو لـه لارې ننوتل، خو دانا میخایلوفنـا ډاډمن حالـت او چټکو هڅو تـه یې چې کتل، لـه ځانسره بـه یې وویل:

- دا باید همداسې وشي.

لا دزینو نیمـایي تـه ورسـېدلي نـه وو، چې څوتنـه چوپړان سطل پـه لاس، پـه خورا چټکۍ، داسې چې د تېرېـو پـر زینـو دهغـو دبوټو آوازونـو انګـازې کولې، رابنـکته کېـدل او نېـږدې و چـې لـه دوی سـره ټکـر شـي. چوپړانـو چـې ددغـې مـور او زوی لـه لیـدلو هـېڅ تعجـب نـه و کړي، دوی ځانونـه، ددې لپـاره ددیوال خواتـه کړل چې مـور او زوی تـه لاره پرېږدي.

انا میخایلوفنا، ددغو چوپړانو نه دیوه نه وپوښتل:

- دشهزادګیو دکوټو لاره همدا ده؟

چوپړ، پـه داسې لوړ او زړورتیا چې ګواکې اوس نو دهرڅه او هرکار اجازه شته، هغې تـه ځواب ورکړ:

-دلتـه ده ادکې، دچپ لاس دروازه.

پېیر، چې کلـه د زینو ګرځني تـه ورسـېد، لـه ځانسره یې وویل:

-کېدای شي چې ګراف بـه زه نـه یم غوښتي، ښـه بـه دا وي چې زه خپلې کوټې تـه تللی وای.

(c) ketabton.com: The Digital Library

انـا میخایلوفنـا ،ددې لپـاره تـم شـوه چـې پېیر،هغـې پسـې ورورسېرې، بیا یې خپـل لاس،دهغـه پـر لاس ور کېښـود او د سـهار پـه څېر یې بیا وویل:

-ګرانه !باید ووایم،چې تر تانه زه زیاته زورېږم،خو ښه به دا وي چې مېړنی اوټینګ واوسئ.

پېیر،چې دعینکـو لـه شـا نـه پـه خـورا مهربـانۍ انامیخایلوفنـا تـه کتل،وپوښتل:

-رښتیا ،ښه به دا نه وي چې زه لاړ شم؟

انا میخایلوفنا یو سوړ اسویلی وکړ او وې ویل:

-ته باید ټول هغه بد هېر کړې چې لـه تاسره پـه ژوند کې شوي دي. فکر وکړه چې هغـه ستا پـلار دی...کېدای شي هغـه د زنکندن پـه حال وي،خـو ماتـه تـل د زوی پـه شـان ګران وې،پـر مـا ډاډه اوسـه،زه سـتا ګټندویه یم.

د پېیر،سـر پـه هـېڅ نـه خلاصـېده،له پخـوا نـه ده تـه لا پـه ډاګـه وبرېښېده چې داټول باید همداسې شي چې وایي او همداسې غوږ غوږ یې انامیخایلوفنا پسې چې نوره یې نو دروازه پرانیستې وه، روان و.

دروازه،د ودانۍ دشا سرای ته ور خلاصېده. هلته پـه یـوه کـنج کـې، یـو بـوډا چـوپړ ناست و او جـورابې یـې اوبـدلې.پېیـر،د ودانۍ،دغـې نیمایي ته هېڅکله نه و راغلی اوآن ددې تصور یې هم نه شو کولای چې هلته څه شته.انامیخایلوفنا ،له هغې مینځې نه چې په ډېر تلوار یې هڅه کولـه ،لـه هغـو نـه مخکـې شـي (او دې لـه نـازه هغـه زمـا ګرانـې کـوترې وبلله)د شهزادګیو د روغتیا پوښتنه وکړه او پېیر یې په هغه دهلیز کې چې په تېرو ګانېل شوی و ،وړاندې تګ ته هڅاوه.په دهلیـز کې،لـومړنۍ چپه دروازه د شهزادګیو ،کوټې ته ورخلاصېده. هماغې،مینځې چې پـه

(c) ketabton.com: The Digital Library

تلوار تر دوی نه مخکې شوې وې (په دغه وخت کې ټول کارونه په تلوار سره کېدل) دغه دروازه هم ځان پسې نه وه پورې کړې، پېیر او انا میخایلوفنا دهغې له مخې نه دتېرېدو په وخت کې هسې په ناخبره توګه دننه دغې کوټې ته ورپام شو او وې لیدل چې مشره شهزادګۍ او سردار واسیلي سره ناست او خبرې کوي. سردار واسیلي، دهغو په لیدو، په تلوار او خواشینۍ وخوځېد او د شا خواته یې ځان پر څوکۍ ورواچوه. شهزادګۍ له خپله ځایه پاځېده، په بې ساري قهر یې دروازه ووهله او کلکه یې وتړله. د شهزادګۍ دغه کړه دهغې همیشنۍ ارامۍ ته هېڅ ورته نه وه او هغه وحشت چې د سردار واسیلي په بشره کې راخرګند شوی و، دومره دهغه له ورځنۍ حالت سره توپیر درلود چې پېیر، ودرېد او دخپلو عینکو له شا نه یې خپلې لاربښوونکې ته وکتل. خو انا میخایلوفنې، هېڅ تعجب ونه کړ، یوازې یوه نرۍ موسکا یې پر شونډو راخوره شوه، سوړ اسویلی یې وویست، ګواکې غوښتل یې ووایي چې، له دې پرته یې بله هیله نه درلوده.

هغې، د پېیر، دکتو په ځواب کې وویل:

-ښه ګرانه! ښه به داوي چې مېرنی اوتینګ واوسئ. دا زه یم چې ستا دګټو ساتونکې یم. ددې خبرو سره جوخت یې، خپل ګامونه لا چټک کړل.

پېیر، نه پوهېده چې څه خبره ده او له دې نه لا مهمه دا چې په دې خو یې هېڅ سر نه خلاصېده چې (ستا دګټو ساتونکې یم)، څه معنې لري. خو په زړه کې به یې ویل، دا لازمه ده چې داټول باید همداسې شي. هغوی د دهلیز له لارې، یوه تنې کوټې ته، د ګراف، دهرکلیو کوټې ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

ور رسېدل او ورننوتل. دا یوه له هغو پرتمینو ،سړو کوټو نه یوه کوټه وه چې پېیر ددې ودانۍ پر دروازې ترراننواته، سمدلاسه یې پېژانده ،ځکه هغه به تل ددغې ودانۍ دلویې دروازې له لارې هلته راته. ددې کوټې په منځ کې یو تشناب لیدل کېده ،د تشناب شاوخوا ته پرتې قایلینې لمدې وې. چوپړ چې مجمر په لاس کې و ،د کشیش لاسمل چې دوی ته یې پاملرنه نه کوله، د ګوتو پر سر روان وو ،دوی ته مخامخ له کوټې راووتل. پېیراو انا میخایلوفنا ، پېیر ، ته اشنا دهرکلیو هغې کوټې ته ورننوتل چې په ایتالوی دود یې دوه کړکې او باغچې ته یوه وتلې دروازه لرله. په کوټه کې د دویمې ایکاترینې(دروسیې ستره ټولواکه) لوی تصویر چې دهغې له سره تر پښو ښودنه یې کوله، ځړند و.

په صالون کې، هماغه مخکنې خلک چې تقریبا په هماغه حالت ناست وو ، په پټه پټه یو له بل سره غږېدل. صالون ته دهغوی په راننوتو سره ټول چپ شول. هغوی، د انامیخایلوفنا ژیړې ځېرې او له اوښکو ډکو سترګو او ځورب لوړ پېیر ته چې سریې ښکته اچولی او په خورا اطاعت هغې پسې روان و ،وکتل.

د انامیخایلوفنې، په ځېرې کې له ورایه څرګنده چې خورا ټاکو و نکې شېبې رارسېدلې او دیوې ځیرکې سن پترزبورګۍ ښځې په څېر په ټینګه او پوهې ،پرته له هغه چې پېیر ،له ځانه لرې کړي، په خورا زړورتیا ، داسې زړورتیا چې تر سهارنۍ هغه نه لاپسې زیاته شوې وه، کوټې ته ننوته.

هغې دا احساسوله چې تر شا یې هغه څوک را روان دی چې د زنکدن په حال کې ناروغ یې دلیدو هیله لري، نو ځکه ،له هغه سره په کېدو نکې دیدن ډاډه وه. په یوه چټک غلچک یې په کوټه کې ناست

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټول کسان وخارل، دګراف، ځانګړي کشیش ته يې پام شو ،پرته له هغه چې درناوی يې کړی وي،تا به ويل چې ګواکې په ملاماته شوه،په ارامو او لنډو ګامونو هغه ته ورنږدې،لومړی يې دهغه او وروسته يې دهغه څنګ ته د ولاړ بل کشیش دعا واخیسته او هغوی ته يې وويل:

- دخدای شکر دی !دخدای شکر دی چې راورسېدو ،مورږ،نږدې خپلوان يې ډېر ويرېدو.هغې په کراره زياته کړه:

- دغه ځوان ،دګراف زوی دی،هي هي څه سخت ساعت دی.

تر دې خبرو وروسته،هغه داکتر ته ورنږدې شوه او وې ويل:

-مهربان داکتره !دغه ځوان دګراف زوی دی...څه هيله شته او کنه؟

داکتر پرته له هغه چې څه ووايي،آسمان ته يې وکتل او اوږې يې پورته واچولې. انامیخایلوفنا هم داکتر ته ورته اوږې پورته واچولې، سترګې يې وترلې او ددا کتر له خوا نه ،پېير ته ورنږدې شوه.په ډېر در ناوي، په خورا خواخوږۍ او له خواشینۍ نه په ډکه ژبه يې،پېير،ته وويل:

- دخدای رحم ته امید ولره.هغه ته يې يوه کوچنۍ څوکۍ وروښوده چې پرې کښېنې او سترګه په لارې پاتې شي،خپله په کراره دهغې دروازې خوا ته وروخوځېده چې ټولو په ځیر څارله او دروازه يې په داسې يو غږ چې په سختۍ تر غوږو رسېده ،ورپسې پورې شوه.

پېير،چې په خپلو ټولو چارو کې يې،دخپلې لارښودې سپارښتنې منلې، د هغې څوکۍ خواته چې هغې ورته ښودلې وه،وخوځېد.همدا چې انامیخایلوفنا ،د دروازې شاته پناه شوه،دهغه دې ته پام شو چې په کوټه کې ناست کسان په خورا ځیر او له خواخوږۍ نه په زيات پام ده ته سترګې ګنډلي دي.هغه،احساس کړه چې ټول له يو بل سره په پټه پټه څه ووايي او ده ته يې تر سترګو لاندې کله په وبرې او کله په درناوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

اشارې کولې. هغه ته يې د اسې درناوي کاوه چې تر دې دمخه هغه ته چا نه و کړي. يوې، ناپېژندل شوې مېرمن چې له روحانيونو سره غږېده پاڅېده او هغه ته يې بلنه ورکړه چې دهغې پر ځای کښيني. يوه يا ور ، په چټکۍ هغه دستکش چې له ده لوبدلی و ، راپورته او هغه ته يې ورانديې کړ، هغه وخت چې د اکترانو له څنګه تېرېده، ټول دوی ته د درناوي په نښه چپ او ددې لپاره چې پېير ته لاره پرېږدي لږ په څنګ شول. پېير خو لومړی غوښتل په بله څوکۍ کښيني چې د دغې مېرمنې خنډ نه شي، غوښتل يې خپله دستکش راپورته او د اکتران خو اصلا دده دلارې خنډ نه و ، چې لاره بدله کړي، خو ناڅاپه يې له ځانسره وويل چې نه، نښه نه ده. هغه د اسې وانګېرله چې نن شپه دی د اسې څوک شوی دی چې اړ دی، ټولو هغو نادودو ، دودونو او تشريفاتو ته درناوي وکړي چې دا خلک يې له هغه نه دهغو د سرته رسولو هيله لري، نو له دې کبله دی بايد ټول هغه څه ومني چې خلکو ده ته د درناوي په نښه کول. بې له هغه چې څه ووايي، له يا ور نه يې دستکش واخيست او پر هغې څوکۍ کښناست چې هغې مېرمنې ورته ښودلې وه. خپل غټ لاسونه يې په خلاصه بڼه لکه د مصر مجسمه په خورا سادګۍ پرزنګنونو کښودل او په زړه کې يې بيا تېره کړه چې تر ده نه به دا نور خلک ښه پوهېږي چې دا ټول کارونه بايد همد اسې چې کېږي، ترسره شي. که هغه غواړي چې دی په دې اله ګوله کې ځان ورک نه کړي... نو ښه به دا وي، هغه څه به کوي، چې نوريې ده ته لارښوونه کوي.

لا دوې دقيقې تېرې نه وې چې درې ستوري په ټټرستر قوماندان، سردار واسيلي، په لوړسراوشاهانه خوځښت اکوتې ته راننوت. هغه له سهاره، لا ډېنګر برېښېده ، کله چې يې په کوټه کې دا خوا هغه خوا وکتل او هلته يې پېير وليد ، د اسې ښکارېده چې سترګې يې تر ورځنې

(c) ketabton.com: The Digital Library

بڼې غټې او پراخې شوي دي.هغه ته ورنږدې او دهغه لاس يې راونيو(هغه څه چې پخوا يې هېڅکله نه کول)دهغه لاس يې داسې ښکته کښکود چې ګواکې غواړي، د هغه زور وازمايي او وې ويل:

-غم مه کوئ !غم مه کوئ ! زړورشه ګرانه ! ته يې راغوښتي يې ...ښه ده،ښه ده...دايې وويل او غوښتل يې چې لاړ شي،مګر پېير،ښه وګڼله له هغه نه وپوښتي:

- د...روغتيا څنګه ده،شک يې درلود ،ځکه نه پوهېده چې د زنکندن په حال ناروغ ګراف،وبولي او کنه؟ځکه هغه ته پلار ويلو نه هم، هسې شرمېده.

سردار ځواب ورکړ:

-نيم ساعت دمخه يې هم يوه حمله تېره کړه،هوکې يوه بله حمله، غم مه کوه ! زړه ورشه ګرانه !

پېير،په داسې پرېشانۍ کې ډوب و چې د حملې د کلمې په اوربدو سره يې تصور وکړ چې کوم چا په بل چا برېد کړی دی.حيران حيران يې سردار واسيلي ته کتل او وروسته په دې پوه شو چې ناروغۍ ته حمله وايي.سردار واسيلي په تګ تګ کې داکتر لورون ،ته څو خبرې وکړې او دپښو دمنګولو په سر کرار کرار دروازې ته نږدې شو.هغه د ګوتو په سر تګ نه شو کولای، نوځکه يې دمنګولو په سر تګ،ګام اچولو ته ورته کېده.هغه پسې مشره شهزادګۍ ،بيا روحانيون او دهغو مريدان ،چوپړان، مينځې او نور خلک دروازې ته نږدې شول.د دروازې له شا نه د اله ګولې او ګڼه ګونې غږ اوربدل کېده،خو په پای کې انا ميخايلوفنا ،هماغه شان رنګ الوتې چې دعا يې ويله له دروازې راووته او لاس يې د پېير پر لاس کښېنود او وې ويل:

-دخدای رحم بې پايه دی،اوس شهادت ويل پيل کېږي،راځه !

(c) ketabton.com: The Digital Library

راځه!

پېير، په پاسته فرش وخوځېد له دروازې تېر شو او وې ليدل چې ددې لارښود ونکې، هغه ناپېژندلې ښځه او د مينځو او چوپړانو نه هم څوتنه ټول داسې ده پسې را روان دي چې ګواکې دې کوټې ته نور د رانن وتلو لپاره اجازه په کار نه ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲۰

پېير، دغه لويه کوټه چې لوړو دايروي ستنو او دهغه په سر دايروي قوسونو په دوو برخو ويشلې وه او ديوالونه يې په ښکلو پارسي قايلينو ګانډل شوي وو، ښه پېژندله.

د ستنو شا ته چې يوې خواته يې له سره لرګی نه، په وريښمنو پردو کې مرور شوی، جوړ لوړ کټ ولاړو او بلې خوا ته يې هغه لويه هينداريزه طاقچه وه چې سپېځلي شمايل په کې ځای پر ځای شوي وو، په سره رنا داسې روښانه شوي و، لکه کليسا چې د مانبامنې عبادت په وخت کې روښانه کېږي. تر سپينو ځلېدونکو سپېځلو شمايلو لاندې د والتروفسکي يوه څوکۍ ولاړه وه. پر هغې څوکۍ (تکيه لرونکې څوکۍ) واورين سپين بې ګونځو بالښتونه چې ښکاريده، نوي بدل شوي، ابنوسدل شوي وو او دهغه پر سر، پېير، ته اشنا، دهغه پلار ګراف بېزاوخوف نا روغ بدن چې تر ملا پورې د شنه رانړه څادر لاندې پټ و، پروت و. هغه له خپلو هماغه سپينو او زمري غوندې اوږدو څنګو سره چې تندی يې ورته سينګار اوه، هغه له خپلو هماغه پر سور ژېړ مخ ژورو ګونځو سره چې دهغه خبرې ته يې ځانګړې ښکلا ببنله، مخامخ د هماغه سپېځلو شمايلو لاندې ځای پر ځای شوی و. دهغه دواړه څورب او شډل لاسونه، له څادره راوتلي او پر څادر پراته وو. يو زوړ بوډا چې د څوکۍ له شا نه ددې لپاره راخم شوی و چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دګراف، دسر چپه لوبدلي دښي لاس د غټې او شهادت ګوتو ترمنځ مومیایي شمع کښږدي. روحانیونو چې پاک او خورا ښکلې قیمتي جامې یې اغوستې او اوږدې څنې یې پرې راپرتې وې، شمعې په لاس په کراري خو په ډېر پام او ځیرکتیا سره دعاګانې لوستې. دهغو نه لږ شا ته دوه ځوانې شهزادګۍ چې دستمالونه یې سترګو ته نیولي وو، ولاړې وې، دهغو تر ټولو مخکې مشره شهزادګۍ، هماغه کاتیوشا، چې کرکجنې او برندې سترګې یې یوه شښبه یې هم له سپښځلو شمایلو نه، نه شلولې ولاړه وه، ځکه هغې ګواکې غوښتل ټولو ته دا څرګنده کړي، که یوه شښبه هم هغه له هغو سترګې واړوي، دابه دخپلو کړو ځواب ونه شي ویلای. انا میخایلوفنا، چې څښې یې دیوه ژور غم او خواخوږۍ څرګندونه کوله، له وره سره د ناپېژندل شوې ښځې تر څنګ ولاړه وه. د دروازې بل څنګ ته، سردار واسیلي، لاس لرونکې څوکۍ ته نږدې، دهغې بخمل شوې څوکۍ شاته چې، شا یې ځان خواته راګرځولې وه، ولاړ و. هغه دخپل چپ لاس څنګله، چې شمعه یې په لاس کې وه، پر څوکۍ اښې وه، په ښي لاس یې پر تندي او ټټر دعیسوي صلیب په اېستلو درناوي پرځای کاوه او هرځل به یې چې ګوتې تندي پورې رسېدلې، سترګې به یې د اسمان پلو تلې. د ارام متقي او الهي ارادې ته د تسلیم ننښې یې په څېره کې څرګندې وې. بشرې او خوځښدا یې دا ښودل، په هره کچه چې تاسو دغه احساسات درک کولې نه شي، هومره به تاسو ته ګرانه تمامېږي.

دهغه شا ته، یاوران، بیا داکتران او تر هغه وروسته نارینه چوپړان ولاړ وو، نارینه او ښځې لکه په کلیسا کې چې وې، جلا جلا ولاړ وو. که څه هم ټول په پټه خوله پر ځان دصلیب ننښې ویستلې، خو دکلیسا د زنګونو او روحانیونو ددعا اوازونو انګازې جوړې کړې وې. هر وار به

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې د کلیسا زنګونه او د دعاګانو اوازونه په کرار شول ،دخلکو دګامونو دجګښت او ځای پر ځای کښت و غږونه به اوربل کښل.اناپاولوفنا ،په خورا ځانښودنې، داسې ځانښودنې چې ګواکې ښیي چې په دې پوهېږي چې څه کوي،د کوټې له بر سره په ټولې کوټې کې تېره او پېیرته ورغله او هغه ته یې شمع ورکړ.هغه شمع ولګاوه،خو داچې خلکو ته د زیات پام له املې یې خیال ګډ وډ شوی و ،په هماغه لاس کې یې چې شمع نیولې وه ،دصلیب ایستل هم پیل کړل.

کمکي شهزادګي ،سوفیا ،سره اننګي،خال په شونډو چې خندل یې، هغه ته کتل.هغه چې موسبده ،مخ یې په دستمال کې مروړلی او تر ډېرې پورې یې نه لوخاوه،خو همدا چې بیا یې پېیر،ته وکتل په خندا شوه.هغه ځان کې دا توان ونه لید چې دهغې په لیدو ،ونه خاندی،خو دایې هم نه شو کولای چې هغه ته ونه ګوری،نوځکه یې دا ښه وګڼله چې د لوېې ستنې شاته ځان پناه کړي.د مراسمو په منځ کې ناڅاپه، دروحانیونو ددعا اوازونه بند او په بنګهاري یې یوبل ته څه وویل.بوډا چوپړ چې دګراف لاس نیولی و ،پاڅېد اوښځو ته یې څه وویل.انا میخایلوفنا ،وړاندې شوه،په ناروغ ورخمه او دګوتې په اشارې یې داکتر لورن ځان ته ور وباله.فرانسوي داکتر(چې ستنې ته ډډه لګولې وه،سره له هغه چې شمع یې په لاس کې نه و ،خو کړو وړو یې دهغه پردی د درناوي څرګندونه کوله چې،غواړي وښیي دمذهب له توپیر سره سره ،ددغو مراسمو په اړتیا ښه پوهېږي اوهغه ته درناوي کوي) دیوه پاخه تجربه لرونکي په شان ،په درنو ،خو بې غږه ګامونو ،ناروغ ته نېږدې ورغی،په خپلو ښکلو او نازکو ګوتوبې دهغه ازاد لاس له شنه څادره را لوړ،مخ یې واړاوه او دهغه نبض یې ونیو او په چرت کې لاړ.ناروغ ته یې کوم شربت ورکړ،یوځو شېبې دناروغ په شاوخواکې

(c) ketabton.com: The Digital Library

بيـا الـه ګولـه جـوړه خـو هرځـوک ډېـر ژر پخپلـو ځـايونو کښناسـتل او ددعاګانو اوازونه پورته شول. په مراسمو کې دځنډ راتګ په وخت کې دپېيـر،دې تـه پـام شـو چـې سـردار واسـيلي ،پـه داسـې حالـت کـې چې،پوهېږم چې څه کوم او وا پرهغو چې نه پوهېږي ،له خپلې څوکۍ نه پاڅېد ،ددې پر ځای چې نـاروغ تـه ورشي،دهغه لـه څنګـه تېـر او لـه مشرې شهزادګۍ سره يوځای د ګراف دخوب دکوټې پـه بـر سـر کـې ،د لوړ اېښودل شوي کټ خواته چې وريښمينې پردې پـرې راځوړندې وې ،ورغی او دواړه دکوټې دشا له دروازې نه په ګډه ووتل،خو د مراسمو دپـای تـه رسـېدو نـه مخکـې بيـا يـو پـه بـل پسـې جوخت، ببرتـه خپلـو ځايونو ته راستانه شول.پېير،دې پېښې ته هم هومره پاملرنه وکړه،لکـه هغه نورو ته يې چې کړې وه،ځکه هغـه لـه ځان سره دا پربکړه کړې وه، هـره هغـه څـه چـې نـن شـپه دی وينې،هغـه بايـد ټول ددې لپـاره وي چـې اړتيايې ليدل کېږي او بايد همداسې شي.

د کليسا د زنګونو اوازونه ارام شول او د کشـيش هغـه غـږ دهغـه پـه ځای انګازن شـو چـې نـاروغ تـه يـې د رارسـېدونکې پوښـتنې او ځـواب مبارکې ويلې.نـاروغ هماغـه شـان ببسـده او بـې هـرډول خوځـېدا پـروت و.دشـا وخـوا خلـک ټول پـه خوځـېدا او دګـامونو او سـاندو آوازونـويې چـې پـه هغـو کـې د انامېخايلوفنـا اوازلـه لـرې اوربـدل کېده،لـه هـرې خوانه پورته وو.پېير،دهغې غږ واوربده چې هغه وايي:

-هغه بايد هرومرو کټ تـه يـوړل شـي،دلتـه دهغـه پـرېښـودل بـه ښـه نـه وي...

داکتران،شهزادګان او چوپړان،داسې لـه نارغـه تاو شـوي ووچې نور نو پېير، د ګراف،هغه سپينې يال ډوله ،سرې بخـوني،ژېړې شـوې څېې چـې د ټولـو مراسـمو پـه اوږدو کې،سـره لـه هغـه چـې نوروځېروتـه هـم

(c) ketabton.com: The Digital Library

کتل، دده له سترګو نه لرې کېدې، نه لیدې. د هغه خلکو له احتیـاط چې دده دپلارځوکی نه تاو شوي وو، تصوریې وکړ چې هغـه پورتـه کـوي او کټ ته یې وړي.

د یو چوپړ له ګبنۍ نه ډک غږ یې واورېد:

زما لاس در کلک کړه، کنه لویږي.

یو بل نارې کړې:

-لږ ښکته!

ځینو نورو غږونو بیا ټینګار کاوه چې:

-لږ نور هم، لږ نور... او یوه بل...

دهغـو کسانو دسـا ویسـتلو او پښـو اوازونـه لاپسـې داسـې درند بدل، تا به ویل چې ګواکې هغهبار چې دوی وړي، درونـد والـي یې دې له توانه خورا زیات دي.

ناروغ وړونکو چې انامیخایلوفنا هم دهغو پـه ډلـه کـې وه دپېیـر، مخې تـه وروړسـېدل او هغـه یـوه شـېبه د هغـو لـه شـا اواوږو لـه منځـه، دناروغ، څورب پراخ ټټر، خلاصې تنې او سوروړې اوږې، سپینې، یـال ډوله، سړې بخونې، ژېړې شوې څنې چې خلکو تر ترخـګ لانـدې نیـولی او پورتـه کـړي یـې وو ولیـدل. دهغـه دا څېره، پـراخ تنـدی، وتلي اننګې، شـهواني ښـکلې خولـه اوشـاهانه سـاړه کتـل، آن دمـرګ پـه را رسـېدو هـم هـېڅ بـدل شـوي نـه وږ او هماغـه شـان و، لکـه دړې میاشـتې مخکې په شان، دهغه وخت په شان، چې هغـه پېیـر، سـن پـترزبورګ تـه لېږه او ده هغـه لیـدلی و، خـو دادي دهغـه سـر اوس د پېیـر، دسـترګو پـه وړاندې، ناخوځنـده او بېواکـه، د لېږدونکولـه ګبنۍ اخیسـتو ګـامونو سره ټکان خوړ، رېږدېده او د هغه مړو او سړو کتو، نه شو کولای په کوم ځای ودریږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هڅو او اله ګولې څو دقیقې نورهم د هغه د کټ په شا و خوا کې دوام پیدا کړ. د ناروغ تر لیږدولو وروسته چوپړان خواره واره شول. انامیخایلوفنا، لاس د پښیر، پر لاسونو ور کښښود او وې ویل:

-درځه !چې ورشو !

پښیر، د انامیخایلوفنا، سره په ګډه، هغه کټ ته ور نږدې شول چې (تکیه لرونکې څوکۍ) ناروغ په یوه پرتم سره پر هغه کټ پروت و چې څو دقیقې مخکې یې (غسل) مراسمو پورې یې اړه درلود، هغه داسې پر کټ غځېدلی و چې سریې لوړ پر سرو بړدي تکیه و. د هغه لاسونه، پر شنه وریښمین ټوکر داسې لوبدلي وو چې رغویې نښکته پراته وو. کله چې پښیر، ور نږدې شو، ګراف هغه ته مخامخ وکتل، خو د هغه د کتو معنې، هغه معنې او مفهوم و چې څوک پرې پوهېدای نه شو. یا داچې دې کتو په پوره توګه هېڅ نه ویل، یا داچې سترګې د دې لپاره دي چې چېرې کتل کېږي، هلته وکتل شي او یا داچې د هغه سترګو او کتو دومره زیات ویل چې پوهېدل یې ګران و. پښیر، چې نه پوهېده، څه وکړي، ځای پر ځای وچ پاتې شو. په پوښتنیز ډول یې خپلې لارښودې، انا میخایلوفنا ته وکتل.

انا میخایلوفنا، په تلوار د سترګو په اشاره د ناروغ لاس ور وښود او په لپو کې یې مچه ورولیږله. پښیر، سره له هغه چې ویرېده، پر هغه پراته څادر کې ونه ننبلي، خوبیا یط هم په سختۍ اورمیږ ور اوږد کړ، د هغې سپارښتنه یې پر ځای کړه او خپلې شونډې یې د هغه پر وچ او پاسته لاس ورکښښودې. خود ګراف نه لاس او نه یې د څېرې کومه برخه، یو هم ونه ښورېده. پښیر، یوځل بیا، انامیخایلوفنا ته، په دې معنې وکتل، چې څه وکړم؟ انامیخایلوفنا، په سترګو کې، هغه لاس لرونکې څوکۍ ته وکتل چې د کټ تر څنګه اېښې وه. هغه هم بیا د هغې

(c) ketabton.com: The Digital Library

خبره و منله ،پرځوکې کښناست. خو سترګو يې همدا پوښتنې لرلې، ايا دا کار چې ده وکړ ښه ده، که څنګه؟ انا ميخايلوفنا ، سر د هو او مننې په نښه وښوراوه. پيير، بيا د مصر دمجسمې په شان د ساده ګۍ ښه غوره کړه او ظاهرا يې په دې افسوس کاوه چې په دې غټ، څورب،ناچالاکه او درانه ځان يې د کوټې دومره لوی ځای نيولی دی او خپل ټول روانې توان يې دې هڅې ته سپارلی چې څومره کېږي کمکی ښکاره شي. هغه ګراف،ته کتل، خو دګراف سترګې په هماغه ځای ښښتې وې چې څو شيبې د مخه پيير،هلته ولاړ و او ده ورته کتل. انا ميخايلوفنا ، په خپلې دې درېدا او دغه شان حالت سره غوښتل دا وښيي چې د پلار او زوی د دغه وروستی ديدن د پرتمينو شيبو له درد او ويرې نه پوره خبره ده. دغو کتلو دوې دقيقې دوام و نه کړ،خو پيير، تصور وکړ چې څو ساعته تېر شوي دي. ناڅاپه د ګراف، په ځيرې او ګونځنۍ خبره کې يوه ريږدبدا پيدا شوه، ريږدبدا يې لا پسې زياته او ښکلې خوله يې تاوراتاو غوندې شوه، (په همدې شيبه کې د لومړي ځل لپاره د پيير،زړه ومنله چې پلار يې څومره مرګ ته نېږدې دی) د هغه،همدې تاو راتاوخولې نه، نه پوهېدونکی او پېچلی خرهاری واوربدل شو. انا ميخايلوفنا چې په خورا ځير د ناروغ سترګې څارلې،هڅه يې کوله پوه شي، هغه څه غوښتل، يو ځل يې پيير،بيا يې دشربت پيالې ته اشاره وکړه اوکه په زګيروي زګيروي يې يو وارد سردار واسيلي نوم ياد کړ او يا کېدای شي هغې برستنې ته اشاره کړې وي. د ناروغ په سترګو او بشره کې د شک نښې څرګندې شوې، هڅه يې وکړه هغه چوپړ ته وګوري چې لا تر اوسه يې ترسر پورې ولاړ و.

چوپړ په کراره وويل:

- غواړي په بل اړخ واوړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پېير، چوپړ سره دمرستې لپاره پاڅېد.

هغه، ددې لپاره ور وړاندې شو، چې دګراف، دروند ځان مخ په ديوال واړوي.

کله چې يې ګراف، په بل اړخ اړاوه، يو لاس يې شا ته ولوېد، هغه هسې بې ګټې هڅه کوله، چې هغه د ځان خوا ته ور ټول کړي. ايا د خپل زوی د هغه وحشتناک غلچک په معنې چې د ده بې ځانه لاس ته يې کتلې و، پوه شو او کنه؟ او يا په دې شېبه کې کوم بل څه دده په مړه کېدونکې سر کې ور تېر شول؟ خو هغه، خپل فرمان نه وړونکی لاس او د پېير، څېره کې برېښېدونکې وحشت ته او بيا لاس ته کتل او پر شونډو يې داسې دردناکه، زورزنکې موسکا چې دده طبيعت سره يې اړخ نه لګاوه او ګواکې په خپلې ناتوانۍ ملنډې وهي، راخوره شوه.

پېير، ددې موسکا په ليدو په ګوګل کې رېږدېدا او په پزه کې يو سوز احساس کړ او اونښکو دهغه سترګې تتې کړې. دا هغه حالت و چې ده هېڅکله د هغه تمه نه لرله. په دې وخت کې يې ناروغ په اړخ، مخ په ديوال ورواړاوه او هغه يو سوړ اسويلی وويست.

انا ميخايلوفنا، د بلې شهزادګۍ په ليدو، چې په خپل وار د ناروغ سره د يوې شپې د تېرولو لپاره راغلې وه، وويل:

-پرېوت، ځي چې ځو.

او پېير له کوټې نه ووت.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲۱

د هرکلیو په تالار کې، له سردار واسیلي او مشرې شهزادګۍ نه پرته چې د ایکاترینې تر ستر انځور لاندې ناست اودکوم څه په هکله یې توده مرکه درلوده، نور نو بل هېڅ څوک نه و. همدا چې هغوی پېیر او د هغه لارښوده ولیدل، چوپ شول. پېیر، داسې وپتېیله چې شهزادګۍ کوم څه پټ کړل، کېدای شي همداسې ورته بریښېدلي وي، نوځکه یې وویل:

- د دې ښځې د لیدلو زغم نه لرم.

سردار واسیلي، انامیخایلفونا ته مخ وروړاوه، او وې ویل:

- کاتیوشا، سپارښتنه کړې ده چې په کمکي تالار کې، د چای میز جوړ شي. ګرانې میخایلوفنا! مهرباني وکړئ، یو څه وخکې، کنه له وړې نه به ژوبله شئ.

هغه، پېیر ته څه ونه وویل، خو د هغه لاس یې راونیو او د هغه مټ یې لږ په احساس ور کښېکود. پېیر او انامیخایلوفنا په ګډه کمکي تالار ته لاړل.

د کمکي ګرد تالار په مینځ کې ډاکټر لورن د هغه میز تر څنګ ولاړ و چې چای او ساړه خواړه پرې ټول شوي وو. هغه چې له یو ښکلې نازکې چېنایي پیالې نه چای څکه، په ډېره نرمه ژبه یې وویل:

- د یوې شپې ترشوګبرۍ وروسته، بیا حال ته راتګ لپاره، د دغه ښه روسي چای دیوې پیالې نه پرته بل هېڅ شي دا سې ښه مرسته نه شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

کولای. ټول هغه کسان چې هغه شپه د ګراف بېزاوخوف په کور کې پاتې وو، د همدې میز شا و خوا ته راټول شوي وو.

د هرکلي دغه ګرده کمکي کوټه، سره د هغې له بې شمېره هیندارو او وړو میزونو سره د پېیر ښه په یاد وه. هغه وخت به چې د ګراف په کور کې د نڅا او موسیقۍ بندارونه وو او دده نڅا نه وه زده، هغه دا ښه ګڼله چې په همدې وړه هیندارېزه کوټې کې کینې او د مېلمستیا لپاره دراتلونکو هغو ښځو او پېغلو ننداره وکړي چې، ښکلې جامې په غاړه ،پر جګو غاړو او بربنډو اوږو پرتې مرغلرې او ګانې به د همدې کوټې له لارې تېرېدې او دغو ځلېدونکو هنبدارو ته په رسېدو سره به چې ددوی تصویرونه به یې څو واره پرله پسې ښودل د خپلو ښکلاو په کتو ښکلاییزه تنده ماتوله. اوس دغه کوټه د تل په خلاف تته وه، په نیمه شپه کې یوازې دوه مړ ژوندې شمعې په کې لګېدلې او د میز پر سر د خوړو او چایو له ګډوډو پرتو قابو پرته هلته بل څه نه لیدل کېږي، هلته په ښکلو جامو کې ناستو ببلابېلو ،ډول ډول خلکو ،خبرې اترې سره کولې، خو په خپلو خوښیو او هرې خبرې کې یې دا نه هېروله چې د خوب په کوټه کې څه تېرېږي او څه کېدونکي دي. پېیر، سره له هغه چې ډېر وږی و ،خو څه یې ونه خوړل. هغه خپلې لارښودې ته په پوښتنیزې ډول وکتل ،ویې لیدل چې هغه د پښو په سر د هرکلو د کوټې خواته چې هلته یوازې سردار واسیلي او مشره شهزادګۍ پاتې وو ،روانه ده، دی هم وخوځېد ،له ځانسره یې وویل چې دا کارهم باید همداسې وشي، تر لنډه ځنډ وروسته هغې پسې وروخوځېد. انامیخایلوفنا د شهزادګۍ تر څنګ ولاړه وه، دواړه په خپل منځ کې په ګبنۍ، یوځای ،خو په ساندیزه بڼه غږېدل.

داسې ښکارېده چې مشره شهزادګۍ، لا د ګبنۍ په هماغه حالت کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ده چې دخپلې کوټې د دراوزې د پورې وهلو په وخت کې وه، هغې وویل:

-ګرانې شهزادګۍ !هیله لرم اجازه ولرم، خپله دا پربکړه وکړم چې څه ښه دي او څه ښه نه دي.انا میخایلوفنا چې دګراف کوټې ته یې تلونکې لار، دهغې پرمخ وټړله، هغه یې دخوب کوټې ته ننوتلو ته پرښنبوده، په کراره، خو ډاډمنه ژبه یې وویل:

- نو ګرانې شهزادګۍ !فکر نه کوي، دغه کار به په دې شبېو کې چې کاکاجان تر دې اندازې ارامۍ او خواخوږۍ ته اړتیا لري، دهغه لپاره د زغم ورنه وي؟

دهغه لپاره ددې دنیا په اړه خبرې، هغه هم په دې شبېو کې چې دهغه روح بلې دنیا ته دالوتلو چمتوالي...

سردار واسیلي، دخپل عادت له مخې، پښه په پښه اړولې، پر څوکۍ ناست و.لوبدلي غومبوریې په چټکۍ ربړ بدل، خو داسې بربښبدل چې دبشرۍ کوزنۍ برخه یې تر برنۍ هغې لویه شوې ده.هغه ،هغه نارینه ته پاتې کېده چې د دووښځو مرکې ته هېڅ پام نه کوي، مګر وې ویل:

- پوه نه شوم چې څه؟ پربږدئ، هر هغه څه چې د کاتیوشې، زړه غواړي، هماغه وکړي، تاسو خو پوهېږئ چې ګراف ته هغه څومره ګرانه ده.

مشرې شهزادګۍ چې د ګراف ځانګړې کخوړه یې په لاس کې وه، سردار واسیلي ته اشاره وکړه او وې ویل:

- داهېڅ نه پوهېږي چې په دې کاغذ کې څه لیکل شوي دي، خو دا په دې پوهېږي چې رښتینی وصیتلیک ،له هغه سره په دفتر کې دی او داهسې کوم هبر شوی لیک دی...

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغـې غوښـتل چـې دا نامیخایلوفنالـه څنګـه تېـره شـي، خوانا میخایلوفنـا ، دهغـې مخکـې ودرېـده ،لاره یـې بنـده کـړه ،لاس یـې ورواړتېړه او داسې کلکه یې کڅوړه راونیوله چې دژر پرېښـېدو هیله یې نه وه ،هغې زیاته کړه:

-ګرانۍ شهزادګۍ ! زه له تاسو نه هیله کوم ،تاسو ته عذر کوم ،عـذر کوم ،مهرباني وکړئ ،پر هغه رحم وکړئ...

شهزادګۍ که څه هو چوپه وه ،خو د کڅوړې د ترلاس کولو لپاره اخ وډب روان و ،داسې بریښده چې شهزادګۍ څه نه وایي او که ووایي د انا میخایلوفني په زړه به نه وي.انا میخایلوفني ،کڅوړه ،سخته نیولې وه ،خو سره له هغه هم دهغې او از خپل نرموالی ، خواخوږي او خوږوالی ساتلی و ،هغې وویل:

-پېښره !زما ګرانه !دې خواته راشه ،زه داسې فکر کوم چې هغـه ددې کورنۍ له غړیتوب نه ویستل شوی نه دی ،همداسې نه ده سرداره !

شهزادګۍ ،ناڅاپه داسې چیغه وکړه چې غږیې آن په مبلمستون کې واوارېدل شو اوخلک یې په وېره کې واچول:

-وا دترور زویـه تاسو ،ولې چوپـه خولـه یاست یې ! تاسو ،ولې آن هغه وخت چپ یاستئ ،چې خدا زده ولې هرڅوک ،خپل او پردي ځان تـه د موږ په کورنیو چارو کې دلاسوهنې حق ورکوي او دزنکندن پـه حال کې سړي د کوتې تر شا ناندرۍ جوړوي ، له ځانسره یې وویل:

-نو دوکه ماره ښځه !

او پـه ټول قوت او کرکې یې ،کڅوړه را کش کړه ، انامیخایلوفنا ، وړاندې لاړه ،څوګامـه لـه کڅوړې سره ددې پـه هیلـه وړاندې لاړه چې کڅوړه پرېږدي او بل لاس یې هم تر کڅوړې تاو کړ.

سرداروا سیلي ،پاڅېد ،په ګوابنمن او ازاو حیرانتیا یې وویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

-ای،های،تاسو تـه وایـم،دا دخنـدا وړده،دخندا،تاسـوتـه وایـم، پرېږدئ، پرېږدئ !

شهزادګی کڅوړه پرېښوده.

-تاسو یې هم پرېږدئ !

مګر د انامیخایلوفنا غوږونه کانړه وو.

-تاسو ته وایم، پرېږدئ. دا پـه مـا ، زه خپلـه ځم او هغـه پوښتم. اوس مو خوښه ده؟

انا میخایلوفنا وویل:

-ګرانه سرداره ! تاسو ته وایم، ددغه شان مبارکو مراسمو تر سرته رسېدو وروسته، ښه به دا وي چې هغه آرام پرېښودل شي.

هغې ،پېیر، ته مخ وروړه چې ببخي ددوی څنګ تـه نېږدې شوی و او په حیرانۍ یې نه یوازې د شهزادګی کرکجنې څېرې ته چې نور نولـه نزاکته وتلې وه بلکې د سردار واسیلي لـه قهـره رېږدېدونکو غومبورو ته یې هم کتل.هغه لیدل چې د سردار غومبوري څنګـه الـوزي، مـخ یـې وروړاوه، او وې ویل:

- راشه پېیره !تاسو څه وایئ ؟

سردار واسیلي په غوڅه وویل:

دا په یاد لرئ چې د خپلو دې کړو ځواب بـه پـه خپلـه وایئ،تاسو پـه خپله هم نه پوهیږئ چې څه کوئ؟

شـهزادګی ناڅاپـه انامیخایلوفنـا تـه لاس ورواچـاوه، د هغـې لـه منګولو یې کڅوړه راوویسته او وې ویل:

-شیشکې !دوکه مارې ښځې !

سرداروا سیلي سر ښکته واچاوه او منګولې یې د حیرانتـا پـه نښـه سره خلاصې کړې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې وخت کې، دروازه، هماغه دروازه چې له ډیره وخته راهسې، پېیر، هغه ته سترګې ګنډلې وې او تل به په خورا نرمۍ وازه او پورې کېده، په داسې یو شړق را وازه شوه چې پر دیوال ولګېده. منځۍ شهزادګۍ په ډېرتلوار، شرو شور او ګبنۍ چې لاسونه او سر یې ښورول، تري را ووته او چیغه یې کړل:

-دا تاسو څه کوئ؟ دهغه زنکندن دی، وروستۍ سا باسي او تاسو زه یوازې پرېښې یم.

مشرې شهزادګۍ کڅوړه وارتیرله. انا میخایلوفنا، په چټکۍ خمه او هغه شي یې چې تر اوسه، پرې لاس و ګریوان و، را پورته او په خورا چټکۍ دګراف، د خوب کوټې ته ورننوتله. مشره شهزادګۍ او سردار واسیلي هم دمنځنۍ شهزادګۍ چغې راپه سد کړل او هغې پسې لاړل. لا څو دقیقې نه وې تېرې شوې چې تر ټولونه دمخه، مشره شهزادګۍ په الوتي رنګ چې شونډې یې ژوولې له کوټې را ووته. د پېیر، په لیدو یې، په څېره کې نه مهاربدونکې کرکه څرګنده شوه او وې ویل:

- ښه ده، اوس نو خوشحاله اوسئ، تاسو همدې شېبې ته سترګې په لاره وئ! هغې چې ساندې وهلې، خپل مخ یې په دستمال پټ کړ او په ژړا ژړا له کوټې ووتله.

تر هغې وروسته سردار واسیلي له کوټې را ووت، په لړزېدلو او ښوېدلو ګامونو یې ځان تر هغې اوږدې څوکۍ ورساوه چې پېیر، ډډه پرې لګولې وه، پر هغه ورولوېد او سترګې په لاسونو پټې کړې.

د پېیر، پام شو چې دهغه رنګ تښتېدلی او داسې بربښېده چې ژامه یې د تورې تبۍ په اور کې سوځي او سخته ریږدي. هغه د پېیر، څنګل را ونیوله او وې ویل:

-آه، ګرانه زویه!

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هغه په خبرو کې داسې یو رښتینتوب او ناتواني احساسېدله چې پېیر، تر دې نه مخکې هېڅکله په هغه کې نه وه احساس کړې.

-څه لویه ګناه تر سره کوو، څومره یو بل دوکه کوو، نه پوهېږم دا ټول د څه لپاره؟ زه یې زوی، عمر مې شپیتو کالو ته رسېدلی. آخر ماته ... هرڅه په مرګ پای ته رسېږي... هرڅه... مرګ وحشتناکه دی. او هغه وژړل.

انا میخایلوفنا تر ټولو ،وروسته،له کوټې را ووته، په آرامو او بې غږه ګامونو پېیر، ته ور نږدې شوه او هغه ته یې وویل:

- پېیره !

پېیر په پوښتنیز ډول هغې ته وکتل.

انا میخایلوفنا دغه ځوان په تندي مچ ،او ښکو یې دهغه مخ لوند او خپله چوپه شوه.

هغې، تر لږ ځنډه، وروسته وویل:

-هغه، له موږه لاړ.

پېیر، د عینکو له شا نه هغې ته وکتل.

-راځه چې ځو ،هڅه یې وکړه چې وژاړي او د زړه بړاس په اوښکو ښه وباسي.

هغه یې تیاره تالار ته بدرګه کړ. پېیر، په دې خوشحاله و چې هلته یې چا مخ نه لید. انا میخایلوفنا له هغه نه ووته، خو کله چې بېرته راستنه شوه، ګوري چې هغه لاسونه تر سرلاندې اېښي او په کلک خوب وپده دی.

بله ورځ سهار انا میخایلوفنا ، پېیر ته وویل:

- هوکې د زړه سره ! دا زموږ د ټولو په تېره بیا ستا لپاره یوه ستره ورکه ده. خو خدای به ستاسو پناه و اوسي. تاسو ځوان او دادي

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس، هیلـه لـرم چـې د سـترې شـتمنۍ خاونـد یاسـت. لا تـر اوسـه وصیتلیک، لا کتل شوی نه دی. زه تاسو پوره پېژنم او ډاډمنه یم چې دغـه شـتمني بـه تاسو سرسـام نـه کړي. خـو دا هـم پـه یـاد لـرئ چې دغـه شتمني په خپله یو لوی کړکېچ او درونـد پېښـې پـه تاسـې در اړوي. بایـد زړور او مېړنی و اوسئ.

پېیر، چوپ و.

-کېدای شي، وروسـته کومـه ورځ، تاسو تـه ووایـم، کـه زه دلتـه نـه وای، خدای خپله ښه پوهېږي چې څه به پیښ شوي وای. پوهېږئ خدای ښـلي تـره مې، تـر دا دري ورځـو مخکـې هـم، لـه مـا سـره ژبـه کولـه، چـې باریس به نه هېره وي، خو اجل وخت ور نـه کړ، د زړه سره! زه هیلـه لـرم چې تاسو د خپل پلار نیت ته درناوي ولرئ.

د پېیر، په دې خبرو هېڅ سر نـه خلاصـېده. هغـه چې لـه شرمه تـک سور شـوی و، پـه چوپـه خولـه شـهزادګۍ انـا میخایلوفنـا تـه کتـل. انـا میخایلوفنـا، وروسـته لـه هغـه چې خپلې ټولې خبرې هغـه تـه وکړې، پاڅېده او دګراف رستوف کور ته لاړه او وېده شوه.

بله ورځ سهار چې له خوبه را پاڅېده، په ډېره هر اړخیزه توګـه یې د ګراف بېزاوخوف د مرګ کیسه، د رستوف د کورنیو غړو او ټولـو آشـنا یانو ته بیان کړه، هغې ویل چې:

- ګراف بېزاوخوف، هغه شان مړ شو چې دې غوښتل. د هغـه د ژونـد پای نه یوازې غمجن نه و، بلکې ټولـو تـه دپنـد او زده کړې وړ و. د پـلار او زوی وروستی دیدن داسې زورونکی، غمجـن او اغېـز ښـندونکی و چې بې اوښکو یې یاد بدل ګران دي، دا نه شو کولای ووایـو د دغـو دوو نه د کوم یـو کـړه او حالـت د دغـه ویـر او مـاتم پـه وخـت کې د سـتاینې وړ و،. د پلار کړه چې تر وروستۍ شېبې پورې یې ټول پېژندل او په یاد یې

(c) ketabton.com: The Digital Library

وو او زوی ته يې زورونکې خبرې کولې، کـه د پـېـيرحالت چې ليـدو يـې په زړه کـې د غـم او ويـر زړي کـرل او دی خپلـه ګونګ او د مـړي پـه شـان و ،خو سره له دې يې هم هڅه کوله چې خپـل بـې پـايـه او نـه بيانـېـدونکی درد او غـم پـټ وسـاتي چې د حق تـه رسـېدونکې پـلار د ازار سـبب نـه شي.هغې کيسه کوله چې:

د ګراف او پـېـير، په شان د زاړه پلار اوګلالي زوی ليدل په دغه شان يو شـېـبه کې، کـه څه هم ډېر ګران او زورېدونکې دي، اما خورا ګټور او د روح د سرلوړۍ سبب کـېـږي.

هغې د مشرې شهزادګۍ او سردار واسيلي دکړو غندنه هم هـېـره نـه کړه،خو دا کار يې خورا په پټه او په بنګهاري کاوه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲۲

لـه مسـکوه لـرې سـهيل تـه، پـه لېسـې ګوريـه، يـا غرنـی ځنګـل کـې سردار نيکولای اندرېوويچ بالکونسکي ،هره ورځ ځوان سردار انـدرې او د هغې مېرمنې شهزادګۍ ته د راتلو لارې څارلې،خو دغه پر له پسې انتظار، د دغه بوډا سردار په کورنۍ کې د ژوند دوديز نظم تـه څـه خنډ نـه پېښـاوه. سـتر جنرال،سـردار نيکـولای انـدرېوويچ بالکونسـکي د اعيانو په منځ کې د ((پـروس د ټولـواک))، پـه نامـه پيژنـدل شـوی و. د پاول د واکمنۍ له وخته ،چې کلي ته تبعيـد شـوی و ،لـه لـور شـهزادګۍ ماريا او له خپلې مينځې پېغلې بوري ين، سره په خپلې غرنۍ ځنګليـزه مېنـه کـې آرام او بـې شـره و شـوره ژونـد درلـود. کـه څـه هـم هغـه د نـوي ټولواک په وخت کې اجازه پيدا کړې وه چې پلازمېنې ته راستون شي، مګر هغه دا ښه ګڼلې وه چې همدلتـه ګوښـی پـه کلي کـې خپـل ژونـد تـه دوام ورکړي،هغه به ويل،دی خو هېڅکله،هېڅاته اړتيا نه لري،خو کـه څـوک د هغـه د ديـدن تـږی وي، ځـان بـه لـږ غونـدې پـه عـذاب کـړي او د مسکو په يو سلو پنځوس ورست (د اندازه کولو کچه)کې به ده پسې،په غرنيو ځنګلو کې پروت کلي ته ورشي،هغه به ويل:

- د انسان د ټولو نيمګړتيـاوو سرچينې يـوازې دوې دي: بېکـاري او په خرافاتو باور. هغه دا هم ويل چې د انساني ښېګڼو سر چېنې هم دوې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دي. يو کار بل عقل. د خپلې يوازينۍ لور ماريا روزنه يې خپله کوله اوددې لپاره چې په هغې کې ددوو اصلي ښېګڼو روح وروزي، خپله يې، هغې ته الجبر او هندسه ورزده کول. دکار او هڅو په مرستې به يې دهغې د ورځنۍ ژوند کړه وړه ټول په خپله برابرول. هغه خپله هېڅکله نه وزګاربده، يايې خپلې خاطرې ليکلې، يا به يې دالجبر پېچلي پوښتنې سپړلې. کله به يې دنصوار کوتي جوړول، يا به يې په خپل باغ اوپالیز کې خولې تويولې او يا به يې دهغو بې پايه ودانيو دجوړلو څارنه کوله چې دده په جايدادو کې يې، جوړېدل پای ته رسېدونکي نه و. څنګه چې نظم دکړو اصلي جرړه ده، نو دغه ښېګڼه د هغه په ژوند کې دهغې په بشپړې معنې خپل ځای درلود. دسترخوان ته دهغه راتګ، نه يوازې په يو او نه بدليدونکي ډول، نه يوازې په يوه او نه بدليدونکي ساعت بلکې په يوه او نه بدليدونکې اوټاکلې شېبې ترسره کېدل. له ټولو هغو وګړوسره چې ده کړه وړه درلودل، له لورنه نيولې او بيا ترچوپړانو او مېنځو پورې خورا ځيرې او سخت ګيره و، نو له همدې کبله، بې له هغه چې سخت زړی اوسي، د ټولو په زړه کې يې ځان ته داسې درناوی او وحشت پيدا کاوه چې دهغه پيدا کول د ډېرو او آن د ډېرو سخت زړو او بې رحمه وګړو لپاره ګرانه خبره وه. که څه هم له رسمي چارو نه پخوا لرې شوی و او اوس يې په هېڅ ډول دولتي چاروکې رسمي دنده نه لرله، دهغه ولايت چې دسردار جايدادونه هغه پورې اړوند و، هر مشر چارواکې به خپله دنده ګڼله چې دده درناوي ته ورشي او هماغه ډول لکه دباغوان، مهندس يا شهزادګۍ ماريا په ځېر، دکار له دفتره دهغه دمبارک راوتلو ترټاکلي وخت پورې، دخوړنځي ترڅنګه، دچوپړانو او مينځو د ناستې په ځای کې، دهغه راوتلو او يا ليدو ته سترګې په لاره پاتې شي. کله به چې دده دکار د کوټې لوړه او لويه دروازه وازه او ددغه

(c) ketabton.com: The Digital Library

بوډا نا لوړه، عمرو هلې، خولې په سر، پودر هلې څېې او مخ راخرګنده شـوه، خړيلې ککـره، کوچنيـو وچولاسـونو، رالويدلوګنو سـپينو وروځو، سرې برندو ځلبدونکو سترګوچې د مستۍ او ځوانۍ کيسې يې کولې، د هر چاپه زړه کې د ويرې او درناوي يو شان احساس را پاراوه.

دځوانانو د راتګ د ورځې په سهار، شهزاګۍ ماريا د دود سره سم په خپل وخت د سهارني سلام د مننې لپاره د چوپړانو کوټې ته ورغله، له ډاره يې پر ټټر او تندي صليب انځوراوه. هغه به هره ورځ په همدې ډول دې کوټې ته تله او هيله يې درلوده، چې دعا يې قبوله او ددې دغه سهارنۍ کتنې په خير او خوښۍ تمامې شي.

زوړ پودر وهلی چوپړ، په کراره خوځبدا پاڅبدا و په پسهاري يې، وويل:

- هيله کوم، مهرباني وکړئ.

د خراطۍ د ماشين يو رنګه غږ د وره له شا نه اورېدل کېده. شهزادګۍ، ددروازې هغه ور چې په خورا آسانۍ او نرمۍ ببرته کېده، د ځان خوا ته را پورې کړ او دهغې تر مخې ودريده.

سردار د خپل ماشين شاته لګيا، داخوا، هغه خوا يې کتل او خپل کار ته يې دوام ورکاوه.

دکار پراخ دفتر، له شيانو ډک وو او داسې برېښېده چې پرله پسې کارول کېږي.

سترميزاوپر هغه پراته کتابونه او نقشې، لوړې کلي لرونکې، له کتـابونو ډکې هينـداريزې الماري، پـه ولاړې دليکلـو لـوړ ميـز چې پرانستې کتابچې پـرې پرتې وې، د خراطۍ ماشين او پر هغه ګډوډ پراته ډول ډول وسايل، دميز شاوخوا ته دلرګو (ارې بوره او تراش شوې

(c) ketabton.com: The Digital Library

درې)ټول د يوې پرله پسې،رنګارنګ او منظمې هڅې ننبې وې.

په سپينوزرو اوبدل شويو تاتاري موزوکې دهغه دنه چندان لويو پښوله خوځبدا او پرکپړو او ډول ډول وسايلو، د هغه د وتلو متو او وچو لاسونو له لاسبرې نه دسردار دځوان زړښت د قوت تاند تو ب له ورايه ښکاربده. سردار، د ماشين د څو واره څرخبدو وروسته، پښه له رکابه لرې، خپله چاړه يې پاکه او په هغې چرمي کڅوړې کې چې د ماشين له څرخ سره ترلې وه، واچوله. د ميز خوا ته لاړ او خپلې لورته يې ورغږ کړ. هغه هبڅکله خپل ماشومانو ته دخيردعا نه کوله. اوس يې هم يوازې، خپل غوسبوري چې نن خريلي نه و، هغې ته ور وړاندې کړ او اجازه يې ورکړه چې هغه يې مچو کړي. د خپلې لوربشرې ته ښه ځير شو، په ډېره غوڅه مګر مهربانه او خواخوږې يې هغې ته وويل:

- تبه خو به دې نه وي؟...ښه ده، کينه.

د هند سې هغه کتابچه يې را واخيسته چې ده په خپل قلم ليکلې وه، په پښه يې خپله څوکۍ پورې وهله، په چټکۍ يې د خپلې خوښې مخ پيدا، په کلکو نوکانو يې له يوه بند نه تربله پورې هغه په ننبه او بيا يې ماريا ته وويل:

–دادې هم د سبا لپاره!

شهزادګۍ، پرميز پرتې، خپلې کتابچې ته سر ورخم کړ.

بوډا ناڅاپه، له هغې کڅوړې نه چې پر ميز پرته وه، يو ليک چې په ښځينه ليک ليکل شوی و، را وويست، هغه يې پر ميز وارتيږه او وې ويل:

-ودرېږه، دا ليک ستا لپاره دی.

د ليک په ليدو، د شهزادګۍ پر بشرې سره داغونه راخواره شول، په تلواريې ليک را واخيست او پر هغه يې سر ورټيټ کړ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سردار، په یوې سړې موسکا چې لاپاخه خو ژیړبخن غاښونه یې تر یو بربښبدل، وپوښتل:

دا ،د الویزې، دئ؟

شهزادګی په خوراحیا او لوړسر، یوه مړ ژوندې موسکا وکړه او وې وویل:

-هوکې، د ژولې دی.

سردار خپله غږبدا لا پسې ځیږه کړه او وې ویل:

- دوه نور لیکونه به نه خلاصوم، خو درییم هغه به ولولم، ویربرم چې ډبرې ببولالې سره و نه وایئ. درییم هغه یې لولم.

شهزادګی چې له پخوا نه لا پسې سره شوه، لیک یې هغه ته ونیوه اوځواب یې ورکړ:

-دادی ! وې لولئ پلار جانه !

سردار، لیک شا ته وواهه، په لوړ مګر لنډ غږ یې چیغه کړل:

- درییم، ومې ویل، درییم.

څنګل یې پر میز کښبنوده او هغه کتابچه یې چې هندسي رسمونه په کې انځور شوي وو، ځان ته را وړاندې کړه.

خپل یو لاس یې په هغې لاستی لرونکې څوکۍ کښبنود چې لور یې پرې ناسته وه، پر کتابچې داسې ور خم او سر یې ورنیږدې کړ چې شهزادګی ځان دتنباکو او دپلار دکمیسه دهغه پخواني بوی، په کړۍ کې ایسار ولید چې دا ورسره له پخوانه ږدې وه، بوډا وویل:

- ښه والا حضرتې ملکې ! دا دوه دوه مثلثونه سره ورته دي، هیله لرم پام وکړې چې دلته د ABCزاویه ...

شهزادګی په خورا وحشت، د خپل پلار سترګو ته چې ددې د سترګو په وړاندې ځلېدې، کتل.دهغې په غومبورو او اننګو کې سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

داغونه لا پسې زیاتېدل، په هېڅ شي یې سر نه خلاصېده، هغه ډېره ویرېده، د همدې ویرې له کبله و چې د پلار پر خبرو چې هر څومره به، څرګندې او سپرلۍ شوې وې، پوه نه شي. اوس دا نه وه څرګنده چې نیمګړتیا، د چا وه، د ښوونکي او که د زده کوونکې، خو یوه خبره پوره څرګنده وه چې دا پېښه او کړه وړه هره ورځ تکرارېدل. د شهزادګۍ پر ستر ګو یوه توره پرده را غورځېده. نور یې نو، نه څه لیدل او نه یې څه اورېدل، مګر یوازې یې د زاړه، ځیرې او سخت زړې پلار څېره، د ځان تر څنګه احساسوله او د هغه ستما او خوشبوي یې اورېده. د هغې یوازینۍ تلوسه به همدا وه چې څنګه د پلار له کوټې ځان وژغوري او په یوازې ځان خپله کوټه کې په آرام خیال خپل لوستونه ولولي. بودا به په قهرېده، چغې او سورې او هماغه څوکۍ یې چې خپله پرې ناست و، په شر و شور سره وړاندې وروسته پورې وهله را پورې وهله. له دې ټولو سره سره به یې هڅه کوله چې قهر یې ښکاره نه شي، مګر د دې هڅو سره سره، بیا هم د هغه بد خلق له ورایه څرګندېده، خبره به شر و شور ښکنځلو او کله کله آن د کتابچې څیرلو یا ارتېرلو ته هم رسېده او چیغه به یې کړې:

-شهزادګۍ. تېروتلې ده.

سردار کتابچه پورې وهله، په قهر یې مخ وارواوه، او چیغه یې کړه:

- وای چې څومره بې عقله ده.

سمدلاسه پاخېد، لړوګرځېد، په دوارو لاسونو یې د شهزادګۍ ځنې و نازولې، ببرته کښناست، هغې ته ورنېږدې شو او خپلو خبرو ته یې دوام ورکړ:

- نه، شهزادګۍ، نه.

کله چې شهزادګۍ، خپله، له پوښتنو نه ډکه ترلې کتابچه

(c) ketabton.com: The Digital Library

راواخیسته اونورنو وتو ته چمتو وه، سردار غږ پرې وکړ:

-زما آغلې !ریاضی ستره پوهه ده،زه نه غواړم چې ته زموږ احمقو مېرمنو ته ورته واوسې. زغم ولره، مینه به دې ور سره پیدا شي.

هغه،دهغې غوږمبوري ونازول او وې ویل:

-حماقت له ککرې وباسه.

هغې بیا د وتلو هڅه وکړه،خوهغه، په اشارې ودروله ،له لوړ میزنه یې چورنوی او لا نه پرانستل شوی کتاب راواخیست او وې ویل:

-دغه دې درواخله،دادې،نه پوهېږم،الیوزې، د رازونو ،کومه کلي یې درته رالېږلې ده،مذهبي ده.زه دچا پر مذهبي اعتقاداتو کار نه لرم...ما هغه هسې وکوت ،درواېې خله ،درځه،وځه !

لاس یې پر اوږې ور کېښود او خپله یې هغې پسې،ور، ور وتاړه.

شهزادګی ماریا ،له هغې وېرې اوخواشینۍ سره چې یوه شېبه هم له هغې نه،نه لرې کېده او دهغې نا ښکلې او رنګ الوتې څېره یې لا نا ښکلې کوله، ببرته خپلې کوټې ته راستنه شوه،دلیک لوست، دخپل لیک لوست د میز تر شاچې په مېناتورې عکسونه ګانېل شوی و او پر هغه کتابونه او کتابچې پرتې وې، کېناسته. د شهزادګۍ، پلار چې څومره بانظمه و ، په هغه اندازه دا بینظمه وه.هغې په تلوار دهندسې کتابچه کېښوده اوپه تلوار یې لیک پرانست.دا لیک دهغې دماشومتوب دوختونو ،د خورلنډې لیک و:

دالیک ،دهغې د هماغې خورلنډه ژولیه کاراګینه و ،چې دګرافینې رستوې، د کالیزې په ورځ ،ددوی کورته راغلې وه ،هغې لیکلې وه:

ګرانې او مهربانې خورلنډې !ستا ببلتون څومره ګران او زورونکی دی. هرڅومره چې زړه ته وایم چې زما نیمایي ځان اونیکمرغي له تا نه دي،دهغه لرې واتن سره سره چې موږ سره ببلوی،زموږ زړونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناشليدونکي مزي سره يو کړی دی، دټولو هغو لذتونو او خوږو سره چې زه يې چاپېره کړې يم، زړه مې د ازل په وړاندې پاڅون کوي او نه شم کولای پر هغې خواشينې لاسبری پيدا کړم چې زموږ تر ببلتانه وروسته يې، زما د زړه په تل کې جړې کړي دي ولې موږ د تېر اوړي په شان، ستا د لويې کوټې په شنه بخن کټ کې ،هغه کټ کې چې زموږ درازونو ځاله وه، يوځای نه يو؟ ولې، د درې مياشتو پخوا په شان نه شم کولای، ستا له خوارې او مهربانه غلچلک نه چې له ارامۍ سره سره به يې زما دزړه ترتله لاره وهله ،د زړه قوت واخلم له هغه غلچکه چې ماته خورا ګران او ددې ليکنې په شېبه کې زما ترسترګو ړپي.

شهزادګۍ چې تر دې ځايه ليک ولوست، يو سوړ اسويلۍ يې وويست او هغې سترې هيندارې ته چې ددې ښې خواته په ديوال کې ولاړه وه، وکتل، خو هلته يې له يوې نابنکلې څېرې، خوار او ډنګر ځان نه پرته بل څه و نه ليدل.هغې پخپلو همېشنو له غمه ډکو سترګو ،له پخوانه لا په زياتې ناهيلۍ په هيندارې کې خپل ځان ته وکتل او وې ويل:

- هغه، دا له ماسره دخواخوږۍ لپاره وايي. مخ يې له هيندارې راواړاوه او لوستلو ته يې دوام ورکړ، خو ژوليه ،دخپلې خورلنډې د خواخوږۍ لپاره دروغ نه ويل. دهغې سترګې په رښتيا ملالې، لويې، ژورې او دومره ښکلې وې چې(کله کله به له هغو نه د شغلو په شان ځلا ورېدله) د هغې د بشړې د نابنکلتوب سره سره يې ،دهغې دخېرې ښکلا زړه رابنکونکې کوله، خوشهزادګۍ، دخپلو سترګو ښکلا ، د خپلو سترګو هماغه طبيعي حالات هېڅ کله ليدلی نه شو چې کله به يې د ځان په اړه فکر کاوه. ددې خېره به هم دنورو ټولو هغو کسانو په شان هيندارې ته د کتو سره سم، نابنکلې او لاسي بربښېده.هغې دليک

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوستلو ته دوام ورکړ:

په مسکو کې ټولې خبرې اترې یوازې په جګړه راچورلې.زما له دوو ،ورونو نه یو اوس بهر او بل هغې فرقې سره مل دی چې دهېواد پولو ته رسېدونکې ده.زمونږ ګران ټولواک،هم پترزبورګ پرېږدي او خلک وایي چې هغه تکل لري،خپل ګران ژوند دجګړې له ګوابښ سره مخامخ کړي. خدای دې وکړي،دا له کرس نه (دځای نوم دی) راپیدا شوی (دیو) چې د اروپا ارامۍ ته یې ګوابښ ورپېښ کړی دی،دهغې فرښتې په مرسته چې پاک الله په خپلې بې پایه مهربانۍ او کرم سره، زمونږټولواکۍ ته ګمارلې ده،را وپرزوي.زما له ورونو پرته دغې جګړې،زه دخپل زړه له یوې بلې ټوټې نه هم بې برخې کړي یم.زه نیکولای رستوف یادوم.هغه څوک چې دخپلې ټولې ځانغوښتنې سره یې بیاهم پوهنتون پرېښود او پوځ ته لاړ.هوکې ګرانې ماریا !د زړه له کومې درته وایم چې په دې کم عمر پوځ ته دهغه تګ،ماته لوی او نه هېرېدونکی ژورغم دی.دا هماغه زلمی دی چې تېر اوړی یې ماتاته ستاینه کړې وه،هغه دومره ددرناوي وړ او دهغه ځوانی هسې په سپېځلتیا کې بې ساري ده چې دهغه ساری زمونږد زمانې ددې زړو زړونو شل کلنو په مټ کې ډېر لږ پیدا کېږي.دهغه زړه خورا خواخوږی،حساس او دټولو لپاره په رښتیني توګه لوی دی.هغه له داسې سپېځلو او شاعرانه خیالونو نه ډک دی چې له ماسره دهغه اړیکي دعمر له لنډوالي او تاند توب سره سره، زما دخوار او په دې ځوانۍ کې دډېر رنځېدلي زړه له خورا خوږو لذتونو نه و.زه به کوم وخت وکولای شم تاته زمونږ دخدای په امانۍ دشپې او ټولو هغو خبرو په اړه چې په هغه شېبه کې ویل شوي وي،د زړه غوټه پرانیزم.دا لا تراوسه خورا تاند او تازه دي،اخ اخ...ګرانې،خورلنډې !ته نیکمرغه یې

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې ته دغه اورنی سوځونکی لذت نه پېژنې او زغملی دې نه دی، دغه سوځونکی غم، په دې ډېره ښه پوهېږم چې ګراف نیکولای، ددې لپاره خورا زلمی دی چې ماته پرته له دوست نه بل څوک واوسي، خو دغه خوږه دوستي او دا دومره شاعرانه او سپېڅلي اړیکي زما د زړه اړتیا وه.زه له دې راضي یمه، خو که له دې تېر شو، د ګراف بېزاوخوف د مرګ او دهغه میراث، هغه خبره ده چې اوس ټول مسکو پرې غږېږي.تصور یې کولای شي، درې شهزادګیو ته هسې تش په نوم یو څه رسېدلي، سردار واسیلي ته هېڅ ور په برخه شوي نه دي، خو، پېیر، پېیر ته نه یوازې، ټول میراث ور سېدلی دی، بلکې دروسیې تر ټولو نه د زیاتې شتمنۍ اوجایداد ونو، ګراف بېزاوخوف، دقانوني زوی په نامه پېژندل شوی دی.ویل کېږي چې سردار واسیلي په دې لوبه کې خورا د شرم وندې لرلې ده، نوځکه یې اوس پترزبورګ ته سترګې پناه کړې دي.

د زړه له کومې غوارم ووایم چې ددې وصیتلیک، میراث او ویش په اړه مې په هېڅ څه، سر نه خلاصېږي، خو دومره پوهېږم له هغه وخته چې دغه ځوان چې مور ټولو هغه د تش پېیر، په نامه پېژانده، د روسیې تر ټولو نه د لویې شتمنۍ خاوند او ښاغلي بېزاوخوف نوم ګټلی دی، د هغه په وړاندې چې زما له نظره یو سپک اوټیټ سړی دی، د ټولو هغو میندو په خبرو او کړو کې چې پېغلې لونې لري، ستر بدلون راغلی دی او زه رښتیا وایم چې د دغه حال له لیدو نه سخته زوریږم.لکه هغه شان چې دا دووکالو راهسې ماته د ملنډو یا ددوکې له مخې کوژدنې خوښوي، داسې ځینې کوژدنې چې زه اصلا هم هغه نه پیژنم او د مسکو دتش په نامه ریبارانو لپاره خو دادي اوس شهزادګۍ بېزاوخوفه، هم شوې یم.خو ته پوهېږئ چې زه د دغه شان نامه دګټلو، هیله هم نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

لرم.رښتيا د ودونو په اړه.ايا تاسو په دې پوهېږئ چې څو موده دمخې ټولو ته منل شوې ترور،انامیخایلوفنا،ماته ډاډ راکړ،هغه هم په خورا پټه چې تاسې ته يې دکوژدنې ديپدا کولو يادونه کړې.پوهېږئ دا څوک دی،دا د سردار واسيلي زوی،اناتولي دی.دهغه کورنۍ غواړي له يوې بډايې او پوهې پېغلې سره د واده له لارې،هغه نيکمرغه کړي.اودهغه مور او پلار، ته خوښه کړې يې.زه نه پوهېږم چې ته په دې اړه څه وايې،خوما دا خپل پور ګانه چې تاته هغه ووايم،هوکې رښتيا ،داسې ويل کېږي چې هغه خورا ښکلی او دښځو لپاره دی.دا هغه څه و چې ما دهغه په اړه اوريدلي دي.

نوربه ببولالې بس کړم.رښتيا د ليک دويم مخ هم ډک شو او مورمې څوک راپسې رالېږلي چې د مانبنامنۍ لپاره د آپراکسين کره لاړ شوو.يو عرفاني کتاب درته دراستوم.دې کتاب دلته خورا نوم ګټلی دی،که څه هم په هغه کې داسې خبرې شته چې دانسان دناتوانه مغزو لپاره د هغو پوهېدنه ګرانه ده،خو بيا هم يو غوره کتاب دی چې دهغه لوستنه د انسان زړه اراموي او روان ته يې قوت ببنې.دخدای ښه دي وي.پلار ته دې زما درناوي او پېغلې بوري ين ته زما سلامونه ورسوه.د زړه له کومې دې کېښکارم.

ژولیه

يادداښت: دخپل ورور او دهغې دزړه وړونکې ښځې په اړه راته يوخه وليکه.

***

شهزادګۍ،لږ په چورت کې لاړه او په چورت کې،موسکۍ شوه (په دې موسکا سره يې،بشره چې د ځلبدونکو سترګو په ځلا کې ځلبدلې

(c) ketabton.com: The Digital Library

وه،بدله او ښکلې شوه)ناڅاپه پاڅېده او په درنو ګامونو خپل میزخوا تـه لاړه. یـو کاغـذ یـې راواخیسـت او پـه چټکـی یـې لاس پـر هغـه وچورلېده، دادې د هغې ځواب:

ګرانې او درنې خورلنډې !

ستا د ۱۳مې نېټې لیک ماته خورا خوښې راوښلهزما ګرانې شاعر وزمې !داسې بریښې چې لا تر اوسه هم درته ګرانه یم.لـه دې ښکاري ،هغـه ببلتـون چې دومره یې تاسې،غندنه کوئ،پـه تاسو خپـل دودیز اغېز نه دی کړی.تاسو دببلتون او خپلو نه دببلیدو نه شکایت کوي،نو که ماکولای شوای څه به مې ویلې وای،زه له ټولو هغو نه چې راته ګران دي،جلا شوې یمه.اخ !که د دین آرامي نه وای،ژوند به خورا زورونکي وای.کله چې له هغـه ځوان سره دخپلې لېوالتیا خبره کوي،نوبیا ولې زما غلچک، ویشتونکی او نه منونکی ګڼې؟ په دې برخه کې زه یـوازې دخپـل ځان پـه اړه سـخته یـم.د نـورو دغـه شـان احسـاس تـه پـه درنښـت ګورم،خو له دې چې هېڅکله ما دغه شان یو احساس لرلی نه دی،مننه یې راته ګرانه ،مګر دهغو غندنه ،نه کوم.خو یو څه وایم هغـه داچې زمـا په ګمان هغه مینه چې حضرت عیسي ښودلې ده،له خپلو سره مینه او له پردیـو سـره مینـه،دهغې مینـې تـر احساسـه، خـورا خـوږه او زړه رانښکونکې ده، چې دیـوه ځوان ښکلې سـترګې یـې دتاسو پـه څېر،د یـوې شـاعر مزاجـې ،نـازک خیـالې او ګرانښـت وړپښغلې پـه زړه کـې را ویښوي.

د ګـراف ببزاوخـوف،دمرګ خبر،ستاسـو دلیـک تـر رارسـېدو نـه دمخـه مـوږ تـه رارسـېدلی او زمـا پـلار یـې خورا خورا خواشینی کړی و.هغه وایي چې هغه د پرتمینې پېړۍ دپای لخوا دویم استازی و چې له موږه لاړ او تر هغـه وروسته اوس دده وار دی،خو هغه به دده په توان کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټول هغه څه وکړي چې ده ته دغه وار ډېر ناوخته ورسېږي. خدای دې مورِ له دغه شان غم نه په امان کې وساتي.

د پېيـر پـه اړه سـتا نظر ځکـه نـه مـنم چـې هغـه زه لا لـه ماشـمتوبه پېژنم. ماته داسې برېښېده چې هغـه سـپېځلی زړه لـري او داهغـه څـه دی چې زه يې تر ټولو نه زيات په خلکو کې غوره ګڼم. او هغـه څه چې ده ته دميراث په نامـه رسـېدلي، په دې برخـه کې دده او سـردار واسيلي کړو پورې اړه لري، دواړه د خواشينۍ وړ دي. اه !ماته ګراني !په دې برخه کې داسماني استازي خبره ډېره په حق ده چې وايي:

-د ستنۍ له سوري نه د اوښ تېرېدل به تر هغـه څـه نـه آسـانه وي چې يو بډای د خدای دربار ته ورسېږي. دا خبره پـه وحشـتناکه توګـه رښتيا ده. سردار واسيلي او په تېره بيا پېير خو ببخي درحم وړدی چې پـه دې ځوانه ځوانۍ کې دداسې بې پايه شتمنۍ دغه دروند پېټی دده په اوږو وربارېږي. دا خوار به له څه سختيو سره لاس ګريوان کېږي. که چا له مانه پوښتي وای چې پـه دې نړۍ کې د څه شي هيلـه لري، مابـه ورتـه ويلي وای چې غواړي، په ټولو ببوزلو کې، دببوزلو، ببوزلی واوسي.

ګراني ! د هغه کتاب نه چې تاسو راته رالېږلي او وايي چې هلتـه يې شروشور ګډ کړی دی، هم په زرګونې مننې کوم. ستاسو دوينا له مخې په هغه کتاب کې دډېرو ښېګڼو تر څنګ ، ځينې داسې ټکي هم شـته چې دانساني ناتوان عقل لپاره دهغـو سپړل ګران بريښي. زمـا پـه اند د بې مفهومـه کتـاب لوسـتنه يـو بېثمـره کـار دی، ځکـه دهغـه لوسـتل بـه ،لوستونکي ته هېڅ ډول نتيجه را نـه وړي. هېڅکله پـه دې پـوه نـه شـوم چې ځينې خلک ولې دعرفـاني کتـابونو دلوسـتلو...ښـه بـه دا وي چې انجيـل او دهغـه دقدسـيانو سـپړنه ولولـو اودهغـه داسـرارو د جـړو دستونزو په سپړنې پسې ونه ګرځو ، ځکه مورِ بينوا ګنهګاران، څنګه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددې زړه وکړو ،څنګه ددې هیله وکړو چې ددې جسماني ولکې نه او دهغه اغېز نه منونکي حجاب له شا نه چې ځان یې زموږ او ابدیت ترمنځ ځوړند کړی دی،دلوی خدای په اسرارو او دهغه په سپېڅلو رازونو پوه شو؟نېه به دا وي دهغو غوره اصولو په لوستنه بسنه وکړو چې اسماني ژغورونکي یې ،په دې نړۍ کې،زموږ دکړو وړو او کړنلارې دغوره والي لپاره سپارښتنه کړې ده.په دې تکل کې واوسو ،دهغو په رڼا کې خپل ژوند جوړ ،برابر...

پلار مې ماته پرته له دې یادونې چې دسردار واسیلي لیک یې تر لاسه کړی او ډېر ژربه یې دیدن ته راشي، د ریبارانو په اړه هېڅ څه نه دی ویلي.خو زما ګراني او درنې خورلنډې !هغه څه چې واده او بیا زما د واده پورې اړه لري،غواړم ووایم چې،نکاح زما په اند یو خدایي ټرون دی چې باید هغه ته غاړه کېښودل شي.که خدای پاک اراده وکړي او ماته د ښځتوب او مورولۍ دنده راوسپاري،که هرڅومره هغه ګراني وي اودهغه چا په وړاندې ،دخپلو احساساتو له پامه پرته، چې مېړه توب یې زما نصیب شوی،خپلې ټولې دندې به په خورا صداقت او ایمانداری سرته رسوم.

ماته مې د ورور لیک رارسېدلی دی،په هغه کې یې لیکلي چې دی به له خپلې ښځې سره یوځای لیسیه ګوري،(د دوی کلي)ته راځي،خو دهغه د راتګ دغه خوښي به خورا لنډه وي،ځکه هغه ددې لپاره موږ دېپلتون منګولو ته سپارې چې په هغې سوځوونکې جګړې کې ګډون لپاره لاړ شي چې یوازې خدای پوهېږي څنګه او ولې په موږ راتېل شوې ده.یوازې هلته،ستاسو ،دلویانو ستر او پرتمین بنډارونه نه دي چې دجګړې خبرې په کې کېږي،دلته دبزګرو په کړو وړو کې،د صحرا په سوله ایزه اودطبیعت په ارامه غېږکې،چې ښاریان دهغو په

(c) ketabton.com: The Digital Library

مرسته، د کلي تصور کوي، هم د جګړې شخړې او تریخ درد احساس اوربدل کېږي. پلار مې د پوځونو دوړاندې او یا شا ته تګ او یا لېږدولو پرته بله خبره نه لري، هغه خبرې چې زما سر هېڅ نه پرې خلاصېږي. پرون نه هغه بله ورځ ، کله چې د کلي په کوڅه کې په خپل ورځنۍ ګرځېده اخته وم، یوې ډېرې زورونکې پېښې سره مخامخ شوم. په کلي کې یې هغه زلمیان راټول کړي وو چې پوځ ته لېږل کېدل، تاکه ددغو سرتېرود میندو ، ښځو اوماشومانو حال لیدلای وای او دهغو ژړا او ساندې دې اوربدلې وای، ویلي به دې وای چې دخدای مخلوق د خپل ژغورونکي هغه روزنه او قوانین چې مینه کول او له دښمنۍ او ازار نه ځان ساتنه ده، هېر کړي دي او بله دا چې د دوي لپاره د یوبل دوژلو په فن کې مهارت او کارپوهي تر ټولو نه غوره چاره بلل کېږي.

دخدای په امان ګرانې او مهربانې خورلنډې !...

هوکې، هیله لرم چې زمونږ ژغورونکی ، هغه لوی پرودګار دې، تا په خپل امان کې وساتي.

ماری پېغله بوري ین، په خپل ژوندي، تند او خواږه غږ چې د شمالي فرانسویانو په شان یې د(ر) توری، په (غ)ادا کاوه، په خندا خندا ، شهزادګۍ ماریاته چې په خپل غم لړی دنیاګۍ کې ډوبه وه...وویل:

-اه، شهزادګۍ !لیک لیکې !ما خپل ولېږه، مورته مې لیک ولیکه.بیا یې خپل غږ لږ راټیټ کړ او زیاته یې کړه:

-شهزادګۍ باید ګوابنمنه یادونه درته وکړم. سردار له میشل ایوانوف سره سخته ناندرۍ وکړې...

هغې د ناندرۍ کلمه خورا غوړه او په خوند ادا کړه، هسې چې ګواکې غوښتل یې خپل غږ خورا سندریز کړي:

(c) ketabton.com: The Digital Library

-له میشل ایوانوف سره یو سخته ناندرۍ ! طبیعت یې خورا خرابه دی، خورا خواشینی دی، ځانته دې پام کوه، پوهېږئ...

شهزادګۍ ماریا ځواب ورکړ:

-آه !ګرانې !ما په وار وار سره ټینګار کړی دی چې زما د پلار دښه او یا نا ښه طبیعت په اړه ماته څه مه وایئ، زه هېڅکله ځانته دهغه په اړه د قضاوت اجازه نه ورکوم او هیله نه لرم چې بل څوک هم ځانته دغه شان اجازه ورنه کړي.

وروسته ته یې خپل ساعت ته وکتل او وې لیدل چې پنځه دقیقې له هغه وخته تېرې شوې دي چې دا باید د وړې پیانو تر شا ولاړه وای، په تلوار تالار ته لاړه. سردار د خپل دودیز مهال ویش له مخې دغرمې له دولسو نه تر دووبجو پورې وبده کېده او شهزادګۍ به په دې وخت کې وړه پیانو غږوله.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲۳

بوډا چوپړ په خپله کوټه کې ناست و ،دخوب او ویښتیا حالت کې ډوب و او د سردار خرهاري ته چې دخپل کار په لوی دفتر کې ویده و ، غوږ نیولی و. د کور له لرې لرې صالون او د ټرلو دروازو له شا نه د پیانو د غږ،پدا غږ، چې غږونکې،ددیونسکوف سونات، د یوې نغمې ستونزمنې برخې، په پر له پسې تر شلو وارو نه زیات تکرارولې، اوربدل کېده.

په دې وخت کې، د کور مخې ته یوه ګاډۍ را راورسېده. سردار اندرې له هغې نه را کوز شو او خپله ګلالۍ او ګل اندامه مېرمن یې لاس نیولې له هغې راکوزه او ترځانه مخې یې ولېږله.تیخون نومي سپین ږیري چوپړ دتل په شان سینګار کړی و ،خپله خولۍ یې د درناوي په نښه له سر نه لرې کړه ،په ملا مات شو او وې ویل:

-حضرت سردار استراحت کوي او بیا یې په تلوار ور پورې کړ.تیخون په دې پوهېده چې نه د سردار د زوی رارسېدل او نه به بله کومه ببرنۍ پېښه وکولای شي دمشر سردار د ژوند په نظم کې بدلون راولي او غوره خو دا وه چې د سردار اندرې هم دتیخون په شان په همدې خبره نښه سرخلاصېده.او ددې لپاره چې دا څرګنده کړي چې دده ددومره نشتوالي په وخت کې یې دپلار په عادتونو کې کوم بدلون راغلی نه دی، خپل ساعت ته یې وکتل او مېرمنې ته یې وویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

-شل دقيقې وروسته به راپاڅي... اوس راځئ چې شهزادګۍ ماريا ته ورشو.

کشره شهزادګۍ لږ څورېه شوې وه خو سترګې او لاندنۍ لږ تيتې شوې شونډه يې چې د خندا په وخت کې يې دغه نيمګړتيا لا پسې ښکلې کوله او په مالګينه توګه پورته راتله، هماغه شان وه، چې وه.

دې خوا ته، هغې خوا ته يې وکتل او دهغه مبلمه په توګه چې د هرکلي په وخت کې د کوربانه ستاينه او پالنه کوي، شونډې پرانيستې او وې ويل:

-دا خو يوه مانۍ ده !مانۍ !درځئ درځئ... درځئ....

هغې، هماغه شان چې په ښکلي انداز يې هر څه څارل، خپل مېړه، تيخون او هغه چوپړ ته چې د دوی ملګرتيا يې کوله وموسېده او وې ويل:

- دا څوک هلته پيانو غږوئ؟ ماري؟ نو راځئ کرار کرار به ځو، چې ناڅاپه ورننوځو.

سردار اندرې په خواشينۍ خو ډېر ادب خپلې مېرمنې پسې روان و. کله چې د بوډا له څنګه تېرېدل او لاس يې ورته مچول، وې ويل:

-تيخون نه زوړ شوی يې.

د هغې کوتې له يوه ورنه چې د کلارمن دغږېدو غږ ترې راته، يوه ژيړ څنې، ښکلې فرانسوي راووته دا ييغله بوري ين وه چې غوښتل يې له ډېرې خوښۍ نه والوزي، هغې وويل:

دا د شهزادګۍ لويه نيکمرغه ده. بالاخره، پرېږدئ چې خبره يې کړم.

شهزادګۍ له هغې سره د روغبړ او ښکلولو په لړ کې وويل:

- نه، نه، هيله کوم، ... تاسو ييغله بوري ين ياستئ ! زه تاسو د خپل مېړه دخور له ستاينو او له تاسره د هغې له مينې نه پيژنم. موږ غواړو

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې هغې ته بې خبره او ناڅاپي ورننوزو.

هغوی، د هغه تالار وره ته ورنیږدې شول چې پرله پسې له هغه نه د غږېدونکې نغمې غږ راته. سردار اندرې تصور کاوه چې کوم بد نوغي ورپېښېدونکی دی، ودرېد او وروځې یې برندې کړې. د شهزادګۍ کوټې ته ورننوت، سندریز آواز په ټپه ودرېد. لومړی د یوې چېغې او بیا د شهزادګۍ ماریا درانه ګامونه او په پای کې د روغبړ او ښکلولو خواږه آوازونه واورېدل شول. کله چې سردار اندرې کوټې ته ورننوت، دواړه شهزادګۍ ماریا او لیزا د اندرې ښځه، چې یو واریې پخوا د لنډې شېبې لپاره د اندرې په واده کې سره لیدلي و، یو بل سره غیږ په غیږ وې، او لکه دوه پخوانۍ خورلنډې چې له اوږدې جلاوالې وروسته یې لیدلي وي، سره ښکلول. پېغله بوري ین، د هغو تر څنګ ولاړه وه، خپل لاسونه یې سره سولول او د ښه نیت یوه داسې موسکا یې پر شونډو خوره وه چې تصور کېده، د خندا او ژړا تر مینځ ورکه وي. سردار اندرې اوږې پورته پورته اچولې او د یوه موسیقي پوهان په شان یې، سترګې او وروځې داسې برندې کړې وې چې د غږېدونکې نغمې کوم سر بې سره واوري. شهزادګیو یوبل سره پرېښودلې، خو بیا یې هم له لاسه سره نیولي وو، داسې تصور کېده، د وخت د چټکه تېرېدو له ویرې همداسې یوبل کېښکاږي، نوځکه یې په پرله پسې لاسونه سره نیولي وو. د یوبل د ښکلو په لړ کې یې، بیا لاسونه یو د بل له لاسو راوویستل چې بیا سره ښکل کړي، تر هغه وروسته، هغوی بیا په ژړا پیل وکړ. سردار اندرې چې داسې انتظار نه درلود، هک پک و. هغوی بیا غاړه غړۍ شول. پېغلې بوري ین هم په ژړا شوه. سردار اندرې نور نو آرامه و. خو داسې یې ګڼله چې د شهزادګیو ژړا یوه هسې طبیعي خبره وي، داسې خبره چې دوی یې دبل ډول سرته رسېدو تصور هم نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

شو کولای.

ناڅاپه دواړه په خندا شوې او هممهال يې خبرې پيل کړې، کمکی شهزادګی وويل:

- آه ګرانې ماريا !... آه ماريا، تاسو ډنګره شوې ياستئ... نه !نه که چاغه شوې ياستئ؟ په دې وخت کې پېغله بوري ين د هغوی په خبرو کې رانغوته او وې ويل:

- ما له ورايه مېرمن شهزادګی وپېژندله.

شهزادګی په ګبنی ووېل:

- ما ته وايه چې زه يې اصلا په فکر کې نه وم. زه اندرې، تا ته مې هيڅ پام شوی نه و.

سردار اندرې د خپلې خور لاس کښېکود، له هغې سره يې ښکل کړل او وې ويل چې هغه لا تر اوسه هماغه شان ژړغونې ده، که څنګه؟

شهزادګی ماريا مخ ورور ته وو واړاوه او د اوښکو دغلبدونکې پردې له شا يې. په مينه، تاوده او خواږه خواږه غلچ ورور ته کتل.

شهزادګی پر له پسې غږېده. پاسنی نازکه، نری په نيمګړيتا ښکلې شوې شونډه يې چې کومه شېبه را ښکته کېده او چېرې چې يې اړتيا ليدله، د هغې د ښکلې، نری نری لاندنې شونډې سره به غبرګه شوه اوبيا د غاښونو له ځلا او د سترګو له خوښی سره مل دموسکا په بڼه د هغې پر شونډو راخوره شوه هغې ډول ډول کيسې کولې، يو نقل يې دا وه چې د سپاسکويه په غونډيو کې يوه داسې بده پېښه شوې وه چې د دې امېدواری ته يې ګوابن ور پېښ کړی و. دا کيسه خلاصه نه وه چې وې ويل:

- دې خپلې ټولې جامې په پترزبوزګ کې پرېښې دي، اوس خدای پوهېږي چې دلته به څه اغوندي. دا يې هم وويل چې اندرې چور بدل

(c) ketabton.com: The Digital Library

شوی دی، تر هغه وروسته یې یادونه وکړه چې کاتیا ادینځوې، له یوه بوډا سره واده کړی دی، خو دا یې په ډېرې مینې وویل چې د هغې یعنې شهزادګۍ ماریا لپاره مېړه پیدا شوی دی، خو دا یې زیاته کړه چې په دې هکله به وروسته اوږدې خبرې ورسره ولري. شهزادګۍ ماریا په ټول دې وخت کې په چوپه خوله اوځیرځیر خپل ورور ته کتل او ښکلې سترګې یې، له یوې غمجنې مینې نه ډکې وې. دا ښکاره وه چې د هغې هغه ځانګړي خیالات چې د هغې د ورینداري له خبرو سره هېڅ تړاو نه لري، همدا اوس یې ددې په ذهن کې توفان جوړ کړی دی. کله چې شهزادګۍ لیزا د پترزبورګ د وروستیو جشنونو ستاینې یې پیل کړې، په همدې وخت کې شهزادګۍ ماریا خپل ورور ته مخ وروړاوه، یو سوړ اسویلی یې وویست او وې ویل:

-اندرې، وایې چې ته غواړې جګړې ته لاړ شئ؟

له لیزا نه د اور لمبې راتاو شوې، خو اندرې ځواب ورکړ:

-هو کې، همدا سبا ته!

شهزادګۍ لیزا وویل:

-هغه غواړي ما دلته یوازې پرېږدي، هېڅ نه پوهېږم؟ حال دا چې کولای شي جګړې ته لاړ نه شي او همدلته د یو لوی منصب څښتن شي.

شهزادګۍ ماریا د هغې د خبرو تر پای ته رسېدو پورې څه و نه ویل، خو په خیالونو کې ډوبه شوه. بیا یې د امېدواري ورینداري پنډې ګیډې ته په مهربانو سترګو اشاره وکړه او وې ویل:

-په همدې وخت کې ستا تګ هرو مرو دی؟

د هغې د ورینداري څېره په یوه شېبه کې څو رنګه بدله شوه، اسویلی یې وویست او وې ویل:

-هو، د هغه تګ هرومرو دی، هو کې... ډېره وحشتناکه ده، ډېره

(c) ketabton.com: The Digital Library

وحشتنا که ده.

د لیزا پاسنۍ شونډه بیا راولوېده، په کرار کرار یې ځان ماریا ته ورنږدې کړ، خو چې لاس یې هغې ته ورسېده، شرنګ په ژړا شوه.

سردار اندرې بیا وروځې برندې کړې او وې ویل:

- ښه ده چې استراحت وکړئ، همداسې نه ده لیزا؟ هغه خپلې کوټې ته بوزه. زه به خپل ګران پلار ته ورشم، د هغه حال څنګه دی؟ د تل په شان؟ ماریا په خوښۍ ځواب ورکړ:

- هوکې، هماغه شان چې و، هماغسې دی، خو نه پوهېږم چې تا ته به هغه څنګه وي!

سردار اندرې چې په سختۍ موسېده، وپوښتل:

- په هماغه ټاکل شویو وختونو دټاکلو کارونو کول، د باغ په هماغه ټاکلو شویو ځایو کې ګرځېدل، هماغه د خراطۍ څرخ لرونکی ماشین؟

ده دا نه لیدونکې موسکا دا معنې لرله چې پلار ته د ټول درناوي او له هغه سره د ډېرې مینې سره سره، د هغه له ځینو نیمګړتیاوو نه هم خبر دی.

ماریا وویل:

- په هماغه ټاکلو او نه بدلیدونکو وختونو کې، د باغ په هماغه ټاکلو ځایونو کې د چکر او څرخ لرونکي ماشین تر څنګ، زما د ریاضي او هندسې لیک او لوست هم شته.

د هغه له ژبې داسې برېښېده چې د پلار لپاره د هندسې زده کړې د ژوند د خوښۍ او لذت یوه خورا لومړنۍ سرچینه ده.

وروسته له هغې چې د هغه د پاڅېدو د وخت د رارسېدو لپاره پاتې شل دقیقې پوره شوې، تیخون راغی او ځوان سردار یې د هغه خپل

(c) ketabton.com: The Digital Library

پلار ته ور وبوله. بوډا پلار د خپل زوی د را رسېدو په درناوي، د خپل ژوند، په ټاکلي نظم کې لږ بدلون هم منلی و او هغه دا چې اجازه ورکړي، زوی یې هغې کوټې ته ،هغه وخت ور ننوزي چې ده لا وروستی جاکټ نه و اغوستی. بوډا سردار، د پخوانیو دودونو سره په خپله کوټه کې کورنۍ جامې اغوستې. او سربه یې لوڅ و.

(د اندړې څېرې په دې شېبه کې، نه د هغه د همیشنۍ ځانګړتیا په شان چې ځېرې، تونده او غمجنه به وه بلکې د هغه وخت په ښه خوښه او د ژوند له لذتونو ډکه وه چې دی به له پېیر سره غږېده) دی په همدې ښه د پلار کوټې ته را ننووت. پلار یې هینداري ته مخامخ ولاړ او په لاس لرونکې چرمي څوکۍ ته ناست و... خپل سره یې زوی ته وروړاوه او چیغه یې کړې:

-هو، جګړه مار زویه، غواړې لاړ شې، بناپارت نسکور کړې؟ او و یې ځپئ؟ لږ تر لږه، ته !لاړ شه او په مېړانه د هغه سره منګولې نرمې کړه، کنه ډېر ژر به زمونږ نومونه هم د خپلو وګړو او سرتېرو په ډله کې ولیکي.

خپل مخ یې هغه ته ور وړاندې کړ.(ددې لپاره چې هغه مچ کړي)

بوډا چې تر ورځني خوبه وروسته، ښه تازه او تاند و ،هغه وویل:

تر غرمې وروسته خوب سپین زر او تر هغې مخکې سره زر دي.

تر ګنې څوړوندو وروځو لاندې یې، دستر ګو له کنجه په خوښۍ او مینې خپل زوی ته کتل، سردار اندړې لږ رامخکې شو او د مخ پر هغه ځای یې ښکل کړ چې پلار یې ور ته ښودلی و، په ډېرې تلوسې، خوښۍ او ډېر درناوي یې د پلار د سر او مخ، ببلا ببلو برخو ته کتل. هغه په دې توګه هڅه کوله هغه مرکه پیل شي چې په دې ورځو کې د بناپارت سره د جګړې خبرو پیدا کړې وه، هغه ځواب ورکړ:

(c) ketabton.com: The Digital Library

- هو کې، پلار جانه، له خپلې امېدوارې ښځې سره ستاسو درناوي او چوپړ ته راغلی یم. ستاسو روغتیا څنګه ده؟

-ناروغتیـا وروره !یـوازې او یـوازې د بـې مغـزو (احمقـانو) ډیـر خوړونکو او عیاشانو کار دی. تـه خو مـا پیژنئ، ټولـه ورځ لګیـا یـم پـه خوړو او څکو کې هم منځ لاری، نو ځکه مې حال ښه دی.

زوی یې په خندا وویل:

-د خدای شکر دی

-دا په خدای پورې څـه اړه لري، بیـا هغـه د خپلې خوښې خبرو تـه را وګرځېد او دوام یې ورکړ:

- ښه، را تـه ووایـه، څنګه دنوې پوهنې له مخې چې دستراتیژۍ نوم مو پرې اېښې، جرمنیان څنګه دبناپـارت پـه وړاندې جنګېږي، هغـه مـو زده کړئ؟

سردار اندریې وخندل.

هغه په موسکا دا ښودل چې د پلار دا نیمګړتیاوې، هغه درناوي تـه تاوان نه رسوي چې دی یې هغه ته لري، هغه پلار ته وویل:

- ګرانه پلاره ! ښه به دا وي چې لږ دمه شم، ساه وباسم، ګوره چې لا ناست نه یم او خولې مې وچې شوې نه دي.

سپین ږیري خپلې څنګې ددې لپاره وخندلې چې ډاډه شـی، هغـه سـمې اوتینګې ځای پر ځای شوي او کنه؟ بیـا یـې زوی لـه متې راونیـو او وې ویل:

- اپلتې مه ووایـه، ښـځې تـه دې ښـه ځای جوړ شوی دی، شـهزادګی ماریا به هغې ته خپله کوټه ورو ښیئ، دومره به سره وغږېږي چې یـو بـل نه به ستړې شي. دښځو کارونه ښځو تـه پرېږده، زه خوشحاله شـوم چې ښـځه دې دلتـه راغلـه، اوس کښـه ! را تـه ووایـه چـې هـو، زه خـو د

(c) ketabton.com: The Digital Library

میخلسون د پوځ په ونډه پوهېږم، د تولستوي(دروسي پوځ له مشرو جنرالانو نه) په برخه مې هم سر خلاصیږي.ښه ده، ښه ده، د ببلا ببلو پوځونو هم مهاله لېږدول او پلي کول، دا خبرې... مګر سهیلي پوځ به څه کوي؟ د پروس ناپیلتوب هم نوې خبره نه ده.

له خپل چرمي لاستي لرونکې څوکۍ نه پاځېد، په چټکۍ سره په کوټه کې ګرځېده راګرځېده، تیخون چې ده ته یې یوه برخه کالي ور اغوستي و، ده پسې ګام په ګام روان و، ده وویل: اتریش یې لا څه؟ سویدن به څنګه شي؟ له پومراني نه به څنګه تېر شئ؟

سردار اندرې چې د پلار ټینګار ولید، لومړی څه زړه نا زړه و، خو وروسته یې په ډېره مینه او زیاتېدونکې تلوسې پیل وکړ چې هغه ته د رارسېدونکې جګړې کړنلاره وسپړي، لږ وروسته یې، نه په لوی لاس بلکې د عادت له مخې، ژبه بدله او په فرانسوي ژبه یې خبرې پیل کړې او ویې ویل چې:

-څنګه باید په نوي ۹۰ زریزه پوځ، پروس ته ګوابښ ورپېښ کړل شي. هغه به په زور له ناپیلتوبه راجلا او جګړې کې ښکېل شي، هغه دوام ورکړ:

- د دغه پوځ یوه برخه به د شترال زوند په سیمه کې له سویدني پوځ سره یو ځای کېږي. ټاکل شوې ده چې شل زره اتریشي پوځیان به له سل زره روسي هغو سره د ایتالیا د ساحل په څنډو کې د راین سره پلي شي. د دې سره جوخت ۵۰ زره روسان له ۵۰ زرو انګریزانو سره په ناپل کې پلي کېدونکې دي. که په لنډه توګه ووایو، (۵۰۰) پنځوسو زره پوځیان به له ببلا ببلو خواوو نه پر فرانسې یرغل کوي.

بوډا سردار، د زوی خبرو ته هېڅ ډول پام نه و ساتلی، داسې برېښېده چې اصلا یې هغه ته غوږ نه وي نیولی. هغه په کوټه کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګرځېده را ګرځېده او کالي يې اغوستل. هغه دړې ځله په ناڅاپي ډول د زوی خبرې پرېکړې او وې ويل:

سپينه، سپينه!

له سپينې نه د هغه موخه دا وه چې تيخون نومي چوپړ، ده تـه سـپينه کرتـی، نـه وه ورکړی. بـل واريـې د زوی خبـرې پـه دې پوښـتنه پرېکړې چې:

- ماشوم به څه وخت دنيا ته راشئ؟

هغه سمدلاسه، د ملامتـی په نښه سر وښوراوه او وې ويل:

- ډېر بد حالت دی، دوام ورکه، دوام ورکه!

درېيم ځل يې هغه وخت د سردار اندرې خبرې پرېکړې چې هغـه د جګړې پـه اړه خپلـې خبـرې پـای تـه نېـږدې کـړې وې. بـوډا د زړښـت پـه لړزېدلي آواز په يونا سندريزه بڼه دا کليوالي سندره پيل کړه:

-مالبروک ځي جګړې ته، خدای خبر چې کله به راستون شي ؟

زوی يې پرته له هغه چې څه ووايي، وې خندل او وې ويل:

- زه نه وايم، هغه څه چې زه وايم دا منل شوې کړنلاره ده، مـا يـوازې هغـه څـه درتـه وويـل چـې کـړنلاره څـه ده.او نـاپليون خـو لا پخـوا خپلـه کړنلاره جوړه کړې ده،هغه کړنلاره چې تر دې نه بده نه ده.

-ښه ده،ښه ده ! خو ستا په خبرو کې مې هيڅ نوي شي پيدا نه کړل.

هغه په خپلو خيالونو کې ډوب شو،خو نا څاپه يې تند تند وويل:

- خدای ښه پوهيږي چې کله به بيا راستون شي؟ درځئ،ډوډۍ ته درځئ !

*****

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲۴

سردار چې څنې يې غوړې کړې او ږېره يې خريلې وه، په خپل تاکل وخت خوړنتون ته لاړ. هلته يې ناوې، شهزادګۍ ماريا، پېغله بوري ين او د معماري استاد ورته سترګه په لاره وو. دمعماري دغه استاد زاړه سردار د غونډتنې سره سم اجازه پيدا کړې وه چې له ده سره د ميز پر ډوډۍ کښيي. که څه هم هغه کوم ټولنيز دريځ نه درلود او هېڅکله يې دا تصور هم نه شو کولای چې دا سې ويار ور په برخه شي.

سردار چې تل ټولنيز دريځ ته پر درناوي ټينګار کاوه آن دا چې د ځينو ولايتو لوړ پوړې چارواکې به يې هم ډوډۍ ته نه منل، په ناڅاپي توګه پرته له هغه چې دليل يې ښکاره وي، دا معمار ميخائيل ايوانوويچ سره له هغه چې د درباري ناستې ولاړې په لومړنيو نزاکتونو هم نه پوهېده او يو وار به يې د خلکو په مينځ کې مخ واړاوه او په خپل برګ دستمال کې به يې پزه سوخ کړه، پر يوه ميز کښيي او په دې ډول خلکو ته څرګنده کړي چې ټول انسانان سره برابر دي. هغه پر خپلې لور په وار وار ټينګار کړی و، چې ميخائيل ايوانوويچ په هېڅ ډول له دوی يعني سردار او د هغې د لور نه کموالی نه لري. سردار چې تل د ډوډۍ په وخت کې خوله ګنډله، خو له دغه معمار سره يې مرکه هېڅ پای ته نه رسېده.

په خوړنتون کې هم لکه چې د نورو کوټو په شان يې لوی پراخ تالار

(c) ketabton.com: The Digital Library

او لوړ چت درلود ، د کورنۍ غړي او ټول چوپړان هر یو د یوې څوکۍ شا ته ولاړ وو او د سردار د راتګ انتظار یې درلود. د چوپړانو مشر چې دستمال به یې پر مړوند پروت و او د ډوډۍ د میز جوړېدنې ته به ځیر و ، که څه هم د سترګو په اشاره به یې هر چوپړ ته سپارښتنې کولې، خو د هغه سترګې د هغې دروازې نه چې باید سردار پرې را ننوتلی وای او د هغه دیوالي ساعت ترمنځ چې په همدې دروازې ځوړند و ، سرګردانه وې. سردار اندرې هم هغه لوی زرین قاب ته چې ده ته یې ډېر نوی والی درلود او په هغه کې د بالکونسکې د کورنۍ شجره د څو پوښتو په اوږدو کې په کې انځور شوې وه کتل... سردار همداسې د شجرې قاب ته کتل، موسېده او سر یې ښوراوه.دهغه موسکا ،هغې موسکا ته ورته وه چې ګوا کې داسې یو انځور ته ګوري چې انځور یې د اصل په پرتله خورا دخندا وړ وی.

هغه شهزادګۍ ماریا ته ورنېږدې شو او وې ویل:

- ستا برخه په دې انځور کې خورا غوره ګنم.

شهزادګۍ ماریا د خپل ورور کړو ته هک حیرانه وه. هغه په دې نه پوهېده چې ورور یې ولې او څه ته موسیږي، ځکه د خپل پلار هر کار یې د داسې غوره درناوي وړ باله چې په هغه کې یې آن د خبرو اجازه هم نه لرله.

سردار اندرې دوام ورکړه:

هر څوک د آشیل(د آشیل مورخپل زوی ته ،په ستیکس نومې چېنې کې لامبو ورکړې وه.تر دغې لامبو نه وروسته هغه نه ایلېدونکی شوی و ،خو یوازې د پښې پونده یې دلامبو په وخت کې د مور په لاس کې پاتې شوې وه.دا داشیل عیب و) په خبر یوه نیمګړتیا لري.

زه نه پوهیږم چې ولې انسان سره له هغه چې ځان اشرف المخلوقات

(c) ketabton.com: The Digital Library

بولی، بیا ځان ته د دغه شان منلو اجازه ورکوي.

شهزادګی ماریا نه شوکولای د پلار په کړو، دخپل وروردا تبری ومني. هغې ځان هغه ته د ځواب پیدا کولو لپاره چمتو کاوه چې د هغو ګامونو د راتګ غږ واوربدل شو چې ټول هغه ته سترګې په لاره وو. سردار د تل په شان، په چټکی او تازه ګی رانغوت. داسې برېښېده چې په لوی لاس غواړي په خپلو خوځښتو او آزاد تګ سره په کور سخت پوځي لاسبری نظم مات کړي. په هماغه شېبه کې په تالار کې لوی راځوړند شوی ساعت دوه زنګه ووهل او د هر کلي په تالار کې بل کوچنی او ښکلی ساعت په ښکلی غږ سره ګوا کې د هغه ځواب ویلی وي.

سردار ودرېد، دهغه دګنو ځوړندو وروځو لاندې د هغه له هیلو نه ډکو سترګو غلچک، پر ټولو وګرځېد راوګرځېد او په کمکی شهزادګی ودرېد.

په دې وخت کې د شهزادګۍ احساس هماغه له وېرې او درناوي نه ډک احساس و چې درباریان یې د شاه د راتګ په وخت کې لري.

دا هغه احساس و چې د ټولو هغو کسانو په زړه کې پیدا کېږي چې دغه بوډا ته ورنېږدې کېږي. د شهزادګی پر سر یې لاس تېر کړ او بیا یې په یوې ناڅاپي خوښۍ، هغه څو ځله په کرار په اورمېږ ووهله، بیا یې په ځیر ځیر خو ډیره لنډه شېبه د هغې سترګو ته وکتل او وې ویل:

-خوشحاله یم، خوشحاله یم.

تردې وروسته په چټکی لرې شو، په خپل ځای کېناست او وې ویل:

- کېنئ! میخائیل ایوانوویچ کینئ! په خپل څنګ کې یې، خپلې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناوې ته یو ځای وښود او چوپړ د هغې لپاره څوکۍ ښا ته کړه.د بوډا چې د ناوې ګردې، پنډې او پرسپدلې ګیډې ته پام شو ،وې ویل:

- هه، هه ډېر تلوار مو کړی دی، دا ښه کار نه دی!

هغـه وخنـدل،ډېره بـې خونـده او وچـه خندا ،دهغـه هماغـه خپلـه همیشنۍ خندا ،چې هسې یوې خولې خندا نه بل څه نه وي، داسې خندا چې سترګې یې هغه هېڅ نه احساسوي، هغه وویل:

-باید وګرځئ، زیاته وګرځئ، ډېره زیاته.

کشرې شهزادګۍ، د هغه خبرې هېڅ نه اوربدې، یا یې نه غوښتل هغه واوري.چوپه خوله وه ،داسې بربښېده چې شرمېږي.بوډا د هغې د پلار پوښتنه وکړه او شهزادګۍ په موسپدو موسپدو هغـه تـه ځوابونـه ویل. بیا یې د هغو کسانو او آشنایانو پوښتنه ترینـه وکړه چې ده هم پېژندل او هغې هم. د ګډو آشنایانو د خبرو په لړ کې و ، چې شهزادګۍ په خبرو کې تـوده شوه او پیـل یـې وکړ چې چا ده تـه سلامونه رالیږلي اودآشنایانو په مینځ کې څه آوازې خپرې دي، هغې وویل:

-د خوارکۍ ،شهزادګۍ آپراکسـین میـړه مـړ شـو ،هغې دومـره پسـې وژړل چې سترګې یې پسې رندې شوې.

پـه هـره انـدازه چـې د شـهزادګۍ خبـرې تودبـدې پـه هماغـه انـدازه د سردارسترګې هغې ته لا پسې ځیربدې، مګر یو وخت په ناڅاپې توګه ګواکې د ده زغم پای ته رسېدلی وي او په ټولو خبرو پـوه شـوی وي، لـه هغې نه یې مخ واړاوه او میخائیل ایوانوویچ ته یې وویل:

- ښـه، میخائیـل ایوانوویچـه ! داسـې ښـکاري چـې زمـوږ ددې بناپارت وضعه خورا کړکېچنه وي، هغـه شـان چې سردار اندرې را تـه وویل (هغه کله چې د خپـل زوی پـه اړه غږېـده، هغـه یـې تـل پـه دې نامـه یـادوه) ډېر سـتر پوځونـه د هغـه پـه وړانـدې راټـول شـوي دي. داسـې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښکاري چې خورا هیبتناکه او ګوانښمن سړی دی، حال دا چې مورِ او تاسو هغه یو ناوړه او سپک سړی ګانه.

د میخائیل ایوانوویچ هیڅ په یاد نه وچې څه وخت "مورِ او تاسو" د بناپارت په اړه داسې خبرې او قضاوت کړی وي. هغه پوه شو چې سردار یوازې غواړي خبرې پیل کړي، هغه هم د خپلې خوښې خبرې، نو ځکه یې د هغه نوم ته اړتیا لرله. بې له هغه چې ددې کار په پای پوه شي، حیران حیران یې ځوان سردار ته وکتل. مشرسردار معمار ته اشاره وکړه او خپل زوی ته یې وویل:

-دا سړی د تاکتیک په برخه کې خورا لوی لاس لري.

یو ځل بیا یې د جګړې، بناپارت، جنرالانو او د لوړ پوړو چارواکو په اړه نوې خبرې پیل کړې. دې بودا داسې ښوولې چې د اوسنۍ زمانې چارواکې او سیاسیون د ښوونځیو د ماشومانو په څېر دي او آن په پوځي الفبې هم نه پوهېږي او د اداري له ټولو چارو نه بې خبره دي.

ده به ویل چې بناپارت یو خورا بېکاره سړی دی او د بري راز یې یوازې په دې کې دی چې د دویمې ایکاترینې د وخت پاتیمکین او سوروف نومي پوځي سرداران نور نو په ډګر کې نه شته. هغه سرداران چې د هغه په وړاندې جګړې ته ورودانګي. د هغو پر ځای یوازې او یوازې له ملنډو ډکې لوبې دي چې او سنې کسان یې ښوونه کوي. سردار نه یوازې دا چې د پلار ټولو خبرو ته غوږ و او د هغې ملنډې یې په زغم او موسکا اوربدلې، بلکې پلار یې په تلوسې او خوښۍ خبرو ته هڅاوه او په لاځیر او پام یې د هغه خبرو ته غوږ نیو.

زوی یې وویل:

- ټولې تېرې پېښې، ځکه مورِ ته ښې بریښې چې د مبالغې په ښکلا رنګینې شوې دي، که داسې نه وي، همدا سوروف نه و چې د مورو

(c) ketabton.com: The Digital Library

منګولو ته ورولوبد ،ځان يې ترې و نه شو ژغورلي؟

زاړه سردار په چيغه چيغه وويل:

- دا خبرې چا تاته ويلي دي؟ چا ويلي دي؟ سوروف خو... دا خبره يې چې کوله، خپل قاب يې وارتيږه، مګر تيخون هغه په چټکۍ له هوا نه را ونيو ،هغه خبرو ته دوام ورکړ:

- سردار اندرې ! سوروف ! که ته لږ په ژوره سوچ وکړې، ته بايد د سوروف خبرې بالکل له فرېدريخ (فرېدريخ د پروس پادشاه و) نه جلا کړې. فرېدريخ يو څوک دی او سوروف بل څوک. وايي چې مورو ! که سوروف په خپلو کړو کې خپلواکي لرله، مورو به اسير شوی وای. خو مورو(ويکتور مورو د ناپليون يو ستر قوماندان).بلې خو اته هوفس کريکس (د اتريش جګړيزه شورا) دچارو واک ټول له هغه نه اخيستی و. آن که شيطان خپله هم ووايي، کور به يې وران و. اوس لږ زغم ولرئ، خپله به يې وګورئ. تاسې به هم له دې فوس کريکس سره آشنا شئ. که سوروف د هغو سيال نه شو ، نو کوتوزوف، به څنګه وکولای شي دا کار وکړي. له لږ ځنډ نه وروسته يې وويل:

- نه ګرانه ملګريه ! تاسو له خپلو دغو جنرالانو سره ،نه شي کولای د بناپارت سيالي وکړئ. ددې لپاره چې اوس د بناپارت سره د سيالۍ سيال شئ، بايد فرانسويان اجير شي چې له هغه سره منګولې نرمې کړئ، المانې پالن، فرانسوي مورو پسې امريکا ته استوي چې دخپلو هېوادوالو دځپلو لپاره يې، په روسي پوځ کې وګماري... عجبې خبرې دي ! ايا پاتيمکين، سوروف او اورلوف المانې وو؟ نه ورورە، يا تاسې ليوني شوي ياستئ، يا ما په دې زړښت کې عقل له لاسه ورکړی دی. خدای مو مل اوسه، که عمر يارې وکړي، بيا به مو ديدن وشي. اوس نو بناپارت لوی سردار شوی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سردار اندړې وويل:

- ما مخکې دا دعوا نه ده کړې چې ليکل شوي فرمانونه ټول ښه او په ځای دي، خو په دې نو پوهېږم چې تاسو څنګه کولې شئ د بناپارت په هکله داسې قضاوت وکړئ، هر څومره چې غواړي ملنډې ووهي، ولې زه غواړم ووايم چې زه بناپارت يو مشر سردار جنګيالی ګڼم.

سردار معمار استاد ته چې فکر يې کړی و، دی دنورو هېر شوی دی، او د الو شويو غوښو په خوړلو لګيا و، غږ وکړ:

- ميخائيل ايوانوويچ ماخو تاسو ته ويلي و چې بناپارت د تاکتيک له پلوه بې ساری دی؟ مهربانی وکړئ، هغه هم همداسې خبرې کوي.

استاد ځواب وکړ:

-همداسې چې وايي، والاحضرته!

مشر سردار بيا وخندل، هماغه دوديزه سړه خندا چې د ده ځانګړې ځانګړتيا وه.

- بناپارت ته خدای دويم ځل ژوند پيرزو کړ.

هغه پياوړي پوځيان لري، د دې تر څنګ هغه د نړۍ لاندې کول، له المان نه پيل کړی دی، المان تر اوسه يوازې تنبلانو لاندې کړی نه دی. له هغې ورځې نه چې دنيا، دنيا ده، المانيانو له هر چانه ماتې خوړلې ده، هغوی پر هېڅ سيال بری نه دی موندلی، نه، نه داسې نه ده. دوی هغه وخت بری تر لاسه کوي چې په خپل مينځ کې سره وهي. بناپارت هم خپل ويارونه، پر هغو د بری نه پيل کړې ده.

تر دې وروسته يې د بناپارت د هغو تېروتنو شمېرنه پيل کړه چې د هغه په اند بناپارت په ټولو جګړو او آن سياست او اداره کې کړې دي. زوی يې که څه هم د هغه د خبرو په وړاندې څه نه ويل، خو ښکاره وه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې هغه هم د پلار په شان په ډېرو دلایلو ، کـه څه هم ډېر قوي وو ، نه قـانع کېـده. هغـه لـه خپلـه نظره نـه تېرېـده. انـدرې د پـلار خبرې پـه ځـیر اورېدې، له هغه سره يې د سیالۍ نه ډډه کوله، خو پـه دې حیران و چې دا بوډا ،دا څو کاله په یوه لرې کلي کې یوازې پروت دی، مګر څنګـه د اروپـا د ټولـو وروسـتیو کلونـو لـه پـوځي او سیاسـي چـارو نـه خبـر دی اوځنګه پـه ډېرې زوړتیـا ، حیرت او احتیـاط، د هغـو پـه اړه قضـاوت کوي.

زاړه سردار داسې پایله واخیسته:

-تـه داسې انګېرې چې زه زوړ شوي یم او لـه هغـه څـه نـه چې پـه دنیـا کې تېریږي، خبر نه یم. ته باید پوه شي چې زما خیال یوه شببه هم لـه دې خبرو بې غمه نه دی.د ا خیالونـه او دهغـو غـم پـه شـپو شـپو پـه مـا خـوب حرامـوي. ښـه، اوس راتـه ووایـه چې دا سـتا مشـر سـردار خپـل هنـر او ځانګړتیاوې چېرته او چاته ښوولې دي؟

زوی يې ځواب ورکړ:

- دا اورېدې خبرې دي.

-چې داسې ده، نو ولې نه ځئ د بناپارت لپاره ځان نه ځاروئ؟ پـه روانه فرانسوي ژبه يې چیغه کړه:

-مهرباني وکړئ، دا هم ستاسو د ټولواک یو روغ لیونی!

پیغله بوري ین ځواب ورکړ:

-حضرته سرداره ! تاسو خو پوهیږئ چې زه د بناپارت له پلویانو نـه، نه یم؟

بوډا سردار، په یو نا سندریزه آواز وویل:

- خدای پوهیږي چې بیا به راستون شي او کنه؟او تر هغې نه لا پـه بې ډوله خندا له میزه پاځېد او ووت.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځوانـه شـهزادګۍ د دغـه ټولـو خبـرو او ډوډۍ پـه اوږدو کـې چوپـه خوله پاتې وه او په وحشت سره به يې کله شهزادګۍ ماريا او کله بـه يـې هم خپل مېړه تـه کتـل. کله چې دوی هم لـه ميـزه پاڅېـدل، د شـهزادګۍ ماريا لاس يې راونيو، هغه يې بلې کوټې ته وبلله او ورته وې ويل:

-ستاسې پلار څه بـا فرهنګـه سړی دی، کېـدای شـي لـه همـدې امله دی چې زه ورنه وېريږم.

شهزادګۍ ځواب ورکړ:

هو، تصور يې هم نه شي کولای چې څومره مهربانه دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲۵

د بلې ورځې ژیړې مازیګر و چې سردار اندرې ځان تګ ته چمتو کاوه. سره له دې هم مشر سردار د خپل ژوند په ټاکلي ژوند کې هېڅ بدلون را نه وست او تر غرمنۍ نه وروسته بیا هم د خپل کار کوټې ته لاړ. کمکۍ شهزادګۍ د خپل مېړه له خور سره پاتې شوه. سردار اندرې چې ساده، سفري کالي اغوستي وو، په هغه کوټه کې چې له مخې ور ته ټاکل شوې وه، د چوپړانو په مرسته د سفر کالي ترڼ.

تر هغه وروسته یې چې خپله ګاډۍ وکتله، سپارښتنه یې وکړه چې په هغې پورې آسونه وتړي. په کوټه کې، له لویو پنډونو نه یوازې هغه څه پاتې و چې ده تل هغه له ځانه سره ګرځول. هغه یوه بوخچه او صندوقچه وو چې په هغه کې به جامې، ډوډۍ، دوه توره تمانچې او هغه توره چې پلار یې د اوچاکوف، له جګړې سوغات ورته راوړې وه، پراته وو. سردار اندرې د دغو شیانو ځانګړې ساتنه کوله. هر څه نوي او پاک وو. دا ټول شیان په سپینو پنبیزو پوښونو کې په ډبرې ځیرکتیا تاو او په نازکو کلکو ریښکو ترڼ شوي وو.

په دودیز ډول د سفر او خوځېدو په وخت کې ټول په ځان لاسبرې خلک د خپل ژوند په ورځنیو چارو، کړو وړو او اندیښنو کې د ژور بدلون شاهد وي. په دې وخت کې د تېرو وختونو انداز لګوي او د راتلونکې په ټولو تاندو مزو فکر کوي. د سردار اندرې څېرې د یوې

(c) ketabton.com: The Digital Library

اندیښنې او فکر کیسې کولې. لاسونه یې تر شا سره غوټه کړي وو او په چټکۍ د کوټې لـه یـوې خـوا نـه بلې خـوا تـه، ګرځـېـده راګرځـېـده او راتلونکې ته په اندیښنو کې ډوب و او سر یې ښوراوه.

ایا جګړې ته له تګ نه ویرېده؟

ایا د ځوانې ښځې یوازې پرېښودو زوراوه؟

یا کېدای شو چې هم لـه دې ویرېده او هم لـه هغـه. پـه هر حال، هغـه هېڅ هیله نه درلوده چې دی په دې حال څوک وګوري، نو ځکه یې د چا د ګامونو د غږ پـه اورېدو لاسونه پـه چټکۍ پرېښـودل، د میـز تر څنګ ودرېد او داسې یې ښودله چې ګواکې، د صندوقچې د پوښ په ټولولو لګیا دی. هغه ځان آرامـه کړ او څېـرې تـه یې همیشـنۍ بڼـه ورکړه، دا د شهزادګۍ ماریا د ګامونو غږ و چې را رسېدونکې وه.

شـهزادګۍ مـاریـا چـې سـا یـې سـوې وه او داسـې برېښـېـده چـې پـه ځغاسته راغلې وي، وویل:

-وا مـې ورېـدل چـې چوپړانـو تـه د ګـاډۍ د چمتـووالي سپارښـتنه شـوې ده، ډېـر مـې زړه غوښـتل چـې لـه تاسـره لـږ او یـوازې د زړه خوالـه وکړم، ځکه خدای پوهېږي چې بیا بـه تـر څـه وختونـو پـورې یـو بـل و نـه وینو. زما په راتګ خو به دې خوا بده نه وي؟

او د خپلې پوښتنې د بشپړتیا لپاره یې وویل:

-آخر(اندروشا !(لـه نـازه انـدرې تـه وایـي- ژبـاړونکې) تـه ډېـر بـدل شوي یئ !

او د اندروشـا د نـوم پـه ویلـو وموسـېـده. لـه ورایـه څرګنـده وه چـې تصـور یـې هـم نـه شـو کـولای چـې دا غـوږ او ښـکلی جـګ نارینـه دې، هماغـه د دوی د ماشـمتوب د وخـت ډنګـر، شـیطان او د ده ملګـري اندروشا وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سردار اندرې، دهغې د پوښتنې په ځواب کې وموسېد او ځواب يې ورکړ:

- نو ليزا چېرې ده؟

شهزادګۍ ماريا، په کراره، په مخامخ ولاړه ځوکۍ کې کيناسته اووې ويل:

- هغه داسې ستومانه شوې وه چې همالته زما په کوټه کې ځای پر ځای پر ځوکۍ خوب يووړه.اې،ورورکېه !څه ښځه،څه ښکلې ښځه لرې،لال د جواهرو ده. هغه څه کوئ چې کټ مټ لکه ماشوم داسې ده. يو خوږ، خوشحاله، سپېځلی ماشوم، پوهېږم ببخې پرې مينه شوې يمه.

سردار اندرې چوپه خوله پاتې شو. خو ويې نه شو کولای هغه د ملنډو او نه باور نښې چې دده په څېره او سترګو کې را څرګندې شوې وې، و نه وينې.

-اندرې،ولې وړې نيمګړتياوې او تېروتنې بايد په درناوي سره وښېل شي. څوک دي چې دغه شان نيمګړتياوې نه لرئ ؟ دا بايد هېره نه کړې چې هغه د پلازمېنې په يوه بډايه کورنۍ کې زېږېدلې،لويه او همالته روزل شوې ده.ددې نه چې تېر شو، د هغې اوسنی د امېدواری حالت، هم هومره ښه نه دی، انسان بايد کله کله ځان د نورو په ځای تصور کړي. په دې ټولو شيانو چې پوه شي بيا به ښېل ګران نه وي. ببچاره ماشوم چې له هغه ژوند سره روږدې شوې ده، اوس بايد له خپل مېړه نه جلا او د ژوند په دې ګران وخت کې په کلي کې يوازې پاتې شي. اوس يې نو تصور وکړه چې بايد څه حال ولري؟وحشتناکه ده.

سردار اندرې خپلې خورتـه کتـل او موسېده، هماغه شان موسکا چې د ځينو کسانو د خبرو د اورېدو په وخت کې ګومان کوو چې د هغو سپېځلي ګوګل په غوره توګه وينو ،هغه زياته کړه:

(c) ketabton.com: The Digital Library

- ته خپله په کلي کې ژوند کوي، خو دغـه او سـبدنه تاتـه وحشـتناکه نه بریښي.

-زما بله خبره ده، ته ولې دلتـه زمـا دحالت خبرې کـوې. زه د بـل ډول ژوند هیله نه لرم او نه شم کولی د هغه هیله ولرم، ځکـه زه بـل ډول ژونـد نه پېژنم. مګر اندرې، تـه لږ فکر وکړه، ځوانـه او بـا معاشـرته ښـځه، د هغه ژوند په خورا ښکلي منګ او کلونو کې د یوه لرې کلي په کونج کې خښوې، هغه هم یوازې. ځکه پلار جان خو تـل پـه خپلـو ځـانګړو کـارونو اختـه دی او زه؟ تـه مـا پېژنـي او پـوهېږې...زه یـوې ښـځې تـه چـې د پلازمېنې رنګین او لـه شـر و شـور نـه ډکې مېلمسـتیاوې، نڅـاوې او بنډارونو یې لیدلي دي، څومره ساده، بې وزله او بې رنګه برېښم. پـاتې شوه، پیغله بوري ین....

سردار اندرې په دې وخت کې د خور خبرې پرې کړې او وې ویل:

-زما د تاسې دا بوري ین، هېڅ نه خوښیږي.

-وای، داسې مه وایه ! ډېره مهربانه او پـاک زړې نجلۍ ده. لـه ټولـو غـوره لادا چې د رحم وړ ده. هېڅوک نـه لري، هېڅوک، کـه رښـتیا را نـه پوښـتې پـه دې کـور کې د هغې او سـبدنې ته، نـه یـوازې ارتیـا نـه لیدلـه کېږي بلکې زما د رنځ او عذاب سبب هم ده. ځکه ته خو پـوهېږئ، زه تـل لـه خلکـو تښـتم، لـه هغـوی نـه ځـان لـرې کـوم، اوس تـر هـر بـل وخـتـه، همدا سې یم. زه په یوازېتوب مینه یـم. خـو هغـه پـلار جان تـه ډېره ګرانـه ده، پلار له دوو تنو سره ډېر ښه کوي. همدا پېغله بوري ین او میخائیـل ایوانوویچ. د دې خبرې علت هم دا دي چې دا دوه تنـه خپـل ژونـد ،د هغـه له برکتـه بولي. د هغـه د مینې او د هغـه د مینې لـه برکتـه. لـوی لیکـوال ستېرن (په اتلسمه پېړۍ کې ایرلندی -لیکوال) به ویل:

- "مورِ ته زیاتره خلک، نه یوازې له دې کبلـه چې مورِ ځـان د هغـو د

(c) ketabton.com: The Digital Library

مینې منت بار بولو بلکې دهغو ښو له کبله ګران دي چې مورږ له هغو سره کړي دي."

پېغله بوري ین، یوه یتیمه پیغله وه چې پلار جان چېرته په لار کې پیدا کړې وه. هغه ډېره پاک زړې او مهربانه ده او دهغې کتاب لوستنه، د پلار جان ډیره خوښیږي. هغه په شپو شپو هغه ته په لوړ آواز کتابونه لولي او ډېر ښه یې لولي.

سرداري اندړې ناڅاپه پر خور غږ کړ:

ښه ماریا، رښتیا را ته ووایه، زه داسې تصور کوم چې کله کله د پلار جان زغمل هم تا ته ډېر ګران دی؟

شهزادګۍ ماریا، ددې پوښتنې په اوربدو، تعجب وکړ، خو وروسته یې په وحشت سره وویل:

- ماته؟... ماته؟ ماته یې زغمل ډېر ګران دي؟

سردار اندړې په لوی لاس، پلار په ترخه ژبه یادوه چې خور په حیرت کې واچوي یا یې وآزمایي، خو هغې وویل:

-البته، دا خبره ما ته نوی والی نه لري، خو د هغه د ژبې ځیږوالی، تریخوالی او تېره والی، په تېره بیا اوس رښتیا هم له زغمه لرې شوی دی. شهزادګۍ په داسې ژبه غږېده چې ګواکې د خپلو خیالونو لمن یې نیولې، نه د اروبدونکو، هغې وویل:

اندړې، ته له هر پلوه ښه یې، خو یوه ستره فکري نیمګړتیا لري چې زما په اند هغه لوی عیب دی. هغه دا چې خنګه خوک کولای شي، د خپل پلار په هکله داسې فکر وکړي لکه ته یې چې کوې؟ بیا هم که دغه شان فکرونو ته اجازه وای، نو دغه شان شخصیتونو لکه زمورږ پلار خنګه کولای شي پرته له مینې او خواخوږۍ نه، بل څه د چا په زړه کې راویښ کړي؟ زه د هغه تر خنګه ډېره راضي او نیکمرغه یم. یوازینۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

هیله مې داده چې ته هم زما په څېر نیکمرغه واوسې.

ورور په ځنډني باور سر ښوراوه.

ماریا دوام ورکړ:

- اندرې، که رښتیا را نه غواړي، یوازې یو شی دی چې زغم یې زما لپاره ډېر ګران دی او هغه د مذهب سره د پلار اړیکي دي. زما په دې هېڅ سر نه خلاصېږي چې په داسې ستړي پوهې، عقل او مني سمبال یو سړی، داسې یو څه چې د لمر په شان ځلېږي، ونه وینې او څنګه دا شونې ده چې داسې بې لارې شي؟ دا زما د ژوند د تریخوالي یوازینۍ سرچینه ده، خو په دې وروستیو وختونو کې، په دې برخه کې هم یو څه ښه والي راغلي، یو څه موده کېږي چې په مذهب پورې د هغه ملنډې ډېرې ترخې نه دي او له دې نه لا غوره داده چې یو راهب هم پیدا شوی چې څو ځله پلار هغه منلی او ډېرې اوږدې خبرې یې ورسره کړي دي.

سردار اندرې په ښه خود پېغور په ژبه وویل:

- مګر زما د زړه سره! زه له دې وېرېږم چې ستا او د هغه راهب ټولې خواږې دسیسې په غاړه کرلي ګلان نه شي.

-ګرانه وروره، زما توکل په خدای دی او هیله لرم چې خدای تعالي مې دعا ومني. یوه شېبه چوپه شوه. او بیا یې وویل:

ګرانه اندرې، زه له تا نه هم یوه هیله لرم.

-کومه هیله، ګراني خورې!

-نه، نه، ژر یې نه وایم. تر هر څه لومړی ته راته ووایه چې هغه یې مني. زما هیله، نه تا ته کومه ستونزه پیدا کوي او نه کوم ناوړه کاردی، خو که ته هغه ومنې، زما له اوږو نه به یو لوی بار لرې کړې؟ ژبه وکړه او لاس راکړه، چې منې یې.

ماریا، چې داخبره وکړه، لاس یې جیب ته کړ، یو څه یې له جیب نه را

(c) ketabton.com: The Digital Library

واخیستل، خو ښکاره یې نه کړل. دا ښکاره وه چې همدا په لاس کې پټ شي، د دې هغه هیله ده چې باید ورور یې ومني، مګر تر هغه چې له ورور نه ژمنه وا نخلي، هغه به ورته ښکاره نه کړي.

په هیله ناکو او آرامو سترګو یې ورور ته وکتل.

سردار اندري داسې چې ګواکې نور نو پوه شوی دی، ځواب یې ورکړ:

-آن که د دې هیلې سرته رسول، زما لپاره د ډېرو ستونزو سبب هم کېږي، هغه به د...

-ته چې هر فکر کوې، کوه یې، زه پوهېږم چې ته هم کټ مټ د پلار جان په څېر یې. ته چې خپله هره عقیده لري، هغه لره، خو دغه کار هم زما د خوښۍ او خاطر لپاره وکړه، هیله کوم دا ومنه. دا لا زموږ د پلار د پلار، آن زموږ نیکه، په ټولو جګړو کې له ځان سره ګرځاوه...

هغې ،هغه څه چې له کځوړې نه لاس کې را اخیستي و، هماغه شان یې پټ نیولی و.

-ښه، نو ژمنه کوې چې زما هیله منې؟

-هو کې، منم یې، اوس ووایه خبره او هیله څه ده؟

-اندري، زه تا ته دغه وړوکي شمایل د حضرت مسیح کوچنی تصویر د تبرک په ډول درکوم، ته به لاس راکوې او ژمنه به کوې چې هغه به هېڅکله له ځانه، نه لرې کوې، څنګه ژمنه ده؟

سردار اندري ځواب ورکړ:

- کـه د هغـه درونـدوالي دوه پوتـه (۱۲ګرامـه کیلـوګرام زیـات) پـه اندازه نه وي، غاړه مې ماته نه کړي، ستا د خیال د ساتلو لپاره به هغه...

خو سمدلاسه، دهغې خوابدۍ له له لاسه چې دده د دغې ټوکې له امله د هغه دخور په څېره راخوره شوه، پښیمانه شو، خپلې پیل شوې

(c) ketabton.com: The Digital Library

خبره يې نيمګړې پرېښووه، خو وې ويل:

- په ډېره مينه يې منم... بيا يې زياته کړه:

رښتيا وايم، په ډېرې مينې... ګراني استاله دې تبرک نه خورا خوشاله يم، رښتيا خوشاله يم.

دشهزادګۍ ماريا غږ چې له ډېرې ګېنې نه رپېدېده، وې ويل:

-دا به ستا د ټولو بې اعتقادیو سره سره تا ژغوري، ګناهونه به دې بښي، تا به ځان ته وربولي، ځکه رښتيا ،آرامي او سپېځلوالی يوازې په هغه کې نغښتی دی.

دا يې وويل او ددې خبرې سره يې هممهاله په يوې پرتمينې او درنې خوځېدا يې، يوکوچنی، لرغونی، ګرد، شمايل چې د زيات وخت په تېرېدو په هغه کې د حضرت مسيح ځېره تته شوې وه، په دواړو لاسونو، د ورور تر مخې ونيو. په خپل ټټر يې صليب انحور کړ(عيسويان د لمانځنې يا د کومې پېښې په وخت کې، پر ټټر صليب انځوروي- ژباړن) شمايل د سپينو زرو په يوه قاب يا اډانه کې ځای پر ځای او نازک ښکلی زنځير يې هم د سپينو زرو و.

هغې شمايل ښکل کړ او اندرې ته يې د ورکولو په وخت کې وويل:

-اندرې، دا زما د زړه د خاطر په خاطر....

دهغې په غټو سترګو کې دمينې او خواخوږۍ شغلې ځلېدې. دغو سترګو دهغې په رنځپلې او وچې بشرې رڼا خپرولې او ښکلوله يې. دهغې ورور غوښتل صليب واخلي، خو هغې، هغه ودراوه. اندرې په خبره پوه شو، په تندي او ټټر يې صليب انځور کړ او بيا يې خپله صليب مچ کړ. د هغه په ځېره کې هممهاله د خواخوږۍ (ځکه اغېز يې پرې کړی و)او ملنډو نښې څرګندې وې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

شهزادګی ماریا وویل:

- مننه ! ګرانه !

ماریا دخپل ورور تندی مچ کړ او بېرته په څوکی کښاسته دواړه چوپ شول.

تر لنډې چوپتیانه وروسته ماریا ،ورور ته وریاده کړه:

-ماخو تاته وویل اندرې، ښه به دا وي، هڅه وکړې چې دتل په شان مهربان او دلوی زړه خاوند واوسې.

هغې زیاته کړه:

- لیزا په خپلو نیوکو مه زوروه، هغه خورا خواخوږې او مهربانه ده، هغه په یوه کړکېچن حال کې ده.

-ماشې !(په روسي ژبه ماریا ته له نازه ماشه وایي)زما خو داسې کوم څه په یاد نه دی چې تاته مې ویلي وي چې دکوم څه په خاطر مې خپله ښځه رټلې وي، یا مې له هغې نه چاته ګیله کړې وي، نو ته ولې ماته داخبرې کوې؟

دماریا بشره، تکه سره اوخپله چوپه شوه، داسې سره او چوپه چې ګواکې دملامتی احساس یې راوپارېده.

خو اندرې دوام ورکړ:

-ما هېڅ شکایت نه دی کړي، خو تاته خدازده چا څه ویلي او همدا خبره ده چې زما زړه شینه وي.

سره داغونه، دشهزادګی ماریا ،اننګو ،تندی او غاړې ته هم ورخواره شول.هغې غوښتل څه ووایي، خو نه یې شو کولای.دماریا ورور ربنیا هم پوه شوی و چې خبره چېرې ده، تر غرمنی نه وروسته کشرې شهزادګی(داندرې ښځه)دهغې تر مخې ژړې او ویلي یې و چې دماشوم زېږېدنې دې ته خورا سخته او له بدمرغی سره مل بریښي، دې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویلي و چې دې نه ډېره ډارېږي او له دې سره دخپل مېړه او خسرله کړو وړو نـه هـم ګیلـه لـري.هغـه پـه همـدې ژړا او ګیلـو کې خـوب وړې وه.هوکې،خو داندرې چې خپلې خور ته یې زړه خوږېده،وې ویل:

-ګراني ماشا !ته باید په یوه خبره پوه شي،زه هېڅکله خپله ښځه نه ملامتوم،ملامته کړې مې هم نه ده او ملامتـه بـه یـې هـم نـه کړم او لـه هغې سره په کړو کې ځان هم هېڅ نه شم ملامتولای او څه به په ژوند کې نه راځي،دا بـه همداسې وي.او کـه تـه غـواړې پـه رښتیا پـوه شـي...کـه غواړې په دې پوه شي،چې زه نیکمرغـه یـم؟نـه !کـه غـواړې پـه دې پـوه شي چې هغـه نیکمرغـه ده؟نـه !دا ولـې؟ پـه څـه علت؟ پـه دې زه هـم نـه پوهېږم.

هغه د دې خبرې په لړ کې خور ته نېږدې شو،سر یې ټیټ کړ او هغـه یې په تندی مچ کړه.دهغه ښکلې سترګې چې په هوښیارۍ،مهربانۍ او غیرمعـولې ځـلا ځلېـدلې،نـه خـور تـه بلکـې دهغـې د سـر لـه شـا نـه،د خلاصې دروازې تتې تیارې ته کتل.

هغه وویل:

-درځـه چـې هغـې تـه ورشـو،بـاید خـدای پـه امـانی وکړو.یـا کـه تـه غواړې یوازې ورشه،راوینـه یې کړه،بیا به زه درشمه.هغه ناڅاپه خپـل چوپړ ته غږ وکړ:

-پتروشکا !دلته راشه !دا درتهول کړه.

د پتروشکا د رارسېدو سره یې هغه تهوویل:

-دغـه بـه پـه ګـاډۍ کې دناسـتې پـه ځـای او دغـه بـه یـې ښـې خواتـه کېږدې.

شهزادګۍ ماریا پاڅېده،د دروازې خواته وخوځېده،بیا ودرېده او ورور ته یې وویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

-که تا ایمان لرلای، دخدای په لمانځنه کې به دې، دهغـه لـه دربـار نـه دهغې مینې هیله کړې وای چې ستا په زړه کې نـه شـته، پاک الله بـه سـتا غږ اورېدلی وای او هرومرو به یې در پیرزو کړې وای.

سردار اندرې ځواب ورکړ:

- ښه !ربښتیا وایئ؟ ماشې !ځه لاړه شه، زه اوس درځم.

دخور کوټې ته دتګ په وخت کې یې ، پـه لاره کې ، پـه هغې لاره کې چې دوه ودانۍ یې سره نښلولې، پېغله بورې ین چې نرۍ موسکایې پر شونډو خوره وه، ولیدله پېغلې هغه ته یوه خوږه موسکا وکړه.دا درېیم واره چې نن دوی په دې اوږده نرۍ لاره کې سره مخامخېدل او هر وار بـه همـدا خـوږه خـو سـاده موسـکا دهغـې پـر شـونډو راخورېـده.خـو دا دپوهېـدو وړ نـه وچـې هغـه ولـې سـره شـوه او سـترګې یـې ښـکته واچولې، مګر وې ویل:

-ما تصور کاوه چې خپلې کوټې کې یاست.

اندرې تند ، تند هغې تـه وکتـل او ناڅاپـه یـې پـر ځېـره د قهـر لړلـۍ راخورې شوې.تک سور واوښت.سردار پرته له هغـه چې دهغې سترګو تـه وګورې، دهغې کوڅیو او تندی تـه پـه سپکاوي وکتـل ، هـېڅ یـې ونـه ویل او خپله مخه یې ونیوه.کله چې دخور کـوټې تـه نېږدې شـو ، پـوه شـو چـې کشـره شـهزادګۍ راویښـه شـوې وه او دهغـې لـه خوښـۍ نـه ډک خوږ غږ چې کلمات یې یـو پـه بـل پسې ادا کول، لـه خلاصـې پـاتې شـوې دروازې نه اوربدل کېدل.هغـه داسې ژرژر غږېـده چـې ګـواکې لـه ډېـرې چوپتیا نه وروسته غواړي، دلاسه وتلي وخت ، پور ادا کړي.

هغې ویل:

-نه نه !تصور یې نه شي کولای، دا بوډۍ ، ګرافینه زوبووا ، لـه خپلـې

(c) ketabton.com: The Digital Library

مصـنوعي خـولې او لـه خپلـو مصـنوعي غابنـونو نـه ډکې خـولې سـره غواړي، په زړښت ملنډې ووهي.هاهاها !ماريا.

سردار اندرې ،له نورو سره په خبرو اترو کې له خپلې ښځې نه ،د ګرافينې زوبو فې په اړه ،همدغه خبرې ،له همدې خندا سره ،لا تراوسه پنځه شپږ ځله، اوربدلې وې.هغه په کاره کوټې ته راننوت.

شهزادګې ،غونډه منډه ،تکه سره ،د اوبدلو ټوکر په لاس، په ارامه لاس لرونکې څوکۍ کې ناسته، پرله پسې غږېده او د سن پترزبورګ دیادونو په تازه کولو يې ،پخوانۍ خبرې همداسې تکرارولې. سردار ورنږدې شو ،دهغې څنګې يې ونازولې او وې پوښتل:

- د لارې ستومانی دې لرې شوې او کنه؟

هغه پاڅېده او خپلو خبروته يې دوام ورکړ.

د سردار ،شـپږ آسـيزه ګـاډۍ ،کور تـه نږدې ،دزينـو مخـې تـه ولاړه وه.په کوڅې کې د مني تورې شپې لمن غـورولې وه.هوا داسې تيـاره وه چې ګاډيوان د ګاډۍ رينبکۍ نه ليدلې ،ځينې کسـان شمعې پـه لاس د کور مخې زينو کې ولاړ وو.دا سترە ودانۍ ،دلويو کړکيـو دځراغونوپـه شغلو کې لګېدلې برښېده.ټولو چوپړانو ،دکور مخې ته ځکه ګڼه ګوڼه جوړه کړې وه چې غوښتل يې لـه ځوان سردار سره ،مخه ښـه وکړي. د کورنۍ غړي او نږدې خپلوان:ميخائيـل ايوانـوويچ ،پېغلـه بـوري يـن، شهزادګۍ ماريا او شهزادګۍ ليزا ، پـه مېلمسـتون کې ولاړ وو.سـردار اندرې،دپلار دفتر ته، ددې لپـاره غوښتل شـوی و چې لـه هغـه سره پـه کاره او جلا خدای په امانې وکړي.ټول دهغه راوتلو ته، سترګې پـه لاره وو.کله چې سردار اندرې،دپلار کوټې تـه ورننوت،مشرسـردار خپلې زړې پخـوانۍ عينکـې پـه سـترګو کـړې او سـپين اوږد کمـيس يـې اغوستی و.هغه پرته له خپله زويه،بل ځوک په دې جامو کې نه منل.هغـه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمیز تر شا ناست و او کوم څه یې لیکل.هغه زوی ته وکتل او وې ویل:

-ښه ځئ !او ببرته یې لیکل پیل کړل.

-دمخه ښه لپاره راغلم.

زاړه سردار،خپل غومبری وروښود او وې ویل:

مچ یې کړه،مچ !-مننه،مننه.

-دڅه نه مننه؟

-داترټولو نه غوره کار دی چې نه تمېږې او دښځې خبرې نه منې،له هغې نه مننه،ډېره مننه.او ببرته یې لیکل پیل کړل.داسې لیکل چې دلیکلو له بڼکې نه یې شغهار خوت.له لیکلو سره هممهاله یې وویل:

-وایه !څه دې ویل غوښتل،دلیکلو سره یې اوږدی هم شم.

-دښځې په اړه مې،زه داسې شرمېږم چې هغه ستاسو په اوږو ،در پټتی کوم.

-بنګېږه مه،په ډاګه یې ووایه.

- کله چې دماشوم د زېږدېدو وخت رانېږدې شي،ښه به دا وي مسکو ته څوک داکتر پسې ولېږل شي چې د ماشوم د زوکړې په وخت کې همدلته وي.

مشر سردار،داسې هک پک پاتې شو چې ګواکې د زوی په خبرو پوه شوی نه وي،برند ،برند ،خو په ځیر یې زوی ته وکتل.

سردار اندرې چې له ورایه ناارامه بریښېد ،وویل:

-زه پوهېږم که طبیعت مرسته ونه کړي،هېڅوک مرسته نه شي کولای،زه دامنم چې له میلیون،میلیون دغه شان پېښو نه یوازې یوه بدمرغه وي،دا دایې خو هسې ددې او زما خیالونو دي،خدای خبر چې هغې ته یې څه له ډاره ډکې ډنډورې سره غږولې دي،هغې خوب لیدلی ،هغه ډاریږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بوډا سردار چې بيا ليکل پيل کړي و ، تر شونډو لاندې وبنګېده:

-ښـه ده ، ښـه... ببغمـه اوسـه د قلـم پـه چټکـۍ خوځېـدا يـې ليک ، لاسـليک کړ ، بيـا يـې پـه چټکـۍ مـخ زوی تـه وروړه او پـه خند بدايې پيل وکړ او وې ويل:

-لويه سرخوږي ده کنه؟

-کومه سرخوږي؟ پلاره.

زاړه سردار ، په لنډه خو له معنی نه ډکه وويل:

-ښځه !

سردار اندرې ځواب ورکړ:

-زه نه پوهېږم.

بوډا وويل:

-ښه ده ملګريـه !چې ښـځه دې وکړه ، همداسې وي ، بيـا هـېڅ نـه شي کولای ، له ورځه تللې او به ببرته نه راګرځي ، ځه ډار ېږه مه... هېچاته تـه بـه ونه وايم ، خپله پوهېږئ !

پـه ډنګـر او وچ لاس يـې دهغـه څنګـل راونيوه ، ټکـان يـې ورکړ ، پـه ځيـرو او ژورو کتـو يـې مخـامخ دهغـه بشـرۍ تـه داسـې کتـل چـې ګواکې ، دهغه دګوګل دتل رازونه ويني او بيـا يـې خپلې سړې خندا تـه دوام ورکړ.

زوی يې سوړ اسويلی وويست او دده دا اسويلی ددې ننبـه وه چې ګواکې پلار دده د زړه له حاله خبر شوی دی. پلار دخپـل عـادت سره سم په چټکۍ ، د ليک د پاکتونو ، ترلو او مهرولو ته دوام ورکړ.

له مهرکولو نه د اوزګارۍ په شېبه کې يې وويل:

- ښـکلې ده ! زمـا لـه لاسـه چې څـه کېږي ، هغـه بـه ورتـه کوم ، ببغمـه اوسه !

(c) ketabton.com: The Digital Library

سردار اندرې، چوپ و. هغه لـه دې چې پلارېې دده د زړه دتـل پـه راز پوه شوی و، هم خوشاله و او هم خپه و. بـوډا پاڅېـد او لـیـک یـې زوی تـه ورکړ او وې ویل:

-غوږشـه ! دښـځې لـه خـوا در ببغمـه اوسـه، هغه څـه چـې بایـد وشـي، هغه بـه ټـول وشـي. اوس لـږ ارامـه شـه او دا لـیـک بـه میخائیـل ایلاریـانوویچ تـه ورکړې. هغـه تـه مـې لیکلي چې تاتـه یـوه غـوره چاره وسپاري او ډېر وخت دې خپلې یاورې کې و نه ساتې دا یاوري خورا بد کار دی. ته به هغه ته ووایې چې زما هېر نه یې او هماغسې راته ګران یې چې وې. هوکې ! دا به راته ولیکې چې څنګه یې ستا هرکلی وکړ. کـه یـې ستـا ښـه هرکلـی وکړ، ښـه چـوپړ یـې کـوه، د انـدرېوویچ بالکونسـکی زوی، هسې په منتونو دچا خدمت نه کوي، اوس نو دې خواته راشه !

هغه په داسې چټکۍ خبرې کـولې چې نیمـایي تـورې او کلمـات یـې سم نه ادا کول، خـو زوی دهغـه لـه دا شـان خبرو سره ږېږدی و او پـه ټولـو پوهېده. زوی یې دخپـل کـار میـز تـه ورنږدې کړ، دمیزجعبـه یـې راکـش کړه او له هغې نـه یـې یـوه کتابچـه چې پـه غټـو، اوږدو خـو خـورا نږدې تورو لیک شوې وه، راوویسته.

- پـه اغلـب ګمـان چې زه بـه لـه تانـه مخکـې مـرم، دا زمـا یادښـتونه دي، زمـا تر مرګه وروسته به هغه ټولواک امپراتور ته سپارې، بله داچې دا د لومبار، دبانک لپاره دلیک مل یوه حواله ده. دا دهغه چا لپـاره یـوه جایزه ده چې د سووروف، دجګړو تاریخ ولیکي، دا دفرهنـک ټولنې تـه واستوئ. او دغـه پـاتې مې، ټول ځانګړې یادښـتونو دي، زمـا ترمرګـه وروسته به دهغو لوستنه تاته خورا ګټوره وي.

اندرې پلار ته ونه ویـل چې نور ډېر کلونـه بـه عمـر کوي، ځکـه دد‌ې خبرې یادونې ته یې اړتیا ونه لیده، خو دا یې وویل چې:

(c) ketabton.com: The Digital Library

-پلار جانه !دا به ټول وکړم.

هغه خپل لاس زوی ته دمچولو لپاره ورورانديې کړ ،هغه يې غږکې کښښکود او وې ويل:

- خو يوځه پـه يـاد لره،کـه تـا ووژني،مـا بـوډا تـه بـه خـورا دردمنـه اوګرانه وي..هغه ناڅاپه چوپ شو او بيا يې هم ناڅاپه پـه زګړون او لوړ اواز دوام ورکړ:

- او که پوه شوم چې کړه وړه دې، دنيکولای بالکونسکې د زوی پـه ځېرنه وی،دلته له ځانسره وبنګېده او بيا يې وويل:

-ماته به خورا ... شرم وي.

زوی وموسېده او وې ويل:

-پلار جانه !دې خبرې ته د ويلو هېڅ اړتيا نه وه.

بوډا چوپ شو،خو اندرې خبروته دوام ورکړ:

-نور مې غوښتل لـه تاسو هيلـه وکړم،کـه زه ووژل شـم،کـه زمـا زوی پيدا شي،مه يې پرېږدئ چې لـه تاسو لـرې وي،لکـه هغـه شـان مې چې بېګا تاسو ته وويل،ښه به دا وي چې هغه له تاسو سره لـوی شـي...هيلـه کوم.

بوډا وخندل او وې ويل:

-ښـحې ته دې ورنه کړو.

هغوی پټه خوله يوبل ته مخامخ ولاړ وو.بوډا پـه ځيرمخـامخ د زوی سترګو ته کتل او ناڅاپه په دې وخت کې د بوډا د مـخ پـه لاندنې برخـه کې،څه وربږد بدل.

اوپه لا ناڅاپي يې،هغه ته وويل:

- مخه ښه وشوه،درځه !

د کوټې دروازه يې خلاصه کړه،پـه خواشـيني او لـوړ اوازيې چيغـه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړل:

-درځه !څه ته ګورئ؟

دواړو شـهزادګيو وليـدل چـې سـردار انـدرې راووت، هغـوی وليدل وې ليدل چې مشر سردار چې ، سپين اوږد کميس پـه غـاړه ، زړې پخوانی عينکې په سترګو اومصنوعي څنې يې په سر نه وې ، يوه شپېه له خپلې کوټې نه راووت، دواړو وپوښتل:

-څه شوي؟څه خبره ده؟

سردار اندرې، سوړ اسويلی وويست، ځواب يې ورنه کړ، خو خپلې ښځې ته يې وويل:

- ښه ! او دا (ښه)داسې يوه داسې سړه ښځه پـه ځان کې نغښتې وه چې ګواکې غواړي ووايي:

-اوس دې نو خپلو ټوکو ته دوام ورکړه.

دکمکی شهزادګی له ډاره رنګ والوته او مبړه ته يې پـه کتو کتو کې هغه ته ،وويل:

-اندرې ! دومره ژر؟

اندرې هغه په غېږ کې راتاو او کښېکښوده.شهزادګی چيغـه کړې او ببسده دهغې پر اوږو ور ولوېده.

سردار اندرې، خپلـه هغـه اوږه چې مبرمن يې پـرې سر ايښی و ، پـه کراره، لږ راوويسته، دهغې بشرې ته يې وکتل او پـه نرمی يې پـه لاس لرونکې څوکی کښولـه.هغه پـه سړه سينه خور ته وويل:

-دخدای په امان ماريا.دهغې لاس يې کښېکود او پـه مخ يې سره مچ کړل او بيا پـه چټکو ګامونو لـه کوټې نه ووت.

کشره شهزادګی پر څوکی پرتـه وه، پېغلې بوري ين، دهغې څنکې ورمښلې او شهزادګی ماريا هغه تر ترخګ لاندې نيولې وه، خو دهغې

(c) ketabton.com: The Digital Library

له اونيکو ډکې سترګې، لاهما غسې په هغې دروازې کې خښې وې چې سردار اندرې تړې وتلی و.بيا يې دهغه په نامه، پر ټټرا و تندي د صليب نښـه تبـره کـړه.د مشـر سـردار لـه کـوټې نـه،ډزو تـه ورتـه،دپزې دزاړه سوغهاري، پرله پسې ،خو دخواشينې نه ډک اوازونـه اوربدل کېـدل.د سردار اندرې د وتلو سره سم،دمشـر سـردار د کـوټې دروازه رابېرتـه او دی پخپله ديوې شېبې لپاره اوږد سپين کميس پـه غاړه،پـه خـورا تريـو تندي او برندو کتو ،رانيکاره شو.هغه په ملامتې او په خورا خواشينې ،پر څوکې ببسدې پرتې شهزادګې ته وکتـل ،سـر يـې وښـواروه او وې ويل:

-لاړ؟ نو ډېر ښه شو !

او دکوټې دروازه يې پورې کړه.

د لومړۍ برخې پای

(c) ketabton.com: The Digital Library

لومړی کتاب

دویمه برخه

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱

د ۱۸۰۵ کـال د اکتـوبر میاشـت وه چـې روسـي پـوځ، د اتریش د ایرځګیر څوګستفا ، نښاراو د هغه کلي په د اسې حال کې لاندې کـول چې هغو ته له روسیې نـه، نور تـازه کـمک کـونـه رارسېدل. د براونـا د کـلا د شـا وخوا په کلوکې په مېشتېدو سره یې د سیمې د خلکو ژوند تریخاوه. د کوتوزوف، سرقوماندانې د براونا په کلا کې پرته وه.

د ۱۸۰۵ کال د اکتوبر په یوولسمه د براونا سېمې ته ، نیم میله نېږدې یو مېشت کـمک د سرقوماندان کتنې ته سترګه پـه لاره و. د غـه کـمک د سـیمې د نا روسـوالي او د چاپېریـال د نـا اشـنایې سـره سـره (د میوو باغونـه، د تېږو د یوالونـه، د خټو بامونـه، لرې پراتـه غرونـه، غیر روسي وګړي چې پـه حیرت یې سرتېرو تـه کتـل) دبل هر هغـه روسي کـمک په خبر و چې چېرته د روسیې په زړه کې یې ځان ، کتنې تـه چمتـو کاوه.

پـــرون مانبـــام ناوخته، د اســـې سپارښـــتنه رارســـېدلې وه چې، سرقوماندان به د د غـه کـمک نـه صحرایي کتنـه کـوي. کـه څـه هم د کـمک د قوماندان د انـد لـه مخې، د سپارښتنې، کلمه دوی تـه چنـدان روښانه نـه وه او د شـک لـه مخې یې دا پوښتنه را منځ تـه کـولـه چې د صحرایي پرېښت، مراسم بـه ترسره کېږي او کنـه؟ مګر د کـمک کونو پـه جرګو کې پرېکړه شوې وه چې د د رنـاوي ګـارډ بـه ، پـر هغـه بنسټ ځکـه وړاندې کېږي چې تر نه د رنـاوي نـه د رنـاوی غـوره دی. لـه همدې کبلـه و چې سرتېري د دیرش میلـه سفرد سترېا سره سره بیـاهم تر سبا پـورې ځکـه وبده نه شـول چې ټولـه شـپه یې، پـه پـاکولو ، جوړلو او ګـمکـلو تېره

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړه. قوماندانانو او دهغو یاورانونه یوازې خپل جوړ او وران مهمات او وسایل بلکې د روغو ،ناروغو ،حاضرو او غیرحاضرو سرتېرو شمېرنه برابرولـه. دهمـدې هڅـو پـایلې داګټـه وکـړه چـې پرونـۍ ګډوډه نـوې رارسېدلې دوه زریزه ډله، سهار ته داسې یوه منظمه قطعه وه چې دهغې هر وګړی پـه خـورا پـام خپـل ځای او دنده پېژنده، هـرې تنۍ او تسـمې خپل ځای موندلی و او له پاکې نه لکه لمر داسې ځلېده. د سرتېرو دغـه پاکې او سپېځلوالي، نه یـوازې دهغـو پـه جامو او څېرو بلکې کـه سـتر قوماندان غوښتي وای، دهغو کالو لاندې څارنه او پلټنه وکړي، هغه به د هر سرتېرې تـر اغوسـتو کوټونـو لانـدې پـاک کمیسـونه او د هریـو پـه کڅـوړه کـې بـه یـې دخـد متنامې لـه مخې، هغـه شـان چـې سـرتېرې خپلـه وایي(تار او ستن)هم پیدا کړي وای، خو یوه خبره چې ټول یې سـودایي کړي وو ،هغـه د سـرتېرو بـوټ وو. لـه نیمـایي نـه دزیـاتو سـرتېرو بوټـان شلیدلي وو. خو دا دکنډک دقوماندان نیمګړتیا نـه وه، ځکـه دهغـه دوار وار غوښتنلیک اوټینګار سره سره بیاهم د اتریش، لوژسـتیک هغـه تـه دده دغه وړاندیز پـوره کړای نـه و. اوکنډک لـه همـدغو شلیدلو بوټانو سره، زر، ورست(د اندازې مقیاس) لاره وهلې وه.

دقطعې قوماندان، یوتندمزاجه جنرال، چې دګنوښو او غوږولاندې ویښتان یې سپین شوي، څورب، شډل او داسې پلـن و چې ټټر او سـینه یـې تـر اوږو هغـو سـورور بریښـنده. دقطعـې قوماندان، هغـه چاتـه پـاتې کېـده چـې ګـواکې دخپـل ژونـد یـو ترټولونـه غـوره پرتمینـه چـاره ،پـه نیکمرغۍ ترسره کوي. هغه چې دتیارسۍ قطعې په وړاندې ګرځېده، له هرګام سره یې ځان ربړدبده او ملایې لږ خمېده. داسې بربښـنده چې، پـه خپلـه قوماندانۍ کې نیکمرغـه دی، پـر خپلې قطعـې خـورا ویـاړې او دهغـه زړه دهغې دقطعې لـه نظمـه بـل ارمـان نـه لري، خـو دهغـه دغـه لـه

(c) ketabton.com: The Digital Library

غروره ډکې خوځېدا داخرګندونه هم کوله چې دهغه په زړه کې د پوځي مشغولتیاوو ترځنګ، عیش ونوش او ښځوسره لېوالتیا هم غوره ځای لري.

هغه دخپل یوکنډک پر قوماندان غږوکړ:

-میخائیل میتریچ!

(دکنډک قوماندان دغږ په اوربدو. یو ګام راوړاندې شو او داسې بربښېده چې هغه هم ځان خورا نیکمرغه انګېره) او وې ویل:

-پرون شپه مو پر تبې تېره شوه، خو ښکاري چې پایله یې خورا ښه ده، قطعه بده نه بریښئ؟

دکنډک قوماندان چې دخپل قوماندان په ټوکېزه کنایې پوه شو. وموسېد او وې ویل:

-که دځاریځن(د مسکو باغونه) په چمنونو کې هم وای، ښه به مو نیولای و.

قوماندان وپوښتل:

-دا څه وایئ؟

په دې وخت کې پر هغه واټ چې ښار ته رسېدونکی او پیرې، پرې درول شوې وې، دوه سواره رابنکاره شول. دهغو یو تن د مشر قوماندان یاور او بل تن له هغه سره مل قزاق، چې شاته پسې روان و. دټولو قواوو قوماندانې، خپل یاور ددې لپاره رااستولی و چې د پرونې فرمان ناخرګند ټکي دقطعې قوماندان ته خرګند کړي. دا خبره په دې معنی وه چې دټولو قواوو قوماندان، دا هیله لرله، چې دغه قطعه دې باید، دراخوځېدو او تګ دوخت په حالت کې وګوري: جامې، خولې اونور هرډول چمتوالی سپیځلیا او نور....

تېره شپه د روس د ټولو قواوو قوماندان کوتوزوف ته، د ویانا د

(c) ketabton.com: The Digital Library

دربار د پوځي شورا یو غړی له دې وړاندې سره راغلی و چې څومره ژر کېږي ،باید روسي قـواووې، د ارځګیرخـوګ فردینانـد او مـاک لـه پوځونو سره یوځای شي. کوتوزوف چې د پوځونو په دغه یوځای کېدو کې، خپله ګټه نه لیده، تکل لاره چې دنورودلایلو ترڅنګ چې دځان دقناعت لپاره یې لرل، اتریشي جنرال ته دا وښییې چې دده تر قوماندې لاندې قواوو ته، په څه سختې له روسیې نه تازه قواووې رارسي... که څه هم یاور له دومره خبرو نه خبر نه و ، د ټولو قواوو دقوماندان سپارښتنه یې ،دقطعې قوماندان ته څرګنده او هغـه داچې سرتېرو باید کوټان اغوستي او خولې یې په سر، وي او کنـه لـه دې پرتـه بـه هغـه خـورا نـا راضي وي.

دقطعې قوماندان، ددغو خبرو په اوربدو ، سر ښکته واچوه اوپرتـه له هغـه چې ځواب ووایي، اوږې یې پورتـه واچولې، لاسونه یې چې د خـورا خواشـدانې او قهـر نښـه و ، دواړو خـواوو تـه پرانسـتل او پـه ګواښمنه ژبه یې د کنډک قوماندان ته وویل:

-نور یې نو ستړی کړی یم، ماخو تاسو تـه ویلي و میخائیـل میتـریچ چې د سفر بری تر ټولو غوره، خبره کوټونه دي.

هغه په ملامتې د کنډک قوماندان ته وکتل او زیاته یې کړه:

-اخ !زما خدایه !

دا یې وویل، څو ګامو ټینګ، ټینګ مخکې لاړ او دهغه چا پـه شـان چې ژبه یې له قوماندانې سره ربړدې وې، غږ وکړ:

- ښاغلو دکنډکونو قوماندانانو ، د ټولیو مشرانو او بربډګیو !...

بیـا یـاورتـه وورسـېد ، له ستاپنې سره مـل پـه خـورا ادب یـې چې ګواکې، په خپله د ټولو قواوو قوماندان سره غږیږي، وپوښتل:

-څه وخت به دې دلیدو ویاړ را په برخه شي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

-فکر کوم یو ساعت وروسته !داسې چې ده ،نو دکالیو بدلولو ته وخت لرو؟

-نه پوهېږم، جنرال صاحب...

دغونډ قوماندان، د سرتېرو کرښو ته ورنېږدې شو او سپارښتنه یې وکړه چې ټول دې بیا خپل کالي بدل کړي.دټولیو قوماندانان، خپلو ټولیو ته منډې کړې او واړه قوماندانان د لوژستیک او تحویلدارانو په لټه کې شول، ځکه په رښتیاهم د کوټونو ،حالت ښه نه وو.په یوه شېبه کې خوره ارامي په ګټه ګونډه او اله ګوله بدله شوه، ځارلو نظم مات کړ، له هره پلوه شر وشور شو.او له هرې خوا سرتېرو منډې وهلې او ګامونه یې اچول، تلوار یې کاوه او تلل، راتلل، پټکونه یې ارتېږل، کوټونه وو چې راویستل کېدل، لاسونه ووچې په لستوڼو ننوتل او کوټونه وو چې اندازه کېدل.

ترنیمې ګړۍ وروسته، هرڅه بېرته په خپل ځای او نظم بېرته ټینګ شو ،خویوازې د سرتېرو ،تورمربع ډوله درېدل، لږځړ رنګه برېښېدل.د قطعې قوماندان، بیا په خپل هماغه، ټینګو او ریږدېدونکو ګامونو ،د قطعې مخې ته ووت، ددې لپاره لږ شا ته لاړ چې هرڅه ښه وویني، ناڅاپه یې پر یوه ځای سترګې خښې او چغې یې کړې:

-دا لا پسې څه دي، وګورئ ! د درېیم ټولي قوماندان چېرې دی. راشئ ! دې خواته راشئ !

-ددرېیم ټولکې قوماندان دې جنرال ته ورشي ! ددرېیم ټولګي قوماندان دې، جنرال ته ورشي !

دې غږونو په کتارونو کې انګازه جوړه کړه اویو یاورهغه پسې داسې، پلټنه کوله چې برېښېده.دهغه له پیدا کېدو سره چندان لېوالتیا نه لري، خوبیا یې هم هغه پسې کتارونه لټول.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله چې دغـه تلوسـه ښـو دونکي غږ،لـه ډېرو چغـو او تکـراره داسې بـدل شـو :چې جنـرال تـه،درېيم کنډک تـه...نـو ،غـږ خپـل ځـای ونيـو او راغوښتل شوي افسر دخپل ټولي له شانه رانښکاره شـو ،که څـه هم عمـر خوړلی او دمنډو نه و ،مګر هڅه يې کوله چې منډه کړي.دبوټونو څوکې يـې سره ننښـتې وې او د جنـرال پلـو يـې تلـوار کـاوه.د ټولی د قومانـدان څېره،له خورا ډاره، دښوونځي،هغه زده کوونکي ته ورتـه شـوې وه چې دنازده کړو لوستو ، پوښتنه ترې کېږي.دهغه پـه سره پـزه(کېـدای شـي د زياتو ودکاوو دڅکلو له املـه به سره شوې وه) څه داغونه راخواره وو او دخولې غړي يې داسې له واکه وتلي وو چې هېڅ نه پـه کرارېدل. د غونډ قوماندان خپل دغه لومړي برېد من تـه چې پـه سـتما سـتما ده تـه نېږدې کېده لا پسې کرارېده ،سر تر پښو وکتل.

جنرال چې خپلـه لانـدنۍ ژامـه يې وړانـدې کولـه،د درېيم ټولي يـوه سرتېري ته چې د خمتا په رنګ کوټ يې په ځان او له نورو سره يې ډېر توپير درلوده،اشاره کوله او چيغه يې کړه:

-ډېر ژر به خلکو ته پلاستيک ور په غاړه کړئ ! دا څه شي دي؟خپله چېرې وې؟هلته دټولو قواوو قوماندان را روان دی او تـه لـه خپـل ځايـه ورک يې.زه به اوس تاته وښيم چې د ټولو قواوو قوماندان دمعاينې پـه وخت کې خلکو تـه دقزاقې کالو اغوستل څه معنـی؟ هوکې؟ دټولي قوماندان چې په جنرال سترګې خښې کړې وې،دښې لاس دوې ګوتې يې پرله پسې، دخپلې خولې پـه يـوې څنډې کېښـکودلې او داسې يې انګېرله چې ژغورنه يې په همدې کېښکودو کې نغښتې ده.

جنرال چې دغږ اواز يې، د زغرد اوملنډو ترمنځ و ،وويل:

-ښه نو داڅوک دی چې ځان يې د هنګريانو په شان جوړ کړی دی؟

-تاسو عالی جناب؟ تاسو عـالی جنـاب؟ تاسو عـالی جنـاب؟ تاسو

(c) ketabton.com: The Digital Library

عالی جناب؟له خپل عالی جناب سره وغږېږئ... عالی جناب لاپسې څه شي وي؟...

لومړي برېد من ځواب ورکړ:

- عالی جناب،دا دولو خوف دی چې رتبه ترې اخیستل شوې ده...

- ښه نو چې رتبه ترې اخیستل شوې ده !دفلید مارشارل رتبه خو به يې نه وي ورکړې...هغه سرتېری دی...او سرتېري؟سرتېري،باید دټولو په شان خپله دریشي واغوندي.

-تاسو عالی جناب،په خپله اجازه ورکړې ده چې په صحرايي عملیاتو کې...

جنرال څو شېبې ارامه شو اوبیا يې وویل:

- اجازه موورکړې؟ اجازه مو ورکړې ؟ اجازه موورکړې،یعنی څه؟ اجازه مو ورکړې ! اجازه مو ورکړې !تاسو ،افسران ټول همداسې یاستئ. اجازه موورکړې ! تاسو ته یوه خبره لا چا نه وي کړې او تاسو بیا...لږ ځنډ يې وکړ او ببرته په قهرشو او وې ویل:

-تاسو ته یوه خبره لا چا نه وی کړې او تاسو بیا...داخبرې څه معنی لری؟ اوس غوږ شه،خپلو سرتېرو ته سمې جامې ور واغوندئ.

جنرال له هغه مخ واړوه، یاور ته يې وکتل او په هماغه ښودونکي، رېږدېدونکي تګ ،دغونډ دکتارونو خواته وخوځېد.داسې برېښېده چې خپل قهر يې خپله خوښ شوی او دغونډ دکتنې په وخت کې ،دبیا قهرېدو لپاره، کومې پلمې پسې ګرځي.یو افسر نه يې له دې امله پلیت راوشکاوه چې هغه يې سم نه و ګڼلی او دیوه ټولي قوماندان يې په دې وښکانځه چې سرتېری يې په کرښې کې کوږ ولاړ و:

-دا...دا آخر دا څنګه درېدل دي؟پښو ته يې ګورئ چېرې دي؟ او کرښه چېرې؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

تر هغه وروسته چې درېیم ټولی ته ورسېد ، هغه ځای ته چې پنځه شپږ تنه وروسته دولوخوف، هغه څوک چې خمتا رنګه کوټ یې اغوستی و ، ولاړ و ، ده چیغه کړه ، دا سې چیغه چې یو رنځ یې په غږ کې نغښتی وي.

-ولي دا شین بخن کوټ؟ دلګی مشره ! ژر نوي کالي راوړه او ددې ښاغلي جامې ور بدلې کړه.

دولوخوف، خپلې کړې پښې، په خورا سختی راسمې کړې، په برندو او رڼو سترګو یې جنرال ته وکتل.

- شین کوټ لاپسې څه وي؟ مړ دې ...وروا غوندی...ده لا دا خبرې پای ته نه وې رسولې، چې زیاته یې کړه:

-جنراله ! زه یوازې یوه دنده لرم چې د مشرانو سپارښتنې ومنم، خو دا دنده نه لرم چې دهغو د سپکاوي...

-په جبهه کې غږېدل نه شته ! غږېدل نه شته ! غږېدل نه شته !...

دولوخوف په زوره چیغه کړې:

- دا دنده نه لرم چې دهغو سپکاوي وزغمم.

د جنرال او سرتېرې سترګې سره ونښتې. جنرال چپ شو ، له غاړې نه دسخت تاو شوي دستمال غوټه یې لږ را خلاصه، لږیې ښکته را ښکته کړ او په لږ کبدو ،لږ کبدو کې یې وویل:

- له تاسو نه هیله کوم ،اجازه راکړئ، جامې بدلې کړم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲

په دې وخت کې له لرې نه یوه څارونکي، نارې کړې:
- را روان دي.
د غونډ قوماندان تک سور شو، د آس خواته یې ورمنډه کړې. په ربړد بدونکو لاسو یې د آس رکاب راونیو، پښه یې هلته کښښوده او خپل دروند ځان یې په زین کې ځای پر ځای کړ، خپلې جامې یې راسمې، سم کښناست، خپله توره یې راوویسته، په ډاډمنه او خوشاله څېرې او یوې خواته پرانستې خولې، دې ته چمتو شو چې فرمان ورکړي او چیغه کړي. غونډ دهغه مرغه په څېر چې ځان وخنډي، بڼې راټولې کړې او ارامه شو.
د غونډ قوماندان، داسې اواز چې د زړه تارونه یې ربړدول، چیغه کړل:
-غونډ...تیا...رسئ.. !
په دې چیغه کې په ځان ډاډمنټوب، پر غونډ د لاس بري او د پوځ رارسېدونکې ستر قوماندان ته هرکلی څرګند بدل.
پر پراخ واټ کې چې دواړو خواته یې د ونو کتارونه ولاړ وو، په وین کې یوه جوړه شوې شنه بخنه ګاډی چې آسونه یې یو بل پسې ټرل شوي وو، په چټکی را روانه وه. ګاډی چې د څرخونو نرم آواز یې انګازه کوله، د قوماندانانو دسپرو ساتونکو له خوا بدرګه کېده. اتریشي جنرال چې سپینې دریشي یې د روسي پوځیانو دتورو جامو په منځ کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

لـه ورايـه بربښـيده، د کوتـوزف تـر څنـګ ناسـت و. ګـاډی دغونـډ د راټولیـدو ځای تـه نږدې ودرېده. کوتـوزف چې پـه کـراره لـه اتریشـي جنرال سره خبرې کولې، کله چې دهغه درانه ګامونه لـه رکابه ،ځمکې تـه راټیټ کړل، داسې یوه ښکلې موسکا یې پر شونډو خوره وه چې ګواکې هغـه دوه زره تنـه چې سـا یـې پـه ګوګلونـو کـې بنـده کـړې وه او دغونـډ قوماندان ته ګوري، هېڅ نشته.

دهرکلي اواز، هرڅه ولړزاول، دغونډ قوماندان بیا وربرېد ،دقطعې مخې تـه ودرېد او یـوه مرګنـی چوپتیـا لاسبرې شوه. پـه دغې مرګنـی چوپتیـا کـې دپـوځ دسـترقوماندان، ټیټ اوازواورېـدل شـو. دغونـډ قوماندان وغړمېد او ځواب یې ورکړ:

جلالتمئاب، هر...کـه...لـه (جلالتمئاب دې هرکله) اوبیا دچوپتیا لمن وغوړېده. کوتوزوف، پخپل ټاکلي ځای کې ودرېد او دغونډ تـر مخې یې پرېټ تـر سره کړ، تـر هغـه وروسـته یې دسپین کـالو جنـرال او نـورو بدرګه کوونکو سره مل ټوله قطعـه، پلې کتـار پـه کتـار وکتلـه. دقطعې قوماندان چې دځلېدونکې تورې په ملتیایې، د را رسېدو پـه شـېبه کـې دپوځ ستر قوماندان ته سترګې ګنډلې وې، د ستر قوماندان دخوځېدو لـه خونـده یې خوند اخېست. هماغسې بې خوځېدا او سینه ویستلې ولاړ و ،هغـه تـه یې درناوی وکړ او تـر هغـه وروسـته یې، لـږ سر ښکتـه کتـار پـه کتـار پـه جنرالانو پسې روان و. هغـه چې پـه خـورا سـختی پـه هرګـام کـې دخپلو غړو د ریږدېدا مخه نیوله، ګواکې دستر قوماندان له هرې خبرې یا وینا سره یې غوښتل وړاندې ورودانګې اوداسې بربښـیده چې هغـه دقوماندانی نه دلاس لاند یتوب د دندې د سرته رسولو نـه زیـات خونـد اخلي. دغـه غونډ دهغو نـورو غونـډو پـر پرتلـه چې هممهالـه، براوناو تـه رارسېدل، دهغه دقوماندان د زیاتو هلوځلو له کبله، پـه خـورا ښـه حالـت

(c) ketabton.com: The Digital Library

کې و.دهغه دنارو غـانو او لـه کتـار پـاتې ښـوونکو شـمېر پـه ټولی توګـه دوسوه اوولس تنه وو.کـه دسرتېرو دبوټونـو پـر بـد حالـت سـترګې پټـې شي،له هر پلوه منظمه او له نیمګړتیاوو لرې و.

کوتوزوف،پـه ټولـو کتـارونو وګرځـېد او کلـه ناکلـه بـه یـې لـه هغـو افسـرانو سـره چـې لـه ترکیـې سـره یـې دجګـړې لـه وختـه پېژنـدل پـه خواخوږۍ وغږېد او کله به یې هم له سرتېرو سره د زړه خواله وکړه. کلـه چې یې د سرتېرو څېرو او زړو بوټانو ته کتل،څو واره یـې سـر وښـوراوه او اتریشي جنرال ته یې دهغو د ښودلو په شېبه کې وویل چې،که څـه هـم په دې کې هېڅوک ملامتولی نه شي،خو داهم هېرولی نه شي چې خورا خرابه خبره ده.دغونډ قوماندان،هر وار له دې وړې مخـې تـه هڅـه کولـه چې خدای مه کړه دخپل غونډ پـه هکلـه دسـتر قوماندان دکومې خبرې اوربدل ترې پاتې شی.کوتوزوف له خپلو نورو ملګرو سره پـه داسې یـو واټـن کـې روان وچې ده سـره مـل شـلو تنوبدرګـه کوونکـو ان دده خـورا ټیټې خبرې هم اوربدلای شوې.دغه ښاغلي، یولـه بـل سـره خپلـې مرکـې او دزړه داسـې خوالـه کولـه چـې کـه ناکلـه بـه کـړس کـړس پـه خنـدا شول.کوتوزوف ته نېږدې دهغه یو ښکلی یـاور، روان و.دا ښکلی یـاور هماغـه سردارېالکونسـکي و.دهغـه څنـګ تـه دهغـه نېږدې ملګـری نیسـفیڅکي روان و.دده ملګری،دقومانـدانۍ افسـر،لوړه ونه،ښـه څورب،دمهربانې،موسېدونکې، ښکلې او ځلېدونکې څېرې خاوند و.هغه ،خپل څنګ ته د سواره پوځ دافسر د کړو له کتنې نه وروسته ،په سختۍ سره کولای شو دخپلې خندا مخه ونیسي.دسواره پـوځ دغـه افسر،بې له هغه چې خپله وخاندي،یا یـوه ټکـې تـه خپلـې ګنډل شـوې سـترګې د کتـو لـه ځایـه وښـوروي،پـه خـورا ځیـر یـې د غونډ قوماندان پسې کتل او دهغـه دټولـو کـړو پېښـې یـې کـولې.هر وار بـه چـې دغونډ

(c) ketabton.com: The Digital Library

قوماندان ربړد بده او ټټر به يې لږ ښکته خواته ټپټپده، د سواره پوځ افسر به هم کټ مټ، په هماغه ډول، ربړد بده او وړاندې خواته به خمېده. نيسفيځکي له خندا وران و، په څنګل به يې، نور پوري وهل او د دغه ټوکمار خندونکو کړو نندارې ته به يې بلل.

کوتوزوف، په کرار او خورا نرمۍ دهغو زرګونو سترګو له مخې چې نږدې وې د کاسو نه راووزي او د ده نندارې يې کوله، تېرېده. کله چې د درېيم ټولي مخې ته ورسېد، ناڅاپه ودرېد، دهغه ملګرو چې په دغه ځای کې ده د درېدو اټکل نه کاوه، بې له ارادې ده خواته ورنږدې شول. د پوځ ستر قوماندان، هغه سور پزی، لومړی برېد من چې د شنه بخن کوټ د اغوستلو له املې ښکنځل شوی و، وپېژاند او ورته وې ويل:

-آ! تيمو خينه!

هغه وخت چې دغونډ قوماندان، تيمو خين ښکنځلی و، د اسې سم، چنګ او غير ولاړ وچې تا به ويل تر دې نه نوردسم درېدو امکان نه لري، خو اوس چې د پوځ ستر قوماندان له هغه سره غږېده، هسې مجسمه ډوله په ځای وچ ولاړ و چې تا به ويل که قوماندان لږ نور هغه ته وګوري، زغم به يې ونه کړای شي. کوتوزوف چې دهغه داحال احساس کړی و، له هغه سره د خواخوږۍ په هيله يې په تلوار له هغه نه مخ واړاوه، له پرهر نه په پرسېدلي مخ يې پټه موسکا خوره شوه او وې ويل:

-دا! هوکې! دا د اسماعيل دجګړو ياردی، خورازړورافسردی! او غونډ له قوماندان يې وپوښتل:

- څنګه؟ ته به ترې خوشاله يئ؟

دغونډ د قوماندان خوراکوچنۍ خوځېداچې، دهغه شا ته د سواره

(c) ketabton.com: The Digital Library

افسر له خوا لکه هينداره تکرار بدله، سر تر پښو وربړ د بد ، مخې ته لاړ او ځواب يې ورکړ:

-جلالتماب !له هغه نه خورا راضي يم.

کوتوزوف، له هغه نه لرې شو او په موسکا يې وويل:

-په مورې کې هېڅوک بې عيبه نه يو ، هغه دباکوس له سرځارونکو نه و.

دغونډ قوماندان له دې وړاړشو چې دی دلته ملامت نه وي، هېڅ ځواب يې ورنه کړ. په دې وخت کې دتوکمار افسر، هغه لومړي برېد من، سره پزې او تنډ خټې ته پام شو ، دهغه د درېدو او څېرې داسې پېښې يې وکړې چې نيسفيځکي هر څه وکړل، دخپلې خندا مخه يې ونه شوه نيوای او په لوړ اواز يې وخندل. کوتوزوف، مخ راواړوه، خو پېښې کوونکي افسر پرخپلې بدليدونکې څېرې پوره لاس بری درلوده او کولای شو ، هره شېبه چې هر څنګه وغواړي، هماغسې يې کړه کړي. هغه د کوتوزوف، دمخ اړولو په شېبه کې هم ، دسترګو په رپ کې خپله څېره بېرته خورا درنه، ددرناوي وړ او ساده څرګنده کړه.

درېيم ټولی، د سترقوماندان، دکتنې وروستی پړاو و ، دهغې ترکتنې وروسته ، کوتوزوف په خيالونو کې ډوب شوی و ، داسې ښکارېده چې هغه هڅه کوي، څه ورياد کړي. سردار اندرې د يادورانو له ډلې نه راووت او په فرانسوی ژبې يې هغه ته په کراره وويل:

- تاسو فرمايلي و. هغه دولوخوف چې په دې غونډ کې خدمت کوي او رتبه يې تر اخيستل شوې ده، ستاسو حضور ته درياد کړم.

-کوتوزوف وويل:

-دولوخوف چېرې دی؟

دولوخوف چې جامې بدلې کړې وې او خاورين رنګه کوټ يې

(c) ketabton.com: The Digital Library

اغوستی و ،دې ته پاتې نه شو چې خوک ورغـږ کړی.په دې وخت کې د کوتوزوف،هغه ښکلی،ژیړځنی،شین سترګی،سرتېرې ته پـام شو چې له کتاره یوګام وړاندې راووت او دده خواته په تلوار راغی او ودرېد.

کوتوزوف،وروځې برندې کړې او وې ویل:

- څه شکایت لرئ؟

سردار اندي وویل:

-دولوخوف دی.

کوتوزوف وویل:

-هو !هو !هیله لرم چې دغـه پېښـه دې راسم کړي،خدمت کې هڅه کوه،ټولواک مهربان او ښښونکی دی،که څه مېرانه وکړې زه بـه دې هم هېر نه کړم.د دولوخوف شنې بخونې سترګې،په هغه سپین سترګی چې دغوندې قوماندان ته برندې شوې وې،دهغه بر عکس ستر قوماندان تـه ځیر پاتې وې.داسې برېښـېده چې دی غـواړي ،دحال پـه ژبـه غـواړي،د ټاکلومراسمو او تشریفاتو ،هغه دیوال رنګ کړي چې د ستر قوماندان او یوه ساده سرتېرې ترمنځ واتن جوړوي.هغـه پـه تېره ،سندریز او ارام اواز وویل:

- له تاسو نه یوازې یوه هیله لرم او هغه داده چې ،ماتـه وخت راکړل شي،چې خپله تېروتنه سمه او خپل ټولواک او روسیې تـه خپلـه ځارونـه څرګنده کړم.

کوتـوزوف، لـه هغـه نـه مـخ واړاوه.یـو ملنډ یز غلچک ،هماغـه شـان غلچک چې د تورن تیمـوخین نـه دمـخ اړولـو پـه وخت کې یې بشره ور غوړولې وه،بیا پـه یوه لنډه شېبه کې بشره وروغوړوله.مخ یې واړاوه او بیـا یـې وروځـې برنـدې کړې،ګـواکې پـه دې توګـه یـې غوښـتل دا ووایي،هغه څه چې دولوخوف ده ته وویل او هغه څه چې هغه کولې شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ده ته ووایي، ده لاخورا پخوا اوربدلي او پرې پوهېږي دا هغه خبرې دي چې دده په ګوګل کې خاورې اړې شوې دي... هغه راستون شو او دخپلې ګاډۍ خواته وخوځېد.

غونډه، ټولې، ټولې وویشل شو او سرتېرې په دې هیله چې، دوی ته د لویو او درنو لارو تروهلوورو سته، د براونو او په سیمه کې ،ځای، خواړه، کالي او خوب چمتو دي، هغې قرارګاه ته مخه کړه چې دغه ښار ته نږدې دوی ته ټاکل شوې وه.

دغونډه قوماندان د درېیم ټولي له قوماندانه چې د قرارګاه پلو روان و، مخکې شو او تیموخین ته چې پلې دخپل ټولي مخکې خوځېده، ورنږدې شو او وې ویل:

-پراخور ایګنانات ویچ! زه هیله لرم چې له مانه به خپه نه یاست.

هغه ترهغه بریالي، نیکمرغه پرېټ او درناوي نه وروسته داسې خوشاله و چې نه یې شو کولای ننبې یې په خپله څېره کې پټې کړي. خدمت، دپاچا خدمت دی... نه کېږي... که بل وار په جبهه کې هسې له حالـه ووزي... پروا نه لري... زه خپله لومړی ښـنه غواړم، تاسو مـا ښـه پېژنئ... هغه له تورن نه ډېره مننه وکړه او لاس یې هغه ته ور اوږد کړ.

سور پزی تورن وموسبد او له موسکا سره یې خوله داسې خلاصه شوه چې د اسماعیل په جګړه کې یې د قنداغ له ګوزاره ددوو مخنیو لوبدلو غاښونو، خالی ځای راڅرګند شو او وې ویل:

-ستاسو خوښه! زه څوک یم؟...

-هو! ښـاغلي دولوخوف تـه هـم ووایاست چې هغـه زمـا هېـر نـه دی، ببغمـه دې اوسي، هوکې! مهربـاني وکړئ ووایـئ، غوښـتل مـې تاسو وپوښتم چې کړه وړه یې څنګه دي؟ او بس...

تورن ځواب ورکړ:

(c) ketabton.com: The Digital Library

-تـو پیر لري، جلالتمابـه !یـو ورځ یـو ډول او بلـه ورځ بـل ډول کلـه ځیرک، هوښیار او مهربانه او کله خو بیا لکه ځناور داسې وي. که اجازه راکړئ ووایم، نېږدې و چې په پولند کې یو یهودي ووژني.

دغونډ قوماندان وویل:

- ښه نو ، ښه نو !ځوان دی، دبدمرغۍ په لومـه کې لوېدلی دی، بایـد زړه پرې وسوځوو ، خورا مخور اشنایان لري، هدف مې دا و چې تاسو...

تیمـوخین وموسېد او دایې وښـوده چې د قومانـدان پـه هیلـه پـوه شوی دی ، نو وې ویل:

-منم یې ! جلالتمابه !

-نو ، ښه ده ، ښه ده.

-دغونډ قوماندان دکتارونو له منځـه دولوخوف پیـدا او هغـه ځای تـه لـه رسېدو سره یسم ې خپل اس راتم کړ او وې ویل:

-هوکې زمونږ لومړنی کار د افسرۍ پلیټونو ښېرته اخیستل دي.

دولوخوف، پرتـه لـه هغـه چې څه ووایي، سر تر پایه یې هغـه تـه وکتـل او دموسکۍ، خو خندا تـه نا رسېدلې خولـه حالت یې بدل نه کړ.

د غونډ قوماندان، د ښـه ده، ښـه ده پـه ویلو سره خپلې خبرې اوږدې کړې او داسې پـه لوړ اواز چې سرتېرې یې واوري، وویل:

-زما لـه خوا ټولو تـه یو یو جام ودکا ! او زیاتـه یې کړه:

-د خدای شکر دی.

هغـه د دغـه ټولې نه تېر شو او بل تـه ورغی.

تیمـوخین خپل څنګ کې روان افسر تـه، وویل:

-هوکې !کـه ربنتیا راباندې وایي، ښـه سړی دی، لـه هغـه سره د دندې سرتـه رسول پـه زړه پورې دی...

دمشـــرانو لـــه خوښـــۍ او شـــوره د ډک حالـــت، ترکتنـــې

(c) ketabton.com: The Digital Library

وروسته، سرتېروته هم راورسېد. ټولی په خوښی کې ډوب روان و.له هرې خوا نه د سرتېرو دغږېدا شروشور اورېدل کېده.

-نوځنګه يې ويل چې کوتوزوف کوږ سترګی دی، يوه سترګه يې نه وينئ؟

-هو کې !همداسې، هغه چور په يوه سترګه ړوند دی.

-نه وروره، هغه په يوه سترګه ترما او تا نه ښه وينې، په يو کتو يې هم ستابوټونه او هم د بوټو تلونه وليدل...

-ودې ليدل چې هغه ځنګه زما پښو ته کتل، تصور کوم...

-هغه بل اتريشي چې له دوی سره و، هغه دې وليد...ته وا په صابون يې مينځلی وي، لکه د وړو په شان تک سپين و، داسې بريښي چې له وسلو سره يوځای يې پاکه وي.

-فدوشا !دا راته ووايه !هغوڅه ويل چې اوربل به څه وخت وي؟ته خو نېږدې ورته ولاړ وې.ټولې خبرې دبناپارت په اړه وې، وايي خپله بناپارت او س جبهې ته راغلی دی.

-ته هم ليونی يې، بناپارت دلته څه کوئ؟

-اوس پروس يا غې شوی دی، اتريشيان به لومړی هغه پرځای کښوي. کله چې پروس پر ځای کينول شو، بيا نو د جګړې وار بناپارت ته رسېږی. تا څه ويل چې بناپارت د برن په ښارکې دی، همدلته دی چې ساده ښکارې، ښه به وي چې غوږونه ښه څک کړې.

-ګوره دا پنځم ټولي ته ګوره !موږ لا لار وهو او هغوی بيا کلي ته رسېدلي او خپله شوله يې بار کړې ده.

-لږه وچه ډوډۍ خو راکړه، بلا دې پسې وي.

-تا پرون ماته تنباکو راکړه؟ ښه..ورور !راځه..راځه واخله !خدای دې خير کوي...

(c) ketabton.com: The Digital Library

-کاشکې يې يوه دمه سره راکړې وای، کنه په دې تشو ګيډو نوره پنځه ورسته(د اندازې مقياس) لاره وهل قيامت دي.

- بده به نه وای که المانيانو ګاډی راکړې وای، دا سپور تګ هم خپل خوند لري.

- وروره دلته خلک باخاري غوندې رابنکاره شول، پرون ټول پولندي او د روس رعيت وو او نن بيا له يو مخې په خټه جرمنيان دي.

دټولي دقوماندان غږ واورېدل شو:

- سندرغاړې دې مخ ته شي !

دده له غږ سره سم، دټولي له ببلابلو کتارونو نه دشلو په شاوخوا کې کسانو رامنډې کړې، ترټولو مخکې ډولچی راووت، مخ يې ببرته سندر غاړو ته وروړاوه، او دلاسونه په ښورولو يې دهغو د اوازنو لارښوونه واخيسته او دا پوځي سندره يې وغږوله چې په دې ټکو پيلېږي:

« سپيدې وچاودې او لمر په راختو دی»

او په دې ټکو پای ته رسېده چې:

دا پرتمين ويار ورونو !دپلار کامينسکی تر مشری...دې سندره چې له ترکانو سره په جګړې کې خورا ويار ګټلی، اوس دلته په اتريش کې په دې توپير بلل کېده چې د «پلار کامنيسکې» دټکو ځای «دپلار کوتوزوف»ټکو نيولی و.

ډولچي، چې دخلويښتو کلونو په منګ اودځانګړې ښکلا خاوند و، د سندر غاړو دلارښوونې په وخت کې يې لاسونه داسې څنډل چې ته به وايې کوم څه شی په ځمکه ولي، وروسته له هغه يې چې دا وروستي ټکې د سرټېريتوب د ژوند په مينه ادا کړل، په خورا برند غلچک يې سندرغاړو ته وکتل او چې پوه شو چې دټولو ستر ګې ده ته ځير شوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دي، خپـل دواړه لاسونه يـې داسې پورتـه کړل چې ګـواکې دتصـور لـه مخې او يا په ربښتيا کوم درانه څه جګوي، خو شـبې يې لاسونه همالتـه په سر ونيول او بيا يې په خورا ناهيلۍ ښکته واچول او په سندريز اواز يې وويل:

-آخ !زما کوډلې !آخ !زما ځالې !

او شلو آوازونو په هماغه سندريز آواز ورسره غبرګه کړه:

--آخ !زما کوډلې !آخ !زما ځالې !

او دکـاچوغو (سـازيانو کـې کلـه يـوتن دکـاچوغو اواز باسـي) غږونکې، دخپلې وسلې د درنوالي سره سره، په خورا چټکې وړاندې ګام کړل، دټولې دقوماندان ترمخې يې، په هماغې سندريزه خوشالۍ او مسـتۍ، دخپلو کاچوغو، څنډلو تـه داسې دوام ورکـړ چې، ګـواکې چاتـه کربښې باسـي او تـر هغـه وروسـته پـه همـاغو ګـامونو شـاتـه لاړ. سرتېرو دترانو دسندريزوالي پـه وزن لاسونه ښورول او پـه لوړو او بـې لـه ارادې نـه پـه کلکـو ګـامونو وړانـدې روان وو. د ټـولې لـه شـا نه، دګاډيو د څرخونو او دآسونو د سمونو بې شمېره ټرکهاري اوربدل کېدل. دا کوتوزوف او دهغه ملګري وو چې بېرته شا ته راستنېدل.

ستر قوماندان، په يوې اشارې، دا وښودله چې دوی دې خپـل ټـګ تـه دوام ورکړي. دده او دده دملګرو لـه خبرې نـه داځرګندېده چې دوی دسندرې له اوربدو، دکاچوغغږونکې ګډاييزې خوځښت او دسرتېرو له سندريز ډله ايز دګام اخيستو نه خوند اخلي. دټولې دښې خوا پـه دويـم کتار کې، يعني هماغې خوا ته چې ګاډې تېريږې، بې لـه ارادې نـه شين سترګې سرتېرې خورا دپام وړ دی. دا سرتېرې دولوخوف دی چې پـه ځانګړې ادا او تمکين يې له سندرې سره ګام اخيست او ددوی څنګ ته په تېربدونکو کسانو يې ځکه زړه سوځېده چې ولې نه شي کولای لـه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټولي سره ملګرتيا وکړي. دکوتوزوف دملګرو ،د سواره پوځ نه،هغه افسر چې دغونډدقوماندان پېښې يې کولې،له ګاډي نه کوز ،لږ سست او دولوخوف ته ورنږدې شو.

د سواره پوځ دغه افسر ژيرکوف،يو وخت د پترزبورګ دهماغې ياغې ډلې غړی وچې دولوخوف يې مشری کوله.په بهر کې،هغه دولوخوف دسرتېر په جامه کې ولید ،نوځکه هغه داسې وانګېرله چې هغه نه پېژني. او اوس چې کوتوزوف له دولوخوف سره پوښتنه وکړه،هغه په خورا خوښۍ ده ته پخوانۍ اشنايي وريادە کړه،دخپل آس ګامونه يې د ساز او د ټولي دسرتېرو دګامونو له آواز سره برابر کړل او وې ويل:

-دزړه سره ياره !څنګه يې؟

-دولوخوف خورا په سړه سينه ځواب ورکړ:

-څنګه يم؟راته ګوره !دغه شان چې ګورې مې.

د سندرې ،خوښۍ ،ښېنګې حالت دژيرکوف له خوښۍ نه ډک او د دولوخوف لاسی سړو ځوابونو ته ځانګړې رنګ او حال وربانېه.

ژيرکوف وپوښتل:

-ښه !له قوماندانانو سره دې څنګه يې؟

-کومه ګيله نه لرم.بد خلک نه دي.ښه تا ونه ويل چې تا څنګه په ستره قوماندانۍ کې ځانته ځای پيدا کړ.

-هلته خدمتي يم.هسې نوکريوال.

لږ شېبه دواړه چوپ پاتې شول،خو سندرې داسې دوام درلود:

-خپل بازمې والوزاوه،له ښې لستونې نه مې والوت.

دغې سندرې،دهغو په زړه او ګوګل کې يوه نا اشنا مينه او تلوسه را ويښوله.که دغه سندره نه وای کېدای شو ، دهغو خبرې به خدای زده

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه رنګ درلودای.

په دې وخت کې دولوخوف وپوښتل:

-دارښتیا ده چې اتریشیانو ماته خوړلې ده؟

-بلامې پسې، هرڅه چې وایي، همداسې یې وایي.

دولوخوف، په سپینه او لنډه ،لکه چې د سندرې غوښتنه وه، ځواب ورکړ:

-خوشاله یم.

ژیرکوف وویل:

-نوڅه ووایو ،هر وخت چې غواړې، یو ببګا راشه چې قطعې وکړو، دفرعون لوبه.

-پیسې دې، پربمانه پیدا کړي که څنګه؟

-راشه !راشه !

-نه، نه ! نه شم کولای، قسم مې خوړلی، ترهغه چې مې رتبه او پلیتونه ببرته نه وي اخیستي، نه به شراب وڅکم او نه به جواري تەلاړ شم.

-ښه له خیره سره، په لومړیو ،عملیاتو کې به یې بیا پیل کړم.

-هماغه ساعت، هماغه خبرې.

او بیا دواړه سره چوپ شول.

ژیرکوف وویل:

- که کوم څه دې په کاروي، ببغمه راځه !په قوماندانۍ که هم مرسته درسره کوي...

دولوخوف په ملنډو وویل:

-ښه به دا وي چې زما په خیال کې و نه اوسئ ،که زما څه په کار وي، زه سلا نه کوم، خپله یې اخلم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- هوکې، زه څه ووایم، زه خو...
-هوکې !زه هم همداسې...
- دخدای په امان.
-روغ اوسئ.
...او هسک ته، داسمانو پلو
دوطن او مینې په لور...

ژیرکوف، دخپلو بوټونو په څوکه، آس په ځانګړې توګه ووا هه او دهغه خولې شوی آس دوه درې واره ځای پر ځای ځکه ګامونه واچول چې نه پوهېده، له کومې پښې ګام پورته کړي، خوپه پای کې وخوځېد او هغه هم څه ځغاسته. د سندرې ، د سندریز اواز په وزن دټولې له څنګه تېرشو او دګاډي خواته ورغی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۳

کوتوزوف، د غونډې ترکتنې وروسته، له اتریشي جنرال سره ګډ دخپل کار کوټې ته راغی، خپل یوه یاور ته یې ورغږ کړ، هغه ته یې سپارښتنه وکړه چې دنویو رارسیدل شویو قوتونو دحالت، د ارشګیرځوګ فیردینادا او دمخکښ پوځ د قوماندانۍ له خوا راغلي لیکونه ورته راوړي. سردار اندرې بالکونسکي له غونډې شویو اسنادو سره د سرقوماندان کوټې ته راننوت. کوتوزوف او دجګړیز شورا غړی اتریشي جنرال دهغه میز ترشا ناست، وچې خریطه پرې غوړېدلې وه.

کوتوزف، بالکونسکي ته وکتل او وې ویل:

-آه !... او داسې برېښېده چې غواړي ووایي لږ تم شه او خپلو پیل شویو خبرو ته یې په فرانسوي ژبه دوام ورکړ.

کوتوزوف، په خوراخوړه، خرګنده، سنجیده او داسې مهربانې ژبې خبره کولې چې اوربدونکي یې دې ته هڅول، دهغه دخبرو یوې یوې برې تلواره ادا شوو کلمو ته په خورا ځیر غوږ ونیسي. دا هم خرګنده وه چې ده هم خپلې خبرې په خورا خوند اوربدلې، هغه ویل:

-ښاغلی جنرال !زه غواړم یوازې دا ووایم چې که خبره یوازې زما په ځانګړې لېوالتیا پورې اړه لرلای، داعلحضرت تولواک فرانتز(له ۱۸۰۴تر ۱۸۳۵ پورې داتریش پاچا) هیله به لا پخوا ترسره او زه به لا ډېر پخوا د ارشګیرځوګ فیردینادا ،له پوځونو سره یوځای شوای

(c) ketabton.com: The Digital Library

وای.باور وکړئ، تاسو ته په شرافت قسم خورم چې زما لپاره به دډېرې خوښـۍ ځای وای چې دپوځ لویه قوماندانې مې ترځانه یو پوه او پیاوړې جنرال ته چې داتریش په پوځ کې یې ببلګې بې شمېره دي،ورسپارلې وای او دا د پور او مسوولیت پېټی مې له اوږو لرې کړای وای.ولې ښاغلیه جنرالـه ! څه وکړم؟ کلـه کلـه دحالتو جبر تر انساني هیلو پیاوړې وي.

وموسېد او داسې برېښېده چې ګواکې غواړی څه وایي:

-تاسو پوره حق لرئ چې زما خبرې ونه منئ او ان زما لپاره باک هم نه لري چې هغه ومني او که نه یې مني،خوتاسو کولای نه شي،ماته دنه منلو علت څرګند کړي او ټولو خبره هم په همدې کې ده.

اتریشي جنرال له ورایه ناراضي برېښېده،خونه یې شو کولای په هغه ژبه چې کوتوزوف له ده سره غږېده، هغه ته ځواب ورکړي.په خواشیني او خوابدي اواز سره چې دده چوغل ډوله ژبې ته ورته نه و،له پخوا نه په چمتو شویو جملو سره یې وویل:

- برعکس ! اعلحضرت ټولواک،په ګډوعملیاتو کې ستاسو ګډون ته په خورا درنه سترګه ګوري،ولې په دې باور یو چې په عملیاتو کې اوسني ځنډونه به روسي زړور جنګیالي سرتېري اودهغو نومیالي قوماندان له هغوزرګونو زرګونو ویاړمنو ننبانونو نه بې برخې کړي چې، دوی یې په هره جګړه کې په ګټلو ږدي شوي دي.

کوتوزوف چې هماغه پخوانی موسکاپر شونډو وه ،سر یې د درناوي په نښه ټیټ کړ او وې ویل:

-ولې زه په دې ډاډمن یم او د ارخګیرخوګ فیردینادا ، له وروستي لیکه چې زما په نامه یې لیکلی داڅرګندیږي،باور شته چې اتریشي پوځونه به د هغه دپیاوړې مرستیال جنرال ماک تر قوماندې لاندې

(c) ketabton.com: The Digital Library

همدا اوس ټاکونکې بریاوې ترلاسه کړي او نور نو زمونږ مرستو ته اړتیا نه لري.

اتریشي جنرال تندی تریو کړ، که څه هم د اتریشي پوځونه دماتې خبر لا په پوره توګه چا منلی نه و، خو په دې اړه بېلابېلې اوازې او زورونکې نښې نښانې هم د اتریشانو په ګټه نه وې، نو ځکه د اتریشیانو دبرې په هکله د کوتوزوف خبرې زیاتې ملنډو ته پاتې کېدې، خو کوتوزوف، هماغسې په سادګۍ او خوښۍ موسېده او دهغه دې موسکا ددې ښودنه کوله چې دده دا ډاډ بې ځایه نه دی، ځکه د ماک د پوځ له قوماندانۍ نه، ده ته رارسېدلی وروستی لیک، دهغه د برې او ښه ستراتیژیک حالت خبرې کولې.

کوتوزوف، سردار اندرې ته وویل:

-ته دا لیک ماته راکړه. او جنرال ته یې مخ وروړوه او وې ویل:

-مهرباني وکړئ دا وګورئ !په داسې حال کې چې دشونډو په یو کنج کې یې له ملنډو سره مل موسکا خوره وه، په المانۍ ژبه یې د ارشګیرخوګ فیردینادا، دلیک لاندې برخه هغه ته ولوستله:

د اویا زروتنو په شاوخواکې، خورا ګډ وډ پوځ لرو، که د دښمن پوځ، د (لخ)له سیند نه راواوړي، دا توان لرو چې پر هغه یرغل او مات یې کړو. اوس مو چې دلئیم ښار لاندې کړی دی، دا امتیاز چې پر دونایه، له دواړو خوا لاسبري واوسو، له لاسه ورنه کړو او هممهاله که دښمنډ (لخ) له سینده را تېر نه شي، هره شېبه دا کېدای شي موږ له دغه روده وروا وړو او دهغه پر ارتباطي کرښې ورودانګو اولږ کوز بیا له دونای نه راتېر او دې خواته راواړوو. که دښمن ددې تکل وکړي چې په خپل ټول قوت زمونږ په پوځي ملګرو ګزار وکړي، نو دا تکل به یې بې اغېزه کړو. په دې ډول به مونږ تر هغه وخته په زړورتیا دې ته سترګې په

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاړې پاتې شوو چې دروسیې دامپراتورې پوځ په هر اړخیزه ډول چمتو شي او بیا وروسته په ګډه او په خورا اسانۍ ددې امکان پیدا کړو چې دښمن ته هغه څه ورو ښیو چې وړ یې دي.

کوتوزوف ددغو کرښو تر لوستنې وروسته ،یو سوړ اسویلی وویست او په ځیر خو مهربانۍ یې دجګړې دشورا غړی ته وکتل.

اتریشی جنرال چې دکوتوزوف یاور ته کتل،ښکاربده،دغه لوبې پای ته ورسوي او ډانګ پښلو خبرو ته راشي، وویل:

- تاسو عالیجناب ،هغه داحتیاط قاعده چې په ټولو حالاتو کې باید خورا بد حالت ته ځان چمتو کړو هېره کړې نه ده.

کوتوزوف دهغه خبره پرېکړه:

-ښښنه غواړم جنراله !

هممهاله یې سردار اندرې ته مخ وروړاوه او ورته وې ویل:

-پوه شوئ د زړه سره ! موږ ته له لومړۍ کرښې نه ټول رارسېدلي ګزارشونو ، ته له کزلوفسکی نه واخله دغه د ګراف نوستیځ دوه لیکونه اودغه د ارخګیرشوګ فیردینادا لیک ، داټول درواخله(او هغه ته یې څه نور کاغذونه هم ورکړل) په فرانسوي ژبه له هغو نه یو ښه ،سپېځلی ګزارش جوړ کړه او د هغه لنډ یادښت سره چې موږ یې د اتریش دعملیاتو داطلاعاتو نه لرو ،یوځای او چې جوړ شو ،عالیجناب ته یې ورکړه.

سردار اندرې،داسې سر وښوراوه چې، نه یوازې دکوتوزوف په ویل شویو خبرو بلکې په هغه څه هم پوه شوی دی چې هغه ده ته، دهغو دویلو تکل لاره. ټول اسناد او کاغذونه راټول او دواړو قوماندانانو ته تر درناوي نه وروسته،کرار کرار پر قایلینې وخوځېد او له کوټې نه ووت.

(c) ketabton.com: The Digital Library

که څه له هغه وخته چې سردار اندرې له روسیې نه وتلی و ، خورا لږه موده وتلې وه ، خو په دغه لنډ وخت کې هغه ډېر بدل شوی و. دهغه په بشـــره ، په خوځښـــدا او تـــګ کـــې هغـــه پخـــوانۍ پېښـــې او ځانښودنې ، ستوماني او تنبلي ، یو هم نه ښکارېده. هغه ، هغه چاته پاتې کېده چې په دې اړه فکر وکړي چې په نورو څه اغېزلري او دهغه کار سخت لېواله دي چې پرې اخته دي. دهغه په بشره کې پر ځان او دخپلې شاوخوا پر خلکو ډاډ نښې څرګندې وې. موسکا او کاته یې ترپخوا هغه نه په زړه پورې او له خوښۍ ډک برېښېدل.

هغه چې په پولند کې ، ځان کوتوزوف ته رسولی و ، دهغه لخوا په خورا مهربانۍ منل شوی اووعده یې ورکړې وه چې هېڅکله به یې نه هېروي. کوتوزوف ، انـدرې دخپلـو نـورو یـاورانو پـه پرتلـه چـې پـه پولند کې پاتې شول ، له ځانسره ویانا تـه راوست او هغـه تـه یې خورا غوره چارې سپارلې وې. دهماغـه ویانا لـه ښاره و ، چې خپل پخوانې ملګرې ، داندرې پلارته یو لیک ولیکه:

ستاسو زوی دخپلې پوهې ، تینګار اود چارو پـه سرتـه رسولو کـې د زغرد دریځ په درلودلو ، داهیله راپیاوړې کـوي چې هغـه بـه یـو خورابې ساری افسـروي. زه ځـان ډېـر نیکمرغـه ګـڼم چې تـرلاس لانـدې مـې یـو داسې څوک کار کوي...

د کوتوزوف په قوماندانۍ ، د انډیوالانو او په ټولې توګه د پـوځ پـه منځ کې ، لکه هماغه شان چې د پترزبورګ په ټولنه کې و ، سردار انـدرې په دوو خورا مخالفو نومونو پېژندل کېده.

یوه ډله چې شمېر یې لږ و ، سردار انـدرې یـوه ځانګړې ، ترځـان او تـر ټولو لوړګانه ، دهغه خبرې یې اورېدې ، دهغه ملاتړیې کـاوه ، لـه هغـه نـه یې د لوړو بریوهیله لرله او لنډه داچې دهغو خوښېده. بله ډله چې شمېر

(c) ketabton.com: The Digital Library

يې ډېر و ، سردار اندرې يې نه خوښېده. هغه يې تريو تندی، سوړ او بدنيتی ګاڼه، خو د سردار اندرې کړه وړه له هغو سره داسې و چې هغوی له ده نه ډارېدل او درناوي يې کاوه.

سردار اندرې، چې د کوتوزوف له کوټې نه راووت، کاغذونه يې په لاس کې و ، هغه، دانتظار کوټې ته چې نوکرايوال ملګری کزلفسکې ، هلته د کړکې خواته کتاب په لاس ناست و ، ورنږدې شو.

کزلفسکې وپوښتل:

- ښه ! سرداره وايه څه خبرې دي؟

سپارښتنه شوې چې يو ياد دښت وليکو او په هغه کې دنه پرمختګ دلايل او لاملونه څرګند شي.

دا نو څه لاملونه دي؟

سردار اندرې اوږې پورته واچولې.

کزلفسکې وپوښتل:

-له ماکه ، کوم خبر نه شته؟

-نه.

-که د هغه ماتې حقيقت لرلای، خبر به يې هرومرو رارسېدلای وای.

سردار اندرې ځواب ورکړ:

دا کار شونی دی، او د وتلو دروازې خواته وخوځېد. په همدې شېبه کې دروازه په خړس راخلاصه شوه او لوړ، خړرنګه کوټ په غاړه، تر سر تور دستمال ترلی او د ماري تريزې نښان په غاړه اتريشي جنرال چې ښکارېده نوی رارسېدلی، کوټې ته راننوت. سردار اندرې له تګه پاتې شو. نوی رارسېدلی جنرال چې شاوخوا ته يې کتل ، په پرله پسې اوبې ځنډ ه غږېده، په ښکاره المانی لهجه يې په چټکی وويل:

- جنرال ! کوتوزوف؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

کزلفسـکي پـه تلـوار دهغـه جنـرال مخـي تـه چـي نـه يـي پېژانده،ورغی،د د کوتوزوف،ددروازې خواته يې،دهغه مخه بنده کړه او وې ويل:

-جنرال بوخت دي،که مو نوم ووايا ست خبر به ورکړم.

نا اشنا جنرال له پاسه کزلفسکي ته چې منځنۍ ونه يې درلوده،له دې کبله په سپکاوي وکتل چې ،فکر يې کاوه،څنګه دا امکان لري چې دی څوک ونه پېژني.

کزلفسکي په کراره بيا وويل:

-جنـرال بوخـت دی.د جنـرال تنـدی لاپسـي تريـو او راتـولې شـوې شـونډې يـې ورېږدېـدې.ديادښـت وړه کتابچـه يـې لـه جيبـه راوويسته،يوڅه يې هلته وليکل او ليکل شوې پاڼه يې له کتابچې راپرې او افسر ته يې ورکړه، ترهغه وروسته په چټکو ګامونو دکړکۍ خواتـه لاړ،ځـان يـې پـه څـوکۍ کـې وارتېـره اوپـه کوټـه کـې يـې ناستوکسانو ته داسې کتل ته به وايي چې غـواړي پـه دې پـوه شـي چې ولې ټول ده ته ګوري.بيايې سر راپورتـه او داسې يې غـاړه راسمه کړه چې ګواکې غواړي څه ووايي،خوسمدلاسه يې دهغه چا په شـان چې لـه خورا بې پروايۍ د کومې سندرې د ويلو هيله لري،يو عجيب غږ يې لـه ستوني راوويست،مګر ناڅاپـه يې اواز چوپ شـو.دکوتـوزوف دروازه راخلاصه او کوتوزوف په کې راننګاره شو.دستمال پـه سـر تړلـی جنـرال دهغـه چـا پـه شـان چـې غـواړي لـه کـوم ګـوانې نـه ځـان ژغوري،سـر ښـکته،پاڅېد ،دډنګرو پښـو پـه چټکـو ګامو سـره دکوتـوزوف خواتـه ورغی، په مات او رېږدېدونکي غـږ يـې چې پـه سـختۍ يې لـه سـتوني راوت،وويل:

- ستاسو تر مخې بد مرغه ماک ولاړ دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوتوزف چې په وره کې ولاړ و ، دځو شېبو لپاره يې ځېره لکه د تېږې په شان کلکه او ناخوځنده شوه.بيايې دګونځو څپه پر مخ راخوره ،خو تندی يې صاف شو ،سريې په خورا درناوي دهغه په وړاندې ټيټ، سترګې يې پټې او په چوپه خوله يې له خپل ځنګه ماک ته دنوتلو لاره ورکړ او تر هغه ورسته يې ځان پسې دروازه ورپورې کړه.

دئولم،دښار په شاوخواکې د اتريشيانو دماتې او دهغو دټول پوځ د تسليمې آوازې چې مخکې خورې شوې وې،دادي رښتيا وې.نيم ساعت لا تېرنه و چې ببلابېلو قطعاتو ته ياوران ولېږل شول،هغوی دا زېری له ځان سره وړ،هغه روسي پوځيان چې لاتراوسه جګړې ته نه دي تللي ،بايد په خورا چټکۍ ددښمن مخې ته ورودانګي.

سردار اندرې دسترې قوماندانۍ له ګوته په شمار افسرانو نه و چې له هرڅه نه زيات يې پام دجګړې بهېر ته و.هغه دماک تر ليدو او دجګړې د پېښو تر اوربدو وروسته په دې پوه شو چې دوی نيمه جګړه بايلودې ده. هغه روسي پوځ ته په ورپېښ ګوابس پوه و او په خورا ښه بڼه يې دا تصور وکړ چې ددوی پوځ ته کوم برخليک سترګه په لارې دی او دايې هم تصور کړه چې په دې پوځ کې به دده خپل دريځ څه وي.داتريش دځانستايونکي پوځ د ماتې له تصوره او ددې خيال نه چې ځنګه به يوه اونۍ وروسته،د سوروف دزمانې نه،دلومړي ځل لپاره دروسې او فرانسې پوځونو دجګړې، داسې جګړه چې دی به يې هم ګډونکوونکی وي،شاهد واوسي،په زړه کې يې دخوښۍ څپو څپې وهلې،خو دبناپارت له پوځي نوښت نه چې دروسي پوځ دبې سارې زړورتيا نه يې کچه درنه وه،خورا ډاربده او د خپل پوځ دماتې د رسوايۍ تصور يې هم نه شو کولای.

سردار اندرې په همدې خيالانو ، غم او اندېښنو کې ډوب ،خپلې

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوټې ته له دې امله مخه کړه چې د عادت له مخې پلار ته لیک ولیکي. په لاره کې د خپلې کوټې له ملګري نیسفیڅکي او توکمار افسر ژیرکوف سره مخامخ شو او د تل په شان یې خبرې اترې ،ټوکې ټکالې او خندا پیل کړه.

نیسفیڅکي، د سردار اندرې رنګ الوتې څېرې ،تبې وهلو سترګو او له ورایه ګبنۍ حالت په لیدو ،وپوښتل:

-څه شوي چې داسې خواشینی یئ؟

بالکونسکي، ځواب ورکړ:

-د خوښۍ کومه خبره نشته.

هغه وخت چې سردار اندرې په دهلیز کې له نیسفیڅکي او ژیرکوف سره مخامخ شو ،له بلې خوا نه د کوتوزوف په ستره قوماندانۍ کې د روسي پوځ لپاره دلوژستیکي اړتیاړ د پوره کولو اتریشي جنرال ،شتراوخ، او په دربار کې د جګړې د شورا غړي جنرال چې پرون شپه رارسېدلی ،د دوی خواته راروان و .د لارې ارتوالی متې دومره و.چې د دغو درې تنو له څنګه هغه جنرالان تېر شي، خو ژیرکوف، په لاس نیسفیڅکي ،ببرته پورې واهه او په درنې سا ویستلو یې وویل:

-راروان دي، راروان دي، مهرباني وکړئ لاره پرېږدئ.

د جنرالانو له څېرې نه داسې څرګنده وه چې غوښتل یې د دغه درناوي له درانه پېټې ځان وژغوري، خو ناڅاپه د توکمار ژیرکوف څېره هغې له ملنډو وډکه خوښۍ وغوړوله چې ګواکې د هغې د پټولو توان یې نه لاره .هغه مخکې لاړ او په المانۍ ژبه یې اتریشي جنرال ته وویل:

-جلالتمآب !ویاړمن یم چې تاسو ته د زړه له کومې مبارکې وایم.تر درناوي وروسته لکه د هغو ماشومانو په څېرچې نخا زده کوي،

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپلې پښې، بې خیالـه کلـه یوخـوا او کلـه بلـه خواتـه پـه ګرځنـده بڼـه خوځولې.

په دربار کې دجګړې دشورا غړي جنرال،برندبرند هغه ته وکتـل،خو دا چې دهغه احمقانه موسکایې د زړه له کومې احساس کړه،نه یې شو کولای یوشېبه هغه ته ځیر ځیر ونـه ګوري،داسې هغـه تـه ځیر شو چې ګواکې غوږ یې ورته نیولی دی:

جنرال تندی تریو کړ،مخ یې واړاوه او وړاندې لاړ،څو ګامـه چې مخکې لاړ،په خواشدانې یې وویل:

-او خدایه !څومره ساده دي.

نیسـفیځکي،چې کـړس کـړس خندل،سـردار انـدړې یـې غـږ کـې راټینـګ کړ،خـو دبالکونسـکې لـه مخـه الـوتی رنـګ ،لاپسـې ژیړ، پـه خـورا قهـر یـې هغـه لـه ځانـه پـورې واهـه او مـخ یـې ژیرکـوف تـه وروارواوه.دماک له دیدن او دهغه دماتې لـه اغـبز نـه پربشـانه او عصـبی او هغه اندیښنې چې روسي پوځ ته څه ګوابنونو ترمخې دي،ټول دقهر او غضب دپټ اور په څېر د ژیرکوف د ملنډو په وړاندې لمبې شوې.

لاندنی ژامه یې لږ وربړد بده او په تېره ،خو درانه غږ یې وویل:

-ښاغلیه ! که تاسو ددې لېوالـه یاستئ ټوکمار واوسئ، زه ددې حق نه لرم ،ستاسو مخنوی وکړم،خو غواړم تاسو ته په زغرده ووایم چې کـه یوځل بیا مـوزمـا پـه مخکې دغـه شـان ټوکي وکړې،بیـا بـه زه تاسو ته وښیم چې ټوکې څه ته وایي.

نیسفیځکي او ژیرکوف،له دغې تندې چارې نه داسې په حیرت کې وو چې په چوپې خولې او وازو سترګویې بالکونسکې ته کتل.

ژیرکوف وویل:

-څه خبره شوې ده؟ماخو هغه ته یوازې مبارکی ورکړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بالکونسکي چیغه کړل:

-زه له تاسو سره ټوکې نه کوم، اجازه راکړئ، له تاسو هیله وکړم چې چوپ شئ.

هغه د نیسفیڅکي مړوند راونیو او له ژیرکوف نه چې نه پوهېده څه ځواب ووایي، لرې شول.

نیسفیڅکي د سردار اندرې د کرارولو لپاره وویل:

-څه شوي دي وروره؟ ولې دې طبیعت داسې خرابه دی.

سردار اندرې له ډېره قهره او تلوسې ودرېد او وې ویل:

-څنګه څه شوي دي؟ مورږ باید ټول دا په خپل منځ کې په ډاګه کړو چې څوک یو، یا هغه پوځیان یو چې د ټولواک او هېواد په چوپړ کې یو، له خپل ګډ بری نه خوشالېږو او د خپلو پوځي ملګرو په ماتې زوړېږو او خپه کېږو. یا هغه نوکران یو چې د خپل بادار په بري او نابري هېڅ کار نه لرو، او ګواکې دا چې په فرانسوي ژبه خبرو خوږوالی او قوت وربښي په فرانسوي ژبه وویل:

-څلویښت زره سرتېري یې ټول وژلي دي زمورږ د متحد، اتریش پوځ ماته خوړلې ده او تاسې ټوکې ټکالي کوي. دغه کار د دغه شان یوه سپک ماشوم او بېعقله سړي لپاره چې تاسو، له هغه سره ملګرتوب کوي، د بښنې وړ دی، خو نه ستاسو لپاره، هوکې نه ستاسو لپاره. خورا عجیبه ده... اندرې بیا په روسي ژبه خپلو خبرو ته دوام ورکړ:

-یوازې تنکي زلمیان کولای شي دغه شان ټوکې وکړي، د (تنکي زلمیان) کلمه یې ځکه په فرانسوي لهجه وویله چې تصور یې کاوه، ژیرکوف کېدای شي لا دده خبرې واوري....

هغه سترګه په لاره پاتې شو چې د سواره پوځ افسر ځواب وایي او کنه، خو ژیرکوف راستون شو او له هلیزه ووت.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۴

د پاولوګراد سپورو غونډ ،له براوناو ،نه دوه میله لرې ځای پر ځای شوی واو هغـه سواره چې نیکولای رستوف پـه کې خدمت کاوه ،د جرمني د زلیځنیک په کلي کې مبشت شوي وو.د کلي تر ټولو نـه غوره کورددغه غونډ د سپورو د قوماندان تورن دنیسوف په برخه شوی و.دی په ټول پوځ کې د واسکا دنیسوف، په نامـه یاد بده او. رستوف نومی افسر هم له هغه وخته چې په پولند کې ځان غونډ ته رسولی و ،له ده سره په همدې کورکې او سبده.

د اکتوبر په اتمه، په همهغه ورځ چې د جنرال ماک د ماتې خبر د پوځ په قوماندانۍ کې هرڅه لاندې باندې کړل او ټول تیارسۍ شول، خو د سواره پوځ په صحرایي قوماندانۍ کې د ورځنی ژوند بهیر د پخوا په شان کرار روان و. کله چې سهار دوختـه رستوف پر خپل آس سپور د وښو ټولولو له دندې نه راستون شو ،دنیسوف چې ټوله پرونۍ شپه یې په قمار تیره کړې وه ،لا کورتـه نه و ،راغلی. رستوف پوځي جامې پـه غاړه، د خپل کور تر چوترې پورې وړاندې راغی، خپل آس یې پـه یوې خوځبدا پورې واهه او خپله یوه پښـه یې دځوانانو په څېر پـه چټکۍ او نرمۍ له رکابه راخلاصه او لږه شببه پر بل رکاب وځند بده، داسې چې ګواکې کولای یې نه شو ،زړه له خپله آسه وشلوی، خو په پای کې یې له هغه ګام او خپل پیره دار ته ورغږ کړ.

هغه، هغه سرتېري ته چې په تلوار یې دده دآس خواته ور وځغاستل،

(c) ketabton.com: The Digital Library

په ورورګلوی، مینه ناکې او خوږې ژبې، په هغې ژبې چې ځوانان دخوښۍ په وخت کې په خپل منځ کې پرې غږږي، وویل:

-آه، باندارینکه !ملګریه راشه ! لږې وګرځوه.

اوکرائینې ځوان چې سر یې په خوښۍ ښوراوه، ځواب ورکړ:

-جلالتمابه ! وامې ورېدل.

-ګوره چې ښه یې وګرځوئ، پام پرې ساته.

بل سرتېرې هم دهغه د آس خواته ور ودانګل، خو باندارینکه لا دوخته د آس له غاړې غاړکۍ او له خولې نه قیزه لرې کړې وو. ټولو ته څرګنده وه چې رستوف د کار په بدل کې د ودکا پیسې ورکولې اوهغه ته منډې وهل یې بې ګټې نه پاتې کېدل.رستوف دخپل آس پر غاړه لاس تېر کړ، بیا یې دهغه څنې ونازولې ،دخپل کور په چوترې ودرېد اوپه خندا یې له ځانسره وویل:

- خورا ښه آس دی، خورا بې ساری !

خپله توره یې لږ ښکته پورته او د زینو خواته یې منډه کړه، دبوټونو دځوکو وسپنو یې شرنګ شرونګ کاوه.د کورجرمنځتې، څښتن چې لنډې جامې یې اغوستې او کلیوالي خولې یې پر سر وه او په شاخې یې غوجلې پاکوله، درستوف په لیدو یې طبیعت وغوړېده، وموسېد ، سترګه یې کېښکوده اوبیا یې په المانۍ ژیې وویل:

- سهار په خیر !سهار په خیر !

داسې برېښېده چې کوربه دغه ځوان ته له هرکلي نه خوند اخلي.

رستوف په هماغه مینه ناک او له وروګلوی نه ډکې موسکا چې له شونډو نه یې نه ورکېده، وویل:

- ته بیا وخته په کار لګیا یئ !

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوهغه خبرې چې په پرله پسې توګه دکور دالماني ختمه څښتن نه اوربدلې تکرار کړې:

-ژونـدي دې وي اتريشـان،ژوندي دې وي روسـان او تـل دې وي ټولواک الکساندر !

الماني چې له خندا نه وران و ،له غوجلې راووت،خولې يې له سره هسکه کړه،بيايې هغه تر سر تاو او چيغه يې کړه:

-ژوندي دې وي،د ټولې نړۍ خلک !

- رستوف،دالماني په څېر له سره خولې پورته کړه،هغه يې ترسر تاو او په خندا يې چيغه کړه:

--ژوندي دې وي،د ټولې نړۍ خلک !

که څه هم نه دجرمن چې خپله غوجل يې پاکوله د خوشالۍ لپاره کومه پلمه لرله، او نه درستوف لپاره چې د شنو او وښو د راټولو نه دخپلو ملګرو سره راستون شوی و ،خو سره له دې هم دواړو په خوښۍ ا و وروګلوی يو بل ته کتل، يو بل ته يې په خواخوږۍ سرونه وښورول اوسره جلا شول.جرمن ببرته خپلې غوجلې او رستوف خپل کورته چې له دنيسوف سره يې په ګډه لاندې کړی و ،ستانه شول.

دنيسوف د رستوف له ياور،لاروشکا ،نه چې په ټول غونډ کې يې په دکماری کې نوم ګټلی و ،وپوښتل:

-ښاغلی چېرې دی؟

لاروشکا ځواب ورکړ:

-پـرون مانښـام چـې وتلی،بيـا نـه دی راغلی،هرومـرو يـې جـواري بـايلودې ده. اوس، ددوی حسـاب راتـه څرګنـد شـوی دی،کـه جـواري وګټي،ژر راستانه کېږي ،چې بيا خپلې اپلتې او حانستاينې وکړي او که يې بايلي تر سهاره به راستانه نه شي ،داسې يې وګڼه چې بايلودې

(c) ketabton.com: The Digital Library

يې ده او ويـر کورتـه راوړي.ښـه ماتـه څـه سپارښتنه؟وښـئ،قهوه درتـه راوړم؟

-ښه رايې وړه،رايې وړه،وګورو چې څه کېږي.

لاروشکا ،لس دقيقې وروسته،قهوه راوړه او وې ويل:

-را روان دي،اوس نو بدمرغي پيل کېږي.

رستوف لـه کړکـۍ نـه وکتـل،وې ليـدل چې دنيسـوف،دکور پلـو راروان دی.دنيســوف،وړځانی واود ســرې څېــرې خاونــدو ،تورې ځلېدونکې سترګې، تور بريت او تورې جړې څنې يې لرلې.د کالو تنې يې خلاصې،دزياتو ګونځو پطلون يې لرښويېدلی او خولۍ يې هم څټ ته ورلوېدلې وه.په خورا خواشدانې او ښکته لوېدلې سر، دکور دمخې زينو ته نېږدې کېده.

هغه په خورا خواشدانې او قهر چيغه کړه:

-لاروشکا !راشه جامې رانه دو واخله !(دنيسوف،د(ر) دتورې پر ځای د(و) تورې کاراوه.

لاورشکا ځواب ورکړ:

-ښه ده !دادی اوس يې درنه باسم ،نو دا ترخه ژبه څه په کار؟

دنيسوف،کوټې ته ننوت او وې ويل:

-آه !ته بيا پاڅېدلی يې؟

رستوف وويل:

-زه خـورا دوختـه پاڅېـدلی يم،وښـو پسـې تللـی وم،او د ماتليـد ملګرې، نجلۍ مې هم وليده.

دنيسوف،په چيغه،چيغه وويل:

- او زه دسپې بچـی،لاړم جواری ته،څـه مـې چې درلودل،ټول مـې بايلودل،څه بدمرغي ده؟څه بدمرغي !همدا چې تـه لاړ يې،نـور نوبخت

(c) ketabton.com: The Digital Library

هم کړه وکړه، ورکه وه يې، چای راوړئ !چای.

دنيسوف، خپله څېره داسې برنده کړه چې ګواکې، موسېږي، د هغه لنډ او ټينګ غاښونه له ورايه وبرېښېدل. د دواړو لاسونه لنډو ګوتو يې، خپلې تورې، ګڼې او جړې څنې، لا پسې جړې کړې. بيا يې په دواړو لاسونو خپل تندی او بشره ومښل او وې ويل:

- هېڅ نه پوهېږم چې چا او څنګه د دې مورېک کورته بوتلم (دوی په قطعه کې يوافسر د مورېک په نامه ياداوه) کولي شي تصور يې وکړي، يو وارمې هم تر يو نه شوه ګټلای، آن يو وار هم.

دنيسوف، لګولای پيپ چې ده ته لاورشکا ورکړ په لاس کې و، هغه يې په ګوتو کې يې کېښکود، خوله ډېره قهره يې پرځمکې وواهه، اور هرې خواته وشيندل شو او ده چيغه کړې:

- هغه په هر ډول ګټله... پر شيندل شوی اور يې پښه ور کېښوده، پيپ يې مات کړ. اخواته يې وارتېره، بيا چوپ شو او ناڅاپه يې تورو ځلبدونکو سترګو، رستوف ته وکتل او وې ويل:

- کاشکې کومه يوه ښځه پيدا شوې وای، کنه پرته له دې چې شراب وڅکو بل هېڅ کوم کار نه شته. يا کاشکې اوس دا جګړه پيل شوې وای. په دې شېبه کې هغه د دروازې له شا نه د درنو بوټو لرونکو ګامونو د درېدا او له درناوي نه ډک توخي، غږ واورېد، د غږ داورېدو سره يې چيغه کړل:

- آها ! دا څوک دی؟

لاورشکا، ځواب ورکړ:

- د سرکار ډلګی مشر

د دې خبرې په اورېدو، د دنيسوف تندی لا پسې تريو او وې ويل:

- بد کار وشو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخپلو پيسو وړه دجيب کخوړه يې چې دسرو زرو څو سکې په کې پرتې وې، پر ميز واچوله او وې ويل:

-راشه، رستوف جانه !وګوره ! وې شمېره چې څومره پاتې دي او بيا يې د سرو ېرډي لاندې کېږده. هغه دا خبره وکړه او له کوټې نه ووت.

رستوف پيسې را واخيستې او په دوه برخو ،زړو او نويو يې وويشلې. يو پر بل يې کېښود او وې شمېرلې.

د دنيسوف غږ له بلې کوټې نه اورېدل کېده چې ويل يې:

-آ ! تليا تينه !څنګه يا ست؟پرون شپه يې سره تالان کړم.

يوبل نرى غږ پورته او وې وويل:

-چېرې؟د ببکوف کره؟د مورک کره؟پوهېدم.

دهغه پسې جوخت، د سواره پوځ وړوکى ځوان برېدګى تليا تين، کوټې ته راننوت.

رستوف د دنيسوف د پيسو جيبى کخوړه تر سره وېرډي لاندې ننيسته او ده ته اورډشوى په خولو لوند لاس يې کېښکود. داچاته څرګنده نه وه چې، تليا تين ولې جبهې ته ترتګ نه مخې، له ګارد نه، غونډ ته رابدل شوى و. کړه وړه يې خورا ښه و ، مګر دچا نه خوښېده ، په تېره بيا رستوف، نه شو کولاى له دغه افسره ، پرخپلې بې دليلې کرکې لاسبرى شي او خپله کرکه پټه کړي.

له رستوفه يې وپوښتل:

-ښه، ځوانه سوره !زما له ګراچېکي نه خوښ يئ؟(ګراچېک دهغې اسپې نوم و ، چې تليا تين په هغه خرڅه کړې وه).

دغه برېدګي به ، هېڅکله دهغه چا سترګو نه کتل چې دى به ورسره غږېده او سترګې به يې تل له يوڅه نه بل څه ته اوښتې.

-ما وليدې ، تاسو نن راغلئ...

(c) ketabton.com: The Digital Library

رستوف ځواب ورکړ:

-ښـه دی !ښـه آس دی.(کـه څـه هـم دغـه آس چې رسـتوف پـه اوه سـوه روبله اخیستی و ،دخپلې ببې په نیمایې نه ارزېده)خو زیاته یې کړه:

- خو دهغه چپه مخنی پښه لږ ګوډه ،ګوډه کېږي.

-دهغه سم چاودې شوی دی،زه بـه یـې در وښـیم یـو مـیخ چې پـه کـې ووهې، جوړېږي.رستوف وویل:

-مننه !مهرباني وکړئ،کـه راوې ښیئ،ډېره به ښه وي.

-ښه ده،در ښېیمې،دا کوم راز نه دی،دعا به راته کوئ.

رستوف چې غوښتل ځان دهغه له جنجال او ډېرو خبرو نه وژغوری، وویل:

-نو زه لاړم چې ورته ووایم،آس سره راولي.او دسپارښـتنې لپـاره لـه کوتې نه ووت.

پـه لاره کې،دبرېدګي د دروازې تر مخې،دنیسوف،پیپ پـه شونډو ، پلتری وهلې وې او برېدګی هغـه تـه څـه نـوې خبـرې لرلې. دنیسـوف، درستوف پـه لیدو ،تندی تریو او سترګې ګونځې کړې، دځټ لـه خوا یې پـه غټه ګوته هغې کوتې ته چې تلیـاتین پـه کـې ناست و ،اشاره وکړه او بې له هغه چې د برېدګي خیال وساتي،وویل:

-آخ ! چې دغه ځوانیکي مې نه خوښېږي.

رستوف هم داسې اوږې پورته واچولې،چې ګواکې رښتیا وایي:

-زما هم همداسې،مګر څه کولای شو؟خو وروسته له هغه یې چې سپارښتنه وکړه،ببرته تلیاتین ته ورغی.

-تلیاتین،هماغـه شـان چـې څوشـېبې مخکې،رسـتوف لیـدلی و ،پلتری وهلې، همالتـه ناست و اوخپـل دواړه سـپین لاسونه یـې سره منبل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

رستوف، کوټې ته د راننوتلو په درشل کې له ځانسره داسې بنګېده:

-دا ځینې څېرې هم څومره کرکجنې دي.

تلیاتین له ځایه پاڅېد او په خورا بې پروایې شاوخوا وکتل او وویل:

-سپارښتنه مو وکړه چې آس راولي؟

-هو کې، وې ویل.

-نه! راځئ چې ځو، زه یوازې ددې لپاره راغلم چې له دنیسوف، نه د پرونۍ سپارښتنې په اړه وپوښتم، دنیسوفه !تاسو ته یې سپارښتنه اورولې ده؟

-نه لا تر اوسه نه، ته چېرې ځئ؟

ځم، دغه زلمي ته ورزده کړم چې آس څنګه نالبرئ.

-دکور دمخې چوتې او له هغه ځایه غوجلې ته لاړل، برېدګي، رستوف ته د آس دنالولو چل وروښود او بېرته کوټې ته راستون شو. کله چې رستوف، بېرته کوټې ته راستون شو، پر میز یو بوتل ودکا او یوڅه کالبسه (وچه شوې غوښه) اېښي وو. دنیسوف، دمیز شاته ناست او په بنکه یې، شغ شغ پر کاغذ څه لیکل.

هغه په تریو تندي، د رستوف مخ ته وکتل او وې ویل:

-هغې ته یې لیکم.

خپلې څنګلې یې پر میز کېښودې، له دې چې وخت یې پیدا کړی دزړه له کومې او په خوږه ژبه څه ولیکي، خورا خوشاله و، هغه دخپل لیک، د لیکنې څو ټکې رستوف ته یاد کړل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

-ګوره اندیوالـه !تـر هغـه چې مـین شـوي نـه یو ،وبـده یـو. د ادیـرې خـاورې ابـرې یـو ،...خـو کلـه چې مـین شـو...آسـماني روح پـه مـورې کـې ننوزي،سـا رابنـسي، د ازل د سـپیدو پـه څېرسـپېځلي کېـږو... او پـر لاروشکایې ،چې په بې ادب تو ګه هغه ته نېږدې شوی و ،چیغه کړه:

-دا لاپسې څوک شو ؟ بلا پسې یې ولېږئ...

-څوک دی؟برېدګی دی،پیسـو پسـې راغلی،تاسـو خپلـه راغوښتی و.

دنیسوف،وروځې برندې کړې، چوپ شو او له ځانسره وبنګېد:«بد کار وشو !» او له رستوف نه یې وپوښتل:

- دجیب په کڅوړه کې څومره پاتې شوې؟

-اوه(۷) نوې سکې او درې زرې سکې!

-نه،نه !خورا بد کار وشو ! او پر لاورشکایې چیغه کړه:

-آخ بـد کـار وشـو !نوځـه ؟ تـه ولـې داسې ولاړیـې لکـه بـت؟پیـره دار پسې یې ولېږه ،چې دلته یې راولئ.

-رستوف،چې تک سور اوښتی و ، په ګبنې وویل:

- دنیسـوف ! هیلـه کوم،مهربـاني وکـړي چـې څـومره مـو پـه کـار وي،هغه واخلې،زه پیسې لرمه.

دنیسوف وغړمبد:

-زما نه خوښېږي چې له پېژندونه ،پیسې پور کړم،نه !نه،هېڅ مې نه خوښېږي.

رستوف بیا تکرار کړه:

-که ته له مانه پیسې وانخلې،مابه خوابدی کړې،پیسې زما دي او زه حق لرم هغه درکړم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

-نه،ما وویل،نه !

او دکټ خواته نږدې شو.چې دپیسو کڅوړه را واخلي.

-رستوفه دپیسو کڅوړه دې چېرې،اېښې ده؟

- ترسر وږدی لاندې.

-دلته خو نشته.دنیسوف،دواړه سروږدې لاندې باندې کړل،خو دکڅوړې نښه هم نه وه.

-داڅه شوه؟

رستوف وویل:

- صبر وکړه،وې ګورم، دې خواته دې نه یې اچولې.

هغـه سـروږدي،یویو لانـدې باندې کړل،وېڅنـډل،ځادریـې را واخیست هغه یې هم وڅانډه،خو بیاهم د کڅوړې نښه نه وه.

رستوف وویل:

- چې هېر کړې مې نه وي؟ نه !داسې نه ده،زما نښه په یاد دی چې د کښنودو په وخت کې مې فکر وکړ چې ته به لکه خزانه هغه د سر لاندې ساتې.کڅوړه مې همدلته کښنوده.له لاورشکانه یې وپوښتل:

-کڅوړه څه شوه؟

-زه خو هېڅ کوتې ته راغلی نه یم،هرچېرې مو چې اېښې هلته به موا اېښې وي.

-خو نه شته،کنه؟

تاسو ټول همداسې یئ،هرچېرې چې رسېږئ،خپل شیان همالته ارتېږئ، جیبونه مو وګورئ.

رستوف وویل:

- نه،نه ! دا شونې نه ده،که د اېښنبدو په وخت کې مې دخزانې په اړه فکر نـه وای کړای،بیـا پـه یـوه خبـره وای،مګـر نـه،زما نښـه پـه یـاد

(c) ketabton.com: The Digital Library

دی، همدلته مې کښنوده.

لاروشکا ،تول کټ لاندې باندې کړ، دمیز سر یې وکوت او ترهغه لاندې ننوت، توله کوټه یې ګډوډه کړه او دکوټې په منځ کې ودرېد. دنیسوف، هغه ښه څاره، خوهېڅ یې نه ویل.لاورشکا لاسونه پرانستل او په حیرت او خورا کمدانې یې رستوف ته وویل:

- رستوفه !دماشومانو کارونه به نه کوئ.

رستوف، ځان خوا ته د دنیسوف په ځیر کتل احساس کړل، سترګې یې پورته او سمدلاسه یې ببرته ښکته واچولې.دهغه دټول ځان وینه، د سر او سترګو خواته را وکوچېدله او هغه نه شو کولای سمه ساه وباسي.

لاروشکا وویل:

-پرته له تاسو او برېدګي نه بل څوک په کوټه کې نه و ،کښوړه باید په همدې کوټه کې وي.

دنیسوف، ناڅاپه تک سور شو او په یو ګواښمنې خوځېدایې ،دخپل چوپړ خواته ور و دانګل او چیغه یې کړل:

- اې شیطاني نانځکې !دوکماره !ژر ژر خوځېږه ،هغه باید پیدا کړې، کنه تر وهلو لاندې به دې سا وباسم، هم دتا او هم دنورو.

رستوف، هڅه کوله دنیسوف ته ونه ګوري، هغه دخپل جمپر دتنېو په تړلو پیل وکړ، توره یې تر ملا وتړله او خولې یې پر سر کړه.

دنیسوف، د لاروشکا اوږې په سختۍ کښنکودلې، په دیوال یې وهلې او چیغې یې پورته وې:

-تاته وایم کښوړه باید سمدلاسه پیدا شي.

رستوف، چې سترګې ښکته اچولې وې اود دروازې خواته روان و ،وې ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

- دنیسوفه !پرېږده هغه، زه پوهېږم چې کخوړه چا اخیستې ده.

دنیسوف، خپل چوپړ پرېښود او تر یوې شېبې چوپتیا وروسته ګواکې د رستوف په اشاره پوه شو، دهغه لاس یې راونیو او داسې چیغه یې وکړه چې دهغه مراندې لکه ریښکې داسې دهغه په ستونې او غاړې راوپرسېدې، هغه وویل:

-اپلتې مه غږوه !لیونی شوی یې که څنګه؟ زه تاته اجازه نه درکوم، کخوړه همدلته ده، ددې سپک نه به پوستکی وباسم، ګورې به چې پیدا شي.

رستوف، په ږېږدېدونکې آواز تکرار کړه:

-زه پوهېږم دا دچا کار دی او ددراوازې خواته لاړ.

دنیسوف، دهغه مخې ته ودرېد، دهغه دوتلو لاره یې بنده کړه او وې ویل:

-زه وایم چې دا کار به نه کوي او که هغه وکړي...

خو رستوف خپل لاس په داسې قهر د دنیسوف، له لاسه را وویست چې تا به ویل دهغه نه پخلا کېدونکی دښمن دی، هغه په برند او مخامخ توګه هغه ته وکتل او په ږېږدېدلې آواز یې وویل:

-ته پوهېږئ چې څه وایي او کنه؟ پرته له مانه بل هېڅوک په کوتې کې نه و، نو که دا دهغه کار نه وی، نو...

خو هغه ونه شو کولای خپله خبره تر پایه ووایي او په تلوار له کوتې نه ووت.

-بلا دې در پسې وي، هم تا او دنورو ټولو پسې.

دا هغه وروستې خبرې وې چې رستوف واورېدې.

هغه مخامخ د تلیاتین کورته لاړ او دتلیاتین چوپړ وویل:

ارباب، په کور کې نه شته، سترې قوماندانې ته تللی دی او

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنفرخدمت د اندیښمنې څېړې په لیدو یې زیاته کړه:

-څه پېښه شوې ده؟

-نه، څه نه شته.

-نفر خدمت وویل:

-همدا اوس ستاسو راتګ نه شېبه مخکې لاړل.

ستره قوماندانۍ ،درې ورسته لرې د زالخېښنیک ،په ښار کې پرته وه. رستوف،بې له هغه چې کورته لاړ شي،خپل آس یې واخیست او مخامخ قوماندانۍ ته لاړ.هغه کلی چې قوماندانۍ هلته پرته وه،یو مېلمستون درلود ،د دغه مېلمستون مېلمانه افسران وو.رستوف چې کله مېلمستون ته راورسېد ،دتلیاتین آس یې د مېلمستون ترمخې ولید.

د مېلمستون په دویمه کوټه کې دیوه میز شاته بربدګی ناست واو مخې ته یې پر میز، ساسیکي(دساندویچ په شان غوښه)او یوبوتل شراب اېښي وو.

هغه بربدګی درستوف په لیدو ، وموسېد ، وروځې یې پورته واچولې او وې ویل:

- ته بیا راورسېدې،ځوانه !

رستوف،ځواب ورکړ:

-هوکې !دده له خبرو نه داسې بربښېده چې آن د دغې یوې کلمې د ویلو لپاره یې هم پر ځان خورا زور راوستی دی،لاړ او د هغه دګاونډ میز شا ته کېناست.

دواړه چوپ وو.له دوی نه پرته په کوټه کې دوه جرمن او یو روس افسر هم ناست وو ،ټول چوپ وو او په دې چوپتیاکې ،پرقابونو دچړو دلګېدلو ټرکهار او دبربدمن دخولې شړپهار اوربدل کېدل.تلیاتین،

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې کله ډوډۍ وخوړه، یوه دوه جیبې زه کشوړه یې له جیبه راوویسته اوپه خپلو نازکو، سپینو او څوکیدو ګوتو یې دهغه غوټه خلاصه کړه او له هغې یې یوه دسرو زرو سکه راوویسته، هوتلي ته یې ورکړه او وې ویل:

- هیله کوم لږ ژر کوئ.

دزرو سکه، نوې وه. رستوف پاڅېد او تلیاتین ته ورنږدې شو، په داسې یو ټیټ آواز یې چې متې اورېدل کېده، هغه ته وویل:

- اجازه راکړئ چې دجیب کشوړه دې وګورم.

هغه، ناڅاپه تک ژیړ شو، هوکې !هوکې خورا ښکلې کشوړه ده او زیاته یې کړه:

-وې ګوره ځوانه !

رستوف، کشوړه واخیسته، کشوړې، دهغې په منځ کې پیسو ته او بیا تلیاتین ته ځیر شو. تلیاتین، دخپل عادت له مخې شاوخوا ته وکتل او ناڅاپه پر هغه دخوښۍ څپه راخوره شوه او وې ویل:

-که ویانا ته لاړ شو، هلته به ټولې خرڅې کړم، خو اوس به دلته په دې خوار او بدمرغه ښارګوټي کې په پیسو، څه وکړم؟ او زیاته یې کړه:

-ښه ځوانه !اوس خو دې وکوت، رایې کړه، چې زه ځم.

رستوف چوپ پاتې شو، خو تلیاتین دوام ورکړ:

-تاسو څه کوئ؟ تاسو هم غواړئ سهارنۍ وخورئ، دلته ډوډۍ بده نه ده، سړی ښه پرې مړېږي، راکه !کشوړه راکړه.

لاس یې ورو غځاوه او کشوړه یې په منګولو کې راټینګه کړه. رستوف هغه پرېښوده. تلیاتین هغه واخیسته او دپطلانه په جیب کې یې ننیسته. په خورا نه پام یې ورو ځې پورته لاړې او خولۍ یې داسې لږه وازه شوه چې تابه وې چې وایي:

(c) ketabton.com: The Digital Library

-هو کې !هو کې !کخوړه مې په جیب کې ږدم، په خورا سادګۍ اوچا پورې اړه هم نه لري.بیا یې سوړ اسویلی وویست او دبرندو پاس خواته تللیو وروځولاندې یې رستوف ته وکتل او وې ویل:

-ښه ! وایه څه خبره ده او څه شوي دي ځوانه؟

دتالندې په شان شغلې دتلیاتین له سترګونه درستوف او د رستوف سترګونه دتلیاتین سترګو ته وځلېدې، په نیمه شېبه کې دده نه هغه او له هغه ده ته ،څوځله دا ځلېدل تکرار شول.

رستوف،د تلیاتین مړوند راونیو او په کراره یې ورته وویل:

-دې خواته راځه !

رستوف هغه په زور دکړکۍ خواته راوست او په کراره یې دهغه په غوږ کې وویل:

-دا دنیسوف پیسې دي او تا هغه اخیستې دي.

تلیاتین ځواب ورکړ:

-څه ،څه ؟څنګه ته کولای شي؟څه؟

خو دهغه دغه غندنیزې خبرې،داسې شکایت او ناهیلې ته ورته وې چې دښمنې غوښتنې،ننبې په کې څرګندې وې.همدا چې رستوف،دهغه په اواز کې،دزاریو سندریزغږ احساس کړ،دشک او ګمان یو ټینګ دیوال یې په ګوګل کې راونړېد.دخوښۍ او هممهاله دده په وړاندې پردغه ولاړ بدمرغه یې درحم احساس په زړه کې را وتوخونبد ،خوپیل شوی کاریې باید پای ته رسولی وای.

تلیاتین،خپله خولۍ واخیسته او د وړې او تشې کوټې خواته په تګ تګ او بنده ،بنده ژبه وویل:

-خدای پوهېږي خلک دلته څه فکرکوي،درځه چې هلته یې سپینه کړو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

رستوف وویل:

زه دخپلې خبرې په ربښتینتوب ډاډه یم او هغه کولای شم ثابته کړم.

-ما...

د تلیاتین دډارځپلې او رنګ الوتې بشرې ټول غړي په ربړد بدو شول، سترګې یې دا خواهغه خوا رغړولې، چپرته ښکته به یې کتل، خو درستوف ترسترګو ورپورته کښدای نه شوې، ناڅاپه دهغه د ژړا غړ واورېدل شو، پیسې یې پر میز وارتېرلې او په زاریو یې وویل:

-ګرافه !دیوځوان ژوند مه بربادوئ، واخلئ دا بدمرغه سپېرې پیسې در وا خلئ...ما مه رسوا کوئ..زما پر زړه مور او بوډا پلار لږ ورحمېږئ.

رستوف، چې هڅه کوله دتلیاتین سترګوته ونه ګوري، پیسې یې واخیستې ،بې له هغه چې څه ووایي، د دراوازې پلو ته لاړ.د دروازې په خوله کې ودرېد ،مخ یې راواړاوه او په ژړغونې اواز یې وویل:

-پاکه خدایه !زه نه پوهېږم تاځنګه کولای شول دا کار وکړې؟

تلیاتین، هغه ته ورمنډې کړې او وې ویل:

-ګرافه !

رستوف ځان تړې شاته کړ او وې ویل:

-ماته به لاس نه راوړې، که دې پیسو ته اړتیا لرې دروایخله. د پیسو کڅوړه یې، وروارتېرله او خپله له مېلمستونه ووت.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۵

دهماغې ورځې په مابنام، د دنیسوف، په کوټه کې د سواره پوځ د افسرانو ترمنځ سختې تودې خبرې اترې روانې وې.

د سترې قوماندانۍ د یوه ټولې قوماندان چې جګه ونه، ماش برنج څښې، خورا ببر بریتونه، قوي شډل غړي او ګونځي ګونځي بشره یې لرله او رنګ یې له ډېره قهره تک سور شوی و، وویل:

-رستوفه !ته باید دغنډ له قوماندان نه ببنښنه وغواړې.

دا افسر تورن، کریستین، نومېده او دوه ځله یې له دې کبله خپلې رتبې له لاسه ورکړې وې چې دخپل حیثیت نه یې په کلکه دفاع کړې وه او دواړه واړې یې دښمن زیار او کار له برکته ببرته خپلې رتبې ګټلې وې.

رستوف چیغه کړل:

-زه هېڅاته دا اجازه نه ورکوم چې ماته دروغجن ووایي. هغه ماته وویل چې زه درواغ وایم، خو ما هغه ته وویل، چې هغه خپله دروغ وایي او دا زما دزړه او وروستې خبره ده. هغه کولای شي ما هر ورځ پیرې ته وباسي، یا مې حبس کړي، خو هېڅوک ما دې ته اړولی نه شي چې له چانه ببنښنه وغواړم، که هغه دغنډ قوماندان دی وې دی، ددې تور له املې زه هغه دوئل ته رابولم.

دقوماندانۍ افسر خبروته ورننوت، خپل ببر، اوږده او پنډ بریتونه یې صاف کړل او په شډل اواز یې وویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

-پلار کـه !صـبر وکړئ، غـوږ شـئ، وګورئ څـه وایم، تاسـو دنـورو افسرانو ترمخې دغونډ قوماندان ته وایئ چې دهغه یوه افسر غلا کړې ده...

-دا زماګناه نه ده چې دا خبرې دنورو افسرانو ترمخې شوې دي، کـه څه هم دا به ښه وه چې دا دهغو تر مخې نـه وای شوې، خو دیپلومـات نـه یم، زه دسورو افسرانو دکتار خواتـه راغلم، تصور مې کاوه چې دلتـه دغـه شـان نزاکتونـه پـه کـار نـه دي، اوس هغـه راتـه وایـي چې تـه دروغ وایي...باید هغه ددې تور بد راکړې...

-داټولې خبرې په ځای دي، هېڅوک نه وایي چې تـه کوم ډارن افسـر یې، خو خبره په دې کې ده، هو ته له دنیسوف نـه وپوښـته چې دا چا کلـه لیدلې چې یو پیردار دې، د غونډ قوماندان ته د دوئل بلنه ورکړي؟

دنیسوف، چې خپل بریت ژویـل او پـه تریـو تنـدي یـې دغـو خبرو تـه غوږ نیولی و، ښکاربده چې نه غواړي دغو خبرو کې ورګډ شی، دافسـر پوښتنې ته یې هم د سر په ښورولو، دنه ځواب ورکړ.

دقوماندانې افسردوام ورکړ:

-تاسو دافسرانو ترمخې د غونډ له قوماندان سره، ددغې رسوایې په اړه خبرې کوي، نو بګدانیچ(دقوماندان نوم بګدانیچ و)دې ته اړیږي چې تا په خپل ځای کښوي.

-هغه په خپل ځای کښنولم، هغه راته وویل، چې دروغ وایي.

- ښـه ! نو، تاهغـه تـه څـه اپلتې ویلي، بایدلـه هغـه دې ښـه غوښـتې وای.

رستوف، چیغه کړل:

-اخر دڅه لپاره، ښه؟دښې غوښتل ناشوني دي.

دقوماندانې افسرپه زغرده اوټینګه وویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

-له تاسو نه مې داهیله نه لرله، تاسو چمتو نه یاست له هغه نه ښښنه وغواړئ، حال دا چې نه یوازې دهغه بلکې دټول غونډ او زمونږ د ټولو په وړاندې ګنهګاریې.ښه به داوي چې لږ فکر دې کړی وای، له خپلو دوستانو سره دې مشوره کړې وای چې په کاره، بې شرو شوره دا جړه غوټه خلاصه شوې وای.خو ته برعکس، داسې بې خیاله دټولو افسرانو په مخکې، هرڅه په ډاګه کوې، اوس نو دغونډ قوماندان څه کولای شي؟باید ګنهګار افسر محکمې ته ولیږي؟دیوه بدذاته په خاطر ټول غونډ بدنامه کړي؟ څنګه ! ستاسو له نظره باید همداسې شي؟خو مونږ داسې فکر نه کوو ، په بګدانیچ، دې افرین وي چې هغه وویل چې ته درواغ وایي.که څه هم دا دخوښۍ خبره نه ده، خوڅه وکړو پلاره ! ستا خپله ګناه ده. او اوس چې، غواړي، روغه سره وکړئ، بیاته دخپلې ځانستاینې له کبره ښښنه نه شي غوښتی او دټولو خبرو دویل تکل لري.تاته دا ګرانه ده چې له یوه مېرنې او سپېڅلی افسر نه ښښنه وغواړي. بګدانیچ، یو مشر، زړورډ ګروال دی او تاته دغونډ نوم او ویاړ هېڅ درنښت نه لري؟

د قوماندانۍ افسر غږ چې په ږېږد بدو کښده ، وویل:

-ته په دې غونډ کې یو دوه ورځې یې که نه یې، نن دلته، سبابه خدای پوهږي چېرې ځي او دکوم چا یاور به یې، ته خو یې بیا څه پروا لري چې بیا به خلک څه وایي ((د پاولګرادسکې د افسرانو به منځ کې غل پیدا شوی دی)).خو مونږ ته داخبره خورا ګرانه ده، هوکې !دنیسوفه !مونږته خورا ګرانه ده.

دنیسوف، چوپه خوله و او هېڅ یې نه ویل، خودهغه توري ځلبدونکې سترګې، رستوف ته ور اوښتې.

د قوماندانۍ افسر زیاته کړه:

(c) ketabton.com: The Digital Library

-تاسو ته خپل غرور ګران دی، زړه مو نه غواړي ښښنه وغواړئ، خو مورږ زاړه افسران په همدې غونډ کې لوی شوي یو او که دخدای خوښه وي په همدې غونډ کې به مرو، نوله همدې کبله دې چې دغونډ غرور او ویاړ مورږ ته خورا ګران دی او بګدانیچ په دې خبره ښه پوهیږئ.آه !یوازې خدای پوهیږئ چې زمورږ نوم او آبرو زمورږ یوازدانې پانګه ده...

دنیسوف، پاڅېد او په خورا توده ژبه ییې وویل:

-رستوفه !خو رښتیا وایي، ته څه پې کې وایئ؟

درستوف مخ به کله سور او کله سپین شو، کله به یې دې او کله به یې هاخوا کتل او وې ویل:

-نه ښاغلو !نه !...تاسو داسې فکر مه کوئ چې زه ډېر پوهیږم... تاسو باید زما په اړه داسې فکر ونه کړئ...زه..زما لپاره...دغونډ ویاړ او غرور خورا ګران دی،...څه فکر کوئ...زه له خپل غونډ سره مینه نه په خبرو بلکې په کړو کې په ډاګه کوم...ښه تېر به شو...تاسو په حق یاستئ، زه ګنهګاره یم.سترګې یې له اوښکو ډکې شوې وې:

-ګنهګاره یم، ډېر ګنهګاره یم، نور نو څه غواړئ؟

دقوماندانې افسر راستون شو، په درنې او سورورې منګولې یې پر اوږې وواهه او چیغه یې کړه:

-افرین، ګرافه !

دنیسوف چیغه کړه:

-ما خو تل تاسو ته ویل چې خورا ښه هلک دی.

دقوماندانې افسر بیا وویل:

-دا خورا ښه شو، ګرافه !...اوس به جلالتماب راشي او دی به ښښنه تري وغواړي، کنه ګرانه؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

رستوف په زاړۍ زاړۍ، وويل:

-ښاغلو هر کار چې راباندې کوي، کوم يې، خو په دې اړه والـه کـه څوک يوه خبره رانه واوري... خدای شاهد دی نه شم کولای. ، هر کـار چې کوي، کوي يې، خو څنګه به دې وه ماشوم په شان له چانه ښښنه غواړم.

دنيسوف، له خندا شين شو.

کېږستن وويل:

-دا به تاته تاوان وکړي، باګدانيچ لکـه اوښ داسې کرکـه پـه زړه کې ساتي، دا سر زوری تاته خورا لوی تاوان لري.

-پـه والـه کـه سـر زوري وي، دا يـو احسـاس دی چې زه يې تاسـو تـه ويلي نه شم، نو نه شم کولای...

د قوماندانۍ افسر وويل:

-ښه! خو ښه دې. او له دنيسوفه يې وپوښتل:

-هغه بل خبيث څه شو؟

دنيسوف، وويل:

-ځان يې په ناروغۍ وهلی، داسې سپارښتنه شوې چې سر لـه سبانه دهغه نوم له حاضرۍ نه هم ويستل شي.

برېدګي وويل:

-دې هلک نه بايد په ربښتيا رتبه واخيستل شي. کنه بل ډول نه کېږي.

دنيسوف، په خندني غږ وويل:

-ناروغ، ناروغ، خو هڅه دې وکړي چې زما مخې تـه رانـه شي، کنه وژنم يې.

په دې وخت کې ژيرکوف کوتې ته راننوت.

ټولو افسرانو. هغه ته مخ وروارووو:

-ته دلته له کومې راپيدا شوې؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

-ښاغلو د سفربرۍ امر ورکړ شوی دی، ماک او دهغـه تر واک لانـدې ټول پوځونه تسلیم شوي دي.

-اپلټې مه غږو !ته باور لري؟

-ما په خپلو سترګو ولید.

-تا !په خپلو سترګو ماک ولید ؟روغ جوړ !

-د سفر برۍ امر، دعملیاتو پیل، په دې ویاړ باید هغـه تـه یـو بوتـل شراب ورکړ شي.ته دلته څنګه او دڅه لپاره راغلې؟

-بیائې غوښه ته ولږلم، دهمدې بد مرغه ماک په خاطر !یـوه اتریشـي جنـرال لـه مانـه شـکایت کړی دی، هغـه تـه مې دمـاک د راتـګ مبـارکې ورکړه...په تا څه شوي دي رستوفه؟داسې ښکاري لکه چې پـه ربـتیا لـه حمامه راوتلی یې؟

-دلتـه دا دوه ورځـې داسې ډنډورې غږږوي چې والله کـه مـور خپـل زوی پیدا کړي.

د غونډ دقوماندان یاور راننوت او دژیرکوف.دخبر ربـتیاوالی یـې بیا ومانه. سبا ته دسفر برۍ امر ورکړشوی دی.

ښاغلو !بالاخره، زمونږ لپاره جګړه پیل شوه.

-شکر دخدای دی چې دا جګړه پیـل شـوه، کنه دلتـه بـه خوسـا شـوي وو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۶

کوتوزوف،دویانا لورته ،دشاته کښدو په لړکې،په براوناوا کې د (این)،پر سیند ټول پلونه او دغه راز په (لینځې)کې د (تراون) د سیند له پلونونه تر اوښتو وروسته،هغه پلونه ړنګ او وران کړل. د اکتوبر په درویشتمه،روسي پوځونه د(انس)له سیند نه هم واوښتل.د وسایلو د ارابـــو ،دپلیـــو ډلو،دتوپونو دکتـــارونو اود روســـي پوځونـــو دمهماتو،خوځښدا د ورځې پـه اوږدو کـې د انـس دښـار د پلـه دواړو خواوو ته دوام لاره.

دمني (خزان) یوه توده خو بارانې ورځ وه،دروسي پوځونو دتوپونو اور،دیوې جګې غونډې لـه سره،پل تر خپـل چتر لاندې ساته.په هغه سیمه کې هرځه چې د دغې غونډې په لمنه کې تر لرې لرې پراته وو،کله به د لیونې اوربښت دټال په زنګښدا کې ورک او کله بـه بیـا ناڅاپـه بېرتـه راښکاره او هرځه به تر لرو لرو دلمر تر ځلېدونکو شغلو لاندې لـه ورایـه لکـه پـه غـورځو کې د غـورځو شویو شـیانو پـه شـان ځلېـدل.د کـوچنی ښارسپینو کورونو دسرو بامونه کورونه ،دهغه کلیسا اوپه سیند ولاړه هغه پـل بـه دې لیـده چې لـه دواړو خواو ګڼو روسي پوځونو دډ لپاره پرې یرغل روان کړی وچې تـرې واوړي.د دانیـوب دسیند پـه غېږه کې څو ښېډې لیـدل کېـدې. د انـس او دانیـوب سیندونه مـو لیـدل چې لـه څو،وچو او په یوه پارک کې لـه ولاړې مانۍ نـه خپلې څپې راتـاو کړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

وې.هلته په کين ساحل کې د دانيوب تېرېو چې دنښتر ونو پوښلې وې او د ونو ګڼو شينوالی چې په اوږدو درو کې يې د رازونو تر غېرېو لمنې غځولې وې،ځان رانښکاره کاوه. دکليسابرجونه مو ليدل چې د وحشي ځنګله،هغه ځنګله له شانه چې تصور کېده هېڅکله دانسان لاس وررسېدلی نه دی،سرونه راهسک کړي وو او هلته لرې د انس د سيند دغاړې آه پلو،دغرو په لمنه کې پر دښمن د برید دلارو چارو نښې برېښېدې.

د غرو په لمنه کې د شا پوځونو قوماندان جنرال له خپلو ملګرو سره دګڼو وسلو او مهماتو په منځ کې،پر لوړې غونډې ولاړ او په خپل لرليد او دوربين کې يې شا اوخوا سيمې څارلې.تر هغه نه لږ شاته نيسفيځکي،چې د ستړې قوماندانۍ له خوا،شاتلونکو قواوو ته رالېږل شوی و ، دېوه توپ شا ته ناست و.هغه سره راغلی قزاق ملګری يې ده ته يوه کڅوړه اوپټک ورکړل.نيسفيځکي،له کڅوړې نه پتېرې او خورا تند شراب راويستل او هغو افسرانو ته چې شا اوخواته يې،څوک په ګونډو او څوک هم په پلترو په لمدو شنيليو کې ناست وو ،دخوړلو اوڅکلو ست کاوه.

نيسفيځکي،ويل:

-هوکې !دغه اتريشی شهزاده هم ساده سړی نه و چې هغه مانۍ يې هلته جوړه کړې ده،خورا ښه ځای دی.ښاغلو ! مهرباني وکړئ،ولې يې نه خورئ؟

يو افسر چې دقوماندانۍ ددغې کچې له يوه استازي سره خبرې کول يې،خپل ويار ګانه،وويل:

- دنوکرۍ اطاعت په توګه يې مننه کوم شهزاده !تاسو مهرباني کوئ.ښکلی ځای دی،موږ د يوه پارک له څنګه تېرشوو ،هلته مو دوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښکلي کبلی (آهوان) ولیدې او د مانۍ ښکلا خو کوډې کوي.

یو بل افسر چې زړه یې غوښتل یوه بله پتېره را واخلی، خو له شرمه یې نه شو کولای ،هغه ته د اسې ښودله چې د سیمې په ننداره بوخت دی،وویل:

-وګورئ شهزاده !لاهېڅ خبره نه ده شوې او زمونږ پلي سرتېري بیا هلته رسېدلي دي.آهغلته، دکلي تر شا په شنو کې، هغه درې تنه څه شي وړي او د پوره باور په نښه یې زیاته کړه:

-هغوی به اوس په دې مانۍ ولکه ټینګه کړي.

نیسفیځکي، وویل:

-رښتیا ده !رښتیا !او په ښکلې او له اوبو نه ډکه خوله کې یې د پتیرې د ژولو سره یوځای، وویل:

-پوهېږئ !زړه مې څه غوښتل؟زړه مې غوښتل چې ځان هلته وروسوم، هغه، دهغې کلیسا برجونو ته چې د غرونو په لمنه کې ولاړه وه، اشاره وکړه، وموسېده او په تنګو سترګو کې یې له شوقه ځلا وځلېده.

-او !ښاغلو !څومره به ښه و.

او افسرانو وخندل.

-لږ تر لږه ددې راهبو ښځو د ډارولو لپاره، وایي چې ایتالوی راهبې خویندې هلته شته او ځینې یې ځوانۍ هم دي، رښتیا ، چمتو یم خپل پنځه کاله ژوند وروببنم.

یوه افسر چې ترنورو سپین سترګی و ، په خندا یې وویل:

-کېدای شي دهغو زړه هم هلته په تنګ شوي یي.

په دې وخت کې د جنرال سره یاور چې تر نورو مخکې ولاړ و ، کوم څه یې جنرال ته وروښود او جنرال په خپل دوربین کې ،هغه ځای ته چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ده ته ښودل شوی و ،وکتل او په خورا خواشدانی بې،دوربین له سترګو لرې کړ،اوږې بې پورته واچولې او وې ویل:

-هوکې ! څه چې دي،هغه دي،تاسو رښتیا وایئ.رښتیا هم هغوی پله ته اور ورته کړی دی،خو ولې هغوی دومره ځنډ کوي؟

د رود له غاړې آ پلو دښمن او دهغو مهمات له ورایه، په ساده کتو بې له دوربینه،لیدل کېدل.د هغو له توپ نه سپین، شودو ته ورته لوګی پورته شو.د لوګي ترلید و نه لنډه شېبه وروسته له لرې نه د توپ اواز واورېدل شو او دا ښکاربده چې څنګه زمونږ سرتېرو د پله خواته یرغل ورو.

نیسفیځکي،پاځېد ،یوه ژوره سا یې ووېسته،په موسکا د جنرال خواته ورغی او وې ویل:

-جلالتماب ! څنګه !خوښه مو نه ده چې یوه مړۍ ډوډۍ جوړه شي؟

جنرال بې له هغه چې دهغه ځواب ورکړي،وویل:

-ښه کار و نه شو ،زمونږ سرتېري خورا ځنډ ني شول.

نیسفیځکي،وویل:

-جلالتماب !خوښه مو نه ده، که زه یوځل هلته ورغلی وای.

جنرال هغه سپارښتنه چې په پوره توګه مخکې ورکړ شوې وه،بیا تکرار کړه او وې ویل:

-هوکې !هیله کوم دپوځ سورو ته ووایي،لکه هماغه شان چې مې مخکې سپارښتنه کړې وه،چې دوی تر ټولو وروسته له پله نه واوړي اوتر تېرېدو نه وروسته پله ته اور واچوي،خو ترهرڅه دمخه پر پله داور اچولو مواد په ښه توګه وڅاري.

نیسفیځکي،ځواب ورکړ:-ډېره ښه ده،جلالتماب اطاعت کېږي.

هغه ،هغه قزاق ته چې دده دآس ساتونکی و ،ورغږ کړ او ورته وې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویـل چې دده کخـوړه او تپـک راټول او راواخلي. وروسـته يې پخپلـه ،سره لـه ټول څوربوالي او درندوالي په چټکی. دآس زين تـه ور ودانګـل او افسرانو ته يې چې په خندا يې ده ته کتل وويل:

-ځم چې په کليسا کې دښـځينو راهبانو پوښـتنه وکړم. اولـه دې سره يې، دغره پر لمن پر نری، کړې، وړې لاړې ور هه کړل.

جنرال دتوپچي قوماندان ته مخ وروارړوه او وې ويل:

-ښـه سرکاره !وزګـاره مـه کينئ، وزګـاري سړی سـتړی کوي، ښـه بـه داوی چې توپونه بيابيا وګورئ.

دقوماندان سپارښتنه واورېدل شوه:

-لومړی توپ، اوربل !

لـومړی تـوپ پـه خـورا نرمی. لـه ځايـه وخوځـېده او سـپينيزکنړونکی اواز پورتـه شـو او دغونډی. پـه لمنـه کـې دخپلو سرتېرو دپاسـه، دهغو دتوپ د ګولی. غږ لمن وغځوله او دلګېدو پر ځای کې چې لـه دښـمنه لا لـرې وه ،نـری لـوګی پورتـه شـو اوشـېبه وروسـته هلتـه دچاودنی. غـږ واورېدل شو.

دسـرتېرو او افسـرانو څېـرې ددې غـږ پـه اورېدو ،پـه خوښـی. وغورځېدې. ټول پاڅېدل او دخپلو پوځيانوشر او شور ته چې لکـه دلاس پـه رغـويي کـې ورتـه لـه ورايـه ښـکارېدل ،کتـل او ددښـمن دپوځونـو خوځېدا يې ليدله چې لـه لـرې نـه دې خواتـه رانږدې کېدونکې دي. پـه همدې شېبه کې لمر پـه بشـپړه دوريځولـه غـږې راووت او دتوپ دغـه يـوازينی زړونکی غـږ دلمر لـه ژونـد ښـوونکو ځلېدونکو شـغلو سـره يوځای، خورا خوښي ښـوونکي او روح پالونکي وو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۷

دپله له پاسه د دښمن دتوپ دوه ګولې تېرې شوې وې او دپله په سر د سرتېرو دیرغل خورا ګڼه ګونه وه.

سردارنیسـفیځکي،دپله پـه نیمـایي کـې لـه آسـه کـوز شـو او ودرېـد.ګڼـې ګـونې دهغـه غـټ او درونـد ځان دپلـه پـر کټـارې ورکېښکود.کله بـه یې وخندل او خپـل قـزاق تـه چې ددوی زیـن کړي آسونو یې له جلوه نیولي وو او تردې څو ګامـه شا تـه ولاړ و،وروکتـل او همدا چې سردار نیسفیځکي،غوښتل وړاندې لاړ شي،دسرتېرو دګڼه ګونې او دهغو دکراچیو د زور څپې پرې ورغلې اوهغـه یې بیـا دپلـه پـر کټارې ورکېښکود.هغه، پرته له دې چې وخاندي،بل هېڅ ور پاتې نه و.

قـزاق هغـه سـواره سرتېري تـه چې پرسرتېرو ،دهغو پـر یابوګـانو ، آسونو او ګاډیو ورخوت او وړاندې ته،چیغه کړه:

-آه !وروره !صبر نه شي کولای؟نه وینئ چې جنرال تېرېږي؟

خـو سـپور سـرتېري بـې لـه هغـه چـې جنرال،دهغـه پـرتم او هغـو سرتېروته چې له هرې خواوپې دی کېښکود او دده مخـه یې نیولـه،پام وکړئ،چیغه کړه:

-اې وطندارانو !له مخې لرې شئ،لږ چپې خواته شئ،صبر وکړئ.

مګر وطنداران،اوږه پـه اوږه سره تـاو شـوي،نیزې یې سره ګډې وډې،بې له هغه چې سره ببـل شي،په ډلـه ایزه توګه پـر پلـه ،دوړانـدې

(c) ketabton.com: The Digital Library

تګ هڅه کوله. سردار نیسفیځکي، چې د پله له کټارې نه ښکته ښکته اوبو ته کتل دانس دسیند چټکۍ، شر وشور نه ډکې او په اندازه اوچتې یاغي څپې لیدلې چې په خورا سختۍ سره اوښتې، ښکته پورته کېدې او په ګرځنو کې ترتاوېدو نه وروسته، یوله بله دمخکې کېدو هڅې کولې. خو کله به یې چې سترګې ببرته دپله سر ته را واړولې، هغه به هماغه شان د سرتېرو یوډول او تکراري مګر ژوندې څپې لیدلې. ده دغه سرتېري چې پوښ لرونکې خولۍ یې پر سر، پټک په شا، اوږده تبره نیزه لرونکی توپک په اوږه او ترخولیو لاندې یې وچې ادوکېزې بشرې چې له ستومانۍ سره ږدې شوې ببښېدې، تر سترګو تېرول اولیدل یې چې هغوی بې پروا خپل ستړي ګامونو په هغو سرښیزو ختو کې وړاندې کشکاړې چې دوی خپله دپله سرته راوړې وې. کله به یو کوټ په غاړه افسر لکه دانس دسیند دیوډول او تکراري څپو په منځ کې راپیدا کېدونکي ځګ غوندې، چې له سرتېرونه به یې څېرې توپیر لاره، دمخ په روانو سرتېرو دیو ډول اوتکراري څپو په منځ کې ځانته لاره اېسته او کله به د پلو سرتېرو په زورورو څپو کې کوم سپور پوځي له آسه راکوز او ...

تر هغه وروسته یو ډله خوشاله او له ورایه له شرابو مست سرتېري روان وو. له هغو نه یوتن چې دکوټ لمنه یې لوړه کړې او په ګنډه کې یې وهلې وه، په خورا خندا او مستۍ یې لاسونه ښورول او ویل یې:

-نه پوهېږې ګرانه یاره! که پوهېدای چې څنګه یې دتوپک په قنداغ په غاښونو وویشت!

هلته بل سرتېري په کړس کړس وخندل او وې ویل:

-دسرکوزې خورا خوندوره غوښه وه.

هغه هم لاړل او تېر شول، خو نیسفیځکي، په دې سر خلاص نه شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې چا دچا غاښونه ورمات کړي او په دې هم پوه نه شو چې د سرکوزي خوندوره غوښه چا خوړلې وه.

بربدګي په خورا قهر او غندنیزه ژبه وویل:

-هغوي داسې تښتېدل چې ګواکې دمرګ سیوري پسې اخیستي او تصور یې کاوه چې ټول به اوس قتل عام شي.ځوان سرتېري چې خورا لویه خوله لرله او په ډېر زیار یې کولای شول دخپلې خندا مخه ونیسي،ویل:

-پوهېږئ چې څنګه مې ګولی له څنګه تېره شوه کاکا !،هغه د توپ ګوله یادوم،داسې مې دغوږ په ښېخ کې یو غږ پورته شو چې ما ویل سا مې وخته،داسې چې مه کوه پوښتنه،خدای دې ما ځوانیمرګ کړي که به دروغ ووایم.

هغه، دخپل ډار دا کیسه داسې په ویاړ کوله چې ګواکې دغه ډار د ډېر ویاړ خبره ده.

هغه هم تېر شو.شا ته یې داسې یوه ګاډۍ را راوونه وه چې نورو هغو ګاډیو ته چې تر اوسه پورې تېرې شوې وې، هېڅ ورته نه وه.

یوه داسې دوآسیزه المانۍ ګاډۍ وه چې تا به ویل د کور ټول کالي او کپړي یې په کې بار کړي دي.د دغې ګاډۍ،شاته چې ګاډیوان یې یو المانی و ،ښکلې،برګه او د غټې غولانځې لرونکې غوا ټرل شوې وه.دګاډۍ پر څوکیو په پرتې توشکې یوه ځوانه ښځه چې کمکی دغږې ماشوم یې غېږ کې و ،له یوې روغې، سرو اننګو لرونکو ،تکې سپینې المانۍ پېغلې سره د زړې بوډۍ څنګ ته ناست وو.داسې ښکارېده چې دغو اتریشي کډوالو له ښاره د لېرد بدلو لپاره ځانګړې اجازه لیکونه ترلاسه کړي دي.ټولو سرتېرو دغو دوو ښځو ته ستر ګې ګنډلې وې.په ټولې هغې مودې کې چې ګاډۍ په آرامه دګامونو په

(c) ketabton.com: The Digital Library

واټـن ددوی لـه څنګـه تېرېدلـه، دهغوي ټـولی ټـوکې ټکـالې او ملنـډې يـوازې ددغـو دوو ښـځو پـه هکلـه وې. دټولـو پـر بشـرو يـوه داسـې موسکاچې ددغو دوو ښځو په باره کې يې دناپاکی ځرګندونه کوله، را خو ره وه...

يو، پلي افسر چې منه يې خوړله، موسکا پـر شونډو پېغلې تـه کتـل او وې پوښتل:

-چېرته ځئ؟

المانې سړي دسترګو په ترلو، داسې اشاره وکړه، چې نه پوهېږي.

افسر خپله منه پېغلې ته ورکړه او وې ويل:

-غواړئ ؟وا ييخله ستادې وې.

پېغله وموسېده او منه يې واخيسته. نيسفيځکي، د ټولو هغو نورو نارينو په شان چې پر پله وو، تر هغه چې ګاډی پناه نه شوه، هغو ښځوته کتل. کله چې دغه ګاډی او په هغه کې ناست کسان له سترګو پناه شول بيا سرتېرې هماغـه پخـواني سرتېرې او دهغـو هماغـه پخـوانی خبرې وې، دې حال ترهغه دوام وکړ چې يو وخت ناڅاپه ودرېدل. هغه شـان چې زياتره وخت پېښېږي، د پله په وروستې برخه کې دګاډيو دکوم آس پښـه بنديږي، دريږي او نور ټوله دې ته اړوزي چې ودرېږي او سترګه پـه لاره پاتې شي.

سرتېرو غږ وکړ:

-ولې ودرېدئ؟هېڅ نظم نه شته.

ټول له خوځېدا پـاتې وو ،يوبـل تـه يې کتـل او مـخ وړاندې يې زور واهه.له هرې خوا نه شروشور جګ وو:

-مه مې کېښکاږه !چېرته زور وهئ؟ولې خدای وهلې يې، يـوه شـپېه تم شئ. که پله ته اور وراچوي لا بل څه به وګورئ...هلته ګورئ چې هغـه

(c) ketabton.com: The Digital Library

افسر يې پسې واخيست... پرېږده، پرېږده...

نيسفيڅکي، تر پله لاندې د انس د رود اوبو ته کتل. ناڅاپه يې يو داسې غږ تر غوږه شو چې ده ته خورا نوی و. د کوم ډېر لوی څيز غږ و چې په چټکۍ را نېږدې کېده او ګړز په اوبو کې ولوېد.

يو سرتېری چې هلته په اوبو کې دلوېدو ځای ته نېږدې ولاړ و، د غږ په اورېد يې په اندېښناک اواز وويل:

-فکر کوم چې اوربل شو !

يو بل سرتېري په خواشدانې وويل:

-موږ دې ته هڅه وي چې تلوار وکړو.

خلک بيا ټول په خوځېدا شول. نيسفيڅکي، پوه شو چې هغه غږمبهاری د توپ غږ و.

هغه وويل:

آه قزاقه !آس راوله، لاړ شئ ! هلته وګورئ !ژرژر لاره خلاصه کړئ.

هغه په خورا سختۍ ځان آس ته ورورساوه. پرله پسې نارې يې وهلې او په نارو نارو کې يې مخ ته چوکړل. سرتېرو شاته ددې لپاره زور واهه چې هغه ته لاره پرانيزي، خو بېرته دده خواته داسې راکوچ شول چې دهغه پښې ترپښو لاندې شوې. خو په دې ټيل ماټيل کې هېڅوک ځکه ګنهګار نه و چې هغوی خپله ترسخت زور لاندې و.

په دې وهلو ټکولو کې، د شا له خوانه يو ډډ او له تربګنۍ غږ واورېدل شو چې ويل يې:

- نيسفيڅکي، نيسفيڅکي، تاته وايم، ورکېږه ! خينځيره.

نيسفيڅکي، شا ته وکتل او لس پنځلس ګامه لرې، د مخې تلونکو پلیو پرګنود ګڼه ګونې او شور ماشور په مـنځ کـې يې، تورسـترګی، سوررنګی، جرځنی واسکا دنيسوف ولید چې خولۍ يې څټ ته کوزه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړي او کوټ يې لکه چې د ځانښـودو ځوانـانو دود دی، پـه خـورا بې پروايی داوړو پر سر اچولی و.

دنيسـوف، چې لـه قهـر او خواشـدانې نـه لکـه اور داسې ابشـپده او دسترګو توريې ،په سپينو کې د شغلو په شان لمبې وهلې، په نا ارامی يې خپله توره په نازکو او ښکلو لاسو کې نيولې او ښورولـه.

نيسفيڅکي، په خوښی چيغه کړل:

-اوهو !دا ته يې واسکا !په تا څه شوي دي؟

د خورا قهـر نـه د وسکادنيسـوف، خولـه لاپسې خـوره شـوه او سـپين غاښونه يې تړې وبرېښـېدل.دهغه تور ،ښکلی، عربي، بدوئين نومی آس ،چې دنيزو پـه منځ کې يې سر وځانډه ،وشـنېده او شـنېدو سره يې لـه خولې نه ځګونه باد شول.سمونه يې دپلـه پـه تختـو وټکول او کـه دهغـه څښـتن هغـه پرېښـي وای،آس بـه لـه کټـارې نـه ځـان وړاندې سـين تـه ارتېرلی وای.

هغه چغې وهلې:

-دا څه حال دی!دپسو ګلـه د ،دپسو !ارښتيا ،ارښتيا هم لکـه دپسـو پـه شان !لرې شئ،لاره وکړئ..ودرېږئ، ګاډی ته لاره ورکړه، کنه په توره به دې ټوټې، ټوټې کړم او په ارښتيا يې خپله تـوره لـه غـلاف نـه راوويسـتله او په ښورېدو ،ښورېدو يې وګواښولـه.

سرتېرې، ټول په خورا وحشت لـه يـو بلـه تاوېدل،اوښـتل او وړانـدې وروسـتـه کېـدل.دنيســوف، هم ځــان نيســفيڅکي، تـه وروړســاوه. دنيسوف، نيسفيڅکي، تـه د ورسېدو سره سم وويل:

- څنګه دې نن شراب نه دي وهلي؟

واسکا دنيسوف، ځواب ورکړ:

-ايا دوی چاته دسر دتودولو وخت ورکوي؟له سهاره تر بېګا پـورې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا سرتېري له دې خوا نه هغې خواتـه او لـه هغـې خوانـه دې خواته، همـدا کشول دي او بس. خو نه پوهېږم که جګړه ده، پرېږدئ چې جګړې تـه شـو ،خو دغه څه چې موږ کوو ، پرته له جګړې نه نور هرڅه ته ورته دي.

نیسفیڅکي، چې دهغه نوی کوټ او دآس ځل ته کتل، وویل:

-څنګه دې نن دا سې ځان جوړ کړی دی؟

دنیسـوف، دخپلو ښکلو جامو لـه جبـه پـه عطرو لړلـی یـو دسـتمال راوویست، هغه یې دنیسفیڅکي، پزې ته ونیوه او وې ویل:

-بله لاره نه شته، جګړې ته روان یم، ځکه مې زېره پاکـه وهلې، غـاښ مې برس کړي او ښه عطرو مې وهلي دي.

دنـګ ونـی نیسـفیڅکي، له هغـه سره مـل قـزاق ،د دنیسـوف ټینـګ تکـل چې خپلـه تـوره یـې نڅولـه او دلیونـو پـه شـان یـې دزړه لـه تـل نـه رمبارې وهلې، ټولو ګواکې خپـل اغبز وکړ چې دواړه افسـران پـه خـورا خواری ځان دپله بلې خواته ورسوي او دهغو پلو سرتېرو مخـه ونیسـي چې لـه پلـه نـه تېرېـدل. نیسـفیڅکي، هغـه ډګروال چې ده بایـد هغـه تـه د جنـرال فرمـان سـپارلی وای پیـدا کړ او دخپـل مـاموریـت تـر سـرته رسولو وروسته، بېرته راستون شو.

دنیسوف، چې لاره پاکه کړه، دپله پـه وروستۍ برخې کې ودرېد.

هغه دخپل آس قیـزه دم پـه دم ځکـه را کلکولـه چې دهغـه آس دنـورو اسونو په لیدلو سره هغـو تـه زور وروا هه، سـمونه یـې پرځمکـه ټکـول او سترګې هغو ته ګنډلې وې. پر پله د سمونو سندریز غږ، داسې شرنګېده چې تا به ویل یـو ازې څو اسونه روان دي، حال دا چې هلتـه څلور، څلـور تنه دسورو پوره یوټولګی روان او دپله بلې خواته ورسېدل.

دپلـي پـوځ ګـډ سرتېري چې دپلـه دسـر پـه خټـو کـې ننبـتي او لـه خوځېدا پـاتې و ،دسـواره پـوځ سرتېروته چې نـوې جامې پـه غاړه، پـه

(c) ketabton.com: The Digital Library

سـندريزو ګـامونو ددوی لـه څنګـه تېربـدل ،پـه هغـې رخـې او کرکـې کتل،لکه دتل په شـان چې دپـوځ دوه ببلابېلې ډلې دمخـامخ کېدو پـه وخت کې يوبل ته ګوري:

-ځوانانو داسې ،ښکلې او نوې جامې اغوستي وې،ته وا چې پرېټ ته روان دی.

يوبل تن غږ وکړ:

-نـو تاسـو څـه فکـر کوئ؟نـو دځـه لپـاره يـې خوځـولي دي،يـوازې دنندارې لپاره.

يوه سواره چې آس يې پـه ځغاسـته کې يـوه پلـي تـه ختـه ورشـيندلې وه ،په ملنډو هغه تـه وويل:

-هلکه دوړې به نه کوي.

پلي سرتېري چې پـه لسـتونې يې ختې له څېرې نه پاکولې،وويل:

-کـه تا دوه ګرځنـي لاره پلې وهلې وای،پښـو بـه دې پـوټکي اچـولي وای،خو تاسې لکه مرغـانو غونـدې الوزي،لـه هغـو نـه هـم لا ښـه دلګـی مشر،هغه سرتېري ته چې د پيټي له لاسه يې ملاخمه شوې وه ،پـه ټوکـه وويل:

-زيکينه !که ته چا پـر آس سـپور کړی وای،بيـا بـه داسې سرسـام نـه وای.

سواره غږ وکړ:

-آس څه وي؟يو لرګيز آس د لينګيـو ترمنځ کېږدي،چـو دې کړي او ځي دې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۸

دپلي پوځ پاتې سرتېري هم ،په چټکۍ له پله نه اوښتل او دپله په وروستۍ برخه کې يې نرۍ کرښه جوړوله په پای کې ټولې ګاډۍ وخوځېدې، ګنډۀ ګونډه کمه شوه او وروستی کنډک هم دپله سرته ورسېد.يوازې ددنيسوف،دسپرو ټولی دپله آپلو د دښمن په وړاندې پاتې شوي و. د غره له پاسه لرې لرې لا دښمن ليدل کېده ،له لاندې ،يعني دپله له سره لا دليدلو نه و ،ځکه مخامخ غونډۍ چې مخه يې نيولې وه ،له هغې درې نه چې سيند په کې بهېده له نيم ورسته زيات واټن نه درلود ،د افق مخه نيولې وه، او همدا د نيم ورست بې ونو واټن هغه ځای و چې ډلې ډلې څارونکي قزاقان په کې ګرځېدل راګرځېدل. خو ناڅاپه له هغې نرۍ لارې نه چې دغونډۍ له پاسه ښکته راښکوه شوې وه ،شين جامیزه سرتېري او څو توپونو راښکاره شول.هغه فرانسويان وو.قزاق څارونکي په خورا چټکۍ له غونډې نه راښکته شول.که څه هم ددينسيوف،سپورو افسرانو او سرتېرو ،ټولو هڅه کوله پرته له هغه څه نه چې ناڅاپه ددوی ترمخ راپيدا شوي وو ،بل دهرڅه په اړه وغږېږي او وګوري،خوبيا هم دوی هغه تتې څېرې څارلې چې په لرې افقونو کې ددوی ترسترګو پيدا کېدې او ورکېدې.دوی پوهېدل چې ددښمن سرتېري دي.له غرمې نه وروسته بيا آسمان شين اودځلېدونکي لمر شغلې د دانيوب پرسيند اوپر توربخنو ځنګلو

(c) ketabton.com: The Digital Library

مرورڵ شوي غرونو او دهغو پرشاوخوا لمن خورولې.

که څه هم زوروره چوپتیا خوره وه، خو کله کله به له مخامخ غره نه ددښمن، د تروم او قوماندانانو دچغو غږ، په دې خواکې اورېدل کېده. د ددښمن په قواووکې دله وړو څارونکو ډلو پرته بل څوک نه و. د شپږ اوه سوه متره په واټن خالي دښتې هغه سره لرې کول. ددښمن ډزې بندې شوې وې او دا هماغه ګوابنمنه، ډانګ پېښلې، له رازه ډکه او ناڅرګنده چوپتیا وه چې، دوه دښمنې ډلې یې سره ښلوې.

دا حالت له هغه حالته یو ګام لرې و، چې د مرګ او ژوند د تراژېدۍ نړۍ کرښه سره جلا کوي. هغه کرښه چې د تېرېدونکو له ډلې نه یې یو هم ښېرته راستون شوی نه دي. هېڅوک په دې نه پوهېږي، چې دهغه برید او کرښې آپلو، څه شی دی؟ څوک دي؟، دهغې کروندې، دهغې ونې او دهغه بام شاته چې دلمر شغلو خپلې غږ کې رانیولي دي، څوک دي او څه کوي؟ هېڅوک نه پوهېږي، خو ټول غواړي پوه شي، تر دغه برېد نه اوښتل خورا وحشتناکه دي، خو ټول غواړي چې واواړي. پوهېږئ! سره له هغه چې نن روغ، جوړ، مست او له هرڅه بې پروا، دځان په شان دنورو انسانانو په منځ کې ژوند کوو، ژړوي که وروسته، اول وي که آخر، دې ته اړیږو چې دغه لاره ووهوو او په دې پوه شو هلته څه دي، لکه هغه شان چې باید پوه شو د مرګ آه پلو څه شي دي او څه کېږي.

تصور کېږي هرهغه څوک چې ددښمن سره دلاس ګریوان کېدو په درشل کې دي، له دې نه پرته د بل شي په اړه فکر نه کوي او همدا احساس د همدې شېبو د پېښو د خوښۍ د احساس ترڅنګ ځانګړی پرتم او ځلا وربښي.

پر غونډۍ ددښمن د سورو پوځونود کرښو په سر د توپ د ویشتل

(c) ketabton.com: The Digital Library

شوې ګولۍ دلوګی کړښه خوره شوه. راټول شوي افسران خواره واره شول او هر چا خپل ځای ته مخه کړه. سورو هڅه کوله چې خپل آسونه سره سم او هغه په خپلو ټاکل شویو ځایونو کې وساتي. پر پوځیانو چوپتیا خوره شوه. ټولو، یا هغې غونډې ته چې دښمن په کې مبشت و، کتل او یا هم دخپل قوماندان، قوماندې ته ستر ګې په لاره وو. دویمې او دریمې ګولۍ هم د سرونو دپاسه تېرې شوې. داسې برېښېده چې هغوی په سورو پوځیانو ډزې کوي، خو ګولۍ نه په هغو بلکې دهغو ترشا چېرته لرې لرېدلې. سورو داخوا هغه خوانه کتل، خوټولو دهرې ګولۍ په تېرېدو، ته به وایي د قوماندان په قوماندې، په ناورته ځېرو، سره ورته حالت نیوه، تر هغه به چې ګولۍ تېرېده، خپلې ساوې به یې په ګوګل کې بندولې، هممهاله به پر رکابونو ورپاځېدل او هممهاله به ببرته خمېدل. ټول یې له هغه چې مخ واړوي، د ستر ګو له څنګه یوبل ته کتل او په خورا ځیر یې د خپل انډیوال بشړې او ستر ګې څارلې.

له دنیسوفه نیولې تر جارچي پورې دټولو د ځېرو دشونډو په شاوخوا او ژامې لاندې د ګبنۍ او رېږدېدا، یو رنګه حالت لیدل کېده. دلګی مشر، تندي تریو کړ او سرتېرو ته یې داسې ورکتل چې ګواکې هغوی ته دسختې جزا ګوابښ کوي. دحربی ښوونځي نه راغلي ځوان میرونوف، دهرې ګولۍ له هرګذار سره ځان خورا نښکته خماوه. رستوف، چې خواته، په خپل ښکلی او مست ګراچیک نومي اس چې ګوډ ګوډ کېده ناست و. هغه ته داسې برېښېده چې دیوې ډلې مخې ته دداسې ازموینې لپاره راغونښتل شوی دی او دی ډاډمن دی چې بری په کې حتمي دی. هغه ټولو ته داسې په ځیر او نانواتو کتل چې ګواکې غواړي له هغو نه هیله وکړي چې وګوري دی څنګه ددښمن ګوزارونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته ټینګ ولاړ دی، خو دهغه په څېره کې ناڅاپه هماغه دګبنۍ او ګوابښ څرګندونکې ننبې راڅرګندې شوې.

دنیسوف په خپل آس سپور، پرله پسې لرې، نېږدې او شاخوا چورلید ه، هغه چیغه کړه:

-دا څوک دی چې هلته کوږ وږ خوځي او درناوي کوي؟میرونوفه !دا ښه کار نه دی، ټول باید ماته غوږ واوسئ.

د واسکادنیسوف څېره، دهغه له لنډې مخ پورته پزې سره ،له ګنډو تورو څنډو ،لنډ خو ښکلي اندام سره چې په قوي ،لنډو ګوتو او تورو ویښتو مرورلي لاس کې یې دخپل ځلبدونکې تورې لاستی نیولی و ،د تل، په تېره بیا دهغو شپو په څېرچې دوه بوتله یې وهلي وي، ټوله لمبه لمبه وه.یوازې هغه په نادوده بڼه تر بل هر وخته تک سور او داوبو څکلو په وخت کې یې، خپل دګنډو څنډو سر لکه مرغۍ داسې پورته او په وړو پښو یې په داسې بې رحمۍ له خپل بوئین نومې عربې آس نه داسې کړس جګ کړ چې آس په دوو پښو درېدو ته اړوت او نېږدې و چې دی هم شا خواته له هغه نه غوځار شي.هغه آس چوکړ او دنورو سورو خوا ته ورغی او په جرګړې پر هغو داسې غږ وکړ چې خپلې تومانچې وګورئ.بیا دقوماندانۍ نه درالېږل شوي افسرکیرستن، خواته نېږدې شو ،هغه پرسورورې او ارامۍ اسپې دده هرکلي ته را روان شو.بریتور کیرستن دتل په شان خورا جدي خو سترګې یې تر بل هر وخته زیاتې ځلبدلې.

هغه دنیسوف ته وویل:

-څه خبره ده؟تصور کوم خبره جګړې ته ونه رسېږي، هیله ده چې ببرته شا ته لاړ شو.

دنیسوف ترشونډو لاندې، وویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

-والله که دشیطان هم دهغو په کارونو سر خلاص شي.او چې کله يې سترګې د رستوف په خوشاله او مستې څېرې ولګېدې،چيغه يې کړه:

-وا رسـتوفه !واخلـه !دروا خلـه دادې هماغـه ورځ چـې تـا يـې د رارسېدو هيله لرله. او دخوشال او له دنيانه دبېغمه پوځي زده کوونکي په ليدو يې دمننې موسکا پر شونډو راخوره شوه.

رستوف په زړه کې دنيکمرغۍ ګوړې ماتولې.په همدې وخت کې و،چې دپله دپاسه د کنډک قوماندان رانېسکاره شو.دنيسوف په تلوار دهغه پلو ورمنډې کړې او وې ويل:

-کـه جلالتمـاب اجازه وکړي،اور بـه بـل کړو...زه بـه هغـه درتـه ايـل کړم.قوماندان چې دکـوم مـچ لـه آزاريـې تنـدی تريـو کړ،پـه خـورا بـې حوصلګۍ او خواشدانې يې وويل:

-کوم اوربل ! کوم يرغل ! نه پوهېږم، تاسو لا تراوسه دلتـه ولـې ولاړ ياستئ؟نه وينئ چې نور قوتونه شاتـه ځي؟خپل سواره راوګرځوئ.

سواره،بې ل هغه نه چې يو مرګ ژوبله هم ورکړي،له پلـه نـه واوښـتل او د دښمن د ډزو له ګوابنه ووتل.ترهغه وروسته،دسورو دويم تولی هم د جبهـې لـومړۍ کرښـې نـه راپـه شـا او لـه پلـه نـه واوابنـتل او ترټولـو وروسته قزاقانو دپله آه پلو سيمه پرېښوده.

دپاولوګراد دغونډ دوو سپوروکنډکونو هم شا ته،تګ پيل کړ او له پله نه تر تېرېدو وروسته يې يو په بل پسې غرونو ته مخه کړه.

د غونـډ قومانـدان،کارل بګـدانيچ شـوبرت،د دنيسـوف سـپرو تـه ورنېږدې شو او لـه رستوفه پـه لږ واټن کې لـه سوروسره، ګام پـه ګام همګامـه وخوځېد ،کـه څـه هـم تليـاتين دپښـې لـه کبلـه،تر خواشـدانې کېدو نه وروسته دا لومړۍ ځل و چې سره مخامخېدل،خو هغې پښـې ته يې هېڅ پام ونه کړ.رسـتوف چې پـه جبهـه کې،ځـان دهغـه چـا تـر واک

(c) ketabton.com: The Digital Library

لانـدې احساسـاوه چـې دی ورتـه ملامـت دی، نـو دهغـه دپنـډو قـوي اوږو ،ژیړو څنډو او سړې غاړې نه یې سترګې نـه لـرې کـولې. کله کله یې داسې انګېرله چې بګدانیـچ هسې داسې څرګندوي چې ده ته یې پـام نـه دی او غواړي دی وازمایي، نوځکه به سم کښتاست، ټټر به یې وویست او په خورا خوښۍ او مستۍ به یې هره خوا ته کتل. کله به یې بیا داسې انګېرله چې بګدانیـچ په لوی لاس غواړي، هغه ته نږدې خپـل آس ددې لپاره وزغلوی چې ده ته خپله زړورتیا او مېړانه ښکاره کړي او کله بـه یې پـه زړه کې دا راوګرځېده چې د هغـه سیال رستوف بـه، دی او دده سواره اوس پـه لـوی لاس دده دلاځپلو لپـاره د مـرګ او جګړې ډګـر تـه استوي او یا به یې تر خیاله شوه چې دی تر یرغله وروسته ټپي شوی او قوماندان بـه پـه خورا مهربـانۍ دهغـه پوښتنې تـه راځي او ده تـه د بـه پخلاینې لاس ورغځوي.

ژیرکوف، چې وتلې او سـورورې اوږې یې دپاولګراد دغونډ ټولـو پوځیانو تـه اشنا وې، ځکـه ډېرمـوده نـه کښـده چـې دی لـه هغـه غونډ نـه رابدل شوی و. ژیر کوف، دغونډ قوماندان ته ورنږدې شـو. هغـه دسترې قوماندانۍ نه تر لرې کښدو نه وروسته، نور نو په غونډ کې پاتې شوی نه و او ویل یې، لږونی خو نه دی چې ګوډ ګوډ پـه جبهـه کې وړاندې لاړ شي، حال داچې په لویه قوماندانۍ کې لـه کوم سختۍ او زیار نـه پرتـه یې وکولای شي، هم لـوړه رتبـه او هـم ستاینلیکونه ترلاسـه کړي او هـم دشـهزاده بـاګراتیون، اسـتازیتوب وګټـي او دادي اوس د وروسـتیو قواوو د قوماندان له خواخپل پخواني قوماندان ته د پیام راوړونکی و.

په وچه ژبه او تریو تندي یې خپل سیال رستوف تـه مخ وروړاوه او دسترګو له کنجه یې په کتو کتو کې خپلو ملګرو تـه وویل:

-ښاغلیه ډګروالـه ! سپارښتنه شوې ده چې تم شئ او پلـه تـه اور ورتـه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړئ.

ډګروال چې په روسي ژبه ښه نه پوهېده، په خورا خواشدانې يې وويل:

-چا سپارښتنه کړې ده؟

افسر په خورا زغرده او له ډګروالـه په پېښو پېښو، ځواب ورکړ:

-نه پوهېږم ډګروال صاحب !نه پوهېږم چې چا سپارښتنه کړې ده، يوازې شهزاده ماته وويل:

-لاړشه، ډګروال ته ووايئ، چې سمدلاسه سواره پوځونه راوګرځي او پله ته اور ورته کړي.

له ژيرکوف نه وروسته، د شهزاده له چوپړانو نه، ډګروال ته يو افسر راغی او دهماغه فرمان خبر يې ورکړ. تر دې افسره بيا وروسته، پر يوه قزاق اس سور نيسفيځکي، چې تر درانه اندام لاندې يې آس په خواری خوځېده، راورسېد او لا ولاړ نه و، چې ناره يې کړې:

-دا نوځه دي؟ايا ما تاته نه و، ويلي چې پله ته اور واچوئ؟...

ډګروال سمدلاسه غوند دريش کړ او نيسفيځکي، ته يې وويل:

-تاسو ماته داور اچوونکو موادو په اړه وينا کړې وه، خو پله ته داور اچولو مو هېڅ نه وه، ويلي.

نيسفيځکي، ودرېد، خولې يې له سره لرې او په داسې حال کې چې په څورب لاس يې، خپل په خولو لامده شوي ويښته راجوړول، وويل:

-پوه نه شوم ګرانه !څنګه مې څه نه دي ويلي...تاته مې وويل چې کله مو اور اچوونکي مواد پر پله ځای پر ځای کړل، هغه ته اور ورته کړئ.

-ښاغليه افسره !تر هرڅه لومړي خو زه ستاسو (ګران) نه يم، دويم داچې تاسو ماته، پله ته داور ورته کولو په اړه هېڅ نه و، ويلي.زه څه پوځ ته نوی نه يم راغلی، دا زما عادت دی چې هره سپارښتنه په خورا

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځيرکتيا ترسره کړم.تاوويـل چې بايد پلـه تـه اور ورتـه کړئ،ځوک بايـد پلـه ته اور ورته کړي؟زه د سپېځلو ارواحو په مرسته دچا دخبرو تصور نه شم کولای.

نيسفيځکي،لاسونه وخنډل او وې ويل:

-هوکې !دا تل همدا سې وي.

بيا يې ژيرکوف ته مخ وروړاوه او وې ويل:

-ته دلته څه کوئ؟

زه هم ستا په څېر دهمدې سپارښتنې د رسولو لپاره راغلی يم.

دغونډ قوماندان په خواشدانې وويل:

- تاسو وويل چې...

چوپړ افسر دهغه خبره ونيوه او وې ويل:

-ډګروالـه !تاسوبايد تلـوار وکړئ،کنـه دښـمن خپـل تـوپچي پـوځ وړاندې راولي او موږ يې بيا تر ډزو لاندې راځو.

ډګروال چوپ پـاتې شـو او پـه ځيـر ځيـر يـې چـوپړ افسـر، ځـورب نيسفيځکي او ژيرکوف ته وکتل او په زغرده يې وويل:

-ډېر ښه !زه به پلـه تـه اور ورتـه کړم.

-هغه دا خبره په داسې يوې ادا کوله چې ګواکې غواړي ووايي،چې

:

-سره له هغو ټولـو نـادودو چې دده پـه وړاندې شـوي دي،دی بيـاهم هغه څه ترسره کوي،چې بايد ترسره شي.

هغه په اوږدو اوغړورو پښو آس ته داسې ګذار ورکړ چې تـا بـه ويـل په دې ټولو کې ګناهګار هغه دی.دی د سورو دويـم تـولي تـه ،هلتـه چې رستف د دنيسوف تر قوماندې لاندې خدمت کـاوه ،مخکـې ورغـی، او هغه ته يې سپارښتنه وکړه چې پلـه تـه ورسـتانه شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

رستوف په زړه کې وویله:

-هو همداسې ده چې وایم، هغه غواړي ما وآزمایي. په ګوګل کې یې لمبې بلې او وینې یې دمخ پلو ته هڅه کړه، بیا یې له ځانسره یاده کړه:

-پرېږده چې وګوري، څوک ډارن دي. د سواره ټولې د ټولو وګړو خوشاله څېرې بیا هغه شان برندې، برندې شوې لکه پر دوی د توپونو د ډزو په وخت کې چې وې. رستوف، په پرله پسې د غونډ د قوماندان څېره، چې خپل سیال یې ګانه، څارله او یوازې دا هیله یې لرله چې په هغه کې د خپلو اندیښنو نښې پیدا کړي. خو ډګروال، رستوف ته، آن مخ هم ورو نه ړاوه او د تل په شان یې، پرله پسې په غوره او ټینګه د جبهې کرښې ته کتل او د هغه د قوماندې غږ و اورېدل شو:

څونارې واورېدل شوې:

- ژر، ژر ځئ! خوځېږئ!

سواره پوځیان سره وښورېدل، بې له هغه چې څوک په دې فکر وکړي چې وروسته به دوی څه کوي، له آسونو نه د رابښکتکېدو په وخت کې یې د بوټونو او سپنیزو پوندو شرنګهارې کاوه. دوی خپلې تورې په تلوار د آسونو په افسارونو کې غوټه کولې. دوی پر تندي او ټټر د دعا په نښه لاس تېراوه. رستوف، نور نو د دې وخت نه لاره چې د غونډ قوماندان، ډګروال ته وګوري. هغه ډاریده، د زړه له تله ډارېده، چې له نورو سورو نه شاته پاتې نه شي. کله چې یې خپل آس، آس ساتونکي سرتېرې ته سپاره، لاسونه یې رېږدېدل او زړه ته یې د رسېدونکو وینو، د زړهاري نښه احساساوه. د نیسوف، پر آس ناست، له خیاله شاته ځوړند او په خورا مستۍ او چغو د هغه له څنګه تېر شو. رستوف پرته له هغو وګړو نه چې د ده تر شا وخوا هرپلو ته، په منډه وو او د بوټونو اسپنیزو پوندو او تورویې شورماشور جوړکړی

(c) ketabton.com: The Digital Library

و ،بل څه نه لیدل.

دشاله خوا یو غږ واورېدل شو:

-یوه کراچۍ !

رستوف دې ته پام ونه کړ چې کراچۍ دځه لپاره غواړي،دهغه ټوله هڅه یوازې ددې لپاره وه چې تر ټولو نه مخکې واوسي،خوکله چې پله ته ورورسېد ،ترپښو لاندې ځمکه نه ښکاربده ،په ختو کې یې پښې ونښتې، مخ وړاندې غوځار او دواړه لاسونه یې ولګېدل،دی همداسې په ختو کې ونښتی و ،خو هېڅا هغه ته پام نه کاوه او ټول،په تلوار دهغه له څنګه تېرېدل.

دغوښد دقوماندان غږ یې واورېد.هغه چې سپور تر ټولو وړاندې تللی او په غوږېدلې څېرې ،پرتمین غرور او له خوښۍ نه په ډک اواز پله ته نېږدې غږېده ،ویل:

- دواړو خواته !تورن صاحب !

رستوف چې په ختو ککړ لاسونه،په خپل پطلانه پاکول،خپل سیال ته وکتل او هڅه یې وکړه چې مخ وړاندې لاړ شي،ځکه تصوریې کاوه چې، څومره وړاندې لاړ شي،هومره ښه او دده په ګټه ده.خو بګدانیچ،که څه هم درستوف څېرې ته نه ځیر او نه یې پېژندلای و ،په خورا قهریې پر هغه غږ وکړ:

-داڅوک دي،چې پرپله منډې وهي؟ښې لاس ته !شا ګرز دلګی مشره !

تر هغه وروسته ډګروال، پر دنیسوف،چې دزړورتیا ښودنې لپاره دپله سرته تللی و ،غږ وکړ:

-اې ټولیمشره ! ولې په لوی لاس ځان له ګوابښ سره مخامخ کوئ؟ښه به دا وي چې دې خواته راکوزشي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنیسوف واسکا چې پر زین ورخم شوی و، راستون شو او وې وویل:

-له ګولۍ نه څوک پېښېدای نه شي، هر هغه څوک چې برخه یې وي، خپله پیدا کوي.

په دې وخت کې نیسفیڅکي، ژیرکوف او دستر قومانداند سپارښتنې راړونکی چوپړ افسر، د دښمن تر اور لاندې سیمې نه دباندې ولاړ وو. کله به یې دغې وړې ژیړ خولو ډلې ته چې، پاخه شنه رنګي وا سکټونه او دسورو پوځونو آسماني رنګه پطلونو نه یې اغوستي، د پله څنګ ته راټول شوي او په خورا شور او مستۍ سره خوځېدل، کتل او کله به له لرې نه دې خواته رانږدې کېدونکې، شنو جامو ډلې ته چې پر آسونو سپاره او دوسلو د ډوله نه په آسانۍ پېژندل کېدل، ورکتل.

دې پله ته به څوک اور ورته کوي او کنه؟ او که اور ورته کوي، هغه به څوک وي؟ ایا دغه ډله به اخر پر پله، د دغه کار د سرته رسېدو لپاره وخوځېږي او کنه؟ او یا به دوی، دومره سره دادي او هغه دي، وکړي چې فرانسویان به تر دوی مخکې او دوی به په خپلو ګولیو تالان والان کړي؟

دا د هغو بې شمېره پوځیانو د هر یو پوښتنې وې، چې د لمرلوېد تر زرینو شغلو لاندې د غونډۍ پرلمنه ولاړ وو او د خوښۍ له څپو نه په ډکو درز ېدونکو زړونو یې ترخپلو پښولاندې پله، د هغه پرسر ولاړو سورو او هغو شنو جامو دښمنانو ته کتل چې، نیزې په ټټر له توپخانې سره را روان و.

نیسفیڅکي، ویل:

-اوس به زموږ پر سپرو قیامت جوړ شي، اوس ټول، د دښمن تر اور

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاندې راتلای شي.

چوپړ افسر وویل:

-هسې یې دا ټول سرتېرې دې کار ته واستول.

نیسفیځکي، وویل:

-خو که رښتیا وایم، دې کارته دوه شازلمیان بس و.

ژیرکوف، چې دپله لـه سورو نـه سترګې نـه اړولې، پـه هماغـه خپلـه سـاده بڼه چې نـه پوهېدل کېده، ټوکې کـوي او کـه رښـتیا وایي، دهغـه خبرو ته ور ودانګل او وې ویل:

-آه، جلالتمابـه !دوه شـازلمي ورولېږئ، څـه وړانـدې؟ بیا بـه هغـه وخـت، کوم چـا یـوازې ددووتنـو د وژل کېـدو پـه درنـاوي، مـوږ تـه د ولاد یمیر نښانونه راکړي وای؟ پل تر اور لاندې دی؟وي دې کارونـه بـه سره وویشو، سواره به وړاندې واستوو او دنښانونو دمنلو ګران کار بـه خپله وګالو، زمونږ بګدانیچ، دکارونو په نظم خورا ښه پوهېږي.

چوپړ افسر، د فرانسویانو هغه توپونو وښودل چې لـه اسونو نـه یـې خلاصول اوآسونه یې په چټکۍ وړاندې خوځول.

دفرانسویانو په خواکې، د راټول شویو وسلو په منځ کې، یـو لـوګی پورته شو، له هغه سره هممهاله دویم، درېیم او په هماغه شېبه کې و چې د لـومړي ګـولۍ د الوتـو غـږ هـم راورسـېد، دویم غـږ، درېیم اوځلـورم غږونه هم واورېدل شول.

نیسفیځکي، ته وا، له کوم سوځونکي درد ه چغې کړې، اخ، اخ یې کړل او چوپړ افسر یې له څنګلې راونیو او وې ویل:

-وګورئ ولوېد، لومړي ټپي، ولګېد، ولوېد.

-ښکاري دوه ولوېدل، دوه...

نیسفیځکي، مخ راواړاوه او وې ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

که زه دټولو اک پر ځای وای، هېڅکله به مې جګړې ته غاړه اېښې نه وای.

فرانسـویانو بیـا پـه توپونـو کـې ګـولۍ کېښـودې او شـین جـامې پوځیـان پـه منـډه منـډه دپلـه خواتـه مخکـې را روان وو. تـر لنـډ ځنـډ ه وروسته د لوګو کرښې یو په بل پسې پورته ختې او د توپ دګولیـو ډزو ډوز، غړمبهاري او د شروشور شور د پله نه لرې واوربدل شو، خو دا وار نیسفیځکي، پر پلـه دسخت لوګي نه د خورېدو لـه املـه نـه شـو کـولای وویني، چې پېښـه څه ده. سواره پوځونه بریالي شوي وو، پلـه تـه یـې اور ورته کړې او فرانسویان هم هغوی د توپونو تر ډزو لاندې راوستې، خو نه د ددې لپاره چې د اور اچولو مخه ونیسي بلکې له دې کبله چې نور نو د هغوی توپونه خوځېدلي وو او د موخې په لور روان وو.

مخکې لـه هغـه چې روسي سواره پوځیـان لـه پلـه نـه راسـتانه شي، فرانسویان په دې بریالي شول، چې د ړې وارې پل د توپونو تر اور لاندې راولي، کـه څـه هـم د هغـو دوه واره ډزې بـې ځایـه لګېـدلې وې، خـو یـوه ګولۍ مخامخ د سرتېرو په منځ کې لګېدلې وه او د ړې تنه لوېدلي وو.

رستوف چې ټول خیال یې په دې کې و، چې قوماندان تـه ځـان زړور ښـکاره کـړي، د پلـه پـر سـر پـاتې و او پـه دې نـه پوهېـده چـې څـه وکړي. هېڅوک نه و چې هغـه یـې سر پـرې کـړي (هغـه شـان چې هغـه تـل ویل) پله ته یې اور اچوونکو سره هم ځکـه مرسـته نـه شـوه کـولای چې ځله انسره یې کوم ګېډۍ وانښه یا سواره نـه و راوړي. هغـه و د رېد، شـاو خواتـه یـې وکتل، ناڅاپـه یـې د پلـه لـه سـره شروشـور واوربد، د اسـې شروشور چې ګواکې کوم شي راوپرزېدل. یو سرتېري چې ترټولو هغه تـه نېږدې ولاړ و، زګیروی وکړ او د پله له کټارې ور ولوېد. رستف لـه ځینـو نورو سره د هغه مرستې ته ور و د انګل او بیا چا نارې کړې:

(c) ketabton.com: The Digital Library

-کراچۍ، کراچۍ !سورو ،پوځیانو څلور تنه ټپیان را ونیول او هغه یې راپورته کړل.

یو ټپي سرتېري زګیروی کاوه:

-وای،وای دخدای لپاره پرې مې ږدئ..خو ددې عذر سره سره یې هغه راپورته کړ.

نیکولای رستوف ببرته راستون شو ،داسې بربښډل چې ګواکې دهغه سترګې چېرې لرې، د دانیوب په اوبو کې،په آسمان کې او په لمر کې کوم شي لټوي.آسمان څومره ښکلی و ،څنګه تک شین او بې ساری او څنګه ژور ژور.څنګه روښانه او پرتمین لوبدونکې لمر،د دانیوب لرې ځلېدونکې او جړېدونکې اوبه او له هغه نه هم د دانیوب پر غاړو ولاړ ښکلي تک شنه غرونه،په هغه کې ولاړه کلیسا ،له رازونو ډکې درې او دنښتر و ځنګلونه چې د سپوږمۍ په سیند کې لاهو وو ،هلته،سوله ایز جنت و ،هغه جنت چې عیش او عشرت یې په هستۍ کې ډوب شوي وو.رستوف،په زړه کې ویل:

-کاشکې زه هلته وای،که زه هلته وای،نور مې نوله خدای نه هېڅ، هېڅ نه غوښتل.یوازې زما په ګوګل او په ځلېدونکې لمر کې ،دنیکمرغۍ چینې راخوټیږي...او دلته له غم،بدمرغۍ،ویرې،عذر وزارۍ او له تلواره پرته بل څه نه شته.او بیا چغې اوناړې او بیابرته ستنېدو ته منډې، منډې، هغه ده مرګ ،زما په شاوخوا کې،له ماسره مل او زه له هغه سره روان..او یوه شېبه وروسته به زه، نه داځلېدونکي لمر او نه هغه تنګه ښکلې دره، یوه هم نور،نو زه لیدلې نه شم...

په دې شېبه کې لمر کرار کرار اورو تر شا پناه کېده.دهغې تر مخې نورې کراچۍ،تېرېدې او تېرېدې...دمرګ سیوری،دمړو وړونکې کراچۍ،له لمر او ژوند سره مینه،ټول ټول ،په یوه غمجن،دردمن خیال

(c) ketabton.com: The Digital Library

کې راټول شول.

رستوف، تر شونډو لاندې وویل:

اې لویه خدایه !دا تاسو هلته په رانه آسمان کې، ومې ژغوره، ومې بښه او ومې ساته !

سواره پوځیانو ،دآس ساتونکو پلو ته مخه کړه:

-بښه وروره !تاسو د باروت بوی واورېد ؟څنګه و ؟

رستوف، وویل:

-هرڅه تېرېږي ،خو زه ډارن یم، ډارن شرم دې وې چې زه یو ډارن ځوان یم.هغه سوړ اسویلی وویست او ګراچیک نومي آس یې، چې پښه یې پر اېښې وه ،له آسوانه را ونیو ،پر هغه سپور شو او له دنیسوفه یې وپوښتل:

-داڅه وه؟د توپونو ډزې وې، که څنګه؟

-هو کې او څه ډزې؟موږ خپله هڅه وکړه، خو خبره په دې کې ده چې موږ څوک یرغل ته نه پرېږدي،...

دنیسوف،دا وویل او دغونډ دقوماندان، نیسفیڅکي،ژیرکوف او چوپړ افسر خواته ،چې له رستوفه راتاو شوي وو ،ورغی.

رستوف،په زړه کې وویل:

-بښکاري دهېڅچا ،هېڅ شي ته پام شوی نه دی،ځکه له جګړې نه دیوه پوځي زده کوونکي احساس ،دلومړي وار لپاره دباروتو دبوی اورېدل او دتوپونو تر ډزو لاندې دهغه راتګ دهېڅچا لپاره نه نویوالی درلود او نه دپام وړ و.

ژیرکوف وویل:

اوس نو ددې وخت را رسېدلی چې یو بښه راپور ولیکئ،نښانونه او جایزې واخلي او که ماته کومه ترفیع هم په کې ورسېږي بده به نه وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغونډ قوماندان ډګروال ،په خوشۍ ،پرتم او غرور سره وویل:

-شهزاده ته راپور ورکړئ، چې ما پله ته اور ورته کړ.

-که دمرګ ژوبلې پوښتنه وکړې؟

ډګروال، په کبرجنه او دبری له میو په مسته ژبه وویل:

-ورته ووایئ، هېڅ !دوه سواره ټپي او یو هم وژل شوی دی.

نه یوازې دهغه له خبرو نه خوښي څرګنده وه بلکې نه یې شو کولای خپله هغه موسکا چې ددغې خوښۍ انځور یې ویست پټه کړي.

هغه د (وژل) کلمه داسې ادا کړه چې ګواکې دهغه له ویلو نه خورا خوند اخلي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۹

د کوتوزف تر قوماندې لاندې، د روسیې پنځه دیرش کسیزه پوځ، چې د ناپلیون بناپارت تر قوماندې لاندې د فرانسې سل زریزه پوځ پسې اخیستی و، هغوی هر چېرې د سیمه ایزو خلکو له سختو ناندریو او تربګنیو سره مخامخ وو، نورې پرخپلو ټلوالو پوځونو ډاډه لاسه ورکړی او د خوړو او اوبو له لږوالي سره مخامخ وو، په خورا نه اټکلېدونکو شرایطو کې په جګړه لګیا او د ټه اړ وو چې په تلوار د دانیوب پر غاړو ښکته خوا ته راشي او په هغو ځایو او سیمو کې ځای پر ځای شي چې د ښمن پسې رارسېد. دوی به په دې حالت کې خپل پوځونه په هغه اندازه له دښمن سره لاس وګریوان کول چې تر وروستې اندازې د وسلوله لاسه ورکولو او وګړو له مرګ ژوبلې پرته، شاته لاړ شي.

دغه راز جګړې په لامباخ، آمشتیتن او میلک کې پېښې شوې. خو د روس د پوځ د ټولې زړورتیا او مېړانې سره سره چې د ښمنانان هم په هغه قانع وو، دغه اخ او ډب له دې پرته چې د ښه او چټک شاته تګ لاره آواره کړي، بله ګټه نه لرله. د اتریش پوځونو چې د ځولم په ښار کې یې ماته خوړلې وه، یوازې په دې بریالي شوی وو، چې د اسپر کېدو نه ځان وژغوري او د براونا و په سیمه کې له کوتوزف سره یوځای شي، اوس د روس له پوځه په خورا لرې واټن کې پاتې وو او د ټولو قواوو قوماندان یې له ډېر لږ او ستومانه کسانو سره یوازې پرېښی

(c) ketabton.com: The Digital Library

و.نور نو آن د ویانا د دفاع، خیال هم ېې ځایه و.

دهغه پلان له مخې چې کوتوزوف ته په ویانا کې د استوګنې په وخت کې د اتریشي پوځیانو له خوا ورکړ شوی و ،بنسټیزه موخه دا وه چې د یر غلیزې جګړې پر ځای،باید خورا څېړل شوی او د دربار د جګړیزې شورا له خوا د جګړې دنوې پوهې، ستراتیژۍ پر بنسټ ،کوتوزوف باید داسې وکړي چې ترخپل واک لاندې پوځ لکه د ماک په شان چې په ئولم کې یې خپل پوځ تباه کړ، تباه نه کړي او له هغو روسي تازه دمو پوځیانو سره چې دې خواته له روس نه را روان دي، یو ځای شي.

کوتوزوف د اکتوبر په اته ویشتمه نېټه له خپل پوځ سره یوځای د دانیوب د رودکینې غاړې ته راواوښت، دغه سیند یې دځان او د فرانسویان د اصلي قواوو ترمنځ بربند کړ، دشا ته راتګ له پیله دا لومړی وار و چې خپلو پوځونو ته یې د درېدو امر وکړ.د اکتوبر په دېرشمه یې د مارشال موتیه، فرقه چې د دانیوب د سیند په کینه خواکې پرته وه، تر ګذار لاندې راوسته او تالان یې کړه.په همدې جګړه کې و ،چې دوی د لومړي ځل لپاره له دښمنه غنایم ولکه کړل.په دغو غنایمو کې د دښمن یو بیرغ اوځو توپونه هم و ، دغه راز دهغو دوه جنراله هم اسیر شوي وو.روسي پوځ تر دوه اونیز شاتګه وروسته، دادي د لومړي ځل لپاره ودرید ،هغوی نه یوازې د جګړې ډګر ګټلی و ،بلکې فرانسویان یې هم پسې اخیستي وو.سره له هغه چې روسي پوځ سم کالي نه لرل او ګېښې اخیستي و.سره له هغه چې دهغو یو په درېیمه برخه، څوک ناروغ،څوک ټپي او څوک وژل شوي وو ،سره له هغه چې د دوی ټپیان او ناروغان د دانیوب د سیند آغاړه پاتې وو او کوتوزف،دښمن ته دیولیک په ترڅ هغه دهغوی انسان دوستۍ ته سپارلي وو او بیا هم

(c) ketabton.com: The Digital Library

سره لـه هغـه چې د کرمس دښار لـوی روغتونونـه او زیـاتره کورونـه پـه پـوځي روغتونونوبـدل شـوي وو ،آن د ناروغـانو او ټپیـانو لپـاره نـور دبستر کولو ځای پاتې نه و ،خو بیا هم پـه کـرمس کـې پـاتې کېـدل او پـه مارشال مورتیـه بـری دروسي پوځیـانو روحیـات خـورا لـوړاو دوی یـې خورا زړور کړل.په ټول پوځ په تبره بیـا پـه سـتره قومانـدانۍ کـې داسې هیله ښکونکې ،خونا سمې اوازې او ډډوری خپرې وې،چې له روس نـه تـازه پوځونـه رارسـېدونکي دي،اتریشـیانو هم،خـدای پـوهېږي فرانسـویانو تـه چېـرې ماتـه ورکـړې او دبناپـارت پوځونـه پـه ګډښۍ او تلوار سره شاته درومي.

سردار اندرې،په دې جګړه کې د وژل شوي اتـریش جنـرال شـمیت،تر څنګه جنګېـده.آس یې ټپي او خپل لاس یې هم دګولۍ پـه لګېـدو لـږ خـوږ شـوی و.دپـوځ سـتر قومانـدان،دیوې ځـانګړې مینـې او پېرزوینـې لـه مخې، هغـه دې تـه ګمـارلی و ،چې د دغـه بـري زیـری،د اتـریش دربارتـه ،چې د دښمن له خوا پلازمېنې ویانا تـه ورسـوي (پلازمېنـه دګـواښ لـه املـه اوس بـرن تـه لېـږدول شـوې).سـردار انـدرې دجګړې پـه همـاغې شـپې،بې لـه هغـه چې خپلې سـتړیا او سـتومانتیاته وګـورې، پـه خـورا شور اوشوق (سردار اندرې،د ټول ځاني وړوالي سره سره تر خورا غټـو او قـوي کسـانو کولای شـول، سـتړیا او سـتومانې وزغمـي)کـرمس تـه سپور راغلی او د دختورف،پیـام او سپارښـتنه یې کوتوزف تـه راوړې وه او په همـاغه شـپه کوتوزف،هغـه تـه سپارښـتنه وکـړه چې،د دغـه بـري زیری،برن،ته،ورسـوي.بـرن تـه دده دغـه اسـتونه نـه یـوازې هغـه تـه دځانګړې استازي دریځ بابنه بلکې ،هغه ته دنښان او لوړې ترفیـع ننبـه هم وه.

شـپه تکـه تـوره او آسـمان لـه سـتورو ډک و.پرون،دجګړې پـه ورځ

(c) ketabton.com: The Digital Library

واوره وربـدلې وه او لارو دسـپينو واورو پـه مـنځ کـې تـورې کرښـې ويستې.

سردار اندرې، کلـه دجګړې اغېزې او يادونـه رايـادول ،کلـه بـه يـې مخکې له مخکې هغه اغېزې چې دبرى دزيرې له خوښۍ نه د درباريـانو په زړه کې پيدا کېدې، په خيال کـې راوسـتې او يـايې هـم دپـوځ لـه سـتر قوماندان او خپلو ملګرو سره خپلـه خداى پـه امـاني وريادولـه.هغـه پـه ګاډۍ کې ناست او وړاندې روان و.هغـه دهغـه چا احسـاس لاره، چې تر خورا انتظاره وروسته يې دخپلې هيلې نيکمرغـي ترلاسـه کړې وه.هر وار به يې سترګې پټولې، په غوږو کې به يې دتوپکو ،توپونـو او وسـلو اوازونو او غړمبهاري شروشور جوړاوه او دغـه شروشـور بـه ،دګـاډيو داربو لهآوازونو سره دبرې خوږوالي سره ګډېده.کلـه بـه يې پـه خيـال کـې راتله چې روسي پوځيـان تښـتي او خپلـه وژل شـوي دي،خـو سمدلاسـه راوښـبده او په نيکمرغۍ سره پوهېده چې دا هېڅ نه دي پيښ شوي او برعکس دا فرانسـويان دي چې تښـتېدلي.هغـه بيـا لـه سـره دبـرې ټـول خوندونه اورنګونه او په جګړه کې خپله مېړانه وريادول او وروسته بيـا په ارامه په کلک خوب وېدېده...تـر تيـارې او لـه سـتورو ډکې شـپې نـه وروسـته بيـا رونې او لـه خوښـيو ډکې سـپيدې ولګېـدې.واوره تـر لمـر لاندې ويلېده،آسونه په چټکۍ زغلېدل او دلارې ښي او چپ تـه ګډوډ ځنګلونه ،کروندې او نوي ودانېدونکي کلي تېرېدل.

دلارې په يوه تم ځاى کې هغه د روسي ټپيانو يوې ډلې ته وورسېد. هغه افسر چې ددغې ډلې مشـري کولـه پـه لـومړۍ کراچۍ کـې يـې ډډه لګـولې وه اوپـه چغـو چغـو يـې پـه خـورا پوچـو ښـکنځلو يـو سـرتېرى ښـکانځه.پـه هـره اوږده المـانۍ کراچـۍ کـې شـپږ او تـر هغـه زيـات ،ټپي،يوډول رنګ الوتي، د چا لاس،دچاپښه او دچا بل ځاى تړلي او

(c) ketabton.com: The Digital Library

په خټو ککړ سرتېري پراته وو. څو تنو خبرې کولې(هغه دهغو روسي خبرې اوربدې)چا ډوډۍ خوړه،او هغه چې تر ټولو سخت ټپي وو،چې وو،هغوی په خورا ځیرتیا او دساده ناروغو ماشومانو په څېریې ،ددوی له څنګه تېرېدونکو ګاډیو ته کتل.

سردار اندرې ګاډیوان ته ددربدو وویل اوله یوسرتېري نه یې وپوښتل چې په کومه جګړه کې ټپي شوی دی؟

سرتېري،ځواب ورکړ:

-پرون نه،هغه بله ورځ د دانیوب د رود په غاړه.

سردار اندرې دخپل جیب کڅوړه راوویسته،له هغې نه دسرو زرو درې خښتې راواخیستې او سرتېري ته یې تربښلو وروسته،دهغو هغه افسر ته چې رانږدې کېده، وویل:

-داد ټولو لپاره.او زیاته یې کړه:

-خدای مو روغ کړه وړکیو،خورا ،ډېر کارونو لا تر مخې دي.

افسر چې غوښتل له سردار سره دزړه خواله وکړي،له هغه نه وپوښتل:

-ښاغلیه یاوره !څه خبرونه دي؟

سردار اندرې ځواب ورکړ:

-خورا ښه خبرونه او پر خپل ګاډیوان غږ وکړ:

-چو کړه.

او ګاډۍ په چټکۍ وخوځېده.

سردار اندرې چې کله د برن،ښار ته ورسېد،هوا چور تیاره شوې وه. هغه ځان دلوړلو له رنا نه ډکو کړکیۍ لرونکو ودانیو،د بې شمېره ځلېدونکو څراغودرلودنکو واټونو،پر تېرېدو فرشوکوخوکې د ښکلیو ګاډیو دآسونو د سمونودغږ او دلویو ښارونودخوښۍ او شروشور د

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځانګړې دنیا ګې په منځ کې ،چې له جګړې نه هر راستون شوي پوځي ته بې ساري ،زړه رابنکونتیا لري، راګیر ولید.

سـردار انـدرې،د خـورا تلـوار نـه ډک شـپنې سـفراو پرلـه پسـې شوګیریو سره سره مانې ته په نېږدې کېدو سره ځان تر پـرون شـپې تـازه او تاند احساساوه. یوازې دهغه سترګې په بې ساري،ملاله بڼه ځلېدلې اودهغـه خیالونـه او اندیښـنې پـه ډېـرې چټکـۍ او څرګنـده توګـه بدلیدل.دجګړې ټولې وړې اوغټې پېښې،اوس نه دکوم خیال بلکې دیو رون،رښتیني واقعیت په بڼه ،له ټولو څرګندونو سره چې ټولواک ته یې ویل او سپړل غوښتل،دهغه په ذهن کې راخوټېدل.هغه لـه ځـان نـه هغه پوښتنې کولې او سمدلاسه یې ځوابونه ورته جوړول چې تصور یـې کاوه ټولواک به یې له ده نه پوښتي.هغه داسې انګېرله چې مـانې تـه پـه رسېدو سره به هغه سمدلاسه ټولواک ته ورولي.خو د مـانې لـویې زینې ته په رسېدو دهغه مخې تـه یـوه څـارونکي راوځغاسـتل او تـر پېژنـدنې وروسته یې هغه دمانې دبلې دروازې له لارې دننه مانې ته بدرګه کړ.

هغه ته یې وویل:

-جلالتماب !له ښې لاسـه نـه مهربـاني وکړئ.ځانګړې څـارونکی بـه تاسو ددفاع وزیر ته بدرګه کړي.

هغه یاور چې داندرې وبدرګې لپـاره راغلـي و ،هغـه هیلـه وکـړه،چې یوه شـېبه صـبر وکـړي او خپلـه ددفـاع وزیـر تـه ورننوت.ترپنځـو دقیقـو وروسته هغه راستون شو ،په خورا درناوي یې تر مخې روان او هغـه یې دوزیـر تـر کوټې بدرګه کړ.ددغـه یـاور ،کـړه وړه او خواخوږۍ تـر هغـې اندازې وو ،چې غوښتل یې لـه دغـه روس یـاور ځـان پـه یـوه واټـن کـې وساتي.ددفاع د وزیر کوټې ته د نېږدې کېدو په لړ کې،د سـردار انـدرې دخوښۍ احساس خورا کم شو.هغه داسې وانګېرله چې ده ته درناوي نـه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دی شوی او دغه دنه درناوي احساس، بې له هغه چې دده ورته پام شي دهغـه پـه زړه کـې ده تـه دسـپکاوي پـه احسـاس بـدل شـو. پـه ځـواب پیدا کولو کې دهغه چټک توان، په یوه شېبه کې هغه تـه دا انګېرنـه ورکړه چې ځان ته دا حق ورکړي چې ددفاع وزیر او دهغه یاورته، دی هم په سپکه وګوري، هغه په زړه کې ویل:

-ته دې بېاغلو ته ګوره چې لاتراوسه یې نه دجګړې بد ساعت لیدلی او نه یې دباروت دود څکلی دی، تصور کوي چې دجګړې ساعت خورا آسانه چاره ده. سترګې یې هغو تـه دسپکاوي نه پـه کتو کتو تنګې او تنګې شوې. پـه خورا غـوره ، کرارو ، شمېرلو او ټینګو ګامونو د زوی کوټې ته ورننوت، وزیر یې، سر ښکته دخپل میز ترشا ولید ، څوشېبې تېرې شوې، خوبیاهم وزیر سر راپورته نه کړ، ده ته یې ونه کتل، نو دده په زړه کې راخوټېدونکې کرکې لا قوت واخیست. د دفـاع وزیرچې دوو خواته یې دوه تت شمعونه لګېدلي وو ، پک سر او سپینې شقیقې یې مخ ښکته څه پاڼې لوستې او په پنسل یې پر هغو پاڼو څه لیکل. وزیر خپلې مطالعې او څېړنې تـه همداسې دوام ورکړ او آن هغـه وخت چې دروازه خلاصه او دګامونو غږ واوربدل شو ، بیا یې هم سر پورته نه کړ.

ددفاع وزیر، بې له هغه چې ځانګړي استازي تـه وګوري، کاغذونـه یې خپل یاور ته وسپارل او وې ویل:

-دا دروا خلئ او وې لېږئ.

سردار اندري له ځانسره وویل:

-یا داچې پـه هغـو ټولـو خبرو کې چې دوزیر پـه سر کې ګرځي، د کوتوزف دپوځ عملیات تر ټولـو لـږ دهغـه لپـاره داهمیت وړ دي او یـا داچې دغه پاڼې روسي استازي ته وسپارل شي، خو زما لپـاره هم اوس بې تفاوته ده. ددفاع وزیر لـه میـزه ټولې پـاڼې راټولې، د سره سمولو او

(c) ketabton.com: The Digital Library

برابرولو لپاره پر میز یې وټکولې او سر یې راپورته کړ. په بشره کې یې ځیرتیا او هوښیارتیا څرګند وو، خو همدا چې سترګې یې اندړې ته ورواړولې، دهغه له بشړې داتول کډه شول او دځیرکتیا ځای یوې لاسي، ساده او احمقي موسکاونیو، داسې چې ګواکې له دغه ژربدلون سره دی رږدی او په هرڅه خبر دی، نوځکه یې دهغه دپټولو لپاره کومه هڅه هم نه کوله. دده دا موسکا دهغه چا موسکا ته ورته وه، چې د دود او کار له مخې هره ورځ بې شمېره کسان مني، ناڅاپه یې غږ وکړ:

-تاسو فلید مارشال کوتوزوف نه راغلي یاست؟ هیله لرم چې زیری به مو راته راوړی وي! مورتیه سره لاس او ګریوان شوئ؟ له هغه نه مو وګټله؟ هو کې! نور یې نو وخت هم رارسېدلی و!

هغه ده ته رالېږل شوي پیام واخیست او په لوستلو یې پیل وکړ.

ناڅاپه یې په المانې ژبې وویل:

-وای! لویه خدایه! لویه خدایه! شمیت! دا څه بدمرغي ده! داڅه لویه بدمرغي ده!

دپیام تر لوستلو وروسته یې، هغه پر میز کېښود، سردار اندړې ته یې وکتل، داسې برېښېده چې خیال یې، په خیالونو بوخت دی.

-څه لویه بدمرغي! وایي چې ماته هرومرو وه، خو مورتیه، مو اسیر نه کړ!

تر لږ ځنډ نه وروسته یې وویل:

-که څه هم دغه بری په خورا لویه بېه، یعني د شمیت په وژلو لاس ته راغلی، خو ستاسو له خوښۍ ښونکي زیري نه مننه. تصور کوم چې ټولواک به ددې هیله ولري چې تاسو وګوري، خو نه نن، له تاسو نه مننه کوم. نن استراحت وکړئ، سباته به په سلامۍ کې ترګډون او دقطعې ترکتني وروسته سره وګورو، خو سره له هغه هم، زه به بیا خپله خبر

(c) ketabton.com: The Digital Library

درکړم.

دخبرو په وخت کې ددفاع د وزیر پر شونډو ساده ورکه موسکا بیا راخوره شوه او په خورا درناوي یې بیا وویل:

- ستاسو د لیدو په هیله، بیاهم له تاسو نه مننه، تصور کوم چې ستر ټولواک به تاسو هرومرو وګوري.

په هغه شببه کې چې سردار اندریې له مانې نه وت، داسې یې وانګېرله چې دبري له خوږو او ترخو نه دده په زړه کې څه پاتې نه دي. ده تصور وکړ چې دغه احساسات یې د وزیر بې غمه زړه او دهغه خورا با ادبه یاور ته سپارلي دي. دهغه په اندیښنو کې یو ژور بدلون او توفان راغی او جګړه هغه ته په یوې تتې، لرې او ورکې خاطرې بدله شوه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۰

سردار اندړې، د برن په ښار کې، د بېلبېن، نومې روسی دیپلومات په کور کې مېشت شو.

بېلبېن، دهغه هرکلي ته بهر را ووت او وې ویل:

-آه !ګرانه سرداره !ستاسو د مېلمستیا تر هیلې نه بل غوره څه نه شته.

هغه، خپل هغه چوپړ ته چې بالکونسکې ته یې هرکلی ویلی و ،وویل:

-فرانتس د سردار کالي زما دخوب په کوټې کې ځای پر ځای کړې، بیا یې مخ سردار ته وروړاوه او هغه ته یې وویل:

-ښه !تاسو دبری غوره او ویاړمنه ریبار یاست !او زه لکه چې ګورئ په برېستن کې ناروغ پروت یم.

سردار اندړې، ترځانمینځلو او دکالیو بدلولو نه وروسته، د دیپلومات یوې غوره او پرتمینې کوټې ته چې دغرمنۍ میزپه کې ورته جوړ شوی و ، راووت. بېلبېن، په خورا ارامۍ بخاری ته نېږدې ډده لګولې وه.

سردار اندړې، نه یوازې ددې سفر په اوږدو کې بلکې دجګړې په ټوله موده کې د ژوند دلومړیو خوږو اړتیاوو نه بې برخې و ،نوځکه اوس چې دپرتمین ژوند ښه اړخونه او شرایط چې له ماشومتوبه ورسره روږدی و ،بیا ورته برابربدل، دآرامۍ او کراریې خوږ احساس ورته پیدا

(c) ketabton.com: The Digital Library

کښده.دهغـه اوس دا هـم خوښـبده چې(نـه پـه روسـي ژبـه ،ځکـه دوی پـه فرانسوي غږبدل)لږ تر لږه د وطن له مینې نـه پـه ډکـه ژبـه وغږیږي او لـه اتریشـیانو نـه د روسـانو دکرکې(چې تـر هـر وختـه زیاتـه شـوې وه)پـه ځرګندونه کې ځان شریک وګڼي.

ببلیبین،پنځه دیرش کلن ،یـووزري سړی و ،چې دټولنیز دریځ لـه مخې له سردار اندرې سره سیال او هم کچه و.هغو لا پـه پترزبـورګ سـره پېژانـده، خـو سـردار ویانـا تـه دکوتوزف،دسـفر پـه لړ کـې هغـه سـره اړیوالي پیل کړې وه.

هغـه شـان چې ځـوان سـردار انـدرې تـه پـه پـوځي چـارو کـې ښـه راتلونکې په لاره وه،دغه شان ببلیبین،ته د بهرنیو چارو پـه وزارت او دیپلوماتۍ کـه تر هغه نه ښه ویاړونه په مخ کې پراته وو.ببلیبین،کـه څـه هم لاځوان،مګر په چارو کې خورا باتجربه او ځیرک ځکه ګڼل کېده چې له شپاړس کلنۍ نه یې د دیپلوماتې کار پیـل کړی و.هغـه پـه پـاریس او کوپنهاګن کې دندې ترسره کړې وې او اوس یې دادي پـه ویانـا کـې خورا ګرانه او مهمه دنده په غاړه وه.د اتریش لومړی وزیر او هلته زمـوږ لوی سفیر هغـه پېژانـده او درنـاوي یـې ورتـه کـاوه.هغـه دهغـو ښشـمېره دیپلوماتانو له ډلې نه ،نه وو ،چې یوازې دځینو ناوړو دودونو ،له ځینو چـارو نـه پـه ډډه کولـو او دفرانسـوي ژبـې پـه ویلـو ښـه دیپلمـات واوسي،بلکې دهغو ګوته په شمار دیپلوماتانو لـه ډلې نـه وچې دښـو کارونو دسرته رسولو دتوان په درلودلو او له هغو سره دبې پایې مینې له لارې پېژندل کېږي او نوم ګټي.که څه هم له ځایـه تنبـل و ،خـو کلـه کلـه به تر سپیدو پورې دکارد میز تر شا پاتې کېده.

کارونه به چې هرڅومره او هر رنګ و ،دهغـه دکـار خـورا ښـه کیفیـت به نه بدلیده.هغه دکار بڼې تـه اصـلا پـام نـه کـاوه،بلکې تـل یـې پاملرنـه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دکار کیفیت ته و...په لیکنه او دګزارشونو په جوړلو کې یې لوی استاد و ،دغه راز په لویو غونډو کې به یې خپلو ویناوو ، ټوکو او غږېدا ته خورا پاملرنه ساتله او په هغو کې یې ښه مهارت لاره...دده دخبر ځانګړتیا دومره نومولې شوې وه،چې په ویانا کې دهغې لنډې او بې ساړې خبرې په ډېرو ځایو کې دمتلونو او غوره ویناو په بڼه کارېدې.

دهغه ډنګره،ژبړه او ضعیفه څېره، ژورو ګونځو پوښلې وه...ددغو ګونځو خوځېدا دده په څېره کې دهر بدلون نښې ټاکلې.کله به یې پر تندي سورورې ګونځې خورې شوې او وروځې به یې پورته لاړې او کله به یې وروځې رابنکته شوې او په غومبورو کې به یې لویې لویې ګونځې پیدا شوې،خو دهغه شنې،رنې وړې سترګې به تل مخامخ او خوشاله غږېدلې.

هغه وویل:

-ښه نو !اوس دې نو د مېړانې او زړورتیا کیسې کوه.

بالکونسکي،په خورا کمدانې او پرته له هغه چې په پوځي عملیاتو کې دخپلې ونډې او اغېز په اړه یادونه وکړې د جګړې د اخ وډب دبهېر او له ده نه ددفاع دوزیر دهرکلي کیسې وکړې او خپلې خبرې یې په دې ټکو پای ته ورسولې:

-لنډه به یې درته وایم چې دوی له ما او د بري له هغه زیري نه چې ما راوړی و ،داسې هرکلی وکړ لکه دکاروان دسپي اویو نابللي مېلمه په شان.

ببلیبین،وموسېدا وپه دې موسکایې دبشړې ګونځې سره آوازې کړې. هغه لاسونه سره لړې ونیول،دتندي ګونځې یې پر چپې سترګې راتولې، خپلو نوکونو ته ځیر شو او وې ویل:

-ګرانه سرداره !له هغه درناوي سره سره چې موږ یې ((د روس

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګټندوی او ارتدکس))پوځ ته لرو ، ستاسو بری هومره ځلېدونکی نه و.

هغه همداسې په فرانسوي ژبه خپلو خبرو ته دوام ورکړ او یوازې هغه ټکی یې په روسي ویلي چې چاته به یې سپکاوي په کې کاوه.هغه زیاته کړه:

- تاسو پوښتنه کوئ،ولې؟تاسو په خپل ټول پوځ، پر هغه بدمرغه مورتیه،چې یوازې یوه فرقه یې لرله،ور ودانګل،خو هغه بیا هم ستاسو له منګلو وتښتېدا وځان یې وژغوره،دا نوځه بری شو؟دلته څه دویاړ وړ دی؟

سردار اندرې ځواب ورکړ:

-کـه لږ پـه زغـرده اوځانسـتاینې نـه پرتـه وغږېږو ،مـوږ کـولای شـو ووایو چې،دغه بری د ئولم ترماتې وروسته لږ ښه و.

-نو چې داسې ده،تاسې لږ ترلږه یو فرانسوي مارشال هم اسیر نه شو کړای؟

-داخوځکه چې دنیایي چارې لکه دپریټ په شان چې انسان یې اټکل کوي،نه ترسره کېږي.لکه هغه شان چې ما درته ویلي و ،موږ اټکل کړی وو ، چې د دښمن دپوځ شا ته دسهار په اووبجو ورسېږو ،حال داچې موږ هلته دمابنام په پنځو بجو ورسېدو.

ببلیبین وموسېداو وې ویل:

-نو ولې دسهار په اوو بجو ورونه رسېدئ؟که دسهار اوو بجو ته د رسېدو اټکل شوی و ،باید چې په اووبجو ورسېدلای وای.

سردار په هماغه ښه ځواب ورکړ:

-چې داسې ده،نو تاسو ولې د دیپلوماسۍ له لارې بنا پارت سره جوړه نه کړه چې دژیو ،ښار پرېږدئ؟...

(c) ketabton.com: The Digital Library

ببليبين، د خبرو منځ ته ور ودانګل او وې ويل:

-پوهېږم !غواړئ ووايي چې دبخارى تر څنګه پر پسته څوکى ناست دمارشال اسيرول، خورا آسانه کار دى.تاسو رښتيا وايئ، خو په هرحال بياهم غواړم راته ووايئ، چې ولې مو کوم يو مارشال اسير نه کړ؟تاسو له دې ته مه حيرانېږئ، چې نه يوازې ددفاع وزير، بلکې ستر ټولواک واعلحضرت، فرانتس، به له دې برى نه خوشاله او نه نيکمرغه شي.هوکې که خبره په ماکې وي، آن زه دروسيې دسفارت يو خوار او بدمرغه سکرترهم دکومې خوښى احساس نه کوم.

مخامخ يې دسردار اندرې ستر ګوتـه وکتـل اوپـه يـوې ناڅاپـه خوځېدا يې دخپل تندي ګونځې آوارې کړې.

بالکونسکي وويل:

-اوس زما وار دى چې تاسو وپوښتم،((ولې))زمـا ګرانـه زه بـه تـا وپوښتم.غواړم دزړه له کومې ووايم،ښايي دا له هغو نازکو ديپلوماتي کړو نه يو کړه وي، چې زما سر نه پرې خلاصېږي او زه نه پرې پوهېږم. ګـوره ! مـاک، يوبشـپړپوځ ورک کړ، دايرځګيرځـوګ فيردينانـد اود ايرځګيرځوګ کارل، خو هېڅ پتـه نه شـته چې هغـه مړه دي کـه ژوندي دي، چېرې او څه کوي؟ يو په بل پسې نه ښوـنکې تبروتنې کوي او پـه پاى کې کوتوزوف پاتې کېږي او ټولـه جګړه. يـوازې کوتـوزف دى چې رښتينى برى ترلاسه کوي اودفرانسـويانو دنـه مـاتې کـوډې مـاتوي او ددفاع وزير خو آن نه غواړي چې ددغې جګړې پـه اړه کومـه پوښتنه هم وکړي.

- هوکې زمـا ګرانـه ! پـه رښتيا لـه همـدې املـه !هورا ! د پادشاه پـه ويار، دروس په ويار او دايمان په ويار.داټول سپېځلي دي.داټول خورا ستر ارمانونه دي، خو دا مورږ(اتريش)پورې څه اړه لري؟ستاسو برى

(c) ketabton.com: The Digital Library

اتـريش لپـاره څـه معنـي لري؟ښـه بـه دا وي چـې دلتـه د ايرځګيرځـوګ فيردينانـد اود ايرځګيرځـوګ کـارل، دبري خبرونـه راوړي.هغـه متـل دی چې وايي ستاسو بری موږ د رخې پـه اور کې سوځي، پر بناپارت.لږ ترلږه دهغـه پـر يـوې ډلـې دبري خبـر راړئ، دغـه شـان خبـر بـه بـل خونـد ولري.دغه خبر بـه ددوی لپـاره دښې خوښـی. او نيکمرغـی. زيـری وي او دوی بـه دهغـه پـه ويـاړ دتوپونـو ډزې وکړي، خـو داسـې بريښـي چـې ستاسـو دغـه بـری اوويـاړ زمـوږ د لاسـي زورونـې لپـاره دی. دايرځګيرځـوګ کارل، لـه لاسـه هـيڅ نـه کېـږي او دايرځګيرځـوګ فيردينانـدهر کړه رسوايي تـه رسي. تاسو پـه کراری، دويانا لـه شاره، شاتـه ځي ،هغه دښمن ته پرېږدئ، له هغه سره مخه ښه کوي او نارې وهئ چې تاسو پوه شي پلازمېنـه مـو او وايـي چې خدای لـه مـوږ سره دی، ،زمـوږ يـو جنـرال و چې ټولـو تـه ګران دی، جنـرال شـميت، هغه د تـوپ دګولـيـوتر بـاران لانـدې يـوازې پرېږدئ او اوس راغلي ياست مـوږ تـه دخپـل بري مبارکي وايئ.وبښئ !نو دا راسره ومنئ چې ستاسو دغـه راوړی خبر، تر بل هر څه نه زورونکی او شرموونکی دی.داسې انګېرل کېـږي چې دا يـو لاسـي کـار وي. د دې نـه برسـيره کـه تصـور وکړو چـې ربښتيا بری تر لاسه شوی، تصور وکړئ چې ايرځګيرځـوګ کـارل بری ګټلی، خو ايا دې خبر به دجګړې پـه ټولـيز بهېرکې کـوم دپـام وړ بدلون راوستی وای؟پوهېږئ، فرانسويانو ويانا لاندې کړې او نور کارونه خو هسې خورا کړکيچن شوي دي.

- څنګه يې لاندې کړې؟ويانا يې لاندې کړې؟

-نه يوازې دا چې ويانا يې لاندې کړې، بلکې بناپارت د شون برن، په مـانۍ کې ځـای پـر ځـای شـوی دی او زمـوږ ګران ګـراف (وربنـا)يـې د سپارښتنو داخيستو لپاره حضور ته وررااون دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بالکونسکي دلاړې تر ستومانتیا ،د دفـاع دوزیـر ترسـاړه هرکلي او دغرمنۍ ترخوړلو وروسته،داسې انګېرله،چې دهغو خبرو په معنـي نـه پوهېږي چې اوس یې اوري.

ببلیبین،خپلو خبرو ته دوام ورکړ:

-نـن سـهار ګـراف لیشـتن فلـس، دلتـه و او هغـه تـه یـې هغـه لیـک وروښود چې پـه ویانـا کې دفرانسـوي پوځونو د پریټ خورا ښـه او هر اړخیزه ښودنه کوله.د شهزاده مورا او دنورو او نور...تاسو ګورئ !چې ستاسو بـرۍ دلتـه هـومره دچا دخوښـۍ وړ نـه ده او نـه شـي کـولای چـې تاسو ته د یوه ژغورنکي سردار په توګه هرکلي ووایي.

سردار اندرې،دا پـه زړه کې ومنلـه چې پـه رښـتیاهم دده لـه خوا نـه دکرس د جګړې خبر،د اتریش دپلازمېنې دلاندې کولو دخبر په پرتلـه د ویاړ وړ نه دی،نو وې ویل:

-کـه رښتیا درتـه ووایـم،ماتـه دسـاړه هرکلي خبـره هـومره دپـام وړ نـه ده،رښتیا بې اهمیتـه ده.په دې باید پوه شو چې د کرمس په څنډو کې د بري زیری،داتریش دپلازمېنې د لاندې کولـو د خبر پـه کچـه رښـتیاهم خورا وړه خبره ده..ویانا څنګـه لاندې شوې؟نوهغه دپلـه عملیات؟دپلـه پر سر ښکته پورتـه کولـو څـه ګټـه لرلـه؟نو هغـه شـهزاده آورسـپرګ څـه کول؟مورې تصور کاوه چې شهزاده آورسپرګ به له ویانا نه په کلکه دفاع کوي.

ببلیبین،وویل:

-سردار آورسپرګ،په دې خواکې ولاړ دی،یعني زمورې خواتـه او لـه مورې دفاع کوي او تصور کوم چې خورا بده ،خو په هرحال دفاع کوي.او ویانا آپلوه پرته ده.پل لا فرانسویان نـه ده نیـولی او هیلـه لـرم چې وي نـه نیسي،ځکه په پله کې خو ماینونه خښ شوي دي او ټاکـل شوې وه چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه والوزول شي. که داسې نه وای، مور به اوس دلته نه وای، اوس به د (بوګیمسکي) دغرونو په شیلو کې پت وای، تاسو او ستاسو پوځ به دتوپونو د دوه اړخیز اور ترګوزارونو لاندې ترلس پنځلسو دقیقو نه زیات دوام نه وای کړی.

سردار اندړې وویل:

-خو په هرحال دا ددې معنی نه لري چې، جګړه چا ګټلې یا بایللې وي.

-برعکس زه داسې فکر کوم چې جګړه پای ته رسېدلې ده او یو زیات شمېر پوچ مغزي هم دلته داسې فکر کوي، خودا زړه نه کوي اوله ډاره خوله خلاصولی نه شي. آخر به هغه خبره رښتیا شي چې ما لا دجګړې په لمړي سر کې درته یاده کړې وه ببلبین خپلې سترګې برندې، د تندي ګونځې یې بیا پاکې کړې او خپله یوه غوره خبره یې سردار ته تکراره کړه:

-ماتاته ویلي و، چې دا په دورنشتاین کې، ګړز او ګړوز او په ټولي توګه په ټوله جګړه کې دا دباروتو بوی نه دی، چې دجګړې تګلوری ټاکی، بلکې دجګړې تګلوری هغه څوک ټاکي چې باروت یې جوړ کړي دي. ترلږ ځنډه وروسته یې، خبرو ته دوام ورکړ:

-ټوله خبره په دې کې ده، چې ټولواک الکساندر او دپروس پاچا د برلین په خبرو کې څه پربکړې کوي. که پروس یووالي ومني او دټلوالي غړی شي، اتریش به هرومرو دې ته اړوزي چې هغه ومني او له جګړې پرته بله لاره نه شته، کنه له دې نه پرته... یوازداني لاره بیا هم دجګړو مرکو لاره ده...

سردار اندړې، پر تندي اوټټر صلیب وویست، اوناڅاپه یې خپل نازک لاس غوټه کړ او په چغو چغو یې مېز پرسوک وواهه او وې ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

-څه بې ساري نبوغ ! دا سړی څومره بختور دی !

د ببلیبین په تندې بیا ګونځې راخورې شوې او په پوښتنیز ژبه یې وویل:

-بوئوناپارت یادوی؟

هغه چې د((ئو))په ټکې ښه زور اچاوه بیا وویل:

-بوئو ناپارت؟

زه داسې فکرکوم:اوس چې هغه ،نور نو په شون برن کې ناست دی او اتریش لپاره قانون جوړوي،بیا داحترام له مخې د (ئو)له ټکې تېر شو.ما خپله خوپربکړه کړې چې همداسې وکړم او په ساده توګه هغه دبناپارت،په نامه یاد کړم.

سردار اندرې،وویل:

-نه !نه !راځئ له ټوکو تېرشو ،دا راته ووایئ چې جګړه په رښتیا پای ته رسېدلې ده؟

-زه داسې تصور کوم چې اتریش بې واکه پاتې دی او داهغه څه دي چې دغه خلک تر اوسه ورسره ږدي نه وو.دهغو دغه د بې واکۍ احساس له هغه ځایه سرچینه اخلي چې لومړی خو یې ټول ولایت وران او ویجاړ شوي،پوځ یې ماته خوړلې،پلازمېنه یې دښمن لاندې کړې او داسې ویل کېږي چې ارتدکسان سخت چور اوتالان کوي،دا ټول اوټول د اعلحضرت ټولواک ساردیني، دښکلو سترګو په ویاړ.هوکې له همدې املهـ هوکې خو خبره دې زمونږ ترمنځه وي،زما تصور دادي چې هغوی تکل لري مونږ وغولوی،ما داسې اوربدلي چې له فرانسې سره دروغې خبرې پیل شوي او په پټه د روغې کوم تړون لاسلیک شوي دي.

سردار اندرې ووېل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

-دا خبره هېڅ شونې نه ده، ددغه رازیوې چارې سرته رسول خورا لوی حماقت غواړي.

ببلیبین، وویل:

-که ژوند و، وبه ګورو! بیا یې دتندي ګونځي راټولې کړې او دې کار ددې معنی لرله چې خبرې نورې نو پای ته رسېدلي دي.

کله چې اندرې، هغې کوټې ته چې دده د ویدو کېدو لپاره جوړه شوې وه، لاړ، دخوب پاک او ښکلې جامې یې واغوستې، له بېکو نه په جوړ شوې توشکې او سرو پرديې ډډه او سر ولګول، داسې یې وانګېرله چې له هغې جګړې نه چې ده یې دبري خبر راوړې و، خورا لرې شوی دی. دپروس ټلواله، داتریش خیانت، دبناپارت نوي بری، دهغه پرتمین پریټ او دټولواک فرانتس حضورته، دده دسبا ورځې ورتګ، ټول هغه څه و چې خیالونو یې دی په ځان کې ډوب کړی و.

سترګې یې سره وترلې خوپه یوه شېبه کې دتوپونو غړمبهاري، دتوپکو ډزوو او دګاډیو دتګ راتګ شورماشورا و انګازو دهغه غوږونه کاڼه کړل. بیا یې په تصور کې لیدل چې څنګه سرتېري، دپرې په څېر، په یوستوي لیک له غره نه راکوزېږي او فرانسویان پرهغو ډزې کوي. هغه داسې انګېرله چې زړه یې له ګېنې راپرديږي، له شمیت سره ګډ وړاندې درومي او په شا اوخوا کې یې د توپونو او ټوپکو ډزو باران وربږي. دې سره سره هغه دماشومتوب دمستۍ او شروشور هغه لیونی احساس چې کلونه کلونه پخوا ترینه کډه شوی و، بیا احساس کړ او په زړه کې یې دهغه مینه راغوړېده.

یووارله خیالو راووت، دماشومانو په څېر ځان ته وموسېد او وې ویل:

-هو کې داټولې پېښې همداسې، پېښې شوي دي او په خوارۍ خوب وېده شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۱

بله ورځ هغه ناوخته له خوبه راپاڅېد. له تېرو یادونو نه تر هرڅه لومړي هغه ته دا ورياد شول، چې بايد دټولواک فرانتس حضور ته ورشي، بياهغه ته ددفاع وزير او دهغه له اندازې نه زيات با ادب اتريشي ياور ورپه يادشول. ببليبين او دهغه د تېرې شپې خبرې يې پر زړه وروا وښتې. او دربار ته، ورتګ ته يې ځان چمتو او خپلې ځانګړې جامې يې واغوستې. ډېره موده کېده چې پوره، ښکلې، پاکې جامې يې نه وې اغوستې او ټټر يې په ننبانونو او مالونو نه و ګانلې. خوښ، خوشاله، زړه رابښکونکی، صليب په غاړه ډبليبين دکار کوټې ته ورننوت. دسفارت څلور تنه نور غړي هم دهغه په کوټه کې را ډېره وو. بالکونسکي، له سردار ايپوليت کوراګين، سره چې اوس دسفارت منشي و له پخوا پېژندګلوی درلوده. ببليبين، هغه نورو ته ور وپېژاند.

ډبليبين، مېلمانه، داعيانو زامن او بډای ځوانان وو، چې په ويانا او آن په دې وړوکې ښار کې يې ځانته، جلا جرګې مرکې او بنډارونه لرل. ببليبين، چې پخوا په خپله ددغې ډلې مشر پاتې شوی و، هغوی د(خپل) په نامه يادوه. ددغې ډلې غړي چې څه کم ټول ديپلوماتان وو، په خپلو خيالونو او دنيا کې ډوب وو، هغه خيالونه او دنيا چې جګړې او سياست پورې يې هېڅ اړه نه لرله. دهغوی ټوله مينه او

(c) ketabton.com: The Digital Library

لېوالتيا پرتمين بډای ژوند ، له ځينو ښځو سره دپټې مينې او اړيکو ساتل او يا د سفارت ورځداني چارې وې.

دغو ښاغلو ، په خورا مينې او خواخوږي، سردار اندرې هم دخپلې ډلې يو تن وګاڼه.(دغه ويار ډېرو لږو کسانو ته ور په برخه کېدای شو).دوی دنزاکت اوله سردار اندرې سره دخبرې د پيل په توګه له هغه نه،دجګړې او د روس دپوځ دبرې په اړه څه پوښتنې وکړې، بيا خبرې ټوکو او کرارکرار ديو بل غيبت ته ور واوښتې او بس.د ديپلوماتانو له ډلې نه يوه تن، چې دخپل يوه ملګري دناکاميو په اړه غږېده وويل:

- د اداري دفتر هغه ته ويلي چې د لندن په سفارت کې دده ټاکنه،دده دلوړتيا معنې لري او دی بايد دغه ټکي په پام کې وساتي.يارانو ! نه پوهېږم تاسو ددې خبرې داورېدو په وخت کې دهغه دځېرې تصور کولای شي او کنه؟

-خو زه بېې لا له دې نه بدتره درته ووايم،دا بدمرغه کوراګين،درته يادوم، چې دغه دښځو لېوال ،له همدې بدمرغۍ نه لا ډېرې ګټې اخلي.

سردار ايپولیت، چې پر يوې لاستي لرونکې څوکۍ ډډه لګولې او پښې يې ښکته ځړولې وې، په کړس کړس خندا وويل:

-ښه !ښه داسې ده،نو وايه !

يو بل غږ واورېدل شو:

-دا دښځو لېوال لکه مار.ښځو پسې تاوېږي.

بېلېبين،مخ سردار اندرې ته ور واړاوه اووې ويل:

-ښاغليه بالکونسکي !ته نه پوهېږئ چې دښځو په منځ کې د دغه ښاغلی بری، په بې رحميو او نادودو کې د فرانسويانو دپوځ(نېږدې و چې ووايم دروسي پوځ)دبرې په کچه څو برابر دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سردار ایپولیت وویل:

-ښـځه دنـارینوو ،ملګري ده.او دخپلـو عینکـو لـه شـا نـه یـې خپلـو لوړوشویو پښو ته وکتل.

ببلیبین،د ایپولیت،ترخنګ کښناست،پر تندي یې ګونځې راخورې کړې او خبرې یـې بیاسیاست تـه ور واړولې،سردار انـدرې او نـور ټول دهغه شاوخواته ورټول شول.

ایپولیت،ځان خپل ځای کې ځای پر ځای کړ ،ټولو ته یې په ځیرځیر وکتل او وې ویل:

-د برلین حکومت نـه شي کـولای داوسنۍ ټلوالي پـه اړه خپـل نظر څرګند کړي،ځکه بیا به...لکه هغه شان چې یې په خپل وروستي یادښت کـې...تاسـو پـوهېږئ...هـوکې تاسـو پـوهېږئ...تـر هغـه چې اعلحضـرت ټولواک خپله په دغې ټلوالې کې بدلون را نه وړي...هغـه د سـردارانـدرې لاس را ونیو او وې ویل:

-صبر وکړئ،زما خبرې لاپای ته نه دي رسېدلي.زما په اند چې تر نـه مداخلې به مداخه غوره او اغېزمنه وي...

لږ ځندنی غوندې شو او وروسته یې وویل:

-هغوی نـه شـي کـولای د نـوامبر داتـه ویشـتمې پـه یادښت سـترګې پټې کړي او هر څه ختم وګڼي...

دلتـه وچـې دسـردار انـدرې لاس یـې پرېښـود او پـه دې توګـه یـې څرګنده کړه چې خبرې یې نور نو پای ته رسېدلي دي.

ببلیبین،چې له خورا خوند او خیال نـه یـې څښې ،لکـه خـولې پـر سـر وخندلې، وویل:

-په رښتیا چې زمـوږ دزمـانې دیموسـفون یې،هغـه جوهر چې تـا پـه خپله ژبه کې نغښتې دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټولو له خندا نه ډډوډي نيولي وو ،خو اپيولت،بيا داسې خندل چې نږدې وو نفس يې وخړې.هغه چې له خندا وران وران کېده،خو بيا يې هم نه شو کولای دخپلې هغې خندا مخه ونيسی.داسې خندا چې دهغه د يوډوله ګونځې مخ ،ګونځې يې پاکې کړې وې.

ببليبين،وويل:

- ګورئ ښاغلو !بالکونسکې په دې کور اوپه ټولې توګه په برن کې زما مېلمه دی او زه هيله لرم چې دټول توان او امکان په اندازه دلته،هغه ته دژوند خوندونه او لذتونه وروخکم.که په ويانا کې وای دا کار به خورا آسانه وای،خو دلته په دې خواری موراوا ،کې به دا لږه ګرانه وي.تاسو دتياتر غم وخورئ،زه به داعيانو اوډايانو بنډارانو جوړ کړم او تاسو اپيوليته،د ښځو چارې راسمې کړئ،يوه تن وويل:

- هغه بايد له آملي سره اشنا شي،ښکلا ده،ښکلا ،هغه چې دا ويل،د ګوتو څوکې يې له خونده مچو کړې.

ببليبين،وويل:

-دې وينزښوونکي سپاهي ته بايد دانساني لارو چارو لارښوونه وشي.

بالکونسکې،خپل ساعت ته وکتل او وې ويل:

-درنو ښاغلو ،خدای پوهږي چې زه وکولای شم،ستاسو له دې مېلمه پالنې نه خوند واخلم،زه بايد نور،نو لاړ شم.

-چېرته؟

- دټولواک کتنې ته.

-آها !هو.

اوله شا وخوا نه ،څو نور غږونه واورېدل شول:

- ښه نو بالکونسکې،تر بيا ليدو پورې،تر بيا ليدو پورې، سرداره !

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغرمې ډوډۍ ته ځان راورسوئ، ستاسو هرکلی به په لیمو وکړو.

ببلیبین، د سردار اندړې ، دبدرګې په لړکې وویل:

- لـه ټولـواک سره دخبرو پـه لـړکې هڅـه وکـړئ، پـه لاره کې پرتـو کورونوته د خوړو او کـالو درسـېدو پـه نظم، ترتیب او سـتاینې خبرې وشي.

بالکونسکې په موسېدو موسېدو کې ځواب ورکړ:

-زړه مې غوښتل چې وې وایم، خو څومره او څنګـه چې زه پـه دې اړه پوهېږم، دا کار نه شم کولای.

ـ نېـه ده ! نېـه ده ! چـې دا سـې ده نوهڅـه کـوه چـې زیـاتې خبـرې وکړئ، که څه هم هغه د دغه راز لیدو کتنو خورا لېوالـه دی، خو خپلـه نـه دغږېدو مینه وال دی او نه غږېدای شیو خپله یې وګورئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۲

ټولواک فرانتس، د هرکلي په ترڅ کې سردار اندرې ته چې داتريشي افسرانو په منځ کې ولاړ و ، ځير او يوازې يې خپل اوږد سر هغه ته د درناوي په ننبه وښوراوه، خو تر مراسمو وروسته هماغه پرونی ياور په خورا ورين تندي، د ټولواک له خوا دده دمنلو هيله اندرې ته څرګنده کړه.

ټولواک، د اندرې دمنلو په وخت کې د کوټې په منځ کې ولاړ و. مخکې له هغه چې ټولواک خبرې پيل کړي، سردار اندرې، دې خبرې ډېر حيران کړ، چې ټولواک خورا نا ارامه او داسې يو حالت لري چې ګواکې نه پوهېږي چې څه ووايي، څه وکړي او رنګ يې هم سور شوی و.

ټولواک، ناڅاپه وپوښتل:

-غوارم وپوښتم، جګړه څه وخت پيل کېږي؟

سردار اندرې ځواب ورکړ او بيا دلومړي ځل لپاره نورې هماغه شان ساده ساده پوښتنې:

- دکوتوزوف روغتيا څنګه ده؟...

-څه موده کېږي چې له کرمس نه راخوځېدلي ياست؟ او همدې ته ورته نورې پوښتنې. د ټولواک له ژبې داسې څرګندېده چې غواړي يوازې او يوازې خپلو يو څو پوښتنو ته ځواب پيدا کړي. او دا له ورايه څرګنده وه، چې هغه ددې پوښتنو د ځوابونو اوږدو ته هم هومره

(c) ketabton.com: The Digital Library

لېواله نه دی.

-جګړه به کوم ساعت پیل کېږي؟

بالکونسکي، ځواب ورکړ:

-ستر ټولواک !نه شم کولای په پوره توګه ووایم چې، څه وخت او په کوم ساعت به جګړه پیل شي، خو دا کولای شم ووایم چې دورنشتاین کې چې، زه خپله هلته وم، له شپږوبجو وروسته جګړه پیل شوه.

بالکونسکي، د ځوابونو په ورکولوکې ځکه خورا لېواله برېښېده چې تصور یې کاوه ددې وخت یې پیدا کړي، چې دجګړې رښتیني انځورهغـه شـان چـې دی غـواړي او پـه خپـل خیـال کـې یـې ګرځي، اعلحضرت ټولواک ته وړاندې کړي.

خو ټولواک وموسېد، دهغه خبرې یې پرېکړې او وې ویل:

- څو میله؟
- د اعلحضرت هدف، واټن دی؟له کوم ځایه ترکوم ځایه؟
- له دورنشتاینه ترکرمسه پورې!
- درې نیم میله، اعلحضرتا!
- فرانسویانو دسیند کینه غاړه پرېښوده؟
- د استخبارتي خبرونو له مخې دهغوی وروستي پوځیان پرون شپه، په جالو کې له سیند نه اوښتي دي.
- په کرمس کې وانبه په پوره اندازه پیدا کېږي؟
- هو کې اعلحضرتا !د اړتیا په اندازه.
- خو ټولواک دهغه خبرې بیا پرې کړې:
- -جنرال شمیت په څو بجو ووژل شو؟
- تصور کوم په اوو بجو.
- په اوو بجو وافسوس، افسوس.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- ټولـواک د مننـې پـه نښـه سـر ټيـټ کـړ او سـردار انـدرې، نور نـو ،تړې راووت.د راوتلو سره سم ټول درباريـان تر ښـه چارچاپير او لـه هـرې خوانـه پرهغـه دمهربـانو سـترګو اوخـورې وينـاوو بـاران جـوړ شو.پرونی ياور په دې ګيله منده و ،چې ولې پرون په دربار کې پاتې نه شـو او نن يې پـه خپـل کورکې دپاتې کېدو سلا ورتـه کړې ده.د دفـاع وزيرهغـه تـه وروړانـدې شـو او دټولـواک لـه خـوا يـې هغـه تـه دمـاري تبرزې، په نامه ددرېيمې درجې نښان د ويارلو له املـه مبارکي وويلـه او د(ټولواکې) ملکې ځانګړي ياور ،هغـه تـه د ملکې حضـور تـه د ورتګ بلنـه ورکـړه. آرځګيرځـوګ، هـم هيلـه لرلـه چـې لـه هغـه سـره کتنـه ولري.سردار اندرې نه پوهېده چې لومړی چاته،ځواب ووايي.ځو شـېبه يې ځنډ وکړ، چې خپل خيال سره راټول او خبرې راسمې کړي.د روسيې سفير دهغه له غاړې نه لاس تاو کړل،دکړکۍ خواتـه يې بوت او خبرې يې ورسره پيل کړې.

د ببليبين د خبرې برخلاف،دهغه له خوا د راورل شوي خبري زيري، په خورا ښه توګه هرکلي وشو.په کليسا کې له هغه نه دمننې او درنـاوي غونـده جـوړه شـوه.کوتوزف،تـه ،پـه لـوی صـليب ګانـل شـوی دمـاري تريزه،نښـان ډالـۍ او د پـوځ نـورو افسـرانو تـه هـم مډالونـه او نښـانونه وروبښل شول.له هر پلوه بالکونسکې تـه بلنې ورکـول کېدې او ټولـه ورځ يـې د اتـريش دلويـانو او مخـورو پـه ليـدنې او کتنـې تېـره کړه.وروسته له هغه يې چې د مازديګرپه پنځو بجو ټولې ليدنې کتنې پای ته ورسېدې، په خپل ذهن کې يې هغه ليک جوړاوه چې غوښتل يې دجګړې او دسفر دبهېر په اړه خپل پلار ته وليکي.هغه دببليبين خواتـه ورستون شو.د هغه کور دروازې تـه نېږدې چې ببليبين، پـه کې مېشـت و ،لـه کـالواو وسـايلونه يـوه نيمـايي کراچـۍ ولاړه وه.د

(c) ketabton.com: The Digital Library

ببليبين، چوپړ، فرانتس په خورا سختۍ يو بکس را کشکود، هغه دده له رارسېدو سره سم له وره راووت، بالکونسکي له هغه نه وپوښتل:

-فرانتس، څه خبره ده؟

په داسې حال کې چې په سختۍ يې په کراچۍ کې کالي بارول، ځواب ورکړ:

-جلالتمابه! بيا وخوځېدو، بايد لرې لاړ شو، دا خبيث همداسې لکه سيوری راپسې دی. نه موپرېږدي.

سردار اندرې، وپوښتل:

-څنګه؟ څه دې وويل؟

ببليبين، د سردار اندرې هرکلي ته له کوره راووت. دهغه په تل ترتله ارامه څېره کې د نا آرامۍ او ګبنۍ نښې څرګندې وې.

هغه وويل:

-نه! نه! دا بايد ومنئ، چې دا ډېره په زړه پورې ده، فرانسوي پوځ بې له هر ډول خنډ نه په خورا آسانۍ له د تابور(د دانيوب پر سيند يو پل) له پله نه را پورې وتل.

د سردار اندرې سر په دې خبرو هېڅ نه خلاصېده.

-تاسو څه بلا وهلي ياست، له هغو خبرو نه چې ټول خلک دښار په هره کوڅه کې خبر دي، خو تاسو بې خبريا ست.

-زه له ارځګيرخوګين سره وم، هلته خو ما هېڅ وانه ورېدل.

سردار اندرې په تلوار وويل:

-او دا دې هم ونه ليدل چې ټول د بارونو په ټرلو لګيا وو.

-نه، ومې نه ليدل، خبره څه ده؟

-خبره څه ده؟ خبره داده چې فرانسويان له هغه پله نه چې آورسپرګ، دهغه ساتنه کوله، تېر شوي، دا بل پل هم الوزول شوی نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دی،مورا ، اوس د برون خواته روان دی او نن وسبا به دلته وي.

-څنګه به دلته وي؟ څنګه کېدای شي،هغه پل وا نه الوزل شي،چې ماباینونه په کې خښ شوي دي.

-دا پوښتنه چې زه یې کوم،دا هغه څه دي چې هېڅوک آن بناپارت هم نه پرې پوهېږي.

بالکونسکي اوږې پورته واچولې او وې ویل:

-که فرانسویان له پله نه راتېر شوي یې،دا معني لري چې پوځیان هم وژل شوي او له نورو سره یې اړیکی هم شلیدلي.

ببلیبین،ځواب ورکړ:

-خبره هم په همدې کې ده،اوس نو غوږ شه، هغه شان چې مې وویل،فرانسویان ویانا ته رسېدلي،په دې کې هېڅ خبره نشته.تر هغه یوه ورځ وروسته،یعنی پرون، ښاغلي مارشالان،هریو مورا ، لان او بلیار سواره دپله لورته خوځېدلي.(درې واړه دګاسکوینې اوسېدونکې دي)

-یوتن وویل:

-ښاغلو تاسو پوهېږئ چې د تابور پله ته ماینونه اېښودل شوي دي او په زرګونو نیرنګونو ساتل کېږي.دهغه پله پای کې یوه له ګوابنه ډکه تللې لاره او پنځلس زره مېشتو سرتېروته سپارښتنه شوي چې پل والوزوی او پرېښږدي چې مورږ له هغه نه ،واورو ،خو که مورږ وکولای شو دغه پل ولکه کړو ،جلالتماب ناپلیون به خوشاله شي.درځئ چې درې واړه لارې شواوپل لاندې کړو ،هغه دوه نور جنرالان هم دغه وړاندې خوښوي او وایي چې درځئ.هغوی خوځېږي،پل لاندې کوي او له هغه نه اوړي.اوس له خپلو ټولو پوځونو سره د دانیوب دې خواته رارسېدلي او زمورږ پلوتونه په څک کې دي.هوکې زمورږ او ستاسو په

(c) ketabton.com: The Digital Library

مخابراتي اړيکو.

سردار اندرې په خورا غمجنې او خواشينې ژبې وويل:

-دا دټوکو وخت نه دی.

دغـه خبر د سردار اندرې لپـاره هم دخوښۍ او هم دخواشـداني وړ و.همدا چې پوه شو ،دروس پوځ په داسې يوه ګوابښمن حالت کې دی چې دژغورنې هيله يې نه شته، په خيال کې ورتاو شوه چې قسمت دی دې ته ګمارلی دی، چې دی به د روس پوځ له دغـه بد مرغې کندې نه راژغوري،دده په زړه کې تبره شوه چې دا حالت دده لپاره د ،دوه تولن (تولن دفرانسي په سهيل کې يو پوځي بندر دی چې په ۱۷۹۳ کال کې هغه انګريزانو لاندې کړاو بيا هغوی دناپليون په مشرۍ چې هغه وخت يو نوم ورکی سپاهي وه، له هغه ښاره وشړل شول) بڼه لري، چې دی به له يـو نـوم ورکـي سـپاهي نـه راباسـي او د ويـاړ لـوري او لاري بـه ورتـه پرانيزی.د ببليبين، دخبرو داورېدو په لړ کې يې تصور وکړ چې څنګه به ستړي قوماندانۍ ته د رسېدو سره سم د جګړې په شورا کې داسې وينا کوي، چې کولای شي په يوازې ځان پوځ وژغوري او ددغـه چارې سپارښتنه او دهغه د سرته رسولو واک يې خپل کړی دی.

ببليبين، وويل:

-ټـوکې نـه کـوم، دا رښـتيا او خـورا دخواشـداني وړ خبـره ده.هغـه ښـاغلي، يوازې او بې ملګرو دپلـه سـر تـه راځي، سـپينې جنډې پورتـه کوي، له پله نه زمورږ پلو ته رانږدې کېږي اوډاډ ورکوي چې د روغې او اوربند تکل لري.دا خبره دامعني لري چې دغه فرانسوي مارشالان لـه شـهزاده آورسـپرګ سـره د مرکـې لپـاره راغلـي دي.دپـل افسـر پيـره دار، هغه ته دپله پـه سـر هرکلي وايي، مارشـالان پـه خپلو ګاسکونځي (دځای نوم دي)ټوټکو او ببولالو هغه تبرباسي ،ورتـه وايـي چې جګړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

پای ته رسېدلې او ټولواک لـه آورسپرګ سره دکتنې هیلـه لري، داسې نورې خبرې او کیسې. او په دې پلمه هغوی پیره دار افسر اورسپرګ تـه وراستوي.

ښـاغلي مارشـالان، له اتریشـي افسـرانو نـه غـږېږې تـاووي، هغوی نازوي، له هغـوی سره ټوکې ټکالي کـوي او آن دتوپونو پـه سر ورسره کینې. په دې وخت کې یـو فرانسـوي افسربې لـه هغـه چې دچا ورتـه پـام شي، کرار کرار، دپله خواته ورځي او د مایـنونو خریطۀ اوبـو تـه ارتېږي او پلـه تـه ورنیږدي کېږي. پـه پـای کې، زمـوږ، ګران پـه خپلـه قوماندان تـورنجنرال شـهزاده آورسـپرګ فـن مـاوترن، راځي: مهربـان دښـمن ! د اتریش د پوځ تر ټولو ستر سردار ! او د ترکیې دجګړې اتـل !جګړه پـای تـه رسـېدلې ده. دښـمني ختمـه ده او مـوږ کـولای شـو دیوبـل لاس کېښکاږو. ټولواک ناپلیون د شـهزاده آورسپرګ، دلیدو دمینې پـه اور کې سوځي، کـه پـه لنډه ووایم، دغـه ښاغلي، پـه چل او دوکه کې رښتیني ګاسـوکوځیان دي، هغـه تـه ډېـرې سـتاینې او چوغـولي کـوي، پـه غوږمالې او ټیټوالي تېرباسي، په ښکلې خواخوږۍ دځان لېوالـه کـوي ...فرانسـوي ډګرول پـر پلـه یرغـل کوي، دتوپونـو ننبـه لـه منځـه وړې اوفرانسوي پوځیان پر پله ولکه ټینګوي.

ببلیبین، چې دپښې د ستاینو انځور لږ آرامه کړی و، زیاته یې کړه:

-خو له ټولو نه دپام وړ خبره خو لا داده چې دهغه توپ ساتونکي چې د تـوپ ډزې یې دپلـه دالوزلـو لپـاره پـه ننبـه شـوې وې، کلـه چې وینې فرانسوي سرتېري پـه چټکۍ دپلـه پـر سر وړاندې درومي، غـواړي پـر هغو ډزې وکړي، خودغـه مارشالان دهغه لاس نیسي او دې کارتـه یې نـه پرېږدي، سـاتونکې چـې لـه ورایـه ترآورسـبرګ نـه ځیـرک ښکارېده، آورسپرګ تـه وویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

-دوکه کړي يې ياستئ، وګورئ، فرانسويانو ته وګورئ، چې وړاندې روان دي.

مورا، وينې چې که ساتونکي خبرو ته پرېږدي، هلې ځلې يې ټولې هدر ځي... مخ آورسترګ، ته وراړوي، او وايي:

-نـو هغـه اتريشـي انضـابط چـې آوازې يـې پـه ټولـه دنيـا کې خپرېږي، هغه چېرته دي؟

تاسو څنګه اجازه ورکوئ چې يو لاس لاندې څوک، له خپل مشر سره په دې ژبه وغږېږي؟ واورئ! په رښتيا چې دحيرت وړ خبره ده. دا خبره په آورسپرګ، خورا بده لګي او سپارښتنه کوي چې ساتونکي ونيسي...

سردار اندرې، چې د ټپي پوځيانو خيرن ککړ کالي، باروت او دهغه لوګي، دتوپونو غړمبهاري او دځان راتلونکې ويارونو دسترګو په وړاندې انځورول، وويل:

-کېدای شي دوکه او خيانت وي.

ببليبين، خپلو خبروته دوام ورکړ: خيانت نه دی! دا پېښه دربار لاپسې خواره وي. دا نه خيانت دی، نه بې غيرتي ده او نه حماقت! دا کټ مټ د ټولم د پېښې تکرار دی... داسې په چرت کې لاړ چې ګواګې يوه په زړه پورې ټکي پسې ګرځي، تر يوه لنډ ځنډ نه وروسته يې وويل:

-مورِ ته هم د ماک پېښه را پېښه شوې ده.

او د دې خبرې سره سم يې دا احساس کړه چې ګواکې ټوکه يې ويلې ده، داسې دخوند اورنګ ټوکه چې د ټولو بنډارونو خوند به وي. هغه ګونځې چې تر هغه وخته يې په تندي خورې وې، په چټکۍ ټولې شوې او دا دده د ډاډ نښه وه. په داسې حال کې چې پر شونډو يې موسکا ورکېده، په خپلو نوکونو يې سترګې لاپسې خښې کړې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناڅاپه يې اندړې ته چې پاڅېدلی و او غوښتل يې خپلې کوټې ته لاړ شي، مخ وروړاوه او وې ويل:چېرته ځئ؟

-نور نو ځم.

-چېرې؟

-سترې قوماندانۍ ته.

-تاسو خو غوښتل چې يوه دوه ورځې نور هم پاتې شئ؟

-نه !اوس چې څومره ژر لاړ شم، هومره به ښه وي.

وروسته له هغه يې چې د تګ لپاره داړتيا وړ څيزونو د راټولو سپارښتنه وکړه، خپلې کوټې ته لاړ.

ببليبين، هغې پسې کوټې ته ورننوت او وې ويل:

- پوهېږې ګرانه !زه دتا په خيال کې يم، تاسو ولې ځئ؟

بيايې دخپلې زړورتيا لپاره دخپلې بشړې ټولې ګونځې پاکې کړې.

سردار اندړې، په پوښتنيز توګه خپل پوښتونکي ته وکتل، خو هېڅ يې ونه ويل.

-نو تاسو ولې ځئ؟زه پوهېږم چې اوس پوځ ته سخت ګوابښ ورپېښ دی اوپه تلوارځان مرستې ته وررسوئ، زه ستاسو ددې احساس درناوي کوم، ګرانه سرداره ! دا په رښتيا ديو اتل ځانګړتيا ده.

سردار اندړې، ځواب ورکړ:

-نه !هېڅکله داسې نه ده.

-مګر تاسو چې دومره فيلسوف ډوله ياستئ، ولې نه غواړئ چې پوره يو فيلسوف شئ؟که له بلې خوا تاسو دې خبرې ته ځير شي، ته به وګورې چې هرڅه بل ډول دي، ستاسو دنده داده چې دجګړې خبرې نورو ته پرېږدئ، هغو ته چې دبل هېڅ کار نه دي...تاسو ته نه چا د ستنبدو سپارښتنه کړې او نه دلته چا تاسو ته ويلي دي چې لاړ شئ، نو

(c) ketabton.com: The Digital Library

له دې کبله تاسو کولای شئ دلته پاتې شئ او بیا وروسته چې خپل بدمرغه تقدیر هرچېرې بوتلئ، تاسو به هم راسره مل یاستئ. داسې سره وایي، چې اولموتز، ته روان یو. له ښه بخته اولموتز، خورا ښکلی ښار دی. دواړه به په ګډه، زما په ګاډی کې یوځای، په ارامۍ او اسودګۍ، هلته لاړ شو.

بالکونسکي، وویل:

-ښلیبینه !تو کې پرېږده!

-زه دزړه له کومې او په رښتیا له تاسره غږېږم، تاسو کولای شئ، له ماسره پاتې شئ، چېرې ځئ؟ له دې تګ نه ستاسو موخه څه ده؟ دوې خبرې دي(دخپلې چپې شقیقې ګونځې یې راټولې کړې) یا به لا سترې قوماندانۍ ته نه یورسېدلي چې د روغې ترون به لاسلیک شي او یا به دکوتوزف، دپوځ دماتې او دماتې درسوایۍ ډنډورې رارسېږي.

-ښلیبین، داسې وانګېرله چې خبرې یې خورا قناعت ښونکې او غوڅې دي او بیایې دخپلې څېرې ګونځې پاکې کړې.

سردار اندرې په کراره او سړه ژبه ځواب ورکړ:

-زه نه شم کولای دغه راز قضاوت وکړم. او په زړه کې یې وویل:

-ځم چې پوځ وژغورم.

ښلیبین، وویل:

-ګرانه سردار ه !تاسو په رښتیا اتل یاستئ

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۳

سردار اندړې، په هماغه شپه د دفاع له وزیره سره تر کتنې او خدای پا امانۍ نه وروسته بې له هغه چې چېړې او څنګه به وي، د روس له پوځ سره د یوځای کېدو په تکل وخوځېد. هغه له دې نه وېره لرله چې د کرمس، په لارې د فرانسویانو لاس ته ورنه شي.

په برن کې، د بار پورې ټول اړوند د بارونو، ګیډیو او کاروان په ټرلو لګیا وو. هر څه د الموتز، د بنار تګ ته چمتو و. د اتسلس دورف، بنار ګوتې ته نېږدې، سردار اندړې هغه وخت ته ورسېد، چې روسي پوځ هلته په خورا تلوار او ډېرې بې نظمۍ ګډ وډ روان و. ګاډۍ او کراچۍ د اسې درنې بار او د اسې بې نظمه روانې وې، چې هېڅچا خپله لاره ابستلای نه شوه. سردار اندړې، د یوه قزاق قوماندان نه یو آس او یو یاور واخیستل، هماغه شان ستړی او وږی د پوځ په دغه ګډوډ کاروان کې له خپلې ګاډۍ سره چې دده درانه بارونه پرې بار و، د روس د پوځ د ستر قوماندان د لټونې لپاره ځان مخکنیو کرښو ته ورورساوه. په لاره کې یې د پوځ په هکله خورا زورونکې او غمړلې، آوازې اورېدې او د پوځ ګډوډۍ او له هغه نه د تښتېدونکو پوځیانو منډو او ګبنۍ دده په زړه کې دا راتازه کوله چې ګواکې د دوی د پوځ په اړه ټولې بدې آوازې رښتیا وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سـردار انـدرې تـه د نـاپليون دهغـه فرمـان ټکـې وريـاد شـول چې دجګړې دپيل نه مخکې يې، د فرانسوي پوځ په نامه لېږلی و:

- "پرروسـي پـوځ بـه چـې دانګلسـتان پـه زرو ،زمـوږ پـه وړانـدې درېدلی، هم هغه څه راولو چې د اتريش پر پوځ(دئولم ماته)مو راوستي و "

دغو خبرو که په هغه کې له يوپلو ددغه ستر پوځي سردار دنبوغ په اړه حيرت راپاراوه،نو له بلـه پلوه يې پـه هغـه کې هم دسپکاوي او هم دويار او هيلې روح او احساس را لمساوه.هغه په زړه کې تېرولـه:

- څه فکر کوئ چې له مرګه پرته،بل څه پاتې نه دي؟نو څه؟که دې تـه اړتيا وي،نو داهغه چاره ده ،چې تر نورو نه يې زه هم پـه ښـه توګـه سرتـه رسولای شم.

سـردار اندرې،دسـرتېرو او دهغـو دګـاډيو دغـه سـره شـليدلي، پرزېدلي ،تالان والان کاروان تـه ،لېږدېدونکو کراچيو ،هغـو آسـونو او قاطرو ته چې توپونه پسې ترلي وو ،بياهم ګاډيو او ګاډيوتـه چې يـو پـه بل پسې په تلوار او بې نظمه په منډو کې وې، او کله به بيا درې درې يـا څلور څلورو کتار جوړاوه او له ختيو او چپکړو نه په ډکو لارو کې بـه يـې يوله بله دمخته کېدو هڅې کولې ،په خورا کرکې کتـل.لـه هرې خوا ،لـه شـا ،له مخـې ،تـر هغـه ځايـه چـې انسـاني غـوږ يـې داوربـدو تـوان لاره،دګـاډيو دارابو ،دهغـو دڅرخونو ،دتوپونـو غرمبهاري،دآسـونو دسمونوترکهاري،دسورو دمتروکـو شړقهاري او آسونو او قـاطرو تـه دهغوخاونـدانو دښـکنځلو شورماشـور،دپوځيانو تـر مـنځ يـو بـل تـه دښکنځلوغږونو انګازې اچولې وې.د واټونو څنګ ته لوېدلي او پښـو نه پاتې آسونه ،ماتې، خرابې ګاډي او کراچي.چې هېڅ ښکاره نـه و ، چې په کومه او دچا په هيله بـه يـونيم سرتېری يـا افسـر دهغـو څنګ تـه

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاس ترزنې ناست و ، لیدل کېدل کله به یو ډله سرتېرو چې خپل ټولی یا کنډک نه به ورک شوي وو ، په ډله ایزه توګه کوم کلي یا کورونو ته مخه کړه او له هغې خوا نه به یې کوم چرګ، پسه یا هیلۍ سره را ، روان وو. بله ډله به بیا ترځنګنو پورې په خټو کې ننښتې وه. او دمټو په زور به یې له خټو نه توپونو راویستل او د وړاندې تګ هڅه به یې کوله. پرآسونو دلګېدونکو متروکو غړۍ به زړونه رپول، سمونه به رپېدل او په ګوګلونو کې به زړونو توپونه وهل. هغو افسرانو چې دنظم او ځارنې دنده یې لرله، د دغه بې پایه کاروان په دغه اله ګوله کې به پر خپلو آسونو سواره، ښکته پورته، ځغلېدل او دهغو چغې او نارې به له خورا لرو لرو ځایونه په سختۍ اورېدل کېدې. دهغو له څېرو نه دا له ورایه ښکارېده چې نور نو هغوی هم د دغې اله ګولې او شور ماشور له آرامه کېدو او په هغه کې دنظم له راوستو نه ناهیلي او ستومانه شوي دي.

بالکونسکي ته د ببلیبین، هغه خبره وریاده شوه چې ویل یې:

- دا دې هغه د ارتدکس مېرنی پوځ.

هغه چې دستر قوماندان د پیدا کولو هڅه کوله، نو هر چېرې به کاروان ته ورنېږدې او له هرچا نه به یې د هغه دځای پوښتنه کوله.

دده مخې ته یوه عجیبه یو آسیزه ګاډۍ چې سرتېرو ته یې څه په لاس ورغلي و او پرهغې یې کې بار کړي و ، روانه و. هغه د کراچۍ او ګاډۍ ترمنځ یو شي وه. د دغې کراچۍ پر لومړۍ چرمي څوکۍ کې یوه ښځه چې ځان یې په شال او یو ټکري کې مرورلی و ، ناسته وه. سردار اندرې چې غوښتل یې له یوه سرتېري نه خپله پوښتنه وکړي، خو د دغې ښځې ناهیلو زاریو یې پام وروړاوه. څارونکي افسر، د دغې کراچي یا ګاډۍ چلوونکې په دې پلمه چې ګواکې له نورو نه دمخته کېدو هڅه کوي، آس کلک کلک واهه. د څارونکي دمتروکې دګذارونو غړۍ له

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورایه اوربدل کېده.ښځې په ډډ آواز زاري کولې.همدا چې سترګې يې په سردار اندرې ولګېدې، سر يې له پردې نه دباندې کړ، خپل ډنګر لاس يې وښوراوه او په زاريو زاريو يې وويل:

-ښاغليه ياوره !ښاغليه ياوره !دخدای لپاره مرسته راسره وکړه ...زه د اووم ښکاري کنډک د داکتر مبرمن يم !ما نه پربردي چې لاړه شم، مورې له کنډکه پاتې شو او ورک مو کړ.

څارونکي افسر چې له قهره تک شين شوی و، چيغه کړل او سرتېرې ته يې وويل:

-ګرځه !ببرته ګرځه کنه اوسه به مې داسې څه درښودلي وي، چې نوم به دې هم څوک پيدا نه کړي، ځه !ببرته ګرځه، له دې خپلې کاسې سره ،ببرته درځه !

د داکتر ښځې چغې وهلې:

- ښاغليه ياوره !دخدای لپاره په مورې ورحمبړه !داڅه حال دی؟

سردار اندرې افسر ته ورنېږدې شو اووې ويل:

- هيله ده چې اجازه ورکړئ چې لاړه شي.تاسو په کراچۍ کې ناستې ښځې ته پام نه دی.

افسر هغه ته وکتل او بې له هغه چې ځواب ورکړي، بيا يې په چلوونکي سرتېرې غږ وکړ:

- اوس به له نورونه مخې ته کېدل درو ښيم، ژر، ژر ببرته ستنېږه.

سردار اندرې له قهره شونډې په غاښ کړې او وې ويل:

-تاسو ته وايم، پربږده چې لاړه شي !

افسر، اندرې ته مخ وراړاوه او ناڅاپه يې دنشئيانو په څېر چيغه کړې:

-ته لاپسې څوک يې؟ ته !((هغه په ځانګړي توګه د (ته) پر توري

(c) ketabton.com: The Digital Library

زور واچاوه)) ته دلته مشر یې که زه؟دلته زه مشر یم ،نه ته.تا ته وایم ببرته شاته ګرځه.

داسې برېښېده چې دببرته شا ته ګرځه خبره د دې افسر ډېره خوښېږي...

دسردار اندرې دې ته پام شو چې څارونکی افسر داسې نشۀ دی چې په خپلو ویلو هم نه پوهېږي.هغه پوه شو چې د داکټر د ښځې پر ساتنه دده ټینګار داسې یو حالت ته رسېدلی چې دده درسوایۍ او پرده دملنډو بڼه یې غوره کړې ده.خو دهغه احساس او غریزې بل څه ویل.افسر خپلې خبرې لا خلاصه کړې نه وې،چې سردار اندرې،اور واخیست ،خپله متروکه یې تاو کړه او پر هغه یې ور ودانګل:

تاته وایم...پرېږده چې لاړه شي...

افسر ددرناوي په ننبه لاس وښوراوه،لږ له هغه لرې شه او وې ویل:

-ټوله دغه مرداري ددې قوماندانۍ دمشرانو له لاسه دي...ښه ده ! ښه ده !مهرباني وکړئ هرڅنګه چې ستاسو خوښه وي،هماغسې یې کړئ.

سردار اندرې،بې له هغه چې سر پورته کړي،دداکتر له ښځې نه چې دی یې خپل ژغورونکي ګڼلې لرې شو او په داسې حال کې چې ددغې پېښې ټولې شېبې یې یو په بل پسې په خیال کې تېرولې،دهغه کلي په لور وخوځېد چې ده فکر کاوه ستر قوماندان هلته استوګن دی.

کلي ته چې ورسېد ،له آسه کوز شو ،لومړني مخې ته ورغلي کورته ورغی او غوښتل یې که یوه شېبه هم کېږي استراحت وکړي،یو مړی ډوډۍ وخوري او هغه ګډوډ خیالونه له سره وباسي چې دی زوروي.په زړه کې یې ویل:

-داخو هېڅ پوځیانو ته ورته نه دي،هسې داړه ماران او تالانګر دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه هغې وړې کړکۍ ته ورنږدې شو چې چا له هغې نه، په نامه درته راغږ کړل.

کله چې يې مخ وروړاوه، د نيسفيځکي، ښايستګۍ ځبره يې وليده چې له وړې کړکۍ نه راګوري. نيسفيځکي چې کوم اوبلن شی ژول او خوله يې له اوبو ډکه ډکه کېده، دلاس په ښورولو يې هغه ته د ورتګ بلنه ورکړه.

هغه چغې وهلې:

-بالکونسکي ! وا با لکونسکي !کوڼ شوی يې که څنګه؟دې خو اته راشه !

سردار اندرې، چې کوټې ته ورننوت، نيسفيځکي او يوبل يا ور يې وليدل چې لګيا دي څه شی خوري.هغو دواړو تر هرڅه نه دمخه له مېلمه نه وپوښتل:

- کوم نوی خبر لري؟

سردار اندرې، دهغو په خوا آشنا ځبرو کې د نا ارامۍ او ګډبډۍ نښې وليدې.دغه نښې د نيسفيځکي په تل خندنۍ ځبره کې لا څرګندې بربښېدې.

بالکونسکي وپوښتل:

- ستر قوماندان چېرې دی؟

يا ورځواب ورکړ:

-همدلته دی، په هغې بلې کوټې کې.

نيسفيځکي وپوښتل:

-دا راته ووايه دا رښتيا دي، چې روغه شوې او تسليم شوي دي؟

- دا هغه څه دي چې ما غوښتل له تاسو نه دهغو پوښتنه وکړم، زه په هېڅ خبر نه يم، زما ټوله هڅه دا وه چې ترتاسو پورې ځان

(c) ketabton.com: The Digital Library

راورسوم،داهم څه آسانه کار نه و.

نیسفیخکي وویل:

- ګرانه وروره !دلتـه هـم لویـه بد مرغي ده.ملګریـه !دا منئ کنـه چې مور پر ماک خندل او اوس تر هغه نه بد حال پر مور راغلی دی،نښه ورکه وه یې،راځه کښنه او یو څه وخوره.

هغه بل یاور وویل:

- سردار !سمدلاسه نه ګاډی پیدا کولای شي او نه بل څه !ستاسو یاور،پیتر به هم اوس خدای پوهېږي چېرې وي.

- ستره قوماندانی چېرې ده؟

-شپه به په څینایوم،کې تېروو.

نیسفیخکي وویل:

- مامې خپل ټول شیان ورکړل،چې بیا یې وترې،هرڅه مې چې په کار دي،په دوو آسونو مې بار کړل.خورا ټینګ بارونه مې ترلي دي،داسې ټینګ ،کـه اړتیـا وي،آن د بوګیمسکي لـه غرونو نـه هـم پـه کراره اوښتي شو،هوکې وروره !حالات خورا کړکېچن دي.خو پام یې شو چې داندرې حال داسې خرابـه دی چې تـا بـه ویـل دلیـد بطری(هغـه بطری ده چې دهغه پـه خلاصـولو لاسونه رېږدي)پـرې لګېـدلې وي،نـو وې ویل:

- داڅه درباندې شوي؟ولې رېږدې؟ناروغه خو به نه وې؟

سردار اندرې ځواب ورکړ:

- نه ! نه !ښه یم.

هغه ته له څارونکي افسر او د داکتر له ښځې سره کړکېچ وریاد شو.

هغه وپوښتل:

- ستر قوماندان دلته څه کوي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

نیسفیځکي وویل:

-خدای خپله ښه پوهېږي.

سردار اندرې، وویل:

- خو زه په یو شي پوهېږم، هغه دا دی چې زمونږ ټول کړه، دکرکې وړ دي، دکرکې، هوکې دکرکې وړ. دا یې وویل او دهغې کوټې خواته وخوځېد چې ستر قوماندان هلته خپله قوماندانۍ جوړه کړې وه.

د کوتوزوف لـه ګاډۍ، دهغـه دسورو ملګرو لـه سترو، ستومانه آسونو او قزاقي سرتېرو نه چې په خورا لوړ آواز یې خبرې کولې تېر او دکور دهلیز ته ورننوت. کوتوزف، لکه هغه شان چې لادمخه ده ته ویل شوي و، د شـهزاده بـاګراتیون او وای روتر، سره پـه کـورکې وو. وای روتر، هغه اتریشي جنرال وچې دشمیت پر ځای ټاکل شوی و. ټیټ ونی کزلوفسکي، په دهلیز کې یو منشي ته مخامخ پلتری وهلې وې. منشي لـه یـوه واړه کـوتي نـه میـز جـوړ کـړی و او ژرژر یـې څـه شـي لیکل. دکزلوفسکي په خبره کې داسې ستومانې او بې خوبې څرګنده وه چې ګواکې پرون شپه یې تر سهاره پورې شوګیره کړې وې. هغه سردار اندرې ته وکتل، خو آن سر یې هم ورته ونه ښوراوه.

هغه چې منشي ته دلیکلو لپاره څه لوستل وویل:

- دویمه کرښه... ودې لیکل؟ دکیف ګرینادارسکي او دپادولسکي کنډکونو ته...

منشي په ترخه ژبه اولـه خوابدۍ سره کزلوفسکي ته وکتل او وې ویل:

- جلالتماب! لږ کرار کرار لیکلی یې نه شم.

په دې شېبه کې له دروازې د کوتوزوف، له شوره ډک ځیز او ناراضه غږ چې کوم نا آشنا غږ ورسره ګډ و، واورېدل شو. دننه په کوټې کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناراضي غږونه ،هغه ته دکزلزفسکی بې پروا کتل،د منشي ترخه او بې ادبه ژبه،دستر قوماندان په کوټې کې، قوماندان ته نږدې پر ډاګ دکزلوفســکې او دهغــې دمنشــي داســې ناســته او دکــوټې مخــې ته،دقوماندانۍ تر کړکیــو لانــدې دقزاقــي ســاتونکو داســې بې پــروا ناسته،په زوره خندبدل او په لوړو خبرې کول،دسردار انــدرې پــه خیــال کې هغه دلایــل را ژونــدي کــول چې کــوم مهــم او لــه بــدمرغۍ نــه ډک څــه پېښ شوي دي.هماغه وچې له کزلوفسکې نــه یــې پوښــتنې ګروزنې یــې پیل کړې.

کزلوفسکې وویل:

-همدا اوس...دا دباګراتیون دعملیاتو کړنلاره ده.

- دتسلیمۍ خبره بیاځنګه ده؟

-دتسلیمۍ خبره نه شته،د عملیاتو دپیــل کېــدو فرمــان ورکړ شوی دی.

سردار اندرې دهغې دروازې خواته مخ وروړاوه چې غږ ترې راوتــه. خو په هماغه شېبې کې چې غوښــتل یــې دروازه خلاصــه کړي،پــه کــوټې کې ارامي شوه او دروازه خپله را خلاصه او په خپله کوتوزف، له خپلې ګربت ډوله پــزې او پرسـپدلي مـخ سره پـر تـادرۍ را ښـکاره شـو.سـردار انــدرې مخــامخ کوتــوزف تــه ولاړو ،خــو د ســتر قوماندانــان یوســترګېزه (کوتــوزف پــه یــوه ســترګه ړوند و)حالت نــه داســې څرګنــدبده چې هغــه ددا سې کړکېچونو او ستونزو په اندیښنو کې ډوب دی چې پــه ســترګه یې پرده راخوره شوې ده.هغــه مخــامخ خپــل یــاور تــه وکتــل،خو هغــه یــې ونه پېژاند.

کوتوزف پر کزلزفسکې غږ وکړ او وې ویل:

- څنګه خلاص دې کړ، کنه؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

-یوازې یوه شېبه جلالتمابه !

باګراتیون چې دټېټې ،ډنګرې ونې او دختیز ډوله څېرې خاوند و ،ترستر قوماندان نه وروسته دهغه له کوټې نه راووت.هغه که څه هم پوخ عمري و ،خو لا زوړ نه برېښېده .

سردار اندرې هغه ته پاکت ورکړ او په پوره لوړ اواز یې وویل:

- ویاړمن یم چې تاسو ته خپل ګزارش وړاندې کوم.

- ښه ! ښه !له ویانا نه راغلی یې؟ښه ده ! بیا به وروسته سره وګورو.

کوتوزف له باګراتیون سره وخوځېد او وې ویل:

-ښه سردار دخدای په امان ،مسیح دې مل شه او له خدایه تاته دویاړمنو بریاوو هیله کوم.

دکوتوزف څېره ناڅاپه نرمه او په سترګو کې یې اوښکې راپیدا شوې.په چپ لاس یې باګراتیون،دځان خواته را کېښکود او په ښي لاس یې چې په ښکلې ګوتې ګانړل شوی و ،د خپل عادت له مخې، ټولو ته په اشنا خوځېدا ،دهغه پرټټر صلیب وکېښ او خپل غوښن، پرسبدلي غومبوري یې هغه ته وروړاندې کړ.خو باګراتیون دغومبوري پر ځای دهغه غاړه مچو کړه.کوتوزف،بیا وویل:

- مسیح دې مل شه !

هغه دخپلې ګاډۍ خواته لاړ او بالکونسکي ته یې وویل:

-راشه،په څنګ کې مې کېنه.

-جلالمتابه !غواړم دلته ګټور واوسم،اجازه راکړئ چې دشهزاده باګراتیون له پوځ سره پاتې شم.

کوتوزف ځواب ورکړ:

-کېنه !

اوپام یې شو چې بالکونسکي،ځندنی،ځندنی کېږي،نو زیاته یې کړه:

(c) ketabton.com: The Digital Library

- زه خپله هم ښو افسرانو ته اړتیا لرم، ډېره اړتیا، خورا ډېره.

دواړه پـه ګـاډۍ کـې کښناسـتل اوخـو دقیقـې بـې لـه هغـه چـې سـره وغږېږي، همداسې وړاندې روان وو.

کوتوزوف په داسې یوې ژبې چې لـه هغـه نـه دځیرکتیـا اوپـام ننښـې څرګندې او ددې ښودنه یـې کولـه چـې ګـواکې پـه ټول هغـه څـه چـې د بالکونسکې په روح او زړه کې تېرېږي، پوهېږي، وویل:

-په راتلونکې کې خورا نـه بیانېدونکې پېښـې ترمخې دي، خورا ډېرې پېښې، ته به وایې چې له ځانسره غږېږي، زیاته یې کړه:

-کـه سـبا تـه دهغـه دپـوځ لسـمه برخـه هـم ببرتـه راسـتنه شـي، زه بـه دخدای شکر وباسم.

سـردار انـدرې، کوتوزوف تـه وکتل، لـه ډېرنېږدې نـه یې، دهغـه پـه څېره کې د ازماعیل په جګړه کې له ګولۍ نه دپاتې شوي پرهارنښې، پاتې شوې ګونځې او د ړندې سترګې کاسه ولیدل اوپه زړه کې وویل:

-هـوکې! هغـه حق لري، داسې پـه اسـانۍ دخپلـو سـرتېرو دمـرګ ژوبلې په هکله وغږېږي. او بیایې هغه ته مخ وروړاوه او وې ویل:

-له همدې کبله له تاسو نه هیله کوم چې ما دهغه پوځ ته ور ولېږئ.

کوتوزوف یې ځواب ورنه کړ. داسې تصورکېده چې ده هغـه څـه هېر کړي چې څو شېبې مخکې یې ویلي او پـه چرتونـو کـې ډوب و. تـر پنځـو دقیقـو وروسـته یـې چـې دګـاډۍ پـه نرمـه څـوکۍ ،تـه بـه وایـي چـې دنرموڅپو په سرخوځېږي ،مخ سردار اندرې ته وروړاوه. پـه څېـره کـې یـې دګېنې او تلوارکومـه نښـه نـه ښـکارېده. پـه داسـې یـوې ژبـې چـې دملنډو مالګـه یـې لرله، لـه ټولـواک سـره دهغـه دکتنې، پـه دربـار کـې دکرمس دجګړې په اړه دخبرونو او اوازو او دځینو هغو ښځو پـه هکلـه چې دواړو په ګډه پېژندې پوښتنې پیل کړې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۴

کوتوزوف، دنوامبر په لومړۍ نېټې دخپل یو اسخباراتي استازي نه خبر ترلاسه کړچې دهغه تر قوماندې لاندې پوځ په یو ه شیله کې داسې اسیر شوی، چې دوتلو او ژغورنې هېڅ لاره ورتـه پـاتې نـه ده.دغـه اسـخباراتي اسـتازي خبـر ورکـړی و ، چـې فرانسـویان لـه بـې شـمېره پوځیانو سره دویانا له پله اوښتي او دهغې لارې خواتـه خوځېدلي چې له روسیې نه کوتوزف تـه رارسېدونکي تـازه قوتونـه پـرې تېرېږي.کـه کوتوزوف، په کرمس کې دپاتې کېدو تکل کړی وای، دنـاپلیون یوسلو پنځـوس زریـزه پـوځ بـه پرهغـه ټـولې لارې ترلـې وای، دهغـه څلویښت زریزه نیم ژوانده پوځ به یې له هرې خوا نه محاصره کړی او دی خپله بـه ،په ځولم کې دماک ورته حالت کې راچاپیر شوی وای.که هغه دا پربکړه کړې وای چې له روسیې نه د رارسېدونکو قواو لاره پرېږدي، دی بـه دې ته اړ شوی وای چې بیا ،بوګیمسکی، له نا آشنا غرنیو لارو نه واوړي او ددښمن په وړاندې لـه ځانـه دفـاع وکړي.او بوګیمکسـي تـه درسـېدو لـه هرډول هیلې نه لاس واخلي...

د استخباراتي اطلاعاتو له مخې، فرانسوي پوځونه دویانا له پله نه تـر تېرېـدو وروسـتـه، د څنـایم خواتـه ور ودانګـل.دغـه ښـار د کوتوزف، دشاته تګ دخوا دسل ورست(د اندازې یو مقیاس) ، په واټن کې ددوی دتګ په لاره پروت و.که کوتوزوف، له فرانسویانو نه مخکې دځنایم ښار ته رسېدلی وای، کولای شو چې دخپل پوځ دژغورنې هیلـه ولـرې او کـه پرېښـې وای چـې تـر دوی نـه مخکـې هلتـه فرانسـویان

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورسي، خپل پوځ به يې له هغې شان يوې تورې او رسوا بدمرغۍ او بدنامۍ سره مخامخ کړی وای، چې د ئولم په ښار کې پښښه شوې وه. خو له ټول غوره پوځ سره هم له فرانسويانو نه مخ ته کېدل کېدونکې نه و. له ويانا نه دځنايم تر ښار پورې د فرانسويانو تلونکې لار، دروسانو پر پرتله چې له کرمس نه پيل کېده، هم لنډه او هم آواره وه. کوتوزوف، په هماغه شېبه چې د دغه خبر ترلاسه کېدونه وروسته، د شهزاده اګراتيون په مشرۍ، خپل ځلور زره کسيزه مخ کښ پوځ، له ښۍ غرنۍ خوا نه ، د کرمس پر واټ ځنايم ته، د ويانا دواټ په لور ولېږه. باګراتيون بايد دغه لاره په يو وار او بې له ځنډه ووهي او د ويانا پر لور، د ځنايم شاته مورچل ونيسي. کـه پـه دې بريـالی شـوای وای چې ترفرانسـويانو نـه مخکې رسېدلای وای، لـه هغـو سره يې جګړه پيـل او ترهغـه يې چې کولای شول، د هغو دوړاندې تګ خنډ شوې وای. کوتوزوف هم له پاتې پوځ سره چې د درنو بارونو له کبله يې چټک تګ نه شو کولای، د ځنايم دښار خواته وخوځېد.

باګراتيون، خپل وړې اوبرېنډ پوځ د غرونو او کمرونو په بې لارو کړو لارو او سختو توفانو کې تر پنځـه ځلويښت ورسته پـورې وړانـدې ورساوه او وروسته لـه هغـه يې چې د خپـل پـوځ درېيمـه برخـه لـه لاسـه ورکړه، لـه فرانسـويانو نـه، څو ساعتـه مخکې، چې لـه ويانـا نـه راتلـه، د ويانا پر واټ د ځنايم په ښار کې لاهوبرون ته ورسېد.

کوتوزوف هم دې ته اړ شو، چې له خپل په درنو بارونو بار پـوځ سره ګـرده شـپه او ورځ پرلـه پسـې لار ووهـي چـې ځنـايم تـه ورسـېږي. باګراتيون، هم دې تـه اړو، چې يـوه شـپه او ورځ، لـه خپـل وړې او برېنډ ځلورزريزه پوځ سره چې پـه لاهوبرون کې لـه دښمن سره مخامخ شوی و، د هغـه د وړانـدې تګ مخـه بنـده کـړي او دا پـه رښتيا سره دنـه منلـو

(c) ketabton.com: The Digital Library

وړخبره وه.خو عجيبه تقدير، دغه ناشوني کار شوني کړ.هغې دوکې چې دويانا پل بې له اخ اوډبه فرانسويانو ته تسليم کړی و ،مورا دې ته هڅولی و ،چې بيا په هماغه شان کوتوزوف هم تېر باسي.مورا چې د ځنايم پر واټ دباګراتيون له پوځ سره مخامخ شوی و ،داسې انګېرله وه چې د کوتوزوف ټول پوځ همدا دی.په دې هيله چې دغه پوځ په ډاډ سره تالا والا کړي،دا يې ښه وګڼله چې په ويانا کې دپاتې شوني پوځ رارسېدو ته سترګه په لارې شي،نو له دې کبله هغه د درې ورځنې اوربند وړاندېز وکړ.ددغه اوربند له مخې دواړوو خواوو بايد په دغو درې ورځو کې خپل ځايونه بدل کړي نه وای.مورا ډاډ ورکاوه چې د روغې خبرې روانې دي او له دې وړاندېز نه ددده موخه داده چې دزياتو ،بې ځايه وينو د توېدو مخه ونيول شي.ګراف نوستيس، اتريشي جنرال،چې دباګراتيون دپوځ دمخکښو قواوو قوماندان و ،د مورا د استازې خبرې ومنلې، شاته وخوځېد او باګراتيون يې يوازې او بې دفاع پرېښود.د مورا ،بل استازی،دروسي پوځ بلې لومړې کرښې ته ورغی چې هغو ته هم ددرې ورځنې اوربند خبر ورکړي. باګراتيون هغه ته ځواب ورکړ چې داوربند دمنلو او نه منلو واک نه لري او خپل يو ياور يې د اروبند له هغه وړاندېز سره چې ده ته شوی اويوه بل ګذارش سره مل ستر قوماندان ته واستاوه.

د کوتوزف لپاره د اوربند دغه وړاندېز،داسې يو ګټور وخت و ،چې دهغه په موده کې به د باګراتيون سترې ستومانه پوځ لږ ترلږه څه استراحت وکړي او دتوپونو او درنو وسلو کتار (چې خوځېدايې له فرانسويانو پټه ساتل شوې وه)که څه لږ وي ځنايم ته نېږدې شي.داوربند دغه وړاندېز،دپوځ د ژغورنې داسې يو يوازينې امکان و چې هېڅچا يې دپښېدو هيله نه لرله.د روغې د وړاندېز ترلاسه کولو

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه سمدلاسه وروسته کوتوزف، په ستړي قوماندانۍ کې خپل مشاور یـــاور، جنرال فینخینګبرود ،دښـــمن تـــه ور واســـتاوه. جنـــرال فینخینګبرود ،ته سپارښتنه شوې وه، چې نه یوازې دروغې وړاندې ومني بلکې د تسلیمۍ د شرایطو وړاندې هم وکړي، خو کوتوزف، له دې سره همهالـه، خپل ځینې هغـه، یاوران او مشـاورین هغـه پسې جوخت ولېږل چې، د دوی لـه خوا لېږل شوي توپچی او درنې وسلې چې لا په لاره کې وو ،د کرمس په واټ کې تسنائیم ته ورودانګي.

دباګراتیون، وړی اوبرېنډ پوځ دا دنده لرله چې نه یوازې دټول پوځ د خوځېدا امنیت او ساتنه تامین کړي ،بلکې له ځانه د اته برابره زیات او قوي سیال پوځ په وړاندې په مېړانه ودرېږي.

د کوتوزوف، ټول اټکلونه رښتیا شول.هم دهغـه د تسلیمۍ وړاندې چې هغه ته یې د درناوي دنده نه لرله، ده ته دا وخت ورکړ چې خپل پـوځ او دهغه درنې وسلې لا وړاندې ورسوي او هم ډېر ژر د مورا تېروتنه راخرګنده شوه، ځکه ناپلیون اوس د لاهوبرون په پنځـه ویشت ورست کې، د شـون بـرون پـه ښـارګوټي کـې اسـتوګن شـوی و.نـاپلیون چې د اوربند او روغې په اړه د مورا ګذارش ترلاسه کړ، سمدلاسه د هغـه په تېروتنه پوه او لاندنی لیک یې هغه ته واستاوه:

شهزاده موراته !

دشون برون ښار

د ۱۸۰۵کال دبرومر دمیاشتې ۲۵ نېټه

دسهار اته بجې

زما خواشیني هومره زیاته ده چې دهغې دانځورولو لپاره یې ماته دتورو پیدا کول هم خورا ګرانه ده.تاسو یوازې او یوازې زما دمخکښ پوځ قوماندان یاست اوزما له سپارښتنې پرته د روغې ومنلو او اوربند

(c) ketabton.com: The Digital Library

واک نـه لـري.تاسـو پـه خپلـې دې پربکـړې سـره زمـا دجګـړې ټـول ثمربایلود.سمدلاسه دروغې ټرون مات او پردښمن یرغـل وکړي.اعـلان وکـړئ چې دروغـې دټرون لاسلیکوونکی جنرال ددغـه رازیـوه تـرون دلاسلیک واک نه لاره او د روسیې له ټولواک نه پرته بل هېڅوک ددې واک نه لري.

خو که دروسیې ټولواک دتسلیمۍ شرایط ومني ،زه هم چمتـو یم هغه ومنم.خو داهسې د ځیرکتیا یوه خبره ده.تاسو مخ وړاندې دروميځ او روسیې پوځ تالا والا کړئ...تاسو په داسې یوحالت کې یاستئ چې دهغو ټولې درنې وسلې او توپچې لاندې او خپلې کولای شي.

د روسیې دټولواک مشاور جنرالان دوکه مار دی...هر هغه افسر چې واک اوصلاحیت ونه ولري،هغه له هېڅ سره برابر دی.روسي جنرال په رښتیا دغه شان واک نه لري.اتریشان دویانا په پله کې تېروتل او تاسو خو دروس دټولواک یو یاور تېرویستلي یاست.

ناپلیون

دناپیلون یاور،څومره چې دهغه دآس توان و ،په تندۍ ځغستل او دغه ګوانښمن لیک یې مورا ته ورساوه. خپله بناپارت هم په خپلو جنرالانو باور نه لاره نوځکه یې له خپل ټول پوځ سره د جګړې ډګرته ورودانګل. هغه له دې وېرېده چې ستربرۍ له لاسه ورنه کړي.په دې وخت کې دباګراتیون ځلورزریزه وړی او بربنډ پوځ، نغرو ته نه یوازې ددې لپاره اور ورته کړی و ،چې ځانونه تاوده او لمدې جامې وچې کړي،بلکې ددې ورځنۍ لوړې له زغم نه وروسته یې څه شوله او ورغستلي بار کړي و او هېڅوک له هغه څه چې پر دوی راتلونکي و ،نه خبر و او نه یې چا اټکل کولای شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۵

دمازدیګر لـه دري بجو اوښتي وي چې سردار اندرې لا پـه خپلې غوښتنې ټینګار کـاوه، چې کوتوزف دده هیلـه ومنـي.دده دا هیلـه ومنـل شوه او ډېر ژر هغه د ګرونت په سبمه کې د باګراتیون حضور ته ورسـېد. د بناپارت یاور او استازی لا د مورا قطعې تـه رسـېدلی نـه وو او جګړه لا پیـل شوې نـه وه.د بـاګراتیون پـه پـوځ کـې لا د جګړې لـه ټولیزو حـالتو هېڅوک خبر نه و.ټولې خبرې پـه روغـې راچورلېدې،خو هېڅچـا دا ډاډ نه لاره چې سوله دې راشي.دجګړې پـه اړه غږېدل ،خـو دهغـې پـه نـېږدې والي چا ډاډ نه درلود.

باګراتیون په دې پوهېده چې بالکونسکي د کوتوزوف د ډاډ وړ او دخوښې یاور دی،نوځکه یې پـه خورا مینې دهغـه هرکلی وکړ او دا یـې ورتـه پـه ډاګـه او څرګنـده کـړه چـې،نن دی کـه سـبا دجګـړې اور بیـا بلېږي.هغه هرڅه دبالکونسکي خوښې ته پربښودل چې زړه یې دجګړې پـه وخت کې څـه کوي،دلتـه،لـه ده سـره پـاتې کېږي،یـا دپـوځ شـا ډلـو تـه (چې هغه هم خورا زیات اهمیت لري) ورځي او له هغه ځایه دنظم ځارنـه کوي او پـه پـای کې یې دسردار اندرې دخیال دساتنې لپاره وویل:

-کېدای شي نن او سبا هېڅ څه پېښ نه شي.

دباګراتیون پـه زړه کې تېره شو:

-کـه دا دسـترې قومانـدانې کـوم نـازولی وي،همالتـه دجبهـې پـه شـاکې هـم مـډال یـا نښـان ګټلـی شـي او کـه غـواړې لـه ماسـره پـاتې

(c) ketabton.com: The Digital Library

شي، پاتې دې شي... کـه زړور افسـر وي، يوځـای نـه يـو ځـای بـه پـه کـار شي. سردار اندرې بې له هغه چې څه ووايي، اجازه وغوښته چې يـو وار پـر آس سـپور د قطعـې ليدو تـه ورشـي او دهغـې د حالـت کتنـه وکـړي. د ورسـپارل شـوې دنـدې جـاج واخلـي چـې حـال څـه دی او څـه کـولای شي. د کشف افسر چې ښکلې ځوانې، نوې جامې لرلې او د خاتم الماسي ګوتـه يې په شهادت ګوتـه ځلېدله، او سره له هغه چې په فرانسـوي ښـه نـه پوهېـده، خو ډېر لېوالـه وچـې پـه هغـه وغږېږي، هيلـه څرګنـده کـړه چې سردار اندرې بدرګه کړي.

هر خوا يې په لمدو جامو کې خواشيني افسـران ليـدل چې کـوم شي پسې ګرځېدل او هغه سرتېري چې له کليونه يې ونې، لرګي او نورشـيان راباروکړي وو.

د قوماندانۍ افسر دې سرتېرو ته په اشارې سره وويل:

-هوکې سرداره !ددې خلکو دېې ځايه کړو لـه لاسـه هـېڅ خلاصـی نـه لـرو. دهغـو قومانـدانانو، هغـوی خـدای تـه سـپارلي دي. هغـه د خـوړو دخړځلون يوې کېږدۍ ته اشاره وکړه او وې ويل:

-دغلته سره راټولېږي او کرار ناست وي. همدا نـن سـهار مې لـه دې ځايه وشړل او اوس ورته ګوره چې بيا يې څه ګڼه ګونه جوړه کړي ده. بايد ورشم، هوکې سرداره ! بايد ورشم لږ يې سره وډار کړم. يوه دقيقه.

سـردار انـدرې چـې لاتـر اوسـه د ډوډۍ خوړلـو وخـت نـه وپيـدا کړ، وويل:

- راځئ زه هم غواړم دخوړو دخړځلون دغې کېږدۍ ته ورشم، لږ پنير او پټېرۍ اخلم.

-تاسو ولې ونه ويل چې ډوډۍ مو نـه ده خوړلې سرداره؟ مابه خپلـه ډوډۍ او مالګه درنه ځار کړي وای.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغوی له آسه را پرېوتل او دخوړو خرڅولو کېږدی ته ورننوتل.هلته دمیزو شاته څوتنه خواشیني او رنګ بایللي افسران ناست وو.هغوی په خوړو څکو لګیاوو.

دقوماندانۍ افسر دملامتۍ په داسې ژبه چې ګواکې یوه خبره یې په وار وار چاته ویلي وي،وویل:

-پوه نه شوم ښاغلو !څنګه ځانته ددې حق ورکوئ چې دومره ډېر ځنډ خپلې دندې پرېږدي.سردار سپارښتنه کړې ده چې هېڅوک دلته ونه لیدل شي.هغه دتوپچي یو افسر ته چې لنډه ونه،ډنګر،ټول په خټو ککړ او پښبلې او یوازې په جورابو کې(هغه خپل بوټ یې دوکاندار ته ورکړي وو ،چې وچ یې کړي) او لاسي موسکا پر شونډو خوره او هماغه شېبه د نوو رارسېدونکو کسانو په وړاندې پاڅېدلی وو ،وویل:

- هو !تاسو ته وایم ! دقوماندانۍ ښاغلیه تورنه !

دقوماندانۍ افسر خبروته دوام ورکړ:

- څنګه نه شرمېږئ، تورن توشینۀ !تاسو دتوپچي دافسر په څېر باید دنورو لپاره د ښه والي نښه واوسئ،خو تاسو خپله پښبلې ولاړیاستی.که اوس دګوابن زنګ ووهل شي،سخت خوند به وکړي.(دتوپچي تورن په خندا شو). دقوماندانۍ افسر په امرانه ژبه زیاته کړه:

-مهرباني وکړئ خپلو ځایو ته لاړ شئ، ښاغلو !ټولو ته وایم،ټولو ته.

سردار اندرې بې له ارادې وموسېد او توپچي افسر،توشین ته یې وکتل.بې له هغه چې څه ووایي،همداسې موسېده.دتوپچي افسر،توشین چې لوڅې پښې یې یو په بلې اړوله را اړوله،په پوښتنیز،برند ،ځیرک او مهربان غلچک کله سردار او کله

(c) ketabton.com: The Digital Library

دقوماندانۍ افسرته کتل.خو تر لږ ځنده وروسته يې ،چې هماغه موسکا پر شونډو وه،وويل:

-پوځيان وايي چې پښبلې سړی،تر نورو چټک خوځي.

په دې توګه توپچي افسر غوښتل خبره ټوکې ته واړوي او ځان له هغه بد حالت نه وژغوري چې په کې راګير دی،خو خپله داخبره يې پای ته نه وه رسولې چې احساس يې کړه،ټوکه يې بې ځايه کړې ده.هغه له شرمه لاپسې سور شو.

دقوماندانۍ افسر چې هڅه يې کوله ځان لا جدي او غوره کې وساتي،وويل:

-مهرباني وکړئ او خپلو ځايو ته لاړ شئ.

سردار اندړې،يو ځل بيا دتوپچي افسر ته وکتل.په هغه کې يې يوه ځانګړتيا ،داسې ديوه ټوکمار ځانګړتيا ،خورا په زړه پورې او دپام وړهغه، چې په هېڅ ډول دپوځي ځانګړتيا ته ورته نه وه،ولیده.

سردار اندړې او دقوماندانۍ افسر ببرته په خپلو آسونو کښاستل او وړاندې يې چو کړل.

کله چې له کلي نه ووتل،په لاره کې يې ډلې ډلې افسران او سرتېرې ليدل ،هغوی هسې پلي روان وو.چې خواته يې هغه مورچلونه او سنګرونه ليدل چې سرتېرو شکول او جوړول.له دغو ځايو نه نوې راويستل شوې خاوره تکه سره ځلېدلهد سړې هوا سره سره،.دسرتېرو څو ټولې، په يوه کميس کې لکه دسپينو مېږتنو په شان چې په سره خاوره بهېږي،له هرې خوانه په خوځېدا وو. له ژورو کندو نه نالیدونکو سرتېرو په پرله پسې تازه خاوره په يوو دباندې را ارتېږله.له دغو دوو سپرو نه يوه تن مورچل ته ورنېږدې شو ،دهغه پوښتنه ګرو ېږنه يې وکړه او همداسې وړاندې لاړل.له سنګره تر تېرېدو وروسته، له لسګونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

سرتېرو سره مخامخ شول چې په خورا تلوار له غونډې نه راشېوه وو او له دې خوانه دهغو دځايو دډکولو لپاره نور وروان وو...

هغوی په مخامخ غونډې وروختل.له دغو غونډې نه نور نو فرانسويان ليدل کېدل.سردار اندرې ودرېد او شا وخوا يې په ځير وڅارل.

دقوماندانۍ افسر ترټولو نه لوړې څوکې او پوستې ته اشاره وکړه او وې ويل:

-زمونږ دتوپچي يوه پوسته هلته پرته ده.هماغه کېږدئ چې تر هغې لاندې هغه دتوپچي افسر پښېبلي ليدلی،له هغه ځايه هره خوا ليدل کېږي.سرداره !درځه چې ورشو.

سردار چې غوښتل نورځان دقوماندانۍ له منګولو وژغوري،وويل:

-له تاسو نه ډېره مننه !نور غواړم يوازې وګرځم،تاسو بې غمه اوسئ، مهرباني وکړئ.

دقوماندانۍ افسر پاتې شو او سردار وړاندې لاړ.

څومره چې هغه وړاندې ته اوددښمن کرښو ته نېږدې کېده،په هماغه اندازه په سرتېروکې دخوښۍ ،نظم او لېوالتيا حالت زياتېده،خو ترټولو نه زياته بې نظمي او ژوره خواشيني يې دځنايم سيمې ته نېږدې ،په هغې ډله کې وليده،چې لس ورسته يې له فرانسويانو نه واټن درلود.د ګرونټ په سيمه کې هم له نامعلوم ګوابښ نه ګبنۍ او ويره احساسېده،خو هرڅومره چې سردار دفرانسويانو کرښو ته نېږدې کېده،زمونږ دسرتېرو په منځ کې په ځان ډاډ او د زړورتيا روحيه زياتېده. هلته يوه ډله سرتېري تيارسي شوي وو او دهغو افسر د قوماندان سره په ګډه هغه شمېرل.هغوی چې هرکله

(c) ketabton.com: The Digital Library

وروستي سرتېرى ته رسېدل، دهغه پر ټټر به يې ګوتـه کېښـوده او ورتـه ويل به يې چې لاس پورته کړي. هغه سرتېرې چې لا کتار سوي نـه وو، چـا خس راټولول، څوک دبوټو او اغزو په راټولـو لګيـا وو او چـا هـم دټوکـو او خنـدا وو بنډارونـه جـوړ کړي وو، خنـدل يـې او پـر يوبـل يـې ټـوکې کـولې. دنغـرې شـاوخوا ته ناست څوک بربنډ، چـا جـامې اغوسـتې، چـا داورپر لمبو د وچېدو لپاره خپلې لمدې جامې نيـولې وې، چـا شـليدلې جامې ګنډلې او څوک پر خپلو اشپزانو ورټول شوي وو. په يوه ټولې کې ډوډۍ تيارە وه او سرتېرو چې لوږه او انتظار يې لـه بشـرو نـه وربـدل پـه خورالېوالتيا ابشبدونکو ديګونو ته کتل. يوه اشپز دپخو شويو خوړو نه يوڅه په لرګينه کاچوغه کې هغه افسر تـه چې نغـرې تـه نېږدې ناست و، ورکړه، چې مالګه يې وګورې.

هغه بل ټولې چې دشرابو په ويشلو، ترنورو نـه بختـور، ګنډل کېـده، ځکه په هر ټولې کې شرابو نه پيدا کېده، له يوه دلګي مشر نه، سرتېرې ددې لپـاره راتـاو شـوي وو، چـې لـه هغـه سـره د شـرابو ډک منګـی و .پوځيانو خپل پټکونه سره خلاصول او دهغـو لـه سرونو نـه يـې، دپيـالو کار اخيسته، هغه يې په وار سره ترمنګي لاندې نيول او شراب يې په کې ويشل. سرتېرو به دغه جامونه په خورا لېوالتا، داسې چې بشرو يې روحـاني بڼـه پيـدا کولـه، ترشـونډو رسـول او دسـر او اورمېږ پـه يـوې چټکې خوځېدا به يې هغه په خوله کې تويې کړل، شراب بـه يـې څـو واره لـه ژبې او غاښونو نه تاراتاو او وروسـته بـه يـې ترسـتوني تېرکړل، بيابـه يې شونډې دکوټ په لستونو پاکې کړې او په خورا خوښۍ به لـه سـاقي دلګی مشره نه لرې کېدل. څېرې يې داسې آرامـه او لـه خيالـه زنګېـدلې چې ګواکې دا نه ددښمن په وړاندې دجګړې په حالت کې، چې کېدای شي ددغـو وګړو ترنيمـايي بـه پـه هغـه کې وژل کېږي، بلکې ټول بوبـل

(c) ketabton.com: The Digital Library

چېرتـه پـه خپلـه پلارنـي ارامـه کلـي وکـور کـې ،چې هرځـه ارامـه تېرېږي،مېشت دي.سردار اندرې د ښکاري غونډ لـه څنګـه تېر شو او دګرنادیـه کیفي،پوځونـو پـه مـنځ کـې ،چې سـرتېري يـې بـې بـاکـه او ددښمن د رانېږدې کېدونه بې خیاله او ټول په هماغـه غیـر پـوځي چـارو لګیا وو ، د غونډ دقوماندان کېږدی ته ور ورسېد ،هغې کېږدی ته چې له نورو هغو نه لږ لوړه او په همدې نښـه يـې تـر نورو تـو پیر درلـود او دې تو پیر له نورو نه،دهغ پېژندل آسانه کول.هلتـه يـې دګرنادیـه دپـوځ يـوه ډلـه ولیدلـه چې تـر مخـې يـې پـر خـاورو بربنډ سـرتېرې پـروت و.دوو سرتېرو هغه نیـولی او دوو نـورو هغـه پـه نریـو لښـتو پـر مـلا واهـه وهل خوړونکي سرتېري سختې چغې وهلې.ځورب جګړن،چې د سـرتېرو پـه وړانـدې ښـکته پورتـه ګرځېـده ، بـې لـه هغـه چـې دغـو چغـو تـه پـام وکړي،همداسې پرله پسې غږېده او ویل يې:

-دسـرتېري لپـاره غـلا بـې ننګـي ده.سـرتېرې بایـد سـپېځلی واوسي،هغه باید زړور او مېړنی اوسي،که سرتېرې دخپل وروړ مـال پټوي،هغه شرف نه لري،دا سپک وهئ ،ښه يې وډبه وي.

دلمدو نریو لښتو ګوزارونه اودسرتېري له زاریو ،سترپا نه دډکو ، ناهیلو چغو رمباړو همداسې دوام درلود.

جګړن امر کاوه:

-نور،نور...

ځوان افسر چې پرمخ يې د نه پوهېدنې اوزورېدو ننبې راخورې وې،هلته رسېدونکي یاورته په پوښتنیز ډول وکتل او له هغه ځایه لرې شو.

سردار اندرې چې دجبهې لومړې کرښې ته رسېدلی و ،په جبهـه کـې خپل تګ ته دوام ورکړ.که څه هم زمور د جنګیالو دکرښې او ددښمن د

(c) ketabton.com: The Digital Library

پوځونه ترمنځ په ښې او کښې خواکې واټن خورا لرې و ،خو ترمنځ يې، هلته چې د جرګمارو ترمنځ پرون سهار د روغې خبرې روانې وې،دومره سره نېږدې وو ،چې وګړو کولای شول يو دبل څېرې ووينې او سره وغږېږي.دهغو سرتېرو ترڅنګ چې دلته په خپلو مورچلونو کې پراته وو ،له دواړو خواونه خورا ډېر سيلانيان او هسې نندارچيان لومړې کرښې ته راغلي وو او په خندا خندا يې د دښمن سرتېرو ته چې پردي پردي ورته برېښېدل،کتل.

که څه هم لا سهار دوخته دجبهې لومړې کرښې ته، پر تګ راتګ بنديز لګېدلی و ،خو قوماندانان نه شو کولای د دغو نندارچيانو مخه ونيسي...سردار اندرې، د فرانسويانو په نندارې بوخت و...

يو روس سرتيری، چې له خپل افسر سره ،دجګړې لومړې کرښې ته نېږدې شوی و ،په خورا مينې او تلوسې خپل يو ملګری،چې ګرنادیه سره په فرانسوي غږېده ،ورښوده او ويل يې:

- ګوره !دبلبل په شان غږېږي،داسې چې تر هغه بهرنې نه لا ښه غږېږي. او هو دا ته يې سيدوروفه !آه هه،نو وايه !

سېدوروف چې پر فرانسوي ژبې دلاسبرې او ښې غږېدادعوا لرله، وويل:

-په ربښتيا هم ښه غږېږي.

هغه ،سرتېری چې ټول نورپه خندا اوملنډو يوبل ته ښوده ،هماغه دولوخوف و.سردار اندرې،هغه پېژانده ،نوځکه يې خبرو ته غوږ شو.دولو خوف له خپل ټولیمشر سره،له کينې خوانه چې ددوی دپوځيانو ددربدو ځای و ،لومړې کرښې ته راغلی و.

ټولیمشر چې سر وړاندې راخم کړی و ،هڅه يې کوله ده ته له دغو نا آشنا خبرو او کلمو نه، که په يوه کلمه هم کېږي پوه شي،هغه دولوخوف

(c) ketabton.com: The Digital Library

لمساوه:

-نو !څه وايي؟مهرباني وکړه،څه؟هغه څه وايي؟

خو دولوخوف،ټولیمشرته ځواب نه ورکاوه.هغه له فرانسوي جنرال سره په خورا تودو خبرو کې ډوب شوی و.دهغو ټولې خبرې اترې د جګړې په اړه وې.فرانسوي افسر چې دروسانو او اتریشیانو ترمنځ توپیر نه شو کولای، هڅه کوله دا په ډاګه کړي چې روسان لا په ځولم کې دي،نه تسلیم او نه تښتېدلي دي.دولوخوف،هڅه کوله خپل سیال ته ثابته کړي چې روسان نه یوازې هېڅکله نه تسلیمېږي،بلکې فرانسویانو ته یې ماته هم ورکړې ده.

دولوخوف ویل:

-دلته مورږ ته ویل شوي،چې تاسو تالا والا کړو او دا کار به کوو.

فرانسوي جنرال یې په ځواب کې ویل:

-ښه به دا وي چې هڅه وکړئ چې تاسو ، سره له ټولو قزاقانو سره زمورږ له لاسه تالا والا نه شئ.

فرانسوي نندارچیانو او اوربدونکو ددې خبرې په اوربدو د زړه له کومې وخندل.

دولوخوف ویل:

-هماغه شان مو چې د سوورووف(د روس یو ستر قوماندان و) په وخت کې ونځولې دا وار به مو بیا ګډ کړو.تاسو به دې ته اړ کړل شئ چې ونځېږئ.

یو فرانسوي وویل:

- داڅه سندرې وایي؟

یوبل فرانسوي بې له هغه چې پوه وي،دتصور له مخې یې اټکل وکړ چې خبرې یې دپخوانیو جګړو په اړه دي،وویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

- داټولې پخوانۍ سندرې دي، ټولواک (بناپارت) به لکه دنورو په شان ستاسو دغو سوورته هم وښيي چې څوک څنګه دي.

دولوخوف شونډې ټبرته کړې:

-بناپارت...

خو یوفرانسوي سرتېري په خواشدانې چغې کړې:

- بناپارت څه شي وي؟ټولواک وایه، بلا دې ووهه.

-بلا دې، ستا دټولواک پسې وي.

دولوخوف، په روسي ژبه فرانسوي ښه وښکنځه، داسې ښکنځل چې پوځیان یې په خپل منځ کې کوي، خپل توپک یې اوږې ته کړ ،وخوځېد اوخپل ټولیمشرته یې وویل:

-ایوان لوکویچه !درځه چې ځو !

دلومړې کرښې سرتېرو ، په خپل منځ کې سره وویل:

-ودې لیدل چې په فرانسوي غږېدل یعنې څنګه؟ښه سېدوروفه !اوس ته څه په کې وایې.

سېدوروف سترګه کښېکوده او فرانسویانو ته یې هسې په بې معنې او ببولالو ویلو پیل وکړ:

-کاري، ماله، تافه، ساغي، موتر، کېسکا...

-خه، خه، خه، خـه، ، هو ، هو ، هو ، دسرتېرو په منځ کې دخندا او خوښۍ داسې یوه څپه خوره شوه چې آن دفرانسویانو کرښو ته ور واوښته او تا به ویل چې ټول به اوس خپل ټوپک خالي ، خپلې وسلې به ماتې او ژر تر ژر به خپلو ورځنې ژوند ته مخه کړي.

که څه هم پوځیان کورونو ته لاړل، مګر وسلې هماغسې ډکې، یو بل ته په نښه شوې وې. توپونو نه ګولۍ لرې شوې وې، خو مورچلونه هماغه شان ټینګ او بې بدلونه وو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۲

سردار اندرې چې د جبهې ټولې کړنې له ښې نه چپ ته وکتلې، په هغه مورچل کې له آسه کوز شو چې د ستر قوماندان په وینا، د جګړې ټوله سیمه له هغه ځایه تر څارنې لاندې راتله. هغه د څلورم توپ له څنګه چې له توپ وړونکي نه جلا ولاړ و، ودرېد. یو توپچي سرتېرى د توپونو مخې ته د څارنې لپاره ګرځېده راګرځېده. د غه چوپړ چې سردار ولید، غوښتل ودرېږي، خو د هغه په اشارې یې خپل منظم، غمړلي او له خواشدانې نه ډکې ګرځېدو ته دوام ورکړ. توپ وړونکې کراچې د توپونو تر شاولاړې وې او د هغو شاته آسونه تړل شوي وو. د توپچیانو اورونه بل وو. د وروستي توپ کینې خواته د افسرانو د خورا تندو او تودو خبرو آوازونه اوریدل کېدل.

په رښتیا هم د دې مورچل نه، د روسیې د پوځ ټول او د ښمن د پوځ دیوې برخې د ځای پر ځای شوي دریځ ننداره له ورایه ښکاریده. د همدې، مورچل په وړاندې، د مخامخ شنې غونډۍ پر څوکې د شونګرا ین کلی له لرې لیدل کېده. ښې او چپې خواته په درې برخو کې، د لوګو په منځ کې د فرانسوي پوځیانو راټولېدل د لیدلو وړ وو، خو داسې برېښېده چې د هغو زیاتره برخه په خپله کلي او د غره شاته لمنو کې ځای پر ځای شوي دي، د کلي چپې خواته مورچل ته ورته

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوځه، دلوګو په منځ کې لیدل کېدل، خوله لرلید (دوربین) نه پرته، دهغه پېژندل ګران و. ښې خواته زمونږ پوځونه، پر شپږه شوې غونډې دا سې ځای پر ځای شوي وو، چې فرانسوي مورچلونو یې، په آسانۍ ترځارنې لاندې راتلل. زمونږ ځمکنۍ پوځونه هم په همدې غونډې کې پراته وو. دهغو څنګ ته ((دراګن)) نومي پوځ لیدل کېده. په منځنۍ برخه کې، د توشین په مورچل کې، یعنې له هماغه ځایه چې سردار اندرې له هغه ځایه ننداره کوله، یوه داسې غونډۍ وه، چې زمونږ او شون ګرابن دکلي ترمنځ دبهبدونکی رود پلو خواته په آواري ورشپږه شوې وه او د رود آپلو، دکلي خواته ورپورته کېده. چې خواته زمونږ پوځیان له ځنګل سره ګاونډ و، پلیو سرتېرو له همدې ځنګله نه لرګي وهل، اورونه یې بلول او دنغریو لوګي یې کنډک کنډک له ورایه ښکارېدل.

دفرانسویانو لومړۍ کرښه زمونږ دلومړنیو کرښو نه پراخې او ځرګندې وې اوله ورایه تصور کېدای شو چې په آسانۍ کولای شي، مونږ له دواړو خواونه محاصره کړي.

زمونږ دپوځونو شاته دښکته کېدو او پورته کېدو یوه ژوره تنده شیله پرته وه، چې دتوپخانې اوشا پلو ته یې دسپرو وتلوته ستونزې پیدا کولې. سردار اندرې، پرتوپ څنګل کښښوده، خپله کشوړه یې راوویسته او دخپلو پوځونو دځای پر ځای کېدو ټول ځایونه یې انځور او دهغه په دوو ځایو یې ددې لپاره په پنسل څه شي ولیکل، چې پر هغه به له شهزاده باګراتیون سره خبرې وکړي. هغه له ځانسره وانګېرله چې دی به سبا ته سپارښتنه کوي، چې لومړی به ددوی توپچي منځنۍ برخې کې ځای پر ځای کېږي او بیا به سواره پوځونه، آپلو ته ولېږدول شي. سردار اندرې چې تل د ستر قوماندان سره مل و، نو تل یې د

(c) ketabton.com: The Digital Library

پوځونو خوځېدا او دهغه په اړه فرمانونه څارل.هغه چې دډېرو جګړو تاریخ لوستی و ،ددې جګړې په اړه یې هم یوازې په بنسټیزې کړنلارې فکر کاوه او په دې اړه یې دهغو پېښو اټکلونه کول چې ذهن ته ورتلل، له ځانسره به ویل:

-که دښمن له ښی خوا یرغل وکړي،دکیفي ګرنادیه او دپادولسکي ښکاري قوتونه باید ترهغه دفاع وکړي او خپل مورچلونه وساتي،چې نوي قوتونه دهغو مرستې ته راورسېږي.

په دې حالت کې بیا د دراګن قوتونه کولای شي له څنګه،پر دښمن یرغل وکړي او ویې ځپي.که زموږ د پوځ پر منځنۍ یا پر زړه یرغل وشي،نو هغه به بیا توپونه پردغې غونډۍ ځای پر ځای کوي او دهغه تر چترلاندې به د چپې خواته خپل پراته پوځونه د دښمن له اوره ساتواو په کرار کرار به شا خواته درومو او ځان به باسو.

په هغه موده کې چې سردار اندرې په دغه مورچل کې ولاړو ،داسې د جګړې په خیالونو کې ډوب و ،چې دافسرانو دبنډار دشر اوشور غږ یې لکه، کله کله چې پېښېږي پرله پسې اورېده،خو هڅه یې کوله چې ورته غوږ نه شي،نو له دې کبله هر هغه څه یې چې اورېده،پرهغه نه پوهېده،مګر ناڅاپه ددغه شر اوشور تودوالی ورته په زړه پورې شو او بې له ارادې یې ورته غوږ ونیو.

یوخوږ او لږ آشنا غږ یې ترغوږه شو:

- نه !نه !د زړه سره !زه وایم که انسان په دې پوهېدای چې له مرګه وروسته په ده څه راځي،نوهېڅکله به له مرګه نه ډارېدای،هوکې یارانو ،زما دا خبره ومنئ،هو !د زړه سره !

دخبرو په منځ کې یو ځوان غږ ورولوېد او وې ویل:

- ښه،ګورئ ! وډاره شئ،که ونه ډارشئ،باک یې نشته،چې وخت

(c) ketabton.com: The Digital Library

يې راشي، له مرګه تېښته نه شته.

- يو بل غږ چې تر نورو پوخ او درونده، را اوچت شو:

-مګر دا رپه خپـل ځای پاتېږي، خو کـه لـه دې خبرو نـه تېر شو، بايد ووايو تاسو ټول هوښيار خلک ياستئ، پوهېږئ تاسو توپچيان ولې دومره ځيرک او دقدرورخلک يې؟ او ولې مـو داسې لـوی خيالونـه پـه ذهن کې ګرځي؟ دا ځکه چې تاسو تل دهرڅه دسرته رسولو او له ځانسره يـې دورلـو حـق لـري، هم ودکـا او د ودکـا څکلـو اړونـد ټـول خـواړه او مزناکې څکې له ځانسره اخيستئ شي.

يوبل دې غږي آواز چې ښکاربده د پلي پـوځ افسـر وي اووغږمبـد ويې خندل.

هغه لومړنی غږ چې دسردار غوږ ته آشنا و، دوام ورکړ:

- هـوکې ! دا رپـر خپـل ځـای پاتېږي، انسـان لـه کـوم ناآشـنا څـه نـه دا رېږي. پوهېږئ، له کوم نا آشنا څه نه. هرڅومره چې ووايي روح مـرګ نه وروسته آسمانو ته الوزي، وايي دي، ځکه مـوږ خـو پـوهېږو چې آسـمان نشته، دا ټوله هوا ده، يوازې هوا.

هغه دې غږي آواز بيا دتوپچي خبرې پرې کړې:

-ګوره توشينه !نه شي کولای مـوږ خپـل هغـه خـواړه جـام تـه مېلمانـه کړې؟

سردار اندرې تر لـږ فکـر وروسـته پـه خوښـۍ هغـه خـوږ فلسـفي آواز وپېژاند او له ځانسره وبګنبد:

-دا خوهماغه تورن دی، چې لوڅې پښې دخورو په هغې کېږدی کې ولاړو.

توشين وويل:

- جام خو کېږي، خو دآخرت کيسه هم...

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه ددې بې وخت پیدا نه کړ چې خپله خبره پای ته ورسوي.ده له خبرو سره هممهاله په هوا کې دا اسې غږمبهاري غږوا وربدل شو ، چې په خورا چټکۍ ددوی خواته رانږدې او قوي کېده.دا د توپ ګولۍ وه ،چې ګواکې له ډېره تلواریې وخت ورنه کړ ، نا ویل شوې خبرې پای ته ورسوي.ګولۍ په داسې وېرونکي زور او دوزخي قوت د هماغه خوړو د کېږدۍ سره په ځمکه ولږېده ،لویه کنده ، دخاورو او تېږو لویه دلۍ یې جوړه او دځمکه له زړه نه یې سخت زګېروی پورته کړ.

په همدې شېبه کې تر ټولو نه مخکې کمکۍ ځانه توشین له جونګړه نه راودانګل،هغه چې پیپ یې په شونډو کې کېښکود ،رنګ یې څه الوتی غوندې و. تر هغه نه وروسته ،هماغه دپلي پوځ او دځېږ،مېړني آواز خاوند راووت او دخپلو تنیو دترلو په ترڅ کې،په منډه منډه دخپل ټولي خواته لاړ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۷

سردار اندرې، چې پرخپل آس سپور و ، دتوپونو په مورچل کې ولاړ و ، دهغه توپ لوګي ته يې کتل چې ډز ترې شوی و. دهغه سترګې پر ټول هغه منظر خورې شوې چې تر مخې يې پروت و.

هغه ولیدل چې دفرانسویانو پر ځای ولاړ پوځونه، په خوځېدو شول او هغه څه چې لا تر اوسه سم نه ښکارېدل، هغه يو توپ و ، چې له هغه نه له شوې ډزه، په پيدا شوې لوګی کې پټ و. دوه تنه فرانسويان چې اټکل کېده، ياوران به وي، دغونډۍ پرلمنه يې منډې وهلې. تر هغو نه لږ کوز، د دښمن يو کوچنی ټولی چې له ورايه څرګنده وه، دلومړې کرښې د پياوړتيا تکل يې لاره، دغونډۍ دلمنې خواته روان و. د لومړې ډز لوګي لا سم خپاره شوې نه و ، چې بل لوګی پورته شو ، دډز غږ يې هم واورېدل شو. جګړه پيل شوې وه. سردار اندرې دخپل آس مخه راواړوله اودشهزاده باګراتيون دليدو په هيله يې دګرونټ پلو ته چو کړل. تر خپلې شا يې د توپونو د ډزو پرله پسې او کرار کرار په جګېدو غږونه اورېدل. داسې برېښېده چې زمور توپونو هم دښمن ته ، د ډزو په ورلږلو دهغو ځواب وايي. تر دې نه لږ کوز هماغه چې سهار مرکچيانو پر اوربند خبرې کولې، دتوپکو د ډزو غږ واورېدل شو.

لوماروا ، دنا پليون ريبار چې له سختې غندنې او ګوابښ نه ډک

(c) ketabton.com: The Digital Library

لیک یې راوړی و ،مویورات ته ورسېدلی و.مویورات چې د خپلو کړو له شرمه لاره ورکه کړې وه ،هڅه یې کوله خپله تېروتنه ژرتر ژره سمه کړي،نو سمدلاسه یې خپلې قـواووې د روس دپـوځ د زړه او دواړو خواوو:ښې او کینې خواته دمحاصرې لپاره ، په دې هیله وروخوځولې چې تر لمر لوېد او دټولواک نـاپلیون د رارسېدو نه مخکې ، ددوی مخې ته ددښمن کمشمېره پراته قوتونه تالا والا کړي.

سردار اندرې په زړه کې ویل:

-پیل شوه ،هغه ده جګړه پیل شوه.

هغـه احساسوله چې زړه تـه یې د وینـو ورتـګ لـه پخوانـه لاپسې چټک شوی دی،له ځانسره یې ویل:

-چېرې دی؟ چېرې دی؟زما بخت چېرې دی؟؟هغـه بـه څنګـه راپیدا شي؟(بخته تاله کومه لوري راحضور کړم-خوشال بابا)

هغه، دهغـو ټولیود سرتېرو پـه منځ کې چې لا لس پـنځلس دقیقې مخکې یې شـوله خـوړه او ودکـا یې څکلـه، روان و او لیـدل یې چې سرتېري په خورا چټکی ځان مورچلونو تـه رسوي ،وسلې چمتـو کـوي او دټولو په بشروکې هغه احساس اولېوالتیا وینې چې په خپل زړه کې یې ابشـېدله. دهرافسـر او هرسـرتېري پـه څېـره کـې دا ټکې لـه ورایـه څرګند او لوستل کېده چې،هغه ده پیل شوه !جګړه پیـل شـوه !تـالانګره وحشتناکه او له خوښیو ډکه جګړه !

لا دسنګرونو دجوړولو او په هغو کې د استحکاماتو برابرولو ځای ته نه و رسېدلی،چې دمني دموسم،دهغه مابنامني غمجن مابنام په غم لړلو شېبو کې یې یوه ډلـه سواره ولیـدل چې ددوی خواتـه را روان وو.و سپرو پوځونو ،ددغې ډلې په مخکې د رارروان، سپاره پوځي،دپوست خـولې پـه سـر او پـه سـپین آس سـپور و. دا سـپور شـهزاده بـاګراتیون

(c) ketabton.com: The Digital Library

و.(باګراتیون په خټه ګرجی و.ګرجیان په دودیز ډول د پوست خولـه او پوسـتین اغونـدي). سـردار انـدرې دهغـه درارسـېدو پـه تمـه پښـه ونیـوه.شـهزاده بـاګراتیون همـدا چـې انـدرې وپښزانـد ،خپل آس یـې ودراوه،هغـه تـه یـې سروښـوراوه.پـه داسـې حـال کـې چـې شـهزاده بـاګراتیون هماغـه شـان مخـې تـه کتل،سـردار اندرې،هغـه تـه خپـل دسترګو لیدلی حال ووایـه.دغـه احسـاس چې، پیـل شوه،هغه ده جګړه پیل شوه.آن دباګراتیون ،په نه خوځېدونکې تورې څېرې او دهغـه پـه نیمه تړلو،ملالو خوبولو سترګو کې چې ګواکې سختې دخوب لپوالـه وې هم لـه ورایـه لوستل کېده.سردار اندرې دغـه نـه خوځېدونکې څېرې او سـترګو تـه پـه خـورا نـا آرامـې ځیرتیـا ځیـر شـو ،هغه غوښـتل پـوه شـی،چې ایـا ددغـې څېرې او دهغـه دخاونـد پـه ګوګـل کـې اوس څـه خیالونه تېرېږي او څه فکرونه کوي؟هغه ته په کتو کتو کې یې دا په زړه کې ویل:

-ایا ددغې نه خوځېدونکې څېرې تر شا به اصلا کوم خیال وی؟

شـهزاده بـاګراتیون د سـردار انـدرې دخبـرو تـر اوربدونـه وروسـته دمنني او منلو سر وښوراوه او وې ویل:

-ډېرښه !

او ژبه یې داسې وه،چې ګواکې وایي،ټولې هغه پېښې چې تېرېږي او یا دا خبرې چې ورته ویل کېږي،هماغسې دي چې دی لـه مخې پـرې پوهېده او اټکل یې کړی و.سردار اندرې دچټکی سواری دسترې لـه امله ژرژر غږېده،خو شهزاده باګراتیون دخپل ختیځ دود له مخې داسې په پام او کرار کرار خبرې کولې چې ګواکې غواړي ووایي،داټول تلوار دځه لپاره؟هغه خپل آس وخوځاوه اودتوشین دسنګر پلو تـه ورنېږدې شـو.سـردار انـدرې، دهغـه لـه مـل ملګروسـره یوځـای هغـه پسـې

(c) ketabton.com: The Digital Library

وروخوځېد. دهغه ملګري دا کسان وو: دټولو اک له خوا، رالېږل شوی افسر چې دده دقوماندانۍ ځانګړی استازی ګڼل کېده، دهغه خپل یاور، ژیرکوف، دارېکو دساتنې افسر، دقوماندانۍ دامنیت افسر چې په ښکلي سپین انګریزي آس سپور و او یوتن ملکي دولتي مامور چې په خپل نوښت یې دځارونکي په نامه دجګړې په لومړۍ کرښه کې دګډون غوښتنه کړې وه. دغه څورب او غټ خپلواک ځارونکی چې په موسکا او سادګۍ سره یې شاوخوا کتل، یو د خندا وړ داسې کوټ چې دسرتېرو له خوا پر آسونو پراته ځل ته ورته و، اغوستي و، داسې پر آس ښورېده چې د افسرانو، قزاقانو او یاورانو په منځ کې دخندا نښه تړې جوړه شوې وه.

ژیرکوف، دا سړی بالکونسکي ته ور وښود او وې ویل:

-دې ته ګوره! راغلی چې دجګړې ننداره وکړي، خولا تر اوسه د جګړې آوازې خپرې شوې نه دي، او دی بیا ګډې اخیستی دی.

ددغه غیر پوځي ځارونکي پر شونډو داسې یوه موسکا چې د دوکې نښې په کې څرګندې وې خوره وه. هغه داسې موسېده چې ګواکې د ژیرکوف ملنډې یې ستاینې ګڼلې او داسې برېښېده چې هڅه کوي ځان تر هغه نه چې دی، لاپسې ساده وښیي، هغه وویل:

-ډېره ښه ده، نور، نو څه؟

خو دقوماندانۍ ځارونکي ورته وویل:

-څه ښه ده؟ هېڅ ښه نه ده، ډېره دخندا وړ ده....

لا دتوشین مورچل ته نېږدې شوي نه وو، چې دتوپ یوه ګولۍ دوی ته نېږدې ولګېده، هغه ساده ملکي ځارونکي بیا ساده موسکا پر شونډو وپوښتل:

-داڅه شی و چې دلته ولګېده؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژیرکوف وویل:

-فرانسویان پر مورږ پتیرې وروي.

سادګی بیا وپوښتل:

-ښه !هغوی په همدې ډول ډزې کوي؟دا نو بل ډول کیسې دي.

هغه چې له خوښۍ نه په جامو کې نه ځایېده، خپلې خبرې لا پای ته نه وې رسولې چې یو واربیا ، خو له پخوانه په زوره ډزو غړمباهار ترغوږ او تا وې چې په کوم اوبلن څه کې، ډوب شوی وي، ناڅاپه ورک شو.هغه قزاق چې ددغه ساده سړي ښۍ خواته روان و ،له خپل آس سره یوځای ولوېد.ژیرکوف او دقوماندانۍ نوکریوال افسر سرونه په زینونو ټیټ او دآسونو مخونه یې بلې خواته واړول.ساده ملکی سړی د لوېدلي قزاق ترخنګ ودرېد او په خورا پام اوځیر دهغه ننداري ته ودرېد.قزاق وژل شوی و ،خو دهغه آس لا ژوندی او خوځېده.

شهزاده باګراتیون سترګې برندې،دلوېدلي قزاق خواته ورغی،خو همدا چې په خبره پوه شو ،په خورا بې پروایۍ یې، داسې مخ ترې واړاوه چې ته به وایې:

-دا یوه داسې ورځنۍ پېښه ده ،چې هغې ته زیات پام هسې حماقت دی.خپل آس یې دیوه غوره سپاره په شان په خورا نرمۍ ودراوه ،لږ خم شو او خپله توره یې چې د پوستین په لمنه کې ننښتې وه ،راخلاصه کړه.دهغه توره ،لرغونې، داسې لرغونې توره وه ،چې اوسنیو تورو ته یې هېڅ ورته والی نه درلود.

سردار اندرې ته په دې شېبه کې هغه کیسه وریاده شوه چې څنګه دایتالیا په جګړه کې جنرال سوورف ،باګراتیون ته خپله توره ښندلې وه.ده داسې انګېرله چې په دغې شېبه کې دغه یادونه څومره دده په زړه ښه لګېده.هغوی هماغه مورچل ته ورغلل چې څو شېبې مخکې

(c) ketabton.com: The Digital Library

بالکونسکي هلته ولاړ او دجګړې دډګر نندارې کوله.

باګراتیون له هغه برېدګي نه چې د مهماتو دصندوق ترڅنګ ولاړ وپوښتل:

-دا دچا توپی دی؟

که څه هم هغه وپوښتل: دا دچا توپی دی؟خو اصلا يې غوښتل په دې پلمه له برېدګی سره خبرې پیل او له هغه نه وپوښتي،دلته لا ډار شوي نه یاستئ ؟برېدګی له ورایه په خبره پوه شو،خپلې خرمایي څېې يې چې پرمخ راخورې وې وخندلې او په خورا خوښۍ يې وویل:

- جلالتماب !د تورن توشین توپی دی.

باګراتیون چې په خیالو کې ډوب و،وویل:

-ښه ده !ښه ده !

هغه له هغو کراچیو نه چې توپونه په کې کښول کېږي تېر شو او تر توپونه د وروستي ولاړ توپ ترڅنګه ودرېد.

هغه توپ ته لاپوره نېږدې شوی نه و،چې دتوپ دګولۍ غوږ زورونکی غړمبهاری يې ترغوږو شو.توپونه د لوګي په منځ کې ورک او لیدل يې چې توپچیان خپل توپونه بېرته،په خپلو پخوانیو ځایونو کې ځای پر ځای کوي.یو ستر،څورب او دپلنو اوږو خاوند سرتېري چې پر تېتر يې لومړۍ شمېره لیکل شوې وه،د توپ دمیل دپاکولو وسپنه را اخیستې، پښې يې سره خلاصې او په یو ګام سره يې ځان لرې او دویم شمېره سرتېري په ریږدبدونکو لاسونو په توپ کې بلهګولۍ کښبوده.بل وړوکي،په ملا کړوپ افسر چې هماغه توشین نومی افسر و،مخې ته داسې رامنډې کړې،چې ګواکې پښه يې دتوپ په قنداق کې بنده وي،پرته له هغه يې چې دجنرال شته والي ته يې پام شي،دوارې لاسونه يې لکه سایوان سترګو ته ونیول،په ځیرځیر يې وکتل او په نرې

(c) ketabton.com: The Digital Library

او ازيې چې غوښتل يې هغه ته د زړورتيا هغه رنګ ورکړي چې دده ښه يې سره يې رنګ نه لګاوه، وويل:

-دوه درجې يې زياته کړه، سمبرې. او بيا يې چيغه کړه:

-مبدو بدوفه خوځېږه !دويم ډزوله !

باګراتيون هغه ته ورغږ کړ، خو توشين په کمداني او کرار يې خوځېدا چې، نه د پوځيانو، بلکې تر زياتې کچې دمبارکۍ ويلو په وخت کې د کليسا د کشيشانو خوځېدا ته پاتې کېده، خپلې درې ګوتې د خپلې خولې ترڅنډې ورسولې او په چټکۍ يې د جنرال پلو ور وغاستل. که څه هم د توشين، توپچيان د شيلې ويشتلو ته ګمارل شوي وو، خو هغه د شون ګرابن، پرهغه کلي چې دده مخې ته پروت و او په هغه کې يو زيات شمېر فرانسوي سرتېري راکوټه شوي وو، ګذارونه کول.

هېڅچا توشين ته دا سپارښتنه نه کوله چې په کوم ډول ګولیو کومه نښه وولي. دلته ده خپله، له خپل قوماندان زخارچنکه سره تر مشورې نه وروسته، چې ده يې خورا درناوي کاوه، پرېکړه کړې وه، نښه به دا وي چې کلی به تر اور لاندې نيسئ. باګراتيون، د توشين د ګذارش نه وروسته وويل:

-ډېره ښه !او دده په وړاندې يې د جګړې د پراخ ډګر په ننداره پيل وکړ، داسې تصور کېده چې په خيالو کې ډوب دی. فرانسويان له بلې هرې خوانه، ښۍ خوانه ډېر رانېږدې شوي وو. له هغې غونډۍ نه چې دکيف غونډ پرې دېره شوی و، لږ ښکته، په پرتې دره کې چې يو سين په کې بهېده، د توپکو ډزو، تندر ته ورته، داسې آوازونه اوربدل کېده چې زړونه يې په ګوګل کې رېږدول. له جنرال سره يوه مل افسر د ((درګونو)) د پوځيانو نه هلته لږ ښۍ خواته هغه فرانسوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

سرتېري، شهزاده تـه ور وښـودل چې زمـوږ د سرتېرو خواتـه ډيرغـل او دهغـو دمحاصرې په تکل کې وو. مـوږ تـه، نږدې ځنګـل ، چـې خواتـه دلیـدو لرلیـد بنـد کړی و. شـهزاده بـاګراتیون سپارښـتنه وکړه چې لـه منځنیـو کنډکونو نـه دي، دوه هغـه دښـمن خـوا د قوتـو مرسـتې تـه ور ودانګي. یوه افسر زړه وکړ او شهزاده باګراتیون تـه یې وریـاده کړه چې ددغـو کنډکونو پـه تـګ سره بـه توپونـه بـې دفـاع پـاتې شي. شـهزاده بـاګراتیون مـخ افسـر تـه وروړاوه او پـه پټـه خولـه یې هغـه تـه ځیـر ځیـر وکتل، خو څـه یې ونـه ویـل. سردار اندرې داسې وانګېرلـه چې دافسـر یادونه خورا پـر ځای، سمه او ځواب ویـل یې ګران دي، خو پـه همدې شـېبه کې دهغـه غونډ لـه قوماندانـه چې پـه دره کې پـروت و ، یـوه استازي په منډه یو خبر راوړ چې بې شمېره فرانسوي پوځیـانو ، د درې لـه لمنې نه پـر دوی برېد کړی، غونډ تـالاوالا شوی او د کیـف دګرنادیـا دپـوځ پلـې ډلـې د شـا خواتـه را روانـې دي. شـهزاده باګراتیون، سـر وښوراوه، پـه کراره ښې پلو لاړ او ددراګون دپوځونو خوا تـه یې یـو یـاور واستاوه او سپارښتنه یې وکړه چې په فرانسـویانو یرغـل پیـل شي، خو دغـه یاور ترنېمې ګړۍ وروسته راستون شو او خبر یې راوړ چې ، همد اوس ددراګن دغونډ قوماندان د درې اه پلـو شـا تـه تللـی دی. قوماندان دا دلیل وایه چې دوی د دښمن ترسـختو ګذارونو لاندې راتلـه او د بې ځایه او زیاتې مرګ ژوبلې دمخنوي لپـاره یې خپـل سرتېري پـه ځنګلـه کې پناه او ګمارلي دي.

باګراتیون وویل:

-ډېر ښه شوي دي.

کله چې شهزاده باګراتیون لـه توپخانې نه لرې کېـده، دچې خوالـه ځنګل نه د ډزو غږ اوربدل کېده، خو دا چې دی دجبهې لـه چـې خوانـه

(c) ketabton.com: The Digital Library

خورا لږ پروت و او نه يې شو کولای په خپل وخت هلته ورسي، نو هلته يې ژيرکوف ددې لپاره واستاوه، چې جنرال ته، هغه جنرال ته چې په براوناو کې يې کوتوزف ته قطعه وړاندې کړې وه، ووايي چې څومره ژر کېږي، بايد په چټکې ددې هاخواته، په شا لاړ شي، ځکه په قوي اټکل سره به ددوی ښي قوتونه ونه شي کولای ډېر ځنډ د دښمنو د پرمختګ مخه ونيسي. په دې اله ګوله کې تورن توشين او هغه ټولې چې بايد دتوپخانې دفاع وکړي، دټولو له يا ده ووتل. سردار اندرې، دشهزاده باګراتيون خبرو او دهغه هغو سپارښتنو ته چې قوماندانانو ته يې ورکولې په خورا ځير غوږنيولی او دې ته يې پام شو چې سپارښتنې مارښتنې نه شته او شهزاده باګراتيون يوازې او يوازې هڅه کوي دا وښيي چې هر څه چې شوي يا کېږي، دامهمه نه ده چې دا ړتيا له مخې دي که په خپل سر، يا دقوماندانانو د اټکل له مخې شوي که د ده دسپارښتنې، هرڅه چې دي، دده دغوښتنو سره برابردي. سردار اندرې په دې پوهېده چې، که څه هم داټول کړه، په خپل سر او دقوماندان له ونډې پرته ترسره کېدل، خو په خپله د باګراتيون شتوالی دلته خورا اغېز او ونډه لرله هرشمېرقوماندان به چې په څومره ناآرامۍ او ګډښي ده ته رارسېدل، کرارېدل به، افسرانو او سرتېرو به هغه ته په خوښۍ او ورين تندي هرکلي وايه، دهغه په ليدو به تازه او خوښېدل او هڅه به يې کوله دځانښودنې لپاره لاسي او بې ځايه زړورتيا وښيي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۸

شهزاده باګراتیون،لومړی،زموږ د کرښې د ښي اړخ تر ټولې لوړې څوکې ته وخوت او بیا ښکته د شیلې منځ ته،چېرې چې دتندریزو ډزو غړمبهاري اورېدل کېده او دباروتو د لوګو له لاسه هېڅ شي نه لیدل کېدل،وړاندې لاړ او ورښکته شو.هرڅومره چې به په شیله کې ښکته او دننه ننوتل،په هماغه کچه به تتوالی زیاتېده او دجګړې دډګر نېږد بوالی رانږدې کېده.هغوی ته یونیم ټپي سرتېري په مخه ورتللل.دوو سرتېرو د یوبل ټپي سرتېری چې سر یې په وینو ککړ و او خوله یې لوبدلې وه،تر ترخګ لاندې نیولی و او له ځانسره یې کشاوه.ټپي سرتېري زګیروی کاوه او له خولې نه یې وینې بهېدې.داسې برېښېده چې ګولۍ یې یا په ارمېږه او یا په خوله کې لګېدلې ده.بل ټپي یې ولید ،چې یوازې،بې ټوپکه په زړورتیا روان و ،هغه په لوړه لوړه زګیروای کاوه ،خپل لاس یې چې تازه ټپي شوی و ،د ویالې په شان وینې تري بهېدې اودده پر کوټ ورځخېدې، همداسې ښوراوه.د هغه په څېره کې له درده زیات،ډار نښې څرګندې وې. یوه دقیقه مخکې لګېدلی و.له واټه واوښتل،ناڅاپه پر یوه کندې ورشوه شول او هلته یې ولیدل چې څوتنه پر ډاګ پراته دي.د سرتېرو یوې ډلې سره چې روغ رمټ کسان هم په کې وو ،مخامخ شول.سرتېرو چې سخته ستمېدل هڅه کوله پر غونډۍ وروخیږي،هغوی، سره له هغه چې جنرال ولید خو همداسې یې په لوړ اواز خپلې غږېدا او لاس

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښورولو او اچولو ته دوام ورکړ. دهغو افسر د باګراتیون په لیدو چیغه کړه او هغو سرتېرو پسې یې چې ګډ وډ روان وو، منډه او له هغو نه یې هیله وکړه چې راستانه شي. باګراتیون، د سرتېرو هغو کتارو ته نېږدې شو چې ډز یې کولې، خو د دغو ډزو د شور ماشور غږ نه اورېدل کېده. د باروتو لوګي پر ټولو او ټوله سیمه خپور و. د سرتېرو څېرې د باروتو له لاسه تکې توري او ګڼې اخیستې وې. یوې ډلې په توپکو کې میلې وهلې، بلې هغې په لولو کې باروت تویول، چا له صندوقونو نه د توپونو ګولې راویستې او بلې ډلې بیا ډزې کولې، خو د باروتو لوګي چې د باد دنشتوالي له امله سخت دروند او ټینګ و، ځای پرځای ولاړ او دا هم څرګنده نه وه چې د ډزو ننبه څوک او کوم ځای دی. کله ناکله به یو زړه راښکوونکی آواز هم واورېدل شو. سردار اندرې چې دغو ډلو ته نېږدې کېده، له ځانسره وویل:

-دا نو څه دي؟ دا خو د جبهې کرښه نه ده، ځکه چې ګڼه ګونه ده، یرغل نه دی، ځکه ټول په خوځېدا دي....

ډنګرخوار بوډا چې دغونډ قوماندان و، اورېدو لو ېدلو ښو یې د هغه نیمایي عمر وهلې سترګې ځان کې مرورلې او د هغې څېرې ته یې، خو اخوږي ښېلله شهزاده باګراتیون ته ورغی او په خوږه موسکای یې له هغه نه دګران مېلمه په څېر هرکلی وکړ. هغه ګزارش ورکړ چې فرانسویانو یې پر غونډ برېد کړی دی. که څه هم دوی د فرانسویانو دیرغل مخه نیولې خو په دغه مخنوي کې د ده دغونډ ترنیمایي زیاتو سرتېرو ژوند بایللی دی. دغونډ قوماندان ویل چې د دښمن برېد یې شاته تمبولی، خو ده د تمبولو خبره یې په احتیاط ادا کوله، ځکه دی په رښتیا نه پوهېده چې پر غونډ څه راغلي او په دې وروستي نیم ساعت کې پر هغو سرتېرو څه بلا راغلې چې ده یې قوماندې کوله او په

(c) ketabton.com: The Digital Library

دې هم نه پوهېده چې ایا په رښتیا برید تمبول شوی او یا یې دهغوی غونډ تالا والا او له منځه وړی دی، خو په یوه خبره یې سر خلاص و، چې لومړي پرغونډد ګولیو او لاسي بمونو باران پیل او دهغه له لاسه دده زیات شمېر وګړي ووژل شول.دده داهم په یاد وچې چاچیغه کړې وه:

-اې سپرو !

او تر دې نه وروسته ډزې پیل شوې وې، خو نور نو دهغو نښه سواره نه وو، ځکه سواره نه لیدل کېدل، بلکې د فرانسوي پوځیانو پلې ډلې وې چې تنګې درې ته راننوتلې او پر دوی یې ډزې کولې.شهزاده باګراتیون سر ښوراوه او دې سرښورولو دامعنی لرله چې داټول هغه څه دي، چې ده غوښتل او اټکل یې کاوه.هغه خپل یاور ته مخ وروړاوه او سپارښتنه یې وکړه چې دشپږم ښکاري غونډ نه ، چې څو شېبه مخکې دهغه له مخې تېر شوي و ،دوه کنډکه راوبولي.دسرداراندرې، پام هغه بدلون ته وروا وښت چې همدا شېبه دشهزاده باګراتیون په څېره کې راخرګند شو.دهغه په څېره کې دهغه چا په شان دلېوالتیا او خوښۍ نښې راخرګندې وې چې داوړي په یوه توده ورځ کې، په ټول توان او غوره تکل، ځان اوبوته ورغوځار کړي.نور نو دهغه دخوبولو ستر ګو، پخوانۍ چوپتیا او په خیال کې ډوبې څېرې حالت له منځه تللی و.دهغه ګردې، بازته ورته تیزې، ځلانده ،خو لږ له ملنډو ډکې سترګې، همداسې وړاندې ګنډل شوې وې.سره له هغه چې دهغه په خوځېدا کې هماغه پخوانی سستوالی او ځیرکتیا پاتې وو ،خو داسې برېښېده چې هېڅ چېرې او په هېڅ ځای یې سترګې نه دربړي.

دغونډ قوماندان، شهزاده باګراتیون ته مخ وروړاوه او له هغه نه یې هیله وکړه چې له دې ځایه ځکه لرې شی، چې هغه خورا له ګوابنه ډک دی، هغه وویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

-له ښاغلي جلالتمابه ! هيله کوم، ستاسو دې په خدای قسم وي چې مهرباني وکړئ...وګورئ...هغه همداسې په هيله هيله ،له شهزاده سره مل افسرته کتل، خو هغه افسر له هغه نه مخ واړاوه.دغونډ قوماندان غوښتل د هغو ګولیو غړمبهار او لګېدو ته ددوی پام وروړوي چې د دوی له څنګه تېرېږي...د قوماندانۍ افسر دغونډ دقوماندان خبرې ټولې منلې، خو شهزاده باګراتیون هغو ته اصلا غوږ هم نه ونیولی او یوازې يې امر کاوه چې ډزې بندې او سرتېرې داسې ځای پر ځای کړي، چې لاره هغو دوو کنډکونو ته پرانستل شي، چې دوې يې راتلو ته سترګې په لاره وو.کله چې يې خبرې کولې راالوتونکي باد ګواکې دیوه نامعلومه لاس په څېر ،دلوګیو هغه پرده چې دره يې ددوی له سترګو پټوله، له ښۍ خوا نه کینې خوا ته کش کړه او ده مخامخ آپلو هغه غونډۍ ولیدله چې فرانسوي سرتېرو پرې ګڼه ګوڼه جوړه کړې وه. ټولې سترګې بې واکه دهغه فرانسوي پوځ خوا ته ور واوښتې.چې ددوی خوا ته را روان و ،فرانسوي پوځ،دوی ته دومره رانېږدې شوی و ،چې د سرتېرو دخولیو ننبې لیدل کېدې،نورنو کېدای شو چې د سرتېرې او افسر توپیر وشي او نور نو دهغو دجنډې رپول او مارش وهل له ورایه ښکارېدل.

یوچوپړ باګراتیون ته وویل:

-څه ویاړمن ګامونه اخلي.

دپوځ قراول یامخکنۍ برخه دره ته رسېدلې وه، نو ځکه ننبته زموږ خوا ته دغونډې په لمنه کې پیل کېدونکې ښکارېده.

دهغه غونډ پاتې شونکو چې هغو سره په ننبته کې لاس وګریوان شوي وو ،په چټکۍ يې ببرته ځان راجوړاوه او ښې خوا ته خوځېدلي وو.دهغو پسې دښکاري غونډ ددوه کنډکونو ،پاتې شوونکې تېرېدل

(c) ketabton.com: The Digital Library

او په خورا ښکلي نظم وړاندې راتلل. کـه څه هم لـه باګراتیون لا لـرې و ،خو دهغو دټولو سرتېرو د درنو ګامونو غږ چې په مخ وړاندې راتـګ کـې پـه منظمـه توګـه پرځمکـه لرېدل، ښـه اورېـدل کېـده. دپـوځ کینـې خواته، لـه ټولـو نـه بـاګراتیون تـه نېـږدې دټـولې قومانـدان روان و. دا ګردبشری، ښکلی دپلـو قـواوو افسـر چـې سـاده خـو بختـوره بڼـه یـې لرله، هماغه څوک و چې له بڼډاره راوتلی و او اوس هم داسې بربښـېده چې له دې نه پرته بل تکل نه لري چې دځانښـودنې لپـاره دقوماندان لـه مخې تېر شي...

شهزاده باګراتیون چې پوځ خپل مخکې ولید ،چیغه کړه:

-ستړي مه شئ !ځوانانو !

-ژوند !ژوند !ژوند !

باګراتیون زیاته کړه:

-آفرین شازلمیانو !ډېر ښه یاستئ.

یـو غمجـن او خواشـینی سرتېری چې کینې خواتـه روان و ،د دغـې ستړې مه شئ، په ترڅ کې سترګې باګراتیون ته وروړولې او وې ویل:

-خپله پوهېږو چې ښه یو.

یو بل سرتېري چې ډارېده دټولې نظم خرابه نه کړي، بې لـه هغـه چې مخ واړاوی خپله خبره یې وکړه او په مخه لاړ.

د درېـدو قومانـده ورکـړه شـوه او غوښـتنه وشـوه چـې کځـوړی کېښـودل شي.

باګراتیون پر آس سپور د سرتېرو لـه کتارونـه چې دده لـه مخې تېر شوي وو ،راتاو او له آس نه کوز شو. دخپل آس جلو یې قزاق تـه ورکړ او خپل پوستني کوټ یې لـه اوږو پورتـه او بـل قزاق تـه ورکړ، څـو وار یـې پښې پر ځمکه وډبولې، پښې یې سمې او خولې یې په سر جوړه کړه. پـه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دې وخت کې د فرانسوي پوځ مخکښـه ډلـه او تر ټولـو نـه دمخـه دهغـو افسران د غونډې په لمنه کې راښکاره شول.

باګراتیون، په پاخه او اوربدونکي آواز وویل:

-د خدای په امان.

یوشپبه یې د سرتېرو لومړنۍ کرښې ته مخ وروړاوه او وروسته یې همداسې چې لاسونه په کمر کړه د مخکښ غونډې خواتـه ښورول، لکه په سورلۍ ږدی پوځي په څېر، په ګډوډو ګامو، ته به وایې په نا اواره مځکـه روان دی وړنـدې لاړ. سـردار انـدرې احسـاس کـړه چـې یـوه نـه ایلیدونکی قوت هغـه مـخ تـګ تـه هڅوي او دغـه احسـاس پـه هغـه کـې دنیکمرغۍ انګېرنې راوینبولې.

نورنـو فرانسـویان دوی تـه رانېږدې شـوي وو. سـردار اندرې چـې د بـاګراتیون ترڅنـګ روان و، د فرانسـویان د تـورو سـرې غـارګۍ او آن مخونه له ورایه لیدل.

هغه په ښه توګه یو زوړ فرانسوي لیده چې پوځي بوټ یې په پښـو، واز واز داسې روان و، چې په هرګام کې به یې بوټو تـه لاس اچاوه او پـه خورا سختۍ پر غره ورخوت. شهزاده باګراتیون، نـورنـوې سپارښـتنې نـه ورکـولې او همداسـې چوپـه خولـه دخپلـو پوځونـو ترمخـې روان و. ناڅاپـه د فرانسـویانو لـه منځـه دیـو ډز غږ واوربدل شـو، بیا دویـم او درېیم... او دبارو تو لوګی اودډزو شراوشور د دښمن په ګډوډ او له نظمـه وتلي پـوځ، لمن خوره کړه. زمـوږ د ډلـې نـه څوتنـه او دهغـو پـه مـنځ کـې هماغـه مسـت او ګرد مخـی افسـرچې د پریـټ پـه وخـت کـې لـه ټولـو نـه مخکـې شـوی و، ښـکاره شـول، خو بـاګراتیون چـې دلـومړۍ ډزې غـږ ترغوږه شو، مخ یې وړاوه او چیغه یې کړه:

-مخ وړاندې !مخ..هورا !

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مخ وړاندې او هورا چغو زمونږ پر لیکو څپه خوره او سرتېري په نه ایلېدونکي تلوار او ګبنۍ له باګراتیون او یوبله نه مخ ته کېدل او په ګډوډو او بې نظمو فرانسویانو یې لکه تالاکوونکی سیلاب یرغل وروړ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۹

د ښکاري غونډ د دوو کنډوکونو برېد د ښي اړخ لپاره شاتګ ته لاره آواره کړه. په منځنۍ برخه کې د توشین له یاده وتلو توپونو، د شون ګرابن کلي ته داور په اچولو سره د ډېرمن د پرمختګ مخه نیولې وه. داور په وژلو د فرانسویانو بوختیا، چې باد لا دهغه لمنه خورولې زموږ پوځونو ته د ډډې لاره آواره کړې وه، چې په کراره شاته لاړ شي. د منځنۍ برخې د پوځونو دغه شاتګ که څه هم په تلوار و، خو خپلې قوماندې یې غلطې کړې نه وې، دا په داسې حال کې د چې خوا قواوې، چې د آزوفسکي او د پادولسکي له پلیو غونډونو او د پاولګراد ښکاري غونډ نه جوړې وې، مخامخ او د څنګ له خوا د مارشال لان په مشرۍ د ډېرمن د پوځونو د یرغل له لاسه کلابند شوې وې. باګراتیون ژیرکوف ته د شاتګ د فرمان سره مل، هغه په چټکۍ د چې خوا قوماندان ته ورولېږه.

ژیرکوف، چې د درناوي په نامه خولۍ ته رسېدلای لاس لاتېټ کړی نه و، په چټکۍ سره لرې شو. خو لا لرې شوې نه و، چې د مینې او لېوالتیا په ځای یې ګبنۍ او وحشت په زړه را خوره شول او دا زړورتیا یې پیدا نه شوه کړای چې ترټاکل شوي ځایه پورې چې ګوا ښمن ځای و، ځان ورسوي.

هغه چې کله د جبهې کین اړخ ته ورسېد، نه د جبهې لومړیو لیکو ته چې ډزې په کې روانې وې، بلکې په هغو ځایو کې د جنرال او نورو

(c) ketabton.com: The Digital Library

مشرانو لټول پيل کړل چې هلته دهغو تګ راتګ هېڅ نه وو ،نوځکه يې ونه شو کولای هغو ته دباګراتيون فرمان ورسوي.

دچپې کرښې مشر دهماغه غونډ قوماندان وچې په برانا و کې يې کوتوزف ته قطعه وړاندې کړې وه او خلع رتبه شوی و.دولوخوف هم همدلته خدمت کاوه.او دخورا لرې چپې خوا مشري بيا دپاولګراد دغونډ قوماندان ته چې رستوف ورسره خدمت کاوه سپارل شوې وه.د مشرتوب دغه شان ويش بيا هم دقوماندانانو په منځ کې څه خوابدي او شک پيدا کړی و.دغو دواړو قوماندانانو په خپل منځ کې سخته سيالي درلودې،دوی لا آن هغه وخت چې دډزو شروشور ګډ او فرانسويانو يرغل پيل کړی و ،په خپلمنځي ناندريو ،په خپلو درنو او دبل په سپکه لګيا وو.د دغو دوو غونډونو دپليو او سورو قواوو ،يوه قوماندان هم،هغې جګړې ته چې ورروان و ،چمتوالی نه لاره.پوځيانو له جنراله نيولې بيا تر سرتېرې پورې،په خپلو ورځنيو چارو ،دآسونو په پالنه،دخسو او لرګيو په راټولو او خبرو اترو لګيا وو.

دغونډالماني ډګروال ،ديوه سواره غونډ قوماندان ،هغه ياور ته چې ده ته نېږدې کېده،په خورا ماته او نيمګړې روسی ژبه وويل:

-رښتيا هم دهغه رتبه ترما لوړه ده ! پرېږده هرڅه چې کوي،کوي دې،خو زه خپل سواره له هغه نه ځاروليونه شم.ده غږ وکړ:

-ترومچي ! دشاتګ نغاره وغږوه !

مګر حالات خوراکړکېچن ،ګوابښمن او په رښتيا دتلوار وړ و. له ښې او منځنۍ خوانه دتوپونود ډزو دغږمبهاراو دتوپکو دډزو ګډوډ شراوشور پورته او دفرانسوي پوځ دلان دجنګياليو دتوپکوډزې هم د ژرندې د ورځ خواکې دکرښې داپلو نېږدې اوربدل کېدې...پلی ډګروال چې کوږوړ روان و ،په رېږدېدا ،رېږدېدا دخپل آس څنګ ته راغی،پر

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه سپور شو ،ځان يې داسې سم کړ چې ښه لوړ وبريښي او دپاولګراد دغونډ دقوماندان په لټه پسې وخوځېد. د دوو غونډونو قوماندانانو سره پيدا کړل، سره له هغه چې په خورا درناوي يې روغبړ وکړ، خو دکرکې لمبې په ګوګلونو کې بليدلې.

جنرال وويل:

-غواړم يوځل بيا ټينګار وکړم، نه شم کولای خپل نيمايي وګړي، په ځنګله کې پرېږدم، له تاسو نه هيله کوم، هيله کوم، ښه به دا وي چې مورچلونه ټينګ او برېد ته چمتو شئ.

احساساتي ډګروال ځواب ورکړ:

-زه هم له تاسو نه هيله کوم، هغه کار چې تاسو پورې اړه نه لري، په هغه کې مه غږېږئ. چې نه کار هلته څه کار. که تاسو سواره ياستئ...

-زه د سواره پوځ افسر نه يم. زه د روسي پوځ جنرال يم، که په دې نه پوهېدې، اوس خو پوه...

ډګروال چې له قهره تک شين شوی و ،خپل آس يې پورې واهه او چيغه يې کړه:

-ولې نه جلالتمابه !ډېر ښه پوهېدم...چې داسې ده مهرباني وکړئ او لومړی کرښې ته لاړ شئ، وګورئ چې حال څنګه دی، زه نه غواړم، خپل غونډ ستاسو تردې هوسه ځار کړم.

-ډګرواله، تاسو څه وايئ؟ تاسو غلط فکر کوئ، دلته د هوس خبرې نه شته او چاته د دغو ډول خبرو دکولو اجازه هم نه ورکوم.

جنرال لومړې کرښې ته د مېرانې دازمايلو لپاره دخپل سيال بلنه ومنله، ټټر يې وويست، سترګې يې برندې او له هغه سره يوځای دلومړې کرښې خواته وخوځېد. داسې برېښېده چې د دوی ټولې تربګنی همالته دګولیو ترباران لاندې آوارې شی. دجبهې لومړې کرښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

تـه چې ورسـېدل، څو ګولیـو یې پـه غړمـب او غړومـب لـه سـره تېـرې شوې، دواړه چپ شول او ودرېدل. دوی هلتـه هـېڅ څـه ونـه لیدل، ځکـه هلته په ډاګه داخرګنده وه چې د ونو، نیالګو او نریـو ویـالو پـه منځ کې سواره پوځونه هېڅ نه شي کولې او فرانسویان هم لـه کینې خوا نـه پـه برېد لګیـا و، چې هغـه محاصـره کړي. جنرال او ډګروال دواړه لکـه دوه چرګان، یو بل ته برګ وو، یوبـل یې پـه کلکـه ځارل او دې تـه سترګـه پـه لاره و چې څـه وخت او څنګـه دسـیال پـه بشـره کې د ویـرې او ډار ننـې راخرګند برې. دواړو پـه دې ازمـاینې کې ټینګار کاوه او هېڅ یې نـه ویـل. هغو یوبل ته دویلو لپاره هېڅ نه لرل او یوه هم نه غوښتل چې له سیال نـه مخکې لومړی کرښه پرېږدي او ځـان دملنډو منګولـو تـه وسپاري. کـه کومه پېښـه نه وای پېښـه شوې، دغـه دوه تنه به تر ډېرې مـودې همدا سې چپه خولـه ولاړ وای. مګر پـه دې وخت کې ددوی شـاته، پـه ځنګلـه کې ډډزو غـږ او وروسـته هسـې نـه پوهېـدونکی شروشـور واورېـدل شـو. فرانسویانو ناڅاپه پر هغو روسي سرتېرو چې پـه ځنګلـه کې دبوټو پـه راټولو لګیاوو، ډزې پیل کړې، نورو سورو هم ځکه نه شو کولای لـه دې خوا نه شاته لاړ شي چې دفرانسویانو ډزو دکینې خوا نه هم شـاته دهغـو دتـګ لاره بنـده کړې وه. اوس نـو دوی دې تـه اړ وو، چې پـه دې نـا آواره سېمه کې ددې لپاره برېد پیل کړي، چې ځانتـه لاره پرانیزي.

دسورو بلې ډلې چې رستوف هلتـه خدمت کاوه، همدا چې پښـې یې رکـاب تـه ورسولې، سمدلاسـه یـې دښـمن مخـې تـه پیـدا او دهغـو دپرمختـګ لاره یـې بنـده کـړه. دلتـه هـم لکـه د انـس دپلـه پـه شان، دسـورو پوځونو او ددښـمن دپوځیـانو ترمنځ دخنډ هېڅوک نـه و. یوازې هماغـه نامعلوم ډار او بې برخلیکې او هماغـه دمرګ او ژوند ترمنځ ناپېژندلې کرښه. ټولـو دغـه کرښـه احساسوله او ددې پوښـتې نـه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې دوی به له دې کرښې تېرېږي، که به نه تېرېږي ؟او کـه تېرېږي څنګـه به تېرېږي، زورول او پرېشان کړي يې وو.

ډګروال دجبهې لـومړې کرښې تـه راغـی.پـه خـورا خواشـدانې يـې دافسرانو پوښتنې ځواب کړې، خو دا چې دی يو سرزوری سړی و او پـه ناهيلی يې په خپله خبره ټينګـار کاوه، هسـې يـې څو قوماندې ورکړې .هېڅچا کومه ځانګړې څه ونه ويـل، مګر دسورو منځ کې د بريـد آوازه خوره شوه. دقوماندې دتيارسی انګازې خورې او دتورو د رايستلو شرنګ او شور جګ شو.ددې ټولـو خبرو سره سره بيـا هم لاڅوک نـه خوځېدل.د کينې خوا پوځيانو ،له پلـيو نـه تـر سورو پورې، ټولـو داسې انګېرله چې ددوی مشري هم په خپله په دې نه پوهېږي چې څه وکړي او دمشری دغه ناڅرګند دريځ سرتېروتـه هم څرګند شوی و.

رستوف په زړه کې همدا ويله، چې:

- ژرکوئ، ژرکوئ ! هغه داسې انګېرله چې ګواکې پـه پـای کې هغـه وخت رارسېدلی دی، چې د برېد هغـه خونـد وڅکـي چې ده، لـه خپلـو سـورو پـوځي انـډيوالانو نـه دهغـه پـه اړه زيـاتې کيسـې او نکلونـه اوربدلي وو.

په دې وخت کې د دولوخوف، غږ پورته شو چې ويل يې:

-خدای مو مل شه زلميانو ،مخ وړاندې، مخ وړ...

د لـومړی کرښـې آسـونه وښـورېدل، وخوځېدل او خپلـه يالونـه يـې وڅنډل او روان شول.

رستوف خپل ښي لاس ته خپل سواره وليدل او له هغو نه لرې يـې يـو خوځنده توره کرښه چې پېژندل يې ورته ګران و ،تـر سـترګو شـوه.کـه هـم څه دډزو غږ اورېدل کېده، خو خورا لرې و.

دقوماندې چيغه پورته شوه:

(c) ketabton.com: The Digital Library

-اوربل.اوربل !مخ وړاندې.

او رستوف احساس کړه چې ګراچیک یې وشنېد او په منډه شو.

هغه لا پخوا دخپل آس د منډو او په ګډا خوځېدا اټکل کړی و او له دې اټکل نه یې ښه خوند اخیست.دهغه یوې، یوه زړې(یوازې)ونې ته پام شو.دا ونه لومړي تردې نه وړاندې ،هلته دمرګ او ژوند ترمنځ پر کرښې ،پر هغې ناپېژندلې کرښې چې ټولو ته وېرېدونکې او وحشتناکه برېښېده، ولاړه وه. ده لیدل چې دوی له دې کرښې واوښتل،نه یوازې څه وحشتناکه څه پېښ نه شول،بلکې له دې پولې نه په تېرېدو ،ددوی خوښی او زړورتیا لا څو چنده شوه.هغه چې دتورې لاستی په منګوله کې کېښکوده،په زړه کې یې ویل:

-اخ !اخ !څنګه به یې ټوټې ټوټې کړم،څنګه؟په دې وخت کې د پوځ نه یو ګډ اواز پورته شو:

-هورا !هورا !

رستوف په خپله او څنګ کې خپل آس په وهلو وهلو لا چټکې خوځېدا ته هڅاوه ،له نورو نه یې ځان مخکې کاوه او په زړه کې یې ویل:

-که اوس کوم یو په لاس راشي،زه به ورسره ګورم.

هغه نور نو له ورایه دښمن لیده.خو ناڅاپه یې یوې اوږدې متروکې ته ورته شی،په سپورو راغبرګ شو.رستوف،ځلېدونکې توره وچورلوله او ځان یې وژلو ته چمتو کړ،خو په دې وخت کې د(نیکیتنکه)سواره سرتېری، چې تر ده نه مخکې روان و ،له ده نه ځان لرې کړ.رستوف داسې وانګېرله چې ګواکې خوب وینې،ځکه هغه سره له هغه چې لکه دباد څپه په بې ساري چټکۍ راروان و ،خو بیاهم له خپل ځایه نه ښوربده.د بندرچوک،په نامه آشنا سپاره،چې په چټکۍ له

(c) ketabton.com: The Digital Library

شا نه راروان و ،ده ته په رارسېدو سره يې ځان ګوښي کړ، په خواشدانې يې ورته وکتل او له څنګه يې تېر شو.

په يوه شېبه کې يې په خيال کې دا پوښتنې راتاو شوې:

-نه پوهېږم، داځه پېښېده ؟ داکومه لومه يا وژل شوی يم؟ولې وړاندې نه شم تلای؟ هغه نورنو ، په لوی ډګرکې يوازې پاتې و. هغه دچټکو زغلېدونکو آسونو او له هڅو ډکو سورو پرځای، له ځانه شا وخواوچ، ارام، نه خوځېدونکی ډاګ او له ريبل شويو غنمو نه دپاتې وچو سوارو ګبډې وليدل. پر ځان يې دوينو دبهېدو کرښې وليدې، نه، نه ټپي شوی يم او آس مې وژل شوی دی. ګراچيک؟ ګراچيک، هڅه کوله په مخکنيو پښو پاڅې، مګر ولويد. څښتن يې پښه تر ګبډې لاندې کړه. د آسه سرې وينې څڅېدې لاس او پښې يې ارتېږل، خو پاڅېدای نه شو. کڅوړه يې په زين کې بنده پاتې وه. خپل پوځيان چېرې او فرانسوي هغه لاچېرې دي؟ په دې يې سر نه خلاصېده، هېڅوک يې تر شاوخوا نه ليدل کېدل.

خپله پښه يې راخوشې او پاڅېد. چېرې ده هغه کرښه چې اوس يې هغه دوه پلوه سره ببلول؟ زه دهغې کرښې په کومه خواکې يم؟ هغه دا پوښتنې تکرارولې ،خو ځواب يې ورته پيدا کولای نه شو. په زړه کې يې دا تېرېده چې: کومه بده بلا پر ده نه وي راغلې ! ما هېڅ تصور هم نه شو کولای چې داسې دې وشي، اوس چې شوي، نو چاره نه شته، مګر څه وکړم؟ پاڅېد ،ويې ليدل چې له بې حس شوي کين لاس نه يې څه شی ځوړند دی. داسې يې وانګېرله چې له څنګلې نه وروسته ،لاس دده نه وي. پردي اډوکې وي. هغه يې بنه وکوت، غوښتل يې وينه پيدا کړي، خو څه يې ونه ليدل. هلته لرې يې يو څوتنه دځان خواته په منډه وليدل، په زړه کې يې ګوړې ماتې کړې چې اوس به دده مرستې ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

وردانګي. په هغو کې تر ټولو نه دمخه يو تن، چې عجيبه خولې يې پر سر، شين کوټ يې په ځان، باز ډوله پزه، او لمر وهلې څېره يې لرله، منډې راوهلې. تر هغه وروسته دوو تنو نورو او تر هغو نه وروسته، نورو ډېرو دده خواته منډې راوهلې. ټول هماغه لومړني ته ورته او دهغه په شان خولې يې پر سر وې. له هغو نه يو هغه يې په کومه بله غير روسي ژبه عجيبه څه وويل. شاته ددغو خلکو په منځ کې چې دده خواته راروان وو او عجيبه خولې يې پر سر وې، ده دروسي پوځ يو افسر هم وليد. هغه يې له مړوندونو سره ټينګ کړې و او دهغه شاته يو بل تن دهغه آس نيولی و.

رستوف، لا هماغه شان په نه مننونکي ډول تصور کاوه:

-دا زمونږ دپوځيانو نه يو تن دی چې اسير شوی دی... هو کې! اوس راغلي، ماهم نيسي که څنګه؟ دا خلک څوک دي؟ دهغه هېڅ باور نه راته، دا په ربستيا فرانسويان دي، که څنګه؟ هغه چې، ده ته نږدې کېدونکو فرانسويانو ته کتل، لا يوه شېبه دمخه يې آس ځغاستل او دی په دې خيال کې و، چې فرانسويان به تالاوالا کړي، خو اوس يې دستر ګو په وړاندې هغه څه تږېدل چې تصور يې هم نه شو کولای. دا څوک دي؟ ولې هغوی منډې وهي. ايا ربستيا هم دده خواته ورځئ؟ ولې دده خواته؟ غواړي ما ووژنئ؟ زه خو ټولو ته ګران يم کنه؟ هغه ته، له ده سره دمور، کورنۍ او ملګرو مينه او خواخوږي وريادشول او ددښمن دا تکل چې دی دې ووژني ده ته ناشونی وبرېښېد او يا کېدای شي ومې وژني. هغه دلسو ثانيو په شاخوا کې ځای پر ځای او بې خوځېدا پاتې او په خپل دريځ او ده ته ورپېښ ګوانې هېڅ نه پوهېده. تر ټولو نه مخنی فرانسوي چې بازډوله پزه يې لرله، دومره ده ته نږدې شوی و، چې دهغه دخبرې ټولې کرښې له وړايه ليدل کېدې. ددغه پردی، توپک په لاس

(c) ketabton.com: The Digital Library

سړي قهرجنه څېرې ،چې سايې په ګوګل کې بنده وه او په چټکۍ يې دده خواته ځغاستل،دی ورخطا کړ.ده خپله تومانچه راواخيسته،ددې پرځای چې پرهغه ډزې وکړي،هغه يې فرانسوي ته ور وارتېرله او خپله يې په ټول قوت سره دبوټو خواته ورمنډه کړه،خو نه دشک او مېړانې له هغه احساس او لېوالتيا سره چې د انس پر پله له ده سره مل وو.بلکې دهغه(سوی-خرګوش) احساس سره په تېښته و ،چې سپې پسې اخيستی وي.نور نو دهغه پرځوانۍ د وحشت او وېرې احساس لمنه غوړولې وه.هغه په هماغې چټکۍ چې دماشتوب په لوبو کې به يې منډې وهلې،داسې دپټيو او ويالو په منځ کې په چټکۍ ځغستل،چې تا به ويل الوزي.کله ناکله به يې خپله ځوانه،رنګ تبښتېدلې او مينه ناکه بشره شاته واړوله او بيا به د وېرې سوړ اوډارونکي احساس پسې واخيست،نوځکه به يې په زړه کې وويل:

-نه،نبه به دا وي چې شاته ونه ګورم،خو کله چې دبوټو او نيالګيو منځ ته ور ورسېد ،بيا يې وکتل. فرانسويان شاته پاتې و ،آن هغه شېبه چې ده شاته وکتل، ويې ليدل چې ترټولو مخکې فرانسوي هم سست شوی،مخ يې اړولی او په چغو چغو خپل شاته پاتې ملګري ته څه وايي.رستوف ودرېد او په زړه کې يې وويل:

-خبره داسې نه ده،داهېڅ شونې نه ده،چې ما ووژنې ؟ په دې وخت کې يې کين لاس داسې دروندوالی کاوه چې ته به وايي څو منه بار يې پرې ځړولی دی.نور نو له منډو پاتې و.فرانسوي هم ودرېد او دی يې په نښه کړ.رستوف سترګې پټې او ځان يې کوږ کړ.يوه،دوه او مرمۍ په شر وشور دده له څنګه نېږدې والوتلې.هغه خپل وروستي قوت راټول،په نبې لاس يې کين هغه راونيو او دبوټو منځ ته يې ځان ور ورساوه.دبوټو او نيالګو په منځ کې روسي پوځيانو مورچل نيولی و.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲۰

په ځنګلو کې پناه شوي له هر څه بې خبر، پلي غونډونه، په تلوار له ځنګله نه تښتېدل ، کنډ کونو کې داسې اله ګوله او بې نظمي وه چې یو له بله سره ګډ بدل او په بې نظمه ډلو کې یې تېښې ته مخه کړې وه. یو سرتېری چې خورا ډار پسې اخیستی و ، بې معني خبرې او په جګړه کې وېرونکي څه ویل:

-پرې یې کړل !

دغه، دغه خبره له ډاره سره مل د ټولو پوځیانو په مغز کې لکه هوا داسې خوره او دهغو ډار یې څو چنده کړی و.

ډار اخیستو تښتېدونکو چغې وهلې:

-ایسار شوي یو ، اړیکي مو پرې شوي، تالا والا شو.

دغونډ قوماندان، دډزو دغږ او دخپلو سرتېرو دچغو په اوربدو ، پوه شو چې پر غونډ یې کومه بده بلا راغلې ده. هغه له دې خیاله ډاریده چې کلونه کلونه یې په خورا ښه نامه په پوځ کې تېر کړي، هېڅ کله یې کومه دپام وړ تېروتنه نه ده کړې او اوس په کومه نه ځرکتیا تورن نه شي، له همدې المله ډېر پرېشانه برېښېده. هغه په همدې خیالونو کې د ډګروالی دریځ، د ښه سواره نوم او آن دځان او خپل ژوند دساتنې خیالونه هم هېر کړل، دآس جلو یې راونیو ، پرهغه کېناست ، آس ته یې

(c) ketabton.com: The Digital Library

متروکه ورکړه او دمرمیو تر باران لاندې چې له نیکمرغـه ،ټول له ده نه په څنګ تېرېده ،دخپل غوندې خواته چو کړل.هغـه یـوازې یوځـه غوښـتل او هغه دا وه چې پوه شي ،په غوندې کې څه پېښه شوې ،دی څنګـه کـولی شي ، تر سره شوې تېروتنه ، که دده له خوا وې ، ېېرتـه سمه او هر څنګـه چې کېږي ،ځان سپین کړي او خپل دویشت کلن خدمت ، پوځي دریځ او رتبه وژغوري.

هغه دفرانسـویانو لـه ګڼې ګـونې نـه پـه ځیـر تېـر شـو ،د ځنګلـه شـاتـه ډاګ ته چې دهغې له لارې نه زمورږسرتېري پوځیان ،چې نور یـې دخپلـو قوماند انانو ،قوماندہ نه اورېده ،په تېښته ،تېښتېدل او دغوندې لمنو ته ورشېوه وو ،لاړ.اوس هغه روانې شـېبې رارسـېدلې وې چې د جګړې تـګ لـوری ټـاکي.ایـا دسـرتېرو دې ګـډو وډو ډلـو دخپـل قومانـدان ،قوماندې ته غوږ نیو او یا یې هسې ورتـه کتـل او بې لـه هـرډول پـام نـه خدای پوهېږي کوم لور ته خوږېدل؟ دغوندې دقوماندان دټولو چغو سره سره چې پخـوا بـه یـې آواز پـه هـر سرتېری ګېنې راوسـته،د هغـه دقهر کتو ، برندو سترګو ،په هوا کې دلغړلې تورې دښورېدو سره سره دهغـه سرتېري هماغه شان په تېښته ،بې له هغه چې قوماندې ته غوږ شي ، پـه زوره ،زوره یولـه بـل سره پـه خپـل مـنځ کـې غږېـدل او هـوایې ډزې یـې کولې.داسې برېښېده چې دروانې پرېکړې په دې شېبه کې چې دجګړې لوری ټاکل کېږي دوېرې او ډار تله درنه شوې وه.

قومانـدان لـه ډېرو چغـو او د بـاروتو لـه ډېرو لوګـو نـه پـه شـنه ټوخې وټوخېـد او پـه خـورا نـاهیلې کـرار ځـای پـر ځـای ودرېـد.هرځـه ددې څرګندونه کوله چې دجګړې پای څرګند او په دې جګړه کې ماتـه ، هرو مرو ده ،خو په دې وخت کې ناڅاپـه تـالانګرو او یرغلګرو فرانسـویانو شاته مخه او دغوندې په لمنه کې پناه شول او له ځنګله نه روسي وسله

(c) ketabton.com: The Digital Library

وال پوځیان راووتل. دا دتیموخین ټولی و ،چې په ځنګله کې پناه و ، خپل نظم یې ساتلی،هلته یې په یوه کنده کې مورچل جوړ او دا دي اوس یې یو ناڅاپه پر فرانسویان برید کاوه. تیموخین په لیونیو اومستو چغو پر فرانسویانو هسې وردانګل اوغوڅ ګوزارونه یې کول چې،هغوی بې له هغه چې په خبره پوه شي،وسلې ارتبرلې او ببرته په تښته وو.دولوخوف چې دتیموخین تر ځنګه منډې وهلې،په یو ګوزار یې یوتسلیم شوی فرانسوي پوځي راغوځار،له ګریوانه کلک او وسله یې تري خپله کړه.تښتبدلي روسان ببرته راستانه،کوټه او سره منظم شول.فرانسویان چې نبرديو و ،زمونږ کینه کربنه ماته کړي ،دسترګو په رپ کې په شاکړل شول، پټ شویو پوځیانو وخت پیدا کړ چې سره خبر او یوځای شي او تښتبدونکو هغو پښه ونیوه.دغونډ قوماندان او جګړن ایکونوف چې دپله پر سر ولاړ وو او شاته تلونکی ټولي یې له ځنګه تبربدل،یو سرتبري ورنبرديو شو ،دهغه دآس جلو یې داسې راونیو چې ګواکې پرآس وځړبد.دغه سرتبري چې دمالوچو شینبخن کوټ اغوستی و ،نه یې کڅوړه په شا وه او نه یې خولۍ په سر وه.سر یې په دستمال ترلی و ،نبایسته فرانسوي بکسګوتی یې په اوږه کې اچولی و او دافسرانو توره یې لاس کې وه.ځبره یې سپورمۍ ته ورته وه،شوخو شنو سترګو یې په سپین سترګي دډګروال قوماندان سترګو ته کتل او پر شونډو یې موسکا خوره وه.دغونډ قوماندان که څه هم جګړن ایکونوف ته په سپارښتنو او خبرو لګیا و ،خو ویې نه شو کړای هغه ته یې پام نه شي.

دولوخوف یوه توره او یوه وړه فرانسوي کڅوړه جنرال ته ونښوده او وې ویل:

-جلالمتابه !دا دوه دجګړې غنیمت دي.یو فرانسوي سرتبري مې په

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپله اسیر کړ، دا زه وم چې کنډک مې تم کړ، هغه مې نظم ته وهڅاوه او له تښتېدو مې راوګرځاوه.

دولوخوف چې له ډېرې ستړیا نه ستمېده او خبرې یې پرې پرې کېدې، وویل:

-ټول کنډک مې ددې خبرې شاهد دی.له جلالمتاب نه مې هیله داده چې دایې په یاد واوسي.

ډګروال قوماندان چې له جګړن ایکونوف سره لګیا و، وویل:

-ښه ده !ښه ده ! او مخ یې جګړن ایکونوف ته وروارړه.

خـو دولوخوف، کلـه لاس اخیسـته لـه سـر نـه یـې دتـرل شـوی دستمال، غوټه خلاصه او په یو ګوزار یې هغه لـه ککړې را واخیست او په ویښتو کې یې وچې وینې ،هغه ته وروښودې او وې ویل:

-دا ددښمن د سرنیزې ګوزار دی، ددې ګوزار سره سره مې د جبهې لومړې کرښه پرښنبوده، هیله ده چې جلالتماب یې هېر نه کړي.

دتوشین توپخانه خو چور هېره شوې وه، یوازې د جګړې په پای کې و، چې بـاګراتیون د ډزو لـه غـږه پـوه شـو چـې دجبهـې دمنځنـۍ برخـې توپخانه پر دښمن خپلو ګذارونو تـه دوام ورکړی دی، نوځکـه یـې هلتـه لـومړی دکشـف یـو افسـر او وروسـته سـردار انـدرې وروا سـتوه او سپارښتنه یې وکړه چې څومره ژر کېږي باید شاته لاړ شي.هغې ډلې چې ددغې توپخانې دساتنې دنده لرله، څرګنده نه وه چې د جګړې په سخت اخ اوډب کې دچا په سپارښتنه خپله دنده او ځای پرېښی و.دغـه توپخانه یوازې له دې امله اسیره شوې نه وه، چې دښمن دا تصور هـم نـه شو کولای چې څلور توپونه، بې له ساتونکو، خپلو ډزو ته دوام ورکړی وي، بـرعکس ددغـې توپخـانې ډزې داسـې بـې شـمېره او پرلـه پسـې وې، چـې دښـمن ګمـان کـړی و چـې د روس دپـوځ زیـاتره برخـه همدلتـه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دجبهې په منځنۍ برخه کې ځای پر ځای شوې ده، نوځکه يې هڅه کړې وه، چې دوه ځله په دوی برېد وکړي او دواړه واره دهمدې غونډۍ په شاو خواکې دهمدې څلورو ولاړو توپونو د پرله پسې او بې شمېره ډزو له برکته په شاتمبول شوي وو.

دشهزاده باګراتيون تر تګه لږ وخت وروسته، توشين په دې بريالی شوی و، چې شيګرابين ته اور ورته کړي. دتوپخانې چلوونکو په خوښۍ او شروشور چغې وهلې:

-اوريې اخيستی !لوګې ګورئ !واه واه لمبو ته يې ګورئ.

توپونو بې له هغه چې څوک سپارښتنه ورته وکړي، همدا د اور اخيستو ځای خپلو ډزو ته په نښه کړی و او دهغو چلوونکو ګواکې دتوپچيانو دلا لمسونې لپاره دهرې ډزې سره چغې نارې ګډولې:

-واه واه !دغسې، څه خوند کوي !ولې يئ !

دباد څپو اور، لا پسې قوي کاوه او په چټکۍ هرې خواته خورېده. فرانسوي سرتېري چې ډله ډله له کلي راوتلي وو، ببرته ورستانه شول، خو داسې برېښېده چې دخپلې دغې ماتې دغچ اخيستولپاره يې خپل لس توپونه دکلي په نښې خواکې ځای پر ځای کړل او دتوشين توپونه يې تر ډزو لاندې راوستل.

له دغه اوره پيدا شوې خوښي او پر فرانسويانو برې راوړونکې ډزې ددې سبب شوې چې زموږ توپچيان يو ازې هغه وخت له دغو ډزو خبر شي چې لومړی دوه او وروسته بيا د توپونو څلور ګولۍ ددوی دتوپونو دمورچلونو په منځ کې راولوېږي. له دغو ډزو نه يوې، دوه آسونه راغوځار او بله يې ديوه کراچۍ د خاوند يوه پښه والوزوله، خو هغه شور، مستي او خوښي چې راپاربدلې وه، دغو ډزو کمه نه کړه، مګر دسرتېرو طبيعت لږ بدل غوندې شو. د وژل شويو آسونو پر

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځای له ساتل شویو آسونو نه نور راوستل شول، ټپیان یې سره پورته کړل او ...توپونه بیا ډزو ته چمتو کړل شول.د توشین انډیوال افسر ووژل شو ، که څه هم د یوه ساعت پرله پسې ډزو په اوږدو کې دځلویښتو توپچي چوپړانونه،ولس هغه ولوبدل،خو توپچیانو دبري په هماغې لبوالتیا خپلو هڅو ته دوام ورکړ.دهغوی دوځله دې ته پام شوچې،تر دوی نه لږ ښکته بیا فرانسویان رابنکاره شول،نوځکه یې پرهغو دډزو باران وورووو...

توشین چې د پرله پسې ډزو له غړمبهاري نه یې غوږونه کانه او هر ډز سره یې ټکان خوړ،بې له هغه چې په شونډو کې ساتل شوی پیپ پرېږدي، دلوګو او ډزو دلمبو په منځ کې له یوه توپ نه بل او له بل نه بل ته په منډو ، و.یو چاته یې دډزو درجه او کچه برابروله،نښه یې جوړوله او بل ته یې دلوبدلوټپي شویو آسونو د پورته کولو یا لرې کولو او دهغو پر ځای دنورو نویو اسونو دراوستو او ځای پر ځای کېدو سپارښتنه کوله.هغه په نري، کرار،رېږدېدونکي او نه غوڅ آواز چغې وهلې.دهغه څېره دم په دم لا تازه کېده،خو یوازې هغه وخت به یې تندی تریو او سترګې برندې کړې چې کوم سرتېری به ټپي او یا ووژل شو.هغه به پر هغه سرتېرو چې دتل په شان دمړو اوټپیو په پورته کولو او وړلو کې سستي کوله چغې وهلې.سرتېري چې زیاتره هغه یې لوړ،ځوان ،ښایسته او دنګ،دنګ وو ،(د توپچي په قوتونو کې به داسې چوپړان او سرتېري نیول کېدل چې آن له خپلو افسرانو به په اندام او ونه کې غټ او لوړ وو.)لکه ماشومان د ستونزو په وخت کې، همداسې دوی هم خپلو قوماندانانوته په داسې ښه کتل چې په څېرو کې یې دهغو دځېرو ننبې څرګندېدې.

دغو د پام وړ وحشتناکو ،ډارزېرونکوډزو ،دهغوشرو شوراو

(c) ketabton.com: The Digital Library

غړمبهار نه یوازې د توشین په زړه کې یوه شېبه هم، کومه ویره او بد احساس نه توخناوه او نه د وژل کېدو او سخت ټپي کېدو خیال، خیال ته ورته بلکې لېوالتیا یې شېبه په شېبه زیاتېده. هغه دا سې انګېرله ،هغه شېبه چې دښمن یې لیدلی او پرهغه یې لومړنۍ ډزې کړې، پرون نه بلکې خورا وه. هغه دا هم انګېرله چې هغه ته د جګړې د ډاګ هغه ټوټه چې دی پرې ولاړ دی خورا آشنا او له پخوا نه خپله ده. که څه هم هغه په خپلو ټولو کړو پوهېده، هغه یې احساسول، هرځه یې دا سې ترسره کول چې یو ښه افسر یې په دغه شان وخت کې ترسره کوي، ولې بیا هم هغه یو تبې وهلي، ناروغ، اپلټ ویونکي او یا نشه ته ورته و.

دخپلو وسلو په تېرېیا د توپو ډزو غړمبهاري چې له هرې خوانه یې چاپیر کړې و ،د دښمن د توپونو دګولیو شروشور، دخولو نه لمدو ،چټکو اود ببباکه خوځېدا توپچیانو ننداري، د سرتېرو او آسونو له ټپونو نه بهېدونکو وینو او په وړاندې غونډۍ کې د دښمن د توپونو نه دکنډک کنډک لوګیو پورته کېدو (او ترهغه شېبې نه وروسته کومه ګولۍ په لیونی غږ، په خورا چټکۍ د دوی خواته راتله ،یا خاورې ،یا دکوم سرتېرې، یا دکوم آس او یا هم دکوم توپ په څنګ یا ارخ کې لګېدله) دهغه په خیال کې دا سې یوه رنګینه دنیاګۍ جوړه کړې وه، چې یوازې او یوازې دده وه او هماغه شېبه دده دزړه تسل پرې کېده. هغه د دښمن توپونو ته نه د توپ، بلکې دهغو د پتاقیو په سترګو کتل چې کله ناکله یې څوک د خوښۍ او لوګو پورته کولو لپاره کاره وي.

همدا چې لوګو به دغونډۍ پر لمنه کرښه جوړه او باد به هغه چپې خواته لاپسې اوږده کړه، توشین به له ځانسره وبنګېد:

-بیا یې پف کړه؟ اوس یې ډز هم رارسېږي، باید ببرته یې ورولېږو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو وار چې یو توپچي توشین ته نېږدې ولاړ و او له ځانسره یې دهغه غږېدا اورېده،وویل:

-تاسو څه وویل،صاحبه !

هغه ځواب ورکړ:

-هېڅ،د توپ ګولۍ یادوم.

هغه له ځان سره ویل:

-نو،ګرانې ماتیوفنې !(ماتیوفنې،دوی هغه لوی او زاړه توپ ته ویل چې د مورچل په وروستې برخه کې ولاړ و).هغه ته دخپلو توپونو په شاوخوا کې مېشت فرانسویان لکه مېږتانه داسې بریښېدل.ښکلی، دنګ او تل مست لومړی شمېره توپچې،دویم شمېره توپ،له ځانسره په زړه کې د ماما په نامه یاداوه ترټولو نه زیات یې هغه ته کتل او دهغه له خوځېدا نه یې خوند اخیست.دغوندې،په لمن کې د ټوپک ډزې اورېدل کېدې،هغه به کله لوړې او کله به ټېټې شوې،ده داټول لکه سا داسې انګېرلې او ده به ددغه غږ ټیټدو او پورته کېدو ته غوږ اېښود.

هغه به له ځانسره وویل:

-ګوره سا یې وویسته !

بیا یې په سا ویستو پیل وکړ،خپل ځان یې هم داسې خورا قوي او غټ سړی ګاڼه چې دوی ته نېږدې ویشتل شوې ګولۍ،په منګولو کې را اخلي او ېږته یې دفرانسویانو پلو وروشړي.

په هغه شېبه کې چې له خپل توپه لرې کېده،وې ویل:

--نو،ګرانې ماتیوفنې !ټېنګه شه ګرانې ادکې !

ده لا دا خبره پای ته نه وه رسولې چې ده ته یو نا آشنا،پردی غږ واورېدل شو:

-تورن توشینه !تورن توشینه !

(c) ketabton.com: The Digital Library

توشین، په وېرې دغږ پلو مخ واړاوه.دا هماغـه دقوماندانۍ افسر و ،چې هغه يې په ګرونت کې دخوړو له دکانه ويسـتلی و او اوس يې په سوې سا هغه ته چغې وهلې:

-داڅه کوئ،لېونی شوی يې؟دوه ځله تاته دشاتګ سپارښتنه شوې ده او ته لا...توشين چې په ډار خپل مشرته کتل،له ځانسره وويل:

- نـو ولې مـو دوی پـه کـراره نـه پرېږدي؟ او ...دوه ګـوتې يـې خپلې خولۍ ته ورپورته کړې او وې ويل:

-زه...هېڅ...زه...

خو ډګروال،ټول هغه څه چې غوښتل، ونـه شـوويل. هغـه ګولۍ چې دده لـه ځنګـه تېرېـده ،دي دې تـه اړ کـړ چې سر ټيټ کړي او پـر آس خم شي.چپ شو او همدا چې غوښتل يې بيا څه ووايي،بلې ګولې هغـه لـه خوځېدا راتم کړ.خپل آس يې راوګرځاوه او په چټکۍ له هغـه ځايـه لـرې او له هماغه واټن يې امر ورکړ:

-شاته شئ،شاګرز !

سرتېرې له خندا شنه شول،خو لـه يـوې دقيقې وروسـته يـو ياور،لـه هماغه آمر سره راورسېد.

دا ياور سردار اندړي و. دتوشين مورچل تـه پـه رسـېدو ، لـومړی څـه چې هغه ولیده ،هغه ،هغه آس و چې پښـې يـې مـاتې شـوې وې، لـه تـوپ وړونکې کراچۍ نـه را خـلاص شـوی و او دکراچۍ پـورې تړلـو آسـونو ترڅنـګ شـنېده. لـه ټپـې پښـې نـه يـې لکـه لـه چښـې داسـې وينـې بهېدې،دکراچيو ترمنځ څو مـړي پراتـه وو.د دښمن دګوليو پرلـه پسـې بـاران روان وو.هغـه يـوې زورو نکـې وېرې پسـې واخيسـت،په ځـان يـې وېره او رېږدېدا وځغلېـده ،خو دغـه خيـال چې دده دغـه رېږدېدا لـه ډاره وې دی لاپسـې راوپاراوه او له ځانسره يې وويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

-نه ډارېږم.زه حق نه لرم چې وډارشم.

هغه دتوپونو ترمنځ په کراره له آسه کوز شو.د شاګرز سپارښتنه او امر يې توشين ته وسپارهو خو ببرته ستون نه شو.پرېکړه يې وکړه،چې هلته پاتې شي،له مورچلونه دتوپونو دراويستلو او دهغو دخوځېدا ځارنه وکړي.دفرانسويانو دډزو تر باران لاندې له توشين سره يوځای د وژل شويو مړو په منځ کې ګرځېده او دتوپونو د پرزو او ددغو پرزوپه، ځای پر ځای کولو لګيا شو.

دتوپچې يو چوپړ سردار اندرې ته وويل:

-همدا اوس دقوماندانۍ يو افسر راغلی و،هغه تاسو غوندې نه و، خورا ژر ببرته ستون شو.

سردار اندرې له توشين سره ونه غږېد.دواړه داسې بوخت وو،چې ته به وايي يوبل نه وينې.کله چې يې له څلورو توپونو نه،دوه پاتې شوي جـوړ توپونـه، لـه وړونکـو کراچيـو سـره وتـړل...او دغونـډۍ آپلـو واوښتل،سـردار انـدرې توشـين تـه ورنېږدې شـو،هغه تـه يـې لاس ور وړاندې کړ او وې ويل:

-ښه !دليدو په تمه !

توشين هم دهغه لاس کېښکود او په لمدو سترګو يې چې ناڅاپه له اوښکو راډکې شوې وې،وويل:

-په مخه ښـه دزړه سره !دخدای پـه امـان ماتـه ګرانـه !خدای دې مـل شه !

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲۱

باد وبده شو ،توري وريځې دجګړې پر ډګر لمن خوره کړه او دافق لمنې دبارو تو په لوګيو لړ شوې وې.دماښام قضا په تياره کې ،ليدونکې رنا ددوو بل شويو اورونو رنا لا زياتوله.دتوپونو دګولیو باران لړ شو ،خوشاته له ښې خوانه دتوپکو دډزو غږدم په دم زياتېده او رانېږدې کېده .همدا چې توشين له خپلو توپو سره دمړو نه تاوراتاو شو ،ددې لپاره چې ددښمن د ډزو تر ګوزار لاندې رانه شي،دې ته اړوت چې دمړو پر سر راتېر او دغونډې په لمنو کې ځان خوندی ورسوي.هلته په رسېدو ،دسترې قوماندانې ځينې لوړ پولي افسران او ياوران او له هغې ډلې نه پيام راوړنکی افسرچې دوه ځله يې ده ته رالېږې و ،خويووار هم دتوشين ترتوپه پورې نه و رسېدلی او ژيرکوف،ترې تاو راتاوشول.ټولو په هغه نيوکې کولې ،هغه ته يې سپارښتنې،لارښوونې او حکمونه کول چې څنګه او کوم پلو لاړ شي،خو توشين نور نو سپارښتنې نه کولې اوچوپه خوله،له دې ډارېده او نه پوهېده ،که خوله پرانيزي خدای خبرچې څه به ووايي،سترګې يې له اوښکو ډکې دخپلو توپونو دمورچل پلوروان شو.که څه هم سپارښتنه شوې وه چې تېيان دي په خپل ځای پرېښودل شي ،خو دهغو ځينو يا خپله د رغړېدو يادتګ هڅه کوله او يا يې له نورونه په عذراو زاريو پر توپونو دهغو دوړلو دمرستې هيله کرله.هغه پلي يې باکه افسر چې د توشين له مورچل نه يې تېښته کړې وه ،په ګېډه کې لګېدلی ،پر

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغې کراچې چې ماتیوفنې نومي توپ یې کشاوه، پروت و. دغونډې په لمن کې د حربې پوهنتون یومحصل چې یو لاس یې په بل اېښی و، له توشین نه وغوښتل چې له ځان سره یې په آس سپور کړي، هغه چې خورا شرمېده، وویل:

-بنـاغلیه تورنـه !ستاسو دې پـه خـدای قسـم وي، لـه ماسره مرسـته وکـړي، لاس مـې شـنډ شـوی دی، پـه خـدای قسـم دی چـې تـلای نـه شم، دخدای په خاطر رحم وکړئ.

دهغه له مات غږ او ناهیلي نه داسې څرګنده بده چې دا لومړی وار نه دی چې دمرستې غوښتنه کوي، خو یو واریې هم چا غوښتنه نه ده منلې، نوځکه یې اوس بیا له ټولو زاریو سره سره د مرستې هیله نه لرله.

-هیله کوم، ما په کوم آس سپور کړئ، دخدای په خاطر...

توشین وویل:

-سپور یې کړئ...سپور کړئ ! هغه خپل ګران سرباز ته مخ وروارا وه او وې ویل:

-ګوره ماما جانه !خپل کوټ ترې لاندې واچوه، ټپي دی، ټپي افسر چېرې دی؟

چاځواب ورکړ:

-هغې یې سره پرېښود، ځان یې جانا ن ته سپارلی و.

-کېښنوئ !سپور یې کړئ، کېنه ګرانه !انتونه، کوټ دې ترې لاندې آوار کړه.

دغه ټپي رستوف و. هغه یولاس په بل هغه کلک نیولی، رنګ یې الوتی اولاندنی ژامه یې دتبې له زوره رېږدېده. هغه یې پر هماغه ماتیوفنې نومي توپ، پر هماغه توپ چې دهغه بل افسر مړی پرې پروت و، کېناوه. تر هغه لاندې آوار شوی کوټ داسې په وینولړشوی

(c) ketabton.com: The Digital Library

و ،چې مه کوه پوښتنه او درستوف له لاسونو او پطلونه خو بلکل وينې څڅېدې.

توشين هغه توپ ته چې رستوف يې پرې اچولی و ،نېږدې شو او وې ويل:

-څه شوي دي ګرانه !ټپي شوی يې؟

-لاس مې مات شوی دی.

توشين وپوښتل:

-او پر توپ دا وينې دڅه شي دي؟

هغه سرتېرې په خپل لستوني،وينې داسې پاکولې چې ګواکې پر وينو دتوپ دلړېدو نه،ښښنه غواړي او وې ويل:

-داوينې دافسر له مړي نه بهېږي،ښاغليه تورنه !

د پلو سرتېرو په مرسته يې تانکونه،دغونډې سرته وخيژول،کله چې د ګونترسدروف ،کلي ته ورسېدل،ودرېدل.هوا دومره تياره شوې وه،چې په لسو مترو کې هم د سرتېرو دجامو توپير نه شو کېدای.که څه هم ډزې کرارکرار آرامېدې،خو ناڅاپه ښې خواته څه لرې اله ګوله جوړه ا د پرله پسې ډزو غږ واورېدل شو.په تياره کې دمرميو او ګوليو اورونه له ورايه ځلېدل.دا دفرانسويانو وروستی يرغل و ،خو دکلي په کورونو کې مورچل نيولو پليو سرتېرو هغه ته ځواب وايه.ټول بيا له کلي راووتل،خو توپونه له ځايه خوځېدای نه شول.توپچيانو ،توشين او پرتوپ،هغه پروت ټپي يوبل ته سره کتل او دې ته سترګې په لاره وو ،چې څه به کېږي.خو په پای کې ډزې او داور بدلون کرار شو او يوه ډله سرتېرو چې په خپل شراوشور يې دغه کراري ماتوله،دځنګ له کوڅې راووتل.

يوه وپوښتل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

پتروفه !جوړ پاتې يې؟

-ښه ګړز مو تړې جګ کړ، خو اوس خوب نه راځي.

- دا څنګه تپه تياره ده، هېڅ شي نه ليدل کېږي.ودې ليدل ظالمانو په خپلو ډزې وکړې، ورونوتورتم دی، څه نه ليدل کېږي، رښتيا ګوره دځکلو څه شی نه پيدا کېږي چې غاړې تازه کړو؟

دفرانسويانو وروستی يرغل په شا تمبول شوی و او دتوشين توپونه، چې پلي سرتېري ترې چاپير شوي وو، په تکه توره تياره کې کرار کرار وخوځېدل.

په دې تورتم کې يو بې پايه ستر کاروان، يو پلو ته دنالېدونکي بهېدونکي رود په څېر، دشر او شور، د بنګهاري، دکراچيو دخوځېدا، د هغو دارابو دآوازونو، د ټپيانو د زګيرويو او دآسونو په ځغاستا کې دهغو دسمونو چرقهارکې روان و.دشپې په تورتم کې، په دغه ګڼه ګوڼه او شر او شور کې ترټولو نه زيات دټپيانو دزګيرويو آوازونه ډېر تېره اوغوځ وو. داسې چې ګواکې دهغوی غږونه پر پوځ دغه ټوله توره غوړېدلې برښتن ډکوي.تا به ويل، دهغو زګېروي او ددغې شپې دا تورتم دواړه يو شی دی.له څه مودې نه وروسته په دغې خوځېدونکې ډله کې څه ويره پيدا شوه. پر سپين آس يو سپور او دهغه ملګري دهغو ترڅنګه تېر او دتېرېدو په وخت کې يې څه وويل:

ټولو په خورا لېوالتيا يوله بله پوښتنې کولې:

-څه يې وويل؟اوس چېرې ځو؟دلته پاتېږو که وړاندې درومو؟څنګه ؟ له موږه يې کومه مننه وکړه ،کنه؟ او ټولې خوځېدونکې ډلې يوله بل سره پورې وهل او پر يو بل سره لوېدل(داسې برېښېده چې مخکنې کسان تم شوي وو) ګونګوسی و چې د درېدو امر شوی دی.ټول هماله دچېکړو اوختو په منځ کې ودرېدل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

نغري او اورونه بل، شروشور پيل او غږونه لا څرګند شول.

توشين، خپل نغري کې اورلړونی وواهه او سپارښتنه يې وکړه چې کوم سرتېری دتپی محصل لپاره داکتر پسې لاړ شي، خپله د نورو سرتېرو ترڅنګ هغه نغري ته نېږدې کېناست چې دلاري په منځ کې يې لګولی و، رستوف هم په څښېدو څښېدو ځان نغري ته ورساوه. د درد، لوړې او تبې له زوره يې ټول ځان رېږدېده. که څه هم يوه ليونې خوب ليونی کړی و او د هغه له زوره په ويښه زنګېده، خو دلاس خوږو يې دومره څېړيکې وهلې چې هغه ته يې دغځېدو او آرامېدو وخت نه ورکاوه. کله به يې داور لمبو ته چې ترسترګو سرې سرې ورتلې ځير شو او کله به يې دتوشين توربخنې ستومانه څېرې ته چې دده ترڅنګه يې پلتری وهلې وې، کتل. د توشين مهربانې او ځيرکې سترګې په خورا خواخوږی او ځير پرهغه خښې وې. هغه په دې پوهېده چې توشين دزړه له کومې غواړي له ده سره مرسته وکړي، خو هېڅ څه يې له لاسه نه کېږي. له هرې خوانه دپليو او سورو سرتېرو دتګ راتګ اوګامونو او غږېدا آوازونه اورېدل کېدل. دغږېدا، په ختو او چېکړو کې دآسونو دسومونو، ګامونو او دلرګو دماتلو د چړق وچړوق آوازونه له لرې او نېږدې سره ګډ بدل او دګڼه ګوڼې په څېر به يې کله غږېورته او کله ښکته کېده.

اوس نو دتيارې په خورېدو سره سرتېرې د سيند په شان لکه نری کرښه نه بهېدل بلکې په راغونډېدو سره، ترتوفانه وروسته سمندرګي په څېرارامېدل. رستوف بې هدفه هغه څه ته چې ددوی ترمخې اوشاوخوا تېر بدل کتل او غوږيې ورته نيولی و. يوه پلی سرتېری دهغو نغري ته ورنېږدې شو، په دوو پښو کېناست، لاسونه يې اورته ونيول، مخ يې واړاوه، په پوښتنيز بڼه يې توشين ته وکتل او له هغه نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

يې وپوښتل:

-جلالتمابـه !خپـل ټولی مـې ورک کړی دی، دې بـد مرغی ته ګـوره خپله نه پوهېږم چېرې يم !

ددې سرتېري سره جوخت، يو افسر چې ژامـه يې پـه دسـتمال تړلې وه، نغـري تـه نېږدې شو، توشـين تـه يـې مـخ وروړاوا ولـه هغـه نـه يـې وغوښتل، چې دا توپونـه لږسره ځای پـر ځای کړي چې ددوی کراچی تېره شي. تردغـه افسـره وروسـته، دوه سـرتېري دنغـری خواتـه پـه منډه راغلـل. دواړو سـخت سـره ښـکنځل او کومـه مـوزه يـې لـه يـو بـل نـه کشکودله.

دهغو يوتن په خورا درانه غږچغې وهلې:

- تا څنګه زړه وکړ، چې دا موزه پورته کړې؟

ترهغه وروسته يوخوار رنګ الوتي سرتېري چې پـه وينو لړلي يـوه دستمال يې غـاړه تړلی وه، نغـري تـه نېږدې شو او پـه داسې يوغږ چې دقهر نښې تري وربدې له توپچيانو نه اوبه وغوښتې اووې ويل:

- لکه سپي له لوړې مرو خو هېڅوک مو پوښتنه نه کوي.

توشـين سپارښـتنه وکړه چې هغـه تـه اوبـه ورکړي. بيـا يـو مسـت او خـوښ سـرتېري دې خواتـه رامنـډې او خپلـو پلـو سـرتېرو تـه يـې داور غوښتنه وکړه.

-يـوه دوه سـکروټې، يخ وژونکـی او غـم ويلـي کـوونکی اور راتـه راکـړئ، او موږپلـو سـرتېرو تـه يـو لاس پورتـه کـړئ. لـه تاسـو مننـه کوو، نيکمرغي مو غواړو او له خيره سره لـه ګټې سره بـه مـو اور ببرتـه درته راوړو. هغه داور سکروټې چې پـه تپـه تيـاره کې لـه ورايـه ځلېـدې کومې خواته يوړې.

ترهغه وروسته څلورتنه نور سرتېري چې کوم درانه څه يې پـه کوټ

(c) ketabton.com: The Digital Library

کې مرورلي و او کومې خواته يې ورډل د نغري له خوا تېر شول.دهغو له ډلې نه دکوم يوه پښه په څه کې ونښته ،له ځانسره وبنګېده او وې ويل:

-بلا دې دوی سره ووهي، په لاره کې خپل لرګي سره ارتېږي.

له هغو نه يوه تن وويل:

-ځان يې جانان ته سپارلی، چېرې يې کشکاږو ؟

-ښه ده ورکه وه يې، اوس ناندرۍ پرېږدئ.

او له خپل پښتې سره په تياره کې پناه شول.

توشين له رستوفه وپوښتل:

-لاس دې څنګه دی؟لاتراوسه هم خوږېږي؟

-هو کې، خورا ډېر.

يو تن توپچې، توشين ته ورنېږدې شو او وې ويل:

-ښاغليه افسره !جنرال تاسو غواړي، هغه دلته ولاړ دی.

- سمدلاسه درځم.

توشين پاڅېد ،دخپل کوټ تنې يې غوڅه کړې، په ځان يې لاس تېر کړ، خپل کالي يې جوړ او له نغري نه لرې شو.

شهزاده باګراتيون دتوپچيانونغري ته نېږدې او په هغې کوټه کې چې دده لپاره برابره شوې وه، مانښامنۍ ته کښناست او له يوشمېرهغو قوماندانو سره يې خبرې او مرکې کولې چې پرې ورټول شوي وو.له هغه سره په ناستو کسانوکې يو پټ سترګی او غوره اشتها لرونکی بوډا چې يو اډوکی يې چېچه،بل يوځوان، دنګ،ښې جامې په ځان جنرال چې دډوډۍ ترخوړلو اودیوګیلاس ودکا ترڅکلو نه يې وروسته بشره تکه سره شوې وه او د قوماندانۍ افسر چې ښکلې ګوته يې په ګوته وه، لیدل کېدل.ژیرکوف،هم هلته و.دهغه نا آرامه غلچک ټول ترڅارلاندې ساتل.سردار اندرې چې رنګ يې الوتي،جامې يې ګونځې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګونځې او سترګې يې له تبې سترې او مړاوې بريښېدې هم همالته و....

فرانسوي دګروال چې دروسي سورو لـه خـوا اسـير شـوی و ، پـه ګاونډې کوټه کې و او زمورې افسران دهغه دکتو لپاره پرې ورټول شوي وو. شهزاده باګراتيون له قوماندانانو نه دمننې پـه لړ کې لـه ټولـو نـه د جګړې دبهېر جاج اخيست. دهغـه غونډ قوماندان چې د براناو پـه ښار کې کوتوزوف له هغه سره ليدلي و...وويل:

-دوی پـه نيـزو پـر فرانسـويان يرغـل وکـړ او تـالان والان يـې کـړل...دخبـرو پـه لـړ کـې وچـې دکوتـوزف او دولوخـوف خبـرې او د دولوخوف خلع رتبه کېدل وريادشول او وې ويل:

-جلالمتابه !پاتې دې نه وي چې سرتېرې دولوخوف، هماغـه خلع رتبـه شـوی افسـر دی، چې اوس سـرتېرې دی، هغـه زمـا تـر مخـې يـو فرانسوي افسر اسيرکړ. سخته مېړانه او زړه ورتيايې وښوده.

ژيرکـوف، چې پـه هغـه ورځ اصـلا کـوم سـپور پـوځي نـه و ليـدلی او يوازې يې لـه پليـو نـه دهغـود زړورتيـا سـتاينې اوربـدلې وې، پـه خـورا خواشدانې داخوا هغه خوا کتل، راوړاندې شه او وې ويل:

-جلالتمـاب !زه خپلـه د پـاولولګراد دسـپورو شـاهد وم، هغـوی د دښمن دوې ډلې تالا والا کړې...

شهزاده باګراتيون زاړه ډګروال ته ووېل:

-بنـاغلو !لـه تاسـو ټولـو نـه مننـه.ټـول پـه خپـل وار پـه مېړانـې وجنګېـدل، پلي، سـواره او توپچي، هغـه چـې شـاخوايې څـه لټـول وپوښتل:

-څه پېښه وشوه، چې په منځ کې هغه دوه توپونه هماغه شان ځای پر ځای پاتې شول؟ هوکې هېڅا ونه پوښتل ؟ ځکه ټول پوهېدل چې په هغې خواکې د برېد لـه پيلـه دا توپونـه هسـې پرېښـودل شـوي وو ، هغـه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دقوماندانۍ افسر ته وويل:

-فکر کوم تاسو ته مې په دې اړه دخبرې ويلي و.

افسر ځواب ورکړ:

-يو توپ خو له کاره لوبدلی و ، دهغه بل په اړه څه نه شم ويلای...خو په خورا کمداني يې زياته کړه:

-خو دادې پاتې نه وي چې دښمن په دې ځای سخت اورونه اورول.

يوچا غږ وکړ:

-تورن توشين کلي ته نږدې تم شوی، هغه پسې مو سړي لږلي اوس به راشي.

شهزاده باګراتيون، سردار بالکونسکي ته مخ وراړاوه او وې ويل:

-ښه !تاسو هم هماله ته وئ.

دقوماندانۍ افسر په خوښۍ بالکونسکي ته وموسېد او وې ويل:

-هو کې، مورږه موده په ګډه هماله ته وو.

سردار اندرې په سړه او لږه ترخه ژبه وويل:

-ما ستاسو د ليدو ويار نه لاره.

هېڅا هېڅ ونه ويل.

توشين په وره کې راځرګند شو.زړه نازړه يې هڅه وکړه دمشرانو له شاخوانه تېر شي.کوټه تنګه وه او دتل په څېر دمشرانو تر مخې ګېښۍ اخيستی و.دزياتې تيارې له امله هغه دبېرق لکړه ونه ليده او پښه يې په کې ونښته.دځوتنو دخندا کړسهاري واورېدل شو.

باګراتيون سترګې برندې کړې او وې وپوښتل:

-څنګه وشوه چې توپونه هلته پاتې شول؟ (دهغه دسترګو برند بدل له توشين سره هېڅ اړه نه لرله، بلکې دده داکار دافسرانو خندبدو پورې چې ترټولو نه په کې د ژيرکوف آواز خورا دپام وړ و ، اړه لرله).

(c) ketabton.com: The Digital Library

توشين، دقوماندان دګواښمنو کتنو نه اوس دخپلې ګناه اودهغې رسوايۍ په اندازه پوه شو، چې دی ژوندی پاتې دی، خوددې دوه توپونه له منځه تللي دي. هغه دومره ګبنۍ اخيستی و، چې تراوسه پورې يې په دې اړه هېڅ فکر نه و کړی. دپوځيانو خندا هغه لاپسې پريشانه او ورخطا کړ. هغه دباګراتيون ترمخې ولاړ واو لاندنۍ ژامه يې ړېږدېده. هغه چې متې متې غږېده، وويل:

-نه پوهېږمه جلالتمابه !سرتېري کم وجلالتمابه !

-تاسو کولای شول د توپچي دساتونکو له ډلې نه مرسته وغواړئ...

اوږده چوپتيا خوره شوه. باګراتيون چې نه غوښتل ډېر ټينګار وکړي نه پوهېده څه وکړي اونورو خو زړه نه شو کولای خبرو ته ورګډ شي.

سردار اندرې چې ترسترګو لاندې توشين ته کتل، ګوتې يې له خورا قهره ړېږدېدې، په درانده او غوڅ غږيې چوپتيا ماته او وې ويل:

-جلالتماب !تاسو ماته اجازه راکړه چې د توشين مورچل ته ورشم، زه ستاسو ددغې سپارښتنې له مخې هلته لاړم. ددوی دمورچل درېيمه برخه مهمات مات، آسونه يې وژل شوي، توپونه يې له کاره لوېدلي او ساتونکي يې تري تم وو.

شهزاده باګراتيون اوتوشين دواړو په ځير ګبنۍ اخيستي بالکونسکي ته چې خبرې يې کولې، کتل.

سردار اندرې دوام ورکړ:

-که جلالتماب دخبرو اجازه راکړي، غواړم ووايم، چې زمونږ ننني بری تر هرڅه زيات ددغه مورچل دمېړانې او په خپله دتورن توشين او دهغه دملګرو د زړورتيا له برکته دی.

سردار بې له هغه چې ځواب ته سترګه په لاره شي، پاڅېد اولږلږې

(c) ketabton.com: The Digital Library

شو.

شهزاده باګراتیون همداسې توشین ته کتل.داسې ښکارېده چې د بالکونسکي په خبرو شک نه لري، خو دایې هم احساسوله چې نه شي کولای هغه ټولې ومني.سربې وښوراوه او توشین ته یې وویل:

-تاسو کولای شئ لاړ شئ.

سردار اندرې هم هغه پسې ووت.

توشین سردار اندرې ته وویل:

-اخ !قربان دې شم.له تانه مننه.ژوند دې راته وژغوره.

سردار اندرې توشین ته وکتل او بې له هغه چې څه ووایي له هغه نه لري شو.دسردار اندرې پر زړه، دغم دروند پیټی پروت او خورا نا آرامه و.داټول ډېر عجیب اوغریب او هغه څه ته هېڅ ورته نه و ،چې ده یې تصور کاوه.

هلته رستوف دلاس له خوږو په لمبو کې سوځېده.هغه چې دده مخې ته، په خوځېدونکي سیوري کې ډوب شوی و ،په زړه کې ویل:

-داڅوک دي؟ دڅه لپاره دي ؟ څه غواړي؟ او څه وخت به داټول پای ته رسېږي؟ هغه چې دلاس خوږو زوراوه دخوب له لاسه نور نولیونی او د سترګو په وړاندې یې سرې سرې کړې خوځېدې.ددغو غږونواو څېرو بې خونده اغېز دهغه دیوازېتوب او دلاس درد سره یوځای دده درد څوبرابره زیاتوه...

یوه شېبه یې سترګې سره ورغلې اوبېسده شو او دخوب په همدې لنډه موده کې یې بې شمېره کسان اوتصویرونه په خوب کې ولیدل.هغه خپلـــه مـــور ،دهغې ســـپین لاسونه، ســـونیا او دهغـــې نـــرۍ اوږې،ناتاشـــا ،دهغې ځلېـــدونکې ســـترګې او لـــه خنـــدا نـــه ډکـــه خوله،دنیســـوف او دهغـــه تـــور بریـــت لیدل،ددنیســـوف غـــږ یـــې هـــم

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوربده.هغـه تليـاتين وليـد او لـه هغـه سره يـې خپلـې ټولې پېښـې او دباګدانيچ يادونـه اوکړه وريادېدل. هغـه لـه هغـه سرتېري سره چې بد غږيـې لاره خپـل کړه ورپـه زړه کړل او داټول يادونـه سره ګډ بدل.هغـې پېښې او دې سرتېري دهغه لاس په بې رحمۍ کښـکوده ،يـوې خواتـه يـې کشـاوه،دهڅـه کولـه ځـان لـه هغـو وژغوري،کـه ددهلاس يـې نـه کښکودلای،هغه به نه خوږېده،مګرله هغو نه يې ځان نه شو ژغورلی.

سترګې يې وغوړولې او پورتـه يـې وکتـل.دشپې تـوره لمـن داور پر لمبو لړله پاسه راخوره وه.دلمبـو پـه رڼا کـې د واورې ورېدونکې دانې ښکته را روانې وې.نه توشين راستنېده او نه داکتر راتله.هغـه يـوازې او يـوازې و.خـو هلتـه د اورآه پلـو يوبربنـډ سـرتېری اور تـه ناسـت واوډنګر،ژيړځان يې تاوداوه.

رستوف له ځان سره ويل:

-دهېڅچا پـه کـار نـه يم،نـه لـه چاسره مرسته کولای شم،نه دچاغم خوړلی شم،خوارا و زار او ببکسه يم،خو زه هم يو وخت پـه خپـل کور کې وم.پياوړی،خوشاله او يو چا ته ګران وم.سوړ اسويلی يې وويست او له هغه سره هممهاله يې له ګوګله تر لا سوځوونکی اسويلی راووت.

هغه خوارسرتېري چې خپل کميس يې پراوردد ې لپاره ښوراوه چې وچ شي،وپوښتل:

-اخ،ډېر خوږېږي ؟اخ !او بې لـه هغـه چې ځواب واوري،غـاړې يې خلاصې کړې او وې ويل:

-څومره دخدای مخلوق يـې پـه دې يـوه ورځ وزاوراوه او تبـی يـې کړ،خدای دې رحم وکړي.

رستوف سرتېري ته غوږ نه و.هغـه دواورو هغـو دانـو تـه چې پـر اور رالوېـدې کتـل او خپـل تود ،روښـانه او لـه خوښـی ډک کور،تـود

(c) ketabton.com: The Digital Library

پوستین،له خوښۍ، رښتیا ،روغتیا نه نیکمرغه ځان او کورنۍ یې وریادول او له ځانسره یې ویل:

-ولې؟ او دځه لپاره زه دلته راغلم؟

فرانسویانو بله ورځ هم یرغل پیل نه کړ او دباګراتیون له پوځه پاتې قوتونه،دکوتوزف له پوځ سره یو ځای شول.

د دویمې برخې پای

(c) ketabton.com: The Digital Library

لومړی کتاب

درېیمه برخه

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱

سردار واسیلي دخپلو کړو وړو په اړه کوم فکر نه کاوه او تر هغـه نـه هم کم یې خانتـه دګټې رسولو پـه خـاطر پـه دې اړه فکر کـاوه چې چاتـه تاوان رسېږي اړ کنه؟ هغه دوګړو په منځ کې مخوراو دخپل اغېزخاوند و.هغه په خلکو کې خپل دې اغېز او دهغه بریو سره رابدی و.

هغه ببلابېلوشرایطوته په پام او له هرډول خلکوسره دمخامخ کېدو په وخت کې، په ذهن او تصور کې رنګارنګ خیالونه کړل او رېبل، کـه څه هم دهغه به دغو خیالوته نه پام کېده، خوسره له هغـه هم دغې چارې دهغـه دژونـد ټـول خوندونـه جـوړول.ددغـه راز خیـالونو نـه یو، نـه دوه، بلکې کلـه پـه لسګونو اوکلـه ترهغـه نـه لاډېر دده پـه خیـالو کـې ګرځېدل راګرځېدل.دهغوځینې به کلـه رښتیا تـه نېږدې شول، ځینې بـه یې لږوروسته او نور به یې هسې له یاده وتل.دساري پـه توګه هغـه ځـان ته نه ویل:

- ګـوره دا سـړی نـن واک لـري، زه بایـد دهغـه ډاډ او ملګرتیـا خپـل اوځـان تـه پـه کـې ګټې، مـزې جـوړې او لـه دغـې لارې دولتـي مرسـتې ترلاسه کړم، یاهغه نه ویل چې:

هغه دی، پېیرد ستړې شتمنۍ خاوند دی، هغـه بایـد دوکـه شـي چې زمـالور وکـړي او بیـا لـه هغـه نـه دخپلې اړتیـا وړ څلویښت زره روبلـه واخلم.خوهمداچې کـوم مخـور یاشـتمن سړی بـه لـه هغـه سـره مخـامخ شو، دمخامخ کېدو سره سم بـه یې هغـه تـه خپلې غریزې وویلې چې دا

(c) ketabton.com: The Digital Library

سړی کېدای شي تاته خورا په ګټه وي، سردار واسیلي، به ځان هغه ته نېږدې کړ، دهماغې غریزې په مرسته به یې، بې له کومې پخوانۍ پېژندنې، په لومړني امکان کې، په ټیټ اوپاس کېدو او غوړه مالۍ له هغه سره خواخوږي او ملګرتیا پیدا کړه او هغه څه به یې چې غوښتل ورته وویل.

پېیر، په مسکو کې دهغه تر واک او اغېز لاندې و. سردار واسیلي هغه ته په دربار کې دیاوری دنده چې په هغه وخت کې ددولت دفرهنګي مشاور کچه وه، پیدا او په دې پېښګار کاوه چې هغه، له ده سره سن پترزبورګ ته لاړ شي او دده په کورکې مېشت شي. ګواکې د سردار واسیلي کړه، بې تکله او هسې بې پروا، خو خورا په ډاډ یې ټول داسې کول چې وکولای شي خپله لور پېیر ته واده کړي. که هغه، له خلکو سره خپل ټول کړه په سنجش او له مخکې نه په تکل کړي وای، بیا به داسې ساده او طبیعي نه برېښېدای... بډایان او واکمن تل دهغه لپاره په زړه پورې او زړه راښکوونکي وو. هغه ځان ته دلویانو اوبډایانو په پام را اړولو کې، په اړونده شېبه کې دهغوی په خپلولو او له هغونه دګټې په اخیستنې کې دخورا لوی هنر خاوند و.

پېیر، چې ناڅاپه دبې پایه شتمنۍ او دګراف بېزاوخوف، دنامه خاوند شوی و، له هغه یوازېتوب او بې اوزګارۍ نه چې دی پخوا ورسره رابدی و، څه پاتې نه و، اوس یې ځان داسې له هرې خوا چاپېر او بوخت لیده چې یوازې دخوب په کټ کې یې کولای شو، آرام او په کراره و اوسي. هغه باید ډېر لیکونه لاسلیک کړي وای، له هغو ادارو سره یې هم باید اړیکي ساتلي وای چې ده نه پېژندلې، دبېلابېلو خبرو او پېښو په اړه یې له خپلو مشرو لارښوونکو سره خبرې او مشورې کړې وای، دمسکو څنډو ته، دخپلو شتمنیو دځارنې لپاره تللای وای او ډېر

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه کسان چې تر پرون يې نه غوښتل دده نوم واوري، اوس دده له خوا دنه منلو له کبله به خورا خپه شوي واى، دا بايد هرڅوک وګوري او ومنـي. دغـه رنګـا رنـګ خلـک: لـه سـوداګرو نيولي، ترخپلـو خپلوانو، آشنايانو او ترنورو نورو پورې، ټول په يوډول نه يو ډول ددې ځوان ميراث ترلاسه کوونکي، په وړاندې ښه، مهربانه او خواخوږي وو اوټولو بېشکه دپېير پر پوهې، ښه خلق او فضل ډاډمن وو. پرله پسې يې دا خبرې اوريدې:

-سـتا دبـې سـارې مهربـانۍ لـه برکتـه... سـتا د مهربانـه زړه پـه مرسته... تاسو داسې سپېڅلي ياستئ ګرانه سرداره !... کـه هغـه داسې ځيرک واى لکه تاسې... او نورې نورې دې تـه ورتـه ويناوې. داسې چې هغه، په رښتيا په دې باور پيدا کاوه چې دى په رښتيا مهربانه او دبې سـارې پـوهې خاونـد دى. لـه ټولـه لا غـوره دا وه چې ده دزړه لـه کـومې دامنله چې دى خورا خواخوږى، مهربانه او هوښيار دى. آن هغـو کسـانو چې پخوا بـه يې لـه ده سره دښمني او تربرګلوى کولـه هم اوس دده پـه وړاندې خواخوږي او مهربانه وو....

سردار واسيلي، له هرڅه دمخه دپېير، پرټولو چارو، واک ټينګ او هغـه يـې تـر خپـل اغېـز لانـدې راوسـت. د ګـراف ښزاوخـوف، دمـرګ راهسيې يې يوه شېبه هم يوازې نه پرېښـود او هغـه يې لـه ځانسـره لاس نيولى ګرځاوه. سردار واسيلي هغه ګېنۍ اخيستي، ستومانه او ناچاره ، چاته پاتې کېده چې نه يې شي کولاى، دغه بې تجربې، تـر دروند پېټي لاندې ځوان، دبې سـارې شـتمنۍ خاونـد او لـه ټولـو لاغـوره دا چې دده دخداى بښلي دوست زوى، بې له مرستې دتقدير او ددوکو منګولـو تـه وسپارې. دهغو څو ورځو په اوږدو کې چې دسردار ښزاوخوف تـر مرګـه وروسته په مسکو کې پاتې شو، يايې پېيرځانتـه راغوښت او يـا خپلـه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهغـه کوتې تـه ورتـه او لارښـوونې يـې ورتـه کـولې چې څه بايـد څنګـه کړي.دهغه له آوازه داسې ستومانې او هممهالـه ډاډ اوربدل کبـده چې تا به ويل په هرڅه کې دی پرحق او غوښتنې يې رښتينې دي:

ته پوهېږئ د کارو له لاسه لېونی يم،خو ستا په يوازې پرېښـودلو بـه مې هم خدای ونه ښـې،هوکې ته پوهېږئ؟ هغه وړاندې چې زه يـې تاتـه کوم دا هغه يوازدانې لاره اوڅه دي چې ته يې بايد وکړې.اوپـه پـای کې يې يوه ورځ ورته وويل:

-سباته خوځېږو.

له دې خبرې سره يې خپلې سترګې وترلې،دهغه څنګـل يـې پـه خپلـو منګولـو کې کېښـکوده او لـه هغـه سره پـه داسې خوږه ژبـه غږېـده چې ګواکې دوی ددغې چارې پربکړه خورا پخوا سره کړې او پرته له دې بل څه شوني نه دي.

هغه خبرو ته دوام ورکړ:

-سباته خوځېږو،تـا بـه پـه خپلـه ګـاډۍ کې بـوزم،زه خـورا خوشـاله يم.دلته ته مو څه چې چارې وې،هغه مو پای ته ورسولې.زه بايد لاپخوا تللی وای،خو...وګوره دا ليکونه د لومړي وزير له دفتره راته راغلي.ما دتا په اړه له هغه نـه يـوه غوښـتنه کړې وه.تـه اوس پـه ديپلماتيکو چـارو کې منل شوی يې،تا ته اوس ددې ديپلماتيکو چارو د ځانګړې سلاکار نوم درکړ شوی دی.نور نو د ديپلماتيک کار لاره درته پرانستل شوه.

پېير،سره له هغه چې لـه پخوا نـه دخپلې راتلونکې دندې پـه خيـال کې و،د سردار واسيلي دخوږې،اغېزمنې،خو سترې ژبې او وينـا سره سره يې غوښتل لـه هغـه نـه، ددغـه کـار لـه املـه مننـه وکړي ،خوهغـه پـه خپل درانه غږ چې له ګوګل نه يې راوت(ده داغږ هغـه وخت لـوړاوه چې تکل يې کاوه بې لـه هرڅه خپلـه خبره پـه نورو ومنې.هغـه دپېير خبره

(c) ketabton.com: The Digital Library

داسې پرېکړه چې هغه ته له منلو پرته دبل هرډول غبرګون لاره پاتې نه وه)هغه وويل:

- ګرانـه دا کـار مـا دغـان لپـاره کـړی دی، دخپـل وجـدان د ارامـی لپاره، نو له دې کبله، مننې ته هېڅ اړتیا نه لیدله کېږي... هغه زیاته کړه:

هوکې ګرانه ...آخ نېږدې وه چې هېره يې کړم، مـا دې لـه خدای ښـلي پلار سره ډېر حسابونه لرل، د ریزان دښارتوله ګټه به ما راتولوله. هوکې دا حساب به په هماغه ډول وي، ته هم هغه ته اړتیا نه لرئ.بیا به وروسته حساب سره کوو.

هغـه څـه چـې سـردار واسـیلي دریـزان ګټې ونومولې، هغه، هغـه جایدادونه وو چې هر کال کې بـه يې څو زره روبله حاصـل کـاوه او هغـه ټول ده ځانته ساتلي وو.

په سن پترزبورګ کې دمسکو په څېرهمداسې مینه والو ،لېوالـو او غوړه مالانود پېیر نه کړې تاو کړې وه.هغه نه شو کـولای هغـه دنده چې سـردار واسـیلي ورتـه خوښـه کـړې وه، ونـه منـي... مېلمسـتیاوې، پېژندګلوی او بنډارونه، چې دبډایو کورنیـو ځانګړتیـاوې وې، دومـره زیـات شـوي وو چـې هغـه پـه مسـکو کـې تـر اوسـېدو نـه اوس زیـات د سرسامی او تلوار احساس کـاوه او داسې يې انګېرلـه چې نـن دی کـه سـبا ، ده تـه بـه بـې سـاري بریـاوې رارسـېږي، خـو هغـه هېڅکلـه نـه رارسېدلې.

دپېیر، دیوازېتـوب د وختونو ،دعیاشـی د انډیوالانولـه ډلـې نـه زیاتره یاران اوس له پترزبورګ تللي وو.دګارد پوځ جبهې ته لېږل شوی و ،دولوخوف خلع رتبه، اناتولي له پلازمېنې نه لرې کوم ولایتي پوځ تـه استول شوی و ،سردار اندرې بهرتـه تللي و ،نـو لـه دې کبلـه هغـه نـه شـو کولای دخوږو یارانو سره دنیمو شپواو ترسهاره دناستې بنډارونه جوړ

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړي..هغه خپله زياتره موده، په مانښامنيو مېلمستياوو ، نڅاوو او هغه هم ډېر وخت دسردار واسيلي په کورکې لـه څوربې، زړې ګرافينې، د هغه له ښځې او ښکلې ايلين سره تېرولـه.

اناپاولوفنـا شـرر،هم دنـورو پـه څېرداسې ښـودله چې د پېيـر پـه واړندې يې کړه وړه بدل بدل او خورا د درناوي دي.

پخوا به تل پېير،د انا پالوفنا په حضور کې داسې انګېرله،هرهغه چې دې وايـي اپلتي،بې معنـي او دويلـو نـه دي.پخـوا بـه هغـه داسې احساسـوله چـې دده خبـرې دهغـه پـه ذهـن او پـه ناويلـه بڼـه خـورا ښې،بامعني او په زړه پورې خو همدا چې دې يې دويلو تکل کوي،لـه هغـو نـه سـادګي او حماقت وربرې...خـو اوس برعکس ده بـه چې هرڅـه ويل خورا ښايسـته او پـه زړه پـورې بـه ګڼل کېدل...ان انا پالوفنابـه کـه کومـه ستاينه پـه زړه کې لرلـه او هغـه بـه يې نـه څرګندولـه،خو بيـا هـم څرګنده وه چې هغه څه يادول غواړي،خو يوازې ده ته د درناوي لـه املـه نه غواړي هغه ووايي.

پېيـر،د ۱۸۰۲کـال د ژمـی پـه پيـل کې ،لـه انـاپـالوفنې نـه يوسـاده، ګلابي رنګه بلنليک ترلاسـه کړ.پـه دې بلنليـک کې داهم ليکل شوي وزمـا پـه مېلمسـتيا کې بـه دې،لـه ښـکلې ايلـين سـره چې پـه کتـو يې سترګې نه مېړېږي،هم ديدن وشي.

پېير چې دا کرښې ولوستلې،دلومړي ځل لپاره يې داپه زړه کې تېره شوه چې دده او ايلـين ترمنځ داسې کـوم اړيکي ټينګ شـوي چې نـور خلک ترې خبرشوي دي.دغې خبرې دې له يوې خوا ځکه خورا ډارکړې وچې تصور يې کاوه دده پر اوږو کـوم داسې پېښې وراچول شوي چې پـه ده درندوالي کوي او له بلې خوا هغه ته دې ليک ديـوې خـوښې بلنې بڼـه لرلـه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اناپالوفنا دې مېلمستیا تر لومړې هغې نه څه تو پیر نه درلود ، خو یـوازداني نـوې څېـره چـې کـوربنې دهغـې هرکلـي کاوه ، نـه مورتـه مـار ، بلکې لـه بـرلین نـه راغلـی دیپلومـات و چـې پـه پوسـتدام کـې دټولـواک الکسـاندر د پـاتې کېـدو ځینـې ناخپـاره شـوي خبرونـه یـې راوړي او ویل یې چې څنګه یې په برلین کې یو وار بیا دوو دوستانو دبشر ددښمن په وړاندې ددربدو لپاره دیووالي او ملګرتوب پرحق ټینګار وکړ. انا پاولوفنې ، دهغه وروستی ماتم له کبله چې پر دغه ځوان دپلاریعنـي دګـراف بېزاوخـوف ، دمړینې لـه کبلـه راغلـی و ، پېیر ، تـه پـه ویرمنـه اوخواشـداني بڼـه هرکلـي ووایـه ، ټولـو دا خپلـه دنـده ګڼلـه ، پـه پېیـردا ومنـي چـې د پـلار مرګ ، دهغـه پـلار مـرګ چـې ده هـېڅ نـه پېژانده ، دی خورا ډېرخواشینی کړی دی او دغـه ویر چې دانا پـالوفنې پرځېـرې لمـن غـوړولې ده ، هغـې سـترې خواشـداني تـه ورتـه دی چـې د ملکـې ماریافیودروفنـا دنـوم پـه اخیسـتو سـره بـه دهغـې پـر بشـرې راخوربده.پېیر ، پر دغو ټولـو کړو ویاړبده.اناپاولوفنا پـه مېلمـه پالنـه کې دخپل ځانګړی هنر له مخې مېلمانه پـه څوډلـو وویشـل.نـوي راغلـي دیپلماتان یې دمشرانو هغې ډلې ته چې سرداروا سیلي او جنرال په کې ناست و ، بدرګه کړل اوبله ډله دهغه میـز پـه شـاوخوا کې سره کښاسـتل چې چای څکـل کبـده. پېیرغوښـتل چې لـه لمـړې ډلـې سره کینې ، خـو اناپاولوفنا چې دجګړې دډګر دجنرال پـه څېرخورا ګبنې اخیسـتیې وه او پـه زرګونـه نـوي خیالونـه یـې پـه خیـال کـې لامبل ، همـدا چې دپېیـر لېوالتیـا یـې دلویـانو دډلـې خواتـه ولیده ، پـه کـرار یـې پـه لسـتوني کښېکود او ورته وې ویل:

- لږ تم شه ، نن مې تاسو لپاره بل خیال په سر کې دی.

بیا یې ایلین ته غلچک و رولېږه ، وموسبده او وې ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

-مهرباني ایلین !تاسو باید زما پرخواړې ترور چې خورا ورتـه ګرانه یې، مهربانـه واوسئ او یـو لس دقیقې یې ترځنګـه کښئ،دادی داهم دغه ځوان ګراف چې تاسو به بدرګه کړي او خپتیان ته به مو پربږدي.

دښکلو نـه ښکلې ایلین د ترور پلـو وخوځبده،خو اناپالوفنا پېیر راتـم او داسې یـې ورتـه وښـوده چـې ګـواکې ده تـه یـې لا وروسـتی سپارښتنې کړې نه ده.هغې ښایسته ښکلا ته چې دښاپېرې په شان یې خوځبده،اشاره وکړه او وې ویل:

-په رښتیا چې خورا ښکلې او زړه راښکونکې ده.څه خوځبدا لـرې؟ په رښتیا چې بې ساړې ده.داسې چټ پېغلتـوب،دا ښـکلې کـړه وړه،دا پـه خبـرو کـې نـه انځـورېږي،دا ځیرکتـا ،دا ټـول دزړه لـه کـومې بایـد احساس شي،سخ دهغه ځوان چې داسې ناوې یې پـه برخـه شي،له هغې سره به آن هغه ځوان چې هېڅوک او په ټولنه کې کـوم دریځ نـه لري،لـوړ او درناوي وړدریځ ترلاسه کړي،همداسې نه ده ؟ ما یوازې غوښتل چې ستا خوښه څرګنده کړم.

تر دې خبرو نه وروسته اناپالوفنې هغه پرېښود.

پېیـر دایلـین پـه هکلـه داناپـاولوفنې ټولـو سـتاینو تـه دمننې سـر وښـوراوه او کـه کلـه پـه رښـتیا هغـه دایلـین پـه هکلـه کـوم فکـر کـړی وای،دهغې له ښکلا ،ښایسته تګ اوله حیرانوونکې چوپتیانه پرتـه بـه یې دبل څه په اړه فکر نه وای کړی.

ترور دخپل یوازېتوب پـه ګوښـه کې دغـه پېغلـه اوځـوان ومنـل،خو داسې برېښـېده چـې غـواړي د ایلـین د ښـکلا نـه خپلـه حیرانـي پټـه اودهغې پر ځای له اناپالوفنې نه خپلـه کرکـه څرګنده کړي.هغې خپلې خورځې(اناپالوفنا)ته داسې کتل چې ګواکې له هغې نه پوښتې چې پـه دې مېلمنـو دا څـه وکـړي.خـو اناپالوفنـا چـې غوښـتل لـه هغـو نـه لـرې

(c) ketabton.com: The Digital Library

شي، يو وار بيا د پيير، لوستوني کښنکود او ايلين ته يې په اشارې سره وويل:

-هيله لرم نور ونه وايي چې نارينه زما په کورکې خپه کېږي.

ايلين وموسېده او موسکا يې داسې وه چې ګواکې وايي:

-څنګه کېږي، چې به څوک ما وويني او له ښکلا نه به مې په حيرت کې نه شي؟ ترور، په يو ټوخي سره غاړې خلاصې او لاړې له ستوني تېرې کړې او په فرانسوی ژبه يې وويل:

-د ايلين له ليدو نه خورا خوشاله شوی دی.بيا يې پيير ته مخ وروړاوه او په همدې ادا، ډول او خبرو يې د پيير، هرکلي وکړ.ايلين د دې ستومانوونکې او خواشينې مرکې په لړکې پيير ته سترګې وروغړولې او هغه ته وموسېده.هماغه برېنډه او ښکلې موسکا چې هغې ټولو ته وربښله.پيير، له دغې لاسي موسکا سره داسې ربړدی شوی و چې د هغه لپاره يې هېڅ معنې نه لرله.ترور په دې لړکې د پيير د پلار، خدای بښلي ښزاوخوف د تنباکمروړې (هغه وړه کڅوړه چې روسانو به د تازه ساتلو لپاره تنباکو په کې ساتل) په هکله غږېدله او خپله هغه يې هم هغو ته وروښوده.شهزادګۍ ايلين له ترور نه غوښتنه وکړه اجازه ورکړي، پر تنباکرومړې، د ترور دمېړه دانځور شوی تصوير ننداره وکړی.

پيير په داسې حال کې چې غوږ يې دګاونډ ميز خبرو ته څک و، پرميز ورخم شو چې تنباکمروړه اواخلي او وې ويل:

-دا انځور به د وينس له انځورونو نه وي(وينس د هغه وخت له خورا ښو انځورګرو نه و).هغه هڅه وکړه له ميزه راتاو شي، خو ترور تنباکمړه، دايلين له شا نه هغه ته ورکړه.ايلين سر ټيټ کړ چې ترور ته خندا پښې نه کړي، د پيير خواته يې مخ وروړاوه او وموسېده.هغې د تل

(c) ketabton.com: The Digital Library

په شان مانبامنی دا سې کمیس چې دهغې زمانې له دود سره يې ګريوان او ملا خورا پرانستي وو ، اغوستی و. دهغې ټټرچې تل هغه ته مرمرين بربښبده ، دومره هغه ته نږدې شوی و چې دهغه نږدې ليدو سترګو بې له ارادې ، دهغې دټټر او غاړې دښکلاوو اوزړه رانښکونکو خوځښداوو توپير کولای شو. دهغې شونډې دومره دهغې اوږو ته ورلنډې شوې وې ، که لږ خوځښدلې وای ، پر هغو به ورننښتې وای. پښير دهغې دبدن تودوالی او خوځښدونکي عطر له ورايه احساسول او دهغې پر ټټرې يې دهغې دصليب دخوځښدا غږ اورېده. هغه دهغې مرمرينه ښکلا چې له جامو سره په نغښتبدو کې يوځای شوي وو ، نه ليده بلکې په دې جامو کې له سترګو دپټېدو لپاره دمرورل شوي بدن ښکلاوې يې احساسولې او دهغو له نازه دخوځښدا غږ يې اورېده. دا چې هغه يې وليده ، نور يې نه شو کولای په بل ډول اټکل وکړي ، لکه هغه شان چې مورږنه شو کولای زمورږله خوا دمنل شوې دوکې د منلو سپړنه وکړو.

ايلين ، هغه ته کتل ، مخامخ يې هغه ته کتل ، په تورو ځلېدونکو سترګو يې هغه ته کتل او وموسبده ، د ايلين دې موسکا ، ګواکې هغه ته ويل:

- تاسو لا تراوسه ليدلي نه و چې زه څنګه ښکلې يم؟ تاسو نه پوهبدي چې زه ښځه يم ؟ هوکې زه يوه ښکلې ښځه يم چې دهرچا او له هغه ډلې نه دتا ښځه کېدای شم.

په همدې شېبه کې پښير داسې وانګېرله چې ايلين نه يوازې کولای شي بلکې بايد دهغه ښځه شي او پرته له دې بل ډول ناشونې ده. په هغه شېبه کې هغه ته هرڅه ، ده ته داسې ډاډمن ښکاربدل چې ته به وايي دی دايلين ترڅنګ په کليسا کې ولاړ دي (روسان دکوژدې او واده په وخت کې کليسا ته ځي). خو په دې نه پوهبده چې دا به څنګه او څه وخت

(c) ketabton.com: The Digital Library

ترسره شي؟ او آن په دې هم نه پوهېده چې دا نېه کار دی که بد؟ (که څه هم په زړه کې يې تېرېده چې دغه وا ده به په کوم نامعلوم دلیل نېه پای ونه لري). خو په دې ډاډه وچې هغه کېدونکی دی.

پېير، سترګې تېټې او بېرته يې پورته کړې، غونډتل يې بيا ايلين ته ديوې داسې ښکلې ښاپېرۍ په شان وګوري، لکه هره ورځ يې چې کتل، خو نوريې نو نه شو کولای، هغې ته ديوې ښاپېرۍ په توګه وګوري. دا هغه څه ته ورته و، چې کله دلړو له شانه کوم لوړ شنبلي ته ګورو او تصور کوو چې ونه ده، خو کله چې بيا نېږدې ورشو، بيا هغه درته هسې ښکلې ونه بريښي. ده هم نه نور نه شو کولای هغې ته د پردې په سترګه وګوري. هغه ده ته خورا نېږدې شوې وه. هغه پرهغه واکمنه شوې وه. د پېيرله پربکړې او ارادې پرته اوس ددوی ترمنځ بل هېڅ خنډ پاتې نه و.

په دې وخت کې دانا پاول وفنا غږانګازې وکړې:

- ډېره ښه ده! ښه به دا وي چې تاسې دخپل زړه خوالې ته پرېږدم، راته بريښې چې وخت مو خورا نېه تېرېږي.

پېيرله ډار سره مل ځانسره وويل چې د غندنې کوم وړ څه يې نه وي کړي، تک سور شو، شا اوخواته يې وکتل. هغه داسې وانګېرله چې ټول لکه دده په شان پر هغه څه پوهېږي چې ده ته ور پېښ شول.

تر لږځنډ نه وروسته چې هغه بلې لوبې ډلې ته ورغی، آنا پالوفنې هغه ته وويل:

- وای چې دسن پترزبورګ کور دې جوړ وای (دا رښتيا يوه مهندس ويلي و چې دا کور هغه ته په کار دی، خوخپله په دې نه پوهېده چې ولې يې په سن پترزبورګ کې خپل دا ستر کور جوړ اوه.)

هغې په موسکا موسکا، سردار واسيلي ته ته په کتو کې، خپلو

(c) ketabton.com: The Digital Library

خبرو ته دوام ورکړ:

- ډېرښه کوئ، خو ګوره چې د سردار واسیلي له کوره به بلې خواته ته نه خوځېږې. دلته موځای خورا ښه دی، د دغه شان دوست لرل د خدای خورا لویه پیرزوینه ده. زه خو په دې اړه په یونیم څه پوهېږم، همداسې نه ده؟ تاسو ځینو مشورو ته اړتیا لرئ. تاسو له مانه مه خپه کېږې چې زه دیوې بوډۍ په شان غږېږم. هغه لږه چوپه شوه... بیا یې وویل:

- خو که د واده هیله لرئ، دا نو بیا بله خبره ده او دواړه یې د ستر ګوپه کتو کې مخامخ کړل. پېیر اوایلین یو اوبل ته نه کتل، خو ایلین، هغه ته په خوا بې ساړې ډول نېږدې وه. پېیر هغې ته په بنګهاري څه وویل او تک سور شو.

کله چې هغه کورته راستون شو، تر ډېره وخته پورې یې نه شو کولای وبده شي، هغه په دې اړه فکر کاوه چې په ده څه شوي دي؟ هو کې په ده څه پېښه شوې ده؟ هېڅ! یوازې او یوازې په دې پوه شوی و، هغه ایلین چې له وړوکتوبه نه پېژني او خلکو به ویل چې خورا ښکلې ده، ده به هسې ویل: هو کې ښکلې ده! او کېدای شي اوس دغه ښځه دده شي.

له ځانسره به یې ویل:

- هغه ساده ده، ما خپله ویل چې هغه ساده ده. دا خو مینه نه ده. برعکس هغه څه چې دې زما په زړه کې راتخنولي دي، په هغه کې کوم ناسپېځلي څه، نغښتي دي. کوم ناسپېځلي نارا و څه. ویل کېږي چې دهغې دتره زوی آناتول په دې او دا په هغه مین وو، له همدې کبله یې اناتول له هغه لرې کړی. آه ورورته یې ایپولیت... ته ګورئ، پلار یې سردار واسیلي... نه! نه! دا یو هم دکار نه دي. په هماغه شېبه کې یې چې داخیالونه په ذهن کې ګرځېدل، راګرځېدل او هغه ځان موسکا ته جوړاوه چې یوکنډک نورخیالونو چې، له پخوانو هغونه را خوټېدل، پر

(c) ketabton.com: The Digital Library

ده يې وزرونه راخوره کړل.هغه په داسې حال کې چې ددغو خيالونو د ناسپېځلتيا او سپکاوي په اړه فکرکاوه ،دا هيله او خيال يې هم لاره چې،که هغه دده ښځه شي.دی به ورته ګران وي،ځنګه به هغه بلکل بله او ښه ښځه وي،نه هغه شان بده چې ده دهغې په هکله اوربدلي و.او هغه بيا هغه نجلي ليده چې نه دسردار واسيلي لورېلکې هغه نازولۍ او مسته ښځه چې نريو فولادي جامو کې يې نازک ځان مرورلی و.اوبيا به يې له ځانسره ويل:

-دا دمنلو وړ نه ده چې په دې نکاح کې دې کوم ناولي او دسپکاوي وړ څه نغښتي وي،ولې !ولې مې دغه خيالونه تر دې نه مخکې په خيال کې نه راتلل.هغه د ايلين او نورو هغو کسانو خبرې او غلچکونه چې دوی يې يوځای ليدلي وو او د اناپالوفنا خبرې او اشارې يې چې دکور په اړه په خبرو کې کړې وې وريادکړل.دغه راز ده په زړه کې،دسردار واسيلي او نورو اشارې او زرګونې کنايې وريادې شوې او له دې ټولو نه يې ډار په زړه ورننوت.ايا هغه مخکې له مخې ځان په کومه ولکه کې چې بايد ونه ښلوی،ښلولی نه و؟خو له دې ټولو سره سره په هماغه شېبه کې چې ده په زړه کې ددغه خيالونو دپايلې پرېکړه کوله،دايلين ښکلې بشره له خپلې ټولې ښکلا سره دده دزړه په هيندارې کې راڅرګنده شده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲

د ۱۸۰۵کال دنوامبر(مني)په میاشت کې باید سردار واسیلي دځلور ولایتو د ځارنې لپاره لاړ شي.هغه دا تکل ددې لپاره کړی و چې دخپلې بې پایو شتمنیو دځارنې ترځنګ،په یوه ښار کې له مېشت غونډ نه خپل زوی اناتولي هم له ځانسره مل او په ګډه دمشر سردار نیکولای اندرېوویچ بالکونسکي دیدن ته په دې هیله ورولي چې ددغه بوډا بډای لورخپل زوی ته کوژده کړي،خو ددې سفر او خیریه چارې نه مخکې،باید دپېیرکارونه چې په دې وروستیو وختونو کې به کړی ورځ ددوی کره و،سره جوړ کړي.هوکې دسردارواسیلي کره چې تل به دایلین په وړاندې ګډنې اخیستی او تک سور کېده (هماغه شان چې مین دمینې په وړاندې وي) خو پېیر درېباری تکل نه لاره.

سردار واسیلي یو سهارپه دې چرتونو کې ډوب و، چې دا پېیر څومره ډده په وړاندې پورورلی دی(خو پروا نه لري،خدای دې دهغه مل شي)دلته یې ډده په وړاندې کړه وړه هومره ښه نه دي،سوړ اسویلی یې وویست او وې ویل:

- هره چاره یو پای لري.هغه په ویاړ او کبر سره وویل: ځوانې ده...بې عقلې ده...خو هرڅه چې دي،باید نور نو پای ته ورسېږي،بس ده ،خدای دې دهغه مل شي.بل سبا د ایلین جانې دنامه دجشن ورځ ده،غواړم ځینې کسان رامبلمانه کړم،هیله لرم هغه باید پوه شي او خپل پور پرې کړي او که داسې یې ونه کړه،زه خو پلار یم ،زه باید داخبره غوټه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړم،دا نورزما کار دی.

داناپاولوفنا له مېلمستیا او لـه هغې شپې نه چې د پېیرلـه سترګو خوب تښتېدلی و او پرېکړه یې کړې وه چې له ایلین سره واده بدمرغي ده او باید ځان تري وژغوري،یوه نیمه میاشت تېره شوې وه،خو دی لاهمالته پاتې و.هغه په خورا نا ارامی سره دا احساسوله چې دلتـه دده پاتې کېدل دخلکو لپاره ورځ تر ورځې د دوی دنېږدې والي معني لري(مینه دې پټه پاتې مه شه-رب دې رسوا کړي چې تاوان درباندې شمه) هغه داسې انګېرله چې دی ددې اړیکو دشلولو توان نه لري،ځکه دغـه کار به دده لپاره دلویې رسوایی سبب شي.که څه هم هغـه کولای شو ،دا اړیکي کرار کرار ساړه کړي،خو داسې ورځ نه وه،چې دسردار واسیلي کره مېلمستیا(که څه هم هغه په مېلمستیاو کې تکړه نه و)او بنډار نه وي،دی اړو ،چې پـه دې ټولـو مېلمسـتیاوو کې ګډون ولـري...سـردار واسیلي به چې کومه شېبه پـه دغـو بنډارنو کې ګډون کاوه ،همدا چې د پېیر خواتـه بـه نېږدې شو ،دهغه لاس بـه یې ښکتـه کښـېکود او خپـل ګـونځې او ښـه رخیلـي غومبـوري بـه یـې هغـه تـه دښکلولو لپـاره ورو راندې کړه او ورته ویل به یې:

-ترسبا پورې ! او یاهم:

-ترمانښامنۍ پورې ! کنـه سـتا لیـدل خو هسـې هم ګران دی ! او یـا داچې:

-یوا زې ستا لپاره پاتې کېږم !خو له هغه سره نور هېڅ نه غږېده.پېیر نه شو کولای دهغه خیالات وغولوی.هغه به هره ورځ ځان ته دا یـوه خبـره کوله:

-بالاخره باید دا په ډاګه کړم،هغه باید وپېژنم،هغه څوک ده؟ پخوا تېروتلی وم او کـه اوس تېروتلی یم؟ نـه نـه ! هغـه سـاده او بې عقلـه نـه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ده،نـه، نه،هغـه خـورا ښـه نجلـۍ ده.کلـه کلـه بـه يـې بيـا پـه زړه کـې راوګرځېده:

- هغه هېڅکله خواشيني او تلوار نه کاوه او اوس يې هم نه کوي،په دې معني چې هغه بې عقله نه ده،هغه لږ او پر ځای غږېږي.کله ناکله به يې له هغې سره خبرې پيل او ده به پـه لـوړ آواز هغې تـه خپـل خيـالات څرګندول،دآوازو په اړه به ورته غږېده،خو هر وار بـه ايلـين يـا پـه خـورا لنډه او يا به يې دنيو کو په ژبه چې دا دې ته په زړه پورې نه ده او يا به يې هم له موسکا او غلچک سره مل په پټه خولـه پېيرتـه د درنـاوي پـه نښـه دا کار ترسره کاوه....

له هغه سره د خبرو پـه وخت کې،دايلين پـر شـونډو لـه خوښـۍ ډکـه موسکا (چې يـوازې يې پېيـر پـورې اړه لرلـه)او پـر هغـه ددې دډاډ نښـه وه،خوږدلـه.پـه هغې موسـکا کـې دهغې لـه ورځنـۍ او د ښـکلا لپـاره موسکا نه ،ژور څه پراته و.پېير په دې پوهېده چې ټول دې تـه سـترګې پـه لاره دي چې دی خولـه پرانيزي او لـه دغـه برېـد نـه واوړي او پـه دې هـم پوهېده چې مخکې يا وروسته دی بايـد دغـه کـار ترسـره کړي،خـو کـوم ناڅرګنده او زورونکی احساس دهغـه پـر زړه لمنـه خـوره کړې وه.پـه دې يوه،يوه نيمه مياشت کې،هغه دا احساسوله چې هغه ورځ تروړځ پـه دې زورونکي ورځ کې لا ډوبېږي،نوځکه به يې کله له ځانسره وويل:

-ښه ښه ! دا نوڅه دي؟ غوڅه خبره پـه کـار ده.ايـا زه ددغـه شـان يـوه غوڅ ګام اخيستو توان نه لرم ؟

هغـه غوښـتل دغـه زغـرد ګـام واخلي،مګـر هغـه پـه ويـرې دا احساسوله،هغه توان چې ده په ځان کې ليدلی و اوس يې پـه رښتيا پـه ځان کې نه وينې. پېير دهغو وګړو په ډله کې راته چې يـوازې هغـه وخت يې د پياوړتيا او قوت احساس کاوه چې ځان به يې چور له ګناه نـه پـاک

(c) ketabton.com: The Digital Library

او سپېځلی ګانې، خو له هغې ورځې وروسته چې هغه دا ناپاو لوفنا په کورکې پرتنبکمروړې (دتنباکو کڅوړه) دخمبدو له شېبې نه دمینې د اور په سین کې لاهو شوی و، په نا آګانه توګه يې ځان ګنهګار ګانې او همدې احساس له ده نه د تکل او پرېکړې احساس هم اخیستی و.

دایلین دنوم دجشن په ورځ د سردار واسیلي په کورکې، دهغو یو لږ شمېر خورا نېږدې کسان د شهزادګۍ په وینا خپل خپلوان، دماښامنۍ لپاره راټول شوي وو. دغو ټولو خپلو خپلوانو ته په یو ډول نه یوډول ورپوهول شوي و، چې په دې مېلمستیا کې به دجشن دخاوندې ایلین برخیلک او بخت څرګند شي. ټول مېلمانه دمېلمستیا دمیز پرشا او خوا ناست وو. شهزادګۍ کوراګینا، چې پخوا يې دښکلا خبرې لور په لور خورې وې، اوس خورا څوربه و، دمیز سرته دکوربنۍ پر ځای ناسته وه. دمیز دواړوو خواته ویاړمن، درانه مېلمانه، زوړ جنرال، دهغه مېرمن او اناپالوفنا شرر ناست وو. دمیز بل سر ته ځوانو او لا نه پېژندل شوي مېلمنو ځای نیولی وو او همالته دکوربنو په توګه ایلین او پېیر څنګ پر څنګ کېناستل. سردار واسیلي ډوډۍ نه خوړله. هغه دمیز ترشا او خوا تاوېده. ده به کله یوه او کله بل ته ست کاوه، کله به دیوه خوا او کله به دبل څنګ ته کېناست او دایلین او پېیر نه پرته به يې په خورا خوښۍ او د زړه له کومې ټولو ته دښې اشتها غوښتنه کوله. هغه داسې انګېرله چې اصلا دغه دوه تنه نه وینې او یا دلته نه شته... پر میز دخوښۍ او مستۍ لمن خوره وه، له ایلین او پېیره پرته ټول د خوښۍ په سین کې لاهو وو، ټولو خندل. پېیر او ایلین یوازینې کسان وو چې چوپه خوله ناست وو. کله کله به دهغو پر شونډو یو نالیدونکې موسکا ... خوره شوه... سردار واسیلي هم په کړس کړس خندل... دخندا په منځ کې به يې کله ناکله خپلې لور ته هم ور وکتل. کله يې چې خندل، بشره يې

(c) ketabton.com: The Digital Library

داسې برېښېده چې ته به وايي، دا په زړه کې وايي:

-ښـه ده !ښـه ده ! هرڅـه جـوړ دي، همـدا نـن شـپه بايـد هرڅـه خـلاص شـي. آنا پالوفنـا هغـه تـه دګـوانې پـه ننښـه ګوتـه وښـورولـه، خـو سـردار واسيلي دهغې پـه کتـو کې چې پـه دې وخت کې يـوه شـپېـه پـر پېيـر تـم شـو، دخپل راتلونکي زوم او دلور د نيکمرغۍ مبارکي ولوستله. مشرې شهزادګۍ لـه سـاړه اسـويلي سـره جوخت پـه داسې حال کې چې خپـل ځنـګ تـه ناسـتو مېلمنـو تـه يـې دشـرابو دڅکلـو سـت کـاوه پـه غمجن، خواشيني او مړاوي غلچک لور ته وکتـل او ګواکې دهغې دې غلچک غوښتل دا ووايي، چې:

-هو ګرانو !نور نو موږ ته پرته له دې چې کښنو او خپـل خوارۍ شراب وڅکو بل څه نـه دي پاتې، لـه دې وروسـته ددې ځوانانو وار رارسـېدلي چې په نيکمرغۍ کې ژوند وکړي....

پېيـر داسې انګېرلـه چې ددې بنـډار ټولې خبرې او خوښـۍ پـه ده راچورلي او له دې کبله خورا او بې پايه خوشاله و، خو له بله پلوه بـه يـې کله ناکله دشرم احساس کاوه. هغه ځان دهغه چا پـه شـان انګېـره چې پـه کومه چاره کې خورا ډوب شوی دی. داسې چې پرته له دې نه بل هېڅ څه نه وينې، هېڅوک نه اوري او په هېڅ شي نه پوهېږي، خو کلـه کلـه بـه يـې پـه ډېره تته بڼه درښتياوو کومې لرې او دهغې اغېز پـه چټکې پـر ذهـن منګولې راخورې کړې. هغه له ځانسره ويل:

-او داده هرڅه پای ته رسېدلي ! خو داڅنګه داسې وشول؟ داسې ژر او ناخبره ! اوس په دې پوهېږم چې دا کار نه ايلـين لپاره، نـه يـوازې زمـا لپـاره بلکـې دټولـو لپـاره بايـد ترسـره شـي. دوی ټـول پـه داسـې بـې صبرۍ، ډاډ او هيلې دې ته سترګه پـه لاره دي چې داکوژده وشـي، زه پـه هـېڅ ډول نـه شـم کـولای دوی ناهيلـه کړم، خـو دا بـه څنګـه وشـي؟ نـه

(c) ketabton.com: The Digital Library

پوهېږم !خو دا کار کېدونکی او هرمرو کېدونکی دی.پېیر دده څنګ تـه ناسـتو بربنډو ښـکلو اوږوتـه چې مخـامخ دده تـر سـترګو لانـدې وې، کتل.

ناڅاپه يې د شرم احساس وکړ.دا شرم له دې کبله وچې ده دټولو پـام ځانته را اړولی و ،دا لـه دې کبلـه و چې ټولـو ده تـه دبختـور پـه سـترګه کتل،دا شرم له دې کبله وچې د پـاريس (پـاريس پـه لرغـوني يونـان کې د پريام په نامه د پاچا نانښکلی زوی وچې د مـيلانس نـه يې دهغـه ايلـين نومې ښځه بې لارې کړې وه) پـه څېرې سره لـه ټول نانښـکلتوبه ايلـين خپله کړې وه ،خو ده پـه دې ځان ډاډه کاوه چې دا ټول کارونـه بايد همدا ډول او همداسې وي.مـا هـېڅ نـه دې کړي او پـه دې کې هـېڅ ملامـت نـه يم.او اصلا نه پوهېږم چې دا څنګه او چېرته راپيل شوي دي؟ کله چې لـه مسکوه لـه سـردار واسيلي سره دې خواتـه راخوځېدو ،هغـه وخت خو هېڅ خبره نه وه.بيا هم هـېڅ څه ددې خنډ نـه وچې دهغـه بلنـه ونـه منـم او دلته دده پـه کورکې مېشت نه شم.وروسته مې له ايلين سره پاڼې کړي او يو وار مې دهغې کڅوړه لـه ځمکې راپورته او دې تـه مـې ورکړې ده ،يـو وار هم پـه ګاډۍ کې له هغې سره دچکر لپـاره لاړم.دا ټولې پېښـې څنګـه پيل او پـه کوم ډول دلته راورسېدې؟

او اوس د کـوژدنې پـه توګـه دنـاوې څنـګ تـه ناسـت و.دی هغـه اوري،دهغې دسا ويستل احساسوي. دهغې ښکلې خوځېدا او ښکلا وينې او دزړه تر تله پـرې پـوهېږي.کله بـه يې ناڅاپـه تصـور وکړ چې دا ايلين نه بلکې په خپله دی، دی چې داسې پـه بې ساري ډول ښکلی دی چې دټولو سترګې ده تـه راواړي،نو له همدې کبله بـه ډډ کېناست، ټټر بـه يې وويست،غاړه بـه يې دنګه کړه او له خپلې نيکمرغـۍ نـه بـه دخوښـيو پـه سيند کې لاهو شو. ناڅاپـه يې يو آشنا ،آشنا غږ تر غـوږه شوچې لـه ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه يې دځه شي پوښتنه کوله او بيايې پوښتنه کوله، خو پېير دومره بوخت وچې نه پوهېده، هغه غږ ته څه وايي. دا سردار واسيلي و چې درېيم واريې وپوښتل:

-له تا پوښتنه کوم، تا له بالکونسکي نه وروستی ليک څه وخت ترلاسه کړی و؟ نن داسې له ځانه هم ورک غوندې يې، ګرانه!

سردار واسيلي خندل او پېير ليدل چې ټول او ټول ده او ايلين ته موسېږي. اوله ځانسره يې وويل:

- ښه نو !څه وکړو، ته په ټولو پوهېږئ. نو څه وکړو؟ داټول رښتيا هم همداسې دي. او خپله هم موسېده، هماغه کمکي او ماشومه وزمه موسکا او ايلين هم موسېده.

سردار واسيلي په داسې يوه ژبه چې ګواکې پر دې بلې پوښتنې سرخلاصونه، د خبرو دپاى ته رسولو لپاره هرومرو دي، وويل:

-ښه ودې نه ويل، چې رارسېدلی ليک د الموتس و؟

پېير په چرت کې لاړ او له ځانسره يې وويل:

څنګه کېدای شي دغه شان اپلتو په هکله فکر او خبرې وشي؟ سوړ اسويلی يې وويست او وې ويل:

-هو کې د الموتس و.

تر ډوډۍ وروسته پېير خپله نجلۍ، نورو مېلمنو پسې لوی صالون ته بدرګه کړه. مېلمانه کرار کرار وتل. ځينې له ايلين سره له خدای پاامانۍ پرته ځکه وتل چې نه يې غوښتل له پېير سره دهغې دنوې بوختيا خنډ شي او ځينې به بياکومه شېبه ورنږدې شول او دسترګو په رپ کې به يې مخه ښه وکړه، وبه خوځېدل او نه يې پرېښودل چې ايلين او پېير هغوي بدرګه کړي. ديپلومات چې د هرکلیو له تالاره وت، خواشينی او چپ و. هغه ته دخپلې ديپلوماتي دريځ، دپېير ددغې

(c) ketabton.com: The Digital Library

نیکمرغۍ په کچه، هسې یوه کوچنۍ لوبه بربښېده. زاړه جنرال دخپلې ښځې ددې پوښتنې په ځواب کې چې دپښې خوږ دې څنګه دي، په خورا قهر او غږمبېدو وویل:

- دا زما ښځه ګوره ! دا احمقه بوډۍ ده، هوکې دا ایلین که پنځوس کلنه هم شي، همداسې ښکلې به وي.

آنا پالوفنا په داسې حال کې چې دمشرې شهزادګۍ لاس یې ښکلول، هغې ته په غوږ کې وویل:

- داسې راته بریښې چې کولای شو تاسو ته مبارکي ووایو، که سر مې نه خوږېدای، هرومرو به پاتې شوې وای.

مشرې شهزادګۍ هېڅ ځواب ورنه کړ، دهغې په زړه کې دلور له نیکمرغۍ سره رخه را په لمسبدو وه.

په دغه وخت کې چې مبلمانه بدرګه کېدل، پېیر، په واړه تالار کې له ایلین سره یوازې او څنګ پر څنګ ناست پاتې شول.

په تېره یوه، یوه نیمه میاشت کې پېیر په وار وارله ایلین سره داسې یوازې پاتې شوی نه و اوهېڅکله یې له هغې سره د مینتوب او زړه بایلودو خبرې نه وې کړې، خو نن شپه یې داسې انګېرله چې دی دې ته اړ دی چې په دې هکله کوم څه ووایي. ددې ټولو خبرو سره سره هغه نه شو کولای دغه وروستی ګام پورته کړي، هغه ډېر شرمېده، هغه داسې انګېرله چې دایلین ترڅنګه یې دبل کوم بل چا ځای ولکه کړی دی. دهغه په زړه کې یو آواز دپورته کېدو تکل کاوه چې ویل یې:

- دا نیکمرغي او خوښي دهغو لپاره دي، هغه څه چې ته یې لرې، هغوی یې نه لري. خو دی اړ و چې یوځه ووایي، نوله همدې کبله په غږېدا شو او له ایلین نه یې وپوښتل چې ایا پرونۍ مبلمستیا یې خوښه شوه او کنه؟ ایلین، دتل په شان په ډاګه خو ساده چې ددې دخبرو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځانګړتیا وه، ځواب ورکړچې د دې دنامه سرښی جشن په ټول ژوند کې ددې لپاره ترټولو ښه جشن و.ددوی له خپلوانو نه ځینې، ځینې لاهم پاتې او په لوی صالون کې ناست وو.سردار واسیلي چې په کرار کرار ګامونه څښول پیښور ته ورنږدې شو.پیښور پاځېد او وې ویل چې ناوخته شوې ده، ښه به دا وي چې لاړ شو.سردار واسیلي په پوښتیز او برند غلچک هغه ته داسې په حیرت وکتل، تا به ویل چې ګواکې امکان لري تېروتلی دی، خو بیا یې خپل کتل لږ نرم کړل، دهغه لاس یې راونیو، هغه یې ببرته کښاوه او په مهربانۍ هغه ته وموسېد. بیا یې سمدلاسه خپلې لور ته مخ وروړاوه او په خورا نرمه او مینه ناکه ژبه چې د هغو میندو او پلرونو په شان چې خپل ماشومان له کوچنیوالي په ناز لویه وي، خو ده نه په دې ډول بلکې دتقلید په بڼه وویل:

-ښه نازولې څنګه یې؟ او تر دې وروسته یې په داسې حال کې چې دخپل واسکټ تنۍ پرانستلې، مخ پیښور ته وروړاوه او وې ویل:

-سرګي کوزمیچ...له هره پلوه...

سرداروا سیلي، همداسې له هره پلوه غږېده او څرګنده نه وه چې څه وایي...پیښور په دې پوه شو چې سرداروا سیلي ګڼۍ اخیستی او نه پوهېږي چې څه وایي، دی ناڅاپه پاځېد او په داسې حال کې چې شونډو لاندې یې څه ویل، له تالاره ووت.دمخورو په دغه شان یوه مبلمستیاکې، دسردار واسیلي په څېر دیوه پېژندل شوي، دغه حالت پیښور خورا خوابدی کړ او ایلین ته یې وکتل.ایلین هم خوابدې برېښېده، کتو یې ویل:

-نو څه ووایو، تاسو خپله ملامته یاستئ.

پیښور له ځانسره ویل:

-باید دا ګام هرو مرو پورته کړم، خو زه یې نه شم کولای.هغه بیا

(c) ketabton.com: The Digital Library

نورې، بیادسرګي کوزمیچ او نورې خبرې پیل کړې...

کله چې سردار واسیلي لوی تالار ته راننوت، دهغه مېرمنه، په کراره له یوې بودۍ سره د پېیر په اړه غږېده:

-البته چې خورا ښه زوم دی، خو زما دګرانې نیکمرغي...

بودۍ په ځواب کې وویل:

- د ودونو، قسمتونه په آسمانو کې جوړېږي.

سردار واسیلي ددې لپاره چې هغوی ته وښیي چې دی یې خبرې نه اوري، نو لاړ، لـرې دکـوتې پـه یـوه کـنج کـې پـر ولاړه څـوکۍ کښناست. سترګې یې داسې وترلې چې ګواکې سرسام شوی دی او سر یې لوېږي، هغه ناڅاپه سترګې وغړولې او خپلې ښځې ته یې وویل:

-ته لاړه شه وګوره، هغوی څه کوي.

مشره شهزادګۍ پاڅېده، د وره خواته لاړه، دوره لـه څنګـه تـېره شـوه او پـه خـورا بـې پروایئ د واړه صـالون منځ تـه ور وکـتـل. پېیر او ایلین هماغه شان څنګ تر څنګ ناست وو او پـه کـراره یـې مرکـه کولـه. مشره شهزادګۍ راستنه شوه او خپل مېړه ته یې وویل:

-هماغسې دپخوا په شان.

سـردار واسـیلي سـترګې برنـدې کړې، خولـه یـې یـوې خواتـه کـړه او غومبـوري یـې ددې دقهـر او خوابـدي دڅانګړتیـا لـه مخـې پـه رپیـدو شول. ځان یې وڅنډاوه او پاڅېد. پـه لوړ، خـو لـړ شـان تـه ځوړنـد سـر، پـه ټینګو ګامونو، دښځو لـه څنګـه تـېر او واړه تـالار تـه ورغـی. پـه وړو خـو تونـدو او لـه خوښـیو ډکـو ګـامونو، پېیر تـه ورنـږدې شـو. دهغـه څېـره داسې ځېږه او پرېشانه و چې پېیر یې په لیدو له ډاره پاڅېد.

سردار واسیلي وویل:

- شکر دخدای دی، مېرمنې مې هرڅه راته وویل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه په یوه لاس له پښیره غښې راتاو کړه، په بله خواکې یې خپله لور پر ټټر کښښکودله اوپه داسې حال کې چې اواز یې رپږدېده، وویل:

- ګراني لورې !دزړه سره، ډېر، ډېر خوشاله یم. او بیا یې پښیر ته مخ وروړاوه او وې ویل:

-ستاپلار هم خورا راته ګران و.ایلین به هم ستا لپاره ښه مېرمن وي...خدای دې مبارکه کړي...مبارکه دې وي.

له خپلې لورنه یې غښې چاپېره کړه او بیا یې پښیر په غښې کې کښښکود او په خپله ګونځنۍ خوله یې پښیر ښکل کړ.په دې وخت کې په رښتیا دهغه په اننګو کې اوښکې راراونې وې،هغه چیغه کړل:

-شهزادګۍ دې خواته راشه !

مشره شهزادګۍ دې خواته راغله.دهغې په ستړګو کې هم اوښکې راشبوه شوې وې او هغې بلې بوډۍ هم په دستمال خپل مخ وچاوه.د پښیر مخ یې سره ښکل کړاو هغه هم څو واره د زړه رانښکونکې ایلین لاسونه مچو کړل.له څو شېبونه وروسته یې هغه دواړه بېرته یوازې پرېښودل.

پښیر له ځانسره ویل:

-داټول باید همداسې شوي وای، په بل ډول یې امکان نه لاره، نو له دې کبله په دې اړه ددې پوښتنو اجازه نه شته چې ښه شوي او که بد.البته زه وایم،ښه شوي، داځکه چې هر څه په ډاګه او روښانه شول او هغه بې پایه زورېدنې پای ته ورسېدې.

په چوپه خوله یې دخپلې کوژدنې لاس راونیو او دهغې په ښکلي ټټر یې چې ښکته پورته کښده، ستړګې ورخښې کړې.

په لوړ آواز یې غږ وکړ:-ایلین...او چوپ پاتې شو.

او په زړه کې یې تېره شوه:

(c) ketabton.com: The Digital Library

-په داسې حالاتو کې یو ډول ځانګړې خبرې سره وایي.

خو په هېڅ ډول یې نه شو کولای ورپه زړه کړي چې دغه ځانګړې خبرې څه دي.پېیر دهغې بشړې ته وکتل.ایلین لاپسې ده ته ورنېږدې شوه.اننګي یې لکه ګلاب داسې غوړېدلي وو.ایلین د پېیر عینکو ته اشاره وکړه او وې ویل:

-آخ !دا لرې کړه،دا لاپسې...

پېیر،عینکې لرې کړې.دعینکو دلرې کولو په وخت کې،دهغه په سترګو کې د عینکې سترګو له ځانګړتیاوو پرته،یوډول ګډښې او پوښتنیزحالات هم څرګند و.غوښتل یې چې دهغې په لاسونو ورتېټ او هغه ښکل کړي،خو ایلین د سرپه یوې چټکې او زورورې خوځښدا خپلې شونډې،دهغه پرشونډو ورخښې کړې.پېیردهغې پرځېرې د پرېشانۍ راخورېدو اود هغې د تندي تریوېدو،سخت حیران کړې و.

پېیر،په زړه کې وویل:

-اوس نو اوبه له ورخه واوښتې،هرڅه پای ته ورسېدل،هوکې هغه راته ګرانه ده.

هغه څه چې په دغه شان حالاتو کې باید ویل شوي وای،ورپه یاد شول،هغه وویل:

-تاسو راته ګرانه یاست.

خو دې خبرې دده په ژبه داسې یوه ناوړه انګازه وکړه چې دی یې هم په ویلو تک سورشو.

یوه نیمه میاشت وروسته یې واده وکړ او لکه چې خلکو ویل یې،دښکلې ښځې او میلیونوشتمنیو نیکمرغه خاوند،په پتربورګ کې دګراف ببزاوخوف دکورنۍ په نوي بیا جوړ شوي جلا لوی کور کې استوګن شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۳

مشـر بالکونسکي، سـردار نیکـولای انـدرېوویچ، د ۱۸۰۵ کـال د دسامبر په میاشت کې د سردار واسیلي یو لیک ترلاسه کړ چې په هغه کې، خپل زوی سرګډ ددوی کره د راتګ نېټه لیکلې وه. هغه لیکلي و: «ښاغلیه جلالتمابه! په یوه څېړنیز سفر تلونکی یم. په خورا مینې غواړم خپله لار سل ورسته لرې اوستا بختور دیدن خپل کړم. زما زوی اناتولي چې پوځ ته روان دی، په دې سفر کې ملګرتیا راسره کوي، هیله لرم هغه ته داجازې په ورکولو دا ویاړ وروبښئ، هغه پلارنی درناوي چې دزړه په تل کې تاسو ته لري، په خپله ستاسو حضور ته وړاندې کړي».

کمکی شهزادګی چې داخبره واورېده، بې له ځنډه او بې له احتیاط بې وویل:

-دغه ده! مېلمستاوو ته دماریا د وړلو ارتیا نه شته، زومان خپله موږ ته راروان دي.

سردارنیکولای اندرېوویچ، تندی تریو کړ، خو هېڅ یې ونه ویل.

د دغه لیکه، دوې اونۍ وروسته یومانبام د سردار واسیلي چوپړان چې ترهغه نه مخکې روان وو، راورسېدل او بله ورځ زوی او پلار هم دلته وو.

مشـر بالکونسکي هېڅکله د سـردار واسیلي شخصیت غـوره نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګانې، په تبره بیا چې هغه دنویو پاچاهانو د پاول او بیا د الکساندر دواکمنیو په وخت کې د واک او ویاړونو لوړو پوړلو ته رسېدلی و. اوس دلیک له ځینو ټکو او کمکي شهزادګي له کنایو نه په دې پوه شو چې خبره چېرته او د واسیلي د شخصیت غوره نه ګڼل دنیکولای اندرېوویچ په زړه کې د سپکاوی په یو احساس بدل شو. کله به چې دهغه خبره یاده شوه، دی به همداسې پرله پسې بنګېده. د سردار واسیلي د راتګ په ورځ دنیکولای اندرېوویچ طبیعت په ځانګړې ډول خورا بد او خلق یې ډېر په تنګ و. داځرګنده نه وه چې دهغه خلق تنګي د سردار واسیلي له راتګه وه او یا دده خلق ځکه تنګ و چې لا دمخه دهغه خلق تنګ و، خو دهغه خلق تنګ و، او رښتیا خبره دا وه چې لا سهارېي خپل چوپړ تیخون ته سپارښتنه کړې وه چې معمار دې نن د ګزارش لپاره ده ته نه ورځي.

تیخون دمعمار پام د سردار دګامونو غږ ته وروړاوه او وې ویل:

-اورئ !څنګه خوځېږي او پوندې پر ځمکه وهي. موږ دهغه له دې تګ سره آشنا یو...

خو د تل په شان سردار په نهوبجو چې خپل سمورغاړی بخمل رنګی کوټ په غاړه او له هماغه پوسته خولې یې په سر وه، د چکر لپاره دباندې ووت. که څه هم تبره شپه واوره ورېدلې وه، خو په باغچې کې هغه لاره چې سردارنیکولای اندروویچ به په کې ګرځېده، له واورو پاکه شوې وه. د واورو دپاکولو نښې دلارې دووغاړو ته په کوټه شویو واورو کې لیدلې کېدې. د واورو په دغو کوټو کې یو دوه ځایه پاروګان خښ شوي وو. سردار په چوپتیا په تریو تندي، له باغچې اوله هغو کوټو نه چې چوپړانو به په کې او سېدل تېر شو او نوې جوړېدونکې ودانۍ یې وکتلې. د چوپړانو له هغه ساده مشره چې بشره او کړه یې خاوند ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورته وواو هغه يې تر کوره بدرګه کړی و ،وپوښتل:

- څنګه ګاډی تلای شي او کنه !

-ښاغلی سرداره !ډېره درنه واوره ده، ورته ویلي مې دي چې لویه لاره پاکه کړي.

سردار سر ښکته واچوه او دکور دمخې د دروازې زینو ته ورسېد.دچوپړانو مشر په زړه کې وویل:

-دخدای شکر دی چې دا درنه وریځ په خیر تېره شوه او بیا یې زیاته یې کړه:

- په داسې درنې واوره کې دګاډیو خوځېدل خورا ګران وي،اوربدلي مې و چې ښاغلی وزیر دجلالتماب سردار حضور ته راتلونکی دی.

سردار دچوپړانو مشرته مخ وروړاوه،خپلې ځیرمنې سترګې یې پر هغه ور خښې او په تېره ساړه درانه غږیې وویل:

-څه دې وویل؟ ښاغلی وزیر؟ کوم وزیر؟ دچا په سپارښتنه؟ زما شهزادګی لور ته لاړې نه پاکوي او دوزیر لپاره...زه وزیرانو نه پېژنم.

-جلالتماب سرداره ما تصور کاوه چې...

د سردار آواز چې دم په دم لا جګېده،په خورا خواشدانې او ژولیو ژولیو او پرې خبرو یې چیغه کړل:

-ته تصور کوې،کوم تصور ،زه به اوس تصور درو ښیم.خپله لکړه یې پورته او پرهغه یې ور واره کړه،که چوپړ سر نه وای ټیټ کړای،لکړه به یط پر ککرۍ لګېدلې وای...

هغه په داسې حال کې چې هماغه شان غږمېبده، ویل یې:

-ژر واوړې ببرته په لارو راخورې کړئ.په همدې بنګهاري، په چټکی خپلې کوټې ته ننوت.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لا تر غرمنۍ نه مخکې د سردار د بد طبیعت خبر شهزادګې ماریا او پېغلې بوري ین، ته رسېدلی او هغوی دواړه ورته سترګې په لاره وې. د پېغلې بوري ین، بشرې خوښي او خوشالي څرګندوله او داسې یې ښودله چې« له هېڅ څه نه خبره نه یم او داسې یم لکه د تل په شان» خو د شهزادګۍ ماریا ،رنګ الوتی و ،ویرجنه بربښېده او سترګې یې ښکته اچولې وې.

د شهزادګۍ ماریا لپاره ترټولو ګرانه دا وه چې دا پوهېده، په دغه شان حالاتو کې باید د پېغلې بوري ین په شان واوسي، خو نه یې شو کولای.دې انګېرله که داسې وښیي چې څه ته یې پام نه دی، بیا به پلار هغه بې عاطفې او دهغه په وړاندې بې پروا وګڼي او که داسې وښیي چې بې حوصلې او خلق تنګه ده، بیابه یې پلار وایي:

- بیا ولې برۅسه یې(لکه څ ېر وار نور یې چې ویلي و).

سردار دلور ویرجنې څېرې ته وکتل او په ملنډو یې وویل:

-څه احمقه نجلۍ ده !

په دې وخت کې هغه ته کمکۍ شهزادګۍ، د زوی ناوې چې په خوړنتون کې نه وه، وریاده شوه او له ځانسره یې وویل:

- هغه یې هم زما له خرابه طبیعته خبره کړې ده.

هغه وپوښتل:

-شهزادګۍ چېرته ده؟ځان پټوي؟

پېغلې بوري ین، په ورین تندي او خوښۍ وویل:

-لږ ستومانه غوندې ده.استراحت کوي، د هغې دامبدوارئ حالت ته په پام سره دا کومه دپام وړ خبره نه ده.

سردار څو واره وټوخېد ،غاړې یې خلاصې کړې او وې ویل:

-هوکې !هوکې !او دمیز تر شا کېناست. قاب یې تر پامه ککړ

(c) ketabton.com: The Digital Library

وبرېښېد ،داغ يې وروښود او هغه يې وارتېره.تيخون هغه راونيو او هغه يې چوپړ ته وسپاره.

کمکـي شـهزادګي ناروغـه نـه وه،هغـه داسـې لـه مشرسـرداره ويرېدله،چې دهغه دبد طبعيت يې واوربدل،دايې ښه وګڼله چې له خپلې کوټې نه راوونه وزي.

هغې پېغلې بوري ين ته ويلي و:

-په ماشوم مې ډارېږم،خدای پوهېږي که واړاره شم په هغه به څه راشي.

کمکي شهزادګي،د مېړه په کورکې چې (دليسه ګورې په سېمه کې پروت و) له خسره داسې ويرېدله چې سا يې له دې ډاره نه شوه ابستله.هغه که څه هم له خسره کرکه لرله،خو خپله ځکه په دې نه پوهېده چې ويرې او ډار دا کرکه تر هېره کړې وه.خسر هم له هغې نه کرکه لرله، خـو دهغـه کرکـه دهغـه پـه پرلـه پسـې سـپکاوي کـې ورکېدله.کمکي شهزادګي په ليسه ګورې کې دمېشتو کېدو راهيسې له پېغلې بوري ين سره مينه پيدا شوه او ورځې ورځې به يې له هغې سره تېرولې او کله ناکله به يې له هغې نه هيله کوله چې دد ې په کوټه کې وېده شي.دا به زياتره وخت له هغې سره دخپل خسر دکړو وړو او هم کله دخپل مېړه په اړه غږېدله.

پېغلـې بـوري ين،چـې پخپلو ګلالیـو لاسـونو يـې دميزسـپين دستمالونه غوړول،په پوښتنيز توګه وويل:

-والاحضرت سردار !مېلمانـه را روان دي؟ اوربـدلي مـې دي چې سردار کوراګين او دهغه زوی دلته راتلونکی دی.

سردار په خواشداني او ملنډه وويل:

-دا جلالتمـاب سـردار يـو خـوار زلمـی و...مـا پـه دولتـي چـارو ،کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوځای ورته پیدا کړ.اوس نه پوهېږم، زوی یې بیا دلته څه کوي؟ کېدای شي شهزادګی الیزا وته کرالوونا (کمکی شهزادګی)او یاهم شهزادګی ماریا به پوهېږي،خو زه نه پوهېږم زوی ولې دلته راولي،دهغه زوی زما په کار نه دی او خپلې لورته یې چې تکه سره شوې وه،وکتل او وې ویل:

-څه در شوي؟ناروغه یې؟یا دهغه لعنتي آلپاتیچ په وینا له دې "وزیره "ډارېږي.

-نه !بابا جانه !

که څه هم پېغلې بوري ین،دخبرو اترو په ټاکنه کې پاملرنه نه وه کړې،خو بیا هم چوپه پاتې نه شوه،له هر څه یې ویل،دباغچې په اړه وغږېده ،دنوې غوړېدلې غوتې ستاینه یې وکړه،تر هغه چې تر غرمنۍ نه وروسته دسردار طبیعت لږ ښه شو.

تر غرمنۍ وروسته دخپلې ناوې دیدن ته ورغی.هغه دیوه واړه میز ترشا ناسته وه او له خپلې ماشا نومې مینځې سره غږېده.دخسر په لیدو هکه پکه او رنګ یې والوت.

کمکی شهزادګی خورا بدله شوې وه. دهغې پخوانۍ ښکلا اوس ځان بدرنګۍ ته سپارلی و.غومبوري یې لوبدلي،شونډې یې وتلې او سترګې یې پرسبدلې وې.

دخسر ددې پوښتنې په ځواب کې چې روغتیا یې څنګه ده،وویل:

-سرمې درونده غوندې دی.

-کوم شي خو به دې په کار نه وي؟

-نه !مننه،پلار جانه !

-ډېره ښه !ډېره ښه !

هغه له کوټې نه ووت او هغې بلې کوټې ته چې چوپړان به هلته کارته

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاس په نامه ولاړ وو ،ورننوت.الپاتیچ،دچوپړان هغه مشر ،چې مبلمه یې وزیر بللی و ،سرښکته همالته ولاړ و.

-واوره موببرته په لاره کې واچوله.

-هوکې،واموچولـه.جلالتمـاب !لـه تاسـو نـه هیلـه کـوم چـې ماوښئ،ماهسې له ناپوهې نه هغه خبره کړې وه.

سردار دهغه خبره پرې او وموسبد ، هماغه،دهغه لاسي موسکا چې دده خپله ځانګړې موسکا وه او وې ویل:

- نوښه ده،ډېره ښه ده.

خپل ښی لاس یې ور اوږد کړ او آلپاتیچ،هغه ښکل کړ او دخپل کار دفتر لاړ.

مانښام و چې سردار واسیلي لیسه ګوري ته راورسبد.ګاډیوانان او چوپړان چې لویه لاره یې (په کلیوالهژبه پرشپکت بلله)دهغه هرکلي ته ورغلی و ،هغه یې په شروشورپه ګاډیو کې چې په لوی لاس پـه لارو کې په اچولو شویو واورو کې پـه سـختۍ خوځبدې،د مـانۍ خواتـه بدرګـه کړ.

سردار واسیلي او اناتولي ته جلاجلا کوتې،جلا شوې وې.

اناتول،خپـل پـوځي واسکټ وویسـت او لاس تـر مـلا دمیـز تـر شـا ناسـت،په برنـدو ښـکلو سـترګو یـې نـامعلوم ځـای تـه کتـل او داسـې برښبدل چې دخیال مرغه یې خدای خبر چېرې بل ځای الوزي.هغـه تـه خپل ټول ژوند دیوې خیالي خو پرله پسې لوبې پـه څېر چې خدای خبر چا او ولې ورته جوړه کړې وه،برښبده.دغه راز دغه ظالم بوډا او دهغې بدرنګې میراث وړونکې ته یې،خپل اوسني راتګ هم ددغې لوبې یـوه برخه ګڼله او تصوریې کاوه چې دغه هرڅه به دده په خیر او خوښۍ پـای ته ورسېږي،هغه په زړه کې وویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

-هغه چې داسې بډايه ده، ولې واده ورسره ونه کړم؟هېڅ تاوان نه لري.

پـــه ځـــانجوړونې او ســـودا ســـره چـــې دده ځانګړتيـــا وه، ږېـــره وخريله، عطر يې ووهل، په خورا ورين تندي او دنګه غاړه او ښکلو جوړوشويو څنډو، دپلار کوټې ته راغی.دوه چوپړانو چې په ځانګړي توګه سردار واسيلي ته لاس په نامه ولاړ وو، هغه ته جامې وراغوستې او هغه په ځيرمن او مينه ناک غلچک شاوخوا کتل.همدا چې زوی يې رانغوت په خورا ورين تندي او موسکايې هغه ته داسې سر وښورا وه چې ته به وايي، په زړه کې وايي:

-آفرين !ته مې همداسې په کار يې.

اناتول، په فرانسوي ژبه، په داسې يوې ادآ چې ګواکې ددې سفر په اوږدو کې به نور هم څو واره ويل شوي وي، وپوښتل:

-پلارجانه !بې له تا څخه، دا نجلۍ په رښتيا ډېره بدرنګه ده؟

دا پوره چټيات دي، اپلتې مه وايه.اصله خبره داده چې ددې مشر سردار په وړاندې ديوه مهربانه او عاقل ځوان په توګه واوسي.

-کـه هغـه ټرټـل او ښـکنځل پيـل کـړي، زه ځـم او وځـم، هـوکې پـلاره همدا اوس درته وايم، زه ددې بوډا دليدو حوصله نه لرم.

-خو دا په ياد ولره چې راتلونکې دې همدا بوډا پورې تړلې ده.

په دې وخت کې دچوپړانو په کوټه کې نه يوازې د وزير(د چوپړ په وينا هماغه سردار واسيلي) او دهغه د زوی د راتګ خبرخپور و، بلکې د دواړو نجونو دتصويرونو انځورونه هم انځور شوي وو.شهزادګۍ ماريا په خپله کوټه کې يوازې ناسته او هسې يې هڅه کوله چې په خپل زړه کې دبل شوي اور شغلې ارامې کړي.هغې په هينداره کې کتل او له ځانسره يې ويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوی ولـې لیـک لیکلـی و ، چـې راځي، ولـې لیـزا ددوی پـه اړه غږېده؟ایا دغه شان یو کار شونی دی؟زه به څنګه مېلمستون کې دهغو هرکلي ته ورشم؟که مې هغه خوښ شي، څنګه به وکولای شم چې ځان به طبیعي توګه وساتم؟دهغه دپلار یو غلچک ددې لپاره بس و ، چې له ډاره شنډه شي.

کمکی شهزادګی او پېغلې بوري ین، دهغو په اړه ټول معلومات دماشا نومې ځانګړې مینځې نه ترلاسه کړي وو. هغوی په دې پوهېدل چې دغه ځوان وزیرزی، په زړه پوري زلمی دی، تانده بشره ، توري ستر ګې اوګنې وروځي لري. که ښاغلی پلار یې په خواره خواری د زینو دختلو په وخت ګامونه کشول، ده لکه ځوان باز په چټکی دري دري زینې هغه پسې ګامونه اچول. کمکی شهزادګی او پېغلې بوري ین، ددغو خبرونو تر اوربدو وروسته په خورامستی چې غږ یې په دهلیزونو کې انګازې کولې، په غږېدا ، غږېدا دشهزادګی ماریا کوټې ته ورننوتې.

کمکی شهزادګی له خپلې وتلې خبټې او درنو ګامونو سره وړاندې لاړه، ځان یې په کټ کې واچاوه او وې ویل:

-ماریا !پوهېږئ !هغوی راغلل، پوهېږئ؟

کمکی شهزاده نورنو هغه لویې جامې چې د امېدواری له امله یې هر سهار اغوست، نه بلکې خپل یو خورا ښکلی کمیس یې اغوستی و. څنې یې ښې په ځیر سره جوړې کړې وې. په بشړې کې یې دخوښی او مستی ننبۍ څرګندې او مړاویتوب او خپتیان تړې کوچان شوي وو ، خو په ځان جوړونې او په دې جامو کې چې دپترزبورګ بنډارونوته ځانګړې شوې وې، دهغې دښکلا او مستی رنګېدل لا برالا کېدل. پېغلې بوري ین، که څه هم په خپلو هومره نه ځلېدونکې جامو کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

راپیدا شوه ولې بیا یې هم دهغې ښکلې څېرې ته تاندتوب او ښکلا وربښله.هغې وویل:

-ګراني شهزادګی ! تا خو لا هېڅ په ځان لاس نه دی وهلی؟اوس به راشي او وبه وایي چې هغوی مېلمستون ته رانوتل،بیا باید تاسې وربښکته شئ،ښه به دا وای چې لږې جامې مو بدلې کړې وای.

کمکی شهزادګی له څوکی پاڅېده،زنګ یې وواهه چې مینځه راشي او په خورا تلوار یې تکل وکړ چې دشهزادګی ماریا دجامو او جوړلو غم وخوري.

...ځان یې د پېغلې بوري ین او لیزا منګولو ته وسپاره. دغو دوو مېرمنو دزړه له کومې غوښتل هغه ښکلې او ښایسته وبریښي.هغه، تر دې کچې بدرنګه وه چې دهغوی (لیزا او بوري ین)دیوې په خیال کې هم له هغې سره دسیالی خیال نه تېرېده،نو له دې کبله یې په خورا لېوالتیا اودښځو دذهن په دې ساده تصور چې په ښکلو جامو او سینګار کولای شي،بدرنګه بشره ښایسته کړي،هغې ته دجامو په اغوستو اوسینګارکولوکې هڅه کوله.

لیزا ،د څنګ له خوا شهزادګی ته په کتو کتو کې وویل:

-نه ! ربنتیا وایم،زما ګراني ! دا کمیس ربنتیا هم ښایسته نه دی.ته یو ګلابي کمیس لري،ووایه چې هغه راوړي.کېدای شي نن دې دښخت ورځ وي،ستا دقسمت ورځ.نه،نه،دا ډېر روښانه ده،دا خو چور ښه نه دی.

خوهغه څه چې ښایسته نه و ،هغه کمیس نه و ،هغه دشهزادګی څېره او ټول ځان و ،مګر پېغلې بوري ین او کمکی شهزادګی ،یوه هم په دې نه پوهېدل او تصور یې کاوه چې،که په وینټو یې شنه پټاره راخوره کړئ،اوربل یې پورته ووهئ،اودغاړې شینبخون دستمال ،په قهوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

کمیس را پرېږدئ او نور نو هرڅه به ښه او ښایسته شي. هغوی دواړو داهېره کړې وه، چې د ډار شوې څېرې حالت او د اندام نابښکلا والی هغه څه نه دي چې ښکلي کړل شي. که هرڅومره د قاب اډانه او شاخوا ښکلي شي، بیا یې هم منځپانګه هماغه وي چې وي. له دوو درې واړه سینګار بدلولو نه وروسته چې هغې په خوښه غاړه ورته کښېنوده، کله چې یې کوڅې په ککړې ورټولې کړې (دویښتو دغه ډول سینګار د هغه څېره چور بدله او د هغې سادوالی او خواخوږي یې له منځه یوړه) شینبخن شال په قهوي کمیس راوغوړېد، کمکې شهزادګۍ په خپل واړه او ښایسته لاس دې خوا د کمیس کومه ګونځه او آخوا د شال څنډه لږ ښکته کړه، دوه درې واړه، له هغې نه تاوراتاو شوه، خپل سریې دا خوا، اخوا، کوږ وږ او هغه یې په ځیر سره وڅارله، په پای کې یې دواړه لاسونه په ناهیلۍ سره پورته واچول او په زغرده یې وویل:

-نه ماري، داسینګار، چور تاته جوړ نه دی، زما، ته، په هماغه ورځني ایره رنګه ځلېدونکي کمیس کې ترهرڅه زیاته خوښېږې. هیله کوم، هیله کوم داکار زما په خاطر وکړه. مخ یې کاتیا نومې مینځې ته وروړاوه او وې ویل:

- کاتیا !د شهزادګۍ هغه ایره رنګه کمیس ورته راوړه. پېغلې بوري ین، اوس نو ګوره چې زه یې څنګه کار جوړوم.

د هغې له موسکا داسې برېښېده، چې هغه له خپل نوي کېدونکي، شهکار نه مخکې له مخکې خوشاله ده.

خوکله چې کاتیا غوښتل شوی کمیس راوړ، شهزادګۍ ماریا هماغه شان بې خوځېدا او چوپه دهندارې مخې ته ناسته وه، خپلې څېرې ته یې په ځیر کتل او لیدل یې چې اوښکې یې په سترګو کې ډنډ، شونډې یې په ربړدیو او ساندو ته یې ځان جوړاوه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پېغلې بوري ين،وويل:

-ګراني شهزادګۍ څه درباندې شوي دي،لږ وخوځېږه.

کمکۍ شهزادګۍ،د مينځې له لاسه کميس واخيست ،د شهزادګۍ ماريا خواته ورغله او وې ويل:

-اوس به وګورې چې ټول کارونه په څومره آسانۍ جوړوو...

شهزادګۍ وويل:

- نه !پرې مې ږدئ !يوازې مې پرېږدئ...

کمکۍ شهزادګۍ وويل:

-لږ تر لږه دا دخپلو وينښتو سينګار بدل کړه.

هغې پېغلې بوري ين،ته په يو ډول ملامتۍ وکتل او بيا يې وويل:

-ما تاته وويل چې دماريا بشره،له هغو بشرو نه ده،چې له دغه راز سينګارونو سره جوړه نه ده،اصلا نه جوړېږي،هيله لرم چې بدل يې کړئ.

شهزادګۍ چې په خورا خواري يې دخپلو اوښکو مخه نيوله،ځواب ورکړ:

-يوازې مې پرېږدئ !دغه شيان ماته هېڅ اهميت نه لري.

دهغې غږ داسې دردمنه او زغرده انګازه لرله چې دالوتونکوله خوښيو ډک اوازونه يې آرام کړل.هغوی دهغې بادامي،ښکلوسترګوته چې له اوښکواو اندينښنونه ډکې او په زاريو دوی ته ځير وې،وکتل،په دې پوه شول چې ټينګار بې ګټې او آن دبې رحمۍ نښه ده.

کمکۍ شهزادګۍ وويل:

-که نور څه نه کوئ،دا دوينښتو سنيګار دې بدل کړه.

شهزادګۍ ژبه لا پسته اوخوږه کړه،مخ يې پېغلې بوري ين،ته وروارُاوه او وې ويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

-ما تاسو ته وویل چې دماریا بشره، له هغو بشرو نه ده، چې له دغه راز سینګارونو سره جوړه نه ده، اصلا نه جوړېږي، هیله لرم چې بدل یې کړئ.

ماریا چې نه یې شو کولای دخپلو اوښکو مخه ونیسي ځواب ورکړ:

--یوازې مې پرېږدئ ! دغه شیان ماته هېڅ اهمیت نه لري.

پېغلې بوري ین او کمکي شهزادګۍ پرته له دې چې دا ومني چې شهزادګۍ خورا بدرنګه ده بله چاره نه لرله...

شهزادګۍ ماریا، یوازې پاتې شوه...هغې نه یوازې خپل ویښته جوړ نه کړل، آن په هیندارې کې یې هم خپلې څېرې ته له کتو نه ډډه وکړه. هغې ستړګې او لاسونه نښکته واچول او همداسې چوپه په خیالونو کې ډوبه شوه. هغې خپل مېړه دیوه تکړه او له رازونو نه ډک پیاوړي ځوان په توګه تصور کړ چې هغه ناڅاپه له ځانسره خپلې له نبادیو نه ډکې غیرمعمولي دنیا ته چې ددې له دنیا نه یې خورا توپیر لري، بیایې، خپل ماشوم دخپلې مینځې دهغه ماشوم په بڼه چې پرون یې لیدلی و، تصوروي، پر تټر یې کښنکارې او خپل مېړه ترخپل څنګه داسې ولاړ انګېرې چې نه شي کولای له هغه او خپل ماشوم نه خپل خوږ غلچک یوه شپېه هم وشلوي، هغې له ځانسره ویل:

-اما نه، داسې یو څه هېڅ شوني نه دي، زه خورا ساده او نانښکلې یمه.

په دې وخت کې د دروازې له شا نه دیوې مینځې غږ شو چې ویل یې:

-مهرباني وکړئ، چای ته راشئ، اوس سردار له خپلې کوټې نه راوزي.

شهزادګۍ ماریا خپلو خیالو او تصورته په پام سره په وحشت کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

شوه. پاڅېده او مخکې لـه هغـه چې ښکته لاړه شي، دلمانځنې ځای تـه ورننوته. دحضرت مسیح لوی خړ شمایل تـه چې د وړې شمعې رڼا پـرې ځلېدلـه، ځیـر شـوه. لاسـونه یـې ددعـا پـه ننبـه یـو پربـل کېښـودل او څـو دقیقې دهغه په وړاندې ودرېدله. دشهزادګۍ ماریا په ګوګل کې دشک او تردیـد یـو زورو توفـان را الـوتی و. ایـا هغـه دمینـې لـه لـذت نه، لـه ځمکنۍ او دنارینـه لـه مینې نـه خوند اخیسـتي شي؟ کلـه بـه یـې چې د وادې پـه اړه فکـر کاوه، هغـه بـه دکـورنۍ او ماشـونو پـه نیکمرغـه خیالونو کې ډوبه شوه، خو دهغې لپاره تر ټولـو نـه ستره، لـه رازونـو نـه ډکـه او زړه سـوځونکې هیلـه ددې دنیـا مینـه وه. هغې بـه چې څومره لـه نـورو او آن لـه ځـان نـه ددغـه رازد پټولـو هڅـه کوله، پـه هماغـه انـدازه بـه، هغه په دې کې لا پسې پیاوړې کېده. له ځانسره به یې ویل:

- اې لویه خدایه، څنګه کولای شم په ځان کې دغه شیطاني احسـاس وځپم؟ څنګه به وکولای شم، دتل لپاره دغو لعنتي خیالونه شا کړم چې پـه آرام زړه سـتا بـې پایـه لمانځنـه او ارادې تـه غـاړه کېږدم؟ دې لا دا پوښتنې پای ته نه وې رسولې چې پاک (ج) دهغوځوابونه ددې پـه خپـل زړه کې ورونغښتل:

-هـېڅ څـه ځانتـه مـه غواړه، مـه یـې لټوه، لـه ګټې او رخـې ځـان ساته، خپل او دنورو راتلونکی برخلیک باید تاته ناڅرګنده وي، خو داسې ژوند کوه چې دهرې پېښې زغم تـه چمتـو واوسئ، که د خدای اراده دا وي چې تا د وادې په مسوولیت وآزمایې، چمتو اوسه او دهغـه ارادې ته غاړه کېږده.

شـهزادګۍ ماریـا ددغـو آرام بښـوونکو خیـالو سره مـل (پـه زړه کـې ددې دنیا دمنع شویو هیلو دغوړېدو په هیله) یـو سوړ اسویلو وکړ، پـر ټټر یې دصلیب دنښې په ایستلو ځان مبارک کړ. د جامو او ویښتو لـه

(c) ketabton.com: The Digital Library

سینګاره پرته، بې له هغه چې دا فکر وکړي چې اوس له مېلمنو سره مخامخ کېږي، په دې هیله چې د خدای له ارادې پرته یو ویښته هم د انسان په سر کې نه بې ځایه کېږي، ښکته شوه او هغو ته ورغله.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۴

کله چې شهزادګی ماریا کوټې ته راننوته، سردار واسیلي او دهغه زوی له پېغلې بوري ین او کمکی شهزادګی سره په سختو خبرو اترو او مرکو لګیا وو. هغه چې په پوندو خوځېده او درانه ګامونه یې اخیستل، کوټې ته راننوته، نارینه او پېغلې بوري ین پاڅېدل او کمکی شهزادګی هغه مېلمنو ته ور و پېژندله او وې ویل:

-دا هم ماریا !

شهزادګی ماریا ټولو ته وکتل، ښه په ځیر او ژورکتل. هغې د سردار واسیلي بشره ولیدله چې ددې په لیدو دیوې شېبې لپاره وچه او بې خوځېدا شوه، خو ډېر ژرېې دخوښی څپه پرمخ راخوره شوه. کمکی شهزادګی ته یې وکتل چې دهغه اغېز په لوستلو لګیاوه چې دماریا له لیدلونه دمېلمنو پر خبرو راڅرګند شوی و. هغې، پېغلې بوري ین، چې له خپلو ښکلو او مینه ناک لټونکي غلچک سره لکه دګونګرۍ په خبر شرنګېدله او اناتول ته یې کتل هم هېره کړې نه وه.

هغې ټول لیدل، خو هغه یې نه لیده، هغه یوازې د یوې ښکلې خېرې، شډلې ځوانۍ او کوټې ته ددې درانتو ته په وخت کې ددې خواته په کراره د راپا ځېدونکي یوې دنګې ونې په توګه ددې سترګو ته تاوېده. تر هرچالومړی، سردار واسیلي، هغې ته ور وړاندې شو او هغې یې تک شین سر چې ددې په وړاندې ورخم شوي و، ښکل کړ. هغه یې لاس ښکل کړ او دهغې دسترې مشې ځواب یې ورکړ. هغې یې خېره یاد

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته وسپارله.بیا اناتول وروړاندې شو ،خو شهزادګۍ ماریا لاهغه ته په ځیر نه وکتلې، یوازې یې دا احساس کړه چې یوه پاسته لاس یې له نرمۍ پرته، په کلکه لاس کښنکود او په خورا نرمۍ یې له خپل سپین تندي سره چې ژیړ، ښکلي، غوړ شوي او زړه وړونکي ویښته پرې راخوره شوي و ، آشناکړ. کله چې ماریا هغې ته وکتل، دهغه ښکلا دا حیرانه کړه.آناتول، دښې لاس یوه ګوته دخپل لنډ کوټ په ټرلې تنۍ کې اچولې وه، ټټر یې ایستلی، اوږې یې وتلې، خپله یوه پښه یې چې تربلې لږ وروسته و ،ښوروله ،سر یې په نرمۍ خوځاوه، په چوپه خوله، خو خوښۍ یې په خورا ځیر داسې شهزادګۍ ته کتل، چې ګواکې اصلا دهغې په اړه هېڅ فکر نه کوي.آناتول ،حاضر ځوابه، ټوکي او خوږ ژبی و ، خوهغه په بنډارونو کې دیوبل درانه نعمت څښتن هم و اوهغه آرامي اوپه ځان ډاډ و...دلته هم هغه چوپه خوله و.خپله پښه یې ښوروله او په خورا خوښۍ یې د شهزادګۍ څنګ ته کتل.داسې بربښېده چې هغه تر ډېرې کولای شي همداسې چوپه خوله پاتې شي او په زړه کې و ، وایي:

-که دغه چوپتیا په چا ګرانه تمامېږي، زه یې پروا نه لرم، ښه به داوي چې خپله وغږېږي.

هغه، له ښځو سره په خبرو او کړو وړو کې داسې و ، چې په هغو کې یې دپلټنې، ډار او آن دمینې احساس راپاراوه...هغه په خپلو کړو ، ګواکې هغو ته وایي:

تاسو پېژنم، پېژنم، ولې ځان ته زحمت ورکړم، تاسو پرته له دې بل څه هیله نه لرئ.

خو کېدای شي د اناتول په خیال کې به دغه شان خیالونه نه و(او کېدای شي په رښتیا به نه و ، ځکه هغه هېڅ کله خپل ذهن چور په څه نه مشغولاوو)خو دهغه حالت او کړو وړو ددې ښودنه کوله.ماریا هم

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهغـه دا حالـت احسـاس کړ، نـو لـه دې کبلـه ددې لپـاره چې هغـه تـه دا وښيي چې دا هم دهغې دمينې پـه خيـال کې نـه ده، نـو لـه پـلار سره يې خبرې پيل کړې. که څه هم خبرې هسې دهرڅـه او هرچا پـه اړه وې، خـو د کمکۍ شهزادګۍ دخوا ږه غږاو دهغې له سپينو غاښونو نه دپستې نرې ويښتو لرونکې شونډې پاس خوا، ته تګ له برکته، ډېرې تودې وې...

کمکۍ شهزادګۍ پـه فرانسوي ژبې، سردار واسيلي ته وويل:

-ښه دادي ګرانه شهزاده !دادي اوس مـوږ ستاسـو لـه مرکـو نـه پـوره خوند اخلو، حال دا چې د آنت پـه ښـه ارونو کې له دغه خوند نه، بې برخې وو، ځکـه تاسـو هغـو ښـه ارونو تـه نـه راتلئ، هغـه آنـت يادوم، هغـه مـو يادېږي؟

ـهوکې ! خود مې يادېږي !خو پام مو اوسه چې مـا د آنت پـه څېر نـه شي کولای دسياست ناندريو ته ورګډ کړئ.

-او هغه زمـوږ، د چای ميز؟

-هوکې !هوکې !

کمکۍ شهزادګۍ مخ اناتول ته وروا ړاوه او له هغه نه يې وپوښتل:

-نـو تاسـو ولـې هېڅکلـه د آنـت کـره نـه راتلئ؟او خپلـه يـې سـترګه کېښکودله او زياته يې کړه:

-هو کې پوهېږم !ستاسـو ورور، ايپوليت، ستاسـو د نـه هېربـدونکو چاره راتـه ويلي دي.هوکې هـوکې !خپلـه ګوتـه يـې هغـه تـه وڅنډلـه او زياته يې کړه:

-آن په پاريس کې ستا له شيطانيو نه ښه خبره يمه.

سردار واسيلي شهزادګۍ داسې لـه مړونده راونيولـه، چې ګـواکې په زور دهغې دتښتبدو مخه نيسي اوخپل زوی ته يې وويل:

-ايپوليت لا تاته نه دي ويلي؟دا يې نه دي درته ويلي چې هغه څنګـه

(c) ketabton.com: The Digital Library

په شهزادګي مين و ، داسې لکه لېونی؟خو شهزادګي هغه له کوره ايستلی و. او په دې وخت کې يې مخ شهزادګي ماريا ته وروړاوه او وې ويل:

-شهزادګي دټولو ښځو په مينځ کې لکه سره زر داسې ده.

او داچې د پاريس نوم ياد شوی و ، پېغلې بوري ين هم وخت هسې له لاسه نه و ورکړی او هڅه يې وکړه چې دنورو مرکې ته ورګډه شي،نوځکه يې ځان ته اجازه ورکړه له اناتولي نه وپوښتي:

-ايا ډېر وخت کېږي چې له پاريس نه راغلئ ياست ؟ايا هغه ښار مو خوښ شوی و ؟

آناتول په خورا لېوالتيا د فرانسوي نجلۍ ځواب ووايه، په موسکايې هغې ته وکتل او د هغې دمينې په اړه يې،له هغې سره خبرې وکړې.اناتول د ښکلې پېغلې بوري ين،په ليدو ، په زړه کې ويلي و ، چې ان دلته به له داسې ښکلې سره په ليسه ګور کې هم ژوند په زړه پورې وي،عجيب شی دی.حتي خورا بده نه ده، هيله مند يم که له ماريا سره واده هم وکړم،هغه خپله دامينځه له ځانسره راولي. عجبه ښکلې نجلۍ ده.

مشر سردار ، چې په تلوار په خپله کوټه کې جامې بدلولې،فکر يې واهه او په دې چرت کې و چې څه وکړي.د دغو مېلمنو راتګ د هغه طبيعت خټه کړی و. هغه له ځانسره بنګېده او ويل يې:

-سردار واسيلي او زوی يې دماڅه کېږي؟ هغوی له مانه څه غواړي؟سردار واسيلي خويو لاپو اوتش سړی دی،نو زوی به يې څه سوغات وي؟هغه دې خبرې خوابدی کړی و چې د دغو مېلمنو راتګ،د هغه په زړه کې يوه جړه او تل زورونکې پوښتنه راسپړلې وه.داهغه پوښتنه وه چې،ده تل په هغې ځان غولاوه. پوښتنه دا وه چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ايا دی به کله دې ته چمتو او راضي شي چې له خپلې لورشهزادګۍ ماريا نه جلا او هغه مېړه ته ورکړي او کنه؟ هغه هېڅکله دې ته نه چمتو کېده چې ددې پوښتنې په اړه سپين وغږېږي او هغې ته په ډاګه او زغرده ځواب ووايي، ځکه هغه مخکې له مخکې پوهېده چې دی به، په دې پرېکړه کې له حقه کار اخلي او په دې برخه کې له حقه کار اخيستنه، نه يوازې دده دزړه له غوښتنې بلکې دده دژوند له دريځ سره اړخ نه لګاوه. نيکولای اندرويچ که څه هم په ورځني ژوند کې له خپلې لور سره لږه خواخوږي ښودله، خو له شهزادګۍ ماريانه پرته يې دخپل ژوند تصورهم کولای نه شو. هغه به له ځانسره ويل:

-ولې مېړه وکړي؟ ددې لپاره چې بدمرغه شي؟ لکه دا ليزا چې داندرې ښځه شوې (دښه مېړه پيدا کول اوس ګرانه خبره ده) ايا ليزا دخپل قسمت نه خوشاله ده؟ څوک به په هغې مين شي؟ حماقت دی، هوکې کېدای شي کوم څوک هغه، دهغې دکورنۍ دنامه او ياهم دشتمنې په خاطر وکړي او ايا ځينې پېغلې ټول ژوند بې مېړه نه پاتېږي؟ دغه بې مېړو پاتې پېغلې، تر مېړوښو هغو نيکمرغې هم دي. دجامو اغوستو په لړکې يې دا خبره هم خيال ته راغله چې دغه ځنډول شوی کار، چټک ځواب ويلو ته اړتيا پيدا کوي. دا ښکاره خبره وه، چې سردار واسيلي خپل زوی ددې لپاره له ځانسره راوستی و، چې دهغه لور ورته وغواړي اونن او سبا دمخامخ سپين ځواب غوښتونکي وو. هغه له ځانسره ويل:

-زوم دکورنۍ، نوم او دټولنيز دريځ خاوند دی، په دې اړه څه نه وايم، خو ايا هغه زما دلور وړتيا لري؟ ښه دا به وګورو.

وروسته يې په لوړآواز تکرار کړه:

- ښه دا به وګورو، ښه دا به وګورو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

او دتل په شان په چټکو ګامونو مبلمستون ته راننوت او ډېر ژړيې په ټولو غلچک وزغلاوه.هم يې د کمکۍ شهزادګۍ دجامو بدلون ته پام شـو ،هم يـې دبـوري بن،دخپوښـکلې پټـاره ولیدلـه،هم دماريـا دوينښتونانښـکلې جـوړونې تـه ځيـر شـو ،د بـوري بـن او انـاتول تـرمنځ بدليدونکې موسکاوې هم ترې پاتې نه شوې، خودټولو ترمنځ په خبرو اترو کې دخپلې شهزادګۍ يوازې پاتې کېدل يې هم تر سترګو شول.په خورا قهر يې خپلې لورته وکتل او په زړه کې يې وويل:

-احمقې ته ګوره له ځانه يې څه جوړ کړي دي؟شرم او حيا نه شته !او هغه اصلا ورته ګوري نه !

دسردار واسيلي خواته ورغی او وې ويل:

-سلام،سترې مه شئ،له ليدو نه دې خوشاله شوم.

سردار واسيلي چې دعادت له مخې تل ژړژړ،ډاډمن او بې له تکلفه غږېده، وويل:

-دا دی زما دويم زوی، هيله لرم چې په غلامې يې ومنئ او تاسو ته ګران واوسي.

سردار نيکولای اندرېويچ،اناتول ته وکتل او وې ويل:

-آفـرين !آفـرين !راشـه چـې ښـکل دې کـړم او خپـل غومبـوری يـې ورورلاندې کړ.

اناتول دبوډا مچ کړ او پـه خورا لېوالتيا ،ځير او آرامـۍ يې هغـه تـه کتل او دې ته سترګه پـه لارې و ،لـه هغـه نـه هغـه عجب څـه وګـوري چې پلار يې ده ته دهغه يادونه کړې وه.

سردار نيکولای اندرېويچ پر خپل همیشيني ځای،د اوږدې څوکۍ په کنج کې کېناست،لاستي لرونکې څوکۍ تـه پـه اشـارې سره يې لـه سـردار واسيلي نـه پرهغـې دناسـتې هيلـه وکـړه او لـه هغـه يـې دهبـواد

(c) ketabton.com: The Digital Library

دسیاسي نویو حالاتو په اړه پوښتنې پیل کړې. که څه هم هغه داسې ښودله چې ګواکې دسردار واسیلي ټولې خبرې په پام سره اوري، خو کله ناکه به یې شهزادګۍ ماریاته هم ورکتل. دسردار واسیلي دخبرو وروستۍ جمله یې تکرار کړه چې، له پوتسدام نه داسې لیکي چې، او ناڅاپه پاڅېد ،دخپلې لور خواته ورغی او هغې ته یې وویل:

-تا مېلمنو ته ځان داسې جوړ کړی دی !آه؟ تا ددې مېلمنو لپاره خپلې څښې داسې بدلې کړې، ډېرښه، تاته وایم ډېرښه !خو دهمدې مېلمنو مخکې درته وایم چې نور نو زما له خوښې او مشورې پرته نه شي کولای جامې او ویښته بدل کړې. کمکۍ شهزادګۍ چې تکه سره اوښتې وه، دهغې مرستې ته ور ودانګل او وې ویل:

-باباجانه !دا زما ګناه ده، دا ما هغه سینګار کړې ده.

سردار نیکولای اندرېوویچ، په خورا درناوي خپلې ناوې ته وکتل او په داسې حال کې چې پښه یې ډبوله هغې ته وویل:

-ستاسو خوښه چې هرڅه کوي، وې کړئ، خو له هغې نه داسې احمقه شیشکه مه جوړوي.

هغه لاړ اوبې له هغه چې نوردلور له اوښکو ډکو سترګو ته وګوري، په خپل ځای کېناست.

سردار واسیلي وویل:

-تصور کوم چې داسینګار دشهزادګۍ سره سخت لګی.

سردار نیکولای اندرېوویچ مخ اناتول ته وراړاوه او وې ویل:

-ښه پلار که !ځوانه شهزادګیه !نوم دې څه دی؟ دلته راشه چې لږ دزړه خواله وکړو چې سره آشنا شو.

آناتول په زړه کې وویل:

-همدلته ده چې لوبې پیل کېږي. پاڅېد او په خندا خندا دمشر

(c) ketabton.com: The Digital Library

سردار تر څنګه کښناست.

مشر سردار چې له نبړدې نه په ځیر ځیر اناتول ته کتل، له هغه نه وپوښتل:

-هوکې ماته ګرانه !اوربدلي مې دي، چې بهرکې دې زده کړې کړې دي، نه لکه موږ زړو غوندې، ځان او پلار دې یادوم، چې د زده کړو لپاره به کلیساته ورتلو، ښه اوس راته ووایه ګرانه !تاسو په سواره پوځ کې افسر یاست؟

اناتول چې په سختۍ یې د خپلې خندا مخه نیوله، ځواب ورکړ:

- نه، اوس مې عمومي پوځ ته ځان بدل کړی دی.

- ښه !ډیر ښه !یعني تاسو غواړئ، دزړه له کومې او په رښتیا څار(شاه) او وطن ته خدمت وکړئ !ښه ده !اوس جګړه روانه ده !آفرین !نور نو زړور ځوانان دا ښه ګڼي چې د زړه له کومې خدمت وکړي !څنګه جبهې ته ځئ؟

-نه ښاغلي سرداره !جبهې ته نه ځم. که څه هم زموږ غوندې تیارسی شوی، خو زه هغه ته ...بدل شوی یم...په خندایې پلار ته مخ وروړاوه او وې پوښتل:

-پلار جانه چېرته بدل شوی یم؟

سردار نیکولای اندربوویچ، وخندل او وې ویل:

-آفرین !ښه خدمت ! پلار جانه چېرته بدل شوی یم؟هه، هه...

آناتول لا په لوړ آواز په کړس کړس وخندل ،خود سردار نیکولای اندربوویچ تندی ناڅاپه تریو او بشره یې بدله شوه او آناتول ته یې وویل:

-کولای شي لاړ شئ.

آناتول په خندا خندا ببرته ښځو ته ورستون شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مشرسردار ،سردار واسیلي ته وویل:

ښه !تاسو هغه په بهر کې روزلی دی،آ !ډېرښه !

- زماچې څه له لاسه کېدل،هغوی ته مې،هغه مې وکړل،خوغواړم ووایم چې دبهر روزنه،زمورږ ترهغې خورابنه ده.

-هوکې ! په اوسنۍ زمانه کې هرڅه بل ډول دي،ټول په نوې بڼه هوکې ښه ځوان دی.راځه چې زما کوټې ته لاړ شو.هغه سردار واسیلي له ځنګلي ونیو او خپلې کوټې ته یې راوست.

سردار واسیلي چې له مشر سردار سره یوازې پاتې شو ،سمدلاسه یې خپله غوښتنه ورسره ګډه کړه.

مشر سردار په خورا خواشدانې وویل:

-ته څه فکر کوي،چې ما دهغې مخه نیولې؟ما هغه ځانته ساتلې؟له هغې نه زړه جلا شوکولای نه شم؟هغه په خوابدۍ دوام ورکړ:

-خپله یې تصور وکړه،کې زما په زړه وای هم دا سبا به مې چاته ورکړې وای،خو تاته په ډاګه وایم،زه غواړم خپل زوم ښه وپېژنم،ته خو زما په هیلو پوهېږي،هرڅه په ډاګه وایم،سباته به ستا ترمخې دهغې نه وپوښتم،چې ماریا خپله څه وایي،که یې خوښه وه،زوی به دې همدلته پاتې شي،چې دواړه ښه سره آشنا شي،هوکې هغه باید یوڅه موده پاتې شي.پرېږده چې پاتې شي،بیا به ګورو.هغه دپوزخند په توګه فه کړل او په هماغه درانه آوازیې چې له خپل زوی سره دخدای په امانۍ په وخت کې چیغه کړې و ، په چیغه وویل:

-پرېږده چې واده شي،زه یې هېڅ پروانه لرم.زمایې څه؟

سردار واسیلي،دچالاکه سړي په چم،چې خپلې غوړمالۍ د خپل مرکچې په وړاندې بې اغېزه ویني،وویل:

-دا په ډاګه وایم چې تاسو دخپلې پوهې له برکته دهرچا له زړه او

(c) ketabton.com: The Digital Library

روانه خبریاست ،غـواړم ووایـم چې آنـاتول نابغـه نـه دی،هغـه یو پـاک زړی،مهربانه او ښه زوی او خپل دی.

-ښه ده،وبه ګورو !

لکه هغه شان چې تـل یـووزړي ښـځې،د ډېر وخت لپـاره دنـارینو نـه لـرې پـاتې وي،د سـردار نیکـولای اندرېوویچ پـه کـورکې مېشـتو درې واړو ښځو هم د اناتول په پیدا کېدو سره دا احسـاس کړه چې دهغـه تـر پیدا کېدو پورې ددوی ژوند ، ژوند ته ورته نه و.دهغو دتفکر،احسـاس اوځارنې توان په یوه شېبه کې ناڅاپه لس برابره شوی و.دهغو ژوند چې ګـواکې ترهغـه وختـه پـه تـورتم کې ډوب و ، ناڅاپـه درنـا پـه څپـو کـې ولمبېد.شهزادګی نور نو چور دخپلې بشـرې او دوینـتو دسـینګار پـه اړه فکر نه کـاوه.دهغې ټول پـام دهغـه نارینـه ښکلې اوزړه راښکونکې ځېرې ځانته وراړولی و چې کېدای شو ،ددې مېړه شي.آنـاتول هغې تـه دیوپاک نیته،زړور او ډاډمن ځوان په توګه برېښېده. هغې پـه دې خبره ښه ډاډ درلود....

له ځانسره به یې ویل:

-ایا زه دهغه په وړاندې خورا بې پروا او سړه نـه یـم؟زه غـواړم چې ډېره حیاناکه واوسم ،ځکه نورنو دزړه له تل نه ځان هغه تـه خـورا نېږدې ګڼم،خو هغه له هغه څه نه ناخبره دی،چې زما دزړه په تـل کې تېرېږي او کېدای شي داسې تصور وکړي چې هغـه مې نـه خوښـېږي.ماریـا ، هڅـه کوله نوې مېلمه ته مهربانه او خواخوږی و اوسي،خو کولای یې نه شو.

آناتول هغې ته کتل او په زړه کې یې ویل:

- خواره !چې څومره بدرنګه ده.

خو دپېغلې بوري ین،اندیښنو چې هغه هم د آنـاتول پـه راتـګ خورا لېوالـه شـوې وه،بـل کیفیـت لاره.داڅرګنـده وه چـې دغـې نجلـۍ چـې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمخورو او لويانو په ټولنه کې يې کوم دريځ نه لاره، نه کوم خپل خپلوان، نه ملګري او نه کور کورنۍ لرله، داتکل نه لاره چې ټول ژوند نيکولای اندرېوويچ او هغه ته په کتاب لوستلو تېر کړي او يا هم دشهزادګۍ ماريا مينځه واوسي. هغه له مودو مودو ديوه روس شهزاده راتګ ته سترګه په لاره ناسته وه... چې هغه راشي، دا زړه پرې بايلي اوله ځانسره يې بوزي او دادې اوس دغه شان يو شهزاده راغلی و.

دپېغلې بوري ين، يوه کيسه زده وه چې له خپلې ترور نه يې اوربدلې وه او هغې دغه کيسه په خپلو خيالو کې انځوروله. کيسه خو داسې وه چې ديوې خوارې مور لور، له واده پرته، يوه پردي سړی سره تللې وه او هغې خپله لور له دې کبله سخته رټله. پېغلې بوري ين زياتره وخت په خيال کې تصور کاوه چې دغه کيسه خپل خيالي دوکه مار ته وايي او دهغې له اغېز نه يې اوښکې په سترګو کې ډنډ پرې. او اوس خو نه خيالي بلکې يو رښتينی روس شهزاده راپيدا شوی دی. دغه شهزاده هغه تښتوي، بيا خواره مور راپيدا کېږي او شهزاده له خپلې دوکه شوې تښتول شوې سره واده کوي. کله چې پېغله بوري ين له اناتول سره دپاريس په اړه خبرې کولې، خپله راتلونکې يې کټ مټ همداسې تصوروله، خو هغې دا کار دکوم ځانګړي تکل له مخې نه کاوه او آن يوه شېبه يې هم ددې په اړه فکر نه کاوه، بلکې دغه خيالونه مخکې له مخکې دهغه په خيالونو کې ځای پر ځای او چمتو شوي وو او هغې ټول ددې لپاره کارول چې ددغه آناتول هغه خوښه شي.

کمکی شهزادګۍ لکه جګړه ځپلي او زاړه آس په څېر چې د اوربل غږيې اوربدلی وي، بې له خيالـه خپـل حال هېر کړی و او ځان يې د ناز، ښکلا او زړه وړو ډګرته داسې چمتو کړی وچې دهېڅ کوم سيال سره يې دسيالۍ او ناندريو، پټ تکل په زړه کې نه لاره او يوازې په

(c) ketabton.com: The Digital Library

خورا سادګی د خوند اخیستو په خیال کې وه.

که څه هم اناتول دښځو په منځ کې ځان داسې انګېره چې ګواکې دی دښځو له خورا پام نه ستړی شوی دی، خو کله یې چې پر دې دري ښځو خپل اغېزلیده، له هغه نه یې بې ساري خوند اخیست او ډېر پرې ویاړېده. له هغه نه برسیره دښکلې او زړه وړنکې بوري ین په لیدو یې کرار کرار داسې احساسوله چې په ګوګل کې یې دیوې اورنی غریزې اور په چټکی لمبې باسي او هغه کوم ډېرې باکو، زړورو از ناوړه کړو ته لمسوي.

دچای ترڅکلو وروسته ټول لوی تالار ته لاړل او له شهزادګی نه یې هیله وکړه چې پیانو وغږوي. اناتول د پېغلې بوري ین ترڅنګ د شهزادګې مخامخ پر پیانو څنګل ووهله او په خماري ستړګو یې شهزادګی ماریا ته ځیر او په کتو شو. شهزادګی ماریا دهغه له زورونکي خوهممهاله لذت ښونک غلچک نه خوند اخیست. شهزادګی د خپلې خوښې نغمې غږولې، هغه یې د شعر او شوق بې پایه نړۍ ته بوولې او دهغه شهوتناک غلچک دهغه خیالونه لاپسې رنګینول. که څه هم اناتول پر هغې ستړګې خښې کړې وې، خو خیال یې له هغې سره هېڅ کار نه لاره. دهغه ټول پام د پېغلې بوري ین ښکلو پښو ته چې ترپیانو لاندې یې ورسره جنګولې، اوښتی و. د پېغلې بوري ین ستړګې چې ماریا ته یې کتل هم له لذت او خوند نه ډکې وې. دهغې دښکلا او له هیلونه ډکې ستړګې دماریا لپاره د ډارونکې خوښی او نیکمرغی سبب وې.

شهزادګی ماریا په زړه کې ویل:

-دې نجلۍ ته څومره ګرانه یم. زه اوس څومره نیکمرغه یم. له دغه راز خور لنډې او له دغه شان مېړه سره به څومره نیکمرغه واوسم، خو

(c) ketabton.com: The Digital Library

په رښتيا به هغه زما مېړه شي؟هغې نه شو کولای مخامخ اناتول ته وګوري،ځکه هغې داسې انګېرله چې هغه دې ته ګوري.

له مانبامنۍ نه وروسته چې کله سره جلا شول،اناتول دشهزادګۍ لاس ښکل کړ او شهزادګۍ خو هېڅ پوه نه شوه چې څنګه يې زړه وکړ، مخامخ دهغه ښکلې بشرې ته چې دهغې نېږدې ليدونکو ښکلو سترګو ته خورا نېږدې شوې وې،وګوري.ترمارياوروسته اناتول دپېغلې بوري ين لاس راونيو اوخپلو شونډو ته يې نېږدې کړ(که څه هم دا ښه کار نه و،خو اناتول هر کار په خورا سادګي اوآرامي ترسره کاوه) پېغله بوري ين له شرمه تکه سره او په ډار يې شهزادګۍ ته وکتل.

دشهزادګۍ ماريا په زړه کې تېره شوه:

-څومره ځيرکه نجلۍ ده.ايا په رښتيا هغه تصور کوي چې زه کېدای شي له هغې سره رخه وکړم او دځان په وړاندې دهغې په سپېځلې مهربانۍ او وفاداری شک ولرم.پېغلې بوري ين ته ورنېږدې شوه او هغه يې په خورا لېوالتيا کلکه کلکه مچ کړه.اناتول تر هغه وروسته د وړې شهزادګۍ لاس ته نېږدې شو،خو کمکۍ شهزاده وويل:

-نه،نه !نه !کله چې دې پلار راته وليکي چې تاسو ښه سړی ياست،نوبيا به اجازه ولرئ چې زما لاس ښکل کړئ،تر هغه پورې اجازه نه شته.

هغې،هغه ته خپلې ګوتې وښورولې او له کوتې نه ووته.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۵

ټـول سـره جـلا شـول.لـه اناتولـه پرتـه چـې کـټ تـه پـه رسـېدو سره، سمدلاسه وېده شو ، نـور ټول هغـه شپه تر ډېره وختـه پـورې ويښ پاتې شول.

شهزادګۍ ماريا دې خيال زنګوله:

-ايـا کېدای شـي دغـه زمـا مېړه شـي؟هوکې دغـه پـردی، ښکلی او مهربانه؟ ترټولو غوره دغه مهربان !پر هغې، هغه ويره چې هېڅکلـه يې نه وه احساس کړې لاس برې شوه.هغې له وېرې غـاړه نـه شـوه غړولـی او شاو خوا يې کتلی نه شو.هغې دا سې انګېرلـه چې د پـردې شـاته،دهغې تيارې کوټې په کونج کې څوک ولاړ پټ دی او دا ، هغـه دی،شـيطان او هغه.هغه سپين تندی،تورورو ځی او سور شونډی ځوان.

هغې زنګ کېښکود ،خپله مينځه يې راوغوښته او له هغې يې هيلـه وکړه چې له دې سره په کوټه کې پرېوزي.

پېغلې بورې ين هغه شپه تر ډېرې پـورې پـه باغچـه کې هسـې چاتـه سترګې په لاره پـاتې شـوه او دکـوم ناپېژندلي شـهزاده دراتلو لارې يې وځارلې،هغه ته وموسېده او يـو وخت يې دخواری مور غږ وريـاد کړ چې دا ددې دېې لاريو له امله رتې.

کمکی شهزادګۍ خپلې مينځې ته له دې امله غوږېده چې کټ يې

(c) ketabton.com: The Digital Library

سم نه دی آوار کړی. هغه نه پر څنګ او نه پر تټر، په یوه خوا هم ځملاستی نه شي او هرڅه خورا کاږه واړه او سخت دي. خټې یې تر هرڅه زیات هغه زورولـه هغې تر هربل وخت زیات پر هغې درنښت کاوه، ځکه نن شپه اناتول په خپلو کړو هغې ته، هغه زمانې وریادې کړې وې، چې ددې ګډې آواره او ښکلې وه او هرڅه ددې لپاره اسانه او لمسوونکي وو. هغې چې لمن اوغستې وه، خولې پر سر پر څوکې ناسته وه. څنې یې جړې او دشوګیرو له زوره لېونې وه. کاتیا چې تر شونډو لاندې بنګېده ددربیم ځل لپاره یې دهغې برسټن او ګډه وډه توشکه آوار او سم کړل.

کمکې شهزادګۍ تینګار کاوه:

-تاته وایم !اوري ! دا کټ او برسټن نن شپه داسې لړې لړې دي، هرڅومره چې دوبدبدو هڅه کوم، خوب نه راځي، زه خپله غواړم چې وبده شم، خو نه کېږي، په دې کې زما ګناه څه ده؟

دهغې غږ داسې رېږدېده لکه ماشوم چې غواړي وژاړي.

له زاړه سرداره هم خوب کډه کړې وه. د زاړه سردار چوپړتیخون د خوب او ویښتیا په منځ کې اوربدل چې بادار په قهر قدم وهي اود پزې سغهاری باسي. بوډا، داسې انګېرله چې لورته یې په سپکاوي سره، ده ته هم سپکاوی شوی دی او دغه سپکاوی دهغه له لپاره د زغم وړ نه و. دغه سپکاوی په ده ځکه ګران تمامېده چې هغه نه ده ته، نه بل چاته، دهغه لورته، هغې لورته چې ده ته ترځانه هم ګرانه ده، شوی دی. هغه له ځانسره ژبه کړې وه، چې دا پېښه به په هر اړخیزه توګه څېړې او یوې ربنتدانې یریکړې ته به رسېږي، خو دې هلوځلو دآرامۍ پر ځای هغه لاپسې نا آرامه و.

له ځانسره به یې ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

-دد غه شان يوه باخاري په خاطرهم پلار هېروي او هم نورځه، خپل ويښـته جوړوي، سـينګار کـوي او ددې زلمـي لپـاره څنـګ پـه څنـګ اوړي.خوشاله ده چې پلار يوازې پرېږدي او ايله اوس يې پام شوی، چې زما به دې خبرو ته پام شي،(دپزې سغهاری کوي) خودا څه فکر کوي؟ زه ږوند يم او نه وينم چې دا احمق زلمی په څه شرم دپېغلې بوري ين پسې ځان لېونی کړی دی؟څومره بې شرمي او بې همتي.هېڅ ډول غرور نه لري...او زما لور هم په خپل قدر نه پوهېږي...

کله چې تيخون، وچ او له سپينو ويښـتنو ډک ټټر سردار تـه دخوب کميس وراغوست،بودا په زړه کې ويل:

-داخلـک خـو مـا دلتـه نـه دي رابللـي،دا دلتـه شـيطان راوسـتي دي،دوی راغلي چې زما ژوند ګدوډ کړي،زمـا هغـه ژوند چې يوځـو ورځې پاتې دی.

سرېې له ګريوانه لا راوتلی نه وه، چې وې ويل:

-بلا پسې،بلا !

تيخون دسردار له دې عادت سره خورا ښه بلد و چې کله ناکله به يې خپـل خيالونـه پـه لـوړ آواز اوچغـو څرګندول،نوځکـه کلـه چې دهغـه لـه پوښتنو او قهر نه ډکې سترګې راوتلې وليدې،حيرت يې ونه کړ.سـردار وپوښتل:

-وېده دي؟

تيخون دټولو وفادارو او دنده پېژندونکو چوپړانو پـه څېرچې پـه سترګو کې دخپـل خاوند پـه طبيعـت پوهېږي،پـه دې هـم پـوه شـو چې موخه يې سردار واسيلي او دهغه زوی دي.

-هوکې جلالتمابه !وېده شول او څراغونه يې مړه کړل.

-هېڅ لازمه نه وه،هېڅ !...او خپل کټ ته لاړ...

(c) ketabton.com: The Digital Library

که څه هم اناتول او پېغله بوري ين يو له بل سره څه ځانګړې خبرې نه وې کړې او دمينه ناکې پېښې او دخوارې موري ترپيدا کېدو پورې يې په دې اړه څه مخالفت هم نه لاره، ولې په دې پوهېدل چې په دې اړه دېرې خبرې شته چې دوی بايد په پټه دزړه خواله پرې وکړي. نو له دې کبله له سهار راهيسې په دې تکل کې و چې يوازې سره وګوري. نو کله چې شهزادګې ماريا په تاکلي وخت دپلار دفتر ته لاړه، اناتول او پېغله بوري ين وخت پيدا کړ چې په باغچه کې سره يوځای شي.

شهزادګې ماريا، هغه ورځ سهار په وېرې او رېږدېدا دپلار دفتر ته ننوتې شوه.

هغې ته داسې برېښېده، چې نه يوازې ټول په دې پوهېږي چې نن دهغې بخت څرګند ېږي بلکې ټول په دې هم پوهېدل چې هغه خپله په دې باب څه فکر کوي او دغه حالت يې دتيخون او سردار واسيلي دهغه چوپړ په ځېره کې چې تودې اوبه يې خپل خاوند ته وړې او په دهليز کې ددې په ليدود درناوې لپاره ترملاخم شوی و، وليد.

مشرسردار تر بل هر وخته، هغه سهار پر خپلې لور مهربان اوخواخوږی و. شهزادګې ماريا دخپل پلار په دغه حالت نښه پوهېده. دا هماغه حالت و، چې کله به ماريا نه شو کولای د رياضي پوښتنې حل کړي، دپلار په بشړې کې به يې راځرګند بده او بيا به له قهره پاڅېد اوپه کلکو متو به له هغې لرې او په کرار آواز به يې يوخبره څو وارې تکراروله.

مشرسردار بې له ځنده اصلي خبرې ته راغی او په داسې حال کې چې لورته يې تاسو ويل، په خبرو پيل وکړ او وې ويل:

-هغوی ستا ريبارې ته راغلي او پرون يې ماته وړاند ېز وکړ. او تر لږ ځنډ نه وروسته يې وويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

-کېدای شي دومره پوه شوې يې چې هغه خپل روزل شوي(دا نه وه څرګنده چې ولې سردار نيکولای اندرويچ، اناتول دپلاردلاس روزونکی باله) زما دښکلو سترګو ديدن ته نه دی راوستی.تاته مې وويل چې پرون يې له ماسره خپل زوی ته ستا دکړو په اړه ويلي دي، هماغه شان چې زما په کار پوهېږي پرېکړه مې تاته پرېښوده.

دشهزادګی خبره تکه سره اوسپينه شوه او په ګڼې يې وويل:

-پلاره زه دې په خبرو پوه نه شوم؟

-پلار په خورا خواشدانې چيغه کړه اوې ويل:

- په خبرو پوه نه شوم، يعنې څه؟سردار واسيلي خپل زوی ته خوښه کړې يې، چې ناوې يې شي، هغوی ريبارې ته راغلي، اوس زما په خبره پوه شوئ.زما خبره زغرده او په ډاګ ده !اوس زه له تانه پوښتم چې ته څه په کې وايې؟

شهزادګی په ورو ،ترشونډو لاندې وويل:

-پلاره جانه !زه نه پوهېږم هر رنګه چې ستاسو...

- زما خوښه؟ زه دلته څوک يم؟زما خوښې ته به نه ګورې، زه خو مېړه نه کوم، ته بايد په خپله ووايې.

شهزاده ګی احساسوله چې دپلارپې دې کار ته خوښه نه ده، خو په هماغه شېبه يې په زړه کې وګرځېده چې دګرد ژوند برخليک يې اوس تاکل کېږي، همدا اوس او کنه هېڅ وخت !سترګې يې ښکته واچولې چې دخپل پلار سترګې ونه وينې، ځکه دې داسې انګېرله چې دهغو تر اغېز لاندې سم فکر او پرېکړه نه شي کولای او دتل په شان به پرته له مننې او اطاعت نه بله لاره ونه لري، هغې وويل:

-زه خو ستا له خوښۍ پرته بله خوښه نه لرم، خو که اجازه وي، خپل نظر به هم څرګند کړم...

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغـې لا خبـرې پـای تـه نـه وې رسـولې چـې مشـر سـردار يـې خبـرې پرېکړې او په لوړ آواز يې وويل:

-ډېره دې مبارکه وي، هغه به تا وکړي، ستا شتمني او مهربه خپـل او پېغله بوري ين به ولکه اوښځه به يې کړي او ته به...

مشرسـردار پـه دې اړه خبـرو تـه ځکـه دوام ورنـه کړچـې پـام يـې شـو، دغې خبـرې دهغـې پـر لـور څـه نـاوړه اغبـزه کـړې وه. شـهزادګی سرښکته واچواوه او نېږدې و، چې له سترګويې اوښکې راروانې شي.

مشر سردار زياته کړه:

-نه !نه !تـوکې کـوم.خو يوازې يوه خبره پـه يـاد لـره چـې زمـا پـه انـد دا دهرې پېغلې خپل حق دی چې ځان ته دخوښې مېړه خوښ کړي.ته هم پـه دې کـار کـې آزاده يې، خـو دا پـه يـاد لـره چـې سـتا ټول ژونـد سـتا ننـنۍ پرېکړې پورې تړلی دی.زما از زماد خيالو په اړه هېڅ فکر مه کوه.

-سمه ده پلارجانه !خو زه هېڅ نه پوهېږم.

-بله خبره درته وکړم چې هغه هلک هم خپل واک نه لري، هغـه تـه چـې هرڅه ووايي، هماغه کوي.هغه نه يوازې تا بلکې بله هره هغه نجلۍ چې ورته ووايي، هغه کوي.خو ته اوس پوره واک او دټاکنې حق لري.لاړه شه خپلې کوټې ته، خپل چرت ووا هه، يوساعت نوروخت لري، بيـا راشـه او دټولـو مخکـې خپلـه خوښـه ووايـه: يـا هـو او يـا نـه !زه پـوهېږم اوس ځې، هلتـه کښـې او دعاګـانې کـوي.ښـه !دادې خپلـه خوښـه، هرڅه چـې کـوي کـوه يې، دعـا کـوي او کـه ښيرا، ښـه بـه دا وي چـې فکـر وکړئ او خبرې خلاصه کړئ.

تـر هغـه چـې شـهزادګی پـه تتـو خيـالونو کـې ډوبـه دمشـر سـردار لـه کـوټې وتلـه او آن دهغـې تـر وتلـو وروسـته، هغه پـه لـوړ آواز همداسـې تکرارولـه:

(c) ketabton.com: The Digital Library

- يا هو او يا نه، يا هو او يا نه...

دماريا برخيلک څرګند و ،هغه نيکمرغه برېښېده ،خو هغه څه چې دهغې پلار د بوري ين په اړه ويلي و ،هغه خورا وحشتناکه و.هغې نه شي کولای دهغې په اړه فکر ونه کړي.هغه د پلار له دفتره تر وتلو وروسته ،په همدې خيالو کې ډوبه، دباغچې له لارې دخپلې کوټې خواته روانه وه چې ناڅاپه د پېغلې بوري ين آشنا بنګهاري او موسکا ،هغه له خيالو رواوويسته.هغې چې سترګې راپورته کړې، وې ليدل چې څوګامه آخوا اناتول،له فرانسوي نجلی(پېغله بوري ين)نه غيږ تاو کړې او په کرار کرار يې په غوږو کې څه وايي.آناتول د سر په راپورته کېدو شهزادګی ماريا وليده اوله ډاره وربرد بدا و د بوري ين ملا چې شهزادګی يې نه ليدله پرېښنوده.

داناتول حالت داسې برېښېده چې ګواکې وايي:

-ودربرئ !دا لا څوک دي او څه غواړي؟

شهزادګی ماريا په چوپه خوله هغو ته کتل،خو په دې يې هېڅ سر نه خلاصېده چې څه ويني.مګر په پای کې پېغلې بوري ين چيغه کړه او په تېښتو يې تېښته وکړه.

اناتول په يوې خوږې موسکا د شهزادګی ماريا داسې درناوي وکړچې ګواکې له هغې هيله لري،ښه به دا وي، په داسې يو له ملنډو نه ډک کار وخاندئ. بيا يې اوږې پورته واچولې او له هغه وره نه چې دده دکوټې خواته وتلې وه ،ووت.

يو ساعت وروسته تيخون شهزادګی پسې ورغی او هغې ته يې بلنه ورکړه چې پلار يې غواړي او دا يې هم ورته وويل،چې سردار واسيلي سرګيوويچ هم دهغې له پلاره سره دی.کله چې تيخون د شهزادګی ماريا کوټې ته راغی،هغه پر څوکې ناسته او له پېغلې بوري ين،نه يې

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې له ژړا شنه وه، غېږ تاو کړې وه او دهغې څنې يې نازولې. دهغې ښکلو سترګو چې هماغه پخوانۍ ارامي اوځلايې بيامونديې وو، په خورا مينې اوخواخوږۍ بوري ين ته ګنډل شوې وې.

پېغلې بوري ين، وويل:

-نه !نه !زه پوهېږم نور، نو مادژوند ترپايه ستا ډاډ له لاسه ورکړ، خو شهزادګۍ ماريا وويل:

-داڅه وايئ؟داسې نه ده !ته له پخوانه لا راته ګرانه يې، زه به هڅه وکړم چې هرڅه مې له لاسه کېږي، ستا دنيکمرغۍ په لاره کې يې ونه سپمومم.

-خو تاسو ما ته نور نو په سپکه ګورئ، تاسو سپېڅلي ياست چې مابايد هم سپک وګڼئ، ځکه په دغو پاکو احساساتو چې تاسې يې لرئ، هېڅکله نه شي کولای زما دغه هوسناک کړه درک کړئ، اې زما خواري ادې...

شهزادګۍ ماريا په خواشدانې خو موسکا د شونډو پر سرځواب ورکړ:

-آرامه شئ، زما ګرانې خورلنډې ! زه لاړم، بايد پلارته مې ورشم.

دا يې وويل اووته.

سردار واسيلي تنبکرومړه په لاس، پښه يې په پښې اړولې وه، په ګبنۍ اوتلوسوکې داسې ډوب و، چې خپله يې پرخپلې خواخوږۍ او مهربانۍ غوښتل وخاندي، دشهزادګۍ درانتو تو په شېبه کې يې خورا مينه ناکه، موسکا پر شونډو خوره وه او په دوو ګوتويې په چټکۍ لږ مبده تنباکو پزې ته کړل. له هغه سره سم پاڅېد، دشهزادګۍ ماريا دواړه لاسونه يې ونيول او وې ويل:

-اې زما نازولې مهربانې !

(c) ketabton.com: The Digital Library

له يوه ساړه اسويلي نه وروسته يې زياته کړه:

-زما د زوی برخليک ستاسو په منګلو کې دی، ستاسو خوښه، زما مهرباني، ماته ګراني، زمانازولي ماريا !تاسو تل دخپلې لور په څېر راته ګرانه وئ، ترهغه وروسته له هغې نه لرې شو او په رښتيايې په سترګو کې اوښکې تاو راتاو شوې.

سردار نيکولای اندريووېچ څو ځله پزه وسغوله او وې ويل:

-سردار دخپل روزل شوي ،دخپل زوی له لوري تاته د واده وړاند بز کوي، اوس ته غواړې چې د سردار اناتول کوراګين مېرمن شي اوکنه؟

هغه په لوړ آواز زياته کړه:

يوازې ووايه، هو او که نه !او تر هغه وروسته به بيا زه، په دې اړه خپله خوښه او ناخوښه تاسو ته ووايم.او بيا يې سردار واسيلي ته چې بشړې يې دننوا توحالت درلود ، وويل:

-هوکې خپله خوښه !يوازې خوښه او ناخوښه؟

شهزادګی ماريا په خپلو ښکلو سترګو سردار واسيلي اوپلار ته وکتل او په زغرده اوډاډمنه توګه يې وويل:

-ګرانه پلاره !زماخوښه خو داده چې تل له تاسو سره پاتې شم او هېڅکله خپل ژوند ستاسو له ژوندە جلا نه کړم، زه نه غواړم مېړه وکړم.

سردار نيکولای اندريووېچ تندی تريو کړ اوچيغه يې کړه:

-اپلتې مه غږوه، داڅه حماقت دی، اپلتې، اپلتې، اپلتې !دا څه اپلتې غږوئ !لور يې له لاسه راونيوله، بې له هغه چې هغه ښکل کړي، دهغې سريې ځان خواته راخم کړ، خپل تندی يې دهغې پرتندي ورکېښود. او دهغې لاس يې داسې کېښکود چې نجلی تندی تريو اويوه نری چيغه يې کړه.

سرداروا سيلي له ځايه پاڅېد او وې ويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

-زما مهرباني !غواړم ووایم چې دغه شېبه به په ژوند کې هېڅکله هېره نه کړم، تر ټولو زمانازولې ! مورې ته مټې دومره هیله راکړه چې کوم وخت وکولای شو ستا مهربان او خواخوږي زړه تـه لاره اوځای پیدا کړو.ووایئ !ووایئ ،راتلونکې روښانه او لـه هیلو ډکـه ده،ووایئ !کېدای شي...

- سردار ه ! ما دخپل زړه خبره تاسو ته وکړه !له هغه ویار چې ماته مو راوبانبه منه !خو غواړم ووایم چې هېڅکله به ستاسو دزوی ښځه نه شم.

مشر سردار وویل:

- هرڅه څرګند او پای ته ورسېدل،هغه زیاته کړه:

-ګرانه ! ستاسو له لیدو خوشاله شوم،خورا خوشاله ! ماریا ته درځه خپلې کوټې ته،درځه !

په داسې کې حال چې له سردار واسیلي نه یې غږ تاوله، وویل:

-ستاسو له لیدو نه خوراخورا خوشاله یم.

شهزادګۍ ماریا په زړه کې ویل:

-زه نورې هیلې لرم.زما قسمت دادي چې دنورو په نیکمرغۍ کې نیکمرغه واوسم.زه غواړه خپله مینه نوروته په ځان ښندنه او مینې کې پیدا کړم.هرځنګه چې کېږي زه باید هسې څه وکړم چې پېغله بوري ین نیکمرغه شي.هغې،اناتول سره لېونۍ مینه پیدا کړي ده او په هماغه لېونتوب په هغې پېښمانه ده.زما چې څه له لاسه کېږي ترسره به یې کړم چې ددې بدمرغې نجلۍ ارمان ترسره او له هغه سره واده وکړي.کـه دغـه ځوان پیسې نه لري، زه به پېغلې ته هغه ورکړم،زه بـه مې لـه پـلاره او لـه ورور اندرې نه هیله وکړم چې مرسته ورسره وکړي.که دا نجلۍ د اناتول ښځه شي زه بـه ځـان ترټولـو نـه نیکمرغـه وګڼم.هغـه څـومره بدمرغـه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ده، دلتـه پـردې پردې، يـوازې او خـواره ده. اې پاکـه خدايـه !پـه څـه لېونتوب دا له هغه سره مينه کوي، داسې هغـه ورتـه ګران دی چې هغې خپـل ځـان هـم هېـر کـړی دی، کـه زه هـم دهغې پرځـای وای، مـا بـه هـم همداسې کړي وای.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۶

درستوف کورنۍ له ډېرې مودې راهيسې له خپل زوی نيکولای جانه هېڅ خبر نه لاره.دژمي نيمايي وه چې ګراف يو ليک ترلاسه کړ او د ليک دشا له کرښو نه يې دخپل زوی دلاسليک نښه وپېژانده.دليک د ترلاسه کولو سره سم ،په چټکۍ او وېرې،دپښو په څوکو کرارکرار له دې ډاره چې دچا ورته پام نه شي،خپل دفتر ته لاړ، ځان پسې يې ور پورې کړ او دليک په لوستو شو.انامیخايلوفنا چې له ليکه خبره شوه(ځکه په کورکې دهغې له خبرتيانه پرته، دهېڅ پېښې کېدنه شونې نه وه) په کرار کرار دګراف کوټې ته ورننوته او ويې ليدل چې هغه ليک په لاس،سترګې له اوښکو ډکې ،خو په خندا هغه لولي.

انا ميخايلوفنا سره له هغه چې اوس يې ژوند ښه شوی و ،خو لاهم درستوف له کورنۍ سره او سېدله.

په ويرجن او پوښتنيزغږ او په هرغم او خوښۍ کې له خپلو کورښو سره دګډون د چمتوالي په احساس يې،وويل:

-ګرانه دوسته !

ګراف دهغې په ليدو لاپسې په سلګو شو او وې ويل:

-نيکولای جان !...ليک...تپي...تپي شوی...زما دزړه سره،ګرافينې نازينې ! هغه افسر شوی،دخدای شکر،زه اوس خپلې ګرانې ګرافينې ته څنګه ووايم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

آنا میخایلوفنا دهغه ترخنګ کښناسته په دستمال یې دهغې له سترګو، پرلیک تویې شوې اوښکې او خپلې سترګې وچې کړې، لیک یې خپله ولوست او ګراف ته یې ډاډ ورکړ چې تر غرمنۍ مخکې او کښدای شي، د چای تر څکلو مخکې ګرافینه دخدای په مرسته ددې خبرو اوربدو ته چمتو کړی.

دچای په وخت کې یې دجګړې د اوازو او نیکولای جان په اړه خبرې وکړې او بیایې پوښتنه وکړه چې وروستی واریې له هغه نه څه وخت لیک ترلاسه کړی دی... هر وار به چې ګرافینې غوښتل تردغو کنایو وروسته پریښانه شي، کله به یې ګراف او کله به یې آنا میخایلوفنا ته کتل. انامیخایلوفنا، په خوراځیرکتیا او کرار دخبرو لړۍ بدله کړه او له څه بې اهمیته خبرو نه به یې خبرې پیل کړې. ناتاشا چې د کورنۍ دنورو غړو په منځ کې په ځیرکتیا مشهوره وه او دخبرو له منځه دهغو په راز پوهېده او دنورو په څېرو کې هرڅه لوستل، د سهارنۍ له پیله دې ته پام کړی و، چې ددې دپلار او مېلمنو ترمنځ کوم رازشته او دا راز ددې ورور نیکولای پورې اړه لري... تر ډوډۍ وروسته یې ځان انامیخایلوفنا ته ور ورساوه، په واړه مېلمستون کې ورترغاړې شوه او وې ویل:

-ګرانۍ تروریې! ګرانې تروریې! راته ووایه څه خبره ده؟

-نه، کومه خبره ګرانې؟

-نه ګرانې تروریې، ماته خوږې او دزړه سریې! کله دې پرېږدم، پوهېږم چې کومه پېښه شوې ده.

آنا میخایلوفنا سر وښواراوه او وې ویل:

-عجیبه ځیرکه او هوښیاره نجلۍ یې، ګرانې!

ناتاشا دهغې له بشړې تصور وکړ چې، تصور یې رښتیا ده، چیغه یې کړه او وې ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

-دنیکولای لیک رارسېدلی دی؟هرومرو همدا خبره ده؟

-خو دخدای لپاره احتیاط کوه.ته پوهېږې چې داخبر به دې مورته څنګه ټکان ورکړي.

-کوم یې،مورته مې کوم ! خو که راته ونه وایي چې څه یې لیکلي،نه وراته وایي؟ همدا اوس ځم او ورته وایم.

آنا میخایلوفنا دې ته اړوته چې په لنډه توګه دلیک خبرې هغې ته ووایي،خو له هغې یې هیله وکړه چې په دې اړه هېڅ چاته، څه ونه وایي.

ناتاشا پر ټټر او تندي صلیب وکښې او وې ویل:

-قسم خورم،قسم،چې هېڅ چاته ونه وایم او په چټکی دسونیا خواته ورغله او په ویاړمن او ډاډمن آواز یې وویل:

-نیکولای جان...ټپي...لیک...

دسونیا بشره سمدلاسه تکه سپینه شوه او یوازې یوه خبره یې له شونډو راووته:

-نیکولا !

ناتاشا چې دورورد ټپی کېدو دخبر په اوربدو دسونیا دبشری بدلیدل ولیدل ،ددې خبرغم لرلي اغېز ته یې پام شو.ځان یې دسونیا غېږې ته ور وارتېره، د هغې پر ټټر یې سر کېښکوده، په ژړا یې پیل او وې ویل:

-ټپ یې هومره ژور نه دی،حال یې ښه دی او بله داچې اوس یې دافسری رتبه هم ترلاسه کړې ده.لیک یې هم خپله لیکلی دی.

پیتا چې په درنو او غوڅو ګامو په کوټو کې ګرځېده،وویل:

-وینې !څرګنده ده چې تاسو ټولې ښځې پرته له ژړانه په بل څه نه پوهېږئ.زه په دې ډېره خوشاله یم چې...رښتیا وایم،ډېره خوشاله یم چې ورور مې دنورو په منځ کې دغه شان مېړانه کړې ده.ستاسو له ساندو او

(c) ketabton.com: The Digital Library

بنګهاري نه پرته بل څه زده نه دي.ناتاشا په ژړا کې، وموسېده.

سونيا وپوښتل:

- تا ليک خپله ولوست؟

-ما لوستی نه دی، خو هغې وويل چې هرڅه په خير تېر شوي او هغه اوس دافسری رتبه ګټلې ده.

سونيا پر ټټر او تندي صليب وکښې او وې ويل:

- دخدای شکر دی، خو که هغه ته تېرويستلې يې، بيا به څنګه وشي؟درځې چې مور ته ورشو.

پتيا چوپ واو همداسې په کوټې کې ګرد ګرځېد ،هغه وويل:

-که زه دنيکولای پر ځای وای، مابه تر ټولونه زيات فرانسويان وژلي وای، هغه ډېرسپک خلک دي.پتيا خپلې خبرې اوږدې کړې:

-ما به دومره ډېر هغه وژلي وای، چې لوی انبار به مې تړې جوړ کړای وای.

- پتيا چوپ شه !ته خو خورا ساده يې.

-زه ساده نه يم، ساده هغه څوک دي چې په هرڅه پسې هسې ژاړي.

ناتاشا تريوې شېبې چوپتيا نه وروسته وويل:

-هغه ستا ښه ياد ېږي؟

سونيا وموسېده او وې پوښتل:

-ته له مانه پوښتې چې نيکولای مې ياد ېږي او کنه؟

ناتاشا چې غوښتل يې خپلو خبرو ته زغرده ښه ورکړي، وويل:

-نه، سونيا !زما موخه داوه چې هغه دې هسې ياد ېږي چې پوره دې ياد شي؟دساړې په توګه زه چې نيکولای يادوم، دهغه ټول کړه وړه رايادېږي، خو باريس مې سم نه ياد ېږي، اصلامې نه ياد ېږي.

سونيا په حيرت وپوښتل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

-څنګه دې باريس نه ياد ېږي؟

-داسې نه چې نه مې ياد ېږي، بشره مې يې ياد ېږي، خو هسې چې مې نيکولای يـاد ېږي هغـه مـې نـه يـاد ېږي. نيکولای، همـدا چـې سـترګې وتړم، وينم چې هغه مې ترمخې ولاړ وي، خو باريس داسې نه دی. خپلې سترګې يې وتړلې او وې ويل:

-وينئ، هېڅ نه وينم، هېڅ...

سونيا وويل:

ناتاشا ! له هغه شېبې نه چې ستا په ورور مينه شوې يم، هرڅه چې لـه هغه، ماته پېښ شي، پروا يې نه لرم او زړه به ترې ېبل نه کړم.

ناتاشا په حيرت سونيا ته ځير او همداسې چوپه خولـه وه. داسې يـې انګېرله، هغـه څـه چـې سـونيا وايي، رښـتيا دي او هغـه مينـه چـې هغـه انځوروي، رښتيا کېدونکې ده، خو دې لا دغه حال په خپل ژوند کې نه وليدلی، که څه هم هغې دا منله چې دغه راز مينـه وي، خو هغـه يـې درک کولای نه شوه. هغې وپوښتل:

-ته هغه ته ليک ليکې؟...

سونيا تکه سره شوه او وې ويل:

-نه پوهېږم که هغه يې وليکي، زه به يې هم وليکم.

-ته هغه ته دليک له ليکلو نه، نه شرمېږمئ.

سونيا وموسېده او وې ويل:

-نه !

-خو زه په دې شرمېږم باريس ته ليک وليکم.

-په څه شرمېږئ؟

-همداسې، نه پوهېږم، نه پوهېږم، هسې شرمېږم.

پتيا چې دناتاشا له مخکنۍ خبرو نه خوابدی شوی و، سونيا ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

وويل:

-زه پوهېږم، ولې شرمېږئ؟له دې نه شرمېږئ چې لومړي خوهغه په دغه غټ خټې عينکې (پتيا ،خپل همنامی پيير ،چې نوی ګراف ببزاوخوف شوی و ،په دې نامه نومو ه)مينه شوې او اوس په دې سند رغاړې مينه شوې(دلته يې موخه دناتاشا دآواز ايتالوی ښوونکی و)هغه له همدې نه شرمېږي.

ناتاشې وويل:

-پتيا ته احمق يې.

پتيا ،چې لا لس کاله يې پوره شوي نه و ،ديوه بوډا په څېر وويل:

-احمق خو يم ،خو تر تانه احمق نه يم ادکې.

ګرافينه چې لا دسهارنۍ په وخت کې دانامیخايلوفنا له خبرو نه خپه شوې و ،همداچې خپلې کوټې ته ورسېده ،پر څوکۍ کښاسته ،سترګې يې چې اوښکې په کې راډنډ شوې وې، دخپل زوی له واړه او ښکلي ميناتورشوي انځور نه، نه شلولې.آنا ميخايلوفنا چې ليک يې په لاس کې و ،دپښو پر سر ،کرار کرار د ګرافينې کوټې ته ورنېږدې شوه ،دهغې د دروازې ترشا ودرېده او بوډا ګراف ته يې چې دې پسې جوخت راروان و ،وويل:

-صبر وکړئ ،لږ تم شئ.او ورې ځان پسې ورو تاړه.

ګراف سر د دروازې دکلي په سوري ورکښنود او غوږيې ونيو.

په پيل کې ،د ورځنيو خبرو اترو غږ راته ،وروسته يوازې د انامیخايلوفنا مينه ناک غږ چې په هر اړخيزه توګه يې خبر ې کولې اوربدل کېدې ،بيا دهغې يوه چيغه واوربدل شوه او تر هغه وروسته يوه چوپتيا خوره او سمدلاسه دواړه غږونه په خوښۍ سره ګډ شول ،دانامیخايلوفنا دپښو غږ ترغوږه شو او دروازه يې را خلاصه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړه.دهغې په څېره کې،دهغه جراح داکتر غرور او ویاړ لیدل کېده چې ګواکې یو خورا درونداو سخت عملیات یې په بري پای ته رسولي وي او غواړي نندارچیان دخپل هنر دنندارې ستاینې ته ور وبولي.

دبري له خونده ډکه، په یوه ویاړمنه خوځېدا یې وویل:

-مهرباني وکړئ،کار پای ته ورسېد.

ګرافینې،په یوه لاس کې دزوی،نیکولای په تصویر انځور شوې تنباکرومړه او په بل لاس کې یې لیک نیولی و،خپلې شونډې یې کله یوه او کله هم بل ته کېښکودې.دګراف په لیدو یې،لاسونه هغه ته وروغځول، دهغه بې وینټو سر یې په غېږ کې ونیو او د سر له پاسه یې لیک اوپه تنباکرومړې کې د زوی انځور ته کتل.دهغه تک شین سریې له ځانه په خوراکراری ددې لپاره پورې واهه چې ښکل یې کړي.ویره،ناتاشا،سونیا او پیتیا کوټې ته راننوتل او دلیک لوستل پیل شول.نیکولای په لیک کې دجګړې او هغو دوو نښتو دحالت په اړه په لنډه توګه لیکلي و،چې ده په کې ګډون درلود،بیا یې دافسرۍ داخیستواو بیا یې ویلي وچې دمورجانې او پلارجان لاسونه ښکلوي او له هغو نه هیله کوي چې ده ته دعا وکړي او یادونه یې کړې وه چې ویره،ناتاشا او پیتیا ته سلامونه لېږي او هغوی ښکلوي.ددې ترڅنګ هغه ښاغلي شلینګ،مېرمن شوس او خپلې مینځې ته هم سلامونه لېږلي وو.هغه بیا هیله کړې وه چې ګرانه سونیا دپخوا په شان ورته ګرانه ده،هغه یې ډېره یادېږي اوبایددده له خوا ښکل شي.سونیا،ددې خبرې په اوربده تکه سره اوپه سترګو کې یې اوښکې راښکاره شوې.هغې چې، دې ته د وراوښتل شویو غلچکونو زغم نه درلود،په تېښته لوی تالارته وتښتېده، داخوا،آخویې منډه کړه،وچورلیده،لمنه یې چې له منډو نه پیدا شوې وېرمې.ووهله، لکه سایوان داسې یې

(c) ketabton.com: The Digital Library

وغوړولـه او پـه خـورا خوښـۍ او مسـتۍ پـه غوړېـدلې لمـن پرځمکـه کښاسته.

ګرافينې ژړل.

وېرې وپوښتل:

-موږې ولې ژاړې؟له هغو خبرنه چې هغـه ليکلي،مـوږ بايـد خوشـاله شـو ،نه داچې اوښـکې تـويې کـړو.دا پـه رښـتيا چـې يـوه دحـق خبـره وه،خـوګراف،ګرافينې او ناتاشـا ،ټولو هغـې تـه د ملامتـۍ پـه سـترګه کتل.

ګرافينې خو په زړه کې ويل:

-دانجلۍ چاته پاتېږی؟

دنيکولای ليک پـه سلګونو واړې ولوسـتل شـو او هر هغـه چا چې دهغه داورېدو ويارې غوښته،بايد ګرافينې ته چې يوه شېبه يې هم ليـک لـه منګولـو ، نـه لـرې کـاوه ،ورنېږدې شـوې وای.ښـوونکې،مينځې او آشـنايان بـه ټول راتلـل او ګرافينې بـه بيـا بيـا ليـک لوسـته اودهـر وار لوستلو نه به يې لـه خونـد اخيسـتو سره پـه هغـه کې د نيکولای دنويـو ويارونو رازونه موندل....

دليک يوه برخه يې چې لوسته،بيا به يې وويل:

-څـه ښـکلې ليکنه؟څنګـه هرځـه ښـکلي انځـوروي او څـه لـوی روح !دځان په اړه هېڅ نه ليکي،خو ددې دينسوف چې نه پوهېږم څوک دی،څومره ستاينې کوي.حال داچې دی پـه خپلـه بـه تر ټولـو پـه مېړانـه جنګېدلی و.دخپلو زورېدونو په اړه يې هـېڅ نـه دي ليکلي،رښـتيا چې خورا مېړنی...او دنورو زلميانو لپاره دويارِ اوسرښندنې نښه دی....

د ټولې کـورنۍ پـه ګډو هڅـو ،تر يـوې اونـۍ وروسـته دنيکـولای دليک ځواب وليکل شو.هغه لومړی ګډوډ او بيا سيخ او ښکلی ليـک

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولیکه.دګراف په زیار او دګرافینې ترڅارنې لاندې،هرڅه،دورځني ژوند دارتیا ورواړه ټوکې، پیسې، جامې،پوځی نښې اوکالي نوي افسر شوي ځوان ته چمتواو برابرشول.

انامیخایلوفنا چې په منډو ترړو او دآشنایانو او اړیکو په پیداکولو کې یې ځانګړی مهارت درلود ،په دې بریالی شوې وه چې په پوځ کې هم ځان او خپل زوی ته ملاتړ او غمخوران پیدا کړي،آن دا لاره یې هم موندلې وه چې لیک دګار دسترقوماندان شهزاده کانستانتین پاولوویچ په نامه ولیکي...هغه په دې ډاډمنه وه،که دغه لیک دغه قوماندان ته ورسېږي...قوماندان به هغه باریس او باریس به هغه نیکولای ته ورسوي...

(c) ketabton.com: The Digital Library

۷

د نوامبر په دولسمه د کوتوزوف جنګیالی پوځ په المیوخ نومي ځای کې قرارګاه نیولې وه او دې ته یې ځان چمتو کاوه چې یوه ورځ وروسته د روسیې او اتریش دتولواکانو په وړاندې پربټ سرته ورسوي.

یوه قطعه چې تازه له روسیې نه رارسېدلې وه، هغه شپه یې د اولمیوخ په پنځلس ورست واتن کې تېروله، هغې قطعې غوښتل چې سبا ته دسهار په لسو بجو مخامخ له هماغه ځایه دپربټ ډګر ته لاړه شي.

په همدې ورځ نیکولای رستوف دباریس له خوا داسې یولیکل شوی یادښت ترلاسه کړ، چې د ازماعیل کنډک تېره شپه دالمیوخ پنځلس ورست واتن ته نه دی رسېدلی، خو باریس دې ته ستر ګې په لاره دی چې ده ته رالېږل شوې پیسې او جامې ترلاسه کړي. له جبهې نه تر راګرځېدو وروسته ددوی پوځ، المیوخ ته نېږدې د ځای پر ځای کېدلو له املې هغه خورا زیاتو پیسو ته ځکه اړتیا لرله، چې هلته اتریشي او یهودي سوداګر ډېر زیات وو او په زړه پورې شیان یې خرڅول. دپاولګراد په غونډ کې دنویو ترفیعو، مډالونو او نښانونو داخیستو له املې هره ورځ بنډارونه وو، مېلمستیاوې وې، جامونو اوشرابونه وو، اولمیوخ ته دمجاري کارولین دلیدو په تمه تګ

(c) ketabton.com: The Digital Library

راتګ، چې هلته نوی رارسېدلی و او له نازولو ښکلو ساقیانو سره یې میخانه جوړه کړې وه. رستوف چې تازه یې دویم بربد ګیتوب ته خپله ترفیع لمانځلې وه، د دنیسوف بدوین نومې آس یې اخیستی و، د دوکاندرانو او میخانو پوروړي و، همدا چې دباریس یادښت یې ولوست، له خپل یوه اندیوال سره اولیموخ ته لاړ، ښه ډوډۍ یې وخوړه او یو بوتل شراب یې وڅکل او ترهغه وروسته په ګاډۍ کې دخپل ماشمتوب د وختونو اندیوال ته یوازې ورغی... کله چې رستوف هلته ورورسېد، هلته ډېر خلک او له هغه ډلې نه باریس دمیز شا او خوا ته ناست وو او دشطرنج لوبه یې کوله... باریس له بیرګ سره لوبه کوله. توده لوبه روانه وه. باریس وویل:

-اوس به وګورم چې دې ځای نه څنګه ځان ژغوري!

بیرګ ځواب ورکړ. هڅه به کوو. خپلې ګوتې یې پیاده ته ورنږدې کړې، خو پېښمانه شو او لاس یې بېرته کړ.

په دې وخت کې دروازه خلاصه او رستوف چیغه کړه:

-بالاخره مې پیدا کړ، واه واه، بیرګ هم دلته دی. درځئ بچیانو، نور نو ویده شئ. دا دنیکولای دماشتمتوب دمینځې خبرې وې، چې نیکولای او باریس دهغو په اوربدو په کړس کړس خندل او نن یې دهغه په لیدو بیا دخندا لپاره تکرار کړې... باریس د رستوف هرکلي ته پاڅېد، خو دپاڅېدو په وخت کې یې دې ته پام شو چې دشطرنج په دړه ولګېد، هغه پاڅېده، خو ده یې مخه ونیوله او پر ځای یې کښوده. دوی د دود له مخې چې سره مچول یې، دوی سره مچ هم نه کړل او نیکولای ځان شاته کړ... نیکولای غوښتل چې دخپل ملګري دپیدا کېدو په وخت کې داسې یو څه وکړي، چې یوازې دده کړه وي. دساري په توګه هغه غوښتل چې هغه وسکوندې یا یې پورې وهي او آن هغه یې مچ هم نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړ.باریس برعکس خورا کرار او په مینه له هغه غږ چاپېره او دري واره يې رستوف مچ کړ.هغوی لږ ترلږه نیم کال سره نه و لیدلي او دواړه په هغه منګ وو چې زلمیان په هغه کې دژوند لومړني ګامونه پورته کوي،دواړو په یوبل کې خورا زیات بدلونو نه چې دهغوی دکار او زیار دچاپیریال اغېز وو ،ولیدل.هغه ټول دوی ته تازه وو.هغوی دواړه تر وروستي دیدنه وروسته ډېر بدل شوي وو او تلواریې سره درلود ،چې دغه بدلونو نه یوبل ته وښیي.

رستوف په خټو خپل ککړ پطلون هغه ته ورښود ،په ډډ او زغرد پوځي آوازيې چې دباریس لپاره چورنوی و ،وویل:

-وګورئ !دا څنګه ښکلی،سپېځلی او پاک دی،ته به وایي چې چکر ته وتلی،ګرځي راګرځي،تاسو چېرې او مورږ دجبهې خوار سرتېري چېرې؟دکور اتریشي کوربنې د ر ستوف دلورږ غږ په اورېدو ،له دروازې نه سر راوویست.

رستوف سترګه کېښکوده او وې ویل:

-واه واه ،ښه خوندونه مو کړي دي،ښه شی ده.

باریس وویل:

-داڅه خبره ده چې داسې چغې وهې !په دې شروشور خلک ډاروې. اوبیا يې زیاته کړه:

-نن مې دې انتظارنه لاره،همدا پرون وچې دکوتوزف یو یاور بالکونسکي، یو یادښت راولېږه،خو هېڅ تصور مې نه کاوه چې داسې ژر به هغه تاته ورسوي...ښه اوس راته ووایه چې،څنګه یې؟څنګه؟کله تر ډزو لاندې راغلي یې؟

رستوف بې له هغه چې،ځواب ورکړي،د ګیورګي صلیب ته چې دپوځي دریشی پر ټټر يې ځوړند و ،په سرتېره مېړانه ټکان ورکړ او

(c) ketabton.com: The Digital Library

غاړې ته پروت ترلې لاس ته اشاره او ببرګ ته وکتل اووې ویل:

-داده ګوره نو !

باریس په موسکا وویل:

-هـوکې هـوکې !آفـرین ډېرښـه !مـوږ هـم ښـه ویاړمنـه مېړانـه وکړه.هرومرو به خبر شوی یې چې،ولیعهد تل زموږ له کنډک سره روان و،نو له دې کبله ټولو خوندونو او آسانتیا نه برخمن وو.په پولند کـه خو بـه چـې هرچېـرې رسـېدو ،هرکلي وو او مېلمستیاوې،مانبـامنۍ او نڅاوې اوبنډارونه !څه درته ووایم،ولیعهد هم له ټولو افسرانو سره ښه خواخوږي کوله.

دواړو انـدیوالونو ،هریو دخپـل ژونـد کیسـې او غـورې کـولې:یـوه دخپلو سرښندنو ، نشو او مستیو ،چې د سورو افسرانود ورځنۍ ژوند ځانګړتیـاوې دي غـورې کـولې او بـل د سـترو شخصـیتونو تـرلاس او ځارنې لاندې د خدمت دښو ځانګړتیاوو ،دخوندونو کیسې کولې.

رستوف وویل:

-هوکې پـه ګـارد کې خو خدمت بل خوند لري،ښـتیا ولې شرابو پسې څوک نه لېږې؟

باریس لږتندی تریو کړ او وې ویل:

-هرمرو نور،شراب غواړې؟

دخپل کټ خواته ورنېږدې شو ،دخپل پـاک سرو بړدي لاندې نـه یې دپیسـو وړه کڅـوړه راوویسـته او سپارښـتنه یـې وکـړه چـې شـراب راوړي.هغه زیاته کړه:

-هوکې !تاته باید لیک او پیسې هم درکړم.

رسـتوف،لیک واخیسـت او پیسـې یـې پـر اوږدې څـوکۍ ور وارتېرلې،څنګلې یې پـر میـز کېښـودې او دلیـک پـه لوسـتلو بوخت

(c) ketabton.com: The Digital Library

شو.دلیک څو کرښې یې چې ولوستې،په خورا قهر یې ببرګ ته وکتل او همدا چې دهغه غبرګ کتل یې ځان ته ولیدل،مخ یې دلیک تر شا پټ کړ.

ببرګ پر څوکۍ له پیسو ډکې پرتې کڅوړې ته وکتل او وې ویل:

-ښې پربمانه پیسې یې درته رالېږلې دي،خو موږ خوران باید دعسکرۍ په معاش ژوند وکړو،مګر زه باید دځان په اړه ووایم چې...

رستوف په ترخه ژبه او لوړ آواز وویل:

-ګرانه ببرګه !خوږه ملګریه !پوهېږې که تاسو له کوم ځایه او له کوم چانه کوم لیک ترلاسه کړی وای او تاسو دخپل ملګري دیدن ته ورغلي وای او غوښتل مو چې له هغه سره دزړه خواله او غوږې وکړئ،نو که زه هلته وای سمدلاسه به مې یوازې پرېښي وای او تللی به وای،چې ستاسو دخبرو خنډ شوی نه وای.نو اوس غوږ شه !مهربانی وکړئ او کومې خواته لاړشئ ،هرې خواته چې ځئ، یو چېرته لاړشئ او خپله نشه وکړئ،بلادرپسې، ووزئ.

داخبره یې چې وکړه،سمدلاسه یې لاس پر اوږې ورکېښود او په خورا مینه یې هغه ته وکتل،هغه غوښتل په دې توګه دخپلو خبرو توندوالی لږ نرم کړي،نو زیاته یې کړه:

-پوهېږئ !چې خپه نه شئ،ته خو زموږ پخوانی یار یې،ځکه داسې ډانګ پېښلې او سپینې خبرې درسره کوم.

ببرګ پاڅېد ،په ډک ستوني او مات آواز یې وویل:

-پوهېږم،سردار ه !داڅه خبره ده،هېڅ پروانه لري،ښه پوهېږم.

باریس وویل:

-دکور څښتنانو ته ورشه !هغوبللی وې.

ببرګ،خپل پاک ،بې لکو او بې دوړو خړ نري کوټ

(c) ketabton.com: The Digital Library

واغوسـت،دهيندارې پـه وړانـدې يـې خپلـې جـړې ځنـې دتولـواک الکساندر پالوويچ په شان پورته خواته ږمځ کړې او همداچې پـوه شـو چې جامې يـې د رسـتوف خوښې شـوې دي،پـه خوښـۍ او موسـکا لـه کوټې نه ووت.

رستوف دليک دلوستلو په لړ کې وويل:

-يو خوسکی رانه جوړ دی.

-ولې څه خبره ده؟

-هسې يـو خنځيـر رانـه جـوړ دی،هغـو تـه مـې يـو ليـک هـم نـه دی ورلېږلی ،ډېر پرېښانه شوې دي.

تک سور شواو بيا يې تکرار کړه:

-په رښتيا چې مردار خنځير رانه جوړ دی،ښه ورکه وه يې،ګوره څه ته ګورئ !دا ګوريل شرابو پسې واستوه چې لږ شونډې لمدې کړو.

د کورنۍ له ليک سره يوسپارښتيز يادښت هم مل و.دغـه يادښت زړې ګرافينـې د انامیخايلوفنـا لـه لارې دهغـې ددوسـتانو لـه خـوا درستوف دقوماندان باګراتيون په نامه ليکل شوی و...

رستوف چې دغه يادښت ولوست،هغه يې ميز لاندې وارتېره او وې ويل:

-دا لا څه حماقت دی؟زه داسې ليکونو او واسطو ته اړتيا نه لرم.

باريس وويل:

-ولې دې ليک وارتېره؟

-هسې ددې واسطو ،ماسطو لپاره يو يادښت و ،زه هغه څه کوم،بلا ورپسې.

باريس يادښت راپورته کړ،هغه يې ولوست او وې ويل:

-څنګه بلا ورپسې؟دا يادښت تاته خورا ګټه لري؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

-زه هېڅ څه ته اړتیا نه لرم او نه دچا یاوري غواړم.

باریس وپوښتل:

-نو ولې؟

-یاوري یعني مزدوري.

باریس سر وښوراوه او وې ویل:

-زه تصور کوم، ته لاتراوسه هم په خیالونو کې ډوب یې.

رستوف ځواب ورکړ:

-او ته لاهماغه شان دیپلومات چې وې یې !راځه ورکه وه یې، ته څه هیله لرئ؟

-څه ووایم !دادي وینئ، تر اوسه پورې هرڅه ښه دي، خو غواړم اعتراف وکړم چې هیله مې لرله، چېرې یاور شم، یاور، نور نه غواړم جبهه کې پاتې شم.

-ولې؟

-ګوره یو وار چې پوځ ته لاړیې، بیا نوباید هڅه وکړې چې کرار کرار لوی منصب ترلاسه کړې.

رستوف چې برېښېده، دخیال مرغه یې بل چېرې الوزي، وویل:

-ښه !نو داسې آ !

په ځیر ځیر یې دخپل دوست سترګو ته سترګې ګنډلې وې او داسې برېښېده چې هسې دهغه په سترګو کې دکومې پوښتنې ځواب لټوي.

په دې وخت کې و، چې زاړه ګاوریل، شراب راورسول.

باریس وویل:

- زه خو شراب نه شم څکلی، نو اوس الفونس کارلیچ پسې یوځوک ولېږه چې هغه یې درسره وڅکي.

رستوف له سپکاوي نه په ډکه موسکا وویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

-ولېږه !ولېږه !نو دا وږستر ګې جرمن سره به ...څنګه؟

باریس وویل:

-هغه خو رانېه،صادق او دښه طبیعت خاوند دی.

رستوف یوځل بیا په ډېر ځیرد باریس سترګو ته ځیر شو او یو سوړ اسویلی یې وویست.ببرګ هم ببرته راستون شو ،دبوتل سر یې مات او دغه درې کسیزه مرکه توده او توده شوه.د ګارد دوو افسرانو ،رستوف ته دخپلې سفر بری او داچې څنګه په روسیه کې، په پولند کې اوله هغه نه بهر په نورو ټولوځایو کې خلکو هغوی ته تود هرکلی وایه.هغوی دټوکو ترڅنګ،دخپلو قوماندانانو دکړو وړو ،دمشر سردار او دهغه دسپېځلوالي اوځیرکتیا نکلونه کول...

ببرګ،خپل پیپ ولګاوه،په داسې حال کې چې دهغه لوګی یې کړی کړی،مخ پورته لېږه ،وویل:

رستوف،دخپلو نکلونو په منځ کې دلته رسېدلی وچې:

-ته یې تصور هم نه شې کولې چې دیرغل په وخت کې انسان څه یو عجیب او لیونی احساس لري-اندرې بالکونسکي چې باریس ورته سترګه په لارې و ،راننوت.دسردار اندرې داخوښېدل چې دځوانانو ملاتړ وي او په دې ویاړېده چې کولای شي له هغو سره مرسته وکړي.هغه باریس ته هم چې لنډه موده مخکې یې خوښ شوی و ،ښه نظر لاره او تکل یې لره له هغه سره هم مرسته وکړي.

کوتوزوف،اندرې ته سپارښتنه کړې وه ،چې ځینې اسناد ولیعهد ته ورسوي او په لاره کې یې په دې تمه چې باریس به یوازې وګوري،دهغه کوټې ته ورننوت.خو کله چې کوټې ته ننوت دسورو پوځونو...دا کبرجن افسر یې چې په ځانستاینو او خپلو پوځي بریو لګیا و ،ولید.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اندړې ترسترې مشي نه وروسته باريس ته وموسېد ،خو رستف ته په کتو سره يې تندی تريو شو ،سريې وښوراوه او په خواره ستومانۍ پـر اوږدې ځـوکۍ کښناسـت.هغـه پـه دې خواشـينی و ،چـې دغسـې کسانو لکه رستوف سره مخامخ شوی دی.رستوف چې په دې خبره پوه شـو ،خوايې بـده شـوه ،مګر انـدرې يـو پـردۍ سړی و ،نوځکـه يـې د دې خبرې هېڅ پروا ونه ساتله..خو د دې ټولو خبرو سره سره وشرمېد ، تـک سوراو چوپ شو. باريس د سردار اندرې نه ،پـه سـترې قوماندانۍ کې دنويواوتازو خبرونو پوښتنه وکړه او وې ويل کې امکان لري او لـه رازه وتلې خبره نه وي،دوی ته دې ووايي.

بالکونسکې داسې ښـودله چې ګواکې دهرچا ترمخې غږېدای نه شي،وويل:

-کېدای شي د پرمختګ امر وشي.

ببرګ له وخته په ګټه اخيستو سره په خورا درناوي وپوښتل چې ايا دټولـيو قوماندانانوته دهغود معـاش ددوه برابره کېدو ،آوازه رښتيـاده او کنه؟

سردار اندرې پـه خندا ځواب ورکړ چې دی هومره لـوی منصب نـه لري چې پـه دغـو لـه رازونـو نـه ډکـو پرېکړوخبر وي.ببرګ کړس کړس وخندل.

سردار اندرې،باريس ته مخ وروارۅاوه او وې ويل:

-ستاسو پـه اړه بـه لږ وروسـته وغږېږو. بيـايې رسـتوف تـه وکتـل او زياته يې کړه:

-سـباته بـه تـر پريتـه وروسـته ماتـه راشئ ،هرڅه مـې چـې لـه لاسـه وشي،وبه يې کړم.

ترهغه وروسته يـې شـاوخواته ځير شـو ،پرته لـه هغـه چې درسـتوف

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماشوم وزمه بې پروايۍ ته چې په قهر بدله شوې وه پام وساتي، وويل:

-فکرکوم تاسو دشونګرابينسکي دجګړو په اړه غږېدئ، تاسو هم په هغو جګړو کې ګډون کړي و، که څنګه؟

رستوف له ملنډو نه په ډکه ژبه چې ګواکې هڅه يې کوله اندړې خپه کړي، وويل:

-خود مې ګډون درلود.

بالکونسکي دسواره پوځي له قهره ډک حالت ته پام شو، ډېر خندنې تر نظره ورغی او له سپکاوي نه په ډکه موسکا يې وويل:

-ددې جګړو په اړه خورا ډېرې کيسې کېږي.رستوف چې له غضب نه ډکې سترګې يې باريس او بالکونسکي ته وراړولې وې، په ډېرلوړ او قهرجن آواز يې وويل:

-هوکې کيسې !کيسې خورا ډېرې دي.خو زمونږ کيسې دهغه چا له خولې دي چې د دښمن تر اورلاندې پاتې شوي دي، رښتيانۍ دي، نه دهغو نازولو له خولې نه چې د جبهو نه لرې په قوماندانيو کې ناست دي، رتبې، نښانونه او مډالونه اخلي.

سردار اندرې په ډېره خوښۍ او موسکا وويل:

-البته ماهم دهغو په ډله کې شمېرې.

هغه کرکه او خوابدي چې درستوف په زړه کې د دغه افسر په وړاندې اپشدله، اوس د هغه د ارامۍ ترليدلو وروسته له درناوي سره ګډبدله، هغه وويل:

-زه ستاسو په اړه نه غږېږم، تاسونه پېژنم او د زړه له کومې وايم چې ستاسو دپېژندګلوی لېوال هم نه يم.زه په ټولېز ډول دقوماندانۍ دافسرانو په اړه غږېږم.

سردار اندرې چې د ارامۍ د واک شرنګهاري يې په آواز کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

اورېدل کېده، دهغه خبرې پرېکړې او وې ویل:

-اوس نو غوږ شه تاسو غواړئ ماته سپکاوي وکړئ، غواړم ووایم که تاسو ځان ته درناوي ونه کړئ، داهومره ګرانه خبره نه ده. خو زه داوایم چې تاسو ددې لپاره نه ښه ځای او نه ښه وخت تاکلی دی. په راتلونکو څو ورځو کې باید ما اوتاسو تر دې نه په یوبل لوی او خورا زغرد دوئل کې ګډون وکړو او ددې ترځنګ دروبتخکوي چې ځان ستاسو پخوانۍ اشنا بولي په دې کې ملامت نه دی چې زما څېره مو تر سترګو ښه نه بربښي او زه یې درپېژندلی نه یم.

او بیا یې زیاته کړه:

- خو را به شو دې ته چې، نه مې ستا کړه ځانته سپکاوی ګڼلی دی او نه ماخپله تاسو ته کوم سپکاوی کړی دی، خو دیوچا په توګه چې څو کاله تر تاسو نه مشر یم، غواړم تاسو ته ووایم چې په دې خبرو پسې مه ګرځئ، هغه هېره کړئ او بیا یې باریس ته مخ ورواړاوه او وې ویل:

-ښه !دروبتخو کیه !نو دجمعې په ورځ، تر پریتمه وروسته درته سترګه په لاره یم. بیا یې دواړو ته درناوي وکړ او له کوټې نه ووت.

رستوف ته هغه ځواب چې هغه ته یې ویلای وای، یوازې هغه وخت وریاد شو چې، سردار اندرې وتلی و او له همدې خبرې نه چې دغه ځواب یې هغه ته ویلی نه و ،لاپسې تک شین شو. سمدلاسه یې سپارښتنه وکړه چې آس یې راوستل شي اوله باریس سره تر یوې وچې خدای په امانۍ نه وروسته خپل کورته لاړ. په ټوله لاره کې دغه خیال ډېره زوراه چې ایا:

-سبا سترې قوماندانۍ ته لاړ شي او دغه پر ځان مین یاورته د دوئل بلنه ورکړي او یا په رښتیا دغه پېښه هېره کړي؟

کله به یې له ډېرې کرکې، دهغه ډار له لذت نه خوند اخیست چې دده

(c) ketabton.com: The Digital Library

د تو ما نچې دوې نه دغه کمکی، خوار خو کبرجن انسان ربړدي. کله بـه يـې بيـا پـه ډېـرې حيرانتيـا دا احساسـوله چـې د هغـه پـه ټولـو آشنايانو کې داسې څوک نه شته چې د دغه ناآشنا ياور په شان، دده زړه دهغه دملګرتيا او دوستۍ غوښتونکی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۸

د باریس او رستوف ترکتنې یوه ورځ وروسته، له روسیې نه دنویو رارسېدلو او هغو قواوو په ګډون چې له کوتوزوف سره له جګړې نه راستانه شوې وې، د روسیې او اتریش د پوځونو ګډ پرېمت جوړ شو. د روسیې ټولواک له خپل ولیعهد خاروویچ او د اتریش ټولواک د ارشګیرشوګ په ملګرتیا یوځای د خپل ګډ اتیا زریزه پوځ د پرېمت نند اره کوله.

سرتېري، په خورا پاکې او پاکو جامولـه سپیدو نه خوځېدلي او د مشق په ډګر کې، د پرېمت د برندې په وړاندې، هرې ډلې خپل ټاکل شوي ځایونه نیول. د زرګونو سرتېرو ګامونو او زرګونو جنډه لرونکو نیزو او ازونه په خورا هما اهنګۍ په هوا کې انګازې کولې. د افسر په یوه غږ به دریش او یا کوم خواته تاو شول او په ځانګړو واټنونو کې به سره ودرېدل او بله خوا به نور پلي، په نورو خو لاښکلوشنو او سرو جامو کې، او یا سواره، په برګو، تورو یا ژیړو آسوو سپاره چې موزیک یې د تګ ملګرتیا کوله خوځېدل. د اسونو د سمونو هما اهنګوالي او د تورو شرنګهاري اورېدل کېده. بلې خواته د ځلېدونکو توپونو کتارونه، چې د باروت بوي تري راته اورېدل کېده، پرخپلو درنو ارابو بارو، له خوځېدا نه یې ټکانونه خوړل او کړپهاري یې اورېدل کېده. دا توپونه د پلو او سورو ترمنځ، تر تېرېدو وروسته هغه ځایونو ته چې د درېدو لپاره ټاکل شوي وو، درېدل. نه یوازې څورب او ډنګر جنرالان، له رسمي جامو سره چې ملاوې یې په ملاوستو کې ټرلې وې... ننبانونه او

(c) ketabton.com: The Digital Library

مډالونـه پـر ټټر، بلکې غوږ ځنې، ښکلې جامې پـه غـاړه افسـران، چې ډېرې يې پـاکې وهلې وې، سـپېځلې وسلې، چمتو شوې آسونه چې لـه لـرې نـه ځلېـدل... پـه لنـډه توګـه ټولـو داسـې انګېرلـه چـې کومـه ستره، پرتمينه پېښه ترمخې ده او ټول له سرداره تر سرتېره پورې ځان ددې پرتم يوه برخه بلله....

له هڅوډکې منډې چې لـه سـهاره پيـل شـوې وې، تـر لسـو بجو پـورې هرڅه سم شوي او ببلا ببلې ډلې د پرېټ په ډګر کې کتار شوې وې. ټول پوځ په درې کتارونو کې درېدلی وو. ترهرڅه دمخـه سـواره ولاړ وو، بيـا توپچې او ترهغـه وروسته پلي پوځونه کتار شوي وو....

د راغلل، راغلل ! شروشور په خورا تلوسې او ګېنې لکه باد پـه ګنـو ځنګلونو کې په ټول پوځ کې انګازې جوړې کړې....

د الموتس له پلوه، يوه ډلـه سـواره چـې مخکې راروان وو، رانښکاره شول. که څه هم په دې شېبه کې باد نه چلېده، خو يـوه نرمـه وړمـه پـر پـوځ تېره او پر نيزوغوټه شوې جنډې او لوړ شوي علمونه يې ورپول. تصور کېده چې دادهغـه سرتېرو دخوښۍ او خوشالۍ څپې دي چې ښار تـه رانېږدې کېدونکې دي. دې يوه قوماندان غږ انګازه جوړه کړه:

-تيار سۍ !او بيا دغه غږ لکـه پـه چرګ بانګ کې دچرګ آذان لـرې لرې د پرېټ په ډګرکې پورته شو ،خو ترهغـه وروسـته يـوه چوپـه چوپيـا خوره شوه.

پـه دغـه مرګنـۍ چوپتيـا کې دآسـونو دسـمونو غـږ اوربـدل کېده. ټولواکان دتيارشوي پـوځ يـوه اړخ تـه رارسـېدلي وو او دسـواره پـوځ دلـومړي کنډک دموزيـک سـندريز اواز چـې عمـومي مـارش يـې غږاوه، په هوا کې انګازه جوړه کړه. داسې برښېده چې دا غږ دموزيک غږ نه بلکې دټول پوځ غږ وچې، دټولواکانو له رانېږدې کېدو نـه مسـت

(c) ketabton.com: The Digital Library

شوی او په طبیعي ډول سندریز شوی و. دمارش د سندریز غږ په منځ کې دغوان ټولواک آواز چې له ورایه پېژندل کېده، پوځ ته هرکلی ووایه او د ژوند ،ژوند غږیې وکړ. لومړي کنډک په یو آواز غږ وکړ:

-هورا !

او دهورا غږ داسې کښوونکی، پرله پسې او سندریز او له خوښۍ نه ډک و، چې خپله پوځیان دهغه له ګټوالي او پرتم نه په وحشت کې شول.

رستوف چې دکوتوزف د پوځ په لومړنیو کرښو کې ،چې ټولواک هم تر هرڅه دمخه هلته ورغلی و ،ولاړ و. دهغه په زړه کې هم هماغه احساس تلوسه کوله چې د دې پوځ دهر غړي زړه یې توخنا وه. دا احساس دځان هېرول، دویاړونو پاربدل او له هغه چا سره بې پایه مینه وه، چې دغه ستر او له خونده ډک احساس یې په دوی کې راپارولی و.

هغه داسې انګېرله چې د دغه سړي یوه خبره د دې لپاره بس ده چې دوګړو دغه بې پایه سمندر او له هغې ډلې نه دی چې په دغه سمندر کې یو څاڅکی دی، ځان اور او اوبه ته واچوي، وینې تویې کړي، ځان دمرګ منګولو او یا دمېړانې او اتلولۍ غږ ته وسپاري. نو له همدې کبله ،ده نه شو کولای، د دغه رارسېدونکې کلمې تلوسه کې نه شي او دهغه په مینه ناک اور کې لمبه لمبه نه شي.

له هرې خوا نه دخوښۍ انګازې پورته وې:

-هورا !هورا !هورا !

کنډکونو په خپل مارش سره یو په بل پسې د ټولواکانو د رارسېدو هرکلی کاوه او بیا د هورا د شور وشور، د مارش او بیا هورا ،هورا انګازې، چې پرله پسې یې قوت اخیستە، په یو کښوونکي اواز بدلیدل.

هر کنډک د ټولواک تر ورسېدو پورې، یوې خاموشې دښتې ته ورته

(c) ketabton.com: The Digital Library

و ،خو همدا چې ټولواک به ور ورسېد ،ناڅاپه ژوندي کېده او له شور ومستۍ نه لکه د سیلاب څپې په خوځېدا راته....

ځـوان ښـکلی ټولواک ،الکساندر ،دسـواره پـوځ پـه ښـکلو جـامو کـې ،درې کونجـه خـولې پـه سـر ،په ورېـن تندي ،پـه زغرد ،خـو نـه لـوړ غږ ،د ټولو پام ځان ته ور اړولی و.

رستوف ،دموزیک ډلې تـه نېږدې ولاړ او پـه خپـل تنـد غلچک يـې ټولواک له لرې وپېژاند ،دهغه حضور پلوتـه ور وړاندې شـو او پـه پرلـه پسې يې ورتـه کتـل. کلـه چې رستوف دشلو ګاموپـه واټن ټولـواک تـه نېږدې شـو ،هغه پـه ښـه توګـه دهغـه ځوانـه او ښـکلې څېـره ، دهغـې لـه ټولو ښو سره ولیده. په زړه کې يې دمینې اولېوالتیـا داور داسې شـغلو شـغلې ووهلې چې ترهغـه وختـه پـورې يـې هېڅکلـه احسـاس کړې نـه وې. د ټولـواک هرڅه ،دهغـه دخبرې ترټولـو کمکې ښـې او غـړې او هـره خوځېدا ، ټولو دښکلا او پرتم څرګندونه کوله.

ټولواک د پاولګراد دغونډ په وړاندې ودرېد او په فرانسوي ژبه يې داتریش ټولواک ته څه وویل او وموسېد.

رستوف د ټولـواک ددې موسکا پـه لیـدو ،بې واکـه وغوړېـده او لـه ټولواک سره يې دمینې لمبې په زړه لا راخورې شوې. هیلـه يې لرلـه چې هرڅنګـه کېږي ،بایـد خپلـه دا مینـه هغـه تـه څرګنـده کړي ،خـو پـه دې پوهېده چې دا یوه ناشونې خبره ده ،نو لـه دې کبلـه يې غوښتل چې لـه غمه وژاړي. ټولواک دغونډ قوماندان ورو غوښت او یـو څو خبرې يې ورسره وکړې.

رستوف په زړه کې ویل:

-اې زما ربه !که هغه له ما سره غږېدلای وای ، له خوښۍ نه به مې سا وتلې وای.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټولواک افسرانو ته وویل:

-ټولو ښاغلو !(رستوف ته دهغه هره خبره لکه آسماني غږ داسې بربښېده) له تاسونه دزړه له کومې مننه کوم.

رستوف که کولای شوای، دا به ورته دویاړ خبره وای چې ځان یې له خپل ځار نه ځار کړای وای.

ټولواک زیاته کړه:

-تاسو پخوا دګیورګیوفسکي دعلمونود ګټلو ویاړ ګټلی دی او اوس هم د همداسې یوې ویاړنې ،ویاړبدو ته چمتو یاست.

رستوف تصور کاوه:

-ځان به ورنه ځار کړم،ځان به تري قربان کړم.

ټولواک بیا څه وویل چې رستوف پرې پوه نه شو ،خو سرتبرو داسې هورا وویسته چې تا به ویل اوس به یې ستونی ځبرې شي.

ټولواک څو شېبې د سورو په وړاندې په شک او تردېد کې پاتې شو.

رستوف په زړه کې وویل:

-داځنګه کېدای شي شک ولري،خو وروسته یې همدا شک دهغه دنورو چارو په شان،تر نظر پرتمین اوغوره وربښېد.

دټولواک دشک شېبې زیاتې اوږدې نه شوې.دهغه وخت له دود سره ،په ښکلوچرمي ساقدارو ،اوږدو ټونګه لرونکو بوټو کې یې خپلې پټې پښې، دژیړبخنې آسپې له خټې سره چې دی پرې سپور و ،وسولولې او په سپینو دستکشو کې مرورلي لاسونو یې، دآس پربښول شوی جلو ځان خواته راټول کړ او وخوځېد.دهغه دیاورانو بې نظمه سیلاو هم هغه پسې روان شو.ټولواک او له هغه سره مل هملاري کرار کرار لرې کېدل،دنورو غونډونومخې ته دربدل اوپه پای کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دومره لږ شول چې دهغه دخولې دسپینې لورې نښې نه پرته چې دهغه دګنډو یاورانو او داتریش دټولواک دسرونو دپاسه چې دی یې بدرګه کاوه، بل څه نه لیدل کېدل.

دټولواک دیاورانو په ډله کې، رستوف ته بالکونسکي هم وریاد شو، چې خورا تنبل او شوار پر آس ناست دی. هغه ته ددوی پرونې ناندرۍ وریادې شوې او دا فکریې وکړ چې هغه سیالې ته راوبولي که څنګه؟ اوس یې په زړه کې ویل:

-دا ښه کار نه دي. هغه له ځانه داپوښتنې کولې:

-ایا دا ښه کار دی چې په دې وخت کې دی ددې په اړه فکر وکړي؟ او یا په دې اړه وغږېږي؟

په دغه وخت کې چې دغه شان پاک احساسات، مینه او سرښندنه دټولو په زړونو کې راتوخنبدلي دي، دا وړې او بې ځایه خبرې او یو له بل نه خپتیان هېڅ معنې نه لري، په دې شېبه کې ټول راته ګران او زه ټول ښېمه.

کله چې ټولواک ټول غوندونه ولیدل، پرېټ پیل شو او رستوف په خپل عربې آس چې نوی یې له دنیسوف نه اخیستی و، په بې شان یکه تازۍ نورو سورو پسې روان و، هغه دټولواک تر سترګو ځانګړې نندارې درلوده.

رستوف چې یو بې ساري آس ځغلونکی و، مخکې له هغه چې دپرېټ په ځانګړي ځای کې دخپل درېدو ځای ته ورسېږي، دوه واړې خپل آس، په خپلو ځانګړو ټونګه لرونکو بوټو په خټه ووا هه، هغه یې چټکې او نڅا ډوله ځغاستې ته ولمساوه. آس چې شنېده، له خولې نه یې ځګونه باد بدل، غاړه یې هسکه غړوله، اوربوزیې شاه ته کشاوه، پښې یې یو په بل پسې په داسې ښکلا او نازکۍ هسکولې چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګواکې په ځمکه نه لګېږي او آس په آواره په هوا الوزي. داسې بربښـېده چې دې ځاروي هم د ټولواک تند غلچک احساس کړی او پـه نځا دهغـه له مخې تېرېده.

خپله رسـتوف هم ورنونـه شـاته خم کړي او خټـه يې دننـه ويسـتلې وه، داسې چې تصـور کـېده لـه آس سره يـو شـوی دی، پـه تريـو تنـدي، لېونۍ وزمـه ځېږي او خـورا بـد مسـتۍ او د دنيسـوف پـه وينـا د جوړ شيطان په شان د ټولواک له مخې تېر شو.

ټولواک غږ وکړ:

-افرين دې وي، دپاولوګراد غونډ !

رستوف، په زړه کې ويل:

-لويه خدايه !څه بـه شـوي وای چې داسې راتـه ويـل شـوي وای چې ځان اور ته واچوه.

همداچې پربټ پای ته ورسېد ،له روسيې نه تـازه رارسـېدل افسـران او دکوتوزف پـوځ ډلـه ډلـه ټوليـدل او دهغـو جرګې مرکې ټولې د فـوق العاده ترفيعاتو ،نښانونو او مډالونو په اړه وې....

خوله هرڅه زياتې خبرې د ټولواک الکساندر پـه اړه وې، ټولـو دهغـه کړه وړه او يا خبرې اترې تکرارولې او هغه يې دزړه له کومې ستايلې.

ټولو يوه هيله لرلـه او هغـه داچې د ټولـواک تـر لاربښـوونې لانـدې ژر تـرژره دوی تـه پـر دښـمن ديرغـل او اوربـل امـر ورکـړل شـي. تـر پربټـه وروسته، رسـتوف او نـورو زيـاتو افسـرانو داسې انګېرله، کـه ټولـواک قوماندە واخلي، دښمن چې هرڅوک وي دوی به هغه ماتوي.

تـر دې پربټـه وروسـته ټـول پـه بـرې ډاډمـن وو او پـه دې يـې بـاور درلود چې دوه ګټونکې جګړې يې ترمخې دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۹

تـر پريـتـه يـوه ورځ وروسـته، باريس خپلـې تـر ټولـو ښـکلې جـامې واغوستې او په داسې حال کې چې دهغه ملګرې ببرګ هغـه تـه د زړه لـه کومې د بري هيلـه کولـه، هغـه يې د المتوس پـه لور پـه دې هيلـه بدرګـه کړچـې لـه بالکونسـکي سـره وګوري، دهغـه لـه خواخـوږۍ ګټـه واخلي، ځانته کوم منصب، په تېره بيا ياوري، چې دده لپاره په پوځ کې تر ټولو نه خورا ښه او درومند کار برېښېده، پيدا کړي.

هغه په زړه کې ويل:

-دا به درستوف لپاره چې پلاريې هر وارلس ګونـه زره روبلـه ورتـه رالېږي، خـورا آسـانه وي چـې ووايي، هېڅاتـه غـاړه نـه ږدي، دهـېڅ چامزدوري نه کوي او همداسې کبرجن وګرځي. زه چې يوخوار اوپرته له خپلـې ککـري بـل څـه اوڅـوک نـه لرم، بايـد دسبا او بـل سبا فکـر هـم وکړم، خپله راتلونکې جوړه کړم او له هرې شېبې او بخت نه ګټه واخلم.

هغه ونه شو کولای په هغه ورځ پـه الموتس کې سردار اندرې پيدا کړي، خـو دښـار پـه ليـدو، چې لويـه قوماندانې هلتـه اسـتوګنه شـوې وه، ټـول سياسـي اسـتازي او دوه ټولواکان، سـره لـه خپلـو ملګـرو درباريانو، خپلوانو او بدرګه کوونکونه هلتـه مېشت شـوي وو، پـه دې کې دا تلوسه لاپسې لمسوله چې دغې ډله ته نېږدې شي.

هغـه هېڅڅـوک نـه پېژندل، کـه څـه هـم دګـارد ښـکلې او ښايسـته دريشـي يـې پـه ځـان وه، خـو دغـو لوړپـورو درباري پوځيـانو، چې ځلېدونکي نښانونه او مډالونه يې پر ټټرونو اوجګې خولۍ يې پر سر

(c) ketabton.com: The Digital Library

وې، په خورا پرتمينو ګاډيو کې د ښار په واټونو کې ښکته پورته کېدل، ده ته چې دګارډ يو خوار افسر و او هغو ته يې هېڅ څه ورته نه و ، چور پام نه کاوه او يا يې نه غوښتل پام وکړي. د کوتوزف په قوماندانۍ کې چې ده د بالکونسکي لټونه کوله، ټولو ياورانو او چوپړانو په داسې يوه سترګه ده کتل چې ګواکې غوښتل ده ته ووايي چې دده په شان افسران دلته خورا بې شمېره ښکته پورته سرګردانه ګرځي او دوی يې له ليدو نه سترې شوې دي. د ټولو خبرو سره سره ،بله ورځ چې د مياشتې پنځلسمه وه، ترغرمې وروسته، بيا دالموتس خواته ورغی او هغې ودانۍ ته چې کوتوزف په کې مېشت و ، ورننوت او د بالکونسکي پوښتنه يې وکړه. سردار اندرې په کورکې و. باريس يوه لوی تالار ته بدرګه شو. شايد پخوا په سوله ايزو وخت کې به دغه دنخا تالار و ، خو اوس په کې پنځه کټونه، څو څوکۍ او ميزونه او يوه پيانو اېښې وو.

يو ياور چې پارسي اوږد کميس يې په غاړه، دروازې ته نېږدې يو ميز ته ناست او په ليکلو لګيا و.

بل تن، يو سور رنګه څورب افسر چې هماغه نيوفيټکي و ، لاسونه يې تر سر لاندې و ، پر کټ غځېدلی او څنګ ته ناست افسر ته يې څه ويل او خندل يې.

درېيم د پيانو شاته ناست و او ويانا نومې نغمه يې غږوله، څلورم پر پيانو ورپروت و او کومه سندرې يې تر شونډو لاندې ويله.

بالکونسکي، په کوټه کې نه و ، په کوټه کې له ناستو او ولاړونه هېڅچا د باريس په ليدو ، هغه ته پام ونه کړ. هغه چې په ليکنه لګيا و ، باريس له هغه نه د بالکونسکي پوښتنه وکړه، خو هغه په تريو تندي ورته وکتل او وې ويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

-بالکونسکي دکشف افسر دی، کـه څوک غـواړي هغـه ووينـي، لـه کينې خوانه دې، د هرکلیو تالار ته لاړشي.

باريس له هغه نه مننه وکړه او دهرکلو تالار تـه ورغـی. پـه تـالار کـې لس تنه افسران او جنرالان ستر ګه په لاره وو.

کله چې بـاريس تـالار تـه ورننوت... سـردار انـدرې هغـه تـه ورنېږدې شو، هغه يې له مړوند نه ونيو او وې ويل:

-ډېر خوابدی يم چې پرون موونه شو کولای ما پيـدا کـړئ. پـرون مـې ټولـه ورځ لـه هغـو جرمنيـانو سـره ورکـه شـوه. وايروتيرم، تـه تللـي وو، مورچلونه مو کتل. دد جرمنيانو ځيرتيا او دقت خو پای نه لري...

سردار اندرې وموسېد... او وې ويل:

-ښه ګرانه !تر اوسه هم لا غواړئ چې يـاور شئ؟ هوکې مـا پـه دې اړه پوره فکر کړی دی.

باريس بې له هغه چې په دې پوه شي، ولې سور شوی دی، وويل:

-هوکې !غوښتل مې له ستر قوماندان نه هيله وکړم... تـا بـه ويـل چې ننواتې کوي.

-تاسـو پـوهېږئ چـې د شـهزاده کـوراګين لـه خـوا زمـا پـه اړه يـو سپارښتنز ليک ورته لېږل شوی دی او زما د غوښتنې دليل هم دادی چې ډارېږم زمونږ ګارد به جګړې ته لاړ نه شي.

سردار اندرې وويل:

-ډېرښه !ډېرښه !بيا به په دې هکله وغږيږو، يوازې اجازه راکړئ چې د دغه ښاغلي په هکله ستر قوماندان ته خبر ورکړم، بيا به مـا او تـا سـره ګورو.

په هغـه شـيبه کې چې سردار اندرې، د دغـه سـورمخي جنـرال پـه اړه ستر قوماندان ته ورننوت... داسې بدبد يې باريس ته چې لـه انـدرې سـره

(c) ketabton.com: The Digital Library

دده دخبرو خنډ شوی و ، کتل، چې هغه وېرې پسې واخیست او له جنرال نه یې مخ واړاوه او تلوسه یې لرله چې اندرې دسترقوماندان له دفتر نه راستون شي.

کله چې هغه له سردار اندرې سره هغه ستر تالار ته چې پیانو په کې اېښې وه، ورستانه شول، سردار وویل:

-ګوره ګرانه !ما ستا په اړه ډېر فکر وکړ، هېڅ په کار نه ده چې ته ستر قوماندان وګورې. هغه به تاته کوټه خوړې خبرې وکړي، غرمنۍ ته به دې وروبولي(باریس په زړه کې وویل... چې داخو والله که بده خبره وي) خو دا ټول به هغه څه ته چې ته یې غواړي هېڅ ګټه ونه کړي. ډېر ژر به دا یاوران او دا دامرظابطان دومره ډېر شي، چې له هغو نه به یو جلا کنډک جوړ شي. ما او تا به یو بل کار وکړو:

- زه یو ډېر ښه ملګری لرم، هغه جنرال او د ټولواک یاور دی. هغه خورا ښه سړي او هغه شهزاده دولګه روکوف، نومېږي. ته به خبر نه وي، خو خبره داده چې اوس کوتوزوف، دهغه قوماندانۍ او موږ یو هم کوم اغېز او واک نه لرو ، اوس ټول کار د ټولواک ترڅارنې لاندې ترسره کېږي، نو له دې کبله زه اوس دولګه روکوف ته ورځم ، ما ستا په اړه له هغه سره خبرې کړې وې. وبه ګورم چې هغه کولای شي تا له ځانسره وګوماري او کنه؟ او یا هم په پاسنیو پوړو کې تاته کوم ښه ځای پیدا کړي...

هغه په خورا وریښتنۍ دباریس هیله ومنله او دواړه په ګډه دشهزاده دولګه روکوف لیدو ته ورغلل.

ماخوستن وچې دواړه د اولمتوس مانۍ ته چې هلته دواړه ټولواکان او له هغه سره مل ملګري استوګن وو ، وروسېدل.

داهماغه ورځ وه چې د اتریش دجګړې جرګې د دواړو ټولواکانو تر

(c) ketabton.com: The Digital Library

مخې دخپلو ټولو غړو په ګډون غونډه کړې وه. په دې جرګې کې ددوو زړو سردارانو کوتوزوف او شهزاده شفارځینبېرګ، دخوښې برخلاف پربکړه شوې وه چې دمګړۍ یرغل پیل او دبناپارت پر پوځونه برید وشي.

دجګړې جرګه متې پای ته رسېلې وه چې سردار اندرې اوباریس د د دولګه ررکرف لیدوته مانې ته راورسېدل. د عمومي قوماندانۍ ټول غړي ددغې جرګې دغوانې ډلې، دهغې ورځې له بري نه په مستۍ کې ډوب وو... پیاوړي او دناپلیون له پوځونو نه غوره پوځونه ټول په یوځای کې راکوټه شوي وو، سرتېري ددوو ټولواکانو دحضور له امله خورا زړور او لـه ولولـو ډک وو او دیرغـل هیلـه یـې لرلـه. اتریشـي جنـرال، وای روتر، چـې دجګـړې قوماندانـي یـې ترلاسـه کـړې وه، د عملیاتو له ستراتیژیکو شرایطو او آن تر خورا وړوو ځانګړتیاو سره آشـنا شـوي و... داسـې برېښـېده چـې نـاپلیون دخپلـې کمـزورۍ او ستومانۍ له امله دهېڅ ډول کړو تکل نه لاره.

دولګاروکوف، چې دسملاسي یرغـل لـه خورا سـختو پلویـانو نـه و، همدا شـېبه لـه جرګې نـه راستون شـوی و، هغـه سترې، ستومانه خو دبري په میو او غرور مست و. سردار اندرې خپـل ځوان ملګری هغـه تـه وروپېژانـد، دولګاروکوف هـم دهغـه لاس پـه مینـه ښـه کلـک کېښکود، خو هېڅ یې ونه ویل. داسې برېښـده، هغـه نـه شي کولای لـه هغو اندیښنو نه ځان وژغوري چې ددغې جرګې نـه وروسـته دی ورسـره لاس وګریوان و، هغه په فرانسوي ژبه سردار اندرې ته وویل:

- پوهېږئ ګرانه !ځومره ګرانه جګړه وه، یوازداني هیله مې داده چې ددې جګړې له پربکړې نه مخکې راتلونکې جګړه هم داسې وګټو لکـه دغه جګړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ترهغه وروسته يې، په توده او پرې پرې ژبه وويل:

-غواړم ووايم ګرانه !زه بايد داتريشيانو په تېره بيا د واى روتر، په وړاندې خپله ګناه ومنم.پوهېږئ هغوى په څه ځيرتيا ، په څه هر اړخيزه توګه، دسيمې او سارا په پېژندنه کې دهغو پوهه، دټولو امکاناتو ، دټولو شرايطو په پوهېدنه او وړو وړو جزئياتو ته په پام ساتنه او شننه کې څومره لوى لاس لري.هوکې ګرانه !ټول اوسني شرايط زمونږ په ګټه دي.دهېڅ شي په وړاندې بايد مخالفت ونه شي.پوهېږئ اتريشي ځيرکتيا او روسي مېړانه سره يوځاى شوي دي،نور نوځه غواړئ؟

بالکونسکي وويل:

-ښه نو ديرغل لپاره وروستى پرېکړه شوې ده؟

دولګه روکوف وويل:

پوهېږئ، ګرانه !زه داسې تصور کوم چې بناپارت چور واک له لاسه ورکړى دى.هغه وموسېد او زياته يې کړه:

-تاسو پوهېږئ ګرانه !چې ټولواک ته دهغه له خوا نه يو ليک رارسېدلى دى؟

بالوکونسکي وويل:

-عجبه ده ،ښه نو وايي، هغه څه ليکلي دي؟

-څه کولاى شي وليکي، اپلټې !هسې غواړي مونږ بې ځايه بوخت کړي او وخت وګټي، تاسو ته غواړم ووايم، هغه اوس زمونږ په ولکه کې دي، په دې پوهېږي، رښتيا وايم.

له دې خبرې سره سم يې په بې پروايي وخندل او وې ويل:

-خو دخندا ورځ خو لا داده چې هېڅچا نه شو کولاى هغه ته په يوه نامه هم ځواب وليکي، ټولواک خو لا څه کوي ، چې اوس څوک نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

غواړي هغه آن د قونسل په نامه هم ونوموي. زه تصور کوم چې هغه ته باید د جنرال بناپارت په نامه لیک ولیکل شي.

بالکونسکي وویل:

- خو هغه د ټولواک په نامه نه منل او بیا هغه د جنرال په نامه یادول داچور جلا جلا خبرې دي.

دولګه روکوف وخندل او تریوې موسکا نه وروسته یې په چټکۍ وویل:

-ټوله خبره په همدې کې ده، ببلیبین خو پېژني، خورا ځیرک او هوښیار سړی دی، هغه وړاندې زګړی دی چې، هغه ته باید د فرانسې د تاج او تخت د تالانګر او د بشر د دښمن په نامه لیک ولیکل شي.

دولګه روکوف، دا وویل او په کړس کړس یې وخندل.

بالکونسکي وویل:

-او همدا؟

-که له ټوکو تېر شو، ببلیبین دلیک لپاره خورا ښه سرلیک پیدا کړی دی، هغه نه یوازې ټوکمار بلکې خورا ځیرک هم دی.

-څه سرلیک؟

شهزاده دولګه روکوف په زغرده خو په ډاډ سره ځواب ورکړ:

-هېڅ، د فرانسې د حکومت مشر، د آزادۍ خورا ښه لاره ده، څنګه همدا سې نه ده؟

بالکونسکي وویل:

-ډېر ښه دی، خو د بناپارت به هغه خوښ نه شي.

-نه، هېڅکله نه! زما وروره هغه ښه پېژني. هغه په وار وار سره د فرانسې له اوسنۍ ټولواک سره په پاریس کې ډوډۍ خوړلې ده. هغه ماته ویل چې تر اوسه پورې یې تر هغه نه ځیرک او دوکه مار دیپلومات

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه دی لیدلی. پوهېږئ، هغه فرانسوي ځیرکتیا او ایتالوی هنرمندي دواړه لري...

بالکونسکي وویل:

- نېه شهزاده زه ددغه ځوان دکار لپاره تاسوته راغلی یم.

خو سردار اندرې لاخپله خبره پای ته نه وه رسولې چې ،یو یاور کوټې ته راننوت او شهزاده دولګه روکوف یې دټولواک حضور ته وبالله.

دولګه روکوف، په تلوار پاځېد ،د سردار اندرې او باریس لاسونه یې کېښکودل او وې ویل:

-آه !څه بد کار وشو. پوهېږئ، هر هغه څه مې چې له لاسه وشي، په خورا خوښۍ به یې ستا او ددې ښکلي ځوان لپاره ترسره کړم او یوځل بیا یې په خورا خواخوږۍ او لېوالتیا دباریس لاس کېښکود او زیاته یې کړه:

-خو ګورئ؟که...تر بیا لیدو

باریس په هغه شېبه کې د واک له لوړپوړ چارواکو سره د دومره نېږدې والي نه سختې ګڼلې اخیستې و. هغه دلته ځان له هغه خوځوونکي قوت سره یوځای لیده چې دپرګنو ددې سترو څپو چې دي یې په خپل غوندې کې دهغو یو وړوکی څاڅکی، دنه پام وړ او ایل شوې برخه ده ،لارښوونه کوي. هغوی دولګه روکوف، پسې وخوځېدل او یو ټیټ ونې سړی یې ولید (چې دټولواک له هماغې کوټې نه چې دولګه روکوف ،ورننوتلی و ،راووت). دهغه ولسي جامې په ځان وې، له څېرې یې هوښیاري برېښېده ،لاندنۍ ژامه یې داسې تونده وړاندې راوتلې وه، خو بې له هغه چې څېره یې بدرنګه کړي، هغه ته یې ځیرکتیا ښکله دغه ټیټ ویني سړي دولګه روکوف ته داسې سر وښوراوه چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګـواکې نېـږدې انـډيوال يـې دی، وروسـته يـې پـه سـاړه غلچـک سردار اندرې ته وکتل، مخامخ وړاندې ورغی، داسې ببښبده چې هغـه دې ته سترګه په لاره و، چې سردار اندرې هغه ته درناوی وکړي او ورتـه سر ښکته کړي. سردار اندرې، نه دا وکړه او نه هغه، نو دهغه ولسي سړي پرځېرې بې ساړې خوابدی او قهر راخواره شول، له سردار نـه يـې مـخ واړاوه، ځان يې کور کړ او دهغه له څنګه تېر شو.

باريس وپوښتل:

-دا څوک و؟

- دا دهبـواد يـو لـوړ پـوړی ؟پېژنـدل شـوی چـاروا کی دی ، چـې زه سـخته کرکـه تـرې لـرم، دا دبهرنيـو چـارو وزيـر دی، شـهزاده آدم چارتوريژيسکي، دی.

کله چې هغوی له مانې نه وتل، بالکونسکي هغه اسويلي چې ګوګل کې نه شو ، پټولی، له ګوګل راوويستل او وې ويل:

-دا هغه کسان دي چې...د ولس برخليک ټاکي.

بله ورځ د روس-اتريش ګډ پوځ يرغل پيل کړ اوباريس د استرليټ، تر جګړې پورې ونـه شـوکولای، نه بالکونسکي تـه ورشـي ، نـه دولګـه روکوف ووينـي او لا دځـه نـورې مـودې لپـاره د ايزماعيـل پـه غونـډ کې پاتې شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۰

د میاشتې د شپاړلسمې په سپېدو کې، د دنیسوف سواره چې نیکولای رستوف هم په هغو کې خدمت کاوه او د شهزاده باګراتیون په غوند پورې یې اړه لرله، د دې لپاره له خپل ځایه وخوځېدل چې جګړې ته ورګډ شي، خو د یو ورست لارې له وهلو وروسته، تر هغو نه شا قوتونو ته سپارښتنه راورسېده چې د لویې لارې په خوا کې تم شي. رستوف، د سورو قزاقانو لومړي او دویمې ډلې، بیا یې پلي کنډکونه، توپچي، تر هغو نه وروسته د باګراتیون جنرالان او جنرال دولګه روکوف او د هغه مل یاوران ولیدل چې د دوی تر څنګه تېر شول. تو له هغه ویره چې لومړي او د جګړې نه مخکې د نیکولای پرزړه خوره وه، د هغه د زړه ګردسره هڅې چې پر دغې وېرې دلاسبرید و لپاره راخوټېدلې او د زړورتیا ټول هغه خیالونه چې د یوه زړورسواره په توګه ده باید په جګړه کې ښودلې وای، هسې په هوا لاړل. د هغه ټول سواره د جبهې شاته د زیرمیزو قوتونو په توګه پاتې شوي وو او نیکولای رستوف هغه ورځ په غمونو کې ډوبه تېره کړه. لا نهه بجې نه وې، چې د جبهې له لومړیو کرښو نه د ډزو او ((هورا)) د چغو او سورو د شروشور غږ واورېدل شو. ده ولیدل چې ټپیان ګاډیو ته پورته کول کېدل (د هغو شمېر خورا لږ وو) خو په پای کې ښکاربدل چې د فرانسویانو یوه ستر ډله د سلګونو قزاقو په منځ کې ورګډ بېرې. د اسې بربښېده چې جګړه پای ته رسېدلې، هغه هومره اوږده او درنه نه وه، خو راستنو شویو سرتېرو د بې ساري بري، د ویشار پربنار د ولکې او د یوه بشپړ فرانسوي ټولې د اسبرید و خبرې کولې. هغه ورځ آسمان تک شین

(c) ketabton.com: The Digital Library

و ،د پرونۍ شپې ترمرګنيو سړو نه وروسته،لمر ځلېده او دمني ديوې لمريزه ورځې خوښي لـه بري سره غـاړه غـړۍ شوي وو.داخبر نـه يـوازې دجګـړې دګـډونکوونکو لـه خبـرو اتـرو بلکـې دسرتېر،افسـرانو، جنرالانـواو دهغـو ديـاورانو دخبـرو نـه چې د رسـتوف لـه څنګـه د ډګر خواته روان،يا راستنېدل له ورايه څرګند وو....

دنيسوف،چې هلته دلارې په پای کې د خپلو شرابو دځکلو لپاره،له خپلو خوړلو سره ناست و ،چيغه کړه:

-رستوفه،راځه چې دغم خونه په شرابو ړنګه کړو.

افسـران د دنيسـوف د دسـترخوان پـه شـاوخوا ناسـت وو.خـوړل وو ،څکل وواو جرګې مرکې.

يـو فرانسـوي دسـورو پوځونـو يـو اسـير شـوی سـرتېری چـې دووقزاقانو پلی روان کړی و ،يوه افسر نوروته ورښود او وې ويل:

-هغه دی، يوبل يې راوست.

يوبل قزاق ديوه قوي او لوړ فرانسوي آس جلو چې له همدې اسير نه اخيستل شوی و ،نيولی و.

دنيسوف پرهغه سرتېري چې دغه آس يې نيولی و ،غږ وکړ:

-دا آس پرما خرڅ کړه.

-هرڅه چې تاسو ښاغلی ووايا ست.

سرتېري پاڅېدل او له دوو قزاقانو او فرانسوي اسير نه تاو راتاو شول.دغه ځوان،مهربان فرانسوي اسير د الزاخ دسپمې اوسېدونکی و او فرانسوي يې په المانې لهجه ويله.له ډېرې وېرې اوګډېنې نه يې سا بنده بنده او بشـره يې تکه سره شوې وه.همداچې فرانسـوي غږېدايې واورېده،ژړژړ يې په خبرو پيل وکړ او هره شېبه يې يواوبل ته کتل.هغـه ويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

-ده هېڅکله دا تصور هم نه کاوه چې اسیر شي، زه په دې کې هېڅ ملامت نه یم چې اسیر شوی یم، ملامت د دوی دلګیمشر دی چې دی یې ولېږه چې له آس نه ځل لرې کړي.

هغه زیاته کړه:

هغه ماته ویلي وچې روسان رارسېدلي دي. هغه له خپلې هرې خبرې نه وروسته ویل چې:

-دازما نازولی آس به نه زوروئ.

تر دې خبرې وروسته به یې خپل آس ونازاوه.

داسې برېښېده چې هغه لا په دې نه و، چې وشوی چې چېرته او دچا په منګلو کې دی. کله به یې له دې کبله ننواتې کولې چې اسېر شوی او کله به یې تصور کاوه چې دخپل قوماندان او مشرانو ترمخې ولاړ دی او هڅه کوي چې خپله مېړانه او دسرتېرې زړورتیا ثابته کړي. هغه له ځانسره زمونږ د جبهې شاته، دفرانسوي پوځ هغه نوی روح او روان راوړی و ، چې مونږ ته سخت پردی و.

قزاقانو آس د سرو زرو په دووسکو خرڅ کړ. رستوف چې تازه له کوره پیسې ترلاسه کړې وې، هغه یې واخیست.

کله چې یې آس رستوف ته ورکاوه، هغه الزاسي ځوان په مهربانۍ، وویل:

--دازما نازولی آس به نه زوروئ.

رستوف وخندل، هغه یې آرامه کړ او سواره ته یې پیسې ورکړې.

قزاق دپښو په توګه پر اسیر غږ وکړ:

- الیو، الیو. او ورته وویل، درځه، درومه.

په دې وخت کې ناڅاپه د سورو په منځ کې شروشور او ناري شوې:

-ټولواک !ټولواک !

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټولو منډې کړې، په تلوار او لېوالتیا سره وخوځېدل، رستوف شاته وکتل او په واټ کې یې څوتنه سواره ولیدل، چې سپینې بڼکې یې پر خولیو کې ټومبلې وې او ددوی خواته راروان دي، شېبه لاتېره نه وه چې تیارسئ او سترګه په لاره وو.

درستوف هېڅ په یاد نه و، چې څنګه خپل ځای خواته په تلوار تللی او پر زین کېناستلی و. د زیاتو آشنایانو په منځ کې یې، له بشړ نه په جګړه کې د نه ګډون له کبله پیدا شوې پېښماني لرې او دځان په اړه یې ټول خیالونه دسترګو په رپ کې تري تم شول. هغه ټول دټولواک د رانېږدې کېدو په لذتونو کې ډوب و. هغه داسې انګېرله چې دغه نېږدې والی، هغه ډالۍ ده چې دده دننۍ ورځې د بد مرغۍ بدل ادا کوي. هغه، هغه مین ته ورته و، چې دخپلې مینې د راتګ شېبې شماري. هغه دا زړه نه شوکولای چې غاړه وغړوي، دې خواته هغې خواته یې واړوي او رانېږدې کېدونکو کسانو ته وګوري، خوبیا یې هم دټولواک دشاهانه ذات راتګ احساساوه. دهغه دا احساس، نه دآسونو دسمونو له غږه چې رانېږدې کېدل، بلکې له دې کبله وچې د ټولواک درانېږدې کېدو په اندازه ځلا، پرتم، خوښي او جشن په هرڅه او دهغه په شاوخواکې زیاتېدل. دا درستوف لپاره هغه لمرته ورته و، چې پرله پسې وړاندې راروان دی او خپلې شاوخواته دشاهۍ مینه، پرتم اورښا خوروي. اوس ده ځان په دې ځلاوو کې ډوب انګېره، هغه، دهغه غږ، دا خوږ، آرام، پرتمین، ساده او ژوند ښېوونکی غږ اوربده. هماغه شان چې رستوف احساسوله، مرګنۍ چوپتیا هرې خواته لمن وغوړوله اوپه دې چوپتیا کې د ټولواک دآواز انګازې خپرې شوې.

ټولواک په پوښتنیز بڼه غږ کړ:

-دپاولګراد سورو؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

تر هغه وروسته چې د پاولګراد سورو غږ کړی و ، یو بل غږ د هغه په ځواب کې وویل:

-زهرمه ستاسو په حضور کې ده !

ټولواک چې رستوف ته نېږدې شو ، ودرېد. دالکساندر بشره له درې ورځې نه مخکې چې پرېښې کوت، لاښایسه شوې وه ، مستي، د ځوانۍ لېوالتیا او تاند توب او سادګي داسې دهغې په بشره کې ځلېدل چې دیوه څورلس کلن زلمي ناارامي یې ښودله، خو بیا هم د ټولواک څېره پرتمینه وه. د ټولواک غلچک چې په کراره پرسورو ښوئېده ، د رستوف سترګو ته په رسېدو سره ، ودرېد ، د هغه سترګو سره وجنګېد او یوه دوې دقیقې هماله ته پاتې شو. ایا په دې پوهېده چې د رستوف په روح کې څه توفان راالوتی دی؟ (رستوف تصور کاوه چې ټولواک په ټولو خبرو پوه شوی دی) هرڅه چې و ، و ، د هغه شنې سترګې چې له خواخوږۍ نه ډکې وې، هغه ته کتل، خو ناڅاپه یې وروځې برندې کړې، په چپه پښه یې آس په څنګ وواهه او وړاندې لاړ.

ځوان ټولواک نه شو کولای د جګړې دلومړې کرښې دلیدو لپاره د خپلې هیلې مخه ونیسي... لا نورو سورو ته نه ورسېدلی چې څو یاورانو پرهغه د جګړیزو عملیاتو د بریالي پای ته رسېدو زېری وکړ.

د غه جګړه ، چې د هغې په لړ کې یوازې یو تن فرانسوي اسیر شوی و ، پر فرانسوي پوځ د یوه پرتمین بري په خبر وګڼل شوه ، ټولواک او ټول پوځ ، په تېره بیا ترهغه وخته چې د باروتو لوګی کنډک کنډک د جګړې پر ډګرلمن غځولې وه. دوی دامنلې وه چې فرانسوي پوځ ماتې خوړلې ده ، پوځیان تېښتې ته اړ شوي او شاته تللي دي. د ټولواک د تېرېدو نه څو دقیقې وروسته، هغه پوځ چې د پاولګراد سواره هم د هغه یوه برخه

(c) ketabton.com: The Digital Library

جوړولـه، دجبهې لـومړۍ لیکې تـه وغوښـتل شـو. رسـتوف پـه وړوکـي ویشـار نـومي المـاني ښـار کـې یوځـل بیـا ټولـواک ولیـد. دټولـواک د رارسـیدو دمخـه، ددغـه ښـار پـه ډګـر کـې څـه سـختې ډزې شـوې وې، یوځومرګ ژوبلې شـوې وې، چې دهغـو دپورتـه کولولپـاره لاوخت پیـدا شـوی نـه و. ټولـواک چـې پـوځي او غیـر پـوځي یـاورانو یې، تـر شاوخوا ګڼه ګونه جوړه کړې وه، پر یوې سړې بخنې اسپې سپور و، نـه پر هغه آس چې دپربټ په ورځ سپور و. هغـه یـوې خواتـه لږ کـوږ، خپلې زرینلاستې عینکې یې پـه یـوې ښکلې خوځیـدا سترګـو تـه جوړې او دهغې له شـانه یې هغـه سرتېرې تـه چې خولې یې لوبدلې، لـه سره یې وینې بهیـدلې او پـرمخ پرځمکـه پـروت و، کتـل ټپـي سـرتېرې، دومره ککړ، وبرجن او جامه یې جندې وې، چې ټولواک ته یې نږدې کیدل، په رستوف خورا ګرانه تمامه او هغه یې سپکاوي وګانه هغـه ولیـدل چې دټولواک اوږې ته به وایي چې دسړو کومـه سـخته څپـه پـرې تېـره شـوې وې، ږیرې بدې چپه پښـه یې وخوځیـده او آس یې پر ډډه وواهه.. یو یاور له آس راکوز شو، ټپي سرتېرې یې تـر ترخګ لاندې ونیـو او هغـه یـې لـه ځانسـره پـه راوړې روغتیـایي کراچې کې څملاوه. دسرتېرې زګیـروی واوربدل شو.

ټولـواک چې تـر مرګـه پـه حال کې سرتېرې نـه، لادردمـن او غمجـن و، وویل:

-کرار، لږ پـه کرار! لږ پـه کراره یې څملولئ نه شئ ؟

دا یې وویل، او له هغه ځایه ولاړ.

رستوف د ټولواک له اوښکو نه ډکې سترګې ولیدې او وایې وربدل چې د لـرې کیدو پـه حال کې یې پـه فرانسـوي ژبـه چارتوریزسکې تـه وویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

-دا جګړه څه بده بلا ده، ډېره بده بلا !

...مخکښـو پوځونـو تـه، دټولواک مننـه او هغـو تـه دسـوغاتونو وعدې، اعلان او سرتېرو ته په هغه ورځ دوه برابره ودکا وویشل شوه. په نغریو کې د وچوخسو او ډکو ترقهاری تر پرونۍ شپې لا سندریزه شوی و او د سرتېرو د سندرو غږ په بې ساري خوښۍ تر آسمانو پورې انګازې کولې. دنیسوف، په هغه شپه، جګړنۍ ته دخپلې رتبې لمانځنه کوله او رستوف چې تر بد مستۍ پورې مست شوی و، دلمانځنۍ په پای کې وړاندېز وکړ چې جامونه د ټولواک دروغتیا په هیله پورته شي، هغه زیاته کړه:

-نه هغه شان چې د دود له مخې هره مانبامنۍ کې په رسمي توګه وایو، دټولـواک د روغتیـا پـه هیله، نـه داسـې نـه !راځئ، ددغـه سـپېځلي، مهربانه او ستر انسـان دروغتیـا او پـر فرانسـویانو دهغـه دهرمرو بري په هیله داجامونه پورته کړو.

بیا یې زیاته کړه:

-ترننه پورې چې یوازې وو، پـه مېړانـه جنګېدو، لکـه هغـه شـان چې مو په شون ګراین، کې دفرانسویانو مخـه ونیولـه، خو اوس مـو چې هغـه مخکښ دی، څه به پېښ شي؟ وا، ددښمن په حال ! مورږ بـه خپـل ځان او ژوند ترې ځار کړو، دهغـه پـه لاره کې بـه خپلـه خوښـه، خپله وینـه تـویې کړو. همداسې نه ده، ښاغلیو؟ کېدای شي چې زیات مې ځکلي وي او هغه شان چې ښایي غږېدای نه شم، خو داسې انګېرم، چې تاسې یې هم داسې انګېرئ، د لومړي الکساندر د روغتیا په هیله ! هورا ! هورا !

د افسرانو له ولولې نه ډکو غږونو انګازه جوړه کړه:

-هورا ! هورا !

زاړه تورن کېرستن، چې سره له ټول زوړوالي یې دغږ رښیاوالي او

(c) ketabton.com: The Digital Library

سند ریزتوب، تر شلن کلن رستوف نه لږ نه و ، هم هورا هورا ویل.

...شپه ښه پخه شوې وه چې افسران کرار کرار خواره شول، دنیسوف په خپلو نازکو منګلو رستوف چې ښه اندیوال یې و ، پر اوږه ووا هه او وې ویل:

-ښه ! ښه !دا آشنا ، په جګړه کې بل څوک پیدا کولای نه شئ او دې ته اړوزې چې په ټولواک مین شي.

رستوف چیغه کړل او وې ویل:

-ګوره دنیسوفه ! په دې اړه به ټوکې نه کوې، زما دا احساس دا سې سپېځلی او له برم نه ډک دی...دومره له...

-منم یې !خبرې دې منم، ګرانه زما هم تاته ورته احساس دی، تا منم.

- نه ! ته نه پوهېږې.

رستوف، پاڅېد او د سرتېرو دنغریو په منځ کې وخوځېد ، په خیالونو کې ډوب او په زړه کې یې وویل:

-دا به څومره لویه نیکمرغي وای چې، نه د ټولواک د ژغورنې لپاره(ده نه شو کولای دا سې تصور وکړي)بلکې دهغه د سترګو په وړاندې ځان قربان کړم.هغه په رښتیا په ټولواک زړه باللی و ، د روسیې دویاړنومین او دهغې دراتلونکې بري نه پرته یې بله هېڅ هیله نه لرله. دا یوازې دی نه و ، چې په هغونه هېرېدونکو ورځو کې، د استرلیځ ترجګړې دمخه، دغه احساس لاره، بلکې د روسي پوځ په سلو کې نوي، که څه هم نه دهغه دلېوالتیا په کچه، خو بیا هم دزړه له کومې په ټولواک او دروس د پوځ په ویاړ مین وو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۱

بله ورځ ټولواک د ویشاو په ښار کې پاتې شو. دهغه ځانګړی داکتر څو ځله هغه وکوت. په ستره قوماندانۍ او نورو پوځي ډلو کې دهغه دناروغتیا دخبر انګازې خپرې شوې. لکه هغه شان چې هغه ته نېږدې کسانو ویل، هغه ډوډۍ نه خوړله او پرون شپه یې خوب هم نه و کړی. دهغه دناروغتیا او خراب طبعیت لامل هغه ژوره خوابدي وه چې دمرګ ژوبلې په لیدو یې، دده په نازک خیال اوزړه اغېزه کړې و.

دنوامبر د وولسمې په سهار، یو فرانسوي افسر له سپینې جنډې سره دمرکې په تکل دې خواته راغلی و او وړاندې ټولاره چې روسي ټولواک سره وګوري... دا افسر هماغه ساواري و. ټولواک همداشېبه سترګې پټې کړې وې، نوځکه ساواري باید انتظار پاتې شوی و. ماسپښین و، چې ټولواک هغه ومانه او یو ساعت وروسته هغه له شهزاده دولګه روک سره یوځای دفرانسوي پوځونو لومړیو کرښو ته لاړل.

هغه شان چې آوازو ویل، ساواري دلومړي الکساندر او ناپلیون دکتنې وړاندې راوړی و. دغه وړاندې ټولواک نه و، منلی اوټول پوځ په خورا خوشالۍ ددغې نه مننې هرکلی کړی و. دټولواک پر ځای د ویشاو، دښار فاتح، شهزاده دولګه روکوف، له ساواري سره دناپلیون دمرکې لپاره ولېږل شو او ورته ویل شوي و. که دغه مرکه اوخبرې په

(c) ketabton.com: The Digital Library

رښتيا د سولې د ټينګښت لپاره وې، له ناپليون سره د يو غږ ږي.

مابنام وچې دولګه روکوف، له راستنېدو سره سم، د ټولواک ديدن ته ورغی او ترډېره وخته له هغه سره يوازې پاتې شو.

دنوامبر په اتلسمه او نولسمه روسي پوځونه، يو دوه کرښې نورهم وړاندې لاړل او فرانسوي هغه، تر لنډ اخ وډب او ډزو نه وروسته شاته لاړل. دنوامبر دنولسمې ترغرمې نه وروسته وچې د پوځ د لوړپورې چارواکو په منځ کې يو شور، غوږ او ښه لپوالتيا پيدا شوه، چې دبلې ورځې تر سهاره يې دوام درلود، دنوامبر ترشلمې پورې، تر هغه وخته چې د اوسترليځ، نه هېرېدونکې جګړه ونښته،... دنوامبر د شلمې شپه وه چې د روس اتريش ګډ اتيازريزه سترپوځ ديوې بې پايې کرښې په بڼه وخوځېد...

جګړيز عمليات هم د ساعت د منځنۍ جوړښت د خوځېدا په بڼه دي. جګړيز عمليات هم لکه د ساعت په شان، همدا چې لومړی خوځېدا پيل شوه، له هر دليله پرته، تر وروستی پايلې دوام پيدا کوي. هلته هم لکه په ساعت کې، څو دهرې پرزې وار نه وي رارسېدلی، کرار ولاړ او له نورو پرزو سره کار نه لري. څرخونه دخپل محور شاوخوا راچورلي، شروشور کوي، څرخونه يو پربل لګېږي، عقربې له يوبل سره غاړه غړي کېږي، آواز کوي، خو دهغو کوم ګاونډ څرخ هماغه شان بې خوځېدا په خپل ځای ولاړ وي، داسې آرام چې ته به وايي سل کاله نوربه هم خپلې دې چوپتيا ته دوام ورکوي، خو همدا چې تاکلی وخت يې رارسېږي، کوم ستر اړم په کوم اغزي کې بند ږي، هغه سترڅرخ هم داړتيا له املې، کومې خوځېدا ته اړيږي او په يوه وچ غږ په خوځېدا راځي او هغه چارې ته چې په ګټې او حاصل يې نه پوهېږي، ورګډ ږي.

هماغه شان چې د ساعت په جوړښت کې، د ښلابيلو

(c) ketabton.com: The Digital Library

څرخونو ،عقربواو کړيو پېچېدلي خوځېدا اوغږونه، دهغو کراره او موزونه خوځېدا د وخت له ښودنې پرته بل څه نه دي،همداسې د دغه يوسلو شل زريزه روسي-فرانسوي پوځ د پېچلو او ببلابېلو کړو ،حاصل هم ،داوسترولیخ،په بايللې جګړه کې چې د درې جګړمارو د جګړې په نامه يادېږي،د دغوخلکو دکبر،بې ځايه ويارونونتيجه اودهغو دپيدا شويو سوادوو ، هيلو ، پېښمانيو ، زورېدنو او خواريو ، له حاصله پرته بل څه نه و.دا جګړه دانسان د تاريخ د ساعت پرمخ ،دنړۍ د تاريخ دعقربو ځای پر ځای کېدل دي.

سردار اندرې په هغه ورځ په ستره قوماندانۍ کې نوکريوال اوله ستر قوماندانه،نه ښليده.دمانښام شپږبجو ته نېږدې وخت وچې کوتوزف دټولواکانو ستر قوماندانۍ ته راغی اوله ټولواک سره تر لنډې کتنې وروسته،ددربار د تشريفاتو رئيس ګراف تولستوي ته ورغی.

بالکونسکي،له دې وخته په ګټه اخيستو سره،دولګه روکوف ته ورننوت او له هغه نه يې دهغه دسفر او چارو په اړه پوښتنې وکړې.سردار اندرې په دې پوهېده چې دکوتوزف طبيعت خټه ،له کوم څه نه ناراضه، په ستره قوماندانۍ کې هغه سره سم کړه وړه نه کېږي او دسترې قوماندانۍ زياتره غړي،له هغه سره داسې غږېږي چې ګواکې دی له کوم راز نه چې نور پرې خبر نه دي،خبر وي.سردار اندرې،غوښتل چې په دې اړه هم له شهزاده دولګه روکوف سره وغږېږي.

دولګه روکوف چې له ببلبين سره چای ته ناست وو ، دسردار اندرې په ليدو يې وويل:

-سلام ښاغليه !مهرباني !داڅه خبره ده،سباته جشن دی اوستاسو

(c) ketabton.com: The Digital Library

دبوډا طبیعت خټه بریښي؟

-نه، تصور نه کوم چې طبیعت یې خټه وي، هغه غوښتل چې سترې قوماندانۍ کې یې غږ واورېدل شي.

-دجګړې جرګه ګۍ. دهغه خبرو ته ښه غوږنیولی دی او که داصلي خبرو په اړه وغږېږي، بیا به یې هم خبرو ته غوږ شي، خو اوس چې بناپارت له هرڅه زیات له لویې او هر اړخیزې جګړې نه په ویره کې دی، خبرو ته اړتیا نه شته، ځنډول او چاته تمه کول ښه نه بریښي.

سردار اندرې، وویل:

-رښتیا تاسو خو هغه لیدلی، دابناپارت څنګه و؟ تاسو دهغه په اړه څه فکر کوئ؟

دولګه روکوف له ناپیلون سره دخپلې کتنې دپایلو لبوالتیا ته په پام وویل:

-هوکې ومې لید، هغه له هرڅه زیات له یوې لویې او هر اړخیزې جګړې نه په ویره کې دی، که هغه له موږ سره له مخامخ کېدو نه ویره نه لرلای، ولې یې له ټولو اک سره دکتنې هیله کوله؟ ولې یې دخبرو وړاندې زکاوه؟ او تر ټولو دپام وړ دا چې ولې یې دشاتګ پربکړه کوله؟ حال داچې دهغه په جګړیز دود کې شاتګ خورا ناوړاکار ګڼل کېږي. زما خبره ومنه، هغه ډاربړي، له یوې لویې او هر اړخیزې جګړې نه په ویره کې دی، دهغه دراپرزېدو شېبې رارسېدلي دي. دا په ډاګه درته وایم او ته یې ومنه.

سردار اندرې بیا وپوښتل:

-نوراته ووایه، څنګه او څه ډول؟ دولګه روکوف، ببلبین ته یې مخ وروړاوه، وموسېد او ځواب یې ورکړ:

-هو ومې لید، دهغه خاورین لنډکوټ په غاړه و او خورا لېوالـه

(c) ketabton.com: The Digital Library

وچې زه هغه د ((اعلحضرتا)) په نامه ونومولم، خو له دې ویاړه ځکه بې برخې شو، چې زما له خوا یې هېڅ ویاړمنه ستاینز نوم وانه وریـد او بیـا یې زیاته کړه:

-دغه زاړه او بوډا کوتوزف ته زما دبې پایه او ځانګړي درناوي سره سره، که دهغه دسپارښتنې له مخې کومې، نه پوهېږم کومې معجزه بنې پېښې ته سترګې په لارې وای او دښمن ته مو دتیښتې یـا دوکې وخت ورکړای وای، اوس بـه مـوږ درسوایی او مـاتې پـه منګولـو کې را ګیر وای، حال داچې هغـه اوس زمـوږ پـه منګولـو کې راایسـار دی. نـه! نـه! باید سوورف او دهغه جګړیزدود هېر نه کړو: "ځان هېڅکله هغـه حالـت ته مه راولئ چې په تاسو یرغل وشي، تاسو بایـد یرغـل وکړئ "دا ومنـه چې په جګړه کې دځوانانو لېوالتیـا او مېړانـه د زړو تـر تجربـو نـه زیاتـه لارښوونکې ده.

اندرې وویل:

-ښه اوس له کوم دریځـه پـر هغـه یرغـل کوو؟مـا نـن دجګړې لـومړې کرښې وکتلې، داهـېڅ نـه څرګنـدېږي، چې دهغـه قوتونـه چېرتـه ټول او کوټه دي.

داندرې زړه داغوښته، هغه دجګړې هغـه تګلاره دولګـه روکـوف تـه وسپړي، چې ده خپله اېستلې وه، خو دولګه روکوف، خپله پاڅېد او پـر میز یې یوه نقشه وغوړوله او په خورا چټکی یې په خبرو پیل وکړ:

-دانوڅه خبره ده، چې قوتونه یې چېرې کوټـه شـوي دي؟هـېڅ پروانـه لري، چې چېرې، ټول اړخونـه بایـد پـه پـام کې وسـاتل شـي، کېدای شـي هغه په برن کې وي...

شـهزاده دولګـه روکوف، پـه چټکـي او یـو ګنـګ حالـت د وای روتر، دنقشې په سپړنه پیل وکړ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

او همـدا چې سـردار اندرې، دهغه دنقشـې د نیمګړتیـا او دخپلې تګلارې، چې دوایروتر، تر هرهغه بده نه وه او یوازدانې نیمګړتیا یې دا وه چې منـل شـوې نـه وه، د ښـیګڼو په سـپړه پیـل وکړ، نـور نـو دولګـه روکوف هغه ته غوږ ونه نیو او دنقشې پر ځای یې په شک، تردید او نه پام، اندرې ته وکتل.

دولګه روکوف وویل:

-رښتیا، کوتوزف نن جګړیزه غونډه لري، تاسو کولای شئ، خپلې دا خبرې همالته وکړئ.

سردار اندرې چې له نقشې نه لرې کېده وویل:

-همدا سې به وکړم.

ببلبین، چې ترهغې شېبې په خوښۍ او موسکا، دهغو خبرو اترو ته غوږ و، ددوی دخبرو په یوې برخه کې یې په ټوکه وویل:

-ښاغلیو !تاسو دڅه په اړه فکر کوئ؟سبا ته کـه جګړه وګټو او کـه یې بایلو، د روسیې ویاړ، تضـمین دی.لـه دې کوتوزفـه پرتـه، بل کـوم روسي نـوم تاسـو، دپوځ دمشـرانو پـه مـنځ کـې وینـئ؟ ښـاغلی جنـرال ویمفن، ګراف لانژورن، سـردار لیختـین شتاین، شـهزاده ګوګینلیـو، او نور پرش، پرش، پولندي نومونه.

دولګاروکوف وویل:

-ښه به وي.چې دا خپلـه زهرلړلې ژبـه بنده کړئ.داخبرې چې تـه یې کوې، یـوه هـم رښـتیانه ده.دامیخائیـل مـیلاردوویچ دوختورف، هغـه درییم، ګراف آرکچاییوف، کـه څه هم اعصـاب یې لږ ضعیفه غونـدې دي، دانو څوک دي؟ قوماند انان نه دي؟

سردار اندرې وویل:

-ګمان کـوم چې، میخائیـل میلاردوویچ، بـه د ټولـواک لـه حضـوره

(c) ketabton.com: The Digital Library

رخصت شوي وي.

هغه تر لنډ ځنده وروسته زياته کړه:

-ښاغليو ستاسو دنيکمرغۍ او بري هيله کوم.

د دولګاروکوف او بېلبيين لاسونه يې کېښکودل او لاړل.

کله چې خپل کورته راستون شو ،نه يې شو کولای له کوتوزفه ،چې چوپه خوله يې ترخنګه ناست و ،دسباد ورځې دجګړې په اړه پوښتي ون کړي.

کوتوزف،برند ،برند خپل ياور ته وکتل او تر لږ ځنډه وروسته يې وويل:

-داسې تصور کوم چې موږ به په دې جګړه کې ماته وخورو.ما په دې اړه ګراف تولستوي ته وويل او له هغه نه مې غوښتنه وکړه چې زما دانظر ټولواک ته هم ورسوي.فکر کوئ،ماته يې ځواب کې څه وويل:

-ګرانه جنرالـه !زه د وريځو او غوښې په غم کې يم،دجګړې دستونزو غم خپله وخورئ،اوس دې واورېدل چې هغه څه ځواب راکړ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۲

دماخوستن نېږدې لس بجې وې، چې وایروتر له خپلو نقشو سره دکوتوزف قوماندانۍ ته، چې جګړیزه شورا هلته دېره شوې وه، لاړ. دپوځ ټول قوماندانان هم دستر قوماندان، قوماندانۍ ته وربلل شوي وو، له شهزاده باګراتیونه پرته چې له دغې غونډنې نه یې سر غړولی و، نور ټول قوماندانان په ټاکلي وخت راغلي وو.

وایروتر، چې دکېدونکې جګړې مشر طراح و، دکوتوزف، برخلاف چې نا خوښ او خوبولی بربنډه، په خورا شور او لېوالتیا دغونډې مشري او لارښوونه کوله. داسې بربنډه چې وایروتر ځان دهغه خوځون لارښود باله چې نور نو راګرځېدونکې نه و. هغه، هغه آس ته ورته وه، چې په ګاډۍ پوري ترړل شوی او مخ ښکته پرځوړ خوشي کړل شوی وي. هغه نه پوهېده چې دی ګاډۍ کشکارې او یا ګاډۍ دی پورې وهي. یوازې په دې پوهېده چې ښکته ځغلي. ددې وخت یې نه لاره، چې ددغه بهېر دپای اټکل وکړي. په هغې شېې دوه ځله دجبهې لومړیو کرښو ته تللی و، چې په خپله ددښمن مواضع وګوري. دوه درې واره هم دروسیې او اتریش ټولواکانو حضورته ددې لپاره ورغلی و، چې په دې اړه هغوی ته سپړنې وکړي. هغه خپل دفتر ته هم تللی، راغلی و، چې خپل منشي ته په المانې ژبه دجګړې پلان ولولي او اوس چې ښه ستړی او ستومانه و، کوتوزف ته راغلی و.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه ګواکې داسې بوخت و ، چې دستر قوماندان په وړاندې يې هم درناوی هېر کړی و. هغه دستر قوماندان خبرې پربکولې او بې له هغه چې دخپل مرکچي سترګو او مخ ته وګوري، هغو پوښتنو ته چې ترې کېدې، جړ او بې مفهومه ځوابونه ویل. جامې يې ککړې وې. څېره يې الوتې، دزړه خوږې وړاو کړه وړه يې ګبنۍ. اخیستي ته ورته و ، خو کبرکجن او ډاډمن برېښېده. کوتوزف، او سترلیځ ته نېږدې په يوې وړې خو په پوره اندازه پرتمینې مانۍ کې استوګن شوی و. هغوی ټول، د وایروتر په ګډون د جګړې دشورا له ټولو غړو سره یوځای ددغې مانۍ دهرکلیو په تالار کې چې دستر قوماندان دکار دفتر و ، راټول شوي وو. چای يې څکه او يوازې دې ته سترګه په لار و ، چې شهزاده باګراتیون راشي او دجګړې شورا په کار پیل وکړي. دشپې اته بجې کېدونکې وې، چې دشهزاده باګراتیون يو یاور راغی او خبر يې راوړ، چې هغه نه شي کولای په غونډه کې ګډون وکړي. سردار اندرې، تالار ته راننوت او دغه خبر يې ستر قوماندان ورساوه. هغه له هغې اجازې نه په ګټې سره چې مخکې يې له کوتوزف نه اخیستې و ، هماغلته پاتې شو.

وایروتر، په خورا تلوارله ځایه پاځېد او هغه میز ته چې دبرن یوه لویه نقشه پرې غوړېدلې وه، ورنېږدې شو او وې ویل:

-ښکاره ده، چې باګراتیون به رانه شي، نو ښه به وې چې کار پیل کړو.

کوتوزف دخپلې پوځي دریشۍ تنۍ پرانستې وې او تا به ویل چې دهغه دزنې لاندې غوښنې برخې له هغه نه ځان آزاد کړی وي، پر یوې لاستنۍ لوړې څوکۍ ناست و ، خورب او زاړه لاسونه يې دخوکۍ پر دواړو لاستیو اېښي وو او نېږدې ویده برېښېده. د وایروتر دغږ په

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوربدو يې خپله يوازداني ستركه په خورا وغوړله، سر يې وښوراوه او وې ويل:

-هوکې ! هوکې ! هيله کوم، کنه بيا به ناوخته شي. تر دې خبرې نه وروسته يې بيا سر وښواراوه، بانه يې ولوبدل او سترګې يې پټې کړې.

دجګړيزې شورا غړو په پيل کې فکر کاوه چې کوتوزف، هسې دخوب پېښې کوي، دګزارش دلوستلو په وخت کې د هغه د پرزې خرهاري، دا ښودله چې په دې شپېه کې د ستر قوماندان ستونزه دجګړې دعملياتو او نورو موضوعاتو تر سپکاوي نه غوره او دپام وړ ده، هغه ستونزه چې دى ورسره لاس ګريوان و ديوې بلې نه ايلبدونکې انساني اړتيا ، يعني دخوب پوره کول و. هغه رښتيا ويده شوى و. وايروتر، دهغه کسانو په څېر چې په خپلو کړو کې ډوب وي، بې له هغه چې آن خپله يوه شېبه وخت ضايع کړي، کوتوزف ته ور وکتل او همدا چې دهغه په ويدو کېدو ډاډه شو، خپلې پانې يې راواخيستې او په لوړ او يوډول آوازيې د راتلونکې جګړې دعملياتو دکرنلارې لوستل پيل کړل او آن دخپلې ليکنې سرليک يې هم ونه لوست:

-دهغه برید کرنلاره چې د ۱۸۰۵کال دنوامبر په شلمه، د کوبلينيڅې او سکولنيڅې، په سيموکې، ددښمن پرمواضعو کېدونکي دي.

دبرید دکرنلارې سپرنه چې په المانۍ ژبه ليکل شوې وه، خورا جړه ، پېچلې او پرهغې سرخلاصېدنه خورا ګرانه وه، هغه داسې وه:

له دې کبله چې ددښمن دپوځونو کينې خوا ، شا پلوته ګڼ ځنګله پورې نښتې ده او ښۍ خوا يې دډنډونو آپلو د کوبلينيڅې او سکولنيڅې پورې پرته ده او دبلې کداني خوانه يې زمورږ پوځونه ددښمن دپوځونو ښۍ خواته ولاړ او تر هغو نه قوي دي، نو دا زمورږ په ګټه ده چې پردښمن له دې اړخ نه برید وکړو...

(c) ketabton.com: The Digital Library

وایروتر، خپلې لوستنې ته دوام ورکړ او داځرګنده وه چې جنرالانو په خورا سختۍ او نه لېوالتیا ددغې ناسپړې او ناځرګندې تګ لارې بیان ته غوږ نیولی و. لوړونی جنرال بوکسګیفدن، چې ملایې دیوالـه تـه لګولې وه، لګېدلې شمعې ته ځیر پاتې و، داسې برېښېده چې وینا نه اوري او آن دا هیله یې هم نه لرله چې ددې ښودنه وکړي چې ګواکې وینا ته غوږ دی. وایروتر ته مخامخ ولاړسور مخي جنرال میلورادوویچ، په خوراغچ اخیستونکې بڼه، لاسونه په ځنګنو اېښي، په ځنګلو مـخ وړانـدې خم، پـه تـاو شـویو بریتونو، لـوړو اوږو، غټـو ځلېـدونکو ســترګو، خپل غلچــک پــر هغــه خښ کــړی و... پــه دې شــېبه کــې میلورادوویچ، یوه معنيدار غلچک پر نورو جنرالانو وځغلاوه، خو دده له دغه معنې نه ډک غلچ نه دا نه څرګندېدل چې دی دیرغـل ددغې تګلارې ملاتړ دی اوکنه، راضي دی اوکنه. تر ټولو نه نېږدې رایروتر ته ګراف لانژورن، چې ښکلې موسکایې دفرانسي سهیلي خلکو تـه ورتـه ځېره ورځلوله، ناست و. د تګلارې دلوستلو پـه ټولـه مـوده کـې دغـه موسکا دهغه له شونډو کډه ونه کړه. هغه په دې ټوله موده کې خپلونږیو ګوتو تـه چې خپلـه زرینه، هینداره لرونکې تنباکومړې یې پـه کـې پـه چټکۍ چورلولـه، کتل... د وینـا د یـوه خـورا اوږد مـتن پـه منځ کـې یـې د تنبـاکومړۍ چورلـول ودرول، سـرېې پورتـه کـړ، مـو سـکایې دنرېـو شـونډو پـه کونجـو کـې دملنـډو بڼـه پیـدا کـړه، دوایروترخبرې پـرې او وې غوښتل چې څه ووایي، خو اتریشي جنرال خپلې خبرې ونـه درولې، پـه قهر سره یې ځېره برنده اوځنګلې یې وځنډلې، ده تـه یې دخبرو وخت ورنه کړ او داسې یې وښوده چې وروسته، وروسته به ماتـه خپلې خبرې ووایي، اوس مهرباني وکړئ خبرو ته غوږ او نقشې ته وګورئ. لانژیرون ، د تعجب په نښه خپلې سترګې پورته کړې او میلورادوویچ تـه یـې چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګواکې پوښتنه لري وکتل، خو همدا چې، ظاهرا معني لرونکي خو تش غلچک سره مخامخ شو، په خورا خواشدانې يې سترګې ببرته ښکته واچولې، بيا يې دخپلې تنباکرومړۍ چورلول پيل کړل او ترشونډو لاندې، خو پوره په لوړ آواز چې ټولو واورېده، وويل:

-ښاغليه !دجغرافيې درس راکوې !

پرژيبشفسکې، په ډېر درناوي او نزاکت لاس په خپل هغه غوږ چې دو ايروتر، خواته ونيولی او دهغه چا حالت درلود چې ګواکې د ويناوال خبرې سخت خوند ورکوي، ټول غوږ، غوږ و.

لنډ ونی دوختورف، چې مخامخ، وايروتر ته ناست و، په خورا پام او درناوي پر نقشې ورخم او دزړه له کومې يې د قوتونو دځای پر ځای کېدو او دسيمې دپېژندنې، چې ټول ورته نا اشنا و، څېړنه کوله.څو ځله يې له وايروتره هيله وکړه، هغه کلمات او نومونه چې ده نه دي اوربدلي او يا ورته ګران دي، بيا ووايي، وايروتر دهغه ددې هيلې په منلو سره هغه تکرارول او ده هغه ليکل.

تر يو ساعت وروسته چې دتګلارې لوستل پای ته ورسېدل، لانژيرون بيا دخپلې تنباکرومړۍ چورلول ودرول او بې له هغه نه چې وايروتر ته يا په ځانګړي توګه بل چاته وګوري، په غږ پدا شو او وې ويل:

-ددغه راز يوه تګلارې سرته رسول به خورا ګرانه وي، ځکه ددښمن ټول ځايونه په نښه شوي، تاکل شوي، خو په حقيقت کې دغه ځايونه ځکه مورد ته څرګند نه دي چې دښمن په خوځښت اکې دی.دوايروتر، په يرغليزې لاره د لانژورون نيوکې، بې بنسټه نه وې، خو دا څرګنده وه چې دنيوکې موخه دا وه چې وايروتر ته دا څرګنده کړي چې دی په داسې ډاډ او ځانغوښتنه خپله تګلاره لولي، بايد په دې پوه شي چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دښوونځي ماشومان او يا کوم ناخبره کسان يې مخې ته ناست نه دي، بلکې دهغه اوربدونکي داسې کسان دي چې کولای شي ده ته دجګړې دمهارتونو زده کړې ورکړي.کله چې د وايروتر يوډول آواز کرار شو، کوتوزف، لکه ژرندګړی چې دژرندې دپلونو په دربدو راويښيږي، راويښ شو، سترګې يې وغړولې، دلانژورن غږ بدا ته غوږ شو، خو ژريې سترګې بېرته وترلې او سريې ښکته ولوبد، ګواکې غوښتل ووايي:

-اې بابا، تاسو لاتراوسه په دې اپلتو لګيا ياستئ.

لانژورون، چې هڅه کوله د وايروتر، پرپوځي ځانستاينې، چې ځان يې دپوځي تګلارې نوښتګر باله، ملنډې ووهې او داسې لاسوند يې وړاندې کاوه چې بناپارت به هېڅکله زموږ دير غل په تمه سترګه په لار نه شي بلکې په خپله به بريد وکړي او زموږ داټوله تګلاره به هسې خړې اوبه يوسي.وايروتر، ټولو هغو نيوکو ته چې دده پر پوځي تګلارې کېدې، له سپکاوي نه په يوې داسې ډکې موسکا ځواب وايه چې ګواکې ده مخکې له مخکې دغو نيوکو ته چې پر ځای نيوکې وې او يا ببځايه ځان چمتو کړی و.هغه وويل:

-که هغه پر موږ برېد کولای شوای، همدا نن به يې کړای و.

لاژورون وويل:

-نو تاسو داسې انګېرئ چې هغه ضعيفه دی؟

وايروتر، د هغه داکتر په ځېر چې ګواکې، واترنر، غواړي هغه ته د طبابت لارې وروښيي، وموسېد او وې ويل:

-ډېر، فکر نه کوم چې تر څلويښتو زرونه يې پوځ زيات وي...

وايروتر وويل:

هرڅه چې وي، زموږ په تګلاره کې کوچنی بدلون هم نه راځي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سردار اندړي چې له ډېرې مودې دې ته سترګه پـه لارې و ، چې خپـل خبره وکړي، وويل:

-څنګه بدلون نه راځي؟

په دې وخت کې کوتوزف راوپښ شو.ژور ،ژور وتوخښد ،جنرالانو تـه يې وکتل او وې ويل:

-ښاغلو !برید سباته دی،ښه به داوي چې ووايـو ،نن دی،ځکـه شـپه له نيمايي نه اوښتې،هسې هم اوس څه شی دبدليدو نـه دي.تاسو ټولـه کړنلاره واوربده اومورِ ټول به خپلې دندې ترسره کړو ،خود جګړې تر پيله مخکې،تر يوه درانده خوب نه پرته،بل هېڅ ښه څه نه شته.

داسې يې وښـوده چې غواړي،پـاڅي.جنرالانـو درنـاوی وکـړ او دخوځبدا په تکل شول.سردار اندړي هم له مانې نه ووت.

***

سردار اندړي ،په جګړيزه جرګه کې دخپلو خبرولپاره،هغه شان چې ده هيله لرله، وخت نه و پيدا کړي،نوځکه دغـه کار پـر هغـه خورا بداو ناڅرګنـد اغېـز پرېښـی و.هغـه پـه دې نـه پوهېـده چـې څـوک برحقـه دی؟وايروتـــر او دولګـــه روکوف،يـــا کوتـــوزف، لانـــژورون او کـــه نورجنرالان چې دجګړې له تګلارې سره مخالفه وو ؟هېڅ نه پوهېده،لـه ځانسره به يې ويل:

-ايا دا شونې نه وه او کوتوزف نه شو کولای چې مخامخ او پـه ډاګـه خپل نظرټولواک تـه ووايي؟ايـا پـه رښتيا دا کار بل ډول کېدونکی نـه و؟ايا دا روا وه چې ځينوټکواو خيـالاتو تـه پـه پـاملرنې سره دلسګونو زرو وګړو او له هغه ډلې نه دما ژوند دمرګ له ګوابښ سره مخامخ‌کېږي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

هوکې کېدای شي، سباته ووژل شم. همدا چې خپل مرګ یې ترسترګو شو، ناڅاپه یې په خیالونو کې خورا لرې، خو په ځان کې یې نغښتي یادونه راتت او ژوندي شو ل. له خپلو خپلوانو او ښځې سره یې خپله وروستۍ مخه ښه وریاده شوه، له هغې سره یې د خپلې مینې لومړۍ ورځې وریادې شوې، هغه، د هغې امېدواري وریاده کړه، پرهغې او ځان یې سخت زړه خوښ شو، په خورا خواخوږۍ، زړه خوږۍ خو عصبانیت او ګبنۍ له هغه دالان چې د نیوفیځکې سره ګډ او هلته استوګن و، دباندې ووت او دکور مخې ته په ګرځېدو شو.

که څه هم دشپې هوا لړنۍ وه، خو دسپوږمۍ پلوشو خپلې لارې ایستلې. هغه په خیالونو کې زنګېده: هوکې سبا، سباته! خدای خبر کېدای شي سباته ماته هرڅه پای ته ورسېږي، داټول یادونه به نور نه وي او داټول یادونه به زما لپاره نورهېڅ معنې ونه لري. کېدای شي همدا سباته، زړه مې راته وایي، چې همدا سبا کېدای شي د دې وخت پیدا کړم هغه ټول څه چې کولای شم، هغه وښیم.

د جګړې سخت ساعت او انځور یې ترسترګو شو، د روس د پوځ ماته او په یوځای کې د هغو کوټه کېدل او د هغو د قوماندانانو خواره خواري، تریو تندي، ټول، ټول یې ترسترګو شول... دادې هغه نیکمرغه شېبه او پیرزوینه چې دی ټول ژوند هغه ته ستر ګه په لاره و، رارسېدلې وه. هغه خپل تکل مخامخ او په سپینه، کوتوزف، وایروتر او ټولواک ته ویل شي. ټول د هغه ټینګار او د اندیښنو رښتیاوالي ته حیران پاتېږي، خو هېڅوک دا زړه نه کوي چې د هغه سرته رسولو مشري وکړي، نو هغه وخت دی، د کوم غونډیا پوځ مشرۍ ته په دې شرط ملاتړي چې څوک یې په چارو، کړو وړو او سپارښتنو کې لاسوهنه ونه کړي، هغه به له خپل پوځ سره مخامخ د دښمن د پوځ پر زړه برید کوي او

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې له ځنډه يې بری په برخه کېږي. خو يو بل غږ يې په غوږو کې انګازې کوي او وايي:

-تا د جګړې د کړاو او مرګ ژوبلې په اړه هم فکر کړی دی؟ خو سردار اندرې دغه غږ ته هېڅ پام نه کوي او په خپلو بريو کې ډوبېږي. دبلې جګړې تکلاره خپله يو ازې جوړوي. هغه چې د کوتوزف په پوځ کې د ستر قوماندانۍ نوکريوال دی، هرځه يو ازې ترسره کوي. بله جګړه يو ازې دده د هلوځلو له برکته بري ته رسېږي. کوتوزوف، د پوځ مشر، نه لاس په سر او ټولې چارې ده ته سپاري. هغه بل غږ بيا دده په غوږ کې انګازې کوي:

-ښه! نو بيا څه؟ دا به ومنو چې تر دې مخکې به ته ترلس واره زيات ټپي، يا وژل شوی او يا يې تېرويستل شوی نه يې، نو بيا به څه کېږي؟ سردار اندرې خپل ځانته، خپله ځواب وايي: نه پوهېږم وروسته به څه وشي؟ نه غواړم او نه کولای شم، پرې پوه شم، خو دا غواړم، زه دوياړونو لېوالە او لېونی يم او دا مې خوښېږي چې ټول خلک مې وپېژني، ورته ګران واوسم، داخو زما ګناه نه ده، چې زه داغواړم، يو ازې او يو ازې همدا، زه دهمدې لپاره ژوندی يم، هوکې يو ازې دهمدې لپاره! زه به هېڅکله دا چاته ونه وايم، نو اې لويه خدايه! زه څه وکړم، چې له ويارونو او له ماسره دخلکو له مينې پرته، له بل څه سره مينه او لېوالتيا نه لرم. له مرګ، ټپي کېدو، د کورنۍ تري تم کېدل، له هېڅ څه نه، نه وېرېږم. ماته له هرچانه دزړه له کومې ګران خلک، پلار، خور اوښځه، زما روح پورې تړلي وګړي، ماته ترټولو ګران، که څه هم دا خبره به د طبيعت او انساني ختې برخلاف وبريښي، خپل تر ټولو نه ګران وګړي، بې له ځنډه ديوې شېبې ويار، پر خلکو دبري او هغو ته دځان دګرانښت دترلاسه کولو لپاره ځاروم. داټول ددې

(c) ketabton.com: The Digital Library

لپاره ځاروم چې خلکو ته ګران واوسم، هغه خلک چې نه یې زه پېژنم او نه به هغوی ما وپېژني. هغه، غږ ته غوږ شو چې د کوتوزوف، له مانې نه واوربدل شو او بیا یې دوام ورکړ:

-هو کې دهمدې خلکو دمینې لپاره...

د کوتوزف د چوپړانو غږ راته چې پېښې ترې یو غږ چې کېدای شو د کوتوزف د ګاډایون به و، د کوتوزوف پر آشپز یې د چټک کار غږ کاوه. داد تیت په نامه، یو بوډا اشپز وچې سردار اندرې هم پېژانده.

او اندرې له ځانسره لګیا و:

-په هرحال ماته پر دوی واک او د دغه واک نه پیدا شوی ویاړ خورا ګران دی، پر دغه واک چې په دې لړوکې پرما خور دی او دهغه په رازمن واک او ویاړ، ویاړم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۳

رستوف پـه هغـه شـپه، له خپلـې ډلـې سـره د جبهـې دخـارنې لپـاره دباګراتیون د پوځ په لومړۍ کرښې کې ګمارل شوی و. د هغـه سـوارە هـم جـوړه جـوړه د جبهـې پـه اوږدو کـې ګمـارل شـوي وو او خپلـه هـم سـپور د د غو کرښو په اوږدو کې خوځېده او له خپل نه ایلیدونکي سیال، خپل خـوب سـره چې دده د پرزولـو تکـل یـې کـړی و، لاس اوګریـوان و. د هغـه شاته، بې پایه فضا زمـوږ د سرتېرو پـه نغریـو کې دبـل شـویو اورونولـه شغلو نه رڼارڼا وه، خو مخه یې په تپه تیارو کې ډوبـه ډوبـه وه. څومره بـه چې رستوف دغو تپو تیارو ته ځیرېده او ځیرېده، هېڅ به یې نه لیدل. کله به یې کومه خړه، کله به یې کومه تیاره او کله به یې هلته چې باید دښمن وي، سپښکو ته ورته کومه رڼاګی ولیـده چې ځلېږي او لـه ځانسره بـه یـې وویـل چې، دا د دې خیـال تـه ورځي، چې د سترګو مخې تـه یـې څـه ځلېږي. بانډه به یې وغړېدل او د خیالونو پـه بې پایـه نړۍ کې بـه یې، کلـه اعلحضرت ټولواک او کله هم د نیسوف لیدل، کله به یې بیا د مسکو تېر خیالونه لکه کوډګرزورونکي ترسترګو راپیدا شول، هغه بـه پـه چټکۍ خپلې سترګې وغړولې او د هغه آس سر او غوږونـه، چې د ی پـرې سـپور د ی، ځانته خورا نېږدې ولیدل... او له ځانسره به یې وویل:

-ولې نه! کېدای اعلحضرت مـا هـم دبـل هـر افسـر پـه څېرو ګنې او

(c) ketabton.com: The Digital Library

کومه دنده راته وسپاري او راته ووايي:

- "ځه لاړشه !هلته وګوره، چې څه خبره ده؟

... څه کېدل چې زه يې خپل چوپړۍ ته ګمارلی وای، مابه هغه ته څنګه دزړه له کومې چوپړ کړای وای، سرښندنه به مې کړای وای، مابه دهغه ساتنه کولای، هغه ته به مې رښتيا ويلای او هغه به مې له دوکه مارو نه ژغوره "رستوف، ددې لپاره چې دټولواک په وړاندې دخپلې سرښندنې ښه او ژوندی انځوروباسي، کوم المانې يا دښمن يې تصوراوه چې هغه يې نه يوازې په لېوالتيا واژه، بلکې دټولواک په وړاندې يې په غومبرو په سختو څپړو واهه.ناڅاپه يو لرې لرې غږ هغه راوېښ کړ، ټکان يې وخوړ او سترګې يې پرانستې، په زړه کې يې وويل:

-زه چېرې يم؟ هوکې ! دجبهې په لومړۍ کرښه کې، دشپې نوم:

... مالبن، اولميوخ، افسوس چې سباته زمونږ سواره په قطعې کې دي...هغه دخوب او ويښتيا په حالت کې ويل:

-ناتاشا ،ګراني خوږې !زما تورسترګې خورجانې !...کله چې هغې ته ووايم چې ټولواک مې له نېږدې نه ولید ،له حيرته به لېونی شي...

په هغې شېبه کې چې رستوف سترګې وغړولې، هغه له هغې خوا نه چې کېدای شو هلته به د دښمن دېره وه، په زرګونه ناارامه غږونه او شروشور واورېد.دهغه آس او دهغه مل سواره آسونه، چې دده ترڅنګ ولاړو ،د دغه غږونو په اورېدو غږونه،لاتېره کړه.په هماغه سېمه کې چې چېغې پورته وې،اور ولګېد او بېرته مړشو.بيا د فرانسوي پوځونو دجبهې په ټوله کرښه کې،هلته دغرونو په څوکې،د اورونو لګېدل او چېغې سورې دم په دم زياتېدې او لوړېدې.رستوف په دې چېغو کې فرانسوي،خبرې اورېدې،خو نه يې شو کولای په هغو پوه شي. غږونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

تـر انـدازې زیاتـه خپـل شـر وشـور کـې ورک وو. اوس، نـو دپه، پـه، پـه او آ.آ.آ، غږونه اورېدل کېدل.

رستوف، هغه سواره ته چې ترځنګه یې ولاړو، مـخ وروړاوه او وې پوښتل:

-دا ددښمن غږونه دي؟ته څه فکر کوئ؟

سواره ځواب ورنه کړ.

رستوف چې تر ډېرې پورې، ځواب ته په تمه و، بیا وپوښتل:

-ځنګه ته یې نه اورئ؟

سواره په خوابدي آواز ځواب ورکړ:

-جلالتمابه نه پوهېږم، څه ووایم؟

رستوف بیا ځواب ورکړ:

-هغه ددښمن لومړۍ کرښې دي، نور نو دا باید ددښمن غږوي.

سواره وویل:

-کېدای شي ددښمن وي، کېدای شي نه وي، کېدای شي بل څه وي. شپه ده، شپه خو خپل رازونه لري.

بیایې پر خپل آس چې تر ده لاندې یې نا ارامه کوله، چیغه کړل:

-نو !تاته وایم !آرام شه !

درستوف آس هم دغږونو او شروشور په اورېدو او داورونو په لیدو نـا ارامـه شـوی و. هغـه پرکنګـل وهلـې ځمکـې سـمونه وهـل. چېغـې او شروشورلورېدل او لورېدل او دیو سترناپوهېدونکي بنګهـاري داسې بڼه یې پیـدا کولـه چې یـوازې دیوځـو سـوه زریـزه پـوځ لـه خوځـېدا نـه کېدای شي پیدا شي. د اورونو لمـن دهغـې کرښې پـه اورېدو کـې چې پـه اغلـب ګمـان د فرانسـوي پوځونـو لـومړۍ کرښـه وه، غورېـده او غورېده. خوبونو، نور نو د رستوف له سترګو کډه کړې وه. د دښمن د پـوځ

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخوښـۍ اود بـرى چېغو ، پـه هغـه کـې دهوښـيارۍ او ځيرتيـا ښـکالو راتخنوله. رستوف نور نو به ډاګ اوزغرده غږونه اورېدل:

-ژوندى دې وى تولواک !ژوندى وى تولواک !

خپل څنګ ته ولاړ سواره ته يې وويل:

-هومره لرې نه دي،بايد دسيند دغاړې آه پلو وي.

سـواره سـوړ اسـويلى وويسـت،هېڅ يـې ونـه ويـل او پـه خواشـداني وتوخېد.

پر هغې کرښې چې سپور روان و ،ديوآس دسمونو غږ چې په چټکۍ را روان و ، واورېدل شو اوناڅاپه دشپې له تپې تيارې نه ،يو ستر پيـل ته ورته يو سيورى راووت.هغه دسورو د ډلې يو افسـر و.افسـر رسـتوف ته ورنږدې شو او وې ويل:

-جلالتمابه !جنرالان دي.

رستوف چې پر له پسې د اورونو او چېغو پلو ته کتل،لـه افسـر سره مل يې دهغوڅو لوړپوړو افسرانو هرکلي ته مخه کړه چې ددوى دکرښې پلو راروان وو. د هغو يو تن پر سپين آس سپور و.شـهزاده بـاګراتيون او شـهزاده دولګـه روکـوف لـه خپلـو يـاورانو سـره ددې لپـارع راغلـي وو ،داپته ولګوي چې ددښمن په پوځ کې دا عجيبه اورونه او دا چېغې څه شي دي.رستوف،باګراتيون ته ورنږدې شو ،هغه ته يې راپور ورکړ او دنورو ياورانو په شان يې غوږ کښنود ،چې جنرال څه وايي. شـهزاده دولګاروکوف، باګراتيون ته مخ وروړاوه او وې ويل:

-دا د ډښمن له دوکو پرته بل هېڅ نه دي،هغوى شاتګ کړى دى او خپلـو پـاتې شـوونکو تـه يـې سپارښـتنه کـړې ده ،چـې ددوى تـر تګـه وروسته اور ولګوي، شروشور اوچېغې يې ګډې کړې،چې مـوږ دوکـه کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

باګراتیون وویل:

- دا ناشونې خبره ده، پرون مـا هغـه دهغې غونډې په سر لیدل کـه هغـوی شـاتګ کړی وای، هغـه ځـای بـه یـې هـم پرښـی وای.بیـا یـې مـخ رستوف ته وروړاوه او وې ویل:

-ښاغلیه افسره !ددښمن پیرې لا هملته ولاړې دي؟

رستوف وویل:

-پـرون شـپه خـو لاهمالتـه وې، خـو اوس څـه نـه شـم ویلای، امـر وکړئ، له څو تنو سورو سره به دپلټنې لپاره ورشم.

باګراتیون، ودرېد او بې له هغه چې څه ووایي، هڅه یې کوله دلړو په تته کې درستوف سترګو ته وګوري، شېبه ځنډ نه یې وروسته وویل:

-ښه خبره ده، لاړشئ او وې ګورئ.

-اطاعت کېږي.

رسـتوف، خپل آس پـه ګـډه ووا هه، برېـدګي فـدچنکو او دوو نـورو سـورو تـه یـې ورغـږ او سپارښـتنه یـې وکـړه چې لـه ده سره لاړ شي. پـه چټکی له لوړې نه دهغو چغو سورو په لور ورشېوه شول، چې لاترا وسـه یې دوام درلود. رستوف ته خورا هیبتناکه او هم دخوښی وړ وه چې تر ټولو دمخه له دري تنو نورو سورو سره، دهغو رازونو نه ډکې تتې تیارې غـبرې تـه دمخـه وردرومـي، چـې تـر دوی دمخـه هلتـه څـوک نـه و، ورغلي. باګراتیون دغونډې دپاسه ورغږ کړل چې، لـه سـینده لـرې لاړ نـه شـي. خـو رسـتوف داسـې وښـودله چې، ګـواکې دهغـه غـږ یـې نـه دی اوربدلی، همداسـې لرې، لـرې مـخ تـه روان و. هغـه تـه هرڅـه بـل ډول برېښـېدل او پـرې غولیـده. د لارې دځنـګ نیـالګي ترخیالـه ونـې او پـر ګندو یې دسړو ګمان راته، خو بیا به په خپلې تېروتنې پوه شو. دغونډې لمنـې تـه چـې ورسـېد، نـور نو، نـه ددوی اورونـه ووا و نـه ددښـمن، خو

(c) ketabton.com: The Digital Library

دفرانسویانو غږونه اوخبرې یې په ډاګه اوریدې.دې شیلې په پای کې یې، سیند ته ورته یوه کرښه ولیدله، خو چې ور ورسېد ،هغه سیند نه،لاره وه.لاړې ته ورورسېد ،پرې ودرېد او خپل آس یې هم ودراوه.حیران ولاړو ،نه پوهېده څه وکړي، په لاره مخامخ لاړ شي، له هغه بل پلو واوړي اوکه دتورې دښتې په تیارو کې دغونډې پلو وخوځېږي.لاره لږ ورته رڼا او بې ګوانښه وبرېښېده ،ځکه له غونډې نه خلک ورته ښه معلومېدل.هغه غږ وکړ:

-ماپسې راځئ. له لارې نه واوښت او په خورا چټکۍ یې هغه پلو ته چو کړل، چې پرون مانښام هلته یو فرانسوی ولاړو.

یوه سواره له شا نه غږ وکړ:

-جلالتمابه !هغوی دي، وینئ !

رستوف ددې وخت پیدا نه کړچې دا خوا وګوري چې په پرونۍ تتۍ سېمې کې ناڅاپه ګړز شو ،غږپورته شو او په لرې واتن کې یوه مرمۍ لکه مرمۍ داسې په انګازو شوه او همداسې یې په هوا کې غږ ورک شو.دتوپک بل ډز پورته شو اودتوپک له تیره لمبې ووتې.رستوف دآس مخ راواړاوه او په ځغاسته ببرته راستون شو.څلورو ډزو په تاکلي ځنډ شروشور ګډ کړ او وبنګېدې.رستوف خپل آس چې دده په شان له ډزو نه نا آرامه شوی و ،آرام کړ او په کرار کرار مخ وړاندې لاړ.یوه ناڅرګنده خوښي یې پر زړه خوره شوه او له ځانسره یې وویل:

-دا ولې مو ډزې بس کړې؟خو نورې ډزې ونه شوې.

پرته له هغه چې،آس ته متروکه ورکړي، دباګراتیون پلوته ورغی.هغه ته چې ورورسېد ،لاس یې د درناوۍ په ننبه دخولۍ پیک ته ورورساوه او هغه ته ور وړاندې شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دلګـا روکـوف، لا هڅـه کولـه بـاګراتیون دده داخبـره چـې دښـمن تښتېدلی دی ومني او پرهغې یې ټینګار هم کاوه، ځکه هغـه دلیـل راوړ چې دښمن دا اورونه یوازې ددوی د دوکې لپاره بل کړي دي...

باګراتیون وویل:

- ښکاره ده چې لا نه دي تللي، سبا به هرڅه څرګند شي...

رستوف وویل:

-ددښمن پیرې لاهمالته دي، جلالتمابه !

-نوم دې، څه دی؟

-ګراف رستوف.

- ډېرښه !له ماسره پاتې شه او د اړیکو افسر اوسه.

دلګا روکوف وپوښتل:

-تاسو دایلیا آندروویچ زوی یاست؟

خو رستوف ځواب ورنه کړ....

ددښمن په پوځونو کې چغې او داورونو بلول ددې لپاره وو، چې کله به د بناپارت فرمان لوستل کېده، ټولواک به خپله د سرتېرو په منځ کې سپور ګرځېده. سرتېرو به د ټولواک په لید، دوښو ګډیو ته اور ورته کاوه او نارې به یې وهلې:

- تل دې وي ټولواک ! هغـه پسې بـه یـې منډې وهلې. دنا پیلون فرمان داسې و:

"سرتېرو !

دروسیې پوځ زمونږ په وړاندې راپاځېدلی چې په ئیولم کې داتریش دپوځ دمـاتې غـچ رانه واخلي. دا هماغـه ټولي دي چې تاسو پـه ګولان برون کې مات او تراوسه پورې مو پرله پسې تر دې ځایه پسې اخیستي دي. هغـه ځایونـه چـې مـوږ لانـدې کړي، خـورا لاسـبري او ټینګ دي. کـه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دښمن د دې تکل وکړي چې زما پر پوځ له ښې خوا را تاو شي، هغه به زمونږ تر بریدلاندې راشي.

سرتېرو !

په دې حال کې به ستاسو قوماندانې خپله واخلم. که تاسو په خپلې ابدي مېړانې د دښمن کرښې ماتې او تالاکړئ، زه به ځان له اوره لرې وساتم، خو که ستاسو په برې کې آن یوه شېبه هم شک پیدا شو، خپل ټولواک به ووینئ چې تر ټولو مخکې به د دښمن دلومړیو ګذارونو لاندې ولاړ وي، ځکه برې او ویاړته درسېدو په لاره کې د شک او ګمان اجازه نه شته، په تېره بیا هغه ورځ چې په هغې کې د فرانسې د پلیو پوځونو، چې د فرانسې د ملت د شرافت شمله جوړوي، د شرف او ویاړ خبره یاد ېږي.

د ټپیو د لرې کولو په پلمه خپلې کرښې مه پرېږدئ. تاسو هر یو باید په خپلو خیالو کې دا ونغاړي چې د انګریزانو پر دغه هر یو لاسپوڅی، چې زمونږ د ملت پر وړاندې له کرکې نه ژوندي دي، لاسبرې شئ. دغه برې او لاسبرې به د دې جګړې ته د پای ټکی کېږدي او مونږ به ببرته خپلو ژمنیو مینوته ورستانه شو، هغوځایو ته به ورستانه شو، چې هلته اوس نوي فرانسوي قوتونه جوړ، راټول او له مونږ سره به یوځای شي، نو هغه وخت به، هغه سوله چې زه یې ټینګه او غوړمه یې، زما د ملت، ستاسو او زما د ویاړ وړ وي.

ناپلیون "

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۴

دسـهار پنځـه بجـې لاتپـه تيـاره وه.منځني،زېرمه،دښـي اړخ او باګراتيون پوځونولاپه تپه ولاړ وو.خو پـه کـين اړخ کې،پلي،سـواره او توپچي قوتونه په خوځېدو شوي وو.تر هرڅه دمخه،هغوی بايد له لوړو سيمې،ددې لپـاره چې لـه ښي اړخ نـه يې پـر فرانسـويانو يرغـل کړای ښـکته راشـيوه شـوي وای،او دپـوځي اټکـل لـه مخې،هغـوی يـې د بوګيمسـکي تـر غرونـو پرشـاتمبولي وای،هغـوی پاځېدل،بارونـه او پنډونه يې ټړل ،اورونه بلېدل،هر هغه څه چې پيدا کېدل دې نغريـو تـه ورارتېږل کېدل،دې لوګيـو سـترګې ړندولې.هواسړه او تيـاره لا ولاړه وه.افسـرانو پـه خـورا ګېنـې او تلـوار چايونـه څکل،سـهارنۍ يـې خوړله،سرتېرو خپله وچه مړۍ ژوله اوله ډېرې يخنۍ نه يې پښې په دې هيله پرځمکه ډبولې که لږې تودې شي.هغوی له نغريـو نـه راتـاو ،وو.هر هغـه څـه:ميز،څوکۍ،کراچۍ،درانـه بارونـه،لرګي او نـور هغـه څـه چې دوی يـا نـه شـول او يـا يـې نـه وړل،دې نغريـو تـه ورارتېږل اتريشـي لارښوونکو،دروسـي پوځيـانو پـه مـنځ کـې ددې لپـاره ښـکته پورتـه ګرځېدل چې هغـو تـه دخوځېدو د وخت او دلـوري دښودنې پـه اړه خبر ورکـړي.کلـه چې بـه يـو اتريشـي افسـر دکـوم غونډ دقوماندانۍ پـه شاخواکې ولېدل شو،په ټول غونډ کې بـه لـه ورايـه يوخوځون احسـاس شو:

(c) ketabton.com: The Digital Library

- سـرتېري بـه پـه منـډه او تلـوار دنغـرو لـه شـا وخـوا نـه بـه پاڅېدل، بوټونه او ګيتس به يې وترل، کڅوړه به يې جوړې، ټوپک به يې شاته او په منډه به کرښو ته شول. افسرانو به خپلې تنې وترلې، کڅوړې به يې شاته کړې، توري به يې ملاته اچولې او ځانونه به يې ليکو ته ورسول او په چغو چغو به يې سپارښتنې اورولې... ټول پوځ به ټولې ټولې وخوځېد، خو پوځيان به په دې نه پوهېدل چې چېرې روان دي. ددوی له ګڼې ګوڼې او ددوی داورونو له خورا زياتو لوګيو نه هغه کلي چې دوی تري خوځېدلي او نه هغه لارې چې دوی پرې روان او دوی ته يې دهرکلي تمه لرله، يو هم دليدو نه و.

سرتېري په خوځېدا کې هماغه شان دخپل پوځ اسيردي، لکه مانو چې په ببډې کې وي. خومره چې منزلونه اوږده وي، خومره چې برېدونه نا آشنا وي، لارې ټولې پردې پردې، او عجيبې ګوابنمنې مينې، دې ار دی چې همالته وي، هر وخت او هرچېرې د سرتېرې په شا وخوا کې چې څه تېرېږي، بيا هم لکه مانو په ببډې کې، هماغه پرې، تنابونه، هره وخت او هرچېرې هماغه ملګري، هماغه د دربدو کرښې، هماغه جګټورن ديمتريوويچ، هماغه ژوچکانومی سپي او هماغه قوماندان، ټول ټول په خپلې شاوخوا کې ويني. سرتېري، خورا لږ، خو بيا هم هيله لري دهغې لارې، هغه اندازې ته چې دده ببډې يې لاندې کوي، وپېژني، خو کله چې دجګړې شېبه رارسېږي، خدای پوهېږي له کومې او څنګه، دپوځ په روان کې يو، خو د ټولو لپاره داسې روحاني، پربکوونکی غږ انګازې کوي، چې دکوم پرتمين زيري نښې له ځانسره لري. دغه غږ پوځيان پلټنې او لټونې ته هڅوي. پوځيان دجګړې په ورځ، په لمسوونکي ډول دخپل غوټه له ګټو او پربکړو نه اوړوي او دا پلټنې او پوښتنې هم کوي چې په شاو خوا کې يې څه

(c) ketabton.com: The Digital Library

تېرېږي.

لړلې داسې راخوړې وې، چې دلمر دراختو سره سره بيا هم لس ګامه وړاندې څه نه ليدل کېدل. د ونو څانګې تر ونو سترې او اوارې ځمکې لوړې، ځوړې برېښېدې. دا کېدای شو چې هرچېرې او له هرې خوا په لسو ګامونو کې د دښمن سره لاس وګرايوان شي، خو په همدې لړو کې ډلې ډلې پوځيانو خورا اوږده لار ووهله، کله لوړه، کله ژوره، کله به لوړاو کله به ځوړ، کله ډاګ او کله غرونه، خو په دې حال کې هېڅېرې له دښمن سره مخامخ نه شول. برعکس، مخې ،شاته او نورو خواوونه هر پلو به دې چې کتل، روسي پوځونه وو ، چې روان وو. هرسرتېرې په زړه کې په دې خوشالېده، چې پوهېده، هغه پلو ته چې دی ځي، يعنې ناڅرګنده پلو ته، نور ډېرډېر مړسړي هم هغه لورته روان وو.

يوځای به واورېدل شو:

-واه ګوره !کورسيان(کورسکايا دروسيې يوه سيمه ده) راغلل. بل ځای به دې بيا اورېدل:

-يا پرودګاره !ګوره څومره را ټول شوي دي، ماښام چې کله اورونه بل شول، چا تصور هم نه کاوه چې خلک به دومره ډېر وي، داسې ډېر چې پای يې نه ليدل کېږي، لنډه درته وايم، ټول مسکو دلته راغلی.

که څه قوماندانانو له ډلې نه يو تن هم، نه، د سرتېرو روانو ډلو ته نه نېږدې کېده او نه يې خبرې ورسره کولې(لکه هغه شان چې مو په پوځي جرګې کې وليدل، پر هغو پرېکړو خوابدي وو ، چې د جګړې په اړه شوې وې، نو له دې کبله هغوی يوازې د مشرۍ او امر پر ځای کول او د دې پروا يې نه لرله چې سرتېرې خوشاله وساتي) خو د دې ټولو خبرو سره سره، بياهم سرتېرې د تل په شان يو وار جګړې ته د تګ په وخت، په تېره بيا چې کله به خبره دبريو وه، خورا خوشاله وو ، خو د څه کم يو ساعت

(c) ketabton.com: The Digital Library

تګ نه وروسته، دسختو لړو له کبله، دپوځ زیاتره برخه دې ته اړوته چې ودربږي. پرټول پوځ دبې نظمۍ دغم او خوابدۍ یوه نا اشنا لړه راخوره شوه. ددغه غملړلي احساس پر زړو پوهبدل خورا ګران کار و، خو هغه په ډېرې بې ساري چټکۍ او ځیرتیا سره، چې د ډول ټاکنه یې ګرانه وه خوربده. هغه احساس، نامحسوسه او په شیله کې د شبوه کبدونکو اوبو په څېر نه راګرځېدونکی او نه مهارکبدونکی و. که روسي پوځونو دټلوالې ملګري نه لرلای، کبدای شو ددغې غملړي احساس او الې ګولې دخوربدو لپاره به زیات وخت ته اړتیا وه، خو اوس یې ددې الې ګولې او پربشانۍ دخوربدو لویه پړه په خورا لبوالتیا په دې کالباسه(وچه غوښه) خورو المانیانو وراچوله.

-ولې ودربدل؟لاړې وترڼ شوې؟ او یا له فرانسویانو سره مخامخ شوو؟

-نه !نه !هېڅ خبره نه شته، که دښمن وای بې ډزو نه کبده.

-تراوسه یې تلوار و، چې وخوځېږي، وخوځبدو، اوس مو ددې ډاګ په منځ کې ساتي. ټول ددې لعنت شویو المانیانو له لاسه، په هېڅ څه یې سر نه خلاصبږي.

-کـه زه زمـا واک وای، مـا بـه دوی مخـې تـه لېږلـي وای، خـو اوس ګوره !دوی ترشا کوټه شوي. اوس نو تشه ګبډه دلته ودربږه او ورته ټینګ شه.

یو تن افسر وویل:

-نو داڅه وشول؟پته نه شته چې څه وخت به خوځېږي؟سره وایي چې سورو لاره بنده کړې ده.

یو بل تن بیا وویل:

-لعنت دې وې، په دې المانیانو، خپل وطن هم نه پېژني او نابلده

(c) ketabton.com: The Digital Library

دي.

يو سواره ياورچې رانږدې کېده غږ وکړ:

-تاسو دکوم پوځ ياستئ؟

-د اتلسم.

نو دلته څه کوئ؟تاسو بايد لا دوخته وړاندې تللي وای،نو اوس تر مانښامه هم وار نه در رسېږي.داحماقت دی،دا نه سپارښتنه ده او نه لارښوونه ،خپله هم په خپلو کړو نه پوهېږي چې څه کوئ.

افسر ياور دا وويل او لاړ.

ترهغه وروسته يو جنرال راغی او په خورا خواشدانې يې په غير روسي ژبه څه چغې وهلې...

له بلې خوا يو ډډ غږ راغی چې ويل يې:

- سپارښتنه وه چې دسهار په نهو بجو کرښو ته ورسېږو ،موږ لا نيمايي لاره نه ده وهلې،دې ته سپارښتنه او لارښوونه وايي.کـه زه وای ټول به مې ويشتلي وای.

د لېوالتيا او سرښندنې هغه احساس چې دخوځېدا په پيل کې پوځ ته قوت بانبه،کرار کرار خپل ځای د ناسمو فرمانونو په وړاندې قهر او دالمانيانو په وړاندې کرکې ته پرېښود.

ددغې اله ګولې علت دا و چې داتريشي سورو په پوځ کې چې په کـين اړخ کې روان و ،ستره قوماندانې په دې متې پوه شوې وه ،چې دقوماندې مرکز له ښې اړخ نه خورا لرې دی،نو له دې کبله يې ټول سواره پوځ ته امر کړی و ،چې ښي اړخ ته وروا وړي،نو هماغه و ،چې څو زره تنه سواره دې ته اړ وو چې،له پلیو نه مخکې شي او پلي بايد دهغو دتېرېدو او ځای پر ځای کېدو پورې صبر وکړي...

هرڅه چې و ،تر يوه ساعت ځنډ نه وروسته،پلي بيا وخوځېدل او د

(c) ketabton.com: The Digital Library

غونډې لمنوته ښکته ورشېوه شول.لړې چې تازه د غرونوله څوکو لمنه ټوله کړې وه، همالتـه دغونډې لمنو تـه چې پوځونـه رسېدلي وو ،ور خوره شوه. دهمدې لړو په منځ کې وړاندې يو ډز او بيا بل او وروسته پرلـه پسې نور ډزونـه واوربدل شول.لـومړۍ ډزې هسې خورې ورې اوګډې وډې وې:ډز،ډوز،تات،تراټ...خو کرار کرار منظمې او چټکې کېدې.اخ وډب د ګلدباخ د واړه نرې سيند پې غاړو پيل شوی و.

روسي پوځونو دا انتظار نه لاره چې دغونډې په لمنو کې د سيند پر غاړه له دښمن سره مخامخ شي.هغوی که له يوې خواپـه سختو لړو کې راايسار شوي وو ،نو له بلې خوايې دخپلو مشرانو او قوماندانانونه هم کومه دخوښۍ او هڅې او هاند غوړه خبره نه اورېده .د هغو پـه منځ کې دېبرته پاتې کېدو آوازې خورې شوې وې او لـه ټولـو نـه لويـه بدمرغي خوا لا دا وه چې په دې لړو کې ايسارېدو دهغو سترګې ورړندې کړې وې او وړاندې او شاوخوا يې له خپلو نه پرته بل څه نـه ليدل.روسانو پـه ډبـرې تنبلـۍ او کـراره پـر دښـمن ډزې کولې،وړانـدې تلـل او بيـا دربدل.هغوی په خپل وخت له خپلو قوماندانانو نه چې په لړو او نـا آشـنا سيمو کې راګير وو ،ځکه قوماندە نه شوه ترلاسه کولای چې کلـه ناکلـه به يې آن خپل ټولی يا ملګري هم نه شو پيدا کولای.د لـومړې،دويمې او دربيمې ډلې لپاره چې ښکته شيلې ته ورشېوه شوې وې،جګړه پـه دې توګـه پيـل شـوې وه.څلورمـه ډلـه چې لـه کوتـوزف ورسـره و ،هلتـه د پـر انځينسکې دغونډې يو دپاسه پاتې شوې وه او نه راخوځېدلـه.

کـه څـه هـم دهغـو غونـډې يو پـه لمنـو کـې چـې اخ و ډب پيـل شـوی و ،لاسختې لړې خورې وې،خو دهغو دپاسه رېنا شوې وه.مګر دهمدې لړو له املـه دهغـه څه نه چې مخکې تېربدل،هېڅ نه ليدل کېدل.دنهوبجو پورې هېڅوک په دې نه پوهېدل چې په رښتيا لکـه هغـه شـان چې سـتره

(c) ketabton.com: The Digital Library

قوماندانۍ تصور کوي، دښمن لس ورسټي (ورست د اندازه کولو معیار) ته رارسېدلي دي که څنګه؟

دسهار نهه بجې وې. کنډک کنډک لړوند غونډۍ په لمنو کښېدې درولې وې، خو د غونډۍ پر سر د شلپانځه، په کلی کې چې، ناپلیون د خپلو مارشالانو په منځ کې ولاړ و، رڼا، رڼا وه. د هغوی پر سر تک شین آسمان او د لمر تبې لکه ستر ګردی توپ دلړو په شود و رنګه څپو کې لامبو وهله.

نه یوازې د فرانسې ټول پوځ، بلکې ناپلیون له خپلې ټولې قوماندانۍ سره نه د رود پر هغې غاړه چې د سکولنیځ او شلپانځه غونډۍ او کلي پراته وو او مورچلونه هلته موضع ونیسو، برېد وکړو بلکې هغې غاړې ته چې زمورږ پوځونو و، دومره نېږدې وو، چې ناپلیون په خپلو سترګو کولای شول زمورږ په پوځ کې سواره او پلي سره جلا جلا وویني او توپیر یې کړي. ناپلیون پر یوه برګ عربي چټ آس، تر خپلو مارشالانو نه مخکې ولاړ و او هماغه شین بخون کوټ یې اغوستی و، چې د ایتالیا جګړه یې په کې ګټلې وه. هغه چوپه خوله هغو غونډیو ته چې ګواکې دلړوله سمندر ګې نه یې سر ویستلی و او پر روسي پوځونو لرې لرې خوځېدې، کتل. هغه، په خوراځیر، هغو ډزو ته غوږ ایښی و چې دننه له شیلې نه راتلې. تر هغه وخته پورې لا د هغه پر ډنګرې بشړې، د هېڅ ډول خوځون او حس نښې نه ښکارېدې. د غه ځلېدونکې سترګې پر یوځای خښې وې. د هغه ټول اټکلونه، رښتیا شوي وو. د روسي پوځونو څه شمېر، د شیلې دننه، د چېنو او ډنډونو خواته ورشېوه او څه شمېر هم د پراخینسکې لورو ته چې خورا نښې حساسې وې او ده تکل لاره برېد پرې وکړې، پرېښودې. هغه د دوو غرونو په منځ کې د سختو لړو سره سره، د پراخ دکلي پلو ته په شیله

(c) ketabton.com: The Digital Library

کې، دتلونکو ډلو ډلوروسي پوځونود تګ اواز اورېده او آن دهغو د سرنیزو ځلا یې لیدله، هغه لیدل چې دغه ډلې یو په بل پسې دلړو په سمندرګی کې ډوبېدې. هغه اطلاعات چې ده پرون شپه ترلاسه کړي وو... دروس هغه پوځونه چې پراخ ته نېږدې روان وو، دروسي پوځونو مرکز او زړه جوړاوه او دی پوهېده چې دا زړه لا دوخته داسې کمزوری شوی و، چې پر هغه برېد، هرو مروبری درلود، خو هغه په پرله پسې برید ځنډاوه.

هغه ورځ، دده د خول(تاج) ابښودلو کالیزه اودخورا نیکمرغی ورځ وه. ترنیمې شپې وروسته، سپیدوته نېږدې یې څو ساعته سترګې پټې او ویده شوی و. ناپلیون په ښه طبیعت، روغ، خوشاله، تاند اوپه داسې یو نیکمرغه روحي حالت کې و، چې په هغه کې دهر کارترسره رسول، کېدونکی ښکاري. هغه په همداسې یوه حالت پر آس کېناست او دکېدونکې جګړې ډګرخواته لاړ. ځای پر ځای ولاړو، هغو لوړوته یې چې له لړو نه راوتلې وې کتل اودهغه په نه خوځېدونکې سړې بشري، پرځان ډاډ چې دبري ننبه وه، څرګند و. هغه دغه بری چې دمینې نه دنیکمرغو زلمیانو پرځېرې څرګند وي، دځان ورګانه مارشالان دهغه ترشا ولاړوو او زړه یې نه شو کولای دهغه پام واړوي. هغه به کله پراځنسکې غونډیو ته او کله به یې دلمر تبې ته چې له لړو نه راووتله کتل.

کله چې لمر په بشپړه توګه له لړو نه راووت او په سترګېر ښېدونکې ځلاسره پر ډاګ او دلړوپرسیند، وځلېده، هغه، تابه ویل چې ګواکې داوربل، دغرلپاره همدې شېبې ته سترګه په لاره و، له خپلو سپینو، ښکلو لاسونو نه، لاسوندي (د ستکش) وویستل، مارشالانو ته یې داشارې په ننبه وښورول او داوربل غرېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

وکړ. مارشالان له خپلو یاورانو سره مل ببلابېلو خواووتـه پـه منـډه او دځو دقیقو نـه وروسته، دفرانسې دپوځ غـورو ډلو، پـه ډېرې چټکـی د پراځنسکې، غونډې خواته، چې کرار کرار روسي پوځونو پربښـودلې او دري ته دننه چپې خواته تلل، وروخځېدې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۵

کوتوزف، دسهار په اتو بجو د میلارادوویچ دځلورمې ډلې ترمخې پر آس سپور، روان و. داهماغه ډله وه چې باید د پرژیښفسکې او لانژورن دډلو ځای یې چې شیلې ته شپوه شوې وې، لاندې کړې وای. کوتوزوف له مخکښې غونډ سره تر ستړې مه شئ، نه وروسته دخوځېدو سپارښتنه وکړه او هغوی ته یې په دې توګه څرګنده کړه چې تکل لري ددې ډلې مشري به خپله کوي. د پرانځ کلي ته چې ورسېد، همالته ودرېد. سردار اندرې، چې د سترقوماندان، دډ پرونورو غوره ملګرو له ډلې نه و، دهغه تر شا ولاړ و. هغه له ګېنیتوب اوعصبیت سره سره، لکه هغه شان چې انسان خپل ارمان ته درسېدو په شېبه کې وي، ځان آرام او ډاډمن نښوده. هغه په پوره توګه په دې ډاډمن و چې نن دده دبخت او پر ده دپېرزوینې ورځ ده، خو په دې نه پوهېده، چې دغه بخت څنګه ترلاسه کړي. مګر سره له هغه هم پوره ډاډمن و، چې همداسې به کېږي. زمونږ دپوځونو ځای، دهغو موضع او خریطې له بل هر چانه ده ته څرګندې وې. دجګړې په اړه خپله هغه تګلاره چې اوس یې نو دهغه دعملي کېدو غونډتنه بابېزه خبره وه، ده هېره کړې او ځان یې د وایروتر دتګلارې منلو ته جوړ کړې و. هغه دبلې هرې نا ببرې پېښې دکېدو اټکل کاوه، دهغه دمخنیوي یا پېښېدو لپاره یې دچټکو، غوره او غوڅولاروچارو تصور کاوه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دکوزې خوا اوکين پلو ته د ناپېژندلو قوتونو ترمنځ يوه نيمه ډزه اوربدل کېده.ده داسې انګېرله چې دجګړې زړه به هماغه ځای او زمور قوتونه به همالته له دښمن سره مخامخ شي.په زړه کې يې تېرېده:

-ما به دکومې ډلې يا فرقې په مشرۍ هماغلته استوئ،زه به جنډه په لاس تر ټولو نه مخکې درومم او هرهغه خنډ چې په مخه راځي،هغه به نابودوم.

سردار اندرې نه شو کولای دهغو کنډکونو جنډو ته چې دده ترمخې تېرېدل،په بې پروايئ وګوري،هغه به دهغو په ليدو په زړه کې ويل:

-کېدای شي،داهماغه،هماغه جنډه وي،چې زه به يې اخلم اوله هغې سره به ترټولونه وړاندې درومم.دشپې اوخورو شويو لړواو تيارو، په لوړو،ژورو کې له کنګله پرته،چې سهار ته ويلې کېدل، بل څه ،پرېښې نه و،خو همدې لړو په شيلو کې بيا د سپينوشودو دويالو په څېرلمنې غوړولې وې.

دکينې خوا په شيله کې چې زمور قوتونه ورشېوه شوي او دډز اودوز غږ ترې راته، هېڅ څه نه ليدل کېدل.دلړو په سر تک شين آسمان او ښې خواته دلمر ستره تبې ښکاربدل.وړاندې،لرې لرې،دسيند دغاړې آپلو په ګڼو ځنګلونو پټو غونډيو ،دسپينولړوله څادره سر هسک کړې و او داسې تصور کېده چې دښمن هم هلته دېره شوی وي....

کوتوزف،سواره جنرال ته چې ده ته نېږدې کېده په زغرده وويل:

-څه ته ګورئ،ورته ووايي چې کنډکونه سره منظم او له کلي نه راتاوشي.زه په دې نه پوهېږم، ښاغليه !جلالتمابه !تاسو ولې پام نه کوئ، کېدای شي دمګړۍ له دښمن سره مخامخ شو ،دا شونې نه ده چې دلته پوځ يوستی شي اوددې کلي له دې نرۍ کوڅې نه تېر شي.

جنرال ځواب ورکړ:

(c) ketabton.com: The Digital Library

-غواړم تاسو جلالتماب ته ووایم، ماغوښتل چې لومړي له کلي تېر شو او بیا دجګړې قوماندہ ورکړو.

کوتوزوف له زهرو ډکه خندا وکړه او وې ویل:

-ډېر ښه ! ډېر ښه ! تاسو غواړئ چې خپل قوتونه یو یو او په یووستي بڼه ددښمن تر ډزو لاندې راولئ.

- جلالتماب !تر دښمنه پورې لا خورا ډېره لاره پاتې ده، دنقشې له مخې...

کوتوزف، په خورا قهر چیغه کړل:

-کومه نقشه؟تاسو ته چا ویلي دي؟...هیله کوم هغه فرمان چې قوماندان یې درته وایي، پر ځای کړئ.

-اطاعت کوم،صاحبه !

نیوفیځکې په پټه پټه د سردار اندرې په غوږ کې وویل:

-ګرانه !نن دبوډا طبیعت خورا وران دی.

یو اتریشي افسر چې سپینه دریشي یې په ځان او شنه بڼکه یې په خولۍ کې وهلې وه، په منډه کوتوزوف ته ورنږدې شو او دټولواک له نامه نه یې ترې وپوښتل:

-ایا څلورمې ډلې عملیات پیل کړې دي او کنه؟

کوتوزوف، بې له هغه چې دهغه ځواب ووایي، مخ یې واړاوه او ناڅاپه یې پرسردار اندرې چې هغه ته نږدې ولاړو ، سترګې ولګېدې.دهغه په لیدو یې تونډ کتل او سوځونکی غلچک نرم شو.ګواکې په دې پوه شو چې، په هغه څه کې چې اوس پېښ شوي، دده یاور هېڅ ملامت نه دی بې له هغه چې داتریشي افسر د ځواب په خیال کې وي، بالکونسکې ته یې مخ وروګاړاوه او وې ویل:

-ګرانه لاړ شه او وګوره چې درېیم پوځ له کلي تېر شوی او کنه؟هغه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دريش کړه او قوماندان ته يې ووايه چې زما امر ته سترګه په لاره شي.

خو همدا چې سردار اندرې د منډې تکل وکړ، هغه يې ودراوه او زياته يې کړه:

-له هغه نه وپوښته چې مخکښ څارونکي يې ټاکلي او کنه؟

همدا سې بې له هغه چې اتريشي افسر ته پاملرنه وکړي، له ځانسره يې وويل:

-داځه کوئ؟ځه کوئ؟

سردار اندرې په ځغاسته، ځغاسته لاړ چې خپله دنده ترسره کړي. هغه تر، ټولو تلونکو کنډکونو مخکې شو او دريمه فرقه يې ودرولـه اوپوره ډاډه شوه چې په رښتيا هم دپوځ مخې ته مخکښ څارونکي ګمارل شوي نه دي.

دغو نـډ قوماندان، يوډګروال و چـې دلښکر ترمخـې روان و، دستر قوماندان له خوا دمخکښو څارونکو په اړه دخبر په اوربدو سره هک حيران شو، ځکه هغه په دې ډاډمن وچې تر دوی نه مخکې هم ددوی پوځيان روان دي او دښمن له لسو ورستو نه زيات تر دوی نه لرې، دي.

خو په اصل کې، دهغو مخې ته په رښتيا هم پرته له تشو ځوړو نه چې سختولړو نه ډکې او له سترګو يې پناه کړې وې، بل څه نه ليدل کېدل. سردار اندرې د ستر قوماندان دفرمان درسولو نه وروسته په منډه ببرته راستون شو. کوتوزوف، لا په هماغه ځای ولاړ و... او پوځ هم له خوځېدا پاتې و....

هغه سردار اندرې ته مخ وراوړاوه او وې ويل:

-ډېرښه !ډېرښه ! او هغه جنرال ته چې ساعت يې په لاس و او هره شېبه يې ټينګار کاوه چې وخوځېږو، ځکه دکينې خوا ټول قوتونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

شيلې ته شپوه شوي وو ،وويل:

- جلالتماب !لا تر اوسه وخت دی، کولای شو. او بيا يې د دويم ځل لپاره وويل:

- لا تر اوسه وخت دی.

په همدې وخت کې، د کوتوزوف شاته لرې، د کنډکونو دهوراوو غريو او چيغې پورته شوې. دغه ناري او چيغې د روسي پوځ په کتارونو کې په چټکی ر انږدې کيدې. د اسې بريښيده ، دهغه چا لپاره ستړي مشئ او هورا ويل کيږي، چې په خورا چټکی روان دي. کله چې چيغې وهونکي سرتيري دهغه غونډ مخې ته چې کوتوزوف يې مشري کوله ورسيده ، هغه لږ څنګ ته شو او په تريو تندي يې وروکتل. له پراخ نه په راتلونکې لار، د سورو يوه ډله چې رنګارنګ کالايې اغوستي وو ، راروان وو. د هغو دوه تنه تر ټولو د مخه څنګ پر څنګ په خورا چټکی روان وو. له هغو نه يوه يې توره دريشي اغوستې، سپين تاج يې پر خولی ټومبلی او پر انګريزي ډوله سوربخن آس سپور و او هغه بل يې سپينه دريشي اغوستې وه او پر تور آس سپور و. دا دوه ټولواکان او له هغه سره مل ملګري وو. کوتوزوف، په پوځ کې د پخوانيو جنګيالیو سرتيرو بڼه غوره کړې، په شا و خوا کې يې حاضرو سرتيرو ته د خبرداری فرمان ورکړ او خپله يې په سلامی د ټولواک درشل ته ور ودانګل. ناڅاپه دهغه بشړه او ټول کړه وړه بدل او ديوه لاس لاندی، مطيع او واک نه لرې چا څېره يې غوره کړه. هغه په بې ساره اطاعت ښودنې چې د ټولواک الکساندر، تر پامه ښه ونه بريښيد ، هغه ته ورنږدې شو او سلامي يې ووهله.

تر خوابدی نه وروسته ننبې، لکه په شنه آسمان کې پاتې شونې لړو ، ډ پر ژر د ټولواک له بشړې کډه بار کړه. هغه نن له ناروغی نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

وروسته، تر هغه وخته چې د اولمویوځ په دښته کې، دلومړي ځل لپاره بالکونسکي له هېواده بهر لیدلی و ، لږ څه ډنګر برېښېده... هغه چې خپل آس ودراوه له ستومانۍ نه یې یوه ژوره ساه ووېسته، مخ یې واړاوه او دخپلو ملګرو څېرو ته یې چې دده په شان ځوانان او تاند وو ، وکتل. چارتورژیسکي، نواسیلځوف، شهزاده وا لکونسکي، ستروګانوف او نورچې ټول خوشاله، خورا قیمتي جامې په غاړه، پر ښکلو پالل شویو او دزړه له کومې روزل شویو آسونو سپاره وو... د ټولواک ترشا ولاړوو او په خندا خندا یې مرکې سره کولې. ټولواک فرانځ، سوربخن، نری ځوان، چې پر تورښکلي آس خورا نیغ ناست و ، په ګېنۍ او خواشیني یې شاوخوا کتل. خپل یو سپین جامې یاوریې وروغوښت او له هغه نه یې دڅه شي پوښتنه وکړه. سردار اندرې، چې خپل پخواني آشنا ولید ، له هغه سره ، په داسې موسکا چې لټولی یې نه شوه ، خپله کتنه وریاده کړه او په زړه کې یې وویل:

-هغه له خپل یاورنه هرومرو وپوښتل چې په څو بجو خوځېدلي یو....

ټولواک الکساندر ، اتریشي ټولواک ته په درناوي وکتل او له کوتوزوف نه یې وپوښتل:

-څنګه !میخائیل ایلاریانوویچ، تاسو یې نه پیلوئ؟

کوتوزوف، د درناوی په نښه غاړه ټیټه کړه او وې ویل:

- انتظاریم، اعلیحضرتا !

ټولواک غوږځک او تندی تریو کړ او داسې یې وښوده چې ګواکې وایې نه وربدل.

کوتوزوف تکرار کړه:

- انتظاریم، اعلیحضرتا !...(د سردار اندرې دې ته پام شو ، چې کله

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوتوزوف د انتظاریم کلمه ویلې، دهغه پاسنۍ شونډه، په غیر طبیعي بڼه ورښکته شوه)لا تراوسه هم قطعات راټول شوي نه دي.

ټولواک پوه شو، خو داسې وښکاره چې دغه شان ځواب یې خوښ نه شو، خپلې لرلوبدلې اوږې یې پورته واچولې او نواسیلځوف ته، چې ده نه لرآ پلو ولاړ و، ددې لپاره وکتل، چې ګواکې له کوتوزوف نه ګیله لري.

-ګوره !میخائیل لاریانوویچ !مونږ خو څه دځاریخنه (دمسکو په څنډو کې دروسي امپرتورۍ د پرېښ ډګر-ژ) په چمنونو کې نه یو چې څو ټول کنډکونه راټول نه شي، پرېښ به نه کېږي. ټولواک دا وویل او بیا یې اتریشي ټولواک فرانس ته وکتل، تابه ویل، غواړي هغه ته په خبرو کې دګډون بلنه ورکړي او یا که خبرې نه کوي لږ ترلږه ددوی خبرو ته پام وکړي. خو اتریشي ټولواک، همداسې دبخوا، هغې خواته کتل او هېڅ یې نه اوربدل.

کوتوزف، ددې لپاره چې بیا یې غږ ټیټ پاتې نه شي، په درانده اوځیږ آواز وویل:

-معظم ټولواک، له همدې املې یې نه پیلوو. بیا یې غومبوري ورښکته بدل او وې ویل:

- معظم ټولواک !له همدې املې یې نه پیلوو چې مونږ دځاریخنه په چمنونه کې نه یو، دلته پرېښ نه کېږي.

دټولواک ملګرو، یوبل ته وکتل، په ځیرو کې یې دملامتۍ او پرتیا نښې راخوري او دهغو چوپتیا دا، ویل:

-څومره چې زوړ وي، وي دي، خو په هېڅ ډول ددغه راز خبرو کولو حق نه لري.

ټولواک، پرله پسې او په خورا ځیرتیا دکوتوزوف سترګو ته کتل او

(c) ketabton.com: The Digital Library

دې ته ستر ګه په لاره شو چې، بوډا بیا څه وایي او کنه؟ خو کوتوزوف د درنـاوي پـه نښـه سـر ټیـټ کـړ او داسـې وبرېښـېده چـې دی هـم ټـول غوږ، غـوږ دی. چوپتیـا لـړه اوږده شـوه، خو پـه پـای کـې کوتـوزوف سـر راپورتـه کړ، غـږیـې چـې د سـاده او لـه تفکـر پـاتې سـردار، خو اطاعـت منونکي جنرال غږ ته ورته شوی و، وې ویل:

-معظم اعلحضرتا !خو بیا هم که تاسو فرمان ورکوئ...

هغه آس چو کړ، د قطعې قوماندان میلارادوویچ یې وروغوښت او داوربل غږ یې پرې وکړ.

پـه سـرتېرو کـې بیـا لېوالتیـا او شروشـور راپیـدا شـو. د دنو واګرو ده، د غونډ دوه کنډ کونـه او د اپشـیرکون د غونډ یـو کنډک وخوځېدل او د ټولواک له څنګه تېرشول.

پـه هماغـه شـېبه کـې چې د اپشـیرکون د غونډ کنډک د ټولـواک لـه څنګه تېرېده، سوربخن میلارادوویچ، بې لـه کوتـه، خو پـه خورا ښکلې او پـه نښـانونو ګانډل شـوې دریشـی کـې، چې پـر خولې یـې جګـه بنګـه ټمبلې وه، په ځغاسته، ځغاسته راوړاندې شو، په زورتیا د ټولواک تر مخې ودرېد او سلامي شو.

ټولواک وویل:

- په خدای مو سپارم، جنراله !

جنرال په ورین تندي، په فرانسوي ژبه وویل:

-اعلحضرتا، معظم ټولواک ! موږ به ټول هغه څه وکړو چې لـه لاسـه موکېږي !

خو د هغې ګډې وډې فرانسوي ژبې، د ټولـواک سـاتونکي او ملګري موسېدو ته وهڅول.

میلارادوویچ، پـه زغـرده دخپـل آس مـخ واړاوه او لږځـه لـرې لـه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټولواکه ودرېد ، چې قطعه يې تېره شي.

د اپشـيرکون د قطعـې سـرتېري چـې د ټولـواک حضـور ، لمسـولي وو ، په خورا ټينګو ګامونو او ځانښـودنې دهغـه او دهغـه دسـاتونکو او ملګرو تر مخې تېرېدل.

ميلارادوويچ ، چې ښکاره و ، د ډزو لـه غـږه ، د جګړې د پيـل لـه زېـري او د اپشيرکون د قطعې د مېړنو لـه ليـدو نـه چې دده د سـوورف ، د پوځي ليسـې ملګـري وو او پـه زړورتيـا د ټولـواک لـه مخـې تېرېدل ، دا سـې احساسـاتي شـوی و ، چې آن د ټولـواک حضـور يـې هېر کـړی و ، نـو پـه لوړ ، له خوښۍ نه په ډک او ډاډمن آواز يې چيغه کړل:

-زما زلميانو !بريالي اوسئ.دا لومړي مورچل نـه دی ، چې تاسو يـې لاندې کوئ !

-سرښندنې ته چمتو يو !....

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۶

کوتـوزف او د هغـه مـل يـاوران د پلیـو د ګـامونو د سـند ریزې انګازې، په ترنم کې خپلو توپکمارو پسې روان وو.

وروسـته لـه هغـه چې دنـیم (ورسـت) پـه انـدازې، قطعې پسـې لاړل، دلارې پـر سـر، په یـوې ګرځنـي کې، لـه یـوې کنـډوالې سـره، چې کېدای شي کوم وخت به هغه قهوه تون و، ودرېدل. د دغې ګرځنې دواړه لارې، دغونډیو لمنـو تـه ورشـپوه شـوې وې او سرتېرې پـه دغـو دواړو لارو تللې.

لږ وکـرار کـرار لمنـه ټولولـه او لـه همـدې ځایـه، دوه ورسـته لرې، د مخامخ غونډیو پـر سر، د ښمن څرګند و. کینې خواتـه، لږ ښکته د ډزو غږونه اورېدل کېدل. کوتوزوف ودرېد او لـه یـو اتریشـي جنـرال سـره غږېـده. سـردار اندرې چې لـږ شـاته ولاړو، د ښمن سـرتېرې یـې ځارل، له خپل یوه یاور نه یې وغوښتل چې هغه ته دوربین ورکړي.

د غه یاور چې لرې سرتېرو تـه هـیڅ پـام نـه کـاوه او یـو ازې یـې خپلې مخې ته د غونډۍ لمنو ته کتل، وویل:- ګورئ! ګورئ! دا خو فرانسـویان دي!

جنرالانو او یاورانو هر یو د دوربین پلـو تـه لاسـونه ور اوږده کړل او هر یوه هڅه کوله چې هغه خپل کړي، ناڅاپه بشرې هم بدلې شـوې او پـر ټولو یوه ویره راخوره شوه. هغوی چې فرانسـویان لـه ځانـه دوه (ورسـته)

(c) ketabton.com: The Digital Library

لرې انګېرل، دا دي ناڅاپه يې ځان ته مخامخ وليدل.

له هرې خوا نه هرډول غږونه اورېدل کېدل:

-همـدا د دښـمن سـرتېرې دي؟ نـه !نـه !نـه يـې مـنم !...ولـې ولې، وګورئ !هوکې دښمن !سمه ده.

سردار اندرې، له دوربينه پرته، ښې خواته، د غونډۍ په لمنو کې، د کوتوزوف په پنځه سوه مترۍ کې، دفرانسوي پوځيانو څه ګډې وډې ډلې وليدلې، چې د اپشيرکون ،د قطعې په لور پاس خواته راختلې.

سردار اندرې، له ځانسره وويل:

-هغه رښتينه شپېه چې موږې ستر ګه پـه لاره وو ،راورسـېده "داده خبره مـاپورې رارسـېدلې ده "خپـل آس يې چو کړ او دکوتوزف پلو تـه ورغی اوپه لوړ آواز يې چيغه کړه:-جلالتمابـه ! د اپشيرکون قطعې تـه بايد دريش وويل شي.

خو په همدې شپېه کې بيا هرڅه پـه لوګيـو کې ومـروړل شول، د ډزو غږ پـه هوا کې انګازې ګډې کړې او د سردار اندرې څنګ تـه پـه دوو ګامونو کې يوله وبرې ډک غږ چيغه کړل:

-ورونـو !ودرېـږئ ! هرڅـه ګـډوډ دي.داسـې وبرېښـېده چـې دا غږ، قومانده ده او ټولو تېښتې ته مخه کړه.اله ګوله، شرو شور ګډشو او پـه خورا ګڼه ګونې ټولـو هغې خواتـه دتښـتېدو هڅـه کولـه چې پنځـه دقيقې دمخه ،ټولواک ته په پريټ ولاړو وو ،ټولـو ځغاسـتل.پـه دې ګنـه ګونـه کـې نـه يـوازې ددې نـه مهاربـدونکي لښـکر مخـه نيـول ګرانـه خبره، بلکې داهـم ګرانـه وه چـې سـړي خپلـه لـه هغـو سـره يوځـای نـه شي.دبالکونسکي ټوله هڅه دا وه چې د کوتوزوف نه لرې پاتې نه شي او هغه څه ته يې چې دده تر مخې تېربدل کتل او هرڅـه يـې چې کول پـه هغه يې سر نـه خلاصـېده، چې ولې داسې کېږي.نيسـفيځکي پـه خورا

(c) ketabton.com: The Digital Library

قهـر لکـه دليونيـانو داسې چغـې وهلـې او کوتـوزف تـه يـې ويل، کـه دمګـړی لـــه هغـــه ځايـــه لـــرې نـــه شـــي، هرو مـــرو بـــه اســـير شـي. کوتوزوف، همالتـه، پر هماغـه ځای ولاړ و، بې لـه هغـه چې چاتـه ځـواب ورکړي، يـو دسـتمال يـې راوويسـت. لـه اننګـو نـه يـې وينـې څڅېدلې. سردار اندرې، ځان هغه ته ورورساوه او متې يې کولای شو خپله ربړ د بدونکې لاندنی ژامه آرامه کړي او له هغه نه وپوښتي:

-تاسو... تپې شوي ياست؟

کوتوزوف، چې دستمال پر خپل تپې اننګې کېښکود ،وويل:

- تپ دلته نه دی، هغلته دی. اوپه داسې حال کې چې د تښتېدونکو ډلې خواته يې لاس نيولی و، چيغه يې کړل:

-تم يې کړئ، وې دروئ، دريش يې کړئ.

لـه دې چغـې سره سم او هممهالـه پـه دې پوهېـده چـې دهغـو درول ناشوني دي، نوځکه يې آس چو کړ او بېرته خواتـه لاړ. خو د تښتېدونکو زورور سيند هغـه خپلو ببرتـه څپو کې واخيست اولـه ځانسره يې شا خواته يووړ.

د تښتېدونکو سرتېرو الـه ګولـه او ګنډـه ګونډـه داسې زوره وره او تالانګره وه، که يووار څوک په هغه کې راګير شوی وای، نوبيا وتل تړې ګرانه خبره وه، يوه چغې وهلې:

-خوځېږه، څه؟ بند شوي؟

بل تن بيا، همالته مخ واړاوه، چغې به يې کړې او څو هوايي ډزې بـه يـې وکړې. يـوه چـا هغـه آس واهـه چـې پخپلـه کوتـوزوف، پرې سـپور و. کوتوزوف له خپلو ملګرو سره چې شمېر يې دوه برابره کم شوي و، پـه بې ساري قوت او توان ځان لـه دغـې ګنډې ګونډې نـه راوويست او ټولـو يوځای د دغه انساني سيلاو نه بېرې خواته، هغې خواته چې له هغې نـه د

(c) ketabton.com: The Digital Library

توپونـه ډزې راتلې، مخـه کـړه. سـردار اندرې چې هـم ځـان لـه دغـه ډنـډه راویستلی و ، هڅه کوله چې د کوتوزوف نه لرې پاتې نـه شـي. یـو روسـي نښه ویشتونکی سرتېری یې ولید چې دغونډې له لوګو نه په ډکـو لمنـه کې ډزې کوي او فرانسویان په تلوار دهغه پلو پـه منـډو دي. لږ څـه بـرد روس پلي قوتونه له خوځېدا پاتې ولاړ وو. دوی نه وړاندې دهغـه نښـان ویشـتونکي سـره مرسـته کـولای شـوه او نـه شـاته لـه تښـتېدونکو سـره یوځای کېدای شول. یو سپور جنرال لـه دغـې ډلـې جلاشـو او کوتـوزوف تـه راغـی. د کوتـوزوف سـره ملګـري یـو ازې څلورتنـه پـاتې، دهغو هـم رنګونه الوتي او په خورا تلوار او وېره یې، په چوپه خوله یوبل ته کتل.

کوتـــوزوف، چې ژروه ساویستله، تښـــتېدونکو پرګنوته اشـــاره کوله، جګړه مار قوماندان ته یې وویل:

-دا سپک دریش کړه، دا بې شرمه ودروئ.

په دې شېبه ګواکې ددې ښکنځلو ځواب لپاره، دمرغانو دسیل په شـان د مردکـو کتـار، پر کوتـوزوف او دهغـه پـر ملګـرو لکـه بـاران را ووړېد.

دفرانسویان توپچي یرغل کړی و او چې کوتوزوف یې ولید پرهغـه یې هـم ډزې وکړې. لـه دغـو سـره سـم دغونډې قومانـدان پښـه ونیوه، ځـو سـرتېري ولوېدل، هغـه برېـدګي چې جنډه نیـولی و ، هغـه یـې لـه لاسـه ولوېده، جنډه ورپېـده ، ولوېـده، خـو دګاونډ سـرتېری پـه توپـک کـې بند شو او سرتېرو بې له هغه چې قوماندې تـه سـترګه پـه لاره شـي، ډزې پیل کړې.

کوتوزوف، د زړه له تل نه اسویلی وویست، او وې ویل:

-آخ !آخ !

شاوخوا یې وکتل، تالان شوی پوځ او یرغل کوونکي دښمن تـه یې

(c) ketabton.com: The Digital Library

اشاره وکړه او په درانه،لړزونکي زاړه آوازيې وويل:

-بالکونسکي دا څه حال شو؟

خو مخکې له هغه چې دکوتوزوف دا خبره پای ته ورسېږي،سردار اندرې، چې دغم او شرم غوټې يې ستونی کېښکوده،له آسه ګام کړل اود جنډې خواته يې ورمنډې کړل.هغه جنډه راجګه کړه،په نرې او اغېزمن ماشو ورمه آواز يې غږ وکړ:

-زلميانو مخ وړاندې!

هغه چې جنډه راپورته کړه،دمردکو له غږه يې احساسوله چې هغو(مردکو) دده پلو ته مخه کړې ده،ددغو مردکو غږ،دده په غوږو کې انګازې جوړې کړې،په هغه کې يې خوښي او سرښندنه لاپسې ولمسوله،په زړه کې يې وويل:

-داهماغه شېبه وه چې مايې انتظار درلود او نور څو سرتېري هم ولګېدل.

هغه چې متې کولای شو درونه جنډه لوړه وساتي،مخکې يې منډې وهلې او پوره ډاډمن و،چې ببشکه به ده پسې ټول کنډک په منډو شي،هغه ناري وهلې:

- هورا !مخ وړاندې !او رښتيا هم هغه لا څوګامه يوازې منډې نه وې وهلې،چې يو،بيا بل او بيا نور اونور او ټول کنډک دهورا په غږ سره ده پسې وروخوځېدل او يو شمېر خو لا دده نه مخکې شول.د کنډک يوه افسر منډې کړې او داندرې،له پاسته او نازک لاس نه يې درونده علم (جنډه)چې داخوا هغه خوا کړېده،واخيست،خو دمګړی ولګېد او ولوېد.سردار اندرې بيا علم راپورته کړ،لوړ يې کړ...او له کنډک سره مل شو.تر مخې يې دخپلې توپخانې سرتېرې ليدل چې يو شمېرجنګېدل او يو شمېر هغوی يې خپل توپونه پرېښي وو او ددوې

(c) ketabton.com: The Digital Library

خواته پـه تېښتـه وو. هغـه فرانسـوي سرتېري لیـدل چې دتوپونـه آسونه رانیسي او دتوپونو مخونه یې اړول. سردار اندرې لـه خپـل کنډک سره دتوپونـو تر شـل ګامـو پـورې رسـېدلی و. هغـه خپـل سرپورې دګولیـو دبـاران غـږ اورېـده، خپل شـاوخوا یې ټپـي سـرتېري لیـدل او دهغـو زګیـروي یـې اورېـدل، ځینې یـې ښـې او کینـې خواتـه لوېـدل. هغـه لوېدونکو سرتېرو ته هېڅ پام نه کاوه او یوازې یې هغه څه ته چې دتوپ په مخ کې تېرېدل کتل. سوررنګه توپچي یې لیده چې لـه کوم ګذار نـه یې خولې یوې خواته کړه شوې ده، دتوپ سنبه یې پـه لاس، پـه داسې حال کې چې هغه یې خپلې خواته کشولـه، له فرانسوي سرتېري سره لاس وګریوان و. فرانسوي یې، سنبې تـه لاس وراوچاوه او غوښتل یې هغـه تر خپله کړي. سردار اندرې دهغـو دوو کسـانو مخونه، پریشـانه حالـت او قهر ښه لیده چې خپله نه پوهېدل څه کوي.

سـردار انـدرې، هغو تـه کتـل او پـه زړه کې یې ویـل:-دا سـوررنګی توپچي چې نور بې وسلې شوی، ولې نه تښتي؟ او دا فرانسوي سرتېري ولې خپله توره د هغه په ټټر کې نه ورمنډې؟

خو مخکې له هغه چې وتښتي، فرانسوي سرتېري ته به خپل توپـک او توره وریاده شي او د هغه په ګټه کې به یې ځای پر ځای کړي.

د خدای قسمت به و، چې دویم توره پـه لاس فرانسـوي، دلومړې هغـه مرستې ته ور ونه دانګل... سـردار انـدرې ونـه شـو کـولای د دغـه آخ وډب پای وګوري، ځکه د هغه څنګ ته کوم یو سرتېری، هغه همداسې تصور وکړ، پـه کـوم پلـن ډانګ ده تـه پـه ککـره ګذار ورکړ. ګذار ډېرخوږ نـه کړ، خو ډېر ناخوښه و، ځکه هغه ونه شو کولای، هغه څه وګوري، چې دې یې تر پایه د کتو هیله لرله.

خو پـه زړه کې ویـل:-دا څـه شـی دی؟ سرسـام یم، لوېږم؟ ځنګنونـه مې

(c) ketabton.com: The Digital Library

رېږدي او په شا ولوېد.

سترګې يې په دې هيله پرانستې چې وګوري، د هغه توپچي او فرانسوي آخوډب څنګه پای ته رسېږي. ډېر لېوالـه و، په دې پوه شي، هغه سوررنګی توپچي وژل شوی که لا ژوندی دی، توپونه ژغورل شوي که دښمن لاندې کړي، خولـه آسمانه پرتـه يې بل هېڅ يې ونـه ليدل. هغه آسمان چې خړ، وريځ او خورا لوړ و.

هغه بيا په زړه کې تېره کړه:

-څه آرامي، څه سوله او څه پرتم !دا ټول هغه څه ته ورته نه دي چې ما دمنډو او تګ په وخت کې ليدل. په هېڅ ډول زمور هغه وخت تـه ورتـه نـه دي، چې، تلوارمـو کـاوه، چغې مـو وهلې او پـه ويرجنـو څېرو مويوبـل کشول. د سوررنګه توپچي او فرانسوي اخوډب ته چې دتوپ سنبه يې سره کشوله، هېڅ څه تـه، هېڅ تـه ورتـه نـه دي. هوکې ! پـه دې لوړ او شـنه آسمان کې بوريځې چور بل ډول رغړي. څنګه مـا تـر دې نـه دمخـه او پخـوا دغه لوړ، آسمان څک آسمان ليدلی نه و؟ زه څومره نيکمرغه يم چې پـه پـای کـې مـې هغـه وپېژانـد. هـوکې !لـه دې بـې پايـه آسـمانه پرتـه، نور هرڅه، دوکه او تش په نوم دي. پرته له هغه نور نو، بل هېڅ، څه، نه شته. دا هم نه شته، هېڅ څه نه شته. هوکې له چوپتيا او کراری پرته بل هېڅ څه نه شته !او خدای شکر دی، چې نه شته.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۷

دسهار نهه بجې وې، خو د پوځ ښې خواته، د باګراتیون په قطعه کې لا جګړه پیل شوې نه وه. باګراتیون تکل نه لاره د دولګه روکوف په ټینګار جګړه پیل کړي او په دې توګه یې غوښتل سترمسوولیت له غاړې لرې کړي، نوځکه یې دولګه روکوف ته وړاند بزوکړ چې څوک، ستر قوماندان ته ور واستوي او په دې اړه دهغه خوښه تر لاسه کړي. هغه په دې پوهېده چې د پوځ له یو اړخ نه تر بل هغه پورې یې واټن له لس(ورست) نه زیات دی، دغه ریبار که ونه وژل شي(دې خبرې ډېر امکان لاره) که هغه ستر قوماندان پیدا کړي، چې دا خورا ګرانه بربښېده، هغه به ونه شو کولای تر مابنامه ببرته راستون شي.

باګراتیون مخ واړاوه، په برندو، خوبولو سترګو یې چې دهېڅ څه، څرګندونه یې نه کوله، خپلو ملګروته وکتل او تر چا نه دمخه یې، بې له هغه چې کوم پخوانی تکل یې لرلای وي، د رستوف ماشوم وزمه څېره چې له ګبنۍ او هیلو نه وچه شوې وه، تر سترګو شوه. هغه یې دې چارې ته وګماره او ستر قوماندان ته یې ور واستاوه.

رستوف د درناوي په نښه، لاس خولې ته ورپورته کړ او وې ویل:

-جلالتماب! که تر ستر قوماندان نه دمخه، اعلحضرت ټولواک ووینم، بیا څه وکړم؟

دلګاروکوف، ځان تر باګراتیونه مخکې کړ او وې ویل:

-کولای شئ زمونږ پیام ور ورسوئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

رستوف، ځکه تازه، خوځنده او زړه ور بربښنده، چې سهار دوخته يې دپيرې تر پای ته رسولو وروسته، ددې وخت موندلی وچې څو ساعته سترګې پټې او ويده شي. هغه پر ځان ډاډه، په دې باوري او هغه روحي حالت کې و چې هرڅه يې تر خيالـه، کېدونکي، آسانه او سرته رسېدونکي ورتلل.

دهغه ټولې هيلې نن سهار تر سره شوې وې. هغه جګړه چې ده يې هيله لرله پيل او ده په کې سربښندنه کوله. ددې ترڅنګ هغه د يوه خورا زړور جنرال ياور شوی و او تر ټولو نه غوره داچې کوتوزف او يا کېدای شي خپله ټولواک ته دپيام د رسولو دنده ورسپارل شوې وه. سپيدې رڼې او تر هغه لاندې آس مهربانه او په ګوګل کې يې دخوښۍ او نيکمرغۍ څپو، څپې وهلې. د فرمان د ترلاسه کولو نه وروسته، سمدلاسه، آس ته ور ودانګل، ځان لاړې ته برابر او آس يې چو کړ. هغه لومړی دباګراتيون دقطعې په اوږدو کې چې لا ځای پر ځای ولاړه وه او جګړه يې نه وه پيل کړې، روان واو تر هغه وروسته، هغه سېمې ته ورسېد چې د اواروف، سواره پوځ لاندې کړې وه. همدا چې د اواروف له سورو نه واوښت، دلويو او وړو توپونو دډزو غږونه، يې چې دده له مخې راتلل او دم په دم زياتېدل، په زغرده اوږدل....

دغره په لمنې کې، پرګنې لوګي دتوپک ګولۍ داسې ليدل کېدې چې تا به ويل يو له بله دمخکې کېدوهڅه کوي. د توپونو له خولې نه وتلي لوګي، لومړی لکه د وريځو په شان کنډک کنډک او بيا هر پلو خورې وړې او وروسته به بيا سره يو ځای شوې. پلي پوځونه د هغو دسرنيزو له ځلا او توپچي هغه دهغو دمهماتو له شنو صندوقونه له ورايه پېژندل کېدل.

رستوف، ددې لپاره خپل آس يوه شېبه پر غونډۍ ودراوه، چې هغه

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه په غوره توګه وګوري چې دده تر مخې روان دي، ښـه وګوري، خو هر څومره به چې ځير شو ، نه په څه پوهېده او نه يې په څه سرخلاصېده. هغه ته برېښېدل چې د لوګو په هغو لړو کې څوک خوځېږي او دهغو ترمخې او تر شا بيا څه سرتېري روان وو ، خو دا چې څوک وو ؟چېرې تلل او څه يې غوښتل ؟په دې پوهېدنه ګرانه وه. ددې منظر ليدنه او ددغو غږونو اورېدنه نه يوازې په هغه کې دکوم غم او وېرې لمسونه نه کوله بلکې په هغه کې يې دقوت او لا درېدا زړې کړل.

په زړه کې به يې، د دغو ډزو تر اورېدوورسته، وويل:

-ډزې !ډزې، ولې، بيا يې ولې.

هغـه ببرتـه خپلـه لار ونيـوه او آس يـې چـو کـړ او دهغـو پوځونـو او قطعاتو په اوږدو کې مخ وړاندې روان وو ، چې جګړه يې پيل کړې وه.

هغه له ځانسره يې ويل:

-هېڅ نه پوهېږم، هلته څه خبره ده ، خو هرڅه چې وي، دخير خبره به وي.

د څو اتريشي پوځي ډلو نه تر تېرېدو وروسته، روسي پوځونو ته ورورسېد ، دا هغه قطعه وه چې جګړې ته ورګډه شوې وه.

په زړه کې يې ويل:

-خدای مې ارمان پوره کړ، اوس به جګړه په خپلو سترګو وګورم.

هغـه څـه کـم د جګړې پـه لـومړۍ کربنـه کـې روان و. يـوه ډلـه سـواره مخـامخ ده ته، پـه ځغاسـته کـې وو. دا هماغـه د اولان(نيـزه لرونکـي سـواره)ډلـه وه، چـې پـه خـورا پربشـانۍ لـه جګـړې نـه راسـتانه کېدل. رستوف دهغو له څنګه تېرېده او تصادفآ يې دهغو يوه تن تـه چې ټول په وينو ککړ و ، پام وروا وښت. خو هغه همداسې وړاندې روان و.

هغه چې له ځانسره وبنګېد ، وې ويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښه به دا وي، چې خپل کار پسې لاړ شم.

لا څو سوه ګامه له هغو نه لرې شوی نه و، چې دهغه لـه کینې خوا نـه یوه دسورو ستره ډله چې سپینې ځلبدونکې دریشي یې اغوستې او پـه تورو آسونو سواره وو رانښکاره شول. هغوی چې ټولـه لاره لاندې کړې وه، ډېر ژر دهغه لاره بند وله. رستوف خپل آس ددې لپاره چو کړ، چې پـه ټول قـوت ددغـو سـورو نـه مخکې لـه دغـې لارې واوړي، خـو کـه دغـه سـواره پـه خپـل هماغـه حـال روان وای، دی بـه دهغـو تـر رارسـېدو نـه مخکې لـه دغـې لارې اوښتی وای. مګر سـورو، آسـونو لا چـو کړل، آن ځینې هغو خوخپل آسونه په بې ساري توګه یرغه کړل... دا ددوی سـواره وو، چې دراتلونکو فرانسـویانو دمخنیـوي لپـاره ور روان وو... هغـوی لا په پوره توګه له رستوفه لرې شوي نه وو، چې دهغـوی لـه خـوا دهـورا او ویاړونو غږونه پورته شول، هغه چې مـخ واړاوه، وې لیـدل چې ددوی د ډلـې لـومړې کرښـې لـه پـردو سـورخولـو سـورو نـه، چـې کـبـدای شـو فرانسویان وو، لاس اوګریوان شوي وو. نور یې، نور څه ځکـه ونـه لیـدل چې ددغه لاس ګریوان کبدو سره سم، ټوپونو چې ښکاره نـه وه، لـه کـوم ځایـه دي، ډزې پیـل او دهغـو دګولیـو لـوګي هرځـه پـه خپلـه غـبرګـې ومروړل.

په هغه شېبه کې چې سواره لـه ده تېر او دلوګیـو پـه غـبرګـې ایسـار شول، دی هک پک شو، چې هغو پسې لاړ شي او که دخپلې دندې سرته رسولو پسې. دا د روسي سورو هغه پرتمین یرغـل و، چې آن فرانسـویان یـې هـم حیـران کـړي وو. رسـتوف تـر دغـه یرغلـه وروسـته، په خـورا او ویرېدونکي وحشت له دې خبر شو چې ددغـو ښکلو زلمیـانو لـه سـترې ډلې، له هغـو زرګونـو یرغـه او نـه ایلیـدونکو آسـونو، ځوانـو افسـرانو او دحربي ښوونځي او پوهنتون له زده کوونکو او محصلانو نه چې دده لـه

(c) ketabton.com: The Digital Library

څنګه تېر شوي وو ، يو ازې اتلس تنه ژوندي پاتې وو.

رستوف چې آس لا وړاندې تګ ته لمسوه ، له ځانسره غږېده:

-څه به له ما سره څوک رخه کوي، لامې بخت رپېږي، د بر ژر به ټولواک ووينم.

همدا سې يې آس يرغه کړ.

کله چې د پيلو قطعې ته ورسېد ، پام يې شو چې دهغو شاو خوا او د سر د پاسه د توپونو ګولې الوزي....

دهمدې پلیو د قطعې څنګ ته د تېرېدو په وخت کې و ، چې يو چا په نامه غږ پسې وکړ:

-رستوفه !

رستوف چې سمدلاسه باريس نه و پېژندلی، وپوښتل:

-څه شي؟...ته..

د باريس پر شونډو خندا خوره وه، هماغه خندا چې جګړې ته دلومړي وار د تګ په وخت کې دهر زلمي پر شونډو خوريږي، هغه وويل:

-ګوره !د جګړې په لومړۍ کرښه کې يم، زمور غونډ يرغل ته تللی و.

رستوف ودرېد او وې ويل:

-ښه، وايه، کيسه کوه !

باريس چې پرله پسې غږېده په خورا مينې يې کيسه کوله:

-پوه شوئ، شا ته مو وتنمبول تصور يې کولای شئ؟...ته چېرې داسې په تلوار روان يې؟

-دنده لرم چې دا علحضرت ټولواک حضور ته ورشم.

باريس چې دهغه خبره سمه نه وه اوږدلې او تصور يې وکړ چې رستوف دوالاحضرت په لټه کې دی، وويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

-راځه، دا هم والاحضرت !

باریس هغه ته مشرشهزاده چې د سورو دریشي یې په ځان، خولۍ یې پر سر او دهغه په سل متری کې تریو تندی ولاړ و او پر اتریشي سپین جامو، رنګ تښتېدلو اتریشي پوځیانو یې چغې وهلې، وروښود.

رستوف وویل:

-دا خو مشر شهزاده دی، زه باید ځان د پوځ ستر قوماندان او معظم ټولواک ته ورسوم. دا یې وویل او غوښتل لاړ شي چې په دې وخت کې له کومې خوانه ببرګ را پیدا او د باریس په شان یې په خورا خوښۍ او مستۍ وویل:

-وګورئ !ګراف !ګراف ! ښې لاس مې ټپي شو (د خپل ښی لاس رغوي یې چې په وینو او دستمال کې مروړل شوی و، وروښود) خو سره له دې مې هم د جبهې لومړۍ کرښه پرېښوده. ښاغلیه !ګرافه !اوس نو توره په کین لاس چلوم، مورد ببرګو کورنۍ خو په توریالیتوب کې نومور یوو.

ببرګ لاهماغسې غږېده، رستوف نور نو هغه ته پام نه کاوه او وخوځېد. له قطعاتو او وروسته له ډاګ نه وا وښت، ځکه نور یې نو نه غوښتل د کومې جبهې کرښو ته ورننوزي او بیا لکه د زلمو سورو افسرانو د پښې، په پښه کې راګیر شي. هغه د احتیاطو قطعاتو په اوږدو کې روان شو او له هغو لارو نه چې د توپونو او توپکو ډزود غږ مبهار او شروشور نه لرې وو، ځان لرې کړ، خو ناڅاپه یې خپلې مخې او زمورد پوځونو شاته، په هغه ځای کې چې، په هېڅ ډول د دښمن د شتوالي تصور نه کېده، د توپکو سختې ډزې واورېدلې.

رستوف، وویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

-پوه نه شوم، دا څه شي دي؟ دښمن زمونږ د پوځونه منځ ته لاره کړې وه؟ ناشونې ده. دځان او د پوځ د برخليک له امله يې پر زړه ويره راخوره شوه او له ځانسره يې وويل:

- هرڅه او هرڅوک چې وي، وي دي. اوس نو له دې ځايه تګ ناروا دی، زه بايد ستر قوماندان پيدا کړم، که ماته مو خوړلې وي، زه بايد له نورو سره يو ځای ووژل شم...

همدا چې له هغو روسي او اتريشي سرتېرو سره، چې په خورا ګډوډۍ او اله ګولې د تښتې په حال کې و او دده لاره يې هم بند وله، مخامخ شو، وې وپوښتل:

-څه خبره ده؟ څه خبره ده؟ ډزې په چا کېږي؟ په چا ډزې کېږي؟

تښتېدونکو سرتېرو چې دده په شان نه پوهېدل، څه خبره ده، چا په روسي، چا په المانې او چا په چکي ځوابونه ويل:

-يوازې پيريان پوهېږي، چې څه خبره ده! ټول يې غرق کړل، ټول يې تالا والا کړل.

يو تن چيغه کړل:

-وهئ، دا جرمن وهئ.

-بلا ورپسې، ټول خائينان دي.

يو المانی وبنګېد:

-روسانو پسې دې بلا وي.

څو تنه ټپيان په لاره روان وو. دهغو په سلګونو ښکنځلو، چيغو او زګېرويو، يو ناپوهېدونکی بنګهار جوړ کړی وو، خو په پای کې ډزې پای ته ورسېدې او رستوف تر هغه نه وروسته په دې سرخلاص شو چې روسان او اتريشان خپل منځ کې لوبدلي او يو پر بل يې ډزې کړې وې.

درستوف په زړه کې تېره شوه:

(c) ketabton.com: The Digital Library

-اې خدايـه !داڅـه دي؟هره شـېبه کـېدای شي،اعلحضـرت ټولـواک دوی ووينـي...داسـمه نـه ده،دمنلـو وړنـه نـه ده.څـومره چې ژر کـېږي،لـه دوی نه بايد ژر تېر شم. درستوف په خيال کې دماتې او تېښتې خيال نـه ځايېـدونکی و.کـه څـه هـم رسـتوف، دفرانسـويانو پوځونه او وسـلې د پرانځ په لوړو ،هماغه ځای کې چې ده بايـد ، سـترقوماندان لټـولی وای لیدل،خوده نه شوکولای او نه يې غوښتل په دې خبره باور وکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۸

رستوف ته سپارښتنه شوې وه چې، د پرانځ دکلي په شاو خواکې د ټولواک او کوتوزوف پلټنه وکړي، خو هلته نه یوازې هغوی بلکې دبل هیڅ کوم مشر او قوماندان آن ننبه هم نه وه. برعکس هلته بې شمېره سره ګډېدلي اخیستي او پرېښانه سرتېري پرېمانه وو. هغه خپل تړې او ستومانه آس ته په دې تکل متروکه ورغبرګړه چې څومره ژر کولای شي، له دې اله ګولې او ګډه ګونې نه ځان وباسي، خو دی به چې هرڅومره مخې ته روان و، دغه ګډه ګونه او پرېښانې به لا زیاتې دي. هغه واټ چې دي په کې روان و، په هغه کې له هره پلوه کراچې. او هر ډول اسونه، له هرې خوانه روسي-اتریش سرتېري، جوړ او تپي، ډلې، ډلې او خورا خواشیني تلل راتلل. دغه ټول دهغو ډزو او ګولیو دغم زیږونکو ویر، تر باران لاندې خوځېدل چې دښمن د پراتځن دغونډیو له شانه دې خواته راورولې. ددوی د زګیرویو، نارو سورو او چغو غږونه یو نه پوهېدونکی ګونګوسی جوړاوه.

رستوف، چې هرڅوک کولای شول، ودروي، درول او تړې پوښتل یې:

-اعلحضرت ټولواک به چېرې وي؟ کوتوزوف چېرې دی؟

خو هیڅ چا ځواب نه ورکاوه. خو په پای کې یې یو سرتېري له ګریوانه را ټینګ کړ او دې ته یې اړویست چې سم ځواب ورکړي.

هغه سرتېري چې هیڅ څرګنده نه وه، پر څه خاندي، په دې لړ کې چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځان يې دهغه له منګلو ژغورلی وي، ځواب ورکړ:

-ای بابـا ! ګرانـه وروره ! کـډو سـرو ! هغـوی لا ترټولـو نـه دمخـه او پخوا تښتېدلي او ځانونه يې پټو ځايونو ته رسولي دي.

رستوف دغه سرتېري، چې له ځوابـه يې لـه ورايـه ښکاره و، چې لـه مستۍ نه بې حاله دی، همداسې په خپله دنيا کې پرېښـود. هغـه ديوبل سرتېري آس، چې ښکاربده دکوم مشر چوپړ دی، راونيو او لـه هغـه نـه يې پلټنه ګرويزنه پيل کړه. دغه سرتېري ورته وويل:

اعلحضرت يې يو ساعت دمخه په يوې کراچۍ کې پـه ډېر تلوار لـه همدې ځايه يوړ، هغه ټپي شوی و.

رستوف وويل:

-دا ناشونې خبره ده، ټولواک ځنګه ټپي کېږي؟ هرو مرو به بـل څوک و.

سرتېري له ملنډو ډکه او په ډاډخندا وکړه او وې ويل:

ما خپله وليد، ټول عمر خدمت کـوم، اوس خو ټولـواک پېژنم. مـا پـه پترزبورګ کې مخامخ ليدلی و. په کراچۍ کې و، رنګ يې لکـه د مړي په څېر و. څلورو آسونو دهغه کراچۍ لکه باد داسې الوزوله. دبرېښنا په شـان زمـوږ لـه مخې تېر شوه، تر دومـره خـدمت نـه وروسـته خـو بايـدد ټولـواک او ايليـا ايوانـوويچ کراچـۍ وپېژنم. ايليـا يـوازې او يـوازې دټولواک ګاډيوان دی.

رستوف، سرتېري پرېښـود او غوښـتل يـې چې لاړ شـي، خـو پـه دې وخت کې يو ټپي افسرچې دده له ځنګه تېربده، ده تـه مـخ راواړوه او وې وپوښتل:

-تاسو چـا پسـې ګرځئ؟ کـه سـتر قومانـدان پسـې ګرځئ، هغـه خـو دتوپ په يوې ګولۍ ولګېـد او ووژل شـو. زمـوږ دغونډ پـه مـخ کې يې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګولۍ په ټټر ولګېده.

یو بل افسر بیا دهغه خبره بابېزه وګڼله او زیاته یې کړه:

-نه، نه ونه وژل شو. یوازې ټپي شو.

-څوک ټپي شو؟ کوتوزوف؟

-نـه، کوتوزوف نـه و، نـه پـوهېږم نـوم یـې څـه و، ووایـئ! پروانـه کوي، یوازې څوتنه ژوندي پاتې شول.

هغه د ګوستي رادیک، کلي ته اشاره وکړه او زیاته یې کړه:

-مهربـاني وکړئ، هلتـه لاړ شئ، ټول قوماندانان هلته، پـه هغـه کلي کې راټول شوي دي. افسر دا خبره وکړه او په خپله مخه لاړ.

رستوف، پر خپل آس سپور، کرار کرا وړاندې روان و، خو پـه دې نه پوهېده چې چېرې او چاتـه ورشي. ټولـواک ټپـي شـوی او جګړه بایلل شـوې وه. دا نـو دمنلـو وړ خبره وه. دهغـه کلي څنډو تـه، چې ده تـه یـې ښودلی و او دکلیسا برجونه یې له لرې ښکارېدل، ور روان و. ولې تلوار وکـړم؟ آن کـه ټولـواک او کوتـوزوف ژونـدي هـم وي او ټپـي شـوي نـه وي، هغوی به څه ووایي؟

سرتېري چیغه کړه:

-جلالتمابـه! دې خواتـه راشـئ، له دې لارې نـه لاړ شـئ، ګوره هلتـه سمدلاسه وژل کېږي، وژني مو.

یو بل سرتېري غږ وکړ:

-له کومې لارې؟ دا سې راشئ، نېږدې کېږي؟

رستوف له لږ فکر نه وروسته، له هماغې لارې چې ویـل، وژل کېږي لاړ.

په زړه کې یې ویل:

- اوس نو مرګ او ژوند څه پروا لري؟ په تېره بیا که ټولواک هم ټپي

(c) ketabton.com: The Digital Library

شوی وي، دا نو څه ګټه لري چې زه دخپل ژوند د ساتنې په غم کې واوسم.

دا سې یوه ډاګ ته ورسېد، چې له پراخین نه د راتښتېدونکو سرتېرو نه تر ټولو زیات شمېر همالته وژل شوي او خواره واره پراته وو. فرانسویانو لا هغه ځای لاندې کړی نه و او روسي ژوندویو او ټپي پوځیانو هغه ځای تازه پرېښی و. دا ډاګ ښې کولبه شوې ځمکې ته ورته و، چې د غنمو دکودو پر ځای په هر پټې کې لس پنځلس مړي پراته وو. ځینو ټپیانو خاپوړې کولې او دوو، دوو یا درې، درې څنګ په څنګ دا سې زګېروي او نارې سورې جوړې کړې وې، چې کله ناکله به رستوف ته د پېښو په بڼه وبرېښېدې. رستوف خپل آس کرار تګ ته پرېښود چې دغم او ویر له دغې مینې نه وتښتي. دغه حال، هغه له سرسامي او له وحشت سره لاس وګریوان کړی و، خو دهغه ویره دخپل ژوند لپاره نه چې، د ډېره ارتیایې ورته لرله، بلکې له دې امله وه چې د ټولو اک ویر او غم به دی ونه شي زغملی.

فرانسویانو، پر دغې دښته کې چې له وژل شویو مړو نه ډکه وه، ځکه ډزې بس کړې وې، چې نور یې هلته کوم ژوند سری نه لیده، خو د دغه سواره په لید و یې سمدلاسه، هغه ته څو د توپ ګولې ورو لېږلې. د دغو وحشتزو ډزو او د ده په شا وخوا کې د مړو سرسامو ونکی منظر، په ده کې، په ځان د زړه سوي احساس ولمساوه. د خپلې مور وروستی لیک وریاد شو او وې ویل:

-موربه مې څه احساس کړې وای، که زه یې اوس دلته، په دې ډاګ کې، د دې ګولو ترباران لاندې لیدلای وای؟

د ګوستي رادیکې، په کلي کې له جګړې نه راستانه شوي، روسي پوځیان سره له هغه چې پرېښانه او ستومانه برېښېدل، خو تر پخوا نه لا

(c) ketabton.com: The Digital Library

په ښه نظم روان وو. د فرانسویانو ډزې دلته نه را رسېدلې او د ډزو غږونه خورا لرې لرې وو، دلته په ډاګه نه اوربدل کېدل او ویل کېدل چې جګړه بایللـ شوې ده. رستوف، له هرچا پوښتنه کوله، خو هېچا د ټولواک او کوتوزوف د ځای نښه ورته ویلای نه شوه. ځینو د ټولواک، د ټپي کېدو آوازې رښتیا او ځینو هغه نه منله... خو یو تن افسر رستوف ته وویل چې دکلي د چپې خوا د باندې پلو ته یې په لاره کې یو لوړ پوړی، قوماندان لیدلی دی. رستوف، د کوم قوماندان د پیدا کولو او د خپلـ وجدان د آرامۍ په هیله هغه خوا ته مخه کړه. د ړې (ورست) مزل یې چې وواهه او د وروستي روسي سرتېري نه چې تېر شو، دیو پالیز ترڅنګه په یوې کنده کـې چې ځـالۍ تـرې تـاو، وه، دوه ولاړ سـرتېري ولیـدل. یـو سـرتېری، چې سـپینه خـولۍ یـې پـر سـر وه، ده آشـنا تـه وبرېښـید، بل سـرتېری چې پـر سـره اصـیل آس سـپور و، ده و نـه پېژانـد. (دا آس هـم رستوف ته آشنا ښکارېده) د کندې خوا ته ورغی، ...او په خورا درناوي یې هغـه سرتیري تـه چې سـپینه خـولۍ یـې پـر سـر وه، څـه وویـل... دغـه سپور سرتېري چې سر او څېره یې رستوف ته آشنا و، بې له ارادې سر او لاس د "نه" په نښه و ښورول او دهمدې خوځېدا او ښورولو لـه نښې نـه و، چې رستوف، په یوه شېبه کې خپل ټولواک، چې لمانځنه کولـه او دی دهغه په ویر کې ډوب او له غمه یې لبونی و، وپېژاند.

رستوف له ځانسره وویل:

-دا ناشونې خبره ده، څنګه ټولـواک پـه دې ډاګ کـې یـوازې پـاتې شي؟

او په دې شېبه کې، الکساندر درستوف خوا ته مخ ورواړاوه. هغه، د هغه شاهانه او خوږه څېره چې درستوف پـه ذهـن کـې ژوره انځـور شـوې وه ولیدله. ټولواک ناروغ و، غـومبـوري یـې لوبـدلي او سـترګې د سـر پـه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کاسو کې خښې شوې وې، خو دې ټولو دهغې دخبرې او طبیعت ښکلا لاپسې زیاتـه کړې وه. رسـتوف، ځان لـه دې کبلـه خـورا پـه خوښـیو کـې ډوب لیده، چې دټولواک دټپي کېدو خبره رښتیا نه ده. هغه نیکمرغـه و چې هغه رک روغ ویني. دی په دې پوهېده، چې کولای شي او آن باید پـه مخامخ توګه لـه هغـه سره وغږېږي او هغـه څـه ورتـه ووایـي چې ده تـه د دولګه روکوف، له خوا دهغه سپارښتنه شوې وه. هغـه دتاند زړه بـایللي زلمی په څېرچې له لېوالتیا نه په ډک خیـال کې اوسي او د مئینې سره دلیدو دبخت د نصیب په وخت کې ټول پـه ربړدبدو او دهغـه څـه تـوان ترې ورک شي چې شپې شپې یې دهغه د ویلو تکل کړي وي. لـه ډاره پـه ډک زړه هرپلو ددې لپـاره ګوري چې مرسـته ورسره وشي، که وکولای شي د راز سپړل بل وخت ته پرېږدي او دتښتې لاره پیدا کړي. رسـتوف هم چې اوس دخپلو ارمانو او هیلو دغوټیو ګل کېدل لیدل، نـه پوهېده چې څنګه ټولواک ته نېږدې شي، خو هغه پـه زړه کې پـه سلګونې پلمـې پیدا کولې چې دغه کار ناوړه، بې ځایه او نابنکلی وبولي.

څنګـه کېـدای شـي؟دا دې تـه ورتـه ده چـې زه دهغـه لـه سـتړیا، سـتومانۍ او یوازېتـوب نـه ګټـه واخلـم. کېـدای شـي او س، پـه دې خواشیني او ویرمن وخت کې دهغـه لپـاره لـه یـوه نـا آشـنا سره مخـامخ کېدل، خورا ګران وي. بله خبره دا چې، یـوازې هماغـه یـوه لنډ کتنـه ددې لپـاره بس وه چې زمـا زړه ودرېږي او ژبـه مې وچـه شـي. دهغـو زرګونـو ویناوو نه چې هغه اعحضرت ټولواک سره دمخامخ کېدو لپـاره یې پـه زړه کې کرلې ریبلې وې، یوه هم نه وریادېده. دغه خیالي ویناوې، د هغـو حـالاتو لپـاره وې، چې لـه اوسـني حالـت نـه یې ډېر تـوپیر درلـود. هغـه ویناوې چې ده په خیالونو کې کرلې ریبلې وې، ټولې پردښمن دبرې او د بري دپرتم په ویاړ جوړ شوي وو. زیاتره خو یې ددې لپـاره وې، چې دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپله ټپي شوی، مري او ټولواک له هغه نه دهغه دمېړنيو سرښندنو په ويار مننه کوي او دی د ژوند د وروستۍ سلګۍ په شېبو کې، هغه ټولواک ته دخپلې مينې دخرګندولو او وړاندې کولو په نامه ډالۍ کوي.

بله خبره دا چې او س نو دا څه معني لري چې زه له ټولواک نه دښې لاس دپوځونو په اړه پوښتنه وکړم. هغه هم په داسې وخت کې چې ورځ تللې، دمازديګر څلور بجې او جګړه بايلل شوې ده. په پای کې يې له ځانسره دا پربکړه وکړه چې نه !ورنېږدې کېږم به نه ، دهغه خيالاتو ته به تاوان نه رسوم. نه، نه !ښه به دا وي چې زرځله ومرم، خو ځان ته، دهغه خواشيني کاته ونه وينم. په خورا خواشيني طبيعت او له هيلونه په ډک زړه له هغه ځايه لرې شو او څومره چې لرې کېده، په هماغه اندازه يې مخ شاته اړاوه او ټولواک ته يې، چې هک حيران ولاړ و ، کتل. په هماغه وخت کې چې رستوف په خواشيني او دردمند زړه له ټولواک له لرې کېده، تورن تول، ناڅاپه او تصادفآ هلته ور ورسېد ، ټولواک يې وليد او دهغه په چوپړ کې شو. له هغه سره يې مرسته وکړه چې هغه پلی له کندې او ويالې نه تېر شي. ټولواک چې ډېر ستومانه و ، سخت استراحت ته اړتيا لرله، دمنې تر ونې لاندې کېناست او تول يې هم ترڅنګه کېناست. رستوف له لرې نه په خورا رخې او پېښمانۍ سره ليدل چې تول، تر ډېره وخته له هغه سره توده مرکه کوي، ټولواک ژاړي .په يوه لاس يې خپلې سترګې پټې کړې وې او په بل يې د تول، لاس کېښکود.

رستوف، تصور کاوه:

-که زه هم هغه ته ورواندې شوی وای، زما لاس به يې هم کېښکودلای وای.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زړه يې دومره په ټولواک سوه، چې نه يې شو کولای له سترګو نه د راڅخېدونکو اوښکو مخه ونيسي. په ناهيلۍ او لالهاندۍ کې ډوب همداسې وړاندې لاړ او اصلا په دې نه پوهېده چې چېرته او دځه د پاره ځي.

دهغه ناهيلي له دې کبله هم دم په دم زياتېده چې، هغه احساسوله، دهغه خپله روانې کمزورې ټولواک ته دده دنه ورنېږدې کېدو لامل و.

هغه کولای شو، نه يوازې هغه کولای شو، بلکې بايد هغه ټولواک ته وروړاندې شوی وای او دا يوازنۍ شېبه وه چې بايد ټولواک ته يې خپله سرښندنه څرګنده کړې وای، خو هغه ونه شو کولای له دې شېبې نه ګټه واخلي، هغه په زړه کې وويل:

-ښه !ښه !نو دا مې څه وکړل؟

هغه دآس مخ راواړه، چې يې کړل او هغې خواته وروخوځېد چې هلته يې ټولواک ليدلی و. کله چې ور ورسېد وې ليدل چې د هغې کندې شاته هېڅوک هم نه و. يوازې او يوازې بارودونکې کراچۍ او آسونه هلته روان وو. د يو لوژستيکي افسر نه، رستوف دا پته ولګوله چې، دکوتوزف قوماندانې، په هغه کلي کې مېشته شوې ده، چې همدا دتجهيزاتو کتارونه ور روان دي. رستوف هم همدې کتارونو پسې وخوځېد.

دکتارپه سرکې دکوتوزف، خپل څاروان روان و... دهغه شاته يوه ګاډۍ او ګاډۍ پسې يو بوډا چوپړ چې لنډ پوستين يې اغوستی او پيک داره خولۍ يې پر سر وه، پلی روان و. پښې يې کږې وې.

څاروان غږ وکړ:

-تيته !آ تيته !

(c) ketabton.com: The Digital Library

بوډا چې په خپلو خیالونو کې ډوب و ،ځواب ورکړ:

-څه وایئ؟...

یو څه موده همدا سې پټه خوله روان وو ،خو وروسته یې بیا همدا ټوکې سره پیل کړې.

دمابنام تر پنځو بجو پورې په ټولو جبهاتو کې ماته خوړل شوې وه او زمونږ له سلو نه زیات توپونه دفرانسویانو لاس ته ورغلي وو.

پرژیبیشفسکي او دهغه ټولې قطعې وسلې اېښې او له جګړې نه یې لاس اخیستی و.نورو قطعاتو چې تر نیمایي نه زیات سرتېرې او پوځیان یې له لاسه ورکړي وو ،دګډو وډو ډلو په بڼه شاتګ کاوه او په ولسي خلکو کې ورګډ ېدې.

د لانژرون او دختوروف،دقطعو پاتې شونې سره ګډه وډې او د اوګوسته دکلي د ساحل دبندونو او چینو په شاوخوا کې ګڼه ګوڼه جوړه کړې او راکوټه شوي وو.لا اوه بجې نه وې،چې د کلي دبندونو ترڅنګ دتوپونو ،هغه هم یوازې دفرانسوي هغو ،د ډزو غږونه اوربدل کېدل.دښمن دپراځینسکي دغونډیو په لمنو کې خپل ډېر توپونه ځای پر ځای کړي وو او زمونږ پر هغو پوځیانو یې ډزې کولې چې ترماتې وروسته شاته روان وو.

دختوروف او ځینو نورو قوماندانانو دشاته تلونکو پوځیانوتر شا ،خواره شوي ټولې ببرته راټولول، په هغو کې یې دنظم راوستولو هڅه کوله او په هغو فرانسویانو یې ډزې کولې چې زمونږ تښتېدونکي پلی پوځ یې پسې اخیستی و.هوا شېبه په شېبه تیاره کېده.د اوبو په هغه ډنډ کې چې هلته هغه ژرندګړی چې دلمڅي خولې یې بر سر وه او کلونه کلونه یې په سوله او سپېڅلتیا کې کبان نیولي وو ،لمسي یې بډوهلي لستوني، دغه سین رنګه الوتونکي کبان په جالې کې اچولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

وو ،پر هماغه بند او نهر چې کلونه کلونه ،خړجامې او لوړ خولي کليوال له خپلو دوآسيزه اسونو سره په غنموبار کراچيو کې تېربدل او په دوړ سپين شوي سرونه او مخونه ببرته راستنبدل ،داوبو په همدې نرۍ نهر کې ،نن يو شمېر وګړي چې دمرګ ارواح يې په خپرو راخوري وي ،دکراچيو ،توپونو ،دخټو ،چېکړواودآسونو تر پښو لاندې يې لاس وپښې وهلې ،يو بل يې پورې وهل ،دمرګ په درشل کې يې دژوند په هيله ،خپل مرګ په حال کې ملګري تر پښو لاندې کول ، په هغو تېربدل او له هغو يې وروستي سا ددې لپاره اخيستله چې خپله يو څوګامه نورهم ژوندي پاتې شي او بيا ددوی په شان سا ورکړي.

په هره لسو ثانيو کې دتوپ يوې ګولۍ دهوا ټټر سوری کاوه ،ښکته راتله او ددغو پرګنو په منځ کې چاودېده ،څو تنه يې وژل او دهغو په شاوخوا کسانو يې وينې ورشيندلې.دولوخوف چې اوس بيا افسر شوی و او څو تنه يې ترقوماندې لاندې و ،پلی و او لاس يې ټپي شوی و.هغه ددوی دغونډ سپور قوماندان او دده تر قوماندې لاندې دولس تنه نور ،يوازيني کسان وو ،چې ددوی له غونډه ژوندي پاتې وو ،خو د وګړو اله ګولې او ګډووډو ډلو او دهغو پورې وهلودوی د ډنډ خوا او غاړې ته ورپورې وهلې وو.د دغې لارې په پيل کې ،دهر اړخيز زورزياتي له املله له تګ نه پاتې شول ، ودربدل ، ځکه له دوی نه څو ګامه لرې ،يو آس توپ لاندې شوی و او سرتېرو هڅه کوله هغه له توپ لاندې راوباسي.دهغو شاته يو څوک دتوپ په ګولۍ لګېدلی واو بله ګولۍ يې ترمخې ولګېده او وينه يې پر دولوخوف ور والوته.ډلو له زوره او په وحشت وزمه انساني څپو سره ،وړاندې زور واهه او هرڅه چې يې پرمخ ورتلل پورې وهل يې....

د دغو تښتېدونکو هريوه په زړه کې ويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

- کښدای شي يو ازې سل ګامه نور، ژوندي پاتې شو، خو که يو دوې دقيقې نورې دلته پاتې شو، نو شايد ووژل شو.

دولوخوف، چې دګڼه ګوڼې په منځ کې ولاړو، دوه سرتېرې يې پورې وهل او ځان يې په زوره داوبو غاړې ته ورساوه، دکنګل هغې ټوټې ته يې چې په اوبو کې ځيځپانده وه، ورودانګل او يو توپچي ته يې ورغږ کړ:

-دتوپ مخه دې واړه او رانښکته شه. دې خواته، کنګل ته راودانګه.

هغه دکنګل پر هغې توټې چې ترپښو لاندې يې، ماتېده، توپونه وهل او وې ويل:

-راځه !نه ماتېرې.

کنګل دهغه د درېدو توان لاره، خو زنګېده او کرار کرار ماتېده. خو دا ښکاره خبره وه چې نه يې دتوپ او نه يې دنورو ګڼو سرتېرو او آن چې ډېر ژر به يې دده د وزن زور هم نه لرلای. ټولو هغه ته کتل او داوبو خواته يې يرغل ورور، خو دا زړه يې نه کاوه چې پر کنګل ګام ورکېږدي. دغوندې قوماندان پر خپله آس سپور، په اوبو کې بند و، لاس يې لوړاو خوله يې پرانستې وه، چې دولوخوف ته څه ووايي. په دې وخت کې ناڅاپه دوی ته نېږدې دخلکو په سر دتوپ يوې ګولې داسې غړمبهار جوړ کړ، چې ټول سر تېټېدو ته اړ شول. يو بل څه هم راغوځار شول، داسې شړپ يې وکړ، چې تا به ويل په کوم لامده ځای يا شي لګېدلي وي. جنرال او آس په وينو کې ولوبدل. هېڅچا ور ونه کتل او نه يې څوک د راپورته کېدو په خيال کې شول.

دجنرال تر لګېدو وروسته يو شرو شور جوړ شو:

-ښکته لاړ شه !کنګل ته وروا وړه !تاته وايم کنګل ته وروا وړه !نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوري، څه وايم؟ درځه !ناري وي، چغې وې او نه پوهېدل چې څوګ څه وايي او څه غواړي.

د شا له خوا نه داوبو ورځ ته رارسېدلی یوبند شوی توپ، لاره بدله کړه او پر کنګل وروخوت. هغه سرتېری چې تر ټولو نه مخکې و، کنګل یې تر پښو لاندې مات او یوه پښه یې په اوبو کې ډوبه شوه. سرتېري هڅه وکړه چې پښه له اوبو راوباسي، بیا سم ودریږي، خو تر ملا پورې په اوبو کې ډوب شو. هغه سرتېري چې هغه ته نېږدې وو، په شک او ګمان کې شول او قدمونه یې سست کړل. هغه سرتېری چې له توپ وړونکي آس سره مل و، ودرېد، خو دهغه له شانه یوه چیغه واورېدل شوه:

-درځه !وړاندې درځه ولې ودرېدئ ؟

- ژرکوه، ښکته خوا ته لاړ شه. د خلکو له ډلې نه، له وېرې ډکې چغې او ناري اورېدل کېدې. هغه سرتېري چې له توپ نه راتاو وو، د لاسونو په خوځولو، ټیلو ټیلو او وهلو ټکولو آسونه وړاندې تګ ته هڅول. په پای کې آسونه کنګل ته ور وختل. کنګل چې لاتر اوسه د پلیو د درېدو زور درلود، د آسونو پر ورختو سره مات، یوه لویه ټوټه تري ببله او په اوبو کې ډوبه شوه. هغه دیرش څلویښت تنه سرتېري چې پر هغه ولاړ وو، چا ځان وړاندې، چا وروسته، چایو پلو او چا بل پلو ارتېرل، ځینو خو پر یو بل پورې ځانونه ځوړند ول او ځان او نورې ډوبول. د توپ ګولیو په پرله پسې ډول غرمبهاري او شروشور جوړ کړی و او د کنګل پرمخ، په اوبو او په تېره بیا دهغو سرتېرو په منځ کې چې په اوبو او یا ساحل کې راګیر شوي وو، لوبدلې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۹

سردار اندړې بالکونسکي، د پرانځ پر غونډې، پر هماغـه ځای کې چې، علم(جنډه) په لاس لوبډلی، پروت و. له ټپو نه یې وینې بهـبدلې او خپله هـم نه پوهـبده چې لـه زړه زورونکي درد نـه، د ماشومانو پـه ځـبر نری نری زګـبروی کوي.

لمر لوبد، نـبړدې و، چې زګـبروی یې بند شو. سردار اندړې پـه دې نـه پوهـبده چې، هغـه څـه مـوده بـې سـده و. ناڅاپـه یـې بیـا د ژونـدیتوب احساس وکړ. له هغه درد نه چې ککره یې ورته الوزوله، سخت زورېده.

هغه لومړنی خیال یې چې پرذهن راخور شو، دا وچې:

-چېرې دی هغه هسک آسمان چې لاتراوسه ما نه پېژانده او نـن مې ولید؟

هغه له ځانسره ویل:

-دا زورېدل هم مانه پېژندل، هوکې، ماهېڅ څه، هېڅ څه تر اوسه نه پېژندل. دا زه چېرې یم؟

غوږونه یې څک کړل او د رانېږدې کېدونکو آسونو دګامونو او پـه فرانسوي دغږېدا غږ یې واورېد. سترګې یې پرانستې، هماغـه هسک آسمان یې پر سر ولاړ و چې تر پخوانه لـوړ کنډک کنډک وریځ یې پـه کـراره پـه غـبرګې ګرځـبدلې. مـخ یـې وانـه ړاوه، خـو هغـه کسـان چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دآسونو دسمونو او ددوی دخپلې غږېدا غږ، ده ته راته، دده خواته راغلل. هغوی که څه هم دده پر سر ولاړ وو، خو ده نه لیدل.

ده ته نېږدې شوې سپاره، ناپلیون او دهغه دوه یاوران وو. بناپارت دجګړې ډګر کوت، د اوګوست پرنهر، دیرغـل کوونکـو توپونـو دپیاوړتیا وروستي فرمانونه یې ورکول او د وژل شویو اوپه ډګر کې د پاتې شویو تپیانو نندارہ یې کوله.

یوه وژل شوې روسي سرتېرې ته یې چې پر تېر لو بدلی، بشړه یې په خاورو کې خښه شوې، څټ یې تور شوی او لاس یې چې اوس نو، چور شنډ شوی و، وویل:

-څه ویاړمن وګړي دي!

په دې وخت کې له هغه توپچي پوځونو نه، یو سپور یاور چې د اوبو پر نهر یې ډزې کولې، راورسېد او وې ویل:

-معظم ټولواک !نور نو، دتوپونو ګولې خلاصې شوې دي.

ناپلیون وویل:

-لاړشه !او له زېرمونه ګټه واخلئ.

څوګامه وړاندې راغی. دسردار اندرې ته نېږدې چې، پر شا پروت واودپوځ جنډه یې ترځنګ پرته وه، ودرېد. خپله جنډه فرانسو یانو وړې وه.

ناپلیون چې بالکونسکي، ته وکتل، وې ویل:

- څه پرتمین مرګ!

سرداراندرې، پوه شو چې ناپلیون دی او دده په اړه غږېږي. اورېدل یې چې ددې خبرو ویناوال ته "اعلحضرت" وایي، خو دده په غوږ کې داوینا لکه دمچانو، بنګهاري داسې راته. هغه نه یوازې دا چې د بناپارت خبرو ته پاملرنه ونه کړه، نو سمدلاسه یې هغه هبرې هم

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړي. هغه داسې انګېرله چې سرېې اوراخیستی دی. هسې یې احسا سوله چې وینه یې په ځان کې وچه شوې ده او لرې لرې یې هسک هسک آسمان سرپورې لیده. هغه پوهېده چې دا ناپلیون و. دده دخیالونو اتل، خو په دې شېبه کې ناپلیون، دهغه څه په پرتله چې دده، دبې پایه هسک آسمان او په هغه کې د زغلیدونکو وریځو ترمنځ تېرېدل دده تر سترګو خوراکوچنی اوښنوا وبرېښېد.

په هغه شېبه کې، دهغه لپاره دې هېڅ اهمیت نه لاره چې څوک یې سر پورې ولاړ دي، دهغه په اړه څه وایي، خو دی یوازې په دې خوشاله و، چې خلک ده ته نېږدې ولاړ وو، مرسته یې ورسره کوله، دژوندي کېدو هڅه یې کوله، هغه ژوند چې اوس یې تر سترګو خورا ښکلي برېښېده. هغه اوس ژوند ته په بله سترګه کتل او له هغې نه یې بله معنې اخیسته. خپل ټول توان یې راټول کړ، چې وخوځېږي او ژوندویو ته خپل غږ ورورسوي. پښه یې لږ وښوروله، د زړه له تل نه یې له درد او رنځ نه ډک زګیروي راویستل. داسې رنځور زګیروي چې خپله یې هم په ځان زړه خوږ شو.

ناپلیون وویل:

-او !ژوندی دی، دا ځوان پورته کړئ او دلومړنیو مرستو مرکز ته یې ورسوئ.

ناپلیون دا وویل اودمارشال لینو، هرکلي ته چې خولې یې له سره پورته کړې او په موسکا موسکایې ده ته دبري مبارکي ویله او دده خواته راروان و، ورغی.

سردار اندرې، نور نو په هېڅ څه نه پوهېده، هغه یې پر کراچې وغځواوه، دکراچې ټکانونو او دهغه دپرهارو درد هغه چور ببسده کړی و. نېږدې مانښام و، چې هغه یې روغتون ته، نورو ټپي روسي اسیرو

(c) ketabton.com: The Digital Library

افسرانو ته وروست په سد شو. دلېږد ېدو په اوږدو کې و ، چې په حال شو ، ويې کولای شو ستر ګې وغړوي، سر يې واړاوه، شاوخوا يې وکتل او آن خبرې يې پيل کړې.

هغه لومړنۍ خبرې چې سردار اندرې له ېسد تيانه تر راوتلو وروسته واوربدې، دلوژستيک دافسر خبرې وې، چې تند ، تند غږېده او ويل يې:

- همدلته بايد ودرېږو ، اعليحضرت ټولواک اوس له همدې ځايه تېرېږي او ددغو ښاغلو اسيرانو له ليدو به خوند واخلي.

يو بل افسر وويل:

-نن روسي پوځي اسيران دومره ډېر دي، چې شمېرېې هم نا څرګند دی، داسې تصور کېږي چې د روس ټول پوځ اسير شوی وي، کېدای شي ټولواک ددوی په ليدو بې حوصلې شي.

لومړی افسر ، يوروسي ټپي اسيرته چې ، دسورو سپينه دريشي يې اغوستې وه ، اشاره وکړه او وې ويل:

- خو خلک داسې وايي چې ، دغه د ټولواک الکساندر د پوځ يو ستر قوماندان دی.

بالکونسکي ، شهزاده رېنين وپېژاند ، ده هغه ، دسن پترزبورګ له وختونو نه پېژاند. دهغه ترخنګ يو نولس کلن ځوان ولاړ و. هغه هم پوځي افسر و او ټپي شوی و.

بناپارت ، يرغه راته او آسپ يې ودراوه.

هغه داسيرانو په ليدو وويل:

-مشر مو څوک دی؟

ډګروال ، شهزاده رېنين ته ورغړ کړ.

ناپليون وپوښتل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

تاسو د ټولواک الکساندر، دغونډ قوماندان یاستئ؟

رپنین ځواب ورکړ:

-زه د سواره پوځ قوماندان وم.

ناپلیون وویل:

- ستاسو غونډ، خپله دنده په مېړانې او سرښندنې ترسره کړه.

رپنین وویل:

-د یوه لوی مشر قوماندان ستاینه، دهغه د سرتېرو لپاره تر ټولو ستر سوغات دی.

ناپلیون وپوښتل:

-خورا خوشاله یم، چې دغه سوغات تاسو ته ډالۍ کوم.ښه ! دغه ستاسو په څنګ کې ځوان څوک دی؟

شهزاده رپنین، برېدګی سوختلن ور وپېژاند.

ناپلیون، هغه ځوان ته وکتل او په خندا یې وویل:

- په دې کم عمر راغلی چې له موږ سره وجنګېږي.

سوختلن په پرې پرې غږېدا وویل:

- ځواني، د مېړانې مخه نه نیسي.

ناپلیون، وویل:

-خورا ښه ځواني لري، ځوانه ! لویو منصبونو ته به ورسېږي.

سرداراندرې چې د اسیرانو د درناوي په نامه په لومړي کتار کې درول شوی و، هرو مرویې ځان ته پام وراړاوه. دا ښکاره خبره وه چې د اسیرانو په اړه ناپلیون ته په سپارل شوې پاڼه کې به د سرداراندرې په اړه معلومات وړاندې شوي و، نوځکه یې له هغه سره هم د مخامخ کېدو په وخت کې د "ځوان "کلمه وکاروله او داندرې په لیدو به فرانسوي اعلیحضرت ته د دوی لومړنۍ کتنه هم وریاده شوې وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناپلیون وویل:

-ښه ځوانه ! تاسو څنګه یاست؟حال مو څنګه دی بازه؟

که څه هم سردار اندرې پنځه دقیقې مخکې هم، هغو سرتېرو ته چې دی یې لېږدا وه، یوځو خبرې وکړې، اوس یې مخامخ د ناپلیون سترګو ته کتل او چوپه خوله و. هغه څه چې د سردار اندرې خیال یې پسې اخیستی و ،هغه خپله ناپلیون و ،چې داندرې لپاره یو اتل و ، دهغه وروستی بریاوې،دا ټول او ټول دهغه مینه ناک،له ټولو بندونو نه خپلواک او هسک آسمان په وړاندې چې ده اوس لیده ،دومره خوار ،سپک او نه ځلېدونکي وبرېښېدل چې ویې نه شو کولای،ځواب ورته پیدا کړي....

اندرې ته هرڅه بې معني او سپک برېښېدل.هغه د ناپلیون سترګو ته کتل او دپرتم بې پرتمی او دژوند سپکاوي ته چې، هېڅوک دهغه په راز نه پوهېدل او دمرګ پر بابېزوالي یې چې ژوندي له هغه ناخبره او دهغه په اړه ناپوه وو ،فکر کاوه.

ټولواک،ځواب ته سترګه په لاره نه شو ،مخ یې واړاوه او لرې لاړ او یو قوماندان ته یې وویل:

- ددې ښاغلو څارنه او پالنه وکړئ،هغوی زما قرارګاه ته ولېږدوئ او سپارښتنه وکړئ چې زما ځانګړي داکتر "لاره "دهغو ټپونه وګوري.شهزاده رپنینه دلید و په هیله !

دا یې وویل،آس یې په ګېډه ووا هه او په تراټ لاړ.

دهغې پر څېرې،دبری ،ځانستاینې او غرور څپې راخوړې وې.

هغو سرتېرو چې سردار اندرې یې په کراچي کې لېږدا وه،له هغه نه یې هغه سپېځلی شمایل چې شهزادګی ماریا غاړه کې ور اچولی و ،پټ کړی و ،خو کله چې یې دټولواک ځانګړي پاملرنه د اسیرانو په اړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولیدله، هغه غینمت یې ببرته خاوند ته ور وسپاره.

سردار اندړې ونه لیدل چې چا او څنګه هغه سپېځلی شمایل ببرته دده په غاړه کې ورځوړند کړی و، خو هرڅنګه چې و، هغه ناڅاپه شمایل دجامو پر سر په زرین تار کې په خپل ټټر ولید.

سردار اندړې، دغه شمایل ته چې خوریې په خورا ژور احساس او د زړه له کومې دهغه په غاړه کې وراچولي و، وکتل او ځانسره یې وویل:

- څومره به ښه وای، که ټول شیان هغه شان آسانه او ساده وي، چې شهزادګۍ ماریا دهغې تصور کوي. څومره به ښه وای که انسان پوهېدای، په دې نړۍ کې دمرستې او خواخوږۍ لپاره چېرته او چاته ور ودانګي او له مرګه وروسته دخاورو په زړه کې څه ته ستر ګه په لاره واوسي. زه به څومره نیکمرغه او آرامه وای، که مې په دې شېبه کې ویلای شوای:

-یاپروردګاره(ج) رحم وکړه !څه لویه نیکمرغي او هوسا ینه !نه پوهېږم کوم دربارته د خواړۍ او بندګۍ غاړه کېږدم؟ دلوی قدرت په وړاندې، په رازونو کې نغښتی او زموږ له تصور نه لرې، داسې لرې چې نه یوازې نه شم کولای هغه ته پناه وروړم، له هغه سره دزړه خواله وکړم، بلکې نه شم کولای د "ستر" او "هېڅ "په نامه وستایمه"، او یا د همدغه شمایل په وړاندې چې زما پر همدې ټټر ځړوند دی او شهزادګۍ ماریا زما په دې غاړه کې ځوړند کړی دی؟ هېڅ څه، هېڅ څه، پرته له هغه بې معنی والي نه چې زه پرې پوهېږم، بل څه حقیقت نه لري...

کراچۍ وخوځېده. دهغه هرټکان زغم نه مننوکی درد له ځانسره لاره. تبه او اپلټې یې لا زیاتې شوې. دپلار، مېرمنې، خور، دخپل راتلونکي ماشوم، د جګړې مخکې دشپې ښکلي او ښایسته خیالونه، دناپلیون

(c) ketabton.com: The Digital Library

کمکی، سپک او خوارځان او دا هسک لوړ آسمان دهغه دخیالاتو، خیالونه وو.

دلیسه ګوري په ځنګلونو کې یې آرامه نیکمرغه کورنې ژوند ورياد شو. د همدې نیکمرغۍ په خیالونو کې ډوب و چې ناڅاپه دناپلیون، دهغه کمکی ځان، دهغه تنګې ځیرمنې سترګې او دنورو له بدمرغۍ نه خوشاله څېره ،دهغه سترګو ته ودرېده اوله هغه سره مل بیا پر هغه د درد ،عذاب او شک درنه څپه راخوره شوه.یوازې هسک آسمان و چې د آرامۍ زیری یې درلود.سپیده داغ و چې دخیالونو څپې لاهو او په یو تورتم بدلې شوې،نه یوازې تورتم،بېسدۍ، هېرتیا او دناپلیون دځانګړې ډاکتر په وینا ، زیاتره د مرګ نوغې وو ، نه د روغتیا زېرۍ.

ډاکترلاره وویل:

-دا ناروغ عصبي او د صفرا ناروغي لري،هغه به ژوندی پاتې نه شي.

سردارانډري یې له هغو نورو ناهیلو ناروغانو سره چې دجوړېدو تمه یې نه وه، د سیمه ییزو خلکو څارنې ته وسپارل.

د لومړي ټوک پای

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library